

Strategie území správního obvodu ORP

Frýdek-Místek

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb,
odpadového hospodářství a podpory zaměstnanosti

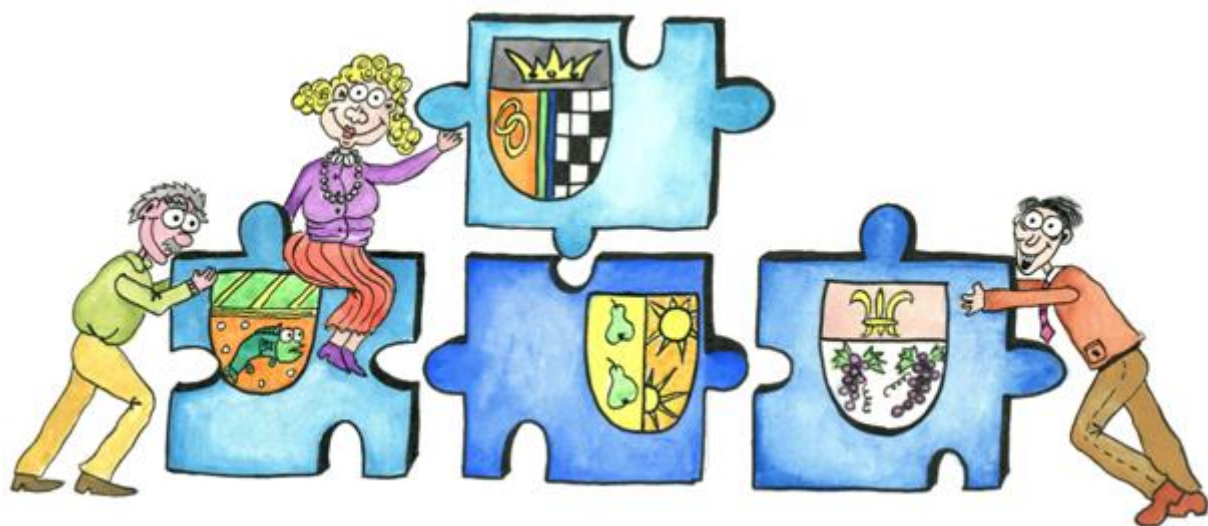
Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

Zdroj: ČSÚ

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu
Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

*Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních
obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*

1. Úvod.....	9
1.1. Základní informace o strategii	9
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	10
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	13
1.4. Účel strategie	13
1.5. Uživatelé strategie	13
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	13
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	16
2.1. Profil území správního obvodu.....	16
2.1.1. Identifikace správního obvodu	16
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu.....	17
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území.....	36
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	38
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu.....	40
3. Téma 1.: školství	44
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	44
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	44
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	48
3.1.2.1. Základní vzdělávání	57
3.1.2.2. Předškolní vzdělávání	72
3.1.2.3. Financování	87
Analýza rizik a další potřebné analýzy	93
3.1.3. SWOT analýza školství.....	97
3.1.4. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	98
3.2. Návrhová část pro oblast školství.....	100
3.2.1. Struktura návrhové části	100
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy).....	102
3.2.2.1. Problémová oblast I – Nedostatečná psychologická a speciální poradenská činnost přímo na základních školách.	103
3.2.2.2. Problémová oblast II – Vysoká administrativní náročnost při realizaci projektů ..	105
3.2.2.3. Problémová oblast III – Nedostatečné zajištění prázdninového provozu mateřských škol	107
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	108
3.2.4. Indikátory	112
3.3. Pravidla pro řízení strategie	117
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	117
3.3.2. Systém změn strategie	119
3.3.3. Akční plán	119

3.4.	Závěr a postup zpracování	120
3.4.1.	Shrnutí	120
3.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	120
3.5.	Přílohy	121
3.5.1.	Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	121
4.	Téma 2.: sociální služby	122
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	122
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	122
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	124
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	152
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	160
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	162
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb	165
4.2.1.	Struktura návrhové části	165
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	167
4.2.2.1.	Problémová oblast I – Neexistence plánu sociálních služeb pokrývajících celé území ORP	168
4.2.2.2.	Problémová oblast II – Nízká informovanost a dostupnost poradenství v oblasti sociální péče a služeb	170
4.2.2.3.	Problémová oblast III – Chybějící nebo nedostatečné sociální a obdobné služby pro seniory v blízkosti domova ve venkovských obcích	171
4.2.2.4.	Problémová oblast IV – Nedostatečné využití potenciálu aktivních seniorů a dalších sociálně znevýhodněných skupin	174
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	176
4.2.4.	Indikátory	185
4.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	193
4.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	193
4.3.2.	Systém změn strategie	196
4.3.3.	Akční plán	196
4.4.	Závěr a postup zpracování	197
4.4.1.	Shrnutí	197
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	198
4.5.	Přílohy	198
4.5.1.	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	199
4.5.2.	Příloha – Přehled dostupných sociálních a obdobných	205
5.	Téma 3.: odpadové hospodářství	213
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	213
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	213
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	214
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	244
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	247

5.1.5.	Souhrn výsledků analýz	248
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství	250
5.2.1.	Struktura návrhové části	250
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	252
5.2.2.1.	Problémová oblast I – Nedostupnost sběrných dvorů	252
5.2.2.2.	Problémová oblast II – Nedostatečný systém sběru a nakládání s bioodpady	254
5.2.2.3.	Problémová oblast III – Malá průběžná informovanost o třídění a recyklaci odpadů	255
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	256
5.2.4.	Indikátory	261
5.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	264
5.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	264
5.3.2.	Systém změn strategie	266
5.3.3.	Akční plán	267
5.4.	Závěr a postup zpracování	267
5.4.1.	Shrnutí	267
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	268
5.5.	Přílohy	269
5.5.1.	Seznam zkratk	270
5.5.2.	Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	272
5.5.3.	Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	274
5.5.4.	Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	278
5.5.5.	Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	280
5.5.6.	Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	282
5.5.7.	Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	288
5.5.8.	Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	290
5.5.9.	Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	292
5.5.10.	Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	294
5.5.11.	Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012	296
5.5.12.	Mapy	299
5.5.12.1.	Mapa správního obvodu ORP Frýdek-Místek s názvy obcí	299
5.5.12.2.	Zařízení ke sběru a výkupu odpadů	300
5.5.12.3.	Zařízení k úpravě, využívání, odstraňování odpadů	301
6.	Téma 4.: zaměstnanost a podpora podnikání	302
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	302
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	302
6.1.2.	Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	304

6.1.2.1.	Situační analýza.....	304
6.1.2.1.1.	Nezaměstnanost	304
6.1.2.1.2.	Informace o městech a obcích ORP z pohledu zaměstnanosti	325
6.1.2.1.3.	Identifikace velkých podniků a hlavních zaměstnavatelů v SO ORP F-M	329
6.1.2.2.	Finanční analýza.....	333
6.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	342
6.1.4.	SWOT analýza oblasti.....	356
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	359
6.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu	360
6.2.1.	Struktura návrhové části.....	360
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy).....	362
6.2.2.1.	Problémová oblast I – Vysoká nezaměstnanost osob znevýhodněných na trhu práce	362
6.2.2.2.	Problémová oblast II – Nedostatečná podpora vzniku a rozvoje podnikatelských příležitostí a vhodného podnikatelského prostředí	367
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	370
6.2.4.	Indikátory	376
6.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	383
6.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	383
6.3.2.	Systém změn strategie	385
6.3.3.	Akční plán	385
6.4.	Závěr a postup zpracování.....	386
6.4.1.	Shrnutí	386
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	386
6.5.	Přílohy	387
6.5.1.	Vybrané statistické údaje za všechny obce ORP Frýdek-Místek (rok 2011)...	388
6.5.2.	Vybrané statist. údaje o nezaměstnanosti a uchazečích o zaměstnání za všechny obce ORP F-M (k 30. 6. 2014)	391
6.5.3.	Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání z jednotlivých obcí ORP F-M evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014	392
6.5.4.	Další ukazatele z jednotlivých obcí ORP Frýdek-Místek dle údajů ÚP k 30. 6. 2014	393

7. Aglomerace 394

7.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	394
7.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	394
7.1.1.1.	Identifikace rozsahu území aglomerace	394
7.1.1.2.	Bezpečnost - zdůvodnění řešeného problému	395
7.1.2.	Bezpečnostní složky v území ORP Frýdek-Místek.....	396
7.1.2.1.	Vývoj početních stavů policistů	396
7.1.2.2.	Policie České republiky.....	397
7.1.2.3.	Městská a obecní policie	402

7.1.2.4. Specializovaná pracoviště zabývající se bezpečností a prevencí kriminality v ORP Frýdek-Místek	404
7.1.2.5. Organizace působící v území ORP Frýdek-Místek, realizující aktivity v oblasti bezpečnosti.....	405
7.1.3. Analýza bezpečnosti.....	410
7.1.3.1. Bezpečnostní a sociální rizika	410
7.1.3.1.1. Prostředí sociálně vyloučených lokalit jako specifický problém.....	411
Drogová problematika v sociálně vyloučených lokalitách	412
7.1.3.1.2. Nejčastější užívané drogy	413
7.1.3.1.3. Bezdomovectví v aglomeraci.....	414
7.1.3.1.4. Vnímání bezpečnostní situace z perspektivy médií	415
7.1.3.1.5. Sociologické studie	416
7.1.3.1.6. Historické kořeny	417
7.1.3.1.7. Bezpečnostní rizika a růst kriminality	417
7.1.3.1.8. Kriminogenní faktory.....	420
7.1.3.2. Environmentální a antropogenní rizika	422
7.1.3.3. Porovnání situace v největších českých městech	427
Vývoj kriminality v tabulkách a grafech	428
7.1.3.3.1. Komparace vývoje kriminality a změny ve stavech policistů Policie České republiky	432
7.1.3.3.2. Srovnání statutárních měst v zatíženosti strážníků městských policíí	434
7.1.3.4. Finanční analýza - náklady na provoz městské policie	436
7.1.3.5. Bezpečnost z pohledu dopravní nehodovosti	437
7.1.4. Zhodnocení meziobecní spolupráce v oblasti bezpečnosti	439
7.1.4.1. Oblast krizového řízení a krizového plánování.....	439
7.1.4.2. Oblast veřejného pořádku a bezpečnosti	441
7.1.5. Analýza rizik	442
7.1.6. SWOT analýza	442
7.1.7. Souhrn analýz.....	444
7.2. Návrhová část pro oblast aglomerace	445
7.2.1. Struktura návrhové části	445
7.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy).....	447
7.2.2.1. Problémová oblast I – Nedostatečná komunikační strategie v oblasti bezpečnosti (bezpečnostních a sociálních rizik) ze strany orgánů veřejné správy a samosprávy	448
7.2.2.2. Problémová oblast II – Nerovnoměrné rozložení bezpečnostních sil v území ORP	449
7.2.2.3. Problémová oblast III – Nedostupnost preventivních programů mimo území jádrového města (neexistuje koordinace projektů)	451
7.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	452
7.2.4. Indikátory	457
7.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	462
7.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	462
7.3.2. Systém změn strategie	465
7.3.3. Akční plán	465

7.4.	Závěr a postup zpracování	466
7.4.1.	Shrnutí	466
7.4.1.	Popis postupu tvorby strategie	466
8.	Závěr, kontakty	467
9.	Přílohy	468
9.1.	Seznam tabulek	468
9.2.	Seznam grafů	473
9.3.	Seznam mapových podkladů	476
9.4.	Seznam příloh jednotlivých kapitol	477

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tabulka č. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Frýdek-Místek v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a podpora zaměstnanosti a podnikání
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a podpora zaměstnanosti a podnikání)
Řešené území	Správní obvod ORP Frýdek-Místek
	Počet obyvatel správního obvodu k 1. 1. 2014: 110 645
	Počet obcí ve správním obvodu: 37
	Rozloha správního obvodu: 48 025 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Brušperk, Frýdek-Místek, Paskov
	Obce: Baška, Bruzovice, Dobrá, Dobratice, Dolní Domaslavice, Dolní Tošanovice, Fryčovice, Horní Domaslavice, Horní Tošanovice, Hukvaldy, Kaňovice, Kozlovice, Krásná, Krmelín, Lhotka, Lučina, Morávka, Nižní Lhoty, Nošovice, Palkovice, Pazderna, Pražmo, Raškovice, Řepiště, Sedliště, Soběšovice, Staré Město, Staříč, Sviadnov, Třanovice, Vojkovice, Vyšní Lhoty, Žabeň, Žermanice
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Sdružení obcí povodí Stonávky
Koordinátor tvorby strategie	Mgr. Jiří Tomiczek
Rok zpracování strategie	2014-2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění zástupců obcí SO ORP Frýdek-Místek
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 23. 4. 2015
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace.
Související legislativa	Zákon o obcích, atd. – viz kapitola 1.6
Doba realizace strategie	2015-2024
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění zástupců obcí SO ORP Frýdek-Místek
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Frýdek-Místek realizoval Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci se statutárním městem Frýdek-Místek a se

	zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována realizačním týmem smluvního partnera projektu - DSO povodí Stonávky - ve složení koordinátor projektu, 2 pracovníci pro analýzy a strategie, expert pro aglomeraci a expert pro volitelné téma. Analytická část strategie byla zpracována na základě metodik, šablon a statistických dat doporučených odborným týmem nositele projektu SMO ČR, dále dat zjištěných dotazníkovým šetřením u obcí SO ORP a dat dohledaných a zjištěných realizačním týmem při analytických pracích a při osobních jednáních a řízených rozhovorech. Podrobný popis postupu zpracování návrhové části ke každému tématu se nachází v kapitole 3.4.2., 4.4.2, 5.4.2, 6.4.2 a 7.4.2.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná) a navíc díky specifikace SO ORP Frýdek-Místek také strategii ve zvoleném tématu pro aglomeraci.
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: podpora zaměstnanosti a podnikání
	5. specifické téma aglomerace: bezpečnost a prevence

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 37 obcí, z toho 3 obce mají statut města, město Frýdek-Místek je statutárním městem.

Tabulka č. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Baška Počet obyvatel: 3 731 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Nižní Lhoty Počet obyvatel: 265 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Brušperk Počet obyvatel: 3 929 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Nošovice Počet obyvatel: 990 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Bruzovice Počet obyvatel: 825 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Palkovice Počet obyvatel: 3 218 Zapojení do tvorby strategie: ano

	Název obce: Dobrá Počet obyvatel: 3 108 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Paskov Počet obyvatel: 3 913 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dobratice Počet obyvatel: 1 175 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Pazderna Počet obyvatel: 277 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dolní Domaslavice Počet obyvatel: 1 260 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Pražmo Počet obyvatel: 929 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dolní Tošanovice Počet obyvatel: 320 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Raškovice Počet obyvatel: 1 823 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Fryčovice Počet obyvatel: 2 367 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Řepiště Počet obyvatel: 1 791 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Frýdek-Místek Počet obyvatel: 57 135 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Sedliště Počet obyvatel: 1 492 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Horní Domaslavice Počet obyvatel: 754 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Soběšovice Počet obyvatel: 881 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Horní Tošanovice Počet obyvatel: 547 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Staré Město Počet obyvatel: 1 478 Zapojení do tvorby strategie: ano

	Název obce: Hukvaldy Počet obyvatel: 1976 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Staříč Počet obyvatel: 2 084 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Kaňovice Počet obyvatel: 304 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Sviadnov Počet obyvatel: 1 725 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Kozlovice Počet obyvatel: 2979 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Třanovice Počet obyvatel: 1 037 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Krásná Počet obyvatel: 643 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Vojkovice Počet obyvatel: 622 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Krmelín Počet obyvatel: 2228 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Vyšní Lhoty Počet obyvatel: 838 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Lhotka Počet obyvatel: 529 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Žabeň Počet obyvatel: 770 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Lučina Počet obyvatel: 1280 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Žermanice Počet obyvatel: 308 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Morávka Počet obyvatel: 1114 Zapojení do tvorby strategie: ano		

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci se Sdružením obcí povodí Stonávky a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Sdružení obcí povodí Stonávky je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Mgr. Jiří Tomiczek.

Strategie byla zpracována realizačním týmem smluvního partnera projektu - DSO povodí Stonávky - ve složení koordinátor projektu, 2 pracovníci pro analýzy a strategie, expert pro aglomeraci a expert pro volitelné téma. Analýza byla zpracována na základě metodik, šablon a statistických dat doporučených odborným týmem nositele projektu SMO ČR, dále dat zjištěných dotazníkovým šetřením u obcí SO ORP a dat dohledaných a zjištěných realizačním týmem při analytických pracích a při osobních jednáních a řízených rozhovorech.

1.4. Účel strategie

Účelem strategie je vymežit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu – mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tabulka č. 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje České republiky (2008)	http://www.uur.cz/?id=3462
2	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
3	Plán odpadového hospodářství ČR 2003-2012	http://databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie/plan-odpadoveho-hospodarstvi-ceske-republiky?typ=struktura
4	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2011-2015	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-1?highlightWords=dlouhodob%C3%BD+z%C3%A1m%C4%9Br
5	Strategie sociálního začleňování 2014-2020	http://www.mpsv.cz/files/clanky/17082/strategie_soc_zaclenovani_2014-20.pdf
6	Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013-2017	http://databaze-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/narodni-akcni-plan-podporujici-pozitivni-starnuti-2013-2017
7	Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb 2007-2013	http://databaze-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/koncepce-podpory-transformace-pobytovyh-socialnich-sluzeb-2007-2013?typ=struktura
8	Národní koncepce podpory rodin s dětmi (2008)	http://dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/narodni_koncepce_podpory_rodin_s_detmi.pdf
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0151.html
2	Strategický plán kraje na léta 2009 - 2020	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/rozvoj_kraje/srk_2009_2020.pdf
3	Plán odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje	http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/temata/koncepce/plan-odpadoveho-hospodarstvi-moravskoslezskeho-kraje-11/
4	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2012	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/sk/dz_msk_2012_fin_27_3.pdf
5	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Moravskoslezského kraje 2010-2014	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/soc/sprss_2010-2014.pdf
	Mikroregiony, města a obce	
1	Strategický plán rozvoje Frýdku-Místku	http://www.frydek-mistek.cz/cz/podnikatel/strategicky-plan-rozvoje-mesta/
	Plán rozvoje města	Brušperk - na městském úřadu
		Paskov - na městském úřadu

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
2	Strategické plány mikroregionů:	
	DSO Mikroregion Žermanické a Těrlické přehrady	http://www.mikroregionzermanickeaterlickeprehrady.cz/
	DSO povodí Stonávky	http://www.stonavka.cz/
	DSO Olešná	http://www.sviadnov.cz/clanky/257-Strategicky_plan_DSO.html
	DSO povodí Morávky	v sídle DSO
	DSMO povodí Ondřejnice	v sídle DSO
3	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města ve F-M	http://www.frydek-mistek.cz/cz/obcan/organy-mesta/magistrat-mesta/odbor-socialnich-sluzeb

Výše uvedený výše strategických plánů a koncepcí není zdaleka konečný. Jsou zde uvedeny nejdůležitější strategické dokumenty vztahující se k problémovým oblastem strategie. Pro zájmové území jsou rovněž důležité strategické dokumenty místních akčních skupin, které na daném území působí. V současné době probíhá příprava nových strategických plánů a rozvojových programů jak na národní a krajské, tak regionální a obecní úrovni.

Administrativně území patří do regionu soudržnosti NUTS II - Moravskoslezsko, Moravskoslezského kraje (NUTS III) a NUTS IV (okresu) Frýdek-Místek. Území ORP zahrnuje 37 obcí členěných na 54 katastrálních územích, působí zde jeden pověřený úřad, a to je Frýdek-Místek. Ze severovýchodu je správní obvod ohraničen SO ORP Havířov, nejkratší hranici má se SO ORP Český Těšín. Z východu hraničí SO ORP Třinec a SO ORP Jablunkov. Malou část jižní hranice představuje státní hranice se Slovenskem, dále je jižní hranice tvořena obcemi SO ORP Frýdlant nad Ostravicí a Frenštát pod Radhoštěm. Na západě správní obvod hraničí se SO ORP Kopřivnice a na severu se SO ORP Ostrava.

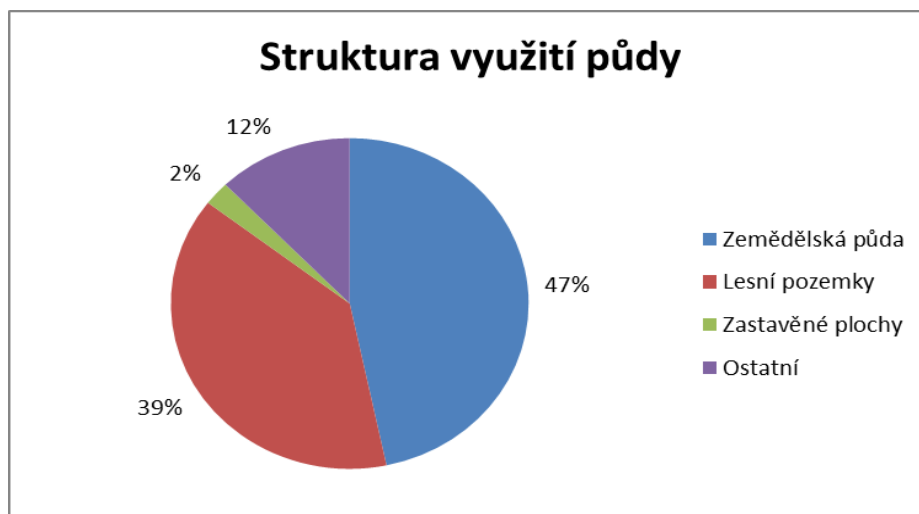
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tabulka č. 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	37	37	37	37	37	37	37	37
Počet částí obcí	52	52	52	52	52	52	52	52
Počet katastrálních území	54	54	54	54	54	54	54	54
Počet obcí se statutem města	2	2	2	2	2	2	3	3
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	48,031	48,030	48,028	48,018	48,043	48,020	48,026	48,025
zemědělská půda	22,866	22,822	22,597	22,523	22,514	22,452	22,443	22,426
lesní pozemky	18,555	18,551	18,574	18,585	18,589	18,597	18,600	18,602
zastavěné plochy	1,097	1,091	1,091	1,088	1,121	1,118	1,110	1,122
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	226,5	226,9	227,8	228,7	228,9	229,7	229,3	230,2

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 1: Struktura využití půdy

V území SO ORP o rozloze 48 031 ha žije 110 645 obyvatel (k 1. 1. 2014) ve 37 obcích: Baška, Brušperk, Bruzovice, Dobrá, Dobratice, Dolní Domaslavice, Dolní Tošanovice, Fryčovice, Frýdek-Místek, Horní Domaslavice, Horní Tošanovice, Hukvaldy, Kaňovice, Kozlovice, Krásná, Krmelín, Lhotka, Lučina, Morávka, Nižní Lhoty, Nošovice, Palkovice, Paskov, Pazderna, Pražmo, Raškovice, Řepiště, Sedliště, Soběšovice, Staré Město, Staříč, Sviadnov, Třanovice, Vojkovice, Vyšní Lhoty, Žabeň a Žermanice. Podle počtu obcí jde o druhý největší správní obvod v Moravskoslezském kraji. Pověřeným úřadem je statutární město Frýdek-Místek. Zhruba dvě třetiny obcí patří do pásu koncentrovaného osídlení v podhůří Beskyd od Nového Jičína přes Frýdek-Místek až k Třinci. Hustota obyvatelstva je v jihovýchodní části území (Moravské Beskydy) výrazně nižší než v ostatních částech území. Průměrná hustota obyvatelstva v území činí 230 ob./km², nejmenší je v horské obci Morávka - 12,5 ob./km², přičemž tato obec má největší katastr o rozloze 8 734 ha. SO ORP Frýdek-Místek (jeden z 22 ORP v MSK) zaujímá svou katastrální výměrou 8,7 % rozlohy kraje a počtem obyvatel představuje 9 % obyvatel kraje. Po Ostravě je druhým nejlidnatějším obvodem v Moravskoslezském kraji. Ve třech městech tohoto obvodu (Frýdek-Místek, Brušperk a Paskov) žije 59,1 % obyvatel, z toho v sídle ORP Frýdku-Místku je to 52 %. Nejmenší obcí jsou Nižní Lhoty s 261 obyvateli, 28 obcí spadá do kategorie obce do 2 000 obyvatel, z toho 4 obce jsou do velikosti 500 obyvatel (Kaňovice, Nižní Lhoty, Pazderna, Žermanice). Tři obce z území spadají do kategorie padesáti největších obcí v zemi bez statutu města.

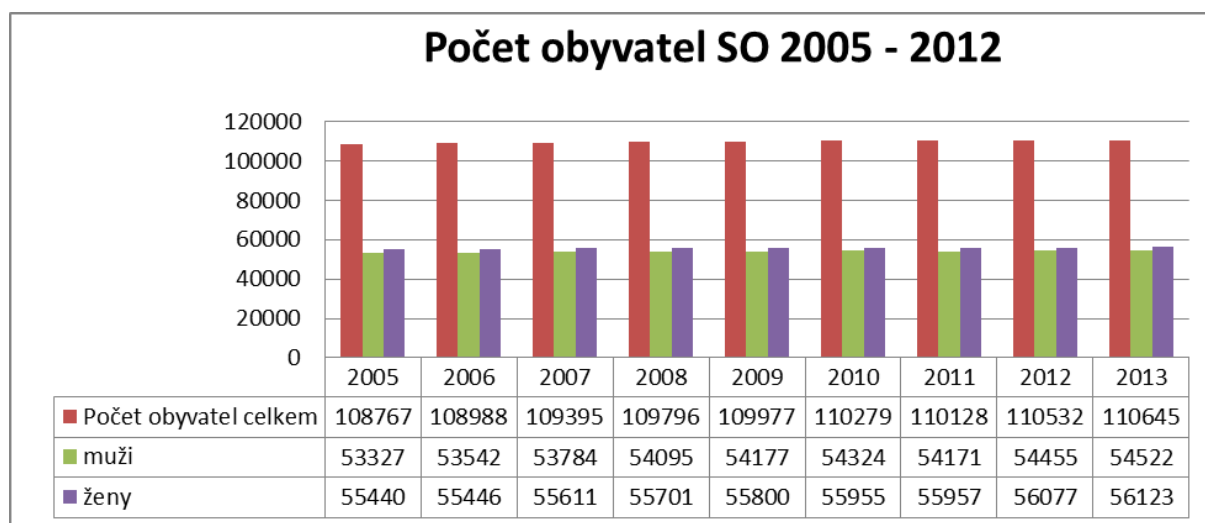
Lesnatost správního území ORP Frýdek-Místek (38,7 %) je mírně vyšší než lesnatost Moravskoslezského kraje (35,5 %) a lesnatost ČR (33,6%). Většina lesů je tvořena hospodářskými lesy. Zemědělská půda je tvořena z 58 % ornou půdou, což je výrazně nižší podíl, než je celorepublikový průměr (cca 70 %). Největší podíl zemědělské půdy nalezneme v severní části území. Lesnaté oblasti jsou tvořeny zejména podhůřím a horským masivem Moravskoslezských Beskyd a Palkovickými hůrkami. Statisticky zástavba v území nepředstavuje výrazně nadprůměrné hodnoty (1,1 %) ve srovnání s ČR (1,7 %) a MSK (2,2 %). Je ovšem nutno poznamenat, že v oblasti využití půdy a výstavby je území silně ovlivněno rozvojem průmyslových ploch a zón a rezidenční a příměstskou výstavbou pro bydlení.

Tabulka č. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

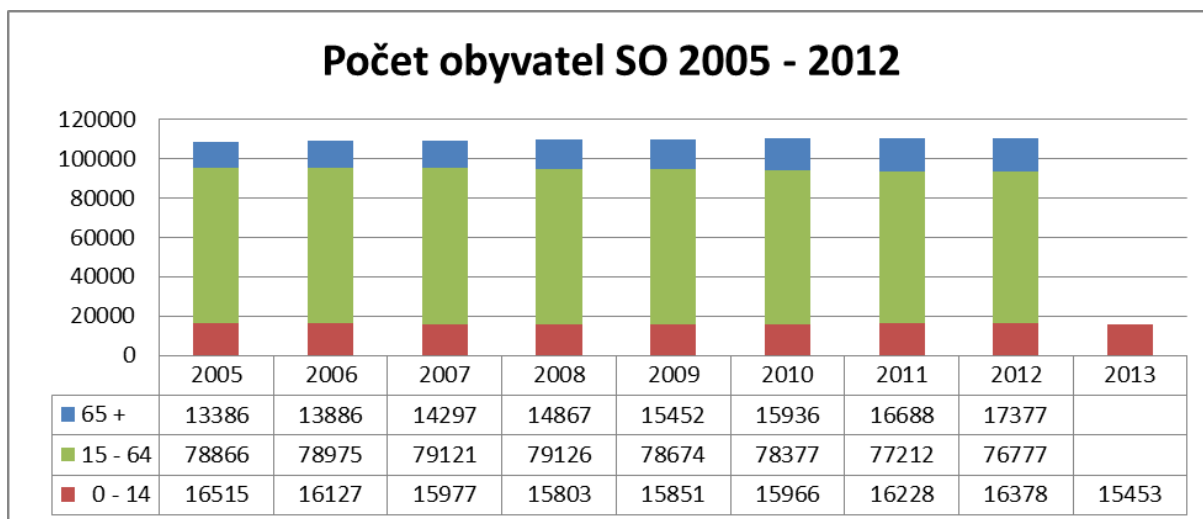
Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		108767	108988	109395	109796	109977	110279	110128	110532	110645
v tom:	muži	53327	53542	53784	54095	54177	54324	54171	54455	54522
	ženy	55440	55446	55611	55701	55800	55955	55957	56077	56123
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 - 14	16515	16127	15977	15803	15851	15966	16228	16378	15453
	15 - 64	78866	78975	79121	79126	78674	78377	77212	76777	
	65 +	13386	13886	14297	14867	15452	15936	16688	17377	
Průměrný věk (celkem)		39,5	39,4	39,6	39,8	40,1	40,3	40,6	40,8	
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		81,05	86,10	89,48	94,08	97,48	99,81	102,83	106,10	0,00

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	8378	8171	8091	7986	8049	8130	8256	8366	7892
	15 - 64	39727	39901	40016	40148	39912	39751	39076	38937	
	65 +	5222	5470	5677	5961	6216	6443	6839	7152	
Průměrný věk		37,9	38,0	38,2	38,5	38,7	38,9	39,2	39,4	
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		62,33	66,94	70,16	74,64	77,23	79,25	82,84	85,49	0,00
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14	8137	7956	7886	7817	7802	7836	7972	8012	7561
	15 - 64	39139	39074	39105	38978	38762	38626	38136	37840	
	65 +	8164	8416	8620	8906	9236	9493	9849	10225	
Průměrný věk		41,0	40,7	40,9	41,2	41,4	41,7	41,9	42,2	
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		100,33	105,78	109,31	113,93	118,38	121,15	123,54	127,62	0,00
Přírůstek na 1000 obyv.										
celkový		2,4	2,03	3,72	3,96	1,64	2,74	2,84	3,65	1,02
přirozený		0,72	0,55	1,53	1,36	1,19	1,35	-0,9	0,47	-0,5
stěhováním (mechanický)		1,68	1,48	2,19	2,6	0,45	1,39	3,74	3,18	1,52

Zdroj: ČSÚ

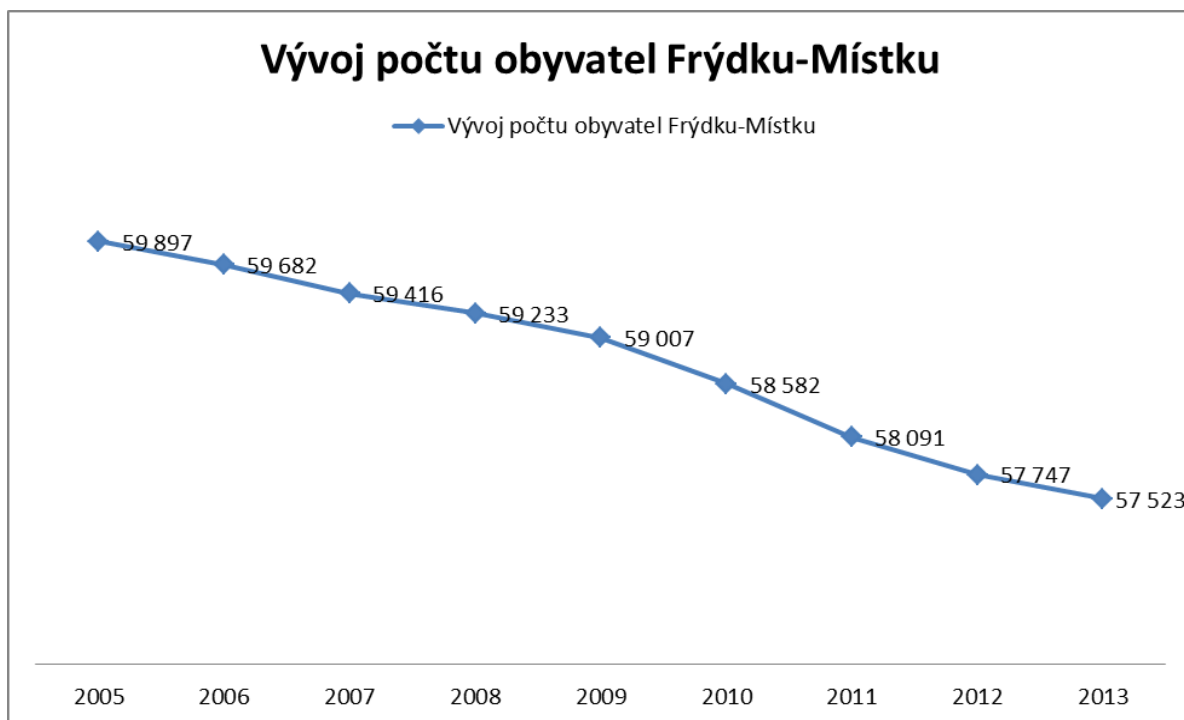

Graf č. 2 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012 – podle pohlaví

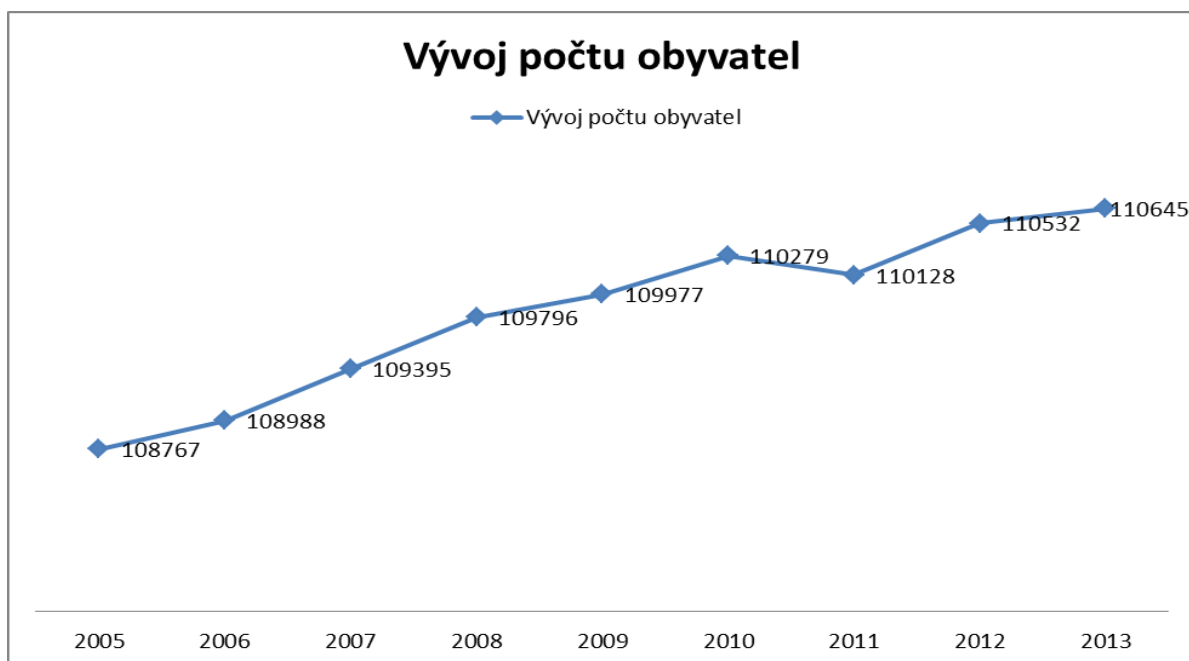

Graf č. 3: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012 – věková struktura

Vývoj počtu obyvatel a jeho dynamika je silně ovlivněna třemi trendy: demografickým stárnutím (celostátní trend), suburbanizací (imigrací z velkých měst i z okolních ORP) a úbytkem obyvatel Frýdku-Místku. Za sledované období (uváděno v tabulce) má počet obyvatel SO ORP Frýdek-Místek vzrůstající tendenci a následně po roce 2010 dochází ke stagnaci. V delším časovém horizontu od roku 1991 se počet obyvatel snižoval ze 110 tis. v roce 1991 na 108 tis. v roce 2001 a následně se počet obyvatel zvyšoval, a to vlivem stěhování (suburbanizace). Zajímavější je pohled na počet obyvatel městského centra Frýdku-Místku, kde počet obyvatel od roku 1991 soustavně klesá z 65 tis. v roce 1991 na 57 tis. v roce 2011. Přírůstek obyvatel v celém ORP je zapříčiněn migračním přírůstkem. Počet obyvatel v území za posledních devět let narostl o 1 878, tj. o 1,7 % počtu obyvatel k 31. 12. 2005. Vývoj počtu obyvatel v předproduktivním věku (0 - 14 let) je v posledních 9 letech vyrovnaný. Počet obyvatel v produktivním věku (15 - 64 let) má od roku 2007 klesající tendenci. Výrazně vzrůstá počet obyvatel v poproduktivním věku (65 a více let). Věková struktura (v roce 2012 14,8 %; 69,5 %; 15,7 %) a její vývoj se výrazně neliší od údajů za ČR (rok 2012 14,8 %; 68,4%; 16,8 %) a MSK (rok 2012 14,6 %; 68,9 %; 16,5 %). Liší se pouze o cca 1 procentní bod podíly obyvatel v produktivním věku a poproduktivním věku. Rovněž index stárání (113,3 % ČR, 106,1 % ORP) a průměrný věk obyvatelstva (41,3 let ČR, 40,8 let ORP) poukazují na mladší věkovou strukturu v tomto území, což bude zapříčiněno suburbanizací a imigrací mladých rodin do ORP z okolních velkých měst. Největší podíl obyvatel - děti (0 -14 let) mají obce Žermanice (19,7 %) a Kaňovice (18,6 %). Nejvyšší podíl nejstarších obyvatel (65 a více let) mají obce Nižní Lhoty (21 %) a Krásná (19,7 %).

Graf č. 4 : Vývoj počtu obyvatel Frýdku-Místku

Graf č. 5: Vývoj počtu obyvatel v SO ORP Frýdek-Místek

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tabulka č. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	31	84	
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	14	38	od šk. r. 2013/2014 jen 13 (zrušena ZŠ v Dolních Tošanovicích)
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	13	35	
Počet středních škol:	19	3	jen Frýdek-Místek
-obory gymnázií	3	3	
-obory středních odborných škol a praktických škol	12	3	
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	4	3	
Počet základních uměleckých škol	3	5	Frýdek-Místek 2, Brušperk 1
Počet konzervatoří	0	0	nejbližší v ORP Ostrava
Počet jazykových škol	1	3	jen Frýdek-Místek
Počet vyšších odborných škol	2	3	jen Frýdek-Místek
Počet vysokých škol	0	0	nejbližší v ORP Ostrava a ORP Karviná

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka č. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	47	97	Celkem 11 poboček. Knihovnu nemá obec Nižní Lhoty.
Stálá kina	7	16	
Divadlo	3	5	Frýdek-Místek (2), Kozlovice
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	9	22	
Galerie (vč. poboček a výstavních síní)	19	22	
Kulturní zařízení ostatní	34	70	
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	22	49	

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Koupaliště a bazény	17	30	
– z toho kryté	10	16	
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	83	95	
Tělocvičny (vč. školních)	58	76	
Stadiony otevřené	12	27	
Stadiony kryté	3	3	
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	3	Ve Frýdku-Místku byl zbourán dosavadní zimní stadión - víceúčelová sportovní hala – v roce 2013 a po dobu výstavby nové zimní haly Polárka nyní slouží provizorní zimní stadión Na Stovkách.
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	68	11	

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka č. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	2	3	Obě ve Frýdku-Místku
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0	
Ambulantní zařízení	1	3	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	55	57	samostatná ordinace – 42; detašované pracoviště 13

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	23	27	Samostatná ordinace – 20; detašované pracoviště 3
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	62	41	Samostatná ordinace – 59; detašované pracoviště 3
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	18	19	Samostatná ordinace – 12; detašované pracoviště 6
Zařízení lékařské péče	28	27	Samostatné zařízení – 27; detašované zařízení 1
Nemocnice	1	3	
Odborné léčebné ústavy	0	0	
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	3	
Ostatní lůžková zařízení	1	3	

Zdroj: vlastní šetření

Ve správním obvodu se nachází 45 mateřských škol, 39 základních škol. 3 základní umělecké školy jsou dostupné ve Frýdku-Místku a Brušperku. Středoškolské vzdělání nabízí 3 gymnázia, 12 středních odborných škol a 4 učiliště. Ve Frýdku-Místku se nachází jedna jazyková škola a 2 vyšší odborné školy. Vysokoškolské vzdělání je dostupné v okolních městech Ostravě a Karviné. Současný stav lze z hlediska dostupnosti a kapacity škol považovat za dobrý, ale vznikají určitá rizika s nedostatkem kapacity u předškolního vzdělávání (MŠ). V budoucím období lze očekávat nárůst zájmu o umístění dětí do MŠ, následně základních škol. V horizontu deseti let se však dle demografického vývoje bude počet dětí v MŠ a žáků v základních školách postupně snižovat. Území je dostatečně vybaveno zařízeními pro trávení volného času (kultura a sport). Technický stav zařízení se za posledních 10 let výrazně zlepšil. Stále ještě nacházíme v území zařízení jejich technický stav a doprovodné vybavení není dostačující a lze očekávat vzrůstající nároky obyvatel. Obdobná situace je i v oblasti zdravotnictví. Území má dostatečnou vybavenost zdravotnických zařízení (až na jednotlivé nedostatky v rámci několika obcí). Specializované zdravotnické služby jsou dostupné jak ve Frýdku-Místku (např. nemocnice), tak zejména v nedaleké Ostravě.

Tabulka č. 9: Další občanská vybavenost v území ORP

Typ zařízení	Počet	Komentář
Samostatná ordinace lékaře specialisty	73	
Detašované pracoviště samostatné ordinace lékaře specialisty	12	
Ostatní samostatná zdravotnická zařízení	36	
Detašované pracoviště ostatního samostatného zařízení	13	
Zařízení jeslového typu	1	
Další dětská zařízení	1	
Zdravotnické operační středisko (ZOS)	0	jediné pro kraj sídlí v Ostravě
Výjezdové základny záchranné služby	2	2 x posádka RLP, 3 x posádka RZP
Transfúzní stanice	2	
Lázeňské léčebny	0	
Pošta	24	
Sakrální stavby	58	
Hřbitovy	29	
Krematorium	0	
Smuteční síň	6	
Zoologická zahrada	1	
Aquapark	1	

Zdroj: ČSÚ

Občanská vybavenost v daném území je velmi dobrá. Důležitým faktorem, který ovšem ovlivňuje dostupnost a využitelnost těchto zařízení je rozmístění v území. Technický stav a vybavenost jednotlivých zařízení je různorodý a je potřeba se zaměřit v rámci plánování budoucích investic i na rekonstrukce a úpravy stávajících zařízení.

Perspektivně jedním z hlavních faktorů kvality života demograficky stárnoucího obyvatelstva v území bude dostupnost zdravotnických a sociálních služeb, ale i služeb zaměřených na volnočasové aktivity pro seniory. V budoucnu lze očekávat vrůstající zájem o tyto služby a tlak obyvatel na samosprávy, aby vhodná zařízení a služby v jednotlivých obcích zajistily.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tabulka č. 10: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

			Celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní celkem			51 632	28 007	23 625
v tom:	zaměstnaní		45 973	25 100	20 873
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	37033	19473	17560
		zaměstnavatelé	1747	1232	515
		pracující na vlastní účet	4863	3298	1565

			Celkem	muži	ženy
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	1 858	1 031	827
		ženy na mateřské dovolené	859	0	859
	nezaměstnaní		5 659	2 907	2 752
Ekonomicky neaktivní celkem			51 779	22 101	29 678
z toho	nepracující důchodci		25 025	9 953	15 072
	žáci, studenti, učni		16 340	8 088	8 252
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			4 070	2 349	1 721

ČSÚ: Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Ekonomicky aktivních obyvatel je cca 48 % (ČR 48,7 %), přičemž u cca 3,8 % (ČR 5,5 %) obyvatel tento údaj nebyl zjištěn. Zaměstnaní představují cca 89 % (ČR 90,2 %) z ekonomicky aktivních obyvatel. Ze zaměstnaných je cca 80,5 % zaměstnanci. Pracující na vlastní účet a zaměstnavatelé představují cca 14,3 % zaměstnaných. Pracující důchodci představují cca 4 % zaměstnaných (ČR 5 %). Podíl žen na mateřské dovolené na zaměstnaných je cca 1,9 % (ČR 2,1%). Podíl ekonomicky neaktivních obyvatel je cca 48 % (ČR 46 %). Nepracující důchodci představují s celkového počtu ekonomicky neaktivních obyvatel cca 48,3 % (ČR 48,2 %) a žáci, studenti, učni cca 31,6 % (ČR 30,2 %).

Obecně platí pro celou ČR a také pro území ORP, že nepatrně větší podíl ekonomicky aktivních obyvatel představují muži (53 %). Podíl mužů mezi zaměstnavateli a pracujícími na vlastní účet v území ORP je vyšší, cca 70,5 %, resp. 67,8 %. Přibližně 60 % (jak v ORP tak ČR) nepracujících důchodců představují ženy, což je zapříčiněno vyšší délkou života u žen. V území ORP lze zaznamenat nepatrně vyšší podíl žáků, studentů, učňů na celkovém počtu neaktivních obyvatel, což koresponduje se zjištěnou příznivější věkovou strukturou v území ORP.

Obecně lze konstatovat, že složení obyvatelstva po stránce ekonomické aktivity obyvatel se údaje za území ORP výrazně neliší od celorepublikových údajů.

Tabulka č. 11: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			31 000
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		22 207
	v tom	v rámci obce	5 969
		do jiné obce okresu	8 106
		do jiného okresu kraje	7 139
		do jiného kraje	683
		do zahraničí	310
	vyjíždějící do škol		8 793
	v tom	v rámci obce	3 416
		mimo obec	5 377

ČSÚ: Sčítání lidu, domů a bytů 2011

ORP Frýdek-Místek má výhodnou polohu a dobrou dopravní dostupnost (platí pro většinu obcí) do krajského města a velkých „průmyslových“ měst v okolí. Pro ORP Frýdek-Místek je poměrně typická vyšší dojíždka do zaměstnání mimo obec. Což je na jedné straně zapříčiněno poměrně nižším počtem pracovních míst zejména v menších obcích SO ORP (venkovského charakteru), na druhé straně i přítomností velkých zaměstnavatelů v průmyslu a blízkostí krajského města Ostravy, které je přirozeným centrem zaměstnanosti. Je důležité zdůraznit, že krajské město Ostrava je již jiný okres v rámci kraje, a proto je vysoká vyjíždka nejenom do jiné obce okresu, ale právě i do jiného okresu kraje. Z důvodu polohy ORP téměř v centru moravskoslezského kraje je poměrně nízká dojíždka do zaměstnání do jiného kraje. Dojíždka za zaměstnáním do zahraničí není nijak specifická a je srovnatelná s celorepublikovým průměrem. Výše dojíždky do škol (v rámci i mimo obec), lze považovat za srovnatelnou s celorepublikovým průměrem. Lze odhadovat, že vyjíždku v rámci obce představuje zejména vyjíždka žáků základních škol. Vyjíždka mimo obce bude složena částečně z vyjíždky žáků základních škol, bydlících v menších obcích bez školy a částečně z vyjíždky žáků středních a vysokých škol. Vyjíždka do škol mimo obec má poněkud jiný charakter. Střední školy jsou koncentrovány ve velkých městech, jak v samotném Frýdku-Místku, tak i v okolních větších městech, které již patří do jiného okresu (Haviřov, Karviná, Český Těšín, Ostrava).

Tabulka č. 12: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				43 675
v tom:	tvořené 1 rodinou			28 085
	v tom	úplné	bez závislých dětí	12 688
			se závislými dětmi	9 577
		neúplné *	bez závislých dětí	
			se závislými dětmi	
	tvořené 2 a více rodinami			795
	domácnosti jednotlivců			13 233
	vícečlenné nerodinné domácnosti			1 562

* pouze údaj celkem neúplné: 5 820

ČSÚ: Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Poměr hospodařících domácností podle typu je srovnatelný s celorepublikovými průměry. Nepatrně vyšší je podíl hospodařících domácností tvořených 1 rodinou (64% ORP, 61 % ČR) na úkor domácností jednotlivců (30 % ORP, 32 % ČR) a vícečlenných nerodinných domácností (3,5 % ORP, 4,8 % ČR). Větší podíl domácností jednotlivců a vícečlenných nerodinných domácností je typický pro větší a velká města, která se v ORP Frýdek-Místek nevyskytují, kromě statutárního města Frýdek-Místek. Nepatrně vyšší, než je celorepublikový průměr, je podíl úplných rodin se závislými dětmi k celkovému počtu hospodařících

domácností (22 % ORP, 20 % ČR). Toto lze vysvětlit trendem suburbanizace, zvyšujícím se počtem obyvatel venkovských obcí, reprezentovaným zejména solventními rodinami s malými dětmi. Ostatní údaje jsou již srovnatelné s celorepublikovými průměry.

Tab. 13: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

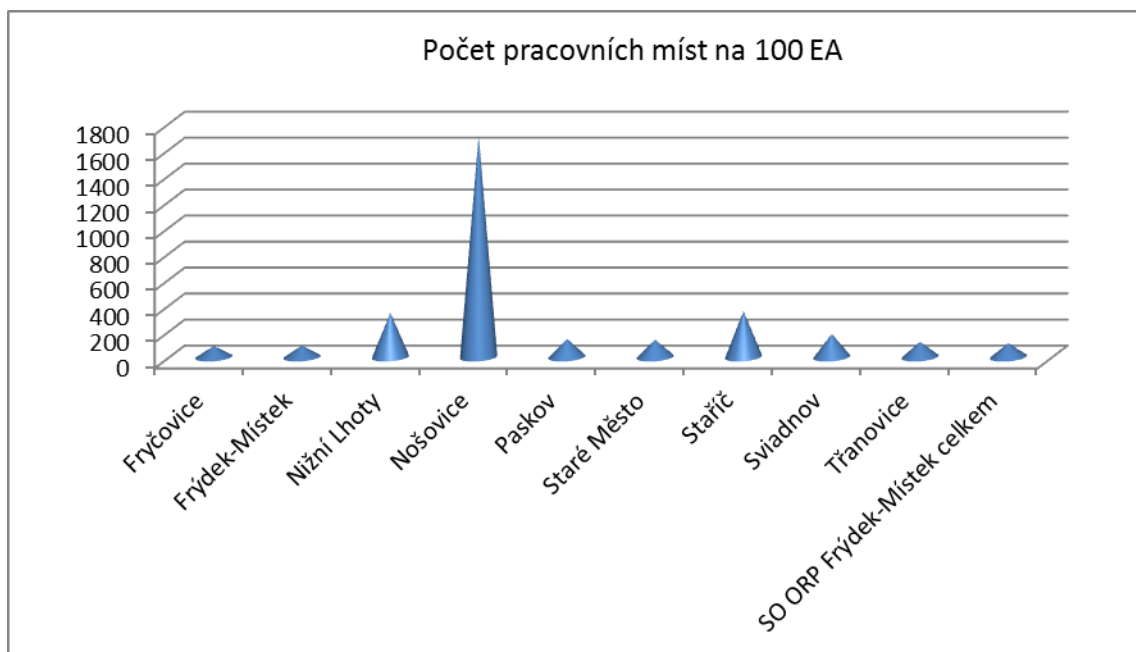
NEZAMĚSTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	31.3.2014
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	8391	8395	7487	6433	4798	3737	6279	6310	5310	5886	6735
z toho (%): občané se zdravotním postižením	16,8	16,8	18,7	20,7	26,3	28,9	13,0	16,1	18,9	nesl ed.	11,9
z toho (%): absolventi	9,0	8,5	7,7	7,1	6,1	6,0	6,3	5,9	4,6	nesl ed.	4,6
z toho (%): osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	43,9	44,1	43,7	42,5	39,1	29,0	20,9	31,3	34,7	nesl ed.	39,3
Volná pracovní místa	363	154	514	663	904	855	446	283	343	nesl ed.	339
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	23,1	54,5	14,6	9,7	5,3	4,4	14,1	22,3	15,5	nesl ed.	19,9
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP			12,5	11,1	8,3	6,4	11,3	11,1	9,4	nesl ed.	8,7 *

ČSÚ, od r. 2012 ÚP Frýdek-Místek

* podíl NZ je nesrovnatelný s mírou NZ

Z tabulky charakteristiky nezaměstnanosti je patrný skokový pokles počtu evidovaných uchazečů od r. 2006 v důsledku zvýšení nabídky pracovních míst v nově vzniklých průmyslových zónách. Volných pracovních míst v území však postupem času pozvolna ubývá, s čímž roste počet uchazečů na jedno pracovní místo. Míra nezaměstnanosti v roce 2011 byla jen osm desetin nad celostátní mírou registrované nezaměstnanosti (8,6 %). Volná pracovní místa v SO ORP v současné době odpovídají 1 % volných pracovních míst v celé zemi. U ukazatele míry nezaměstnanosti (2011) je v našem území z dvaceti SO ORP v kraji sedmá nejnižší 9,38 % (rozptyl v kraji 6,93 Třinec – 17,76 % Bruntál). K 1. 1. 2012 měl okres Frýdek-Místek nejnižší míru nezaměstnanosti (8,1 %) z šesti okresů

Moravskoslezského kraje (kraj 11,2 %), současná míra nezaměstnanosti v EU činí 12 %. Porovnání s celostátními údaji na počátku roku 2014: počet žadatelů na 1 volné pracovní místo v ČR je 17,3.

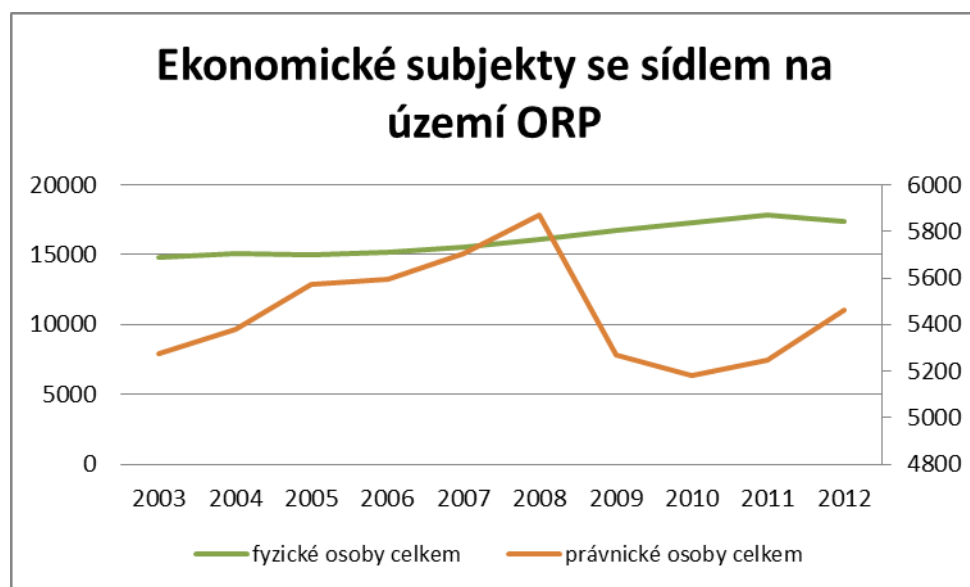
Graf č. 6: Počet pracovních míst na 100 EA obyvatel - TOP 10 ze SO ORP Frýdek-Místek

Tabulka 14: Charakteristika trhu práce v území ORP

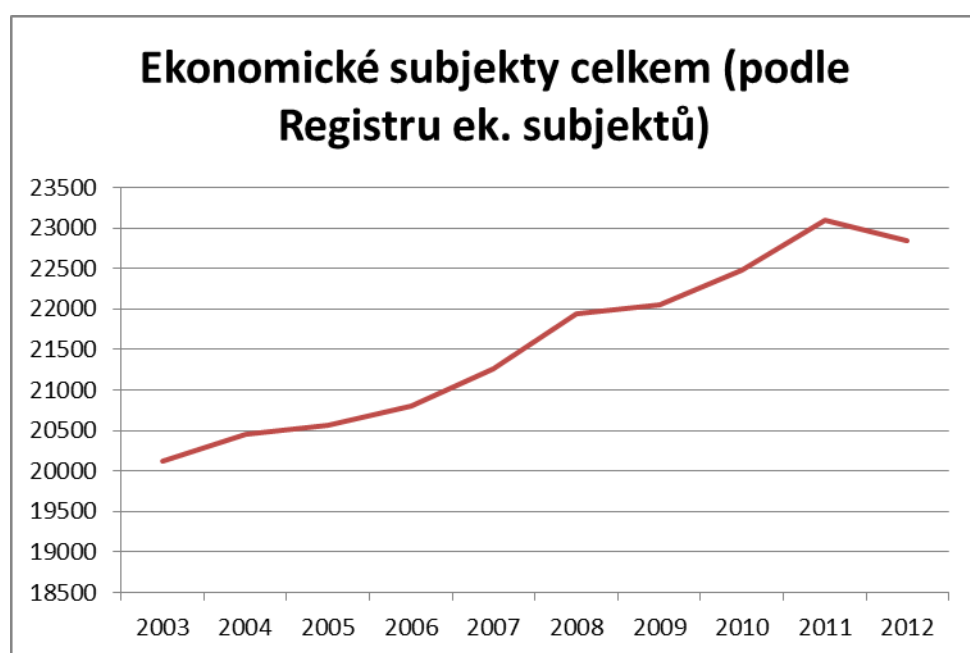
EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	20115	20445	20571	20803	21258	21937	22046	22486	23097	22843
fyzické osoby celkem	14838	15065	15001	15206	15554	16067	16775	17303	17849	17380
z toho zemědělští podnikatelé		50	245	262	268	275	298	311	317	316
vyjádření v %		0,3	1,6	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8
právnícké osoby celkem	5277	5380	5570	5597	5704	5870	5271	5183	5248	5463
z toho obchodní společnosti	1332	1413	1492	1573	1681	1797	1915	2008	2086	2188
vyjádření v %	25,2	26,3	26,8	28,1	29,5	30,6	36,3	38,7	39,7	40,1
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybařství								3,7	3,9	4,1
průmysl celkem								13,4	13,5	13,6

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
stavebnictví								10,2	10,2	10,3
Velko/malo obchod, opravy a údržba mot. vozidel								28,8	27,1	25,3

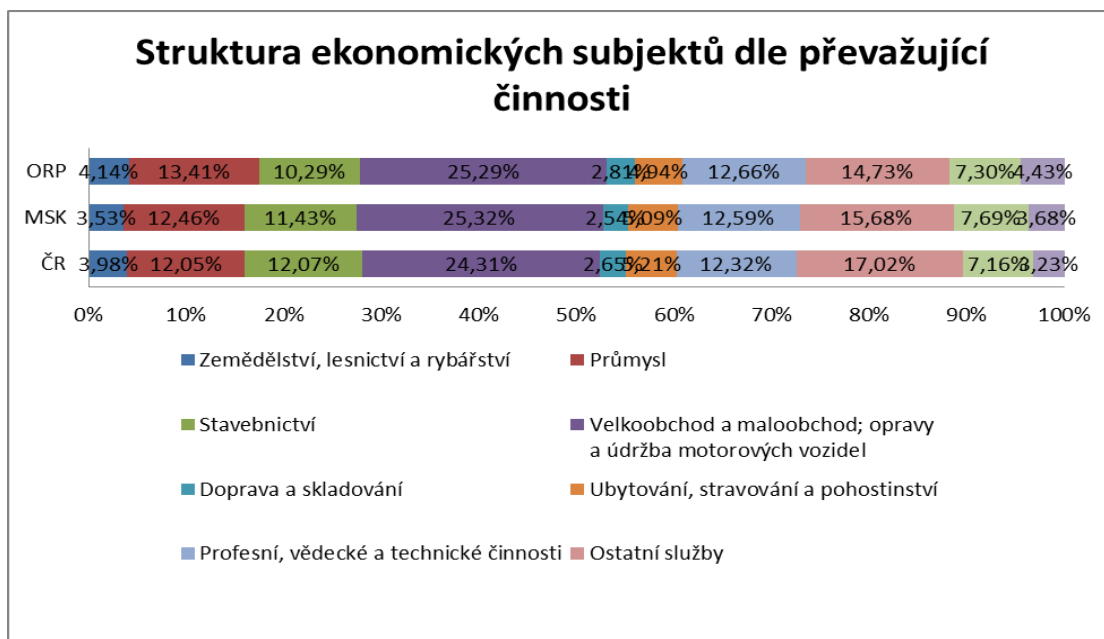
ČSÚ: ukazatel Podíl je od r. 2010, kdy se začaly evidovat subjekty se zjištěnou aktivitou (dosud jen registrované subjekty)

Graf č. 7: Ekonomické subjekty se sídlem na území ORP

Graf č. 8: Ekonomické subjekty celkem

Graf č. 9: Struktura ekonomických subjektů dle převažující činnosti

Při porovnání desetiletého vývoje došlo k nárůstu ekonomických subjektů o 13,5 %. Nárůst nastal především u počtu fyzických osob (17,5 % oproti roku 2003), mírně u právnických osob (3 %). V průběhu sledovaného období došlo v roce 2008 k viditelnému úbytku právnických osob. V území ORP připadá na 1000 obyvatel 207 ekonomických subjektů (z toho 159 fyzických osob), což se výrazně neliší od hodnoty za celý MSK (196 ekonomických subjektů z toho 155 fyzických osob). Hodnota je ovšem nižší než je celostátní průměr (259 ekonomických subjektů z toho 190 fyzických osob). Toto je dáno průmyslovým charakterem území s velkými ekonomickými subjekty. Specifikou je nadprůměrný podíl fyzický osob cca 77 % ekonomických subjektů (MSK 79 %), což je dáno pravděpodobně registrovanou vedlejší podnikatelskou činností zaměstnanců. Struktura ekonomických subjektů dle převažující činnosti se viditelně neliší od struktury na celostátní či krajské úrovni. Lze pouze zaznamenat nepatrně vyšší podíl zemědělství a průmyslu a nižší podíl stavebnictví a ostatních služeb (vzdělávání, zdravotnictví, sociální služby, administrativa apod.).

D. Doprava

Hlavní komunikační osa je tvořena stěženými dopravními tahy R48 (v ose západ - východ) Běltoín - Příbor - Frýdek-Místek - Český Těšín - st. hranice ČR/Polsko (délka tahu je 70 km) a R56 (v ose sever - jih) Ostrava - Frýdek-Místek (délka tahu je 13 km). Dopravní tahy jsou důležitými spojnicemi do rozvojových oblastí v ČR (Ostrava, Olomouc, Zlín), na Slovensko (Žilina) a do Polska (Bialsko-Biała). Vytíženost těchto tahů je poměrně vysoká. Frýdkem-Místkem a úsekem na Ostravu projede denně až 40 tisíc automobilů (z toho Frýdkem-Místkem 5 000 nákladních). Ostatní úseky stěžejních tahů jsou vytíženy v rozmezí od 15 000 do 25 000. Frýdek-Místek přetížený tranzitní dopravou se silničním průtahem středem města netrpělivě očekává zahájení stavby jižního obchvatu R48. Autobusová doprava je provozována třemi velkými dopravci - ČSAD Frýdek-Místek a. s., ARRIVA MORAVA a.s. a ČSAD Havířov a.s. Frýdek-Místek je také zastávkou významných dálkových

autobusových spojů. Je podporován rozvoj integrované hromadné dopravy ve vazbě na pěší dopravu a cyklodopravu. Specifikou města Frýdku-Místku a unikátem v ČR je od března 2011 doprava MHD "zdarma", provozovaná smluvním dopravcem ČSAD Frýdek-Místek a.s., dotovaná městem a připojenými partnerskými obcemi. Postupně se dále rozšiřují trasy MHD směrem vně katastru města do nejbližších satelitních obcí, navíc vedou některé trasy např. i na turisticky atraktivní místa (Visalaje, Hukvaldy).

V území se nachází tratě č. 323 Ostrava - Valašské Meziříčí a č. 322 Frýdek - Český Těšín. Železniční osobní doprava je provozována Českými drahami a.s. Plánovaná elektrifikace a rozšíření trati Frýdek - Český Těšín (napojení na průmyslovou zónu v Nošovicích) byla odložena. Velmi dobrá je dostupnost z území na Letiště Leoše Janáčka v Ostravě - Mošnově. O správu a údržbu silnic I. třídy se stará ŘSD ČR, správa Ostrava a silnic II. a III. třídy Správa silnic Moravskoslezského kraje, středisko Frýdek-Místek.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Území se nachází ve významné oblasti ložisek černého uhlí Hornoslezské pánve. Těžba probíhá v dole Paskov (jediný činný důl v ostravské části ostravsko-karvinského revíru) s plánovanou uzavírkou v roce 2017. V území také nacházíme rovněž ložiska cihlářských a stavebních materiálů. Klíčová odvětví správního obvodu v minulosti tj. těžební průmysl (Skupinový Důl Paskov - odštěpný závod Dolu Odra o. z.) hutní výroba (např. Válcovny plechu Frýdek-Místek) jsou v posledních letech nahrazovány strojním a zpracovatelským průmyslem a zejména automobilovým průmyslem. Rozvoj těchto odvětví v území lze spojit s výstavbou strategických průmyslových zón v Nošovicích (27 ha), Nižních Lhotách (7,6 ha) a Frýdku-Místku (11,5 ha), které v posledních 10 letech byly příčinou nárůstu komerčních ploch v ORP o víc než 20 % na celkových 400 ha. Své významné postavení mají také závody dřevozpracujícího a potravinářského průmyslu (Biocel Paskov, Pivovar Nošovice). Velkoobchodem a maloobchodem se zabývá cca 25 % ekonomických subjektů, což odpovídá krajskému i celostátnímu průměru. Zvláštností v maloobchodní sféře je nadměrný počet obchodních center a velké zastoupení obchodních řetězců ve městě Frýdek-Místek. Ve Frýdku-Místku a okolních městech ORP je dostupné široké spektrum služeb (specializované služby v krajském městě Ostravě). Podíl ekonomických subjektů zabývajících se ostatními službami (vzdělávání, zdravotnictví, sociální služby, administrativa apod.) je pod celostátním průměrem a v této oblasti lze spatřovat možný rozvojový potenciál zejména v menších sídlech. V posledních letech zaznamenáváme určitý nárůst drobných živnostníků, jak v oblasti řemesla, tak i služeb, a to i v menších sídlech. Bohužel, významnou hrozbou jejich aktivit je blízkost velkých center, která zajišťují dostupnost různorodého spektra služeb na jednom místě. Pro tyto drobné živnostníky je příležitostí zaměřit se především na kvalitu, flexibilitu a osobní kontakt se zákazníky. Inovace a inovativní postupy v území se těžko prosazují. Je to dáno silnou návazností území na průmysl a zaměstnávání ve velkých podnicích. Existuje skrytý potenciál v konstruktivní spolupráci podnikatelské a veřejné sféry, zejména na obecní úrovni. Příkladem může být úspěšná revitalizace zemědělského brownfieldu na venkovskou průmyslovou (podnikatelskou) zónu v Třanovicích.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Stav životního prostředí nelze považovat v území SO ORP Frýdek-Místek za uspokojivý, i když v posledních letech dochází k mnoha opatřením k ochraně ŽP a k investicím do ekologizace výroby. Hlavním ekologickým problémem je znečištění ovzduší, způsobené především okolními velkými průmyslovými zdroji, dopravou i místními zdroji. Problém znečištění z místních zdrojů je znatelný zejména v posledních letech, kdy se lidé postupně vracejí, vlivem ekonomické krize i lhostejnosti k ekologicky šetrnému vytápění, k vytápění tradičními tuhými palivy i další spalitelným materiálem (odpadky). Území je vysoce zatíženo zvýšenou koncentrací suspendovaných částic, tj. prachu, a významná část území i částic benzo(a)pyrenu. S dopravou souvisí hluková zátěž obyvatel Frýdku-Místku, která přesahuje v některých lokalitách hygienické limity. Kvalita spodních vod je dobrá. Kvalita povrchových vod je ovlivňovaná jak způsobem likvidace odpadních vod, tak i dočasně povodňovými stavy a erozí půdy. Na celém území funguje svoz komunálního odpadu, nachází se zde velké množství zařízení pro sběr a využití odpadu. V území je evidováno 27 lokalit, označených jako staré ekologické zátěže.

Jižní část území s vyšším podílem trvale travnatých ploch je vhodná pro extenzivní zemědělství. Pro severní části s vyšším podílem zemědělské orné půdy je vhodnější intenzivní zemědělství zaměřené na rostlinnou výrobu. Zemědělství v této oblasti se od 90. let potýká s řadou problémů. Jedním z nich je jeho předimenzovanost z dob JZD, která nebyla schopná se v konkurenčním prostředí zachovat v původním rozsahu. Docházelo k úpadku řady zemědělských podniků a vzniku zemědělských brownfieldů v území. Části zemědělských podniků (Beskyd Agro a.s. Palkovice a TOZOS spol. s r. o.) se povedlo úspěšně transformovat. Většina i drobných zemědělských subjektů je silně závislá na dotacích a přímých platbách. Nekonkurenceschopnost místních zemědělců, štedrý systém přímých plateb a často se vyskytující nájemní vztahy k obhospodařovaným pozemkům jsou příčinami pomalé diverzifikace zemědělství a obnovy tradičního zemědělství dodávajícího konečné produkty pro místní trh. Pouze vlivem dotační podpory dochází postupně k posilování alternativních funkcí zemědělství a k orientaci směrem k ekologickému zemědělství, případně k agroturistice.

Lesnictví je nejvíce rozvíjeno v jižní části území, která je výrazně lesnatější. Většina lesů jsou hospodářské, pouze nepatrné procento lesů (v okolí měst) je určeno k jinému účelu. Původně smíšené porosty byly z ekonomických důvodů postupně nahrazovány smrkovými monokulturami. V minulosti část lesů ustupovala jak zástavbě, tak zemědělské ploše. V posledních letech dochází k postupnému dolesňování, ale také je vytvářen tlak na obnovu a zachování pastvin a luk.

Území obcí SO ORP Frýdek-Místek je součástí těchto krajinných oblastí: Krajinná oblast (KO) Moravské Beskydy (Krásná, Morávka), KO Podbeskydí (většina obcí), KO Příborská pahorkatina (9 obcí) a okrajově KO Ostravsko - Karvinsko (9 obcí). Pro celé území MS kraje je jednotně zpracované a závazné vymezení regionální a nadregionální úrovně ÚSES ve vydaných Zásadách územního rozvoje MSK. V zásadách se mluví o důsledné ochraně nezastavěného území a volné krajiny v ÚPD. Existence zvláště chráněných území v SO ORP: 12 Ptačích oblastí (Natura 2000), 18 Evropsky významných území (Natura 2000) a dále 27 přírodních parků. Na pestrý reliéf území je vázána řada významných přírodních

biotopů, druhů rostlin, živočichů a jejich společenstev, významné jsou unikátní karpatské lesní porosty s výskytem velkých šelem v CHKO Beskydy (CHKO na území 5 obcí). Existence chráněných území má pozitivní vliv na stav ŽP a udržování stability, některé rozvojové záměry však naráží na odpor ze strany ekologických organizací a tím se zhoršují perspektivy hospodářského rozvoje území. Další slabou stránkou je nedostatečná prostupnost krajiny a vysoká míra urbanizace. Jako hrozbu lze vnímat velkou zátěž území těžbou (především Paskov, celkem se jedná o 8 míst v území ORP). Vysoká je koncentrace objektů rodinné rekreace v přírodně hodnotných územích - současná intenzita rekreačního využití dosahuje mezních hodnot zejména na severních svazích Moravskoslezských Beskyd. Možná ohrožení: Intenzifikace cestovního ruchu a zánik pasekářské kulturní krajiny (lesní krajina na katastru Morávky, Krásné).

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Vybavenost území ORP technickou infrastrukturou se liší dle jednotlivých obcí. Rozvod pitné vody je zajištěn u naprosté většiny domů (98,2 %), 93 % obcí je vybaveno vodovodem. Hlavním zdrojem pitné vody je vodní nádrž Morávka. Čištění odpadních vod je v městech a větších sídlech (např. podél Ondřejnice) připojením na kanalizační síť s napojením na ČOV. Menší venkovské obce jsou vybaveny kanalizační sítí částečně nebo vůbec (často chybí napojení na ČOV), a to z důvodu vysokých finančních výdajů na výstavbu kanalizace. Příležitostí může být v této oblasti vzájemná spolupráce obcí a statutárního města. V rozptýlené zástavbě je řešení čištění odpadních vod kanalizační sítí ekonomicky nevhodné a je nutno přistupovat k jiným řešením. 62% trvalých obydlí má plynovou přípojku (plynovod chybí jen obci Lhotka). Plynofikace obcí probíhala především v průběhu devadesátých let minulého století, vzhledem k členitému terénu a značným vzdálenostem mezi jednotlivými obydlími (rozptýlená slezská zástavba) zůstala značná část domů neplynifikována. Neplynifikované domy představují možnost zavádění alternativních způsobů vytápění. Větší sídla jsou vytápěna centrálně, např. část Frýdku-Místku i okolních obcí je vytápěna teplárnou resp. bioelektrárnou ve Sviadnově (Dalkia ČR). Kromě zmíněné bioelektrárny z obnovitelných zdrojů se nachází v území fotovoltaické elektrárny, bioplynová stanice v Horních Tošanovicích a sporadicky vytápění na biomasu (např. VPZ Třanovice). Správcem inženýrských sítí v území jsou Energetická společnost ČEZ, a.s. (dodávky elektrické energie), Telefónica O2 Czech Republic, a.s. (sítě telekomunikačního vedení), Severomoravské vodárny a kanalizace a.s. (sítě vodovodů a kanalizací) a Severomoravská plynárenská, a.s. (dodávky plynu). Na území ORP se nachází pár klíčových prvků technické infrastruktury. Jedná se o rozvodnu s přeshraničním významem v Nošovicích (zajišťuje rozvod vedení především do Polska a na Slovensko), zásobník plynu v Třanovicích (kapacita 530 mil. m³; RWE Gas Storage). Vodní režim krajiny představuje jak významné zdroje povrchových vod, tak funkční systém 4 vodních nádrží (Morávka, Žermanice, Baška, Olešná) a přivaděč vody z řeky Morávky do Žermanické přehrady, který měl původně zajistit zásobování vodou pro ostravský průmysl a je druhým nejdelším uměle vybudovaným kanálem v zemi. Mezi hlavní vodní toky, patřící do povodí Odry, patří Ostravice, Morávka, Lučina, Olešná, Baštice, Stonávka a Ondřejnice. Vodní plochy plní úlohu zásobáren pitné (Morávka) i užitkové vody a

mají rekreační, retenční a další významné vodohospodářské funkce. Postupně jsou realizována opatření zaměřená na revitalizaci vodních toků a vodních ploch jako součást protipovodňové prevence. Slabou stránkou je snížená přirozená retenční schopnost krajiny, projevující se hlavně bleskovými povodněmi z posledních let. Na území ORP vznikla relativně stabilní síť zařízení k nakládání s odpady.

H. Rekreační, památky a cestovní ruch

Typickým znakem ORP Frýdek-Místek je příměstský cestovní ruch. Na území ORP Frýdek-Místek je snadno dostupná krátkodobá i dlouhodobá rekreace v dosahu hlavních sídelních center v Beskydech a u Žermanické přehrady a přehrady Olešná, existuje hustá síť rekreačních středisek v Beskydech, ovšem ne všechna tato zařízení dokázala pružně reagovat na trend rozšíření nabízených služeb. Počet hromadných ubytovacích zařízení v území ORP se pohybuje kolem čísla 40. Na území působí 4 informační centra: Beskydské informační centrum ve Frýdku-Místku, IC v Brušperku, na Hukvaldech a v Soběšovicích. V území ORP funguje sportovní zázemí jak pro aktivní sportovce, tak i pro ty, kteří sportují jen rekreačně. Jachtingu, surfingu či rybolovu je možné se věnovat u výše zmíněných přehrad, kromě přírodního koupání lze navštívit i Aquapark Olešná (letní i krytý). Cyklisté mají k dispozici hustou síť cyklotras, z nichž k páteřním patří cyklotrasa spojující Ostravu s Beskydami, jejíž část z Ostravy do Frýdku-Místku protíná celé území ORP v severojižním směru podél řeky Ostravice. Pro in-line bruslení dobře slouží jak tato cyklotrasa, tak i nový okruh kolem přehrady Olešná (i na běžkování). Pro cyklo vyjížděky do Beskyd je využívána možnost dopravou cyklobusy. Pro zimní sporty slouží kvalitní běžecké trasy v Beskydech, Ski areál Morávka–Sviňorky a příměstské lyžování v Palkovicích. Na území obcí Krásná a Morávka se nachází trasy hippostezek, služby k jezdeckému sportu poskytují SK Skalický dvůr Skalice (F-M), Ranch Geofin - jezdecký klub F-M, Newport Ranch v Dolních Domaslavicích a Penzion Jízdárna Morávka.

V území ORP se vymezují následující významné prvky kulturního a historického dědictví: městské památkové zóny ve Frýdku-Místku a Brušperku, kulturně historické dominanty nadregionálního významu - hrad Hukvaldy a Frýdecký zámek, národní kulturní památka Památník partyzánského hnutí "Noční přechod" v Morávce, významné sakrální stavby a poutní místa (např. poutní chrám Navštívení P. Marie ve Frýdku-Místku - Bazilika Minor od r. 1999, dřevěné kostely sv. Archanděla Michaela v Řepištích, Věch svatých v Sedlištích, sv. Antonína Paduánského na Prašivé, kaple sv. Kříže v lese Hájků (F-M); křížové cesty ve Frýdku-Místku u baziliky P. Marie, v Brušperku u kostela sv. Jiří, Křížková cesta v Kozlovicích), z ostatních potom židovský hřbitov ve Frýdku-Místku, z vojenských památek pomník vojákům 8. pěšího pluku ve F-M. V území se nacházejí řada rozhleden, např. Lysá hora, Prašivá, Panorama v Chlebovicích a Svatojánská věž ve Frýdku-Místku. Největší muzeum je Muzeum Beskyd ve Frýdku-Místku, další je Památník Leoše Janáčka Hukvaldy, Muzeum Skaličanů ve Skalici, Včelařské muzeum v Chlebovicích, Areál Fojtství a Obecná škola v Kozlovicích, Lašská jizba Sedliště, Muzeum Georgius Tranoscius v Třanovicích atd. K významným kulturním akcím s velkou tradicí patří hudební festival Janáčkův máj na Hukvaldech, Mezinárodní folklórní festival ve Frýdku-Místku, Sochovy národopisné

slavnosti ve Lhotce, z novějších potom multižánrové festivaly Sweetsenfest a Beskydské Veseléto ve Frýdku-Místku, Radegastův den v Nošovicích.

Technické zajímavosti v území (u většiny z nich je možná prohlídka pro veřejnost) jsou: pivovar Radegast v Nošovicích, cvičná štola ve Staříči, přehradní nádrž Morávka a Žermanice, Šmírákův mlýn v Kozlovicích, telekomunikační věž na Lysé hoře a další. Na území ORP se nachází také národní přírodní památka Skalická Morávka, přírodní památky Kamenec v Dobré, Profil Morávky a Žermanický lom, přírodní rezervace Novodvorský močál u Frýdku-Místku a Palkovické hůrky.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 15: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	37	100	obce Krmelín, Lhotka a Žabeň mají platný starý ÚP, práce na novém ÚP ještě nezačaly
Počet obcí s plánem v přípravě	10	27	obce Brušperk, Bruzovice, Fryčovice, Morávka, Paskov, Pražmo, Raškovice, Staré Město, Staříč a Třanovice mají platný starý ÚP, nový je rozpracovaný
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce) *	11	30	Město Frýdek-Místek má vlastní SP a pak strategické plány dílčích oblastí např. komunitní plán sociálních služeb. Strategie většího území, např. DSO, formálně platí pro všechny obce - zejména pokud si tuto strategii sněm starostů schválil a odpovídá za ní. DSO Olešná má SP na léta 2012-2020. DSO Žermanické a Těrlické přehrady připravuje SP na období 2014-2020: pouze obec Lučina má SP od r. 2007 a připravuje novou na období 2014-2020. DSO povodí Stonávky má SP platný do r. 2017. Z DSO povodí Morávky (SP z r. 2007 na 10 let) má vlastní SP obec Raškovice, novou na léta 2014-2020 připravuje obec Dobrá. DSO Region Slezská brána má SP 2007-2015, nyní připravuje nový pro MAS. Vlastní SP z tohoto DSO mají obce Kaňovice, Paskov, Řepiště, Sedliště a Žabeň. DSMO povodí Ondřejnice má SP z roku 2000, vlastní PRO má obec Lhotka a PRM od r. 2007 město Brušperk. Obce DSO Stonávky zpracovaly Strategii přeshraniční spolupráce s Mikroregionem Terchovské doliny s platností do r. 2020. Strategie MAS Pobeskydí (30 obcí ze SO ORP FM) je platná do r. 2017, zpracovává se nová.

* pouze obce s vlastním SP nebo PRO (ostatní obce mají SP jejich DSO)

Místek, jižní obchvat (Baška, F-M, Staré Město, Dobrá), silnice I. třídy Těrlicko - Třanovice a Třanovice - Hnojník, I/56 Frýdek-Místek, přeložka a napojení na R48 (F-M, Sviadnov).

Obce jsou vedeny k důsledné ochraně nezastavěného území v ÚPD a regulaci rodinné (individuální) rekreace v ÚPD, zelenou dostávají pozemkové úpravy s obnovou cest a krajinných prvků. Rostoucí urbanizace s sebou přináší také uniformitu a ztrátu kulturní identity krajiny a pokračující extenzivní rozvoj obytné zástavby ve volné krajině (suburbanizace), což hrozí především obcím po obvodu města Frýdek-Místek, ale i obcím s atraktivním přírodním prostředím na úpatí Beskyd. Přírůstek rezidenční plochy, která dnes činí 7,1 % z celkového území ORP, činil v letech 2003-2012 10 % (331 ha). Řešením je očekáváno zaměřením výstavby především na využití vnitřních územních rezerv sídel a dále na území navazující na stávající zástavbu, případně regeneraci brownfields. Podmínky pro výstavbu jsou limitovány horninovým prostředím, kdy je třeba počítat se zvýšeným výskytem svahových deformací v území tvořeném flyšovými horninami (Beskydy, Podbeskydská pahorkatina). Místním omezením ve spádové oblasti je degradace horninového prostředí v důsledku umísťování staveb v plochách se sníženou únosností - pozůstatky těžební činnosti (Staříč, Fryčovice, Paskov, Brušperk, Žabeň, Řepiště, Sviadnov a Frýdek-Místek). Územní limit představuje i CHKO Beskydy (na katastru 5 obcí) a dvě městské památkové zóny.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

K vnějším aktérům působícím na území ORP patří na jedné straně aktéři veřejného, soukromého podnikatelského a neziskového sektoru, kteří do území lokalizují své aktivity, na druhé straně jde o hierarchicky vyšší aktéry veřejné sféry, kteří v rámci svých politik rozvoj území ORP přímo nebo nepřímo podporují či jinak ovlivňují. Nejbližším nadregionálním aktérem je zejména Moravskoslezský kraj, Euroregiony Beskydy a Těšínské Slezsko, správa CHKO Beskydy. Na vyšších úrovních se jedná o Českou republiku, jednotlivá ministerstva a jim podřízené organizace, Svaz měst a obcí České republiky, Spolek pro obnovu venkova ČR, Národní síť Místních akčních skupin České republiky a další organizace, na nejvyšší úrovni jde nesporně o vazbu na Evropskou unii.

Území ORP má úzkou návaznost na dění v území celé Ostravské aglomerace (OA), druhou populačně největší regionální aglomerací v ČR, která prochází za posledních 25 let složitou ekonomickou přestavbou (původní těžký průmysl). V návaznosti na OA je rozvoj území ORP svázán s právě připravovaným dokumentem ITI 2014-2020 (Integrovaná územní investice OA), kde partnery přípravy jsou statutární města Ostrava, Opava, Frýdek-Místek, Havířov, Karviná a Moravskoslezský kraj. V posledních 20 letech také roste vnitřní organizovanost v území ve smyslu vzniku svazku obcí (8 DSO, pouze 1 obec z území není zapojena), místních akčních skupin (3) a mnoha vlivných neziskových organizací. Existence blízké slovenské a polské hranice: příhraniční spolupráce se týká především obcí v severovýchodní části území - je využívána k realizaci rozvojových projektů hlavně z oblasti kultury, sportu, cestovního ruchu, ale i např. strategického plánování.

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 16: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město	3	Frýdek-Místek je přirozeným centrem území, bývalé okresní město, kde sídlí většina důležitých veřejných institucí a škol. Paskov se stal opět městem před dvěma lety. Brušperk s městskou památkovou zónou bývá pro svou malebnost nazýván Lašským Betlémem.
Obce	34	Baška, Bruzovice, Dobrá, Dobratice, Dolní Domaslavice, Dolní Tošanovice, Fryčovice, Horní Domaslavice, Horní Tošanovice, Hukvaldy, Kaňovice, Kozlovice, Krásná, Krmelín, Lhotka, Lučina, Morávka, Nižní Lhoty, Nošovice, Palkovice, Pazderna, Pražmo, Raškovice, Řepiště, Sedliště, Soběšovice, Staré Město, Staříč, Sviadnov, Třanovice, Vojkovice, Vyšní Lhoty, Žabeň a Žermanice - všechny obce pečují o rozvoj svého území.
Kraj	1	Správa silnic, zřizovatel středních škol a nemocnice a další aktivity v rámci samostatné a přenesené působnosti.
Stát	1	Důležitý např. z hlediska PÚR (dopravní koridor jde přes území SO), viz 2.1.3. Nastavuje rámec celostátních a sektorových koncepcí a politik.
Státní instituce		Územní pracoviště Finančního a Celního úřadu, Okresní ředitelství Policie ČR, Okresní soud, územní pracoviště Krajské hygienické stanice MSK, Katastrální úřad pro MSK, katastrální pracoviště F-M, Lesy ČR, s. p., Okresní správa sociálního zabezpečení, Úřad práce, zeměměřické a katastrální inspektoráty a katastrální úřady.
Mikroregion	8	Jedná se o dlouhodobě působící svazky, které jsou založeny na společné výměně zkušeností, realizaci společných projektů, zejména neinvestičního charakteru, a řešení společných problémů. U většiny těchto svazků lze identifikovat specifická témata dosavadní spolupráce. DSO Mikroregion Žermanické a Těrlické přehrady (cestovní ruch, přeshraniční spolupráce, strategické plánování) Sdružení obcí povodí Stonávky (cestovní ruch, přeshraniční spolupráce, strategické plánování), DSMO povodí Ondřejnice (přeshraniční spolupráce, strategické plánování, společné řešení čistoty vod), DSO Region Slezská brána (cestovní ruch a propagace, strategické plánování), DSO povodí Morávky (cestovní ruch, strategické plánování), Mikroregion Frýdlantsko-Beskydy (cestovní ruch, přeshraniční spolupráce, strategické plánování, sociální služby), DSO Olešná (strategické plánování, dopravní obslužnost, kulturně-společenské akce), Svazek obcí Morávka - Pražmo (podpora HZS a školy, údržba veřejné zeleně, atd.)

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
MAS	3	MAS Pobeskydí - od r. 2004 jedna z prvních místních akčních skupin v ČR, jejími členy je 30 obcí z 37 v SO ORP Frýdek-Místek. Byla podpořena ve všech programech typu LEADER. MAS Region Slezská brána - jedna z nejmladších MAS, vznikla v roce 2012, realizuje projekt osvojování. Nově vznikající MAS Frýdlantsko-Beskydy.
Významný zaměstnavatel	2	Hyundai Motors Manufacturing Czech s. r. o., dále přehled největších zaměstnavatelů a průmyslových zón v území viz tabulky níže. Důl Paskov je významným zaměstnavatelem, jeho uzavření je odloženo do nejbližšího časového horizontu a bude znamenat podstatný zásah do zaměstnanosti nejen na území ORP.
Škola	2	Střední průmyslová škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Frýdek-Místek, příspěvková organizace
Jiné		CHKO Beskydy, Euroregion Beskydy a Těšínské Slezsko a další

Ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek působí celá řada významných aktérů a výše uvedený výčet není konečný.

Tabulka č. 17: Největší zaměstnavatelé v SO ORP Frýdek – Místek

Obchodní jméno	Sídlo	Převažující činnost	Kategorie podle počtu zaměstnanců
Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.	Nižní Lhoty	Výroba motorových vozidel a jejich motorů	3000 - 3499
Nemocnice ve Frýdku-Místku, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	Ústavní zdravotní péče	1000 - 1499
ArcelorMittal Frýdek-Místek a.s.	Frýdek-Místek	Výroba surového železa, oceli a feroslitin, plochých výrobků, tváření výrobků za tepla	500 - 999
Mobis Automotive Czech s.r.o.	Frýdek-Místek	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla	500 - 999
Beskyd Fryčovice, a.s.	Fryčovice	Zpracování a konzervování brambor	250 - 499
Biocel Paskov a.s.	Paskov	Výroba buničiny	250 - 499
ČSAD Frýdek - Místek a.s.	Frýdek-Místek	Silniční nákladní doprava	250 - 499
Green Gas DPB, a.s.	Paskov	Těžba zemního plynu	250 - 499
Huisman Konstrukce, s.r.o.	Sviadnov	Výroba zdvihacích a manipulačních zařízení	250 - 499

Obchodní jméno	Sídlo	Převažující činnost	Kategorie podle počtu zaměstnanců
Hanil E-Hwa Company	Frýdek-Místek	Výroba interiérových komponentů z plastu a textilu pro automobily	250 – 499

*Zdroj dat: Ústav územního rozvoje dle ČSÚ, Registr ekonomických subjektů, údaje k datu 1. 1. 2011
Neuvezena CHANCE a.s. (sídlo ve F-M, činnost heren, kasin a sázkových kanceláři), kateg. 1000 - 1499 zam.
(zaměstnává po celé republice).*

Tabulka č. 18: Přehled průmyslových zón včetně nově vytvořených pracovních míst v SO ORP Frýdek-Místek

Název zóny	Počet nově vytvořených pracovních míst	Rozloha celkem (ha)
Strategická průmyslová zóna Nošovice	4 538	261
Frýdek-Místek – Chlebovice	285	12
Frýdek-Místek – Lískovec	135	8
Paskov – bývalý skleníkový areál	232	30
Průmyslová a logistická zóna Tošanovice	0	68
Venkovská průmyslová zóna Třanovice	450	29
CELKEM	5 640	408

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tabulka č. 19: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Dostupnost širokého spektra (základních) služeb ve Frýdku-Místku a okolních městech	1. Nízká zaměstnatelnost části pracovních sil (chybí motivace, kvalifikace)
2. Blízkost ostravsko-karvinské aglomerace (zaměstnání, doprava, bydlení)	2. Existence lokalit s extrémně špatným životním prostředím (znečištění ovzduší, brownfields a poddolovaná území)
3. Atraktivita území (pro bydlení, rekreaci, cestovní ruch)	3. Vysoká zátěž území dopravou - tranzitní území, špatný technický stav komunikací III. a IV. třídy
4. Strategicky významná poloha na silniční trase evropského významu, příhraničí (Slovensko, Polsko).	4. Velká závislost rozvojových možností na dotacích
5. Hustá síť dopravní infrastruktury vč. cyklostezek a turistických tras, městská doprava ve Frýdku-Místku pro občany SO ORP zdarma	
6. Existence průmyslových zón a možnost jejich expanze, dostupnost pracovních sil, volných ploch a objektů	
7. Zkušenosti s tvorbou strategií, fungováním DSO a meziobecní spolupráce	

Příležitosti:	Hrozby:
1. Větší prosazení metody LEADER do fondů EU	1. Odchod klíčových zaměstnavatelů
2. Podpora strategického plánování na úrovni obcí, ORP a dalších územních celků	2. Odliv mladých pracovních sil (odliv mozků)
3. Podpora meziobecní spolupráce	3. Demografické stárnutí obyvatelstva a nízká porodnost
4. Zájem mladých a perspektivních rodin o bydlení mimo ostravskou aglomeraci	4. Nárůst kriminality a negativních společenských jevů
5. Nárůst zájmu o místní výroby a služby, podpora místních aktivit a podniků, podpora soběstačnosti	5. Nevhodné nastavení a časté změny legislativy, nestabilita vnějšího institucionálního prostředí, velká zátěž administrativou a nárůst byrokracie
6. Rostoucí zájem obyvatel o sociální služby, občanskou vybavenost	6. Střet podnikatelských a rozvojových záměrů s ekologickými aktivisty
7. Rostoucí zájem o rekreační aktivity	7. Chybějící legislativní, finanční a personální podpora (zdroje) fungování DSO, nevhodně nastavené podmínky rozpočtového určení daní

Silnou stránkou území je nepochybně jeho poloha. Na jedné straně se území nachází na silniční trase evropského významu v příhraničí Polska a Slovenska. Na druhé straně území leží v blízkosti ostravsko-karvinské aglomerace, což do značné míry ovlivňuje dílčí aspekty rozvoje území v oblasti zaměstnanosti, dopravy a bydlení. Území je považováno za atraktivní a to jak pro bydlení, tak i pro rekreaci a cestovní ruch (zejména příměstský). Vysoce hodnoceným pozitivem je dostupnost širokého spektra (základních) služeb ve Frýdku-Místku (jako bývalého okresního města) a okolních měst a hustá síť dopravní infrastruktury (vč. cyklostezek a turistických tras), která je napojena na okolní města, aglomeraci i na transevropskou dopravní síť (TEN-T). Význam má rovněž fungující bezplatná (pro občany SO ORP) městská doprava ve Frýdku-Místku a přilehlých obcích. Místní zaměstnanost i hospodářství je do jisté míry ovlivněno jak blízkou ostravsko-karvinskou aglomerací, tak i existencí průmyslových zón, které mají stálý potenciál k rozšiřování a expanzi. Pro další rozvoj nejen hospodářství má také význam dostupnost pracovních sil i volných ploch a objektů. Nezanedbatelnou silnou stránkou jsou rovněž dlouhodobé zkušenosti s tvorbou strategií, fungováním dobrovolných svazků obcí a s meziobecní spoluprací.

Poloha území s sebou přináší i řadu slabých stránek. Zátěží pro území je jak tranzitní doprava, tak i nárůst osobní automobilové dopravy místních obyvatel (doprava za prací, do škol) a s tím související špatný technický stav komunikací III. a IV. třídy. Doprava, těžký průmysl i restrukturalizace průmyslu a zemědělství v 90. letech jsou příčinou existence lokalit s extrémně špatným životním prostředím (znečištění ovzduší, brownfieldy, poddolovaná území). Nejvýše hodnocenou slabou stránkou území je nízká zaměstnanost části pracovních sil. Často se jedná o osoby s určitým sociálním či zdravotním hendikepem, osoby bez kvalifikace, dlouhodobě nezaměstnané, osoby bez pracovních návyků a bez motivace i absolventy s kvalifikací, ale bez praxe. Lze nalézt i skupinu pracovních sil, která má určitou kvalifikaci, ale po které není na trhu práce poptávka. Obecně platnou slabou stránkou zejména

venkovských částí ORP a neziskového sektoru je vysoká závislost rozvojových možností na dotacích.

Výše uvedenou slabou stránku lze výrazně zmírnit využitím příležitosti podpory strategického plánování na úrovni obcí, ORP a dalších územních celků a podpory meziobecní spolupráce. Význam má i prosazování metody LEADER do fondů EU a aplikaci této metody pro posílení vnitřních zdrojů území. V příštích letech lze očekávat pokračující zájem o bydlení na venkově mimo ostravskou aglomeraci, a to zejména ze strany mladých a perspektivních rodin, a také zájem o rekreační aktivity, místní výrobky a služby. V příštím období lze počítat s přetrvávající podporou místních aktivit a podniků i podporou soběstačnosti, tj. trendu maximálního využití místního potenciálu. V souvislosti se změnou životního stylu a přílivem nových obyvatel se očekává rostoucí zájem o sociálních služby a občanskou vybavenost.

Nejvíce zdůrazňovanou hrozbou je odchod klíčových zaměstnavatelů a odliv mladých pracovních sil. Nepochybně se území nevyhne demografickému stárnutí (které je již v některých obcích patrné) a nízká porodnost. Území je vystaveno změnám ve struktuře obyvatelstva, jak měst tak i suburbánních oblastí, což může ve svém důsledku vést k nárůstu negativních společenských jevů i k nárůstu kriminality. Další rozvoj území mohou ohrozit střety podnikatelských a rozvojových záměrů se zájmy ekologických uskupení. Klíčovými hrozbami rozvoje území a realizace strategie jsou: nevhodné nastavení a časté změny legislativy, nestabilita vnějšího institucionálního prostředí, velká zátěž administrativou a nárůstem byrokracie, chybějící legislativní, finanční a personální podpora fungování dobrovolných svazků obcí a nevhodně nastavené podmínky rozpočtového určení daní.

3. Téma 1.: školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu žáků ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřeně

společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Tato analýza řeší územní jednotku SO ORP a k němu územně příslušných měst a obcí. Řešeným tématem je předškolní a základní školství SO ORP Frýdek- Místek. Správní území obsahuje celkem 37 obcí, z toho 2 města do 5 000 obyvatel a 1 město do 100 000 obyvatel.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, která jsou zapsána do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařazení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

Seznam použitých zkratk

CŽÚ	Celoživotní učení
DV	Další vzdělávání
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
IROP	Integrovaný regionální operační program
ICT	Informační a komunikační technologie
IVP	Individuální vzdělávací plán
KÚ	Krajský úřad
MAS	Místní akční skupina
MOS	Meziobecní spolupráce
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NIV	Neinvestiční výdaje = prostředky na platy (PNP ped. + PNP neped.)
NNO	Nestátní neziskové organizace
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
OON	Ostatní osobní náklady (OON ped. + OON neped.)
OPVK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
ORP	Obec s rozšířenou působností
PŠD	Povinná školní docházka
RUD	Rozpočtové určení daní
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
RVP s přílohou LMP	Rámcový vzdělávací program s přílohou pro lehké mentální postižení
SO	Správní obvod
SR	Státní rozpočet
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SVP	Speciální vzdělávací program
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠK	Školní klub
ŠVP	Školní vzdělávací program
VOŠ	Vyšší odborná škola
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Správní obvod Frýdek-Místek z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Z 37 obcí SO ORP Frýdek-Místek má 31 mateřskou školu a 25 obcí školu základní. Celkem 6 obcí nemá na svém katastru žádné z uvedených zařízení. Jedná se o obce: Dolní Tošanovice (ZŠ zrušena k 31. 8. 2013), Kaňovice, Krásná, Nižní Lhoty, Pazderna a Žermanice. MŠ ve Vojkovicích je odloučeným pracovištěm ZŠ a MŠ v Dobraticích a MŠ v Horních Tošanovicích je odloučeným pracovištěm MŠ a ZŠ Třanovice (zrušením ZŠ a MŠ v Dolních a Horních Tošanovicích došlo k přiřazení MŠ v Horních Tošanovicích k ZŠ v Třanovicích od 1. 9. 2013).

Hlavním aktérem v oblasti předškolního a základního vzdělávání je Město Frýdek-Místek, na jehož katastrálním území se nachází celkem 16 mateřských škol, 14 základních škol (z toho 2 pouze s prvním stupněm) a 2 víceletá gymnázia. Jedná se o osmileté gymnázium, jehož zřizovatelem je soukromá právnická osoba a jedno šestileté gymnázium zřizované Moravskoslezským krajem. Město Frýdek-Místek je rovněž zřizovatelem jediných jeslí na území SO ORP pro péči o děti do 3 let věku.

Z ostatních zařízení se mimo město Frýdek-Místek nachází jen ZUŠ v Brušperku a dětský domov v obci Řepiště (zřizovatelem je Biskupství ostravsko-opavské). Všechna ostatní zařízení se nacházejí na území města Frýdek-Místek. Jedná se o zařízení: Středisko volného času Klíč, Dětský domov Na Hrázi, Základní umělecká škola Frýdek-Místek, Základní umělecká škola duchovní hudby Frýdek-Místek a dvě školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami - „Základní škola a mateřská škola Naděje Frýdek-Místek, Škarabelova 562“ a „Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Frýdek-Místek, Pionýrů 2352, příspěvková organizace“.

Na území města Frýdku-Místku se nacházejí rovněž školská poradenská zařízení: Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum. Tato poradenská zařízení poskytují služby v oblasti školního a výchovného poradenství pro celou oblast SO ORP Frýdek-Místek.

Za dalším (sekundárním) vzděláváním dojíždějí obyvatelé obcí SO ORP do Frýdku-Místku, popřípadě do dalších větších měst Moravskoslezského kraje (Ostrava, Český Těšín, Třinec, Havířov apod.)

Tabulka č. 20: Základní údaje o školách na území správního obvodu od roku 2005 dle velikosti obcí.

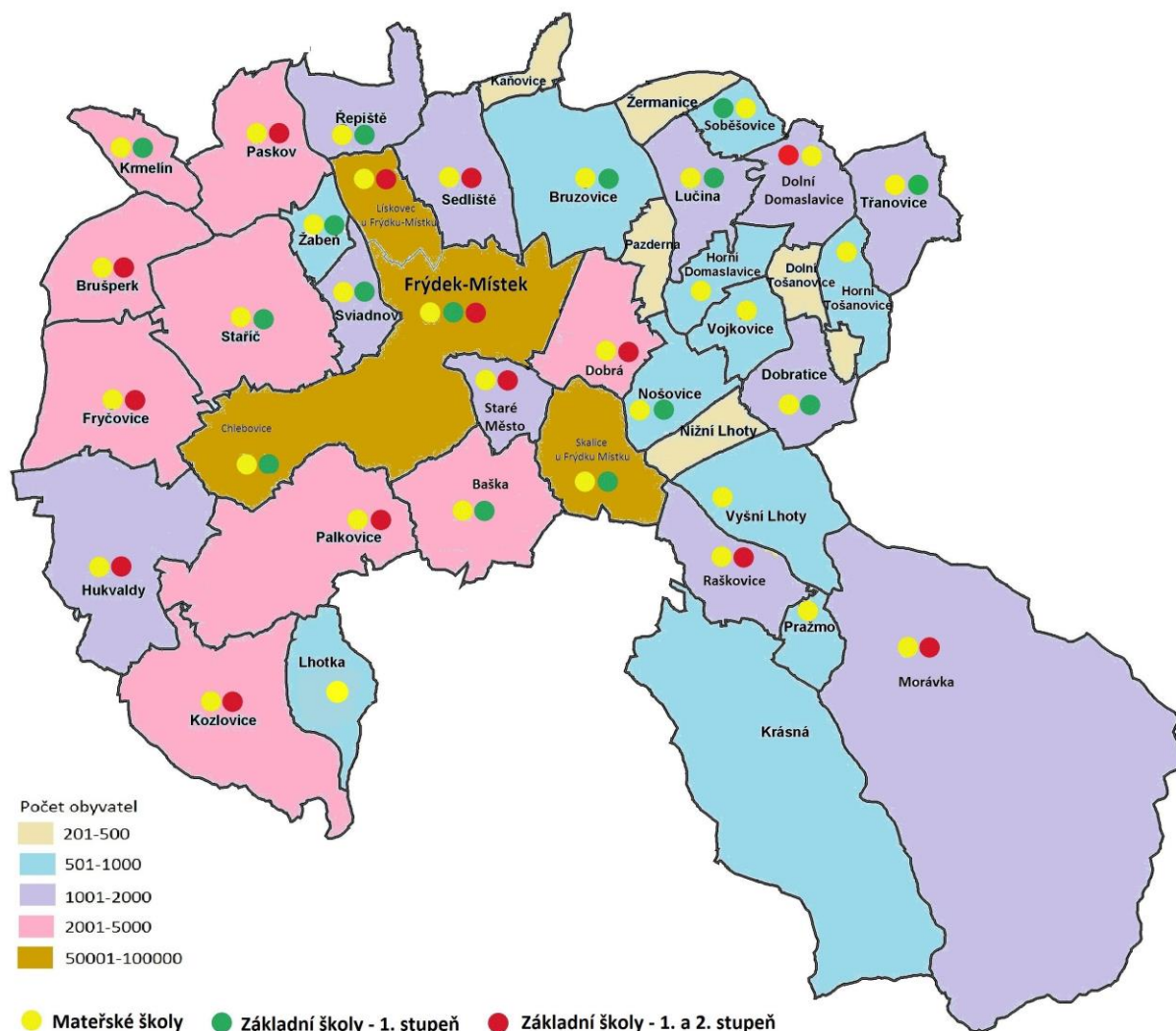
Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Frýdek-Místek	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
Počet obcí	0	5	11	11	9	0	0	0	1	0	37
Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň	0	0	0	0	4	0	0	0	6	0	10
Počet ZŠ – jen 1. Stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Počet MŠ	0	0	4	0	5	0	0	0	8	0	17
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	5	11	4	0	0	0	8	0	28
Počet jiných zařízení	0	0	0	1	1	0	0	0	6	0	8
2011/2012											
Počet obcí	0	5	11	11	9	0	0	0	1	0	37
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	4	0	0	0	7	0	11
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Počet MŠ	0	0	3	0	5	0	0	0	8	0	16
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	5	11	4	0	0	0	8	0	28
Počet jiných zařízení	0	0	0	1	1	0	0	0	6	0	8
2010/2011											
Počet obcí	0	5	10	13	8	0	0	0	1	0	37
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	4	0	0	0	7	0	11
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1
Počet MŠ	0	0	3	0	5	0	0	0	8	0	16
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	4	13	3	0	0	0	8	0	28
Počet jiných zařízení	0	0	0	1	1	0	0	0	6	0	8
2009/2010											
Počet obcí	0	6	10	12	8	0	0	0	1	0	37
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	4	0	0	0	8	0	12
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Počet MŠ	0	1	2	0	5	0	0	0	8	0	16
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	5	12	3	0	0	0	8	0	28
Počet jiných zařízení	0	0	0	1	1	0	0	0	6	0	8
2008/2009											
Počet obcí	0	6	9	13	8	0	0	0	1	0	37
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	4	0	0	0	8	0	12
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1

Počet MŠ	0	1	1	1	5	0	0	0	6	0	14
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	4	13	3	0	0	0	7	0	27
Počet jiných zařízení	0	0	0	1	1	0	0	0	7	0	9

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Frýdek-Místek	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2007/2008											
Počet obcí	0	6	11	11	8	0	0	0	1	0	37
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	4	0	0	0	7	0	11
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Počet MŠ	0	1	4	0	4	0	0	0	7	0	16
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	7	11	3	0	0	0	7	0	28
Počet jiných zařízení	0	0	0	1	1	0	0	0	7	0	9
2006/2007											
Počet obcí	0	6	11	12	7	0	0	0	1	0	37
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	6	0	0	0	7	0	13
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	11
Počet MŠ	0	1	4	0	4	0	0	0	7	0	16
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	7	11	3	0	0	0	7	0	28
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1	0	0	0	7	0	8
2005/2006											
Počet obcí	0	7	10	12	7	0	0	0	1	0	37
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	6	0	0	0	5	0	11
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Počet MŠ	0	2	3	0	4	0	0	0	5	0	14
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	7	11	3	0	0	0	6	0	27
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1	0	0	0	8	0	9

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, 2014

Komentář k tabulkám: V posledním desetiletí došlo v oblasti počtu škol k minimálním změnám. Po malém propadu ve školním roce 2008/2009 se počet mateřských škol opět začal zvyšovat jako reakce na populační boom, který přinesl vyšší počet dětí do mateřských škol a to zejména ve Frýdku-Místku. V ostatních obcích došlo ke změnám pouze v obci Horní Domaslavice, kdy od roku 2008 byla zrušena MŠ a ZŠ s prvním stupněm a následně od září 2011 byla opět zřízena MŠ. Počet základních škol se během sledovaného období pohyboval mezi 39 až 41.

Mapa č. 3: Rozmístění mateřských a základních škol na území ORP F-M k 31. 12. 2013 dle druhu škol a počtu obyvatel

Dle rozmístění škol lze soudit, že území ORP Frýdek-Místek je dostatečně pokryto sítí mateřských a základních škol. Školy jsou snadno dostupné z celého území, přičemž žáci z okrajových oblastí rovněž využívají školská zařízení v sousedních ORP a naopak, zvláště vzhledem ke spádovosti škol s druhým vyučovacím stupněm (např. Hnojník, Těrlicko, Havířov, Ostrava, Vratimov apod.)

Převážná většina škol na území obcí ORP Frýdek-Místek, kde se nachází MŠ i ZŠ, jsou zřizovány jako sloučené organizace s jedním ředitelstvím. Samostatně jsou zřizovány školy pouze v obcích Brušperk, Fryčovice, Krmelín a Paskov. Na území Města Frýdku-Místku je zřízeno 8 samostatných mateřských škol a 6 samostatných základních škol. Školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo se speciálními třídami se nacházejí pouze ve Frýdku-Místku. Jedná se o Mateřskou školu Frýdek-Místek, Josefa Myslivečka 1883, Základní školu Komenského 402, dále pak speciální školy - Základní škola a mateřská škola Naděje Frýdek-Místek, Škarabelova 562, a Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Frýdek-Místek, Pionýrů 2352, příspěvková organizace.

Tabulka č. 21: Počty škol v jednotlivých obcích ORP Frýdek-Místek ve školním roce 2012/2013

ORP Frýdek-Místek	celkem ředitelství	z toho						
Název obce		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	62	42	36	3	1	3	3	2
Baška	1	1	1					
Brušperk	3	1	1	1				
Bruzovice	1	1	1					
Dobrá	2	1	1					
Dobratice	1	1	1					
Dolní Domaslavice	1	1	1					
Dolní Tošanovice	1	1	1					
Fryčovice	2	1	1					
Frýdek- Místek	27	13	11	2	1	3	3	2
Horní Domaslavice	1	1	0					
Horní Tošanovice	0	0	0					
Hukvaldy	1	1	1					
Kaňovice	0	0	0					
Kozlovice	1	1	1					
Krásná	0	0	0					
Krmelín	2	1	1					
Lhotka	1	1	0					
Lučina	1	1	1					
Morávka	1	1	1					
Nižní Lhoty	0	0	0					
Nošovice	1	1	1					
Palkovice	1	1	1					
Paskov	2	1	1					
Pazderna	0	0	0					
Pražmo	1	1	0					
Raškovice	1	1	1					
Řepiště	1	1	1					
Sedliště	1	1	1					
Soběšovice	1	1	1					
Staré Město	1	1	1					
Staříč	1	1	1					

ORP Frýdek-Místek	celkem ředitelství	z toho						
Název obce		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
Sviadnov	1	1	1					
Třanovice	1	1	1					
Vojkovice	0	0	0					
Vyšní Lhoty	1	1	0					
Žabeň	1	1	1					
Žermanice	0	0	0					

Zdroj: výkaz MŠMT 2014

Komentář k tabulce: Jelikož údaje v tabulce jsou uvedeny za školní rok 2012/2013, vyskytuje se u obce Dolní Tošanovice mateřská i základní škola. Tato skutečnost již však neplatí od 1. 9. 2013, kdy základní škola byla zrušena a mateřská škola (na katastru Horních Tošanovic) byla připojena k ZŠ v Třanovicích. U obcí Horní Tošanovice a Vojkovice se v tabulce neuvádí mateřské školy, které leží v katastru těchto obcí, jelikož tyto mateřské školy jsou odloučenými pracovišti základních a mateřských škol, jejichž zřizovateli jsou v případě MŠ v Horních Tošanovicích obec Dolní Tošanovice, resp. Třanovice a v případě Vojkovic obec Dobruška.

Soukromé a církevní školy

Soukromé školství se na území ORP F-M nijak výrazně nerozvinulo. Jediné samostatné soukromé školy vznikly ve Frýdku-Místku a to konkrétně Mateřská škola se zdravotnickou péčí, s.r.o., Mateřská škola Kouzelný svět, Nad Rybníkem 3019, dále Soukromá základní škola a mateřská škola GALILEO SCHOOL, s.r.o. Od 1. 1. 2014 pak vznikla další privátní mateřská škola Soukromá mateřská škola Zvoneček FM s.r.o. Ze základních škol to pak byla již zmiňovaná GALILEO SCHOOL, s.r.o. a Čtyřleté a osmileté gymnázium, s.r.o. V ostatních obcích nebyly založeny žádné mateřské ani základní školy a to především z ekonomických důvodů a rovněž vzhledem k dostatečně rozšířené síti škol.

Oblast školství je na území ORP Frýdek-Místek zajišťována především obcemi, což dokládá i to, že na sledovaném území není ani jedna mateřská či základní škola, kterou by zřizovala církev. Jedinou školou, jejíž zřizovatel je církev, je Základní umělecká škola duchovní hudby ve Frýdku-Místku. Církev tak obecně ve školách působí formou výuky nepovinného předmětu náboženství, zájmových kroužků nebo tematickými přednáškami a to především v menších obcích.

Pracovníci ve školství v zařízeních zřizovaných obcemi ORP F-M

Ve školství působí dvě skupiny zaměstnanců, z nichž jednu tvoří učitelé (pedagogové) a druhou skupinu tvoří tzv. správní zaměstnanci (nepedagogové). Mezi pedagogy se řadí všichni zaměstnanci, kteří přímým způsobem působí na výchovu a vzdělávání dětí a žáků. Patří mezi ně učitelé (včetně ředitele a zástupců ředitele školy) na všech úrovních škol, vychovatelé, asistenti pedagoga. Všichni ostatní zaměstnanci tvoří druhou skupinu – školník, zaměstnanci údržby a úklidu, zaměstnanci školního stravování, ekonom, sekretářka atd.

Školství jako takové hraje významnou roli v oblasti zaměstnanosti. Dle níže uvedené tabulky je patrné, že předškolní a základní vzdělávání ve SO ORP Frýdek-Místek stabilně zaměstnává více než 1600 osob. Ve školním roce 2012/2013 to bylo 1620 pracovníků přepočtených na plně zaměstnané, fyzický počet zaměstnaných bude ještě o něco vyšší. Z tohoto počtu tvoří 1077 pedagogů (67 % všech zaměstnanců) a 544 nepedagogů (33 % všech zaměstnanců). Důležitým faktorem je rovněž to, že pedagogové jsou převážně vysokoškolsky vzdělaní občané, což pozitivně přispívá k podílu vzdělanostního složení obyvatelstva v obcích SO ORP F-M (odliv mozků). Na celkové zaměstnanosti v celém ORP se tak mateřské a základní školy podílejí 3,5 % z celkově zaměstnaných ekonomicky aktivních obyvatel. Společně se středním a učňovským školstvím pak tento podíl ještě vzroste.

Z níže uvedené tabulky č. 23 a grafu č. 10 rovněž vyplývá, že počet zaměstnaných pracovníků v MŠ má od roku 2005 vzestupnou tendenci. Je to dáno především zvyšujícím se počtem dětí v mateřských školách, z čehož pramení větší potřeba pedagogů, potažmo nepedagogů. Na druhou stranu ve stejném časovém období počet zaměstnanců na základních školách mírně klesal, což bylo zapříčiněno demografickým úbytkem žáků na školách. Tento trend by se měl dočasně zastavit s příchodem silných ročníků do škol, což se začíná projevovat již nyní. Za pozornost rovněž stojí i to, že ačkoliv počet pedagogů základních škol klesal, počet vychovatelů, kteří působí ve školních družinách, školních klubech a volnočasových zařízeních, stagnoval nebo dokonce mírně stoupal.

Příčinou, na první pohled tohoto nelogického trendu, je zvýšený zájem rodičů o umístění žáků ve školních družinách a klubech zajišťující volnočasové aktivity dětí a žáků v odpoledních hodinách.

Tabulka č. 22: Pracovníci ve školství v zařízeních zřizovaných obcemi

Typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	390,43	288,20	102,23
základní školy	777,35	593,39	183,96
základní umělecké školy	57,81	51,03	6,78
gymnázia	25,70	25,70	0,00
mateřské školy pro děti se SVP	0,00	0,00	0,00
základní školy pro žáky se SVP	37,02	31,30	5,72
školní družiny a kluby	78,92	78,92	0,00

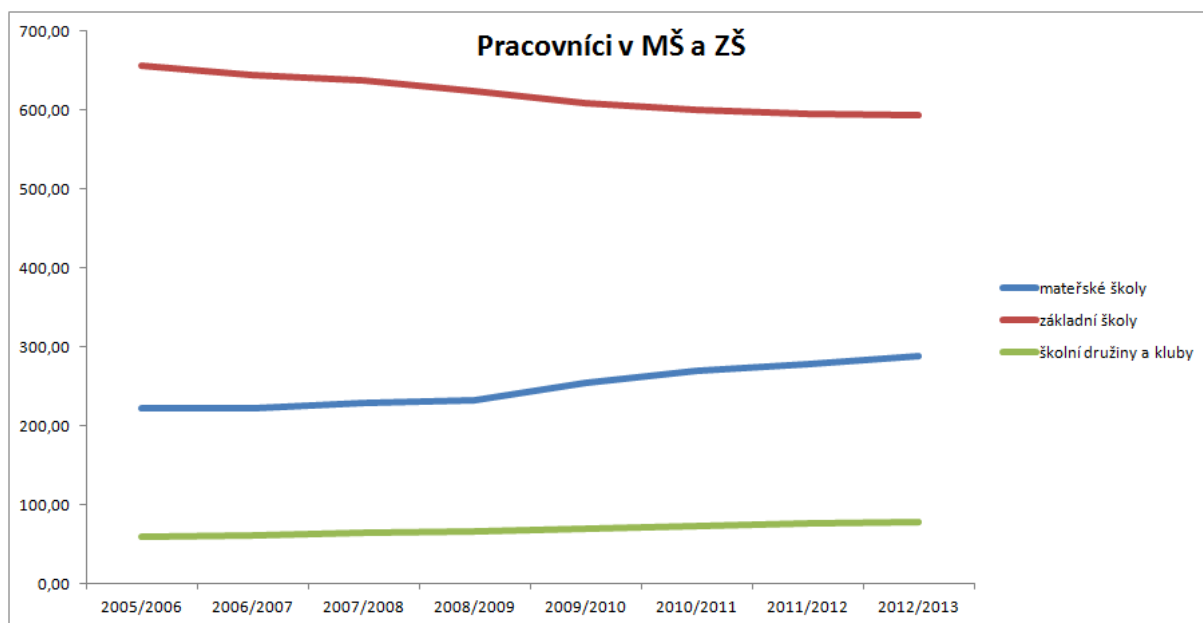
Typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
střediska pro volný čas dětí a mládeže	15,89	8,25	7,65
zařízení školního stravování	238,38	0,00	238,38
celkem rok 2012/2013	1621,49	1076,79	544,71
2011/2012			
mateřské školy	375,52	277,44	98,08
základní školy	782,36	595,81	186,55
základní umělecké školy	50,12	44,28	5,84
gymnázia	28,60	28,60	0,00
mateřské školy pro děti se SVP	0,00	0,00	0,00
základní školy pro žáky se SVP	33,67	28,26	5,41
školní družiny a kluby	77,24	77,24	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	15,88	8,83	7,05
zařízení školního stravování	234,90	0,00	234,90
celkem rok 2011/2012	1598,27	1060,46	537,81
2010/2011			
mateřské školy	368,12	270,46	97,66
základní školy	791,42	600,71	190,71
základní umělecké školy	50,34	44,76	5,59
gymnázia	29,90	29,90	0,00
mateřské školy pro děti se SVP	0,00	0,00	0,00
základní školy pro žáky se SVP	26,11	21,06	5,05
školní družiny a kluby	73,44	73,44	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	17,89	10,00	7,89
zařízení školního stravování	233,97	0,00	233,97
celkem rok 2010/2011	1591,19	1050,32	540,87
2009/2010			
mateřské školy	349,23	254,44	94,79
základní školy	799,93	608,65	191,28
základní umělecké školy	49,83	44,37	5,46
gymnázia	29,90	29,90	0,00
mateřské školy pro děti se SVP	0,00	0,00	0,00
základní školy pro žáky se SVP	20,85	15,98	4,88
školní družiny a kluby	69,29	69,29	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	19,17	11,05	8,12
zařízení školního stravování	233,76	0,00	233,76
celkem rok 2009/2010	1571,96	1033,68	538,28

Typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2008/2009			
mateřské školy	324,54	233,13	91,41
základní školy	817,78	624,76	193,02
základní umělecké školy	50,76	45,19	5,57
gymnázia	31,90	31,90	0,00
mateřské školy pro děti se SVP	12,77	10,30	2,47
základní školy pro žáky se SVP	18,85	14,26	4,59
školní družiny a kluby	66,09	66,09	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	18,64	10,92	7,72
dětské domovy	23,45	15,00	8,45
zařízení školního stravování	233,16	0,00	233,16
celkem rok 2008/2009	1597,94	1051,54	546,40
2007/2008			
mateřské školy	315,57	229,00	86,57
základní školy	836,63	638,08	198,55
základní umělecké školy	52,50	46,54	5,97
gymnázia	28,70	28,70	0,00
mateřské školy pro děti se SVP	6,57	5,43	1,14
základní školy pro žáky se SVP	18,17	13,81	4,36
školní družiny a kluby	65,22	65,22	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	9,75	5,94	3,81
dětské domovy	23,45	15,00	8,45
zařízení školního stravování	234,11	0,00	234,11
celkem rok 2007/2008	1590,67	1047,71	542,96
2006/2007			
mateřské školy	278,20	221,81	56,39
základní školy	846,36	644,69	201,67
základní umělecké školy	52,06	46,53	5,52
gymnázia	30,30	30,30	0,00
mateřské školy pro děti se SVP	5,74	4,55	1,19
základní školy pro žáky se SVP	16,05	12,29	3,76
školní družiny a kluby	61,50	61,50	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0,00	0,00	0,00
zařízení školního stravování	234,62	0,00	234,62
celkem rok 2006/2007	1524,82	1021,67	503,15

Typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2005/2006			
mateřské školy	308,47	222,49	85,98
základní školy	857,79	656,48	201,31
základní umělecké školy	50,69	45,15	5,54
gymnázia	35,50	35,50	0,00
mateřské školy pro děti se SVP	6,86	4,52	2,35
základní školy pro žáky se SVP	12,65	10,60	2,05
školní družiny a kluby	59,58	59,58	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0,00	0,00	0,00
zařízení školního stravování	239,02	0,00	239,02
celkem rok 2005/2006	1570,57	1034,33	536,24

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Poznámka k tabulce: U gymnázií se jedná o školy zajišťující vzdělávání odpovídající druhému stupni základních škol.

Graf č. 10: Počet pracovníku ve školství v období od r. 2005 do r. 2013

3.1.2.1. Základní vzdělávání

Na území SO ORP Frýdek-Místek se k 31. 12. 2013 nachází celkem 39 základních škol dvou typů. První skupinou představují školy úplné - tzn. školy obsahující první i druhý stupeň základního vzdělávání – celkem 24 škol, druhou skupinou jsou školy neúplné obsahující pouze první nebo pouze druhý stupeň základního vzdělávání – 15 škol. Na území

SO ORP Frýdek-Místek se nacházejí neúplné školy obsahující pouze první stupeň základního vzdělávání (viz. Tabulka č. 24).

Ve školách s nižším počtem žáků (především menší obce) jsou zřizovány víceřídnicí ročníky (malotřídky), kde jsou vzděláváni žáci více ročníků v jedné třídě. Malotřídní školy se nacházejí v těchto obcích: Baška – víceřídnicí škola, Bruzovice – dvouřídnicí škola, Dobratice – pětitřídní, Dolní Tošanovice – jednotřídní, Frýdek-Místek – jedna dvouřídnicí škola a jedna trojřídnicí škola, Krmelín – pětitřídní škola, Lučina – dvouřídnicí škola, Nošovice – trojřídnicí škola, Řepiště – pětitřídní škola, Soběšovice – dvouřídnicí škola, Staříč – pětitřídní škola, Sviadnov – pětitřídní škola, Třanovice – trojřídnicí škola, Žabeň – dvouřídnicí škola.

Úplné školy fungují rovněž jako školy spádové, kde se dále na druhém stupni vzdělávají žáci z neúplných škol.

Celkem 95 % základních škol je zřizováno obcemi, jedna škola je zřizována Moravskoslezským krajem (2,5 %) a jedna škola je soukromá (2,5 %). Od roku 2005 došlo v počtu ZŠ jen k malým změnám, kdy v roce 2008 byla zrušena škola v Horních Domaslavicích (neúplná škola) a v roce 2012 došlo ke sloučení dvou základních škol ve Frýdku-Místku (5. a 9. ZŠ). Od roku 2008 působí ve Frýdku-Místku soukromá škola Galileo school, s.r.o. V roce 2010 došlo ve Frýdku-Místku ke sloučení dvou speciálních škol zřizovaných Moravskoslezským krajem.

Tabulka č. 23: Počet ZŠ podle zřizovatele

Za ORP Frýdek-Místek	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
obec	37	22	15
kraj	1	1	0
církev	0	0	0
soukromá ZŠ	1	1	0
celkem	39	24	15
Komentář: Od šk. roku 2013/2014 je zrušena neúplná škola v Dolních Tošanovicích - aktuální stav neúplných škol je tedy 14			
2011/2012			
obec	38	23	15
kraj	1	1	0
církev	0	0	0
soukromá ZŠ	1	1	0
celkem	40	25	15
2010/2011			
obec	38	23	15
kraj	1	1	0
církev	0	0	0
soukromá ZŠ	1	1	0
celkem	40	25	15

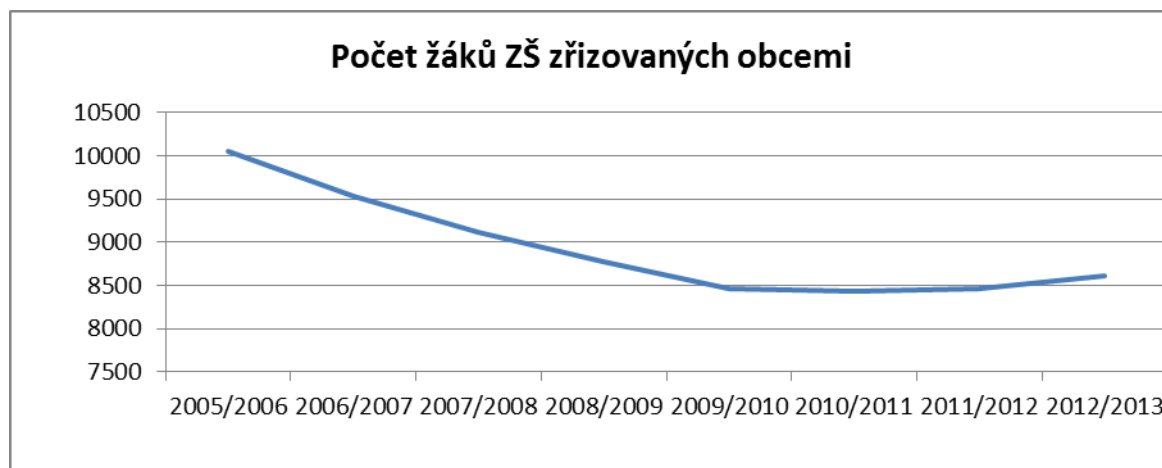
Za ORP Frýdek-Místek	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2009/2010			
obec	38	23	15
kraj	2	2	0
církev	0	0	0
soukromá ZŠ	1	1	0
celkem	41	26	15
2008/2009			
obec	38	23	15
kraj	2	2	0
církev	0	0	0
soukromá ZŠ	1	1	0
celkem	41	26	15
2007/2008			
obec	39	23	16
kraj	2	2	0
církev	0	0	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	41	25	16
2006/2007			
obec	39	23	16
kraj	2	2	0
církev	0	0	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	41	25	16
2005/2006			
obec	37	21	16
kraj	2	2	0
církev	0	0	0
soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	39	23	16

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Zatímco u mateřských škol počet dětí od r. 2005 stoupal, počet žáků základních škol prudce klesal. Od roku 2005 do roku 2010 klesl počet žáků ZŠ na území SO ORP F-M o 1617, což představuje úbytek o 16 %. V roce 2010 se pokles žáků zastavil a začal mírně stoupat. V roce 2012 se na základních školách vzdělávalo 8605 žáků – *graf č. 11*. Přestože

došlo k výraznému poklesu žáků a rovněž i tříd, neprojevalo se to v poklesu základních škol. Z této skutečnosti lze odvodit, že je zde zřetelná snaha zřizovatelů o zachování škol v obci.

Důležitým faktorem je rovněž i to, že především u velkých škol došlo k redukcí tříd, snížení počtu pedagogů, případně zmenšení využívaných prostor, avšak škola byla zachována.

Graf č. 11: Počet žáků základních škol zřizovaných obcemi v SO ORP Frýdek-Místek

Počet žáků na jednoho pedagoga se po celou dobu pohyboval na hranici 15 žáků/pedagog a průměrný počet žáků na třídu rovněž nepřekonal hranici 21 žáků. Z hlediska pedagogů je tato situace příznivá (čím méně žáků ve třídě, tím lépe se učí), z ekonomického hlediska však už tolik příznivá není (přidělování financí dle normativu na žáka).

Soukromá základní škola registruje nárůst žáků především díky tomu, že od roku 2008 každým rokem přibývá jedna třída žáků s postupujícím ročníkem. Průměrný počet žáků na pedagoga i na třídu je u soukromé školy a speciální školy logicky nižší, než u základních škol zřizovaných obcemi. Počet žáků na pedagoga se pohybuje kolem 5 a počet žáků na třídu kolem 7. Je to dáno především normami a způsobem výuky zdravotně postižených žáků.

Tabulka č. 24: ZŠ zřizované obcemi

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	37	11	393	22	8605	578,6	14,87	20,73	232,57
2011/2012	38	12	392	23	8470	583,8	14,51	20,41	222,89
2010/2011	38	12	395	22	8435	596	14,15	20,23	221,97
2009/2010	38	12	400	15	8466	584,5	14,48	20,40	222,79
2008/2009	38	12	409	13	8776	599,9	14,63	20,80	230,95
2007/2008	39	12	428	13	9118	625,9	14,57	20,68	233,79
2006/2007	39	12	441	16	9528	632,3	15,07	20,85	244,31
2005/2006	37	12	455	12	10052	640,5	15,69	21,52	271,68

Zdroj: výkazy MŠMT

Tabulka č. 25: Soukromé ZŠ a ZŠ zřizované krajem

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	2	0	5	10	98	19,7	4,97	6,53	49,00
2011/2012	2	0	4	12	101	21	4,81	6,31	50,50
2010/2011	2	0	4	13	119	21,5	5,53	7,00	59,50
2009/2010	3	0	3	20	155	29,39	5,27	6,74	51,67
2008/2009	3	0	2	20	168	28,36	5,92	7,64	56,00
2007/2008	2	0	0	22	169	30,9	5,47	7,68	84,50
2006/2007	2	0	0	22	169	31,3	5,40	7,68	84,50
2005/2006	1	0	0	15	129	33,2	3,89	8,60	129,00

Zdroj: výkazy MŠMT

Poznámka: Do roku 2007/2008 byly v ORP Frýdek-Místek dvě speciální školy zřizované krajem. Od roku 2008/2009 byla ve Frýdku-Místku založena soukromá základní škola Galileo school. Ve školním roce 2010/2011 jsou speciální školy zřizované MSK sloučeny do jedné.

Součástí základních škol jsou rovněž školní družiny, školní kluby, jídelny, výdejny a další zařízení. Na území SO ORP Frýdek-Místek je u všech školských zařízení zřízena jídelna, případně výdejna a školní družina. Všichni žáci mají zabezpečenou stravu a možnost odpoledních volnočasových aktivit v rámci školních družin nebo klubů. Téměř všechny školy mají svá vlastní hřiště nebo tělocvičnu. Základní škola F-M, Jiřího z Poděbrad rovněž provozuje bazén. V tabulce č. 27 uvádíme přehled školních zařízení dle obcí v SO ORP Frýdek-Místek.

Tabulka č. 26: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	39	39	29	39	37	70
Baška	1	1	2	1	2	2
Brušperk	1	1	0	1	0	4
Bruzovice	1	1	1	1	1	1
Dobrá	1	1	0	1	1	2
Dobratice	1	1	1	1	1	2
Dolní Domaslavice	1	1	1	1	1	2
Dolní Tošanovice	1	1	1	1	1	1
Fryčovice	1	1	0	1	1	1
Frýdek-Místek	14	14	8	14	11	32
Hukvaldy	1	1	1	1	1	2
Kozlovice	1	1	1	1	1	3
Krmelín	1	1	0	1	1	2

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
Lučina	1	1	1	1	1	1
Morávka	1	1	1	1	1	1
Nošovice	1	1	1	1	1	1
Palkovice	1	1	1	1	1	1
Paskov	1	1	0	1	1	2
Raškovice	1	1	1	1	1	1
Řepiště	1	1	1	1	1	1
Sedliště	1	1	1	1	1	1
Soběšovice	1	1	1	1	1	1
Staré Město	1	1	1	1	1	1
Staříč	1	1	1	1	1	1
Sviadnov	1	1	1	1	1	
Třanovice	1	1	1	1	2	2
Žabeň	1	1	1	1	1	2

Zdroj: výkazy MŠMT, výroční zprávy škol

Poznámka: V tabulce ve sloupci „jiné“ rozumíme tělocvičny, hřiště, klubovny, bazén apod.

Ve školním roce 2012/2013 navštěvovalo základní školy zřizované obcemi celkem 8 605 žáků, kteří se vyučovali ve 415 třídách a 37 školách. Průměrný počet žáků na školu činil 232,5 a průměrný počet žáků na třídu 20,7. Pro přehled uvádíme podrobný souhrn počtu žáků ve školách zřizovaných obcí v ORP Frýdek-Místek – *tabulka č. 27.*

Tabulka č. 27: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Frýdek-Místek Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	37	415	8605	232,57	20,73
Baška	1	7	140	140,00	20,00
Brušperk	1	16	340	340,00	21,25
Bruzovice	1	2	29	29,00	14,50
Dobrá	1	20	442	442,00	22,10
Dobratice	1	5	73	73,00	14,60
Dolní Domaslavice	1	9	174	174,00	19,33
Dolní Tošanovice	1	1	9	9,00	9,00
Fryčovice	1	9	188	188,00	20,89
Frýdek-Místek	12	224	4885	407,08	21,81
Hukvaldy	1	9	141	141,00	15,67
Kozlovice	1	12	273	273,00	22,75
Krmelín	1	5	117	117,00	23,40
Lučina	1	3	54	54,00	18,00
Morávka	1	9	83	83,00	9,22

ORP Frýdek-Místek Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Nošovice	1	3	36	36,00	12,00
Palkovice	1	10	253	253,00	25,30
Paskov	1	15	325	325,00	21,67
Raškovice	1	16	327	327,00	20,44
Řepiště	1	5	83	83,00	16,60
Sedliště	1	9	176	176,00	19,56
Soběšovice	1	2	30	30,00	15,00
Staré Město	1	9	185	185,00	20,56
Staříč	1	5	86	86,00	17,20
Sviadnov	1	5	76	76,00	15,20
Třanovice	1	3	47	47,00	15,67
Žabeň	1	2	33	33,00	16,50

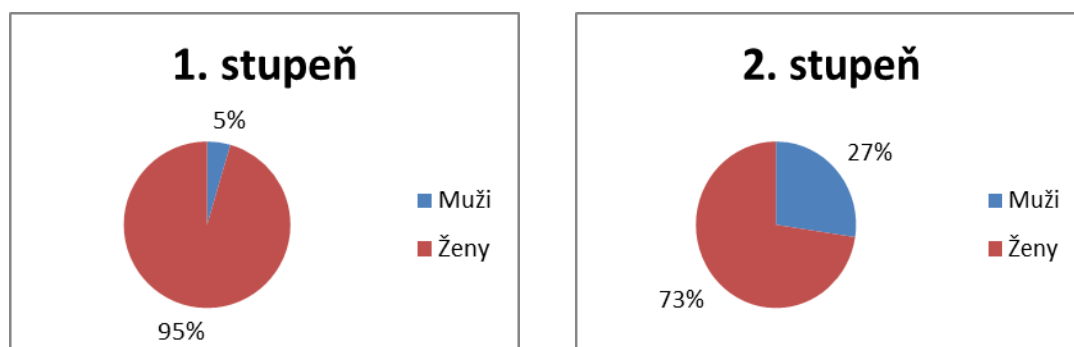
Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Ve školách zřizovaných obcemi vyučovalo v roce 2012/2013 celkem 577,8 pedagogů (přepočteno na plně zaměstnané), ženy tvoří z tohoto počtu celkem 84,5 %. Na prvním stupni je to dokonce 95,5 % - *tabulka č. 29*. Potvrzuje se tím skutečnost, že v oblasti základního vzdělávání a pedagogické působnosti převažuje ženský faktor a to především na prvním stupni ZŠ – *graf č. 12 a 13*.

Tabulka č. 28: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP F-M

ORP Frýdek-Místek		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy
celkem učitelé		577,8	488,5
v tom vyučující	na 1. stupni	301,3	287,7
	na 2. stupni	276,5	200,8

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Graf č. 12 a 13: Podíl pedagogů mužů a žen na prvním a druhém stupni ZŠ

Na základních školách působí také tzv. ostatní pedagogičtí pracovníci. Jsou to asistenti pedagoga, psychologové, speciální pedagogové a výchovní poradci (*tabulka č. 30*). Tito zaměstnanci mají především pomoci pedagogům v oblasti výchovy a karierního poradenství. Asistenti pedagoga jsou přidělováni především do tříd, ve kterých jsou zařazeni žáci se

zdravotním postižením nebo se sociálním znevýhodněním. V roce 2012/2013 působilo ve školách ORP FM celkem 62 asistentů pedagoga.

Počet školních psychologů je 3, což v průměru za celé ORP představuje 2901 žáků na jednoho psychologa.

Speciální pedagogové vyučují především na speciálních školách a ve speciálních třídách. Každá škola má rovněž určeného výchovného poradce z řad učitelů, který se zaměřuje především na karierní růst žáků a výchovné poradenství na školách.

Tabulka č. 29: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Frýdek-Místek		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	61	58	50,8	48,4
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	1	1	0,5	0,5
psychologové		3	0	2,3	0
speciální pedagogové		21	21	19,6	19,6
výchovní poradci		38	33		

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Tabulka č. 30: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	39	8605	577,8	14,89
2011/2012	40	8470	583,5	14,52
2010/2011	40	8435	596,1	14,15
2009/2010	40	8466	584,3	14,49
2008/2009	41	8776	599,7	14,63
2007/2008	41	9118	625,9	14,57
2006/2007	41	9528	632,2	15,07
2005/2006	39	10052	640,4	15,70

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Z výše uvedené tabulky č. 31 je patrné, že počet žáků na jednoho pedagoga se po celé sledované období pohybuje na úrovni 14 až 15 žáků na pedagoga, což odpovídá republikovému standardu.

Úspěšnost školy se do jisté míry porovnává s počtem absolventů, kteří úspěšně ukončili povinnou devítiletou školní docházku nebo přešli na víceleté gymnázium. Podíl úspěšných absolventů základních škol v ORP F-M se od roku 2005 nemění a činí 98 % všech žáků, kteří ukončili školní docházku – tabulka č. 32.

Tabulka 31: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné tř.	spec. tř.	běžné tř.	spec. tř.	běžné tř.	spec. tř.	běžné tř.	spec. tř.	běžné tř.	spec. tř.	běžné tř.	spec. tř.	běžné tř.	spec. tř.	běžné tř.	spec. tř.
v tom	v 1. – 5. roč.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. roč.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	v 7. ročníku	1	0	1	1	3	0	1	0	1	0	1	0	3	0	5	0
	v 8. roč.	29	2	20	3	17	2	21	0	26	0	14	2	16	0	19	0
	v 9. roč.	1264	0	1297	0	1123	11	1148	12	1068	0	891	13	842	13	809	21
	v 10. roč.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. roč.	31	0	30	0	26	0	21	0	26	0	11	0	14	0	22	0
	ze 7. roč.	99	0	87	0	87	0	93	0	102	0	94	0	83	0	103	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		23	0	2	0	2	0	9	0	5	1	3	0	0	0	5	0

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou přizpůsobené školy ve Frýdku-Místku. Žáci vzdělávající se v těchto školách tedy musejí dojíždět ze všech obcí SO ORP.

Speciální školy zabezpečují vzdělávání následujícího druhu:

- Mateřské školy pro děti se zdravotním postižením – počet 3
- Základní školy pro děti se zdravotním postižením – počet 2
- Základní praktická škola – počet 2
- Základní škola speciální – počet 2

Z celkového počtu žáků se ve školách zřizovaných obcemi v SO ORP Frýdek-Místek po celé sledované období vzdělává cca 96 % žáků, průměrný počet žáků na třídu se pohybuje kolem 20. Průměrný počet žáků na třídu je snižován především neúplnými školami v obcích do 2 000 obyvatel, kde se vyučuje více ročníků v jedné třídě a celkový počet žáků málokdy přesáhne 20 – viz tabulka č. 32.

Tabulka č. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ)

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
2012/2013		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,7	96,5

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
- jinými subjekty	6,5	3,5
Průměrný počet žáků celkem	20,2	

2011/2012		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,4	96,3
- jinými subjekty	6,3	3,7
Průměrný počet žáků celkem	19,8	

2010/2011		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,2	96,1
- jinými subjekty	7	3,9
Průměrný počet žáků celkem	19,7	

2009/2010		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,4	94,7
- jinými subjekty	6,7	5,3
Průměrný počet žáků celkem	19,7	

2008/2009		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,8	95
- jinými subjekty	7,6	5
Průměrný počet žáků celkem	20,1	

2007/2008		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,7	95,2
- jinými subjekty	7,7	4,8
Průměrný počet žáků celkem	21,1	

2006/2007		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,8	95,4
- jinými subjekty	7,7	4,6
Průměrný počet žáků celkem	20,2	

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
2005/2006		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	21,5	95,4
- jinými subjekty	8,6	4,6
Průměrný počet žáků celkem	21,1	

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Celková kapacita základních škol v SO ORP Frýdek-Místek činila ve školním roce 2012/2013 celkem 13 205 míst. V ZŠ se vzdělávalo celkem 8 720 žáků – *tabulka č. 34*. Celkově byly školy v ORP naplněny z 66 %. Srovnáme-li naplněnost škol ve městě Frýdku-Místku a ostatních obcích, pak zjišťujeme, že podíl naplněnosti škol je zcela totožný (66 %). Dá se konstatovat, že kapacita základních škol v SO ORP je zcela dostačující, až téměř předimenzována, i vzhledem k očekávanému nárůstu počtu žáků v nejbližších letech. Občasné problémy s nedostatkem míst v základních školách jsou tak spíše otázkou prestiže školy než otázkou celkové nedostatečné kapacity.

Volné prostory ve školách využívají ředitelé častokrát k vybudování odborných a speciálních učeben a tím k modernizaci vybavení a zkvalitnění výuky.

Tabulka 33: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Naplněnost	Popis/komentář
Celkem za SO ORP		13205	8703	4485	66 %	
Základní škola a Mateřská škola, Baška, příspěvková organizace	Baška	230	140	90	61 %	
Základní škola Vojtěcha Martíňka Brušperk, okres Frýdek-Místek	Brušperk	470	340	130	72 %	
Základní škola a Mateřská škola Bruzovice	Bruzovice	50	29	21	58 %	
Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek	Dobrá	650	442	208	68 %	
Základní škola a mateřská škola Dobratice, okres Frýdek – Místek, příspěvková organizace	Dobratice	130	73	57	56 %	

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Naplněnost	Popis/komentář
Základní škola a Mateřská škola Dolní Domaslavice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Dolní Domaslavice	250	174	76	70 %	
Základní škola Dolní Tošanovice a Mateřská škola Horní Tošanovice, příspěvková organizace	Dolní Tošanovice	40	9	31	23 %	Škola zrušena k 1. 9. 2013
Základní škola Fryčovice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Fryčovice	290	188	102	65 %	
Základní škola Frýdek-Místek, Jiřího z Poděbrad 3109	Frýdek-Místek	900	460	440	51 %	
Základní škola národního umělce Petra Bezruče, Frýdek-Místek, tř. T. G. Masaryka 454	Frýdek-Místek	900	678	222	75 %	
Základní škola a mateřská škola Naděje, Frýdek-Místek, Škarabelova 562	Frýdek-Místek	140	117	23	84 %	
Základní škola Frýdek-Místek, Pionýrů 400	Frýdek-Místek	800	434	366	54 %	
Základní škola Frýdek-Místek, Československé armády 570	Frýdek-Místek	950	934	16	98 %	
Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek - Chlebovice, Pod Kabáticí 107, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	80	55	25	69 %	

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Naplněnost	Popis/komentář
Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek - Skalice 192, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	60	45	15	75 %	
Základní škola Frýdek-Místek, Komenského 402	Frýdek-Místek	590	444	146	75 %	
Základní škola Frýdek-Místek, 1. máje 1700	Frýdek-Místek	730	405	325	55 %	
Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek, Lískovec, K Sedlišťím 320	Frýdek-Místek	255	230	25	90 %	
Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek, Jana Čapka 2555	Frýdek-Místek	900	303	597	34 %	
Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek, El. Krásnohorské 2254	Frýdek-Místek	1080	780	300	72 %	
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola logopedická, Frýdek-Místek, Pionýrů 767, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	130	59	71	45 %	Speciální škola, zřizovatel - MSK
Soukromá základní škola GALILEO SCHOOL, s.r.o.	Frýdek-Místek	88	39	49	44 %	Soukromá škola
Základní škola a Mateřská škola Leoše Janáčka Hukvaldy, příspěvková organizace	Hukvaldy	270	141	129	52 %	
Základní škola a Mateřská škola Kozlovice, přísp. organizace	Kozlovice	450	273	177	61 %	

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Naplněnost	Popis/komentář
Základní škola T. G. Masaryka Krmelín, příspěvková organizace	Krmelín	130	117	13	90 %	
Základní škola a mateřská škola Lučina, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Lučina	70	54	16	77 %	
Základní škola a mateřská škola Morávka, příspěvková organizace	Morávka	200	83	117	42 %	
Základní škola a mateřská škola Nošovice, příspěvková organizace	Nošovice	100	36	64	36 %	
Základní škola a mateřská škola Palkovice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Palkovice	350	253	97	72 %	
Základní škola Paskov, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Paskov	490	325	165	66 %	
Základní škola a mateřská škola Raškovice	Raškovice	468	327	141	70 %	
Základní škola a Mateřská škola Řepiště, příspěvková organizace	Řepiště	150	83	67	55 %	
Jubilejní Masarykova základní škola a mateřská škola Sedliště	Sedliště	200	176	24	88 %	

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Naplněnost	Popis/komentář
Základní škola a Mateřská škola Soběšovice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Soběšovice	50	30	20	60 %	
Základní škola a mateřská škola Staré Město, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Staré město	205	185	20	90 %	
Základní škola a Mateřská škola Staříč, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Staříč	124	86	38	69 %	
Základní škola a Mateřská škola Sviadnov, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Sviadnov	120	76	44	63 %	
Základní škola a mateřská škola Třanovice, příspěvková organizace	Třanovice	65	47	18	72 %	
Základní škola a mateřská škola Žabeň, příspěvková organizace	Žabeň	50	33	17	66 %	

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Z celkového počtu škol v SO ORP Frýdek-Místek byly alespoň z 90 % naplněny čtyři školy:

- ZŠ Frýdek-Místek, Československé armády (98 %)
- ZŠ a MŠ Frýdek-Místek, Lískovec (90 %)
- ZŠ T. G. Masaryka Krmelín (90 %)
- ZŠ a MŠ Staré Město (90 %).

Nejmenší naplněnost (méně než 50 %) pak vykazovalo celkem 5 škol:

- ZŠ Dolní Tošanovice a MŠ Horní Tošanovice (23 %) – škola zrušena k 1. 9. 2013
- ZŠ a MŠ Frýdek-Místek, Jana Čapka (34 %)
- Soukromá ZŠ Galileo school, s.r.o. (44 %)
- ZŠ a MŠ Morávka (42 %)
- ZŠ a MŠ Nošovice (36 %)

Tabulka č. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	13205	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	13205	----	----
Znamý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	12000	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	8722	4483	66 %
Předpoklad ke konci roku 2018	9000	4205	68 %
Předpoklad ke konci roku 2023	8000	4000	67 %

Zdroj: ČSÚ

Dle demografického vývoje a současného stavu naplněnosti mateřských škol lze předpokládat, že na základních školách dojde k nárůstu počtu žáků. Tento jev však bude trvat jen několik let a poté bude počet žáků základních škol opět klesat. Na tuto situaci by se obce a základní školy měly připravit a do budoucna řešit otázku naplněnosti škol v širším kontextu demografického vývoje, migrace, zaměstnanosti a dalších vlivů.

3.1.2.2. Předškolní vzdělávání

Počet mateřských škol od roku 2005 vzrostl z původních 42 na 45, což přirozeně kopíruje demografický vývoj – tabulka č. 36. Zvýšenou potřebu umístění dětí do mateřských škol se snaží zřizovatele uspokojit zakládáním nových mateřských škol (soukromé školky ve Frýdku-Místku), nebo zvyšováním kapacit současných předškolních zařízení, což přináší větší nároky na personál, prostor, vybavení budov a učeben a tím další finanční nároky na zřizovatele. Počet dětí v mateřských školách (graf č. 14) vzrostl o 849, což představuje přírůstek o 28,5 %, taktéž počet tříd vzrostl o 30, tedy o 24 %. Rozdíl v růstu počtu dětí a tříd se kompenzuje vyšší naplněností tříd, což zvyšuje nároky na pedagogy. Jako zajímavé se ukazuje rovněž srovnání nárůstu počtu dětí mezi soukromými MŠ a MŠ zřizovanými obcemi (krajem). Zatímco u obecních škol nárůst počtu dětí činil 26 %, u soukromých mateřských škol to bylo 256 %. Soukromé mateřské školy tedy zaznamenaly významný růst. Tento enormní nárůst ovšem nemůžeme přeceňovat, neboť ve sledovaném období došlo ke vzniku dvou soukromých škol a tudíž počet dětí v těchto školách se projevil skokově. Navíc porovnáme-li absolutní čísla, je zřejmé, že MŠ zřizované obcemi vzdělávají 96 % všech dětí na území ORP Frýdek-Místek a soukromé MŠ 4 %. Nicméně vznik nových soukromých škol zajišťující předškolní vzdělávání pomohl zmírnit problémovou situaci předškolního vzdělávání zvláště rodičům, kteří měli problém s umístěním svých dětí do obecních škol z důvodu nedostatečné kapacity.

Další zajímavostí je to, že ačkoli stoupal počet dětí umístěných v zařízeních předškolního vzdělávání i počet tříd, počet tříd a dětí umístěných ve speciálních třídách

zůstává stabilní. Podíl těchto dětí se po celé sledované období pohybuje mezi 2–3 %. Důvodem této skutečnosti je to, že se daří děti se zdravotním znevýhodněním umisťovat formou inkluze do běžných tříd mateřských škol.

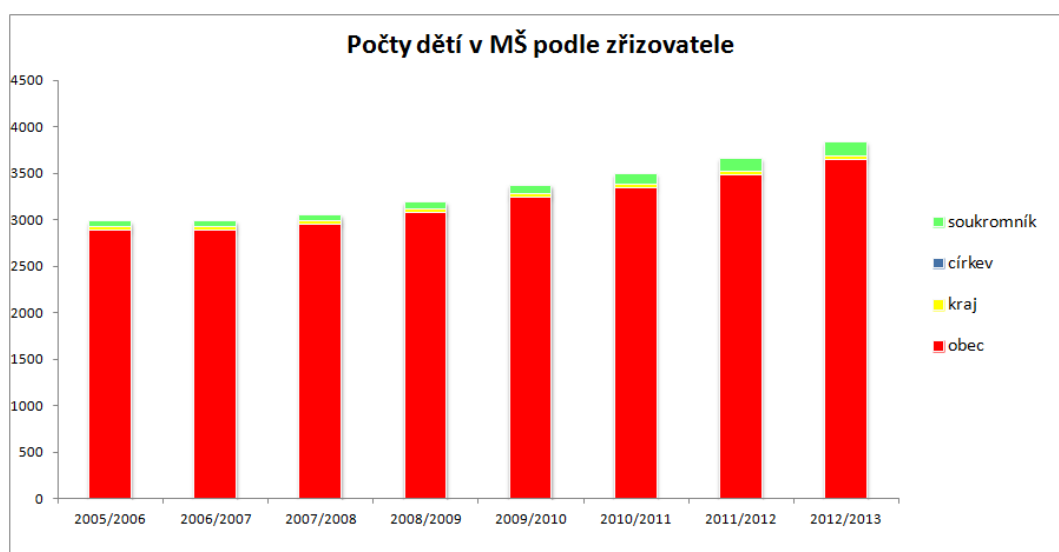
Vzhledem k demografickému vývoji se dá předpokládat, že naplněnost mateřských škol kulminuje v letech 2013 – 2014 a udrží se maximálně do roku 2017 – 2018 a poté bude počet dětí v mateřských školách pozvolna klesat.

Tabulka č. 35: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	41	3643	144	3601	4	42
kraj	1	35	0	0	2	35
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	3	154	7	144	0	0
celkem:	45	3832	151	3745	6	77
2011/2012						
obec	40	3480	134	3439	4	41
kraj	1	41	0	0	3	41
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	3	139	6	139	0	0
celkem:	44	3660	140	3578	7	82
2010/2011						
obec	40	3343	129	3304	4	39
kraj	1	42	0	0	3	42
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	3	106	6	106	0	0
celkem:	44	3491	135	3410	7	81
2009/2010						
obec	41	3244	127	3204	4	40
kraj	1	38	0	0	3	38
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	2	91	5	91	0	0
celkem:	44	3373	132	3295	7	78
2008/2009						
obec	40	3072	125	3044	2	28
kraj	1	36	0	0	3	36
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	81	3	81	0	0
celkem:	42	3189	128	3125	5	64
2007/2008						
obec	42	2953	118	2911	4	42

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
kraj	1	33	0	0	3	33
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	66	3	66	0	0
celkem:	44	3052	121	2977	7	75
2006/2007						
obec	42	2884	117	2841	4	43
kraj	1	40	0	0	3	40
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	63	3	63	0	0
celkem:	44	2987	120	2904	7	83
2005/2006						
obec	40	2881	116	2840	4	41
kraj	1	42	0	0	3	42
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	60	3	60	0	0
celkem:	42	2983	119	2900	7	83

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Graf č. 14: Počet dětí v MŠ podle zřizovatele od r. 2005

Z údajů o počtu dětí mateřských škol na pedagoga a na třídu vyplývá, že u mateřských škol zřizovaných obcemi se počet dětí na pedagoga pohybuje stabilně kolem 13 dětí/pedagog. U soukromých škol tento údaj kolísá průměrně mezi 10 – 12 dětí na pedagoga (*tabulky š. 37 a 38*). Větší rozdíl vidíme v údajích o počtech dětí na třídu. Zde se průměrný počet dětí na třídu u obecních škol pohybuje stabilně kolem 25 dětí na třídu a u soukromých škol je to průměrně mezi 16,5 až 19,5 dětí na třídu.

Vzhledem k tomu, že vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, stanoví, že třída mateřské školy se naplňuje do počtu 24 dětí¹, je patrné, že u mateřských škol zřizovaných obcemi musí provozovatel v mnoha případech žádat zřizovatele o výjimku a stanovení vyššího počtu dětí na třídu. Tato skutečnost opět poukazuje na přeplněnost tříd mateřských škol a vyšší nároky na pedagogy. Otázkou zůstává, do jaké míry se vysoký počet dětí na třídu v MŠ projeví na kvalitě vzdělávání, což není předmětem této analýzy. Obecně lze vyvodit, že v předškolních zařízeních zřizovaných obcemi jsou v současnosti kladeny vyšší nároky na pedagogy z hlediska vzdělávání, než ve školách soukromých.

Tabulka č. 36: MŠ zřizované obcí

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /spec. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	41	15	148	3643	281,1	12,96	24,61	88,85
2011/2012	40	14	138	3480	271,6	12,81	25,22	87,00
2010/2011	40	14	133	3343	260,5	12,83	25,14	83,58
2009/2010	41	14	131	3244	250,6	12,94	24,76	79,12
2008/2009	40	14	127	3072	238	12,91	24,19	76,80
2007/2008	42	13	122	2953	226,4	13,04	24,20	70,31
2006/2007	42	11	121	2884	221,4	13,03	23,83	68,67
2005/2006	40	14	120	2881	217,5	13,25	24,01	72,03

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Tabulka č. 37: MŠ soukromé a zřizované krajem

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet tříd	počet dětí	úvazek pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	4	2	9	179	17,5	10,23	19,89	44,75
2011/2012	4	2	10	180	17,8	10,11	18,00	45,00
2010/2011	4	2	9	148	17	8,71	16,44	37,00
2009/2010	3	1	8	129	12	10,75	16,13	43,00
2008/2009	2	0	6	117	12	9,75	19,50	58,50
2007/2008	2	0	6	99	8	12,38	16,50	49,50
2006/2007	2	0	6	103	8,8	11,70	17,17	51,50
2005/2006	2	0	6	102	10,3	9,90	17,00	51,00

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

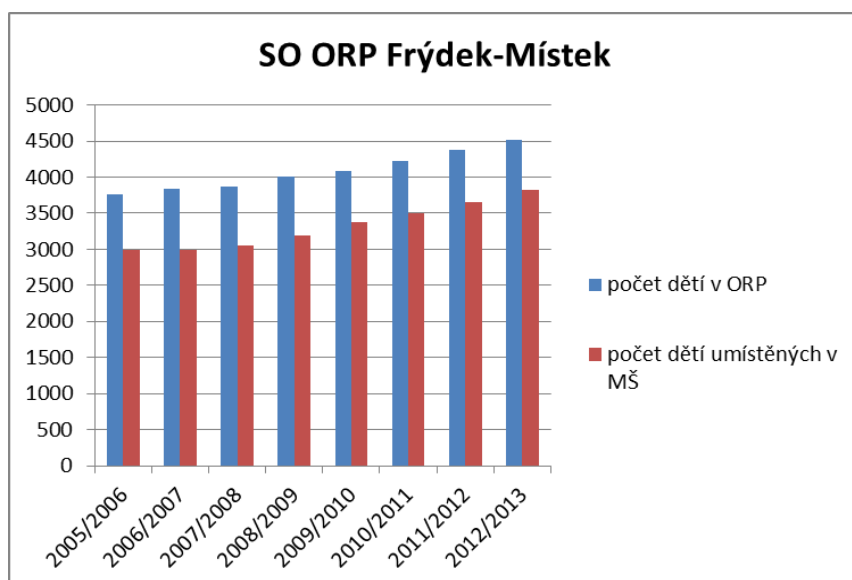
Poznámka k tabulce: Výše uvedená tabulka č. 19 zahrnuje kromě soukromých mateřských škol i jednu speciální mateřskou školu, jejímž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Speciální třídy MŠ se naplňují maximálně do počtu 19 dětí². Tato skutečnost může ovlivnit výsledný průměrný počet dětí na třídu i na pedagoga směrem dolů. Toto zkreslení ovšem není příliš významné.

¹ vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání §2 odst. 2

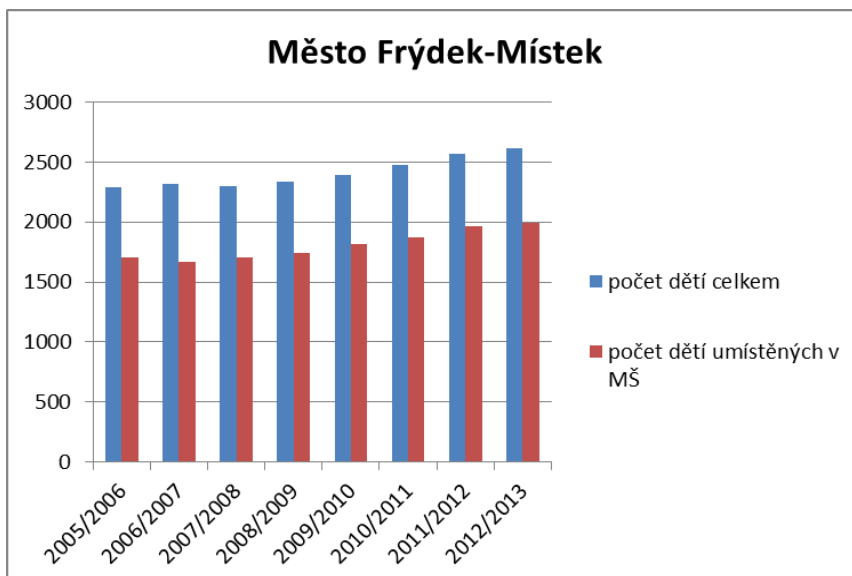
² vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, §2 odst. 3

Srovnáme-li údaje v SO ORP Frýdek-Místek z hlediska celkového počtu dětí ve věku od 3 do 6 let, pak dostaneme zajímavé výsledky zvláště v porovnání města Frýdek-Místek s ostatními obcemi.

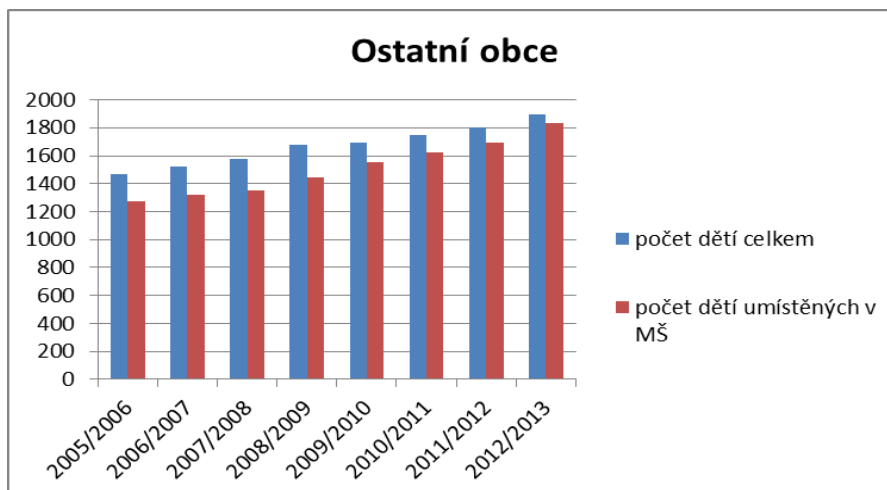
Ze všech dětí v celém ORP ve sledovaném věku dochází do MŠ téměř 85 % (graf č. 15). Ve Frýdku-Místku je to však pouze 76 % všech dětí (graf č. 16), zatímco v ostatních obcích tento podíl v roce 2013 činil 96 % (graf č. 17). Lze se jen domnívat, co je důvodem takového rozdílu. Jedním z hlavních důvodů je nedostatečná kapacita MŠ ve městě Frýdek-Místek, což ale zcela nepotvrzuje tendence, kterou tento vývoj má. V roce 2005 činilo procento dětí docházejících do MŠ ve Frýdku-Místku dokonce jen 74 %, přičemž obecně v té době nebyla taková poptávka po místech v MŠ jako dnes. Určitou míru vlivu může hrát nezaměstnanost (nezaměstnané matky jsou s dětmi doma), dále matky na mateřské (rodičovské) dovolené a u některých i finanční důvody (poplatek za dítě v MŠ průměrně 250,- Kč/měsíc + strava). V obcích s menším počtem obyvatel se celkově daří umisťovat děti do MŠ, což potvrzují i níže uvedené grafy.

Graf č. 15: Počty dětí navštěvující MŠ – SO ORP F-M

Graf č. 16: Počty dětí navštěvující MŠ – město Frýdek-Místek

Graf č. 17: Počty dětí navštěvující MŠ – ostatní obce

Pedagogové

Kvalifikace pedagogů je dána zákonem o pedagogických pracovnících³. Tento zákon přesně stanovuje požadavky na plnou kvalifikaci pedagogického pracovníka jak v mateřských, tak základních školách. V praxi ovšem existuje řada škol, ve kterých působí pedagogové, kteří nesplňují požadavky stanovené výše uvedeným zákonem. Řešení plné kvalifikace pedagogů bylo možno odložit díky výjimce⁴, která umožňuje, aby si učitelé chybějící vzdělání do konce roku 2014 doplnili. V současné době řeší ředitele škol splnění požadavků stanovené zákonem. Následující tabulky č. 39 a 40 uvádějí podíl kvalifikovaných a nekvalifikovaných pedagogických pracovníků v mateřských školách na území SO ORP Frýdek-Místek.

Tabulka č. 38: MŠ zřizované obcemi

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	281,1	35,5	13 %
2011/2012	271,6	34,8	13 %
2010/2011	260,5	37,9	15 %
2009/2010	250,6	39,9	16 %
2008/2009	238	26,2	11 %
2007/2008	226,4	22,3	10 %
2006/2007	221,4	17	8 %
2005/2006	117,5	6,7	6 %

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

³ zákon č. 563/2004Sb. o pedagogických pracovnících

⁴ zákon č. 563/2004 Sb. §32

Tabulka č. 39: Soukromé MŠ

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	14,723	1	7 %
2011/2012	11,759	1	9 %
2010/2011	9,8	1	10 %
2009/2010	8	1	13 %
2008/2009	5,8	1	17 %
2007/2008	5	1	20 %
2006/2007	4,8	0	0 %
2005/2006	6,1	0	0 %

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Z výše uvedených tabulek vyplývá, že podíl nekvalifikovaných pedagogů v mateřských školách zřizovaných obcemi činil nejvíce 16 % a to ve školním roce 2009/2010. V dalších letech pak činil 13 %. Z šetření provedeného u ředitelů škol v SO ORP F-M vyplývá, že ředitelé škol nebudou mít problém uvedenou podmínku zákona u mateřských škol do konce roku 2014 splnit.

U soukromých škol je podíl nekvalifikovaných pedagogů zcela zanedbatelný, neboť v absolutních číslech se jedná pouze o jednoho pedagoga ze všech soukromých škol.

Zásadní otázkou předškolního vzdělávání je otázka kapacity a naplněnosti mateřských škol. Celková kapacita mateřských škol na území SO ORP F-M činí 3 983 míst – viz tabulka č. 41. Z celkového počtu bylo obsazeno 3821 míst, což představuje 96 % celkové kapacity. Nutno podotknout, že do celkového počtu byly zahrnuty i dvě speciální mateřské školy, které mají dohromady kapacitu 126 míst. Do těchto škol však lze umístit pouze děti se zdravotním postižením, což představovalo 93 dětí, takže zbylých 33 volných míst nelze využít pro ostatní děti. Snížíme-li tedy celkovou kapacitu MŠ o tento počet, celková obsazenost mateřských škol na území SO ORP F-M stoupne na 97 %

Ze 44 mateřských škol bylo ve školním roce 2012/2013 plně obsazeno celkem 21, což je 47 %. Dalších 15 mateřských škol mělo pouze 5 a méně volných míst 34 %. Na území města Frýdek-Místek bylo z 11 běžných mateřských škol zřizovaných obcí plně obsazeno 9. V MŠ Lískovec bylo 1 volné místo a MŠ ul. Josefa Myslivečka 10 volných míst. Ve speciálních MŠ pak bylo celkem 33 volných míst. Ze tří soukromých mateřských škol byla plně obsazena jedna MŠ (Mateřská škola se zdravotnickou péčí, s.r.o.) a počet volných míst ostatních dvou soukromých MŠ byl 13.

V obcích mimo město Frýdek-Místek bylo plně obsazeno 11 mateřských škol. Nejvíce volných míst vykazovaly MŠ v obcích Brušperk – 16 volných míst, Dobruška – 13 volných míst, Hukvaldy – 19 volných míst, Palkovice – 9 volných míst a Krmelín – 7 volných míst. U ostatních obcí nepřesahoval 5 volných míst.

Od 1. 9. 2013 došlo k navýšení kapacity u 8 mateřských škol. Konkrétně to jsou MŠ v obcích: Frýdek-Místek – Skalice, Morávka, Raškovice, Řepiště, Sedliště, Sviadnov, Třanovice a Žaběň.

Tabulka č. 40: Popis MŠ v ORP Frýdek-Místek ve školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		3983	3822	162	
Základní škola a Mateřská škola Baška, příspěvková organizace	Baška	134	129	5	
Mateřská škola Brušperk, Sportovní 520, příspěvková organizace	Brušperk	157	141	16	
Základní škola a Mateřská škola Bruzovice	Bruzovice	28	28	1	
Mateřská škola Dobrá, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Dobrá	136	133	3	
Základní škola a mateřská škola Dobratice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Dobratice	74	61	13	
Základní škola a Mateřská škola Dolní Domaslavice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Dolní Domaslavice	40	40	0	
Základní škola Dolní Tošanovice a Mateřská škola Horní Tošanovice, příspěvková organizace	Horní Tošanovice	30	27	3	MŠ zrušena k 1. 9. 2013, převedena k ZŠ Třanovice
Mateřská škola Fryčovice 451, příspěvková organizace	Fryčovice	70	70	0	
Mateřská škola Pohádka, Frýdek-Místek, Třanovského 404	Frýdek-Místek	308	308	0	
Mateřská škola Beruška, Frýdek-Místek, Nad Lipinou 2318	Frýdek-Místek	180	180	0	
Mateřská škola Sněženka, Frýdek-Místek, Josefa Lady 1790	Frýdek-Místek	322	322	0	
Mateřská škola Mateřídouška, Frýdek-Místek, J. Božana 3141	Frýdek-Místek	112	112	0	
Mateřská škola Frýdek-Místek, Josefa Myslivečka 1883	Frýdek-Místek	234	224	10	2 speciální třídy
Mateřská škola Frýdek-Místek, Anenská 656, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	252	252	0	

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	42	35	7	Zřizovatel MSK
Mateřská škola se zdravotnickou péčí, s.r.o.	Frýdek-Místek	84	84	0	Soukromá MŠ
Mateřská škola Kouzelný svět, Nad Rybníkem 3019	Frýdek-Místek	48	39	9	Soukromá MŠ
Soukromá základní škola a mateřská škola GALILEO SCHOOL, s.r.o.	Frýdek-Místek	25	21	4	Soukromá MŠ
Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek, Jana Čapka 2555	Frýdek-Místek	199	199	0	
Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek, El. Krásnohorské 2254	Frýdek-Místek	106	106	0	
Základní a mateřská škola Naděje, Frýdek-Místek, Škarabelova 562	Frýdek-Místek	84	58	26	Speciální MŠ
Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek, Lískovec, K Sedlišťím 320	Frýdek-Místek, Lískovec	25	24	1	
Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek - Chlebovice, Pod Kabáticí 107, příspěvková organizace	Frýdek-Místek, Chlebovice	28	28	0	
Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek - Skalice 192, příspěvková organizace	Frýdek-Místek, Skalice	28	28	0	Od 1. 1. 2014 navýšená kapacita na 40.
Mateřská škola Horní Domaslavice, příspěvková organizace	Horní Domaslavice	25	20	5	
Základní škola a Mateřská škola Leoše Janáčka Hukvaldy, příspěvková organizace	Hukvaldy	81	62	19	
Základní škola a Mateřská škola Kozlovice, příspěvková organizace	Kozlovice	106	103	3	
Mateřská škola Krmelín, příspěvková organizace	Krmelín	80	73	7	

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Mateřská škola Lhotka, příspěvková organizace	Lhotka	24	24	0	
Základní škola a mateřská škola Lučina, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Lučina	48	46	2	
Základní škola a mateřská škola Morávka, příspěvková organizace	Morávka	45	45	0	Od 1. 9. 2013 navýšena kapacita na 55.
Základní škola a mateřská škola Nošovice, příspěvková organizace	Nošovice	54	49	5	
Základní škola a mateřská škola Palkovice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Palkovice	104	95	9	
Mateřská škola Paskov, příspěvková organizace	Paskov	150	148	2	
Mateřská škola Pražmo, příspěvková organizace, okres Frýdek- Místek	Pražmo	56	56	0	
Základní škola a mateřská škola Raškovice	Raškovice	60	56	4	Od 1. 9. 2013 navýšena kapacita na 75.
Základní škola a Mateřská škola Řepiště, příspěvková organizace	Řepiště	76	76	0	Od 1. 1. 2014 navýšená kapacita na 84.
Jubilejní Masarykova základní škola a mateřská škola Sedliště	Sedliště	40	40	0	Od 1. 9. 2013 navýšená kapacita na 68.
Základní škola a Mateřská škola Soběšovice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Soběšovice	30	28	2	
Základní škola a mateřská škola Staré Město, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Staré Město	60	56	4	
Základní škola a Mateřská škola Staříč, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Staříč	56	56	0	
Základní škola a Mateřská škola Sviadnov, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Sviadnov	55	53	2	Od 1. 9. 2013 navýšená kapacita na 99.
Základní škola a mateřská škola Třanovice,	Třanovice	35	35	0	Od 1. 9. 2013 sloučena s MŠ Horní

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
příspěvková organizace					Tošanovice, navýšená kapacita na 63.
Mateřská škola Vyšní Lhoty, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Vyšní Lhoty	28	28	0	
Základní škola a mateřská škola Žabeň, příspěvková organizace	Žabeň	24	24	0	Od 1. 9. 2013 navýšená kapacita na 28.

Zdroj: MŠMT - Rejstřík škol 2014, výroční zprávy škol

Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP Frýdek-Místek

Podle „Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje“⁵, přílohy č. 1, lze předpokládat, že do roku 2023 počet dětí v mateřských školách nepřesáhne 4100. Navýšením kapacity mateřských škol k 1. 9. 2013 došlo k celkovému navýšení kapacity MŠ na území SO ORP F-M z 3 983 na 4 102 (tabulka č. 42). Od 1. 1. 2014 byla zřízena ve Frýdku-Místku Soukromá mateřská škola Zvoneček FM s.r.o. s kapacitou 20 míst. Dá se rovněž předpokládat, že dojde k dalšímu navyšování kapacit MŠ v obcích, kde doposud k navýšení nedošlo. Území SO ORP Frýdek-Místek by v příštím období mělo disponovat dostatečnou kapacitou s kvalitním vybavením pro předškolní vzdělávání k uspokojení potřeb vycházejících z území ORP.

Tabulka č. 41: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	3983	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	4102	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	4102	----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	3743	240	94 %
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	4100	2	100 %
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	4000	102	98 %

Zdroj: ČSÚ

⁵ Socio-demografický a ekonomický rozbor za jednotlivé SO ORP z roku 2011, zpracováno fa. PROCES Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.

Zařízení pro péči o děti do 3 let věku

Na území ORP F-M existuje jediné zařízení pro péči o děti do 3 let, jejichž zřizovatel je město Frýdek-Místek. Jsou to Jesle Frýdek-Místek, příspěvková organizace. Zařízení jeslového typu zabezpečují péči pro děti ve věku od 12 měsíců do 36 měsíců. Poptávka po umístění dětí do jeslí daleko převyšuje možnosti a kapacitu těchto jeslí. Kapacita jeslí je 54 a k 31. 12. 2013 jsou plně obsazeny.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Jednou ze zajímavostí SO ORP Frýdek-Místek je vzrůstající zájem o služby školní družiny a školního klubu při klesajícím počtu žáků na základních školách (*tabulka č. 43*). Od roku 2005 stoupl počet oddělení školní družiny o 25 % a počet žáků využívajících služeb školní družiny a školního klubu dokonce o 49 % (*graf č. 18*). Zde můžeme uvést několik příčin tohoto trendu.

1. zvyšující se atraktivnost školních družin a nabídky různorodých zájmových kroužků,
2. podpora zájmových kroužků ze strany zřizovatele, např. město Frýdek-Místek prostřednictvím Střediska volného času,
3. nabídka dobrovolných spolků a sportovních klubů a jejich činnost přímo v prostorách škol,
4. časová vytíženost rodičů (místo, kde je možno bezpečně odložit dítě).

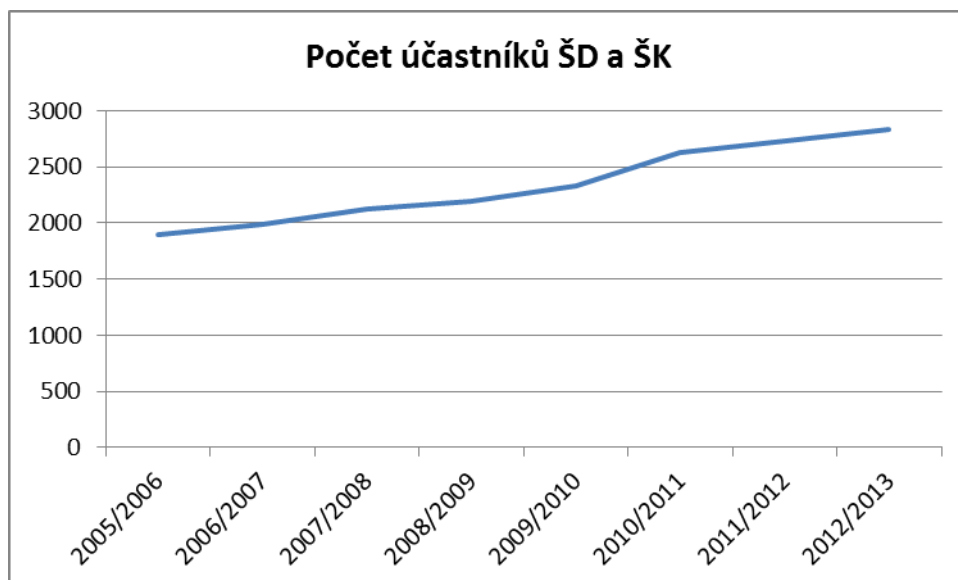
Tabulka č. 42: Školní družiny a školní kluby

tabulka č. 42: Školní družiny a školní kluby

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	2	9	3	12
obcemi	100	2774	44	2818
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	102	2783	47	2830
Poznámka: U soukromé školy zřízena družina od 1. 1. 2014				
2011/2012				
krajem	2	7	4	11
obcemi	99	2651	64	2715
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	101	2658	68	2726
2010/2011				
krajem	2	11	3	14
obcemi	96	2527	85	2612

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	98	2538	88	2626
2009/2010				
krajem	1	0	4	4
obcemi	88	2299	33	2332
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	89	2299	37	2336
2008/2009				
krajem	0	0	0	0
obcemi	83	2167	29	2196
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	83	2167	29	2196
2007/2008				
krajem	0	0	0	0
obcemi	84	2070	52	2122
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	84	2070	52	2122
2006/2007				
krajem	0	0	0	0
obcemi	78	1937	53	1990
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	78	1937	53	1990
2005/2006				
krajem	0	0	0	0
obcemi	75	1858	43	1901
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	75	1858	43	1901

Zdroj: MŠMT - Rejstřík škol 2014

Graf č. 18: Počet účastníků školních družin a školních klubů

Výchovu ve školních družinách a školních klubech zabezpečuje na území SO ORP Frýdek-Místek celkem 124 pedagogů a vzhledem k povaze práce a obecnému trendu ve školství není překvapením, že se jedná výhradně o ženy (tabulka č. 44). U každé školy (vyjma soukromé školy Galileo school) byla ve školním roce 2012/2013 družina - viz tabulka 27. Družiny a školní kluby jsou školská zařízení, která mají výchovně-vzdělávací charakter a disponují svým vzdělávacím programem.

Tabulka č. 43: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedag. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	2	2	0	0	0	0
obcemi	113	113	8	1	1	0
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	115	115	8	1	1	0

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Základní umělecké školy

Celkový počet základních uměleckých škol na území ORP FM je 3. Ve Frýdku-Místku jsou to Základní umělecká škola Frýdek-Místek (zřizovatel město Frýdek-Místek) a Základní umělecká škola duchovní hudby (zřizovatel Biskupství Ostravsko-Opavské). Mimo město Frýdek-Místek je to Základní umělecká škola Jožky Matěje Brušperk (zřizovatel město Brušperk). ZUŠ v Brušperku zaměstnává celkem 20 pedagogů (přepočtených na plně zaměstnané 13,7) a ZUŠ ve Frýdku Místku zaměstnávají dohromady 77 pedagogů (přepočteno 54,3).

Střediska volného času

Poskytovatelem zájmových kroužků a volnočasových aktivit je Středisko volného času Klíč, jehož zřizovatelem je město Frýdek-Místek. V ORP F-M je to jediné středisko pro volný čas. Počet zájmových kroužků v roce 2013 byl 164, kterých se účastnilo celkem 1 823 osob. Z toho 1 158 žáků ZŠ, 581 dětí MŠ a 84 ostatních zájemců. Středisko Klíč má 8 stálých pedagogických zaměstnanců a 153 extérních spolupracovníků. SVC Klíč zajišťuje volnočasový program pro děti i během letních a zimních prázdnin.

Školní stravování

Komplexnost předškolního a školního vzdělávání dotváří zařízení školního stravování. Součástí základních a mateřských škol jsou tedy školní jídelny a výdejny. Sítí jidelen a výdejen věrně kopíruje síť základních a mateřských škol. Pro všechny děti a žáky je tedy zajištěna možnost stravování. Školní jídelny se rovněž stávají vhodným nástrojem k přilepšení do rozpočtů škol. Možnost stravování ve školách, případně dovoz obědů totiž využívají jak zaměstnanci škol, tak ostatní (cizí) strávníci z řad zaměstnanců malých firem působících v blízkosti škol, zaměstnanců obecních úřadů a knihoven a v neposlední řadě občanů bydlících v okolí škol.

Zajímavým poznatkem je fakt, že školy navštěvovalo v roce 2012/2013 celkem 12 535 dětí a žáků, počet stravovaných žáků činil 10 676. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že 85 % všech žáků tedy využívá možnosti školního stravování. Celkový počet strávníků byl 13 970. Počet ostatních stravovaných tedy přesahuje 3 200 osob a celkově se na stravování ve školských zařízeních podílí téměř 24 %. Ve školních jídelnách a výdejnách bylo v roce 2013 zaměstnáno 303 osob.

Tabulka č. 44: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		počet ostatních stravovaných	celkem pravidelně stravovaných	cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ			
celkem	80	10676	3811	6865	3294	13970	16390
Baška	3	253	129	124	98	351	360
Brušperk	3	407	139	268	168	575	500
Bruzovice	1	57	28	29	8	65	60
Dobrá	3	558	133	425	322	880	970
Dobratice	2	92	36	56	57	149	145
Dolní Domaslavice	1	181	40	141	56	237	500
Dolní Tošanovice	1	9	0	9	5	14	60
Fryčovice	2	230	70	160	80	310	375
Frýdek-Místek	31	5686	2013	3673	1373	7059	8837
Horní Domaslavice	1	19	19	0	4	23	25
Horní Tošanovice	1	28	28	0	4	32	0
Hukvaldy	1	203	62	141	98	301	350

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		počet ostatních stravovaných	celkem pravidelně stravovaných	cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ			
Kozlovice	2	316	103	213	120	436	590
Krmelín	2	187	73	114	66	253	250
Lhotka	1	24	24	0	12	36	50
Lučina	2	93	46	47	45	138	120
Morávka	2	121	45	76	51	172	220
Nošovice	1	83	49	34	81	164	150
Palkovice	2	304	93	211	39	343	350
Paskov	3	420	148	272	219	639	643
Pražmo	1	56	56	0	18	74	80
Raškovice	1	320	56	264	84	404	600
Řepiště	2	156	76	80	62	218	120
Sedliště	1	164	40	124	54	218	200
Soběšovice	1	58	28	30	19	77	70
Staré Město	2	211	56	155	60	271	260
Staříč	1	131	56	75	21	152	200
Sviadnov	2	115	53	62	21	136	90
Třanovice	1	78	35	43	13	91	85
Vojkovice	1	31	25	6	8	39	0
Vyšní Lhoty	1	28	28	0	19	47	60
Žabeň	1	57	24	33	9	66	70

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Poznámka: Ve Frýdku-Místku jsou dvě další jídelny při MŠ zřizované soukromými subjekty. Celkový počet strážníků v těchto zařízeních je 154.

Tabulka č. 45: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	1	0,7
obcemi	298	228,5
církví	0	0
soukromé	4	3,8

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

3.1.2.3. Financování

Dle školského zákona⁶ příjmy školské právnické osoby jsou zejména:

- finanční prostředky ze státního rozpočtu
- finanční prostředky z rozpočtů územních samosprávných celků
- příjmy z hlavní a doplňkové činnosti

⁶ zákon č. 561/2005 Sb., o předškolním, základním, středním, vyš. odborném. aj. vzdělávání §133 odst. 1)

- d) finanční prostředky přijaté od zřizovatele
- e) úplata za vzdělávání a školské služby
- f) dotace na úhradu výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu Evropské unie, včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů,
- g) dotace na úhradu výdajů podle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou České republice svěřeny peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, z finančního mechanismu Norska a programu švýcarsko-české spolupráce,
- h) dary a dědictví.

Z hlediska meziobecní spolupráce sledujeme na území SO ORP Frýdek-Místek zejména finance dle písmen a), b) a d). Finance ze státního rozpočtu putují do školských zařízení prostřednictvím krajů. Každý kraj si stanovuje vlastní metodiku rozdělování financí do škol a každý rok stanovuje tzv. finanční normativy na žáka, které jsou rozděleny do kategorií podle stupně vzdělávání, počtu žáků, velikosti školy atd. Území SO ORP Frýdek-Místek spadá do území Moravskoslezského kraje, tudíž se řídí normativy příslušného krajského úřadu.

Výdaje na provoz a údržbu školských zařízení jsou financovány především z příspěvků zřizovatele školy, tzn. především z obecních rozpočtů, přičemž obce do roku 2012 získávaly ze státního rozpočtu z kapitoly Všeobecná pokladní správa tzv. „příspěvek na školství“. V roce 2012 tento příspěvek činil 1 401 Kč na žáka. Od roku 2013, po změně rozpočtového určení daní je tento příspěvek nahrazen v daňových příjmech obcí a činí 7 %, což se v roce 2013 projeví částkou cca 8 000 Kč na žáka.

Níže uvedená tabulka č. 47 ukazuje celkové výdaje obcí v SO ORP Frýdek-Místek na provoz a údržbu škol a školských zařízení od roku 2005.

Tabulka č. 46: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč.

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	51 634,59	60 380,81	60 143,16	67 856,60	62 542,50	62 054,08	61 874,65	64 736,46
MŠ	21 254,13	20 920,11	20 517,36	21 731,89	21 566,11	20 624,81	20 707,10	21 546,59
Sloučené organizace (např. ZŠ+MŠ)	41 524,61	51 124,49	50 064,68	53 523,36	63 385,47	64 588,66	62 464,15	64 620,98
Jiné	916,00	1 004,00	1 671,00	2 358,00	2 484,00	1 780,00	2 214,00	1 717,00
celkem	115 329,33	133 429,41	132 396,20	145 469,85	149 978,08	149 047,55	147 259,90	152 621,03

Zdroj: výkazy MŠMT 2014, vlastní šetření – dotaz na odbor školství Magistrátu města F-M

Komentář: Tabulka je rozdělena na samostatné základní školy pro 1. a 2. stupeň, samostatné mateřské školy, dále školy, které jsou sloučené (MŠ a ZŠ pod jedním ředitelstvím) a jiná školská zařízení. Mezi jiná školská zařízení patří ZUŠ Frýdek-Místek, Středisko volného času Frýdek-Místek. Do výdajů se počítají i jednorázové investiční výdaje (zateplení budov apod.), což může způsobovat jednotlivé větší rozdíly v různých letech.

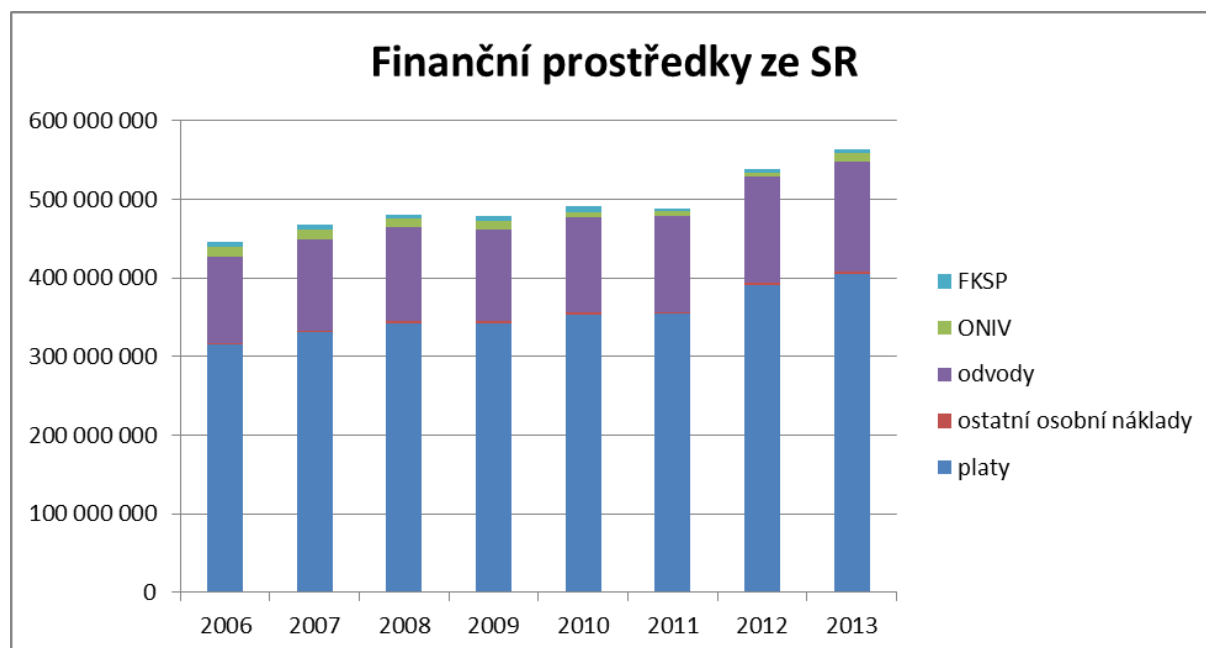
Prostřednictvím státního rozpočtu (kraje) do škol proudí finance k pokrytí přímých výdajů ve školství, což zahrnuje především mzdy pedagogů a ostatních zaměstnanců včetně odvodů a příspěvku do fondů. Přestože počet zaměstnanců ve školství ve sledovaném období klesal, finanční prostředky ve stejném období stoupaly (*tabulka č. 48, graf č. 19*). Projevuje se zde nárůst mezd pedagogů a rovněž ostatních zaměstnanců škol. Nejvyšší nárůst mezd zaznamenali pedagogové v mateřských školách se změnou zákona o pedagogických pracovnících a stanovením minimálního platu pedagoga na 20 000,- Kč hrubého platu od r. 2012.

Tabulka č. 47: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v tis. Kč

rok		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem		316 306	332 737	344 591	344 929	355 654	356 682	394 413	408 649
z toho	platy	315 346	331 241	342 102	342 368	353 000	354 021	391 310	404 893
	ostatní osobní náklady	960	1 496	2 489	2 561	2 654	2 661	3 103	3 756
odvody		110 726	116 411	120 000	117 087	120 817	121 150	133 950	138 848
FKSP		6 312	6 618	5 991	6 836	7 065	3 541	3 896	4 061
ONIV		11 670	11 950	10 120	10 198	7 443	6 667	5 755	11 702
neinvestiční výdaje celkem		445 015	467 716	480 702	479 050	490 979	488 040	538 014	563 260

Zdroj: odbor školství Magistrátu města Frýdek-Místek

Poznámka: Celkové výdaje státního rozpočtu (NIV) tvoří mzdové prostředky, odvody (34 % z hrubé mzdy), FKSP – fond kulturních a sociálních potřeb (od r. 2011 – 1 % z hrubé mzdy, do roku 2010 – 2 %), ONIV – ostatní neinvestiční náklady (výukové pomůcky, učebnice)

Graf č. 19: Využití finančních prostředků ze SR ve školství SO ORP F-M

Další tabulka znázorňuje tzv. ukazatel nákladovosti na přímé náklady na vzdělávání. Jedná se o náklady spojené s žákem a náklady na jeho vzdělávání za jeden rok – jeden žák = jednotka výkonu.

Tabulka č. 48 sleduje ukazatele nákladovosti v jednotlivých druzích školských zařízení. Je zřejmé, že největší náklady vyžaduje vzdělávání v mateřských a základních školách (téměř 36 000 Kč/žák), následuje vzdělávání v základních uměleckých školách, školní družiny a stravování.

Z přehledu můžeme stanovit např., že do žáka, který se vzdělává na území ORP Frýdek-Místek v základní škole, stravuje se ve školní jídelně, navštěvuje školní družinu a odpoledne navštěvuje základní uměleckou školu, stát investoval v roce 2013 celkem 67 444,- Kč (dalších cca 8 000,- Kč přispěl na vzdělávání formou daňových příjmů obcí).

Tabulka č. 48: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v tis. Kč)	ONIV celkem (v tis. Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu (v Kč)	
			celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	134 922	1 573	35 979,20	419,47
základní školy	311 160	9 785	35 234,97	1040,09
gymnázia				
stravování MŠ, ZŠ	48 975	638	3 837,26	49,99
školní družiny a kluby	33 371	105	11 168,34	35,14
základní umělecké školy	27 907	27	17 205,30	16,65
využití volného času	6 925	174	21,59	0,54
celkem použité finanční prostředky	563 260	12 302	103 446,66	1 561,88

Zdroj: výkazy MŠMT 2014

Poznámka: Ukazatele nákladovosti pro nižší stupeň gymnázií se nepodařilo získat.

Významnou otázkou zastupitelů obcí z pohledu meziobecní spolupráce v oblasti školství je, jakým způsobem se promítla změna rozpočtového určení daní (RUD) do financování škol.

Následující tabulka dává ucelený přehled jednotlivých obcí a jejich příspěvků na vzdělávání v roce 2013, přičemž je počítáno, že obce na jednoho žáka (dítě) obdrželo v rámci daňových příjmů obcí cca 8 000,- Kč.

Celkový podíl prostředků z RUD na provoz školských zařízení v ORP Frýdek-Místek v roce 2013 dosáhl 65 %. Zbylé náklady obce financují z vlastních zdrojů. Obecně náklady na žáka jsou vyšší u menších škol. Průměrné náklady na jednoho žáka v regionu v roce 2013 činily 9 712,- Kč, přičemž u škol ve Frýdku-Místku to bylo 8 259,- Kč na žáka a v ostatních obcích 11 543,- Kč na žáka. Rozdíl v nákladech na žáka je způsoben tím, že v menších obcích je na školách méně žáků, čímž roste podíl nákladů na jednoho žáka, kdežto u větších škol (jaké jsou ve Frýdku-Místku) se tento podíl s větším počtem žáků logicky snižuje.

Z níže uvedeného výčtu škol (tabulka č. 50) můžeme zaznamenat jednu zajímavost. Obci Raškovice příspěvky z RUD plně vystačily k financování provozních nákladů MŠ a ZŠ.

Podíl příspěvku na provoz škol z RUD činil dokonce 106 % a to při 69 % naplněností (56 dětí MŠ + 327 žáků ZŠ). Lze tedy usuzovat, že při optimálním počtu žáků ve škole, úsporném řízení a optimalizaci nákladů, může obec svá školská zařízení plně hradit z RUD. Je zřejmé, že v obcích s nízkým počtem žáků tohoto výsledku nelze dosáhnout, nicméně při správném nastavení všech ukazatelů se tomu lze alespoň přiblížit.

Tabulka č. 49: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč		Podíl v %
	Finanční prostředky z RUD	Příspěvek zřizovatele celkem	
Celkem	78 088 000	120 788 000	64,6 %
Baška	1 312 000	2 980 000	44,0 %
Brušperk	3 032 000	6 569 000	46,2 %
Bruzovice	288 000	400 000	72,0 %
Dobrá	3 872 000	7 417 000	52,2 %
Dobratice	760 000	2 140 000	35,5 %
Dolní Domaslavice	1 544 000	1 892 000	81,6 %
Dolní Tošanovice	72 000	270 000	26,7 %
Fryčovice	1 632 000	3 196 000	51,1 %
Frýdek-Místek	43 904 000	51 750 000	84,8 %
Horní Domaslavice	64 000	300 000	21,3 %
Horní Tošanovice	0	0	
Hukvaldy	1 304 000	3 150 000	41,4 %
Kaňovice	0	0	
Kozlovice	2 528 000	3 700 000	68,3 %
Krásná	0	0	
Krmelín	1 080 000	1 358 000	79,5 %
Lhotka	72 000	330 000	21,8 %
Lučina	584 000	1 214 000	48,1 %
Morávka	760 000	2 756 000	27,6 %
Nižní Lhoty	0	0	
Nošovice	352 000	2 400 000	14,7 %
Palkovice	2 184 000	2 870 000	76,1 %
Paskov	2 936 000	8 625 000	34,0 %
Pazderna	0	0	
Pražmo	80 000	475 000	16,8 %
Raškovice	2 976 000	2 800 000	106,3 %
Řepiště	840 000	1 873 000	44,8 %
Sedliště	1 512 000	2 530 000	59,8 %
Soběšovice	288 000	545 000	52,8 %
Staré Město	1 648 000	2 100 000	78,5 %

Název obce	v Kč		Podíl v %
	Finanční prostředky z RUD	Příspěvek zřizovatele celkem	
Staříč	856 000	2 426 000	35,3 %
Sviadnov	768 000	1 600 000	48,0 %
Třanovice	472 000	690 000	68,4 %
Vojkovice	0	0	
Vyšní Lhoty	64 000	754 000	8,5 %
Žabeň	304 000	1 678 000	18,1 %
Žermanice	0	0	

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz

Poznámka: Finanční prostředky z RUD jsou poskytovány obcím na počet žáků. Počet žáků se získá součtem počtu žáků ZŠ k 30. 9. předcházejícího roku a počtu dětí v posledním ročníku MŠ (tzv. předškoláci) k témuž datu.

Přestože je za určitých podmínek možné z RUD financovat provoz a údržbu školských zařízení, na další investice do modernizace a úprav budov musí obce hledat finanční krytí ve vlastních rozpočtech, resp. v dotacích a operačních programech. Níže (*tabulka č. 51*) uvádíme stručný výčet investičních potřeb vybraných škol a školských zařízení v následujícím období.

Tabulka č. 50: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka v Kč	Poznámka
celkem			193 000 000	
Raškovice	Elektroinstalace	2014-2016	2 500 000	rekonstrukce po etapách
	Stavba tělocvičny	2016 -	40 000 000	dle financí
	Rekonstrukce školního hřiště	2016 -	3 000 000	dle financí
Kozlovice	Přístavba školy - nová budova	2015	37 000 000	rozšíření prostor ZŠ a MŠ
	Stavební úpravy stávající MŠ	2014-2016	2 500 000	sociální zázemí
	Modernizace učeben	2015-2016	4 000 000	
Sviadnov	Rekonstrukce školní jídelny a šaten žáků	2015	11 000 000	
Baška	Výměna oken MŠ Kunčičky	2015	2 500 000	
	Zateplení budovy MŠ Baška	2018	2 500 000	
	Rekonstrukce ZŠ		70 000 000	
Hukvaldy	Školní hřiště		8 000 000	

Zdroj: vlastní šetření (dotazník ředitelům škol)

Poznámka: Investiční potřeby ostatních obcí se nepodařilo získat

Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tabulka č. 51: Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
<i>Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ</i>	<i>Kvalitní výuka Kvalitní vybavení Bezpečnost docházky Zabezpečení mimoškolní činnosti Zabezpečení stravy Karierní a výchovné poradenství</i>	<i>Neochota spolupracovat se školou Neadekvátní požadavky ze strany rodičů Škola supluje funkci rodiny</i>	<i>Standardní komunikace se školou, využití ICT technologií</i>	<i>Prověřit komunikační kanály</i>
<i>Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ</i>	<i>Dostatečná kapacita MŠ a ZŠ Dostupnost z místa bydliště Přístupné a dostatečné informace o vzdělávání dětí a žáků</i>	<i>Neadekvátní požadavky ze strany rodičů</i>	<i>Komunikace prostřednictvím ZŠ, MŠ nebo obce</i>	<i>Prověřit počet neuspokojených žadatelů</i>
<i>Děti v MŠ a žáci v ZŠ</i>	<i>Děti MŠ: Přijetí, bezpečí, kvalitní pedagogové Žáci ZŠ: Kvalitní pedagogové Kvalitní vybavení školy Názornost a atraktivnost výuky Dostupnost mimoškolních aktivit</i>	<i>Úrazy Šikana a xenofobie Nezvládnutá inkluze Neadekvátní nároky ze strany rodičů- přetíženost</i>	<i>Standardní prostřednictvím ZŠ, MŠ Schránka důvěry Školní časopis Konzultační hodiny</i>	<i>Meziobecní spolupráce - Institut školního poradenství (výchovný poradce, psycholog, metodik prevence)</i>
<i>Pedagogové a další zaměstnanci</i>	<i>Dobré pracovní podmínky - dostatečně kvalitní a moderní pomůcky Dobré finanční ohodnocení Vzdělávatelní žáci</i>	<i>Administrativní přetíženost pedagogů Syndrom vyhoření Vysoké sociální nároky na pedagogy</i>	<i>Standardní na úrovni ZŠ a MŠ</i>	<i>Inspirace metodou dobrého příkladu Meziobecní spolupráce v oblasti zajištění školního psychologa</i>

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Obec (zřizovatel), která má ZŠ, MŠ	Uspokojit požadavky vlastních občanů Dostatek financí na provoz školy z prostředku RUD Udržet školu v obci Dobrá spolupráce s vedením školy	Nedostatek zdrojů Nepromyšlené změny legislativy Neochota spolupráce vedení školy	Jednání mezi obcemi Společná jednání ředitelů za účasti zřizovatele	Meziobecní spolupráce Stanovení standardu prostorových podmínek a vybavení školy
Obec, které nezřizují ZŠ nebo MŠ	Zajistit pro občany dostupnost škol Dobré fungování a kvalita spádové školy	Nezajištění dopravní obslužnosti	Jednání mezi obcemi	Meziobecní spolupráce
Ostatní zřizovatelé (soukromé a církevní školy)	Konkurenceschopnost obecním školám Dobrá alternativa Získat podporu	Nedostatek zdrojů Nevhodné změny legislativy	Jednání s obcí a ostatními školami	
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO)	Dobré fungování a kvalita školy	Nedostatek zdrojů Přerušení spolupráce	Standardní	Motivace ke spolupráci
Kraj	Dostatek prostředků na financování škol Naplnění koncepce školství v kraji	Nejasná strategie v oblasti školství Nevhodné nastavení alokace finančních prostředků do škol	Standardní	
Stát	Kvalitní vzdělávání ve školách školy Dosažení standardního profilu absolventa Optimalizace sítě škol	Nevhodné změny legislativy Administrativní chaos	Standardní	
Média	Náměty pro čtenáře	Negativní tvář školy	Partnerství s médii	Pravidelná komunikace

Bylo identifikováno celkem 11 cílových skupin, z nichž pro danou strategii mají největší význam obec na území SO ORP jakožto zřizovatelé škol, uživatelé (rodiče a žáci škol) a pedagogové. Každá skupina má své specifické potřeby a očekávání z hlediska předškolního a základního vzdělávání.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti školství

Tabulka č. 52: Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	hledání stabilních a dlouhodobých zdrojů financí (využití MOS)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	optimalizace a zefektivnění běžného provozu a dlouhodobé plánování investic, systematické hledání a optimální využívání dalších zdrojů zejména fondů EU	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	2	5	10	efektivní sestavování rozpočtu	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	3	3	spolupráce obcí při zachování škol v regionu	Obce daného území
Nedostatek dětí (nepříznivý demografický vývoj)	4	5	20	flexibilní využívání kapacit a zdrojů, spolupráce obcí	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	4	8	společná jednání s dopravními firmami	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	6	společná setkání, kulaté stoly	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	3	9	upozornění na optimalizaci a zefektivnění normativů	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	2	3	6	upozornění na negativní dopady platné legislativy a její změn	Obce daného území

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke	Vlastník rizika
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	4	8	upozornění na negativní dopady reforem	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	4	8	tvorba rezerv a investice	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	3	6	využití fondů EU k obnově vybavení	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	3	4	12	kontrola řízení školy	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	3	4	12	kontrola kvality výuky, inovace, školení	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	2	2	4	spolupráce školy s rodiči, vytváření pozitivního image školy	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk)	2	2	4	pozitivní motivace, zabezpečení adekvátního zázemí pro pedagogy, pravidelná kontrola	Konkrétní ZŠ, MŠ

Významnými riziky v oblasti předškolního a základního vzdělávání v daném území SO ORP byla identifikována organizační rizika (nedostatek dětí – demografický vývoj), z finanční oblasti je to nedostatek finančních prostředků zejména na provoz a údržbu školních budov. Z věcných rizik z hlediska konkurenceschopnosti škol a jejich absolventů jsou to rizika spojená se špatným řízením škol a nízkou kvalitou výuky.

3.1.3. SWOT analýza školství

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Dostupnost a rozmístění základních a mateřských škol 2. Dostatečná kapacita ZŠ 3. Dostatek kvalifikovaných pedagogů 4. Kvalitní zázemí a vybavenost škol 5. Propojení zájmové činnosti se školami 6. Rovné příležitosti žáků 7. Zkušenosti s projekty EU 8. Dobrá spolupráce se zřizovatelem	1. Vysoký průměrný věk pedagogů 2. Nestabilní a neustále se měnící legislativa 3. Nezáměr rodičů 4. Nízká autorita učitele vycházejících z nedostatečných pravomocí 5. Rostoucí počet žáků ze sociálně slabých a problémových rodin a žáků s vývojovými poruchami chování 6. Financování asistentů pedagoga a školních psychologů 7. Nedostatečná finanční podpora prevence sociálních a bezpečnostních rizik ze strany státu 8. Vysoká administrativní zátěž 9. Potřeba udržitelnosti a renovace vybavení - podcenění rezervního fondu
Příležitosti:	Hrozby:
1. Zlepšení prestiže školství ve společnosti 2. Podpora školství z fondů EU 3. Zájem učitelů o další vzdělávání 4. Změny legislativy - financování škol, karierní růst, větší pravomoc škol a ředitelů 5. Zájem o mimoškolní aktivity 6. Podpora meziobecní spolupráce v oblasti prevence sociálních a bezpečnostních rizik 7. Sdílení příkladů dobré praxe 8. Existující možnost smlouvy mezi školou a zákonným zástupcem žáka.	1. Nedostatek vhodných projektových záměrů pro oblast školství 2. Inkluze za každou cenu 3. Nedostatek dětí v malých obcích 4. Nedostatečné financování škol 5. Nezáměr o vzdělávání u dětí a rodičů 6. Lepší uplatnění kvalitních pedagogických pracovníků v jiných oblastech než je školství

Silnou stránkou SO ORP Frýdek-Místek je hustá a stabilní síť školských zařízení, poměrně dobrá dostupnost a dostatečná kapacita především základních škol. Rovněž kvalifikovanost a aprobovanost pedagogů je na vysoké úrovni a mnoha školách dosahuje 100 %. V posledních letech, hlavně díky dotacím a operačním programům došlo k vybavení škol moderními technologiemi pro výuku na všech úrovních a téměř každá škola si šáhla na finanční prostředky z programu OPVK – EU Peníze školám. Na školách se přirozeně propojují volnočasové a zájmové aktivity častokrát podporovány obcí, které umožňují žákům rozvíjet se v dalších oblastech. Školní prostředí a legislativa rovněž dostatečně zabezpečuje rovné příležitosti žáků ke vzdělávání. Ředitelé škol si pochvalují zájem a dobrou spolupráci se zřizovatelem a obcí, ve které působí.

Problémy ve školství souvisí s neustále se měnící legislativou spojenou s vysokou administrativní zátěží ředitelů a rovněž pedagogů, kteří jsou nuceni se soustředit na

úřednickou práci, přičemž jim nezbyvá čas na rozvoj školy, kontrolu a podporu pedagogů. Statisticky zvyšující se průměrný věk pedagogů se může stát slabou stránkou v souvislosti s modernizací a zaváděním ICT technologií do škol a neochotě pedagogů měnit zažitý principy výuky. Práce s problémovými žáky a řešení konfliktních situací na školách ve vztahu k žákům, ale i nezáměr rodičů o řešení problémů vzdělávacích i výchovných vedou, zvyšující se počet žáků s vývojovými poruchami učení a nedostatečné finanční zabezpečení asistentů pedagoga vedou ke zvýšené stresové zátěži pedagogů a potřebě mimořádné psychické odolnosti. V návaznosti na nízkou autoritu vycházející z nedostatečných pravomocí častokrát nemají dostatečné možnosti a kapacitu řešit problémové situace na škole. Modernizace učeben, ICT technologie a vybavení se stává slabou stránkou ve chvíli, kdy dochází životnost nebo je nutné provést údržbu, přičemž nebylo předem myšleno na tvorbu finanční rezervy právě na řešení těchto situací. Nefungující technika se pak při výuce stává spíše překážkou než pomocníkem.

Dlouhodobá snaha o zvýšení prestiže ve školství je příležitostí pro vytváření obrazu školy jako spolupracovníka při výchově a vzdělávání žáků. Dá se rovněž očekávat, že oblast vzdělávání bude i nadále podporována dotačními programy EU, což je další příležitostí pro školy. Pozitivní je rovněž zájem ze strany učitelů o prohlubování své kvalifikace a další vzdělávání, stejně jako další příležitostí je zvýšený zájem žáků o mimoškolní a volnočasové aktivity. Pozitivní změny legislativy a karierní růst může být dobrou motivací pro pedagogy v jejich profesionální činnosti a postupu. Spolupráce obcí v oblasti prevence pomůže školám v řešení problémových a zátěžových situací na škole a zkvalitnění pracovního i sociálního prostředí na školách.

Významnou hrozbou pro malé školy jsou demografické změny, kdy v horizontu deseti let lze očekávat snižování počtu žáků na školách. Dalším nebezpečím je necitlivá a invazní inkluze, což v souvislosti s nezabezpečením podpory pedagogů formou asistentů, může mít negativní vliv na kvalitu výuky. Provoz škol je plně závislý na financování ze strany státu a zřizovatelů, což u malých škol v obcích s nedostatečným rozpočtem může způsobit problémy s financováním provozu. Mezi významné hrozby rovněž patří odliv kvalitních pedagogů, kteří si v jiných oblastech pracovního trhu nacházejí lépe ohodnocené pracovní pozice s nižší stresovou zátěží. Škola jako instituce nemá suplovat výchovu rodičů a jejich zájem na vzdělávání žáků, ale spolupracovat a rozvíjet jejich znalosti a dovednosti. Nezáměr a neochota spolupráce ze strany rodičů se pak stává hrozbou komplexního výchovně vzdělávacího procesu.

3.1.4. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V oblasti školství se na území SO ORP Frýdek-Místek nevyskytují žádné klíčové problémy, které by ohrožovaly funkčnost školských zařízení. Dílčí problémy se nacházejí v oblasti předškolního vzdělávání – nedostatečná kapacita MŠ především ve Frýdku-Místku, a v oblasti základního vzdělávání je to zvýšený zájem spojený s nedostatečnou kapacitou školních družin. Tyto problémy mají vliv na omezený okruh obyvatel. Celková příznivá situace je dána širokou sítí škol na celém území s dostatečnou dostupností a kapacitou škol.

Z 37 obcí SO ORP Frýdek-Místek má 31 mateřskou školu a 25 obcí školu základní. Celkem 6 obcí nemá na svém katastru žádné z uvedených zařízení. Celkově se na v ORP

Frýdek-Místek nachází 45 mateřských škol a 39 škol základních, jejímiž zřizovateli jsou obce, soukromé osoby (2 MŠ a 1 MŠ+ZŠ) a Moravskoslezský kraj (1 MŠ a ZŠ).

Zařízení pro péči o děti ve věku od 12 do 36 měsíců je na území SO ORP Frýdek-Místek pouze jedno s kapacitou 54 dětí. Nicméně absenci těchto zařízení pociťují pouze 4 obce z celého území ORP. Péči o děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťují dvě speciální školy. Tato zařízení jsou centralizována ve Frýdku-Místku a jejich součástí jsou mateřské školy, základní školy (praktická a speciální), střední školy a poradenská centra.

Financování zaměstnanců škol je plně zajištěno ze státního rozpočtu, výjimečně (především u malých škol) se musí zřizovatel podílet na financování platu některých zaměstnanců. Provozní a investiční výdaje škol hradí zřizovatel, kterému stát přispívá na provoz školy v rámci RUD (v roce 2013 tato částka představovala cca 8.000,- Kč na žáka). Příspěvek v rámci RUD na území SO ORP Frýdek-Místek pokrývá v průměru 65 % celkových výdajů obcí na provoz a investice škol. Zbylé náklady musí obce hradit z vlastních zdrojů.

V dotazníkových šetřeních představitelé škol a školských zařízení spatřují hlavní problémy ve špatné a neustále se měnící legislativě, náročné administrativní činnosti a nízké pravomoci a autoritě učitelů. Zřizovatelé škol mají největší problémy s financováním výdajů na provoz, vybavení a investice – 22 % (četnost výskytu 11) a nedostatečnou kapacitou v MŠ – 22 % (11). Avšak to, že situace není zcela zásadní lze soudit i z toho, že 16 % obcí uvádí, že nemají žádné problémy v oblasti školství, resp. problémy ve školství již mají vyřešeny (8).

Jako vhodná témata pro meziobecní spolupráci v oblasti školství starostové vidí především v nabídce volnočasových a mimoškolních aktivit (17), čerpání dotací z operačních programů a grantů (17), řešení optimální naplněnosti tříd (14), prohlubování zájmu rodičů o dění ve škole (12), posilování regionální identity (9) a podpora celoživotního vzdělávání (9).

Děti a mládež se obecně na území SO ORP Frýdek-Místek těší velkému zájmu ze strany obcí, což potvrzují i údaje z dotazníkového šetření, kde 13 z 34 respondentů uvedlo, že na skupinu dětí a mládeže se aktivity obce zaměřují velmi významně a 13 respondentů uvedlo významně. Lze tedy soudit, že region má vhodnou výchozí pozici a potenciál pro další rozvoj v oblasti školství a práce s mládeží.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců starostů z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

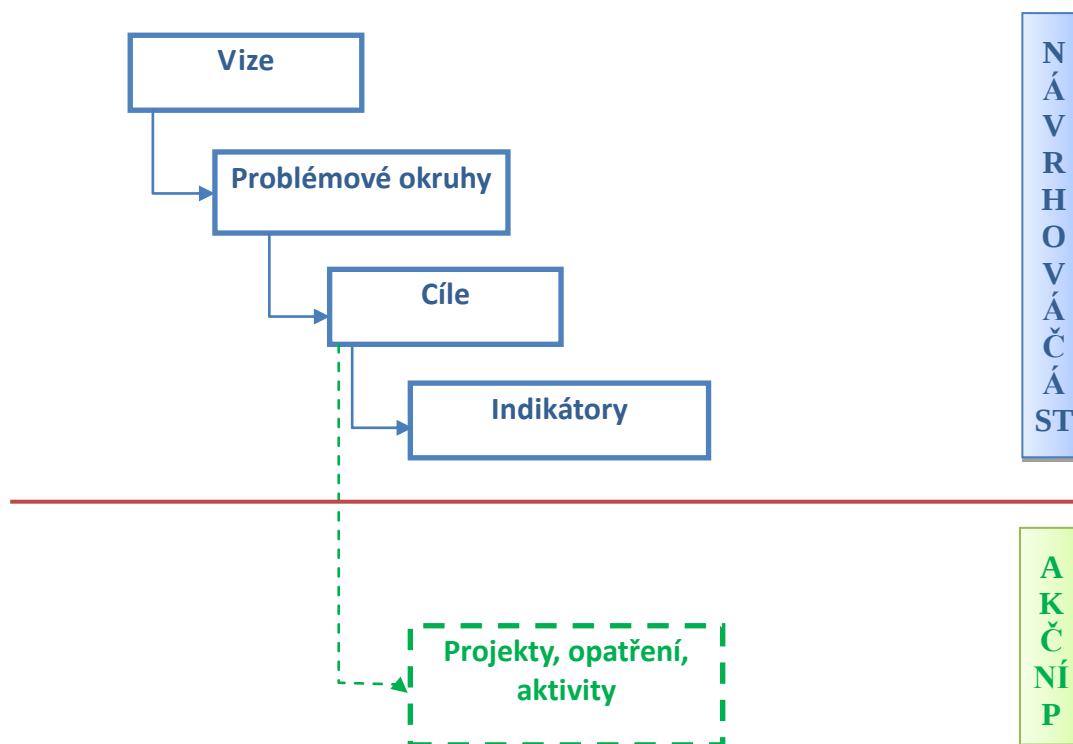
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize meziobecní spolupráce

Obyvatelé Frýdecko-Místecka se cítí spokojeně. Jsou aktivní a zodpovědní za kvalitu svého života, životů svých blízkých i sousedů. Obce společně řeší problémy a potřeby svých obyvatel. Sdružují své zdroje s cílem kvalitního plnění svých povinností. Ceněnými hodnotami ve společnosti jsou rodina, práce a vzdělání.

Obce a místní organizace vytvářejí podmínky **pro zaměstnávání a podnikání** obyvatel i pro sladění rodinného a profesního života. Školy jsou centrem všestranného vzdělávání a volnočasových aktivit s důrazem na základní kompetence, lokální identitu a přípravu do života. Pro potřebné občany je dostupné poradenství a **sociální služby**, které jsou poskytovány v domácím prostředí nebo v blízkosti domova a rodiny klienta. Moderní a efektivní **odpadové hospodářství** je výsledkem rovnocenného a transparentního partnerství obyvatel, obcí a provozovatelů zařízení. Nezbytnou podmínkou kvalitního života v aglomeraci je **bezpečnost**.

Slogan: Frýdecko-Místecko společně k hodnotám – rodina, práce, vzdělání!

Školství	Problémová oblast I	Problémová oblast II	Problémová oblast III
	Nedostatečná psychologická a speciální poradenská činnost přímo na základních školách	Vysoká administrativní náročnost při realizaci projektů	Nedostatečné zajištění prázdninového provozu mateřských škol
	cíl 1.1 Zavést poradenská centra na všech spádových školách v SO ORP Frýdek-Místek cíl 1.2 Nastavit systém činnosti v oblasti psychologického a speciálního poradenství na školách	cíl 2.1 Vytvořit servis pro základní školy v oblasti podpory a administrace společných projektů cíl 2.2 Zavést vzájemnou výměnu informací a spolupráci v rámci projektové činnosti	cíl 3.1 Vytvořit službu koordinace prázdninového provozu mateřských škol

3.2.2.1. Problémová oblast I – Nedostatečná psychologická a speciální poradenská činnost přímo na základních školách.

Věcné argumenty

Na vybraných školách v kraji byla zřízena školní poradenská pracoviště, která zajišťují poradenské služby na úrovni školy. Pracuje zde školní psycholog nebo školní speciální pedagog, který řeší aktuální problémy v součinnosti s výchovným poradcem a metodikem prevence. Školní psycholog a školní speciální pedagog pracuje v souladu s vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Řeší zejména problémy osobnostního a sociálního vývoje žáků, nabízí pomoc při hledání aktuálních učebních strategií a při řešení neprospěchu, pomoc s adaptací na nové sociální prostředí. Součástí práce školního psychologa a školního speciálního pedagoga je rovněž příprava podmínek a rozšiřování možnosti integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, budování příznivého sociálního klimatu pro integraci žáků z odlišného kulturního nebo sociálně znevýhodňujícího prostředí, průběžná a dlouhodobá péče o žáky s neprospěchem a vytváření předpokladů pro jeho snižování, metodická podpora učitelů při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání. V SO ORP Frýdek-Místek byly vybrány školy: ZŠ Frýdek-Místek, Československé armády 570, ZŠ a MŠ J. Čapka 2555, ZŠ Frýdek-Místek, Pionýrů 400, ZŠ Frýdek-Místek, Komenského 402. Školního psychologa využívají alespoň na částečný úvazek ZŠ Frýdek-Místek, Bezručova a ZŠ Fryčovice. Školní poradenství v ORP Frýdek-Místek poskytují ještě Pedagogicko-psychologická poradna, Speciální pedagogické centrum a sdružení Centrum nové naděje (CNN). Všechny tyto instituce sídlí na území města Frýdek-Místek.

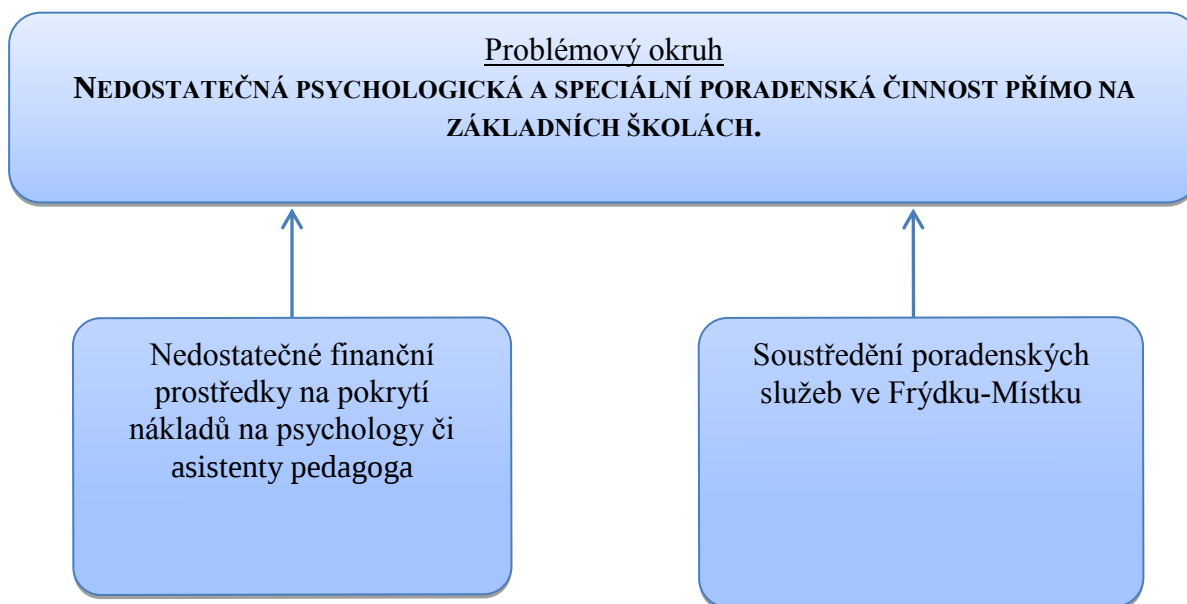
Počet školních psychologů je 3, což v průměru za celé ORP představuje 2901 žáků na jednoho psychologa. Z 39 základních škol využívá služby školního psychologa 6 škol, z toho dvě pouze částečně. Příspěvek MSK na pozici asistenta pedagoga v r. 2013 činil 14 970,- Kč na jeden plný obsazený úvazek., což po odečtení povinných zákonných odvodů činí cca 9 730,- Kč hrubého platu.

ORP Frýdek-Místek		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	61	58	50,8	48,4
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	1	1	0,5	0,5
Psychologové		3	0	2,3	0
speciální pedagogové		21	21	19,6	19,6
výchovní poradci		38	33		

Příčiny problému

- Nedostatečné finanční prostředky na pokrytí nákladů na psychology či asistenty pedagoga
- Soustředění poradenských služeb ve F-M

Strom problémů

Důsledky neřešení problému:

- S dlouhodobým nárůstem počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami hrozí snížení kvality výuky v důsledku nedostatečného počtu asistentů pedagoga a neodborného přístupu pedagogů v souvislosti s nedostatečným odborným vedením a konzultacemi s psychologem
- Zvýšené nároky na pedagogy z hlediska potřeb žáků se speciálními vzdělávacími potřebami povedou k psychickému přetížení pedagogů a jejich nadměrné zátěži
- Nedostatečné finanční zabezpečení asistentů pedagoga povede ke snížení jejich odborné úrovně, neboť vzdělání a zkušenosti asistenti nebudou ochotni za takových podmínek tuto práci vykonávat

Využití silných stránek a příležitostí

- Podpora meziobecní spolupráce v oblasti prevence sociálních a bezpečnostních rizik
- Existující možnost smlouvy mezi školou a zákonným zástupcem žáka.
- Rovné příležitosti žáků
- Zájem učitelů o další vzdělávání
- Dotace na inkluzivní vzdělávání

Zmírňování slabých stránek a ohrožení

- Rostoucí počet žáků ze sociálně slabých a problémových rodin a žáků s vývojovými poruchami chování
- Nedostatečné financování asistentů pedagoga a školních psychologů
- Nedostatečná finanční podpora prevence sociálních a bezpečnostních rizik ze strany státu
- Inkluze za každou cenu
- Nezájem rodičů

3.2.2.2. Problémová oblast II – Vysoká administrativní náročnost při realizaci projektů

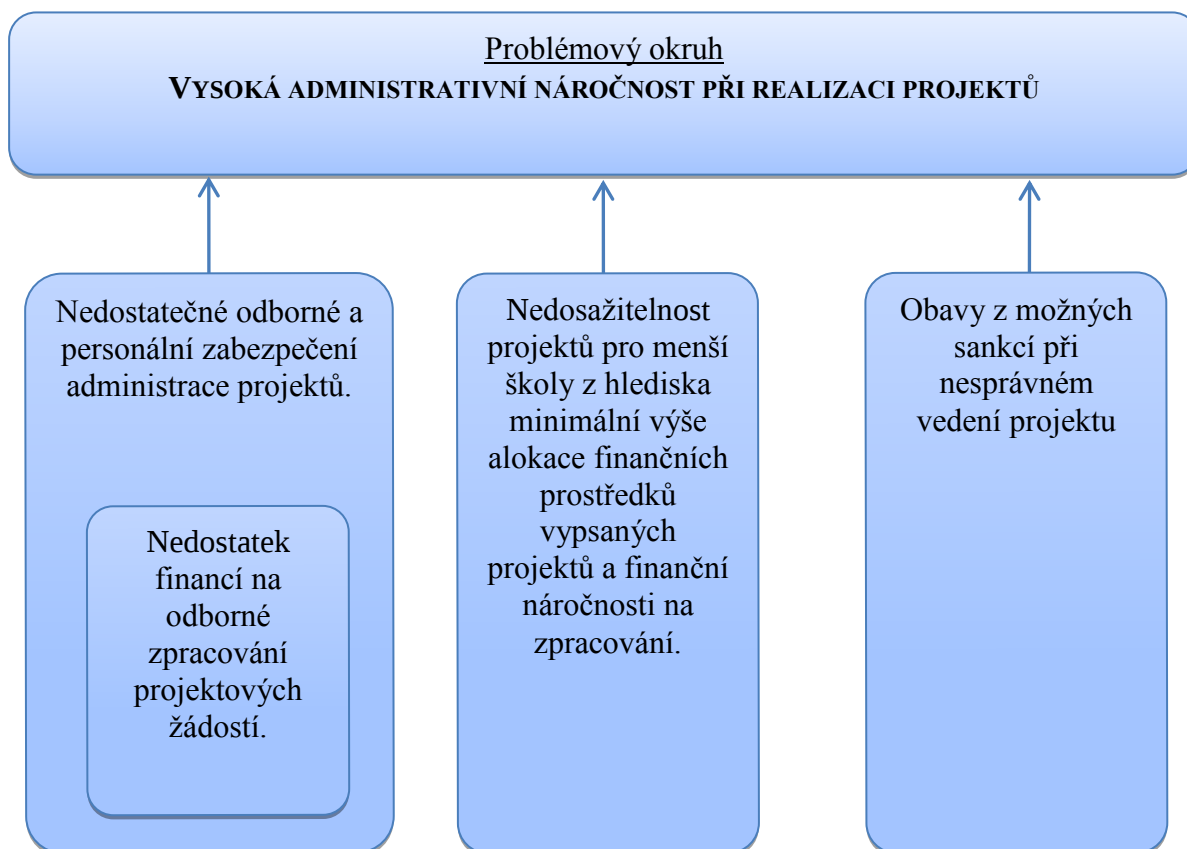
Věcné argumenty

Školní instituce zpracovávají žádosti o dotace většinou samostatně na své vlastní náklady, případně jsou realizovány formou služeb prostřednictvím dodavatelské firmy. Tento způsob přípravy a realizace projektů z operačních programů je často nedosažitelný pro menší školy, které nemají administrativní ani finanční kapacity na uhrazení firmy pro zpracování a administraci projektů. Administrativní náročnost vedení a realizace projektů příliš zatěžuje ředitele a pedagogy, kteří jsou tak nuceni věnovat se administrativní činnosti související s projekty na úkor pedagogické činnosti.

Příčiny problému:

- Nedostatečné odborné a personální zabezpečení administrace projektů.
- Nedostatek financí na odborné zpracování projektových žádostí.
- Častá nedosažitelnost projektů pro menší školy z hlediska minimální výše alokace finančních prostředků vypsanych projektů a finanční náročnosti na zpracování.
- Obavy z možných sankcí při nesprávném vedení projektu.

Strom problémů

Důsledky neřešení problému:

- Neochota škol vstupovat do projektů v důsledku přílišné administrativní zátěže, časové tísně a obav ze sankcí v případě neodborného vedení projektu
- Menší školy si nebudou moci dovolit vstoupit do vypsaných projektů
- Problém s udržení kvality vybavení škol

Využití silných stránek a příležitostí

- Podpora školství z fondů EU
- Zkušenosti s projekty EU
- Dobrá spolupráce se zřizovatelem

Zmírňování slabých stránek a ohrožení

- Nedostatečné financování škol
- Vysoká administrativní zátěž
- Nedostatek vhodných projektových záměrů pro oblast školství

3.2.2.3. Problémová oblast III – Nedostatečné zajištění prázdninového provozu mateřských škol

Věcné argumenty

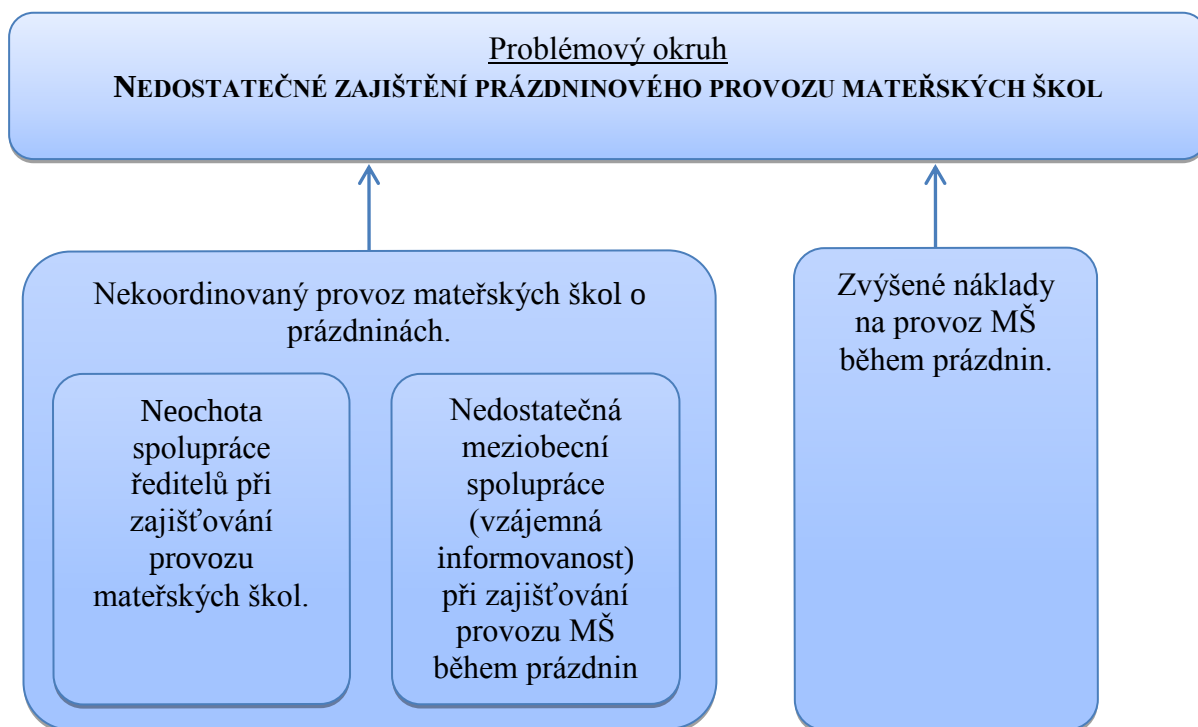
Na území SO ORP Frýdek-Místek bylo ve školním roce 2012/2013 celkem 44 mateřských škol, které zajišťují předškolní vzdělávání především v období probíhajícího školního roku. V období prázdnin je provoz mateřských škol utlumen a mnohdy, převážně v menších obcích, jsou mateřské školy zcela uzavřeny. Otevřeny bývají větší mateřské školy ve Frýdku-Místku.

Prázdninový provoz mateřských škol je závislý na vůli ředitelů, jejich vzájemné dohodě, případně na doporučení zřizovatele. Zaměstnaní rodiče tak v období prázdnin nemají možnost umístit děti někam, kde by se o ně někdo postaral. Neexistuje jednotný plán ani informační systém, který by rodičům podával informace o možnostech umístění jejich dětí do okolních MŠ třeba jen po určitou zkrácenou dobu během prázdnin.

Příčiny problému:

- Nekoordinovaný provoz mateřských škol o prázdninách
- Neochota spolupráce ředitelů při zajišťování provozu mateřských škol
- Nedostatečná meziobecní spolupráce (vzájemná informovanost) při zajišťování provozu MŠ během prázdnin
- Zvýšené náklady na provoz MŠ během prázdnin

Strom problémů

Důsledky neřešení problému:

- Přetrvávající nekoordinovaný provoz MŠ během prázdnin
- Možnost výskytu kolizní situace, kdy rodiče nebudou mít možnost umístit dítě do MŠ během prázdnin
- Odliv dětí z MŠ v menších obcích za lepšími službami do městských mateřských škol, kde bývá zajištěn prázdninový provoz

Využití silných stránek a příležitostí

- Dostupnost a rozmístění základních a mateřských škol
- Dobrá spolupráce se zřizovatelem
- Zájem o mimoškolní aktivity

Zmírňování slabých stránek a ohrožení

- Nedostatek dětí v malých obcích

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečná psychologická a speciální poradenská činnost přímo na základních školách
Cíl 1.1	Zavést poradenská centra na všech spádových školách v SO ORP Frýdek-Místek
Popis cíle	Na vybraných školách v kraji byla zřízena školní poradenská pracoviště, která zajišťují poradenské služby na úrovni školy. Pracuje zde školní psycholog nebo školní speciální pedagog, který řeší aktuální problémy v součinnosti s výchovným poradcem a metodikem prevence. Školní psycholog a školní speciální pedagog pracuje v souladu s vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Řeší zejména problémy osobnostního a sociálního vývoje žáků, nabízí pomoc při hledání aktuálních učebních strategií a při řešení neprospěchu, pomoc s adaptací na nové sociální prostředí. V SP ORP Frýdek-Místek byly vybrány školy: ZŠ Frýdek-Místek, Československé armády 570, ZŠ a MŠ J. Čapka 2555, ZŠ Frýdek-Místek, Pionýrů 400, ZŠ Frýdek-Místek, Komenského 402. Školního psychologa využívají alespoň na částečný úvazek ZŠ Frýdek-Místek, Bezručova a ZŠ Fryčovice. Školní poradenství v ORP Frýdek-Místek poskytují ještě Pedagogicko-psychologická poradna, Speciální pedagogické centrum a sdružení Centrum nové naděje (CNN). Všechny tyto instituce sídlí na území města Frýdek-Místek. Zřízením poradenských center na spádových školách by došlo k decentralizaci poradenských služeb, jejich účelnějšímu využití z hlediska snadnějšího přístupu a dosažitelnosti jak pro pedagogy, tak pro rodiče.

Hlavní opatření	Právní opatření: • Zpracování možnosti rozšíření služeb stávajících organizací mimo území statutárního města Frýdek- Místek • Zpracování možnosti vzniku poradenských center na spádových školách jednotlivých mikroregionů na území ORP Frýdek-Místek včetně začlenění do organizační složky školských zařízení Ekonomická opatření: • rozbor nákladů spojených se zřízeními poradenských center Věcná opatření: • stanovení počtu a územní působnost poradenských center - analýza přínosů poradenských center z pohledu jednotlivých škol a území - stanovení počtu odborníků pro dané území Organizační opatření: • zajistit vhodné prostory pro poradenskou službu • stanovit rozsah poradenství • stanovit organizační rámec poradenství
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet zřízených poradenských center • počet škol využívajících služeb poradenských center • počet sdílených psychologů a spec. pedagogů
Správce cíle	Koordinátor DSO

Problémový okruh 1	Nedostatečná psychologická a speciální poradenská činnost přímo na základních školách
Cíl 1.2	Nastavit systém informační činnosti v oblasti psychologického a speciálního poradenství na školách
Popis cíle	V souvislosti s rostoucím počtem žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na základních školách, roste zároveň potřeba pedagogů, ale i rodičů a dalších zaměstnanců škol zvýšit celkové povědomí a dovednosti, jak s takovými žáky pracovat, jak k nim přistupovat a naplňovat jejich potřeby. K lepší efektivitě práce pomůže lepší informovanost, spolupráce s rodiči a odborníky. Cílem je tedy využít služby poradenských institucí a podpořit poradenskou a intervenční činnost na školách (přednášky a semináře pro pedagogy a rodiče) a účelněji využít preventivních programů sdružení CNN zaměřených na práci s rodinou nebo v třídním kolektivu.
Hlavní opatření	Věcná opatření: • tvorba a distribuce tištěných či elektronických materiálů - příprava obsahu a vhodné formy materiálů - tvorba a distribuce pilotních materiálů

	• besedy a setkání s pedagogy a rodiči - zjištění zájmu pedagogů a zákonných zástupců o besedy a setkání - příprava pilotních besed na vybraných školách • konzultační hodiny psychologů na školách
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet informačních materiálů vč. jejich aktualizací • počet informačních akcí a kampaní za rok
Správce cíle	Koordinátor DSO

Problémový okruh 2	Vysoká administrativní náročnost při realizaci projektů
Cíl 2.1	Vytvořit servis pro základní školy v oblasti podpory a administrace společných projektů
Popis cíle	Školní instituce zpracovávají žádosti o dotace většinou samostatně na své vlastní náklady, případně jsou žádosti realizovány formou služeb prostřednictvím dodavatelské firmy. Tento způsob přípravy a realizace projektů z OP je často nedosažitelný pro menší školy, které nemají administrativní ani finanční kapacity na uhrazení firmy pro pracování a administraci projektů. Vytvořením servisu pro zadávání a administraci projektů dojde ke snížení administrativní zátěže pedagogů a při realizaci společných projektů rovněž ke snížení vstupních finančních nákladů. V rámci integrovaných projektů se zvýší možnost úspěchu při schvalování a realizaci projektů.
Hlavní opatření	Právní opatření: • Posouzení možnosti využití stávajících společností a zpracovatelů projektů pro oblast školství • Posouzení možnosti zřízení nového pracoviště Ekonomická opatření • rozbor nákladů spojených se zřízením personálního zabezpečení administrativního servisu Organizační opatření: • zajistit kvalifikovanou osobu/tým zpracovatelů • zjistit kvalitu a rozsah poskytovaných služeb • zjistit zájem škol a obcí o zapojení do sítě zájemců o služby • stanovit organizační rámec fungování servisu administrace projektů • realizace a vyhodnocení pilotního projektu Věcná opatření: • zabezpečit konzultační hodiny • zajistit informační servis

Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet škol vyživajících servis administrace projektů • počet společně realizovaných projektů
Správce cíle	Koordinátor DSO

Problémový okruh 2	Vysoká administrativní náročnost při realizaci projektů
Cíl 2.2	Zavést vzájemnou výměnu informací a spolupráci v rámci projektové činnosti
Popis cíle	Dalším problémem je nedostatečná komunikace, spolupráce a informovanost mezi statutárními zástupci škol. Nastavený systém financování škol staví školy spíše do role konkurentů než spolupracovníků. Chybí zde dlouhodobá vzájemná spolupráce a partnerství sousedících škol. Realizací společných informativních schůzek, společných projektů a společných strategií dojde ke zlepšení vztahů, společné výpomoci a zároveň finančním úsporám.
Hlavní opatření	Věcná opatření: • pravidelná setkávání zástupců škol a příslušných odborů Magistrátu města Frýdek-Místek - informativní schůzka - stanovit obsah a harmonogram pravidelných setkání - realizace a vyhodnocení pilotních pravidelných setkání
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet pravidelných setkání za rok • počet zapojených osob
Správce cíle	Koordinátor DSO

Problémový okruh 3	Nedostatečné zajištění prázdninového provozu mateřských škol
Cíl 3.1	Vytvořit službu koordinace prázdninového provozu mateřských škol
Popis cíle	Obce (starostové) vnímají jako problém nedostatek kapacit a dostupnost mateřských škol během hlavních prázdnin. Provoz MŠ o hlavních prázdninách není zvláště v menších obcích nijak koordinován, přičemž zájem o umístění dětí do MŠ během prázdnin je značný. Zavedením služby koordinace prázdninového provozu mateřských škol bude umožněno rodičům zjistit, které MŠ jsou o prázdninách v provozu a

	zda je do vybrané MŠ možno umístit dítě. Vzhledem k možnosti využití rotace, kdy každý rok může být dle potřeby otevřena jiná mateřská škola, budou zvýšené náklady jednotlivých obcí na provoz MŠ minimální.
Hlavní opatření	Organizační opatření: - určení koordinátora provozu MŠ během prázdnin v jednotlivých DSO - zavedení informačního systému prázdninového provozu MŠ Věcná opatření: - stanovení harmonogramu prázdninového provozu MŠ v jednotlivých DSO - zajištění provozu zařízení MŠ
Název indikátorů k hodnocení cíle	- počet MŠ v prázdninovém provozu - počet obcí využívajících koordináční služby
Správce cíle	Koordinátor DSO

3.2.4. Indikátory

Indikátory výsledků

Problémový okruh/Cíl	Nedostatečná psychologická a speciální poradenská činnost přímo na základních školách		
Číslo indikátoru	1.0		
Název indikátoru	Poradenská centra pokrývající celé území ORP		
Měrná jednotka	Procento		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		40 %	80 %
Skutečnost	16 %		
Popis měřítka:	Očekáváme postupné zapojení všech škol na území ORP, na kterých bude zřízeno poradenské centrum, resp. každá spádová oblast bude mít k dispozici poradenské centrum poskytující psychologickou a poradenskou činnost.		
Metodika a výpočet:	Procentuální pokrytí území ORP Frýdek-Místek zahrnující spádové oblasti škol.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	Vysoká administrativní náročnost při realizaci projektů		
Číslo indikátoru	2.0		
Název indikátoru	Vytvořena instituce zajišťující servis administrace projektů pro školy		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO

Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Očekáváme vytvoření servisního pracoviště, které bude poskytovat administrativní služby se zpracováním projektových žádostí manažerské vedení projektů. Tato služba bude nabízena všem školám zahrnující území ORP Frýdek-Místek.		
Metodika a výpočet:	Služba zřízena/ nezřízena		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	Nedostatečné zajištění prázdninového provozu mateřských škol		
Číslo indikátoru	3.0		
Název indikátoru	Služba koordinace prázdninového provozu MŠ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	7
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Očekáváme vytvoření služby koordinace prázdninového provozu MŠ v obcích jednotlivých dobrovolných svazků na území ORP F-M, tato služba může být součástí administrativní agendy jednotlivých dobrovolných svazků a není nutné k tomu zřizovat oddělené pracoviště. Tato služba bude postupně nabízena všem obcím zahrnující území ORP Frýdek-Místek.		
Metodika a výpočet:	Služba zřízena/ nezřízena v jednotlivých DSO		
Zdroj čerpání dat:	Dotaz na všechna DSO na území SO ORP F-M		

Indikátory výstupů

Cíl	Zavést poradenská centra na všech spádových školách v SO ORP Frýdek-Místek		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	POČET PORADENSKÝCH CENTER		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Pro zajištění kvalitní poradenské služby na školách je nutná dostupnost poradenských služeb v oblasti psychologie a speciální pedagogiky. Indikátor umožňuje sledovat počet poradenských center, přičemž nejvhodnější se jeví, aby na každé spádové škole bylo zřízeno jedno poradenské centrum, které mohou využívat okolní školy náležející do spádové oblasti.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zřízených poradenských center v ORP F-M		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ		

Cíl	Zavést poradenská centra na všech spádových školách v SO ORP Frýdek-Místek		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	POČET ŠKOL VYUŽÍVAJÍCÍCH SLUŽEB PORADENSKÝCH CENTER		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		

Roky	2013	2017	2020
Plán		7	15
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	V návaznosti na výše uvedený indikátor č. 1.1.1 tento indikátor sleduje počet škol, u kterých není zřízeno poradenské centrum, ale využívají služeb psychologa nebo speciálního pedagoga ve své spádové oblasti.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet škol v ORP Frýdek-Místek, které využívají služeb poradenských center.		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, výkazy poradenských center		

Cíl	Zavést poradenská centra na všech spádových školách v SO ORP Frýdek-Místek		
Číslo indikátoru	1.1.3		
Název indikátoru	POČET SDÍLENÝCH PSYCHOLOGŮ A SPEC. PEDAGOGŮ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Předpokládá se nárůst zájmu o služby psychologů a speciálních pedagogů na základních a mateřských školách. Tento indikátor sleduje počet psychologů a speciálních pedagogů, kteří poskytují služby dvěma a více základním či mateřským školám		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet psychologů a speciálních pedagogů, jejichž služby využívá dvě a více škol v ORP Frýdek-Místek		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ		

Cíl	Nastavit systém informační činnosti v oblasti psychologického a speciálního poradenství na školách		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	POČET INFORMAČNÍCH MATERIÁLŮ VČ. JEJICH AKTUALIZACÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet distribuovaných publikací a informačních materiálů zahrnujících odborné články a poradenství v oblasti psychologie a speciální pedagogiky do ZŠ a MŠ na území ORP		
Metodika a výpočet:	Započten bude počet distribuovaných materiálů.		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, výkazy poradenských center		

Cíl	Nastavit systém informační činnosti v oblasti psychologického a speciálního poradenství na školách		
Číslo indikátoru	1.2.2		
Název indikátoru	POČET INFORMAČNÍCH AKCÍ A KAMPANÍ ZA ROK		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Nárůst a rozšíření akcí a kampaní v území. Indikátor sleduje počet besed		

	a odborných přednášek za účelem zvýšení povědomí a vzdělanosti v oblasti psychologického a speciálního poradenství na základních a mateřských školách.
Metodika a výpočet:	Počet uskutečněných besed, přednášek.
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, výkazy poradenských center

Cíl	Vytvořit servis pro základní školy v oblasti podpory a administrace společných projektů		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	POČET ŠKOL VYŽÍVAJÍCÍCH SERVIS ADMINISTRACE PROJEKTŮ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Očekává se nárůst počtu základních škol, které budou využívat služby administrace projektů, započítány budou školy využívající služby alespoň v jednom projektu.		
Metodika a výpočet:	Započteny budou všechny školy, kterým byla poskytnuta služba zpracování žádosti nebo administrace projektu.		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, vlastní zdroje dat		

Cíl	Vytvořit servis pro základní školy v oblasti podpory a administrace společných projektů		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	POČET SPOLEČNĚ REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Očekává se nárůst počtu základních škol, které se zapojí do společně realizovaných projektů s využitím služby administrace projektů.		
Metodika a výpočet:	Započteny budou všechny projekty, jejichž realizátory jsou dvě a více škol.		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, vlastní zdroje dat		

Cíl	Zavést vzájemnou výměnu informací a spolupráci v rámci projektové činnosti		
Číslo indikátoru	2.2.1		
Název indikátoru	POČET USKUTEČNĚNÝCH SETKÁNÍ ZA ROK		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Nezbytnou součástí spolupráce škol bude průběžná vzájemná komunikace vč. nastavení pravidelného setkávání za účelem výměny informací a plánování společných projektů či opatření, diskutování o námětech pro budoucí vývoj spolupráce, sdílení zkušeností a podnětů atd.		
Metodika a výpočet:	Počet uskutečněných setkání zástupců škol		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní zdroje dat – prezenční listiny, zápisy z jednání		

Cíl	Zavést vzájemnou výměnu informací a spolupráci v rámci projektové činnosti		
Číslo indikátoru	2.2.2		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH OSOB		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Nezbytnou součástí spolupráce škol bude průběžná vzájemná spolupráce konkrétních osob (garantů) zastupujících jednotlivé školy v přípravě a realizaci společných projektů, jejich vzájemná komunikace, výměna informací a garance realizace projektů.		
Metodika a výpočet:	Počet osob účastnících se společných setkání uvedených v cíli 2.2.1		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní zdroje dat – prezenční listiny, zápisy z jednání		

Cíl	Vytvořit službu koordinace prázdninového provozu mateřských škol		
Číslo indikátoru	3.1.1		
Název indikátoru	POČET MŠ V PRÁZDNINOVÉM PROVOZU		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	20
Skutečnost	8		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet mateřských škol, které zajišťují provoz během letních prázdnin v období červenec – srpen. Vhodné je, aby během prázdnin umožňovala provoz alespoň jedna až dvě mateřské školy v jednotlivých DSO v závislosti na jejich velikosti, přičemž ve městě Frýdek-Místek by to měly být alespoň 5 MŠ.		
Metodika a výpočet:	Počet mateřských škol		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní zdroje dat – prezenční listiny, zápisy z jednání		

Cíl	Vytvořit službu koordinace prázdninového provozu mateřských škol		
Číslo indikátoru	3.1.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ VYUŽÍVAJÍCÍCH KOORDINAČNÍ SLUŽBY		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Nezbytnou součástí koordinace prázdninového provozu mateřských škol bude průběžná vzájemná spolupráce obcí v jednotlivých DSO a jejich shoda ve využití služeb jednotlivých předškolních zařízení. Indikátor sleduje počet obcí zapojených do společné koordinace provozu MŠ.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí zapojených do společné koordinace provozu MŠ.		
Zdroj čerpání dat:	Dotazy na jednotlivé DSO		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Koordinátor DSO
Tajemník DSO
Manažer strategie

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Zavést poradenská centra na všech spádových školách v SO ORP Frýdek-Místek	Koordinátor DSO
1.2.	Nastavit systém informační činnosti v oblasti psychologického a speciálního poradenství na školách	Koordinátor DSO
2.1.	Vytvořit servis pro základní školy v oblasti podpory a administrace společných projektů	Koordinátor DSO
2.2.	Zavést vzájemnou výměnu informací a spolupráci v rámci	Koordinátor DSO

	projektové činnosti	
3.1.	Vytvořit službu koordinace prázdninového provozu mateřských škol	Koordinátor DSO

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.0.	Poradenská centra pokrývající celé území ORP	Tajemník DSO
2.0.	Vytvořena instituce zajišťující servis administrace projektů pro školy	Tajemník DSO
3.0.	Služba koordinace prázdninového provozu MŠ	Tajemník DSO
1.1.1.	Počet poradenských center	Tajemník DSO
1.1.2.	Počet škol využívajících služeb poradenských center	Tajemník DSO
1.1.3.	Počet sdílených psychologů a speciálních pedagogů	Tajemník DSO
1.2.1.	Počet informačních materiálů vč. jejich aktualizací	Tajemník DSO
1.2.2.	Počet informačních akcí a kampaní za rok	Tajemník DSO
2.1.1.	Počet škol vyžívajících servis administrace projektů	Tajemník DSO
2.1.2.	Počet společně realizovaných projektů	Tajemník DSO
2.2.1.	Počet uskutečněných setkání za rok	Tajemník DSO
2.2.2.	Počet zapojených osob	Tajemník DSO
3.1.1.	Počet MŠ v prázdninovém provozu	Tajemník DSO
3.1.2.	Počet obcí využívajících koordinační služby	Tajemník DSO

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizaci projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na

následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Návrhová část reaguje na potřebu koordinace a spolupráce škol a to zejména v oblasti poradenství, administrativy a kapacity školských zařízení. Pro řešení v návrhové části byly vybrány 3 problémové okruhy, ke kterým byly nastaveny cíle. První problémový okruh „Nedostatečná psychologická a speciální poradenská činnost přímo na základních školách“ bude řešen naplňováním dvou cílů: zavést poradenská centra na všech spádových školách v SO ORP Frýdek-Místek a nastavit systém informační činnosti v oblasti psychologického a speciálního poradenství na školách. Druhý problémový okruh „Vysoká administrativní zátěž ředitelů a pedagogů“ stanovuje dva cíle: vytvořit servis pro základní školy v oblasti podpory a administrace společných projektů a zavést vzájemnou výměnu informací a spolupráci v rámci projektové činnosti. Poslední problémový okruh „Nedostatečné zajištění prázdninového provozu mateřských škol“ má za cíl vytvořit službu koordinace prázdninového provozu mateřských škol.

Každý cíl má svého správce neboli gestora cíle, který zodpovídá za jeho naplňování. Neznamená to, že je zodpovědný za realizaci jednotlivých projektů. Jeho rolí je zejména sledovat, zda jsou realizovány potřebné kroky k naplňování stanoveného cíle. Plní funkci jakéhosi hlídačského psa. Na druhou stranu může být také vizionářem (mít představu o naplňování cíle) a iniciátorem spolupráce i dílčích projektů, které povedou k naplňování cílů. Každý cíl je sledován indikátory (výsledků a výstupů). Za zjišťování hodnoty indikátorů jsou zodpovědní jejich gestoři neboli správci měřítka (jedná se zpravidla o osoby, které mají potřebné údaje k dispozici nebo mají zkušenosti s jejich získáváním).

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracovávána v průběhu druhé poloviny roku 2014 a projednávána fokusní skupinou (také označována jako pracovní skupina), která byla složena z motivujících starostů a dalších zainteresovaných starostů, odborníků a členů realizačního týmu (15 osob).

Významnou úlohu sehrávali přítomní předsedové DSO, kteří tlumočili názory a požadavky svých kolegů z DSO (takto zastoupeno 26 obcí z 37 obcí). V srpnu fokusní skupina vytvářela vizi. V září byly fokusní skupinou prodiskutovány první návrhy problémových okruhů, které zpracoval koordinátor realizačního týmu na základě výstupů analytické části, dotazníkových šetření, diskusí s místními aktéry (zejména starosty) a odborníky na dané téma. Následně byly problémové okruhy rozpracovány koordinátorem realizačního týmu do podoby cílů. V průběhu října byly tyto cíle projednány fokusní skupinou a již v této fázi byly diskutovány možné indikátory a správci cílů. Konečná podoba indikátorů byla projednána fokusní skupinou v druhé polovině listopadu. V průběhu prosince došlo k dopracování návrhové části na základě připomínek fokusní skupiny. Práce byly zakončeny odsouhlasením návrhové části motivujícími starosty.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, anebo konektivita celých škol.

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

Při zpracovávání strategie byly respektovány základní strategické dokumenty sociální oblasti (stěžejní jsou vyjmenovaných v kap. 1.6). Jedná se zejména o strategické dokumenty zpracované na národní úrovni:

- Bílá kniha v sociálních službách, 2003
(http://www.mpsv.cz/files/clanky/736/bila_kniha.pdf)
- Strategie sociálního začleňování 2014–2020
(http://www.mpsv.cz/files/clanky/17082/strategie_soc_zaclenovani_2014-20.pdf)
- Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013-2017 (<http://databaze-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/narodni-akcni-plan-podporujici-pozitivni-starnuti-2013-2017>)
- Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb 2007-2013
(<http://databaze-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/koncepce-podpory-transformace-pobytovych-socialnich-sluzeb-2007-2013?typ=struktura>)
- Národní koncepce podpory rodin s dětmi, 2008
(http://dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/narodni_koncepce_podpory_rodin_s_detmi.pdf)
- Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020
(<http://www.mpsv.cz/cs/16156>)

Ze strategických dokumentů jsou pro danou problematiku na krajské úrovni stěžejní následující:

- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Moravskoslezského kraje 2010 – 2014
(http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/soc/sprss_2010-2014.pdf)

- Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb), 2008 (<http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/strategicke-materialy-13175/>)
- I. akční plán realizace Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb), 2008 (<http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/strategicke-materialy-13175/>)
- Vyhodnocení a aktualizace I. Akčního plánu realizace Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb), 2010 (<http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/strategicke-materialy-13175/>)
- Moravskoslezský krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením na léta 2009 – 2013 (<http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/strategicke-materialy-13175/>)

Významným zdrojem informací jsou střednědobé plány rozvoje sociálních služeb města Frýdku-Místku dostupné na <http://www.frydek-mistek.cz/cz/obcan/organy-mesta/magistrat-mesta/odbor-socialnich-sluzeb>.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Významným aktérem v oblasti sociálních služeb je statutární město Frýdek-Místek, který je významným zadavatelem, dlouhodobě se věnuje komunitnímu plánování sociálních služeb na území města a v této oblasti je zřizovatelem části poskytovatelů sociálních služeb, zejména zaměřené na seniory a osoby se zdravotním postižením a následně na děti a rodiny sociálně vyloučené či ohrožené sociálním vyloučením. Dalšími významnými aktéry jsou církevní organizace Charita Frýdek-Místek a Slezské diakonie a následně řada neziskových organizací s ryze lokální působností nebo celokrajskou či celostátní působností zaměřené na specifické problémy či cílové skupiny.

Zařízení sociálních služeb

Ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek se nachází 65 zařízení sociálních služeb (viz tabulka, z toho 18 není možno přesně zařadit do kategorií zařízení dle zákona o sociálních službách. Většina zařízení sídlí v obci s rozšířenou působností Frýdek-Místek. Domovy se zvláštním režimem nalezneme také v Dolních Domaslavicích (1), Palkovicích (1) a Sviadnově (1), (v registru je uváděna obec Frýdek-Místek, ovšem pošta Sviadnov). Domov pro seniory (s registrovanou službou) se nachází rovněž v Brušperku. Dvě zařízení ostatní zaměřené na osobní asistenci jsou registrovány v obci Lučina (jedno z nich neposkytuje službu, viz dále).

V domovech pro seniory jsou poskytovány i další služby, např. Dům pokojného stáří u Panny Marie Frýdecké poskytuje dále odlehčovací služby a týdenní stacionář; Domov pro seniory Frýdek-Místek poskytuje také odlehčovací služby, Penzion pro seniory Frýdek-Místek poskytuje dále odlehčovací služby a pečovatelské služby pro klienty ubytované v penzionu.

Ostatní zařízení jsou tvořena dvěma zdravotními zařízeními: Gaudium Frýdek-Místek s.r.o. a HOSPIC Frýdek-Místek, o. p. (se sociálními službami poskytovanými ve zdravotnických zařízeních ústavní péče v obou zařízeních, odlehčovací službou v hospici), jedním integrovaným centrem ŽIRAFKA Frýdek-Místek (se službami chráněné bydlení, denní stacionář, odlehčovacími službami) a dalšími zařízeními poskytující aktivizační služby pro rodiny s dětmi (2), osobní asistenci (4), pečovatelskou službu (3, u dvou je možno využít i zdravotní ošetrovatelskou službu), podporu samostatného bydlení (1), sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (1), terénní programy (4).

Ve třech zařízeních dle následného určování poskytovaných služeb dle registru sociálních služeb (poskytnutý MPSV; stav k 31. 12. 2013) bylo zjištěno, že zde nejsou poskytovány již služby. Jedná se o následující zařízení: Preventisté v terénu (soc. sl. terénní programy), Domov sv. Jana Křtitele v Palkovicích (domov se zvláštním režimem, dochází ke změně provozovatele a zvažuje se poskytování jiné služby), Vladimíra Martinková - AS - SENIOR (osobní asistence, obec Lučina, poskytování této služby převzal jiný provozovatel personálně propojený s původním provozovatelem). V jednom zařízení Rodinná a manželská poradna Frýdek-Místek byly sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi poskytovány do 28. 2. 2014. Jedná se o zlomek služeb, které představují přirozenou fluktuaci na „trhu“.

Ve správním obvodu ORP působí celá řada dalších zařízení, které neposkytují sociální služby, ale přispívají ke zlepšování sociální situace místních obyvatel (viz příloha č. 1). Jedná se zejména o domy s pečovatelskou službou (dle údajů ČSÚ z roku 2010) je jich 10 ve Frýdku-Místku (346 bytů) a 5 dalších v Brušperku (5 bytů), Dobré (6 bytů), Hukvaldech (24 bytů), Soběšovicích (12 bytů), Sviadnově (35 bytů). Tyto zařízení mohou představovat určitý potenciál pro rozvoj sociálních služeb pro seniory, např. odlehčovací služby a domovy pro seniory.

Téměř v každé obci určitým způsobem fungují kluby důchodců. Kluby důchodců sdružují aktivní seniory, kteří mohou přispět ke zvyšování informovanosti o oblasti sociálních služeb, rozšířit řady dobrovolníků pro neformální výpomoc nejstarším a nemohoucím seniorům nebo rodinám s dětmi v tíživé sociální situaci.

Podle dostupných informací ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek působí dvě mateřská centra (Frýdek-Místek a Horní Tošanovice). Tyto formy sdružování rodin (matek) s malými dětmi je další vhodný způsob předávání informací o sociálních službách, formách dobrovolnictví a vzájemné výpomoci (hlídání dětí) či postupného zapojování žen na rodičovské dovolené do pracovního poměru nebo do dalšího vzdělávání.

Sociální péče a prevence zaměřená na děti by měla mít své místo i ve školských zařízeních. Sociální problematika zasahuje i do oblasti zdravotnictví od praktických lékařů po nemocnice a další zdravotnická zařízení (léčebna dlouhodobě nemocných), které často sociální situaci klienta musí řešit jeho delším pobytem v těchto zařízeních.

Ve Frýdku-Místku se na řešení sociálních otázek podílí i další organizace např. Okresní správa sociálního zabezpečení Frýdek-Místek, Úřad práce Frýdek-Místek, Magistrát města Frýdku-Místku, Městská policie Frýdek-Místek, Středisko volného času Klíč, příspěvková organizace.

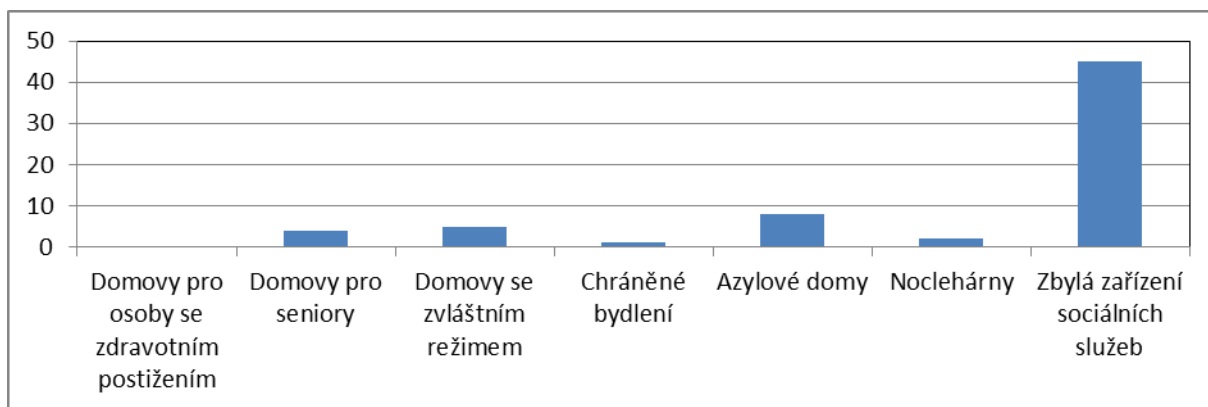
Tabulka č. 53: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	2
Denní stacionáře	3
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	4
Domovy se zvláštním režimem	5
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	8
Domy na půl cesty	3
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4
Noclehárny	2
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	9
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	3
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	1
Ostatní	18
celkem	65

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Komentář k tabulce: ČSÚ uvádí údaje k 31. 12. 2012 v celkovém počtu 37. V údajích ČSÚ nejsou uváděny ostatní zařízení. Z důvodu neaktuálních dat ČSÚ k 31. 12. 2012 nebo rozdílné metodiky určování zařízení vznikly následující rozdíly s uvedenou tabulkou (resp. registrem):

- Denní stacionáře - dle ČSÚ 2 zařízení. Během roku 2013 začal činnost 3. denní stacionář ve Frýdku-Místku.
- Týdenní stacionáře – dle ČSÚ 1 zařízení. Dle registru službu poskytuje zařízení domov pro seniory
- Centra sociálně rehabilitačních služeb - dle ČSÚ 4 zařízení. Během roku 2011 ukončilo činnost jedno centrum v Třanovicích.
- Azylové domy - dle ČSÚ 3 zařízení počítáno dle střediska poskytovatele, v registru a tabulce počítáno zařízení dle názvu zařízení (8)
- Domy na půl cesty - dle ČSÚ 1 zařízení počítáno dle poskytovatele, v registru a tabulce počítáno zařízení dle názvu zařízení (3)
- Noclehárny - dle ČSÚ 1 zařízení, v registru a tabulce 2 zařízení se stejným poskytovatelem (pravděpodobný zdroj chyby u ČSÚ)
- Sociální poradny - dle ČSÚ 8 zařízení. Během roku 2012 začalo činnost 9. zařízení - sociální poradna, která nejspíš nebyla zařazena do údajů ČSÚ

Graf č. 20: Podíl jednotlivých typů sociálních služeb – dle dat MPSV

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Tabulka 55 (graf 21) uvádí přehled zařízení poskytujících služby ve SO ORP Frýdek-Místek. Jsou zde uváděna i zařízení sociálních služeb se sídlem mimo správní obvod (SO) ORP Frýdek-Místek (tabulka 55a) jsou zahrnuta zařízení, která poskytují terénní formu služeb v SO ORP Frýdek-Místek. Jedná se zejména o specializované pracoviště rané péče s působností zahrnující více okresů (Eunika), kraj (SPRP) či celou Moravu (Tamtam). A dále ostatní zařízení poskytující pečovatelskou službu - Charitní pečovatelská služby sídlící v Českém Těšíně, kterou využívají klienti z okolních obcí SO ORP Frýdek-Místek (Soběšovice, Dolní Domaslavice apod.).

Obyvatele SO ORP Frýdek-Místek mají možnost využívat odborné poradenské služby a další ambulantní služby sídlící mimo SO ORP, např. zařízení Poradna Národní rady osob se zdravotním postižením ČR pro Moravskoslezský kraj (se sídlem v ORP Ostrava, zřizovatelem je Národní rada osob se zdravotním postižením ČR) zařízení pro cizince - centrum na podporu integrace cizinců Moravskoslezský kraj (se sídlem v ORP Ostrava). Tato zařízení nebyla v tabulce započtena, protože poskytují služby mimo správní území ORP.

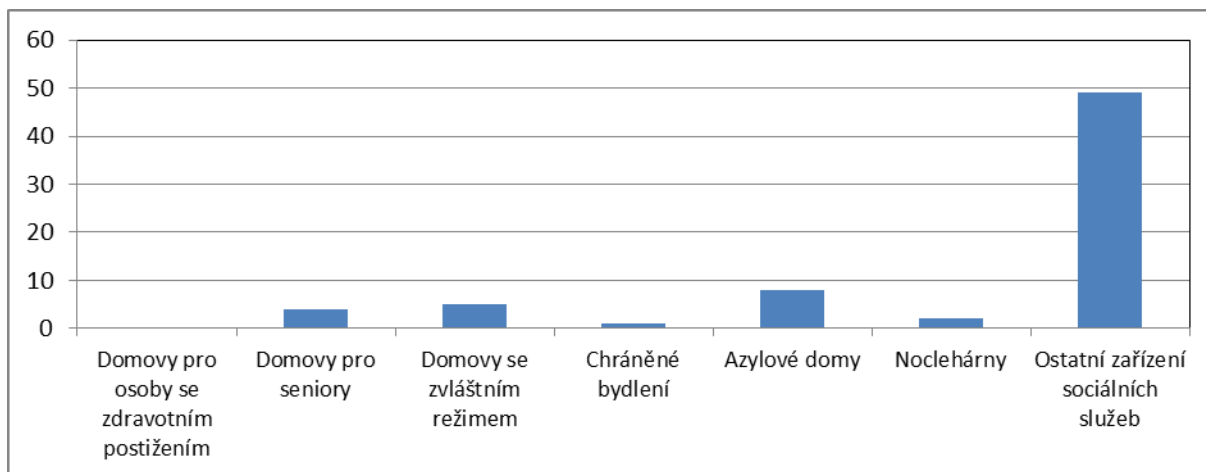
Dále obyvatelé původem ze SO ORP mohou požádat o umístění od pobytových zařízení v okolních ORP, např. domovy pro seniory Komorní Lhotka, Frýdlant nad Ostravicí, Český Těšín, Havířov nebo domovy pro osoby se zdravotním postižením Komorní Lhotka, Pržno.

Tabulka č. 54: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb – vlastní šetření

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	2
Denní stacionáře	3
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	4
Domovy se zvláštním režimem	5
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	8
Domy na půl cesty	3
Zařízení pro krizovou pomoc	0

Druh zařízení sociálních služeb	
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4
Noclehárny	2
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	9
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	3
Pracoviště rané péče	3
Intervenční centra	0
Služby následné péče	1
Ostatní	19
celkem	69

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Graf č. 21: Podíl jednotlivých typů zařízení sociálních služeb – vlastní šetření

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Tabulka č. 55a: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP Frýdek-Místek působící na území ORP Frýdek-Místek

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Poradna rané péče EUNIKA	pracoviště rané péče	Slezská diakonie	Karviná
2.	Středisko rané péče SPRP Ostrava	pracoviště rané péče	Společnosti pro ranou péči o. s.	Ostrava
3.	Středisko rané péče Tamtam Olomouc	pracoviště rané péče	Federace rodičů a přátel sluchově postižených, o.s.	Olomouc
4	Charitní pečovatelská služba	ostatní	Biskupství Ostravsko - Opavské (Charita Český Těšín)	Český Těšín

Sociální služby a jejich potřeba

Spektrum poskytovaných služeb je široké, bohužel většina se zaměřuje pouze na statutární město. Obyvatele okolních obcí musí za ambulantními službami dojíždět. Některé služby jsou přirozeně poskytovány ve městech, kde se koncentrují cílové skupiny, např. bezdomovci, obyvatelé vyloučených lokalit nebo cílová skupina je méně početná a zřizování zařízení ve více obcích by bylo ekonomicky efektivní (např. odborné sociální poradny, kontaktní centra, služby následné péče). Terénní služby osobní asistence a pečovatelské služby jsou dostupné ve většině obcí, ale lze předpokládat, že skutečná potřeba těchto služeb je výrazně vyšší, než je současná kapacita (dle informací poskytovatelů). Důvodem může být zejména nízká informovanost a zapojení do péče rodinných příslušníků.

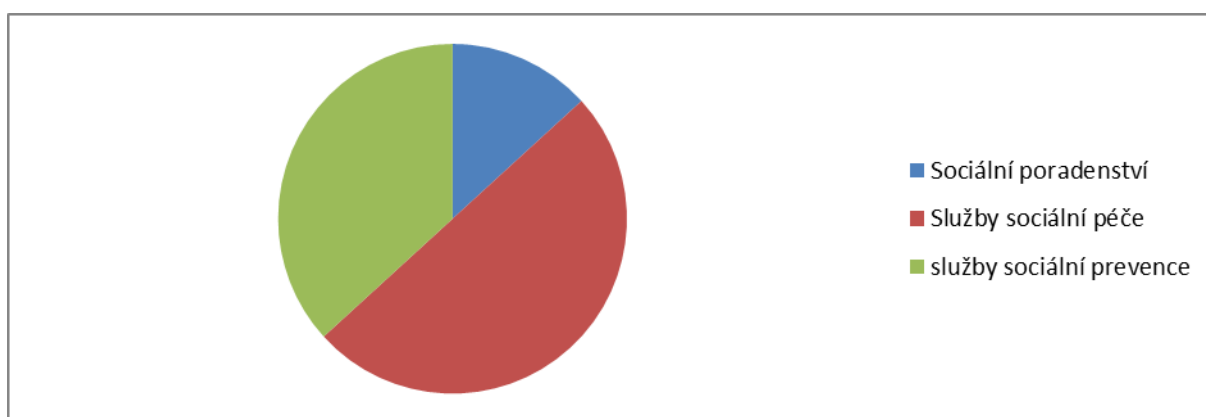
Z tabulky je patrné, že chybí tísňová péče, která není zajištěna ani ve statutárním městě a domovy pro osoby se zdravotním postižením (zde je možno využívat kapacity zařízení v okolních ORP). Skutečná potřeba dalších chybějících služeb nebyla zjišťována.

Tabulka č. 55b: Počet jednotlivých typů sociálních služeb – dle dat MPSV

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	9
Služby sociální péče	Osobní asistentství	4
	Pečovatelská služba	4
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	1
	Odlehčovací služby	5
	Centra denních služeb	2
	Denní stacionáře	4
	Týdenní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	4
	Domovy se zvláštním režimem	5
	Chráněné bydlení	2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	2
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	3
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4
	Noclehárny	2
	Služby následné péče	1

Druh sociální služby	
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
Sociálně terapeutické dílny	1
Terapeutické komunity	0
Terénní programy	4
Sociální rehabilitace	3

Komentář k tabulce: V tabulce jsou započteny služby, jejichž poskytování je ukončeno, ale byly poskytovány v zařízeních, které jsou vedeny v režimu "zařízení poskytuje". Jedná se o služby (v 5 zařízeních): terénní programy, domov se zvláštním režimem, osobní asistence, denní stacionář (pro klienty s mentálním postižením), sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

Graf č. 22: Podíl jednotlivých typů sociálních služeb – dle dat MPSV

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Potřeba dalších služeb, které jsou určitým způsobem v SO ORP Frýdek-Místek zajištěny, byla zjišťována z dotazníkového šetření mezi starosty (vlastní dotazník zpracovatele⁷ a 2. oficiální dotazník projektu) a byly převzaty informace z dotazníkového šetření mezi obyvateli okolních obcí, prováděného odborem sociálních služeb statutárního města Frýdek-Místek v letech 2012-2013 a ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve městě Frýdek-Místek na období 2014-2018.

Z dotazníků lze usuzovat následující závěry. Obce jsou ochotny se zaměřit na seniory a rodiny s dětmi. Je vidět určitá preference pobytových služeb zejména domovů pro seniory a domovy se zvláštním režimem, jejichž kapacitu hodnotí starostové za nedostatečnou. Lze usuzovat, že občané se na obec obracejí zejména v situacích, kdy již nejsou schopni vlastními silami zajistit péči o seniora a chtějí seniora umístit do domova pro seniory nebo jiného vhodného pobytového zařízení sociálních služeb, např. domy s pečovatelskou službou. Služby osobní asistence a pečovatelské služby jsou dle názoru starostů dostupné a pouze 7 starostů

⁷ Stručné výsledky dotazníkového šetření (36 obcí kromě Frýdku-Místku): máme dostupné služby osobní asistence a pečovatelské služby (18), chybí služby osobní asistence a pečovatelské služby (7), máme domovy pro seniory (6), chybí domovy pro seniory (16), chybí domovy pro zdravotně postižené (13), netřeba domovy pro zdravotně postižené (13), chybí nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (13), netřeba nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (13), chybí odlehčovací služby (13), netřeba odlehčovací služby (11), chybí sociální poradenství (10), velká priorita jsou senioři (23), velká priorita jsou děti, mládež a rodiny s dětmi (19).

vyjádřilo potřebu rozšíření těchto služeb. Obecně se lze domnívat, že tyto služby jsou často nahrazovány péčí rodinných příslušníků v kombinaci se službou dodávky obědů, která je na zájmovém území dle dostupných informací dostatečná a rozšiřována dle potřeby. Co se týče potřeby ostatních služeb odlehčovacích služeb a služeb určených pro děti a rodiny s dětmi, zde se starostové často neshodují, zda jsou služby potřebné, což může vycházet z různorodých potřeb obyvatel obcí a neznalostí této problematiky. Klíčovou informací je chybějící sociální poradenství v 10 obcích, neboť poradenství by mělo být dostupné podle Matouška (Sociální služby - legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení, 2. vydání, 2011) v každé obci.

Dostupností a potřebou sociálních služeb v ostatních obcích se zabývalo i dotazníkové šetření prováděné odborem sociálních služeb statutárního města Frýdek-Místek. Závěry tohoto dotazníkového šetření (dostupné na odboru sociálních služeb F-M) zdůrazňují potřebu sociálního poradenství a nízké informovanosti, poptávku obyvatel po službách domovů pro seniory a prostor pro setkávání dětí a mládeže. Dále bylo zjištěno, že obyvatelé hledají informace v rodině a mezi přáteli, v médiích a na třetím místě na obecním úřadě. Mezi tíživé situace, ve kterých se obyvatelé ocitli, bylo nejčastěji zmiňováno: zdravotní stav člena rodiny (28 %), úmrtí v rodině (21 %), dlouhodobá nezaměstnanost (13 %) a různorodé sociopatogenní jevy (alkoholismus, kriminalita 7 - 6 %) a problémy s výchovou dětí a ve vztahu (6-5%). Nejčastěji uváděnou službou, která je využívána obyvateli, je zmiňována pečovatelská služba a domov pro seniory (6-5 %) a dále doplňovány byly služby dovoz obědů, ošetrovatelská služba, zapůjčení kompenzačních pomůcek.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Frýdek-Místek na období 2014-2018 plánuje rozšířit sociální služby:

- pro seniory o tísňovou péči (zatím není dostupná), pobytové služby pro seniory a osoby se stařeckou demencí, Alzheimerovou chorobou a jinými typy demence, aktivizační služby pro seniory, sociálně-zdravotní péči
- pro osoby se zdravotním postižením o půjčovny a servis kompenzačních pomůcek, propojení služeb pro osoby s psychickým onemocněním, propojení služeb prostřednictvím case managera, podpora pracovního zapojení
- pro osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením o služby domova se zvláštním režimem pro osoby bez domova, rozvoj komunitní práce ve vyloučených lokalitách, pracovní integrace
- pro děti a mládež o personální zajištění sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, prevenci domácího násilí, rizikového chování apod.

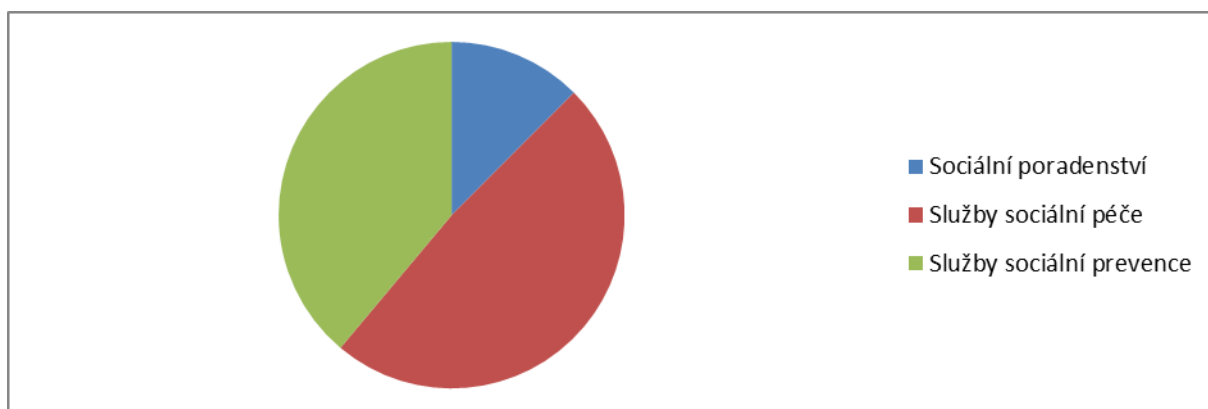
Společnou prioritou je tzv. sociální bydlení (pro seniory, osoby se zdravotním postižením, osoby sociálně znevýhodněné tj. osoby v hmotné nouzi), krizové bydlení a rozvoj dobrovolnictví.

Tabulka č. 56: Počet jednotlivých typů sociálních služeb – vlastní šetření

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	9
Služby sociální péče	Osobní asistentství	4
	Pečovatelská služba	5
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0

Služby sociální prevence	Podpora samostatného bydlení	1
	Odlehčovací služby	5
	Centra denních služeb	2
	Denní stacionáře	4
	Týdenní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	4
	Domovy se zvláštním režimem	5
	Chráněné bydlení	2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	2
	Raná péče	3
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	3
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4
	Noclehárny	2
	Služby následné péče	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociálně terapeutické dílny	1
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	4
	Sociální rehabilitace	3

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Graf č. 23: Podíl jednotlivých typů sociálních služeb – vlastní šetření

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Komentář k tabulce: V tabulce 57 (graf 23) jsou zahrnuty všechny sociální služby registrované v SO ORP Frýdek-Místek a terénní služby (1× pečovatelská služba, 3× raná

péče), které jsou registrovány mimo SO ORP Frýdek-Místek, ale mají rozšířenou působnost a současně jsou a mohou být využívány obyvateli SO ORP Frýdek-Místek. Do tabulky nebyly zahrnuty ambulantní služby registrované mimo ORP Frýdek-Místek, které mohou obyvatelé SO ORP využívat. Jedná se zejména o specifické poradenské služby pro úzký okruh cílové skupiny - osoby se zdravotním postižením (Poradna Národní rady osob se zdravotním postižením ČR pro Moravskoslezský kraj), cizinci (Centrum na podporu integrace cizinců Moravskoslezský kraj).

Zřizovatelé zařízení sociálních služeb

Velká část zařízení (viz tabulka 58, graf 24) je provozována organizacemi zřízenými církvemi. Konkrétně se jedná o Slezskou diakonii a Charitu Frýdek-Místek. Církevní organizace jsou typickými poskytovateli sociálních služeb zaměřených na osoby v tíživé sociální situaci (např. bezdomovci) a osoby vyžadující pečovatelskou službu, zejména senioři a nemocní. Skupinu jiných zřizovatelů tvoří spolky (občanská sdružení) a obecně prospěšné společnosti, v omezené míře společnosti s ručením omezeným. Statutární město Frýdek-Místek tvoří významnou část skupiny zřizovatelů obcí. Pouze jedno zařízení z této skupiny má zřizovatele jinou obec (Brušperk). Ostatní obce v SO ORP nezřizují organizace poskytující sociální služby resp. neprovozující zařízení sociálních služeb zejména z důvodu legislativní náročnosti.

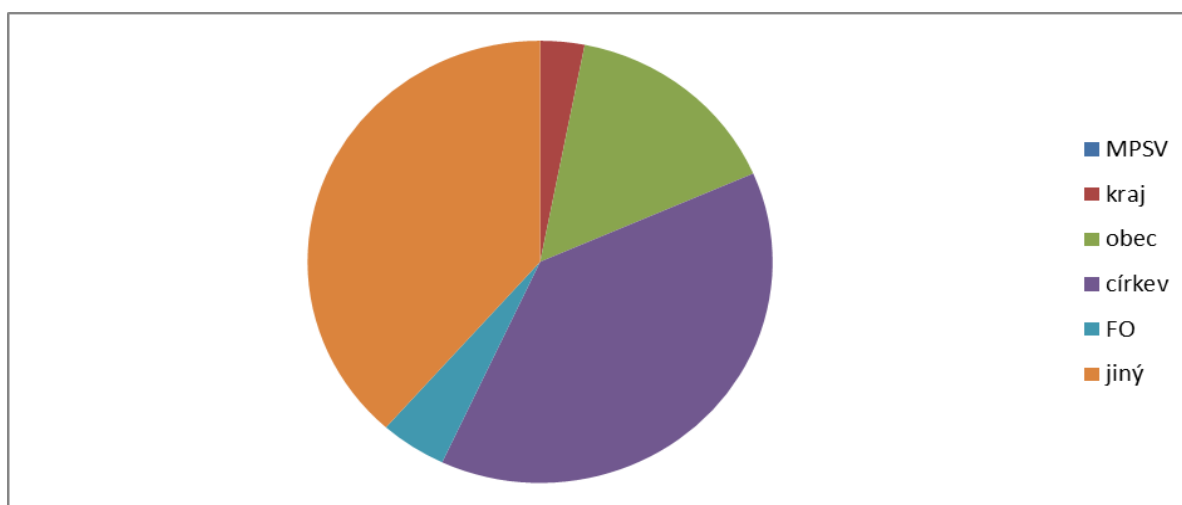
Více než třetina služeb (tabulka 59, graf 25) je poskytována jinými organizacemi (neziskovými či podnikatelskými) z toho velkou část tvoří sociální poradenství a osobní asistence či denní stacionáře určené pro cílovou skupinu zdravotně postižených. Další nejpočetnější skupinu tvoří církevní organizace, které se zaměřují (jak již bylo uvedeno) na osoby v tíživé životní situaci, seniory, nemocné apod. Obce zřizují zařízení poskytující zejména pobytové služby a další služby zaměřené na seniory a hendikepované osoby.

Tabulka č. 57: Přehled zařízení sociálních služeb podle zřizovatele – dle dat MPSV

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	ORP Frýdek-Místek					
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb			1	1		
Denní stacionáře						3
Týdenní stacionáře						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
Domovy pro seniory			3	1		
Domovy se zvláštním režimem				1	2	2
Chráněné bydlení		1				
Azylové domy				8		
Domy na půl cesty						3
Zařízení pro krizovou pomoc						
Nízkoprahová denní centra				1		
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež			2	1		1

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Noclehárny				2		
Terapeutické komunity						
Sociální poradny		1	1			7
Sociálně terapeutické dílny				1		
Centra sociálně rehabilitačních služeb				3		
Pracoviště rané péče						
Intervenční centra						
Služby následné péče						1
Ostatní			3	6	1	8
celkem	0	2	10	25	3	25

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Graf č. 24: Podíl počtu zařízení sociálních služeb podle zřizovatele – dle dat MPSV

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

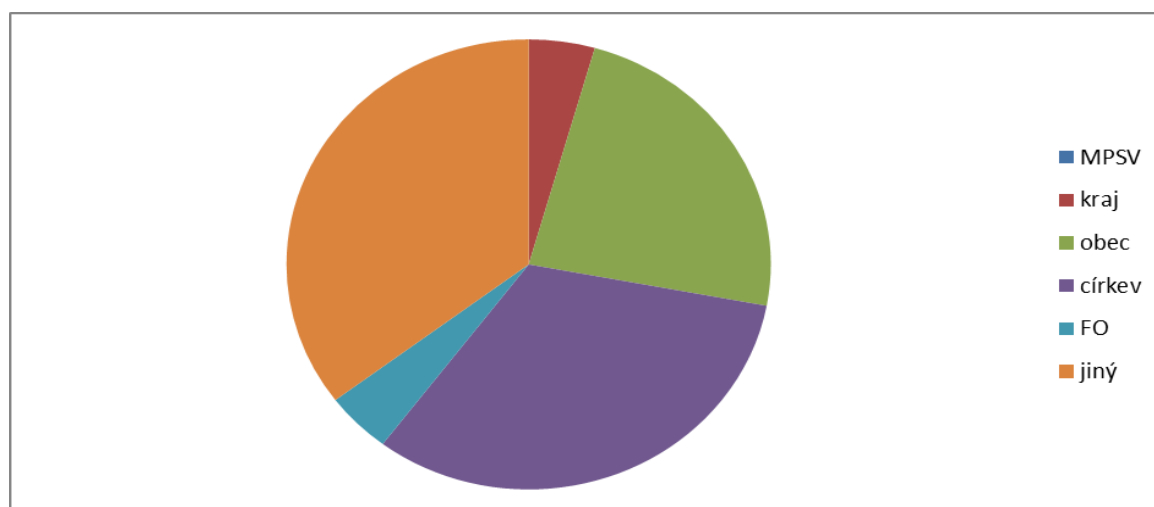
Komentář k tabulce: V tabulce 58 jsou uváděny pouze zařízení registrovaná v SO ORP Frýdek-Místek. V registru jsou uváděni pouze zřizovatelé kraj, obec případně MPSV. U ostatních forem je zřizovatel odvozen od právní formy organizace. Zřizovatel církev je uveden u právní formy církevní organizace a FO je uvedena u právní formy fyzická osoba. Ostatní právní formy jsou zařazeny do zřizovatele „jiný“.

Tabulka č. 58: Počet sociálních služeb dle zřizovatele – dle dat MPSV

Typ sociální služby							
Služby sociální péče	Sociální poradenství	0	1	1	0	0	7
	Osobní asistentství	0	0	0	0	1	3
	Pečovatelská služba	0	0	2	1	0	1
	Tísňová péče	0	0	0	0	0	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0	0	0	0	0	0
	Podpora samostatného bydlení	0	0	0	1	0	0
	Odlehčovací služby	0	0	4	1	0	0
	Centra denních služeb	0	0	1	1	0	0

	Typ sociální služby						
	Denní stacionáře	0	0	1	0	0	3
	Týdenní stacionáře	0	0	0	1	0	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0
	Domovy pro seniory	0	0	3	1	0	0
	Domovy se zvláštním režimem	0	0	0	1	2	2
	Chráněné bydlení	0	1	1	0	0	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0	0	1	0	0	1
Služby sociální prevence	Raná péče	0	0	0	0	0	0
	Telefonická krizová pomoc	0	0	0	0	0	0
	Tlumočnické služby	0	0	0	0	0	0
	Azylové domy	0	0	0	3	0	0
	Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	1
	Kontaktní centra	0	0	0	0	0	1
	Krizová pomoc	0	0	0	0	0	0
	Intervenční centra	0	0	0	0	0	0
	Nízkoprahová denní centra	0	0	0	1	0	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	2	1	0	1
	Noclehárny	0	0	0	2	0	0
	Služby následné péče	0	0	0	0	0	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0	1	0	2	0	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	1
	Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	1	0	0
	Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0
	Terénní programy	0	0	0	2	0	2
	Sociální rehabilitace	0	0	0	3	0	0
	celkem	0	3	16	22	3	24

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Graf č. 25: Podíl počtu sociálních služeb dle zřizovatele – dle dat MPSV

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Komentář k tabulce: V tabulce jsou uváděny pouze sociální služby registrované v SO ORP Frýdek- Místek. V registru jsou uváděny pouze zřizovatele kraj, obec případně MPSV. U ostatních forem je zřizovatel odvozen od právní formy organizace. Zřizovatel církev je uveden u právní formy církevní organizace a FO je uvedena u právní formy fyzická osoba. Ostatní právní formy jsou zařazeny do kategorie zřizovatelů "jiný".

Financování zařízení sociálních služeb

Financování zařízení je různorodé. Největší podíl z příjmů zařízení představují úhrady od uživatelů a dotace MPSV a u příspěvkových organizací příspěvky zřizovatelů. Dotace obcí představují minimální podíl do 4 % celkových příjmů zařízení. Největší příjmy zařízení představují příjmy pobytových zařízení zejména domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem a ostatní zařízení, které poskytují část žádaných služeb pečovatelských, osobní asistence a poskytovaných ve zdravotnických zařízeních. Úhrady uživatelů jsou tvořeny zejména příspěvky na péči a doplatkem uživatele (který není legislativně vymahatelný a uživatel resp. jeho rodina tuto povinnost nemá). V porovnání s příspěvky na péči poskytnutými úřadem práce - kontaktním pracovištěm Frýdek-Místek ve výši 212 mil. Kč za rok 2012 (dle údajů poskytnutých krajským úřadem), úhrady uživatelů představují 49 % poskytnutých příspěvků na péči. Lze odhadnout, že za všechna zařízení sociálních služeb může být toto procento nepatrně vyšší v rozmezí 50-60 %.

Tabulka č. 59: Přehled financování zařízení sociálních služeb v KČ za rok 2012 – vlastní šetření

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod	ORP Frýdek-Místek						
Druh zařízení sociálních služeb							
Centra denních služeb	800 000	0	127 000	1 235 000	444 000	5 000	408 000
Denní stacionáře	935 000	0	182 000	0	515 922	63 500	76 916
Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0		0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0	0	0	0
Domovy pro seniory	15 593 000	0	1 882 000	23 880 000	55 730 000	234 660	5 321 000
Domovy se zvláštním režimem	4 694 000	0	1 680 318	0	18 450 401	934 040	4 301 499
Chráněné bydlení	2 000 000	0	0	505 800	2 027 300	0	0
Azylové domy	4 302 000	0	1 074 861	0	2 380 575	491 133	38 518
Domy na půl cesty	613 000	0	210 000	0	258 000	0	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová denní centra	1 023 000	0	100 000	0	0	12 538	4 199
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1 426 000	0	115 000	1 397 977	0	23 000	103 000
Noclehárny	1 227 000	0	270 000	0	316 040	0	203
Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0	0
Sociální poradny	410 198	0	74 000	0	0	64 768	198 101

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Sociálně terapeutické dílny	1 186 000	0	0	0	0	0	55 780
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1 902 000	0	240 000	0	0	26 083	90 642
Pracoviště rané péče	0	0	0	0	0	0	0
Intervenční centra	0	0	0	0	0	0	0
Služby následné péče	.	.	.	.	.	.	.
Ostatní	12 743 005	78 000	2 882 684	30 770 000	23 813 300	788 451	1 383 875
celkem za všechna zařízení	48 854 203	78 000	8 837 863	57 788 777	103 935 538	2 643 174	11 981 733

Zdroj: Vlastní šetření (údaje poskytnuté poskytovateli, výroční zprávy poskytovatelů)

Komentář k tabulce: V tabulce jsou uvedeny údaje ze 43 zařízení z celkového počtu 65 zařízení v území ORP Frýdek-Místek.

V tabulce nejsou zahrnuty údaje za následující zařízení v rozsahu:

Denní stacionáře - 2 z 3

Domovy pro seniory - 1 ze 4

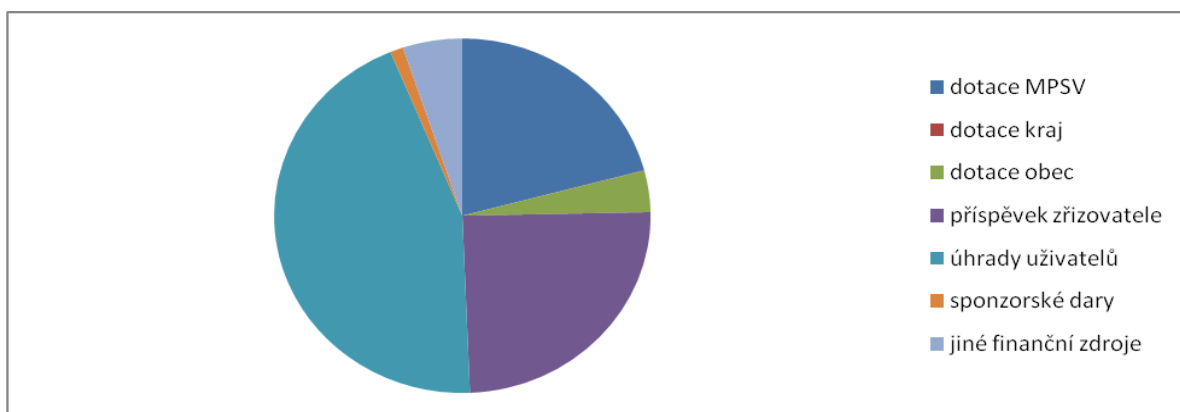
Domovy se zvláštním režimem 2 z 5

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež 1 ze 4

Sociální poradny 7 z 9

Ostatní zařízení 8 z 19 (zejména osobní asistence)

Služby následné péče 1 z 1

Graf č. 26: Přehled financování zařízení sociálních služeb v KČ za rok 2012 – vlastní šetření

Zdroj: Vlastní šetření (údaje poskytnuté poskytovateli, výroční zprávy poskytovatelů)

Kapacita zařízení sociálních služeb

Dle hodnocení starostů (2. oficiální dotazník projektu) kapacita sociálních služeb je v obecné rovině dobrá, pouze v některých obcích je hodnocena jako nedostatečná. Bohužel hloubkový průzkum hodnocení potřebnosti sociálních služeb nebyl ve SO ORP systematicky proveden.

Tabulka č. 60: Kapacita zařízení sociálních služeb (počet klientů, kontaktů, intervencí, lůžek, hovorů)

Tabulka č. 66: Rozsah poskytnutí sociálních služeb (počet klientů, kontakty, intervence, lůžka, hovory)															
	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb						33									
Denní stacionáře						46									
Týdenní stacionáře															
Domovy pro osoby se zdravotním postižením															
Domovy pro seniory	4			37 4							3				
Domovy se zvláštním režimem				18 9											
Chráněné bydlení				25											
Azylové domy				75											
Domy na půl cesty				9											
Zařízení pro krizovou pomoc															
Nízkoprahová denní centra						20									
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						140					10				
Noclehárny						22			8						
Terapeutické komunity															
Sociální poradny						571	20	856			1		47		
Sociálně terapeutické dílny						12									
Centra sociálně rehabilitačních služeb						11					3				
Pracoviště rané péče															
Intervenční centra															
Služby následné péče						1		2							
Ostatní	10			59		99					318	13			

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Na základě odborné literatury (Obce, města, region a sociální služby, Socioklub, Praha 1997, na kterou se odkazují i další odborné publikace) je doporučována určitá kapacita vybraných sociálních služeb. V níže uvedeném přehledu uvádíme tento doporučený standard v přepočtu na 100 tis. obyvatel, což odpovídá přibližně velikosti zájmového území a porovnáváme s registrovanou kapacitou v ORP.

- Pečovatelská služba 910 (počet míst); registrovaná kapacita 59
- Centra denních služeb 140 (počet míst); registrovaná kapacita 33
- Denní stacionáře 260 (počet míst); registrovaná kapacita 46
- Týdenní stacionář pro seniory 40 (počet míst); registrovaná kapacita 7
- Týdenní stacionáře pro osoby se zdravotním postižením 100 (počet míst); není registrováno
- Odlehčovací služby 30 (počet míst), registrovaná kapacita 54

- Domovy pro seniory 338 (počet míst); registrovaná kapacita 363
- Penziony pro seniory 116 (počet míst); není zjištěno
- Domy s pečovatelskou službou 234 (počet míst); 428 bytů (dle údajů ČSÚ)
- Azylové domy pro matky s dětmi 45 (počet míst); registrovaná kapacita 26
- Azylové domy a noclehárny pro bezdomovce 100 (počet míst); registrovaná kapacita 49

Uváděná odborná literatura rovněž doporučuje následující síť sociálních služeb a souvisejících služeb, která pro potřeby této analýzy byla upravena zejména v oblasti názvosloví.

Obec do 2 tis. obyvatel (*doporučení autorky pro každou obec):

- Základní sociální poradenství *
- Tísňová péče
- Poskytování finanční nebo věcné pomoci
- Pečovatelská služba (osobní hygiena, péče o domácnost, nákup potravin, rozvoz stravy) *
- Domovy s pečovatelskou službou
- Chráněné bydlení pro osoby se zdravotním postižením (byty)
- Domy dětí a mládeže
- Zájmové a sportovní organizace pro děti
- Kluby a prostory* pro děti
- Kluby a prostory* pro mládež
- Kluby důchodců
- Volnočasové aktivity a spolková činnost apod.

Region do 20 tis. obyvatel (mikroregiony předmětného území; * doplněno autorkou)

- Základní sociální poradenství
- Tísňová péče
- Komunitní centra a sociální asistent
- Poskytování finanční nebo věcné pomoci
- Zabezpečení základních životních potřeb (přežití, teplé jídlo, ošacení, nocleh)
- Pomoc při řešení krizových situací v rodině*
- Pečovatelská služba (osobní hygiena, péče o domácnost, nákup potravin, rozvoz stravy)
- Centrum denních služeb
- Jídelny pro seniory, dietní jídelny
- Denní stacionáře
- Odlehčovací služby
- Domovy pro seniory
- Domovy s pečovatelskou službou
- Chráněné bydlení pro osoby se zdravotním postižením (byty)
- Azylové domy pro matky s dětmi (krizová lůžka)

- Domy dětí a mládeže (nizkoprahová zařízení pro děti a mládež*)
- Zájmové a sportovní organizace pro děti
- Kluby a prostory pro děti
- Kluby a prostory pro mládež
- Kluby důchodců (a další aktivizační služby pro seniory*)
- Univerzity třetího věku
- Volnočasové aktivity a spolková činnost apod.

Okres jako správní jednotka (lze velikostně srovnat s ORP Frýdek-Místek, * doplněno autorkou)

- Základní sociální poradenství
- Tísňová péče
- Komunitní centra a sociální asistent
- Odborné poradenství v oblasti rodiny, manželství, mezilidských vztahů
- Odborné poradenství v oblasti závislosti, prevence kriminality
- Odborné poradenství v oblasti krizových situací, zadluženosti*
- Odborné poradenství obětem trestných činů
- Odborné poradenství pro osoby se zdravotním postižením a seniory
- Poskytování finanční nebo věcné pomoci
- Zabezpečení základních životních potřeb (přežití, teplé jídlo, ošacení, nocleh)
- Pečovatelská služba (osobní hygiena, péče o domácnost, nákup potravin, rozvoz stravy)
- Centrum denních služeb
- Jídelny pro seniory, dietní jídelny
- Denní stacionáře
- Odlehčovací služby
- Domovy pro seniory
- Domovy s pečovatelskou službou
- Chráněné bydlení pro osoby se zdravotním postižením
- Domovy pro osoby se zdravotním postižením
- Domovy se zvláštním režimem
- Azylové domy pro matky s dětmi
- Azylové domy a noclehárny
- Nizkoprahová denní centra* a další rehabilitační služby*
- Domy na půl cesty
- Domy dětí a mládeže (nizkoprahová zařízení pro děti a mládež*)
- Zájmové a sportovní organizace pro děti
- Kluby a prostory pro děti
- Kluby a prostory pro mládež
- Kluby důchodců (a další aktivizační služby pro seniory*)
- Univerzity třetího věku
- Volnočasové aktivity a spolková činnost apod.

Pečovatelská služba chybí zejména ve venkovských obcích, i když kapacity poskytovatelů jsou dostatečné, ale neposkytují služby ve vzdálenějších obcích. Část potřebných kapacit je pravděpodobně řešena službami s registrací mimo SO ORP Frýdek-Místek nebo nahrazována zapojením rodinných příslušníků do péče (související riziko chybějících zkušeností, přepracování, vyhoření případně i zanedbávání). Podobná absence se vyskytuje i v kapacitě center denních služeb, týdenních stacionářích (potvrzují provozovatelé). Kapacita odlehčovacích služeb odpovídá doporučeným standardům.

Pobytová zařízení v území mají rámcově dostatečnou kapacitu. Je nutno si uvědomit, že část této kapacity využívají obyvatelé původem z okolních ORP a lze očekávat v souvislosti s demografickým stárnutím nárůst počet uživatelů (záměců) a navazující změny doporučeného standardu. Další důležitým aspektem je rovněž kvalita poskytovaných služeb, dostupnost specializovaných pobytových zařízení, např. domovy se zvláštním režimem, sociální bydlení pro seniory apod.

V oblasti služeb pro osoby se zdravotním postižením je potřeba konstatovat, že doporučení se vztahují pouze na denní a týdenní stacionáře a u ostatních typů pobytových služeb se odkazují na konkrétní sociální analýzy obcí. I za těchto okolností se domnívám (i na základě reakcí poskytovatelů a sdružení uživatelů a rodinných příslušníků), že existuje vysoký nedostatek v kapacitě a dostupnosti denních stacionářů a odlehčovacích služeb pro děti a mládež ve věku od 2 do 15 let. Dále je vhodné se zaměřit na chráněné dílny (chybí pro osoby se zrakovým postižením) a v rámci možnosti zapojování této cílové skupiny do pracovního procesu.

Nedostatek, který potvrzují i poskytovatelé (chybějící kapacita azylových domů pro matky s dětmi vč. bezbariérových, domovy pro seniory pro bezdomovce a nízko příjmové osoby), je ve službách sociální prevence pro cílovou skupinu bezdomovců a sociálně ohrožených osob. Chybí sociální bydlení a navazující služby sociální rehabilitace pro bezdomovce, osoby závislé a osoby vracející se s výkonu trestu, ale i další nízko příjmové cílové skupiny.

Další zvyšující se potřebou (kterou potvrzují i poskytovatelé) je navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem jak pro osoby s mentálním postižením, poruchami chování a autismem, pro osoby trpícími Alzheimerovou demencí či jiným neurologickým onemocněním, tak pro osoby bez přístřeší trpící demencí různého původu a pro mládež od 15 let.

Poradenství je jednou z mála oblastí sociálních služeb, která by měla být poskytována v každé obci. Jak již bylo uvedeno, část starostů postrádá poradenství ve svých obcích. Pro celé správní území ORP chybí dle poskytovatelů poradenství v oblasti zadluženosti a bydlení, pro oběti domácího násilí a trestných činů.

Určitý nedostatek lze spatřovat i v službách pro rodiny, děti a mládež. Chybí terénní programy, sociálně aktivizační služby, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. Část těchto služeb je ve venkovských obcích nahrazována mimoškolními aktivitami v rámci škol, spolků či církví, kde ovšem tato činnost závisí zejména na dobrovolné práci nadšených obyvatel.

Dobrovolnická péče

Dle dostupných dat Ministerstva vnitra v SO ORP Frýdek-Místek nesídlí žádná organizace vykonávající dobrovolnickou péči a v letech 2010 až 2012 nejsou evidovány projekty zaměřené na dobrovolnickou péči organizací sídlících v SO ORP Frýdek-Místek. Nicméně v SO ORP Frýdek-Místek působí dobrovolníci v rámci **dobrovolnického centra ADRA Frýdek-Místek** (občanské sdružení ADRA), které se zaměřuje na pomoc seniorům, zdravotně postiženým a dále pomoc osobám sociálně slabým, pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase. Jedná se o dlouhodobé dobrovolnické služby. Dobrovolníci pracují v Dětském domově ve Frýdku-Místku, Nemocnici Frýdek-Místek (dětském oddělení), Domově pro seniory Frýdek-Místek, Centru pečovatelské služby Frýdek-Místek, Hospici Frýdek-Místek, p. o., Integrovaném centru Žirafa, domově se zvláštním režimem BESKYD atd. a rovněž se podílejí na aktivitě sociální šatník, charitativní burza či studentský dobrovolnický klub ADRA. V rámci svých zařízení využívá dobrovolníky Slezská diakonie. **Program Dobrovolníci ve střediscích Slezské diakonie** je akreditován Ministerstvem vnitra České republiky. Dobrovolníci pomáhají zejména v oblastech: pomoc lidem se zdravotním postižením, pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase, pomoc sociálně slabým osobám a pomoc seniorům. **Dobrovolnické hnutí působí i v rámci Charity Frýdek-Místek** a vzniklo s cílem pomoci lidem v obtížné životní a nepříznivé sociální situaci. V současné době je dobrovolnický program zaměřen na podporu uživatelů služeb Charity Frýdek-Místek, pomoc při jejich aktivizaci a spolupodílení se na smysluplném a kvalitním trávení volného času.

Finanční analýza

Finanční analýza byla rozčleněna na finanční analýzu výdajů obcí na sociální služby (za období 10 let) a na analýzu příjmů poskytovatelů sociálních služeb (za rok 2012 resp. 2013).

Finanční analýza výdajů obcí

Finanční analýza výdajů obcí byla prováděna pro období 10 let (od roku 2003 do roku 2012) a vycházela z výdajů obcí na sociální věci, ve kterých byly identifikovány výdaje na sociální služby v následujícím členění:

- Služby sociální péče (do roku 2007 sociální péče a pomoc starým a zdravotně postiženým občanům)
- Sociální péče a pomoc dětem a mládeži
- Sociální péče a pomoc manželstvím a rodinám
- Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc
- Služby sociální prevence (od roku 2007).

Zdrojem dostupných dat byly rozpočty jednotlivých obcí zveřejněny na stránkách www.rozpocetobce.cz a souhrnné výdaje obcí ORP poskytnuté Ministerstvem financí.

Celkové výdaje obcí na sociální služby v celém SO ORP za sledované období vychází na 766 mil Kč z toho provozní výdaje 635 mil Kč a investiční výdaje 131 mil. Kč. Průměrné roční provozní výdaje na obyvatele (k 31. 12. 2012) vychází na cca 574,61 Kč.

Tabulka č. 61: Výdaje obcí na sociální služby v tis. Kč (řazeno podle počtu obyvatel)

obec	počet obyvatel	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	celkem	průměr na obyvatele
Frydek- Místek	5752 3	698 52	590 83	639 30	691 52	511 63	755 46	778 45	623 76	758 23	545 14	6592 84	11,46
Brušperk	3925	511 9	510 3	524 6	556 8	157 7	191 0	116 0	118 4	122 5	122 2	2931 4	7,47
Paskov	3920	78	101	102	107	109	48	0	0	0	0	545	0,14
Baška	3714	300	501	513	509	641	479	705	643	542	499	5332	1,44
Palkovice	3192	339	368	21	102	77	61	19	54	35	33	1109	0,35
Dobrá	3074	221	291	319	367	331	111	124	128	125	149	2166	0,70
Kozlovice	2938	66	144	122	146	116	125	25	25	25	74	868	0,30
Fryčovice	2349	55	64	61	69	81	95	113	108	150	142	938	0,40
Krmelín	2198	126	114	78	85	45	73	90	127	36	78	852	0,39
Staříč	2089	336	420	399	489	422	329	512	608	615	822	4952	2,37
Hukvaldy	1984	707	684	681	871	208	227	257	288	162	144	4229	2,13
Raškovice	1789	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Řepiště	1765	65	72	85	90	30	61	90	245	277	238	1253	0,71
Sviadnov	1665	963 9	241 40	934	120 3	123 8	145 8	141 1	144 4	161 0	161 6	4469 3	26,84
Sedliště	1477	23	1	0	0	33	37	65	74	105	133	471	0,32
Staré Město	1453	51	58	66	70	65	74	81	76	73	63	677	0,47
Lučina	1271	0	17	18	36	9	0	5	0	15	0	100	0,08
Dolní Domaslavice	1241	19	21	28	23	9	0	0	1	10	20	131	0,11
Dobruška	1168	22	5	0	6	0	0	0	0	0	0	33	0,03
Morávka	1089	60	50	68	111	130	49	55	51	67	42	683	0,63
Třanovice	1021	17	17	7	8	18	0	30	20	250	674	1041	1,02
Nošovice	992	0	68	58	96	116	90	67	86	115	87	783	0,79
Pražmo	943	260	345	352	371	186	0	0	0	0	0	1514	1,61
Soběšovice	865	235	284	199	223	307	421	277	339	747	357	3389	3,92
Vyšní Lhoty	842	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Bruzovice	789	36	35	36	59	22	24	22	28	57	218	537	0,68
Horní Domaslavice	745	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0,00
Žabeň	745	0	0	0	0	0	0	0	0	36	0	36	0,05
Krásná	640	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0,00
Vojkovice	609	29	29	24	2	8	12	15	19	40	31	209	0,34
Horní Tošanovice	539	10	13	20	43	37	3	40	40	52	38	296	0,55

obec	počet obyvatel	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	celkem	průměr na obyvatele
Lhotka	527	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Dolní Tošanovice	319	0	0	0	0	0	0	0	0	6	5	11	0,03
Žermanice	304	0	5	2	7	0	0	0	0	0	0	14	0,05
Kaňovice	290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Pazderna	281	15	15	14	0	0	0	0	0	0	0	44	0,16
Nižní Lhoty	257	10	13	15	0	20	28	10	10	46	10	162	0,63

Zdroj: www.rozpocetobce.cz (vlastní zpracování)

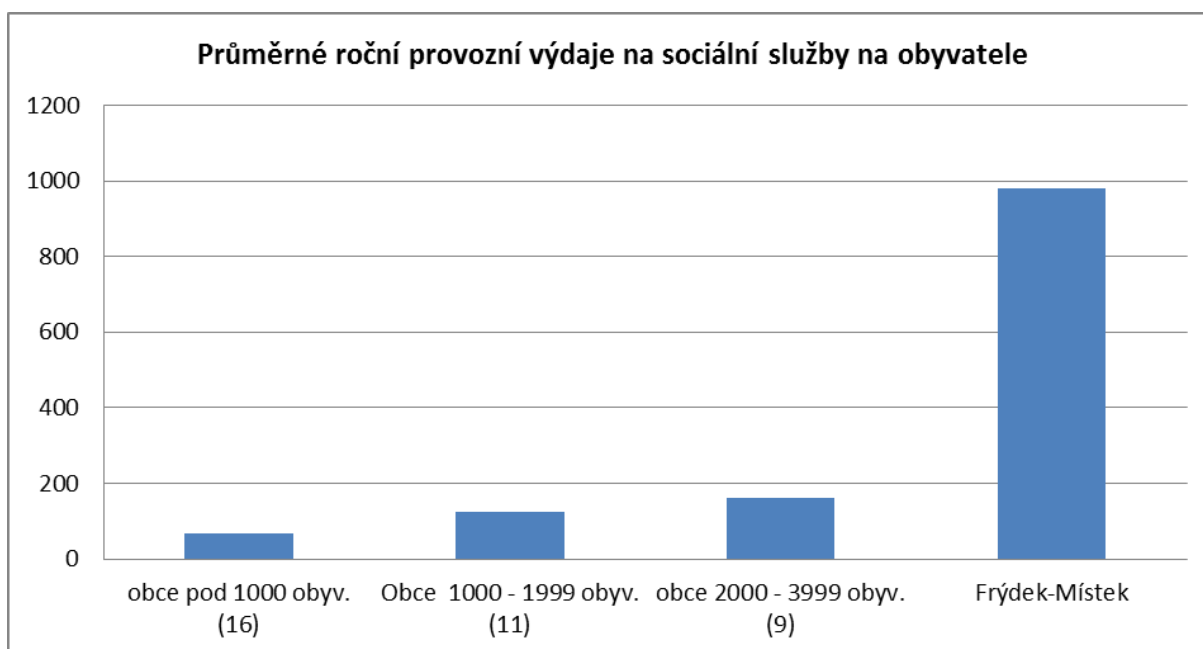
Výdaje jednotlivých obcí (viz samostatná tabulka) je možno porovnat různým způsobem, jak ukazuje následující tabulka. Za sledované 10leté období nejvyšší výdaje na sociální služby má statutární město ve výši 659 mil. Kč, z toho provozní výdaje 564 mil. Kč.

Samozřejmě existuje závislost mezi velikostí obce a výší průměrných ročních provozní výdajů na obyvatele (viz následující graf). Dalším významným prvkem, který ovlivňuje výdaje obcí na sociální služby (zejména po roce 2007) je provozování zařízení sociálních služeb nebo domova s pečovatelskou službou na území obce (např. Brušperk, Hukvaldy, Soběšovice, Sviadnov, Dobrá).

Tabulka č. 62: Srovnání obecních výdajů na sociální služby

Průměrné roční provozní výdaje	56 398 tis. Kč	Frýdek-Místek
	2 867 tis. Kč	Brušperk
	1 218 tis. Kč	Sviadnov
	533 tis. Kč	Baška
	200 - 400 tis. Kč	Dobrá, Hukvaldy, Soběšovice, Staříč
Průměrné roční provozní výdaje na obyvatele	980,44 Kč	Frýdek-Místek
	731,41 Kč	Sviadnov
	730,42 Kč	Brušperk
	381,39 Kč	Soběšovice
	100 – 220 Kč	Baška, Hukvaldy, Pražmo, Staříč
Investiční výdaje (10 let)	95 305 tis. Kč	Frýdek-Místek
	32 515 tis. Kč	Sviadnov
	966 tis. Kč	Staříč
	825 tis. Kč	Třanovice
	645 tis. Kč	Brušperk
	196 tis. Kč	Bruzovice
	90 tis. Kč	Soběšovice
	0 tis. Kč	ostatní obce

Zdroj: www.rozpocetobce.cz (vlastní zpracování)

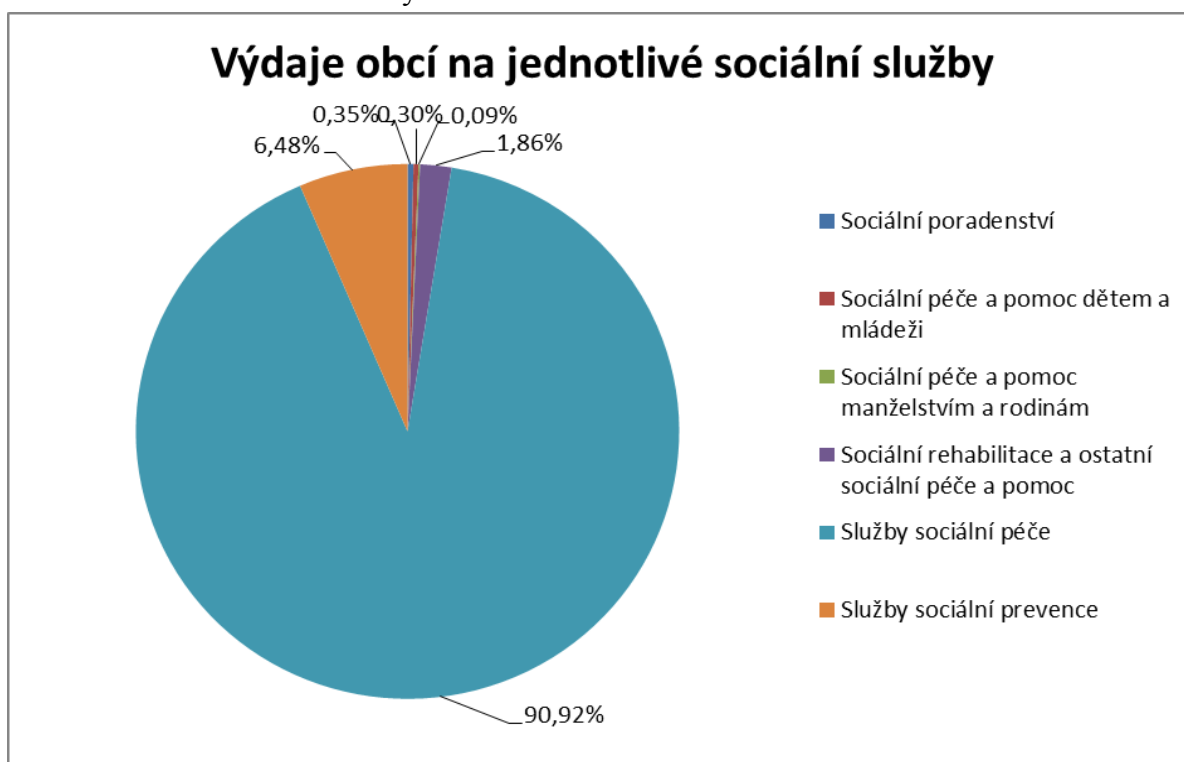

Graf č. 27: Průměrné roční provozní výdaje na sociální služby na obyvatele

Zdroj: www.rozpocetobce.cz (vlastní zpracování)

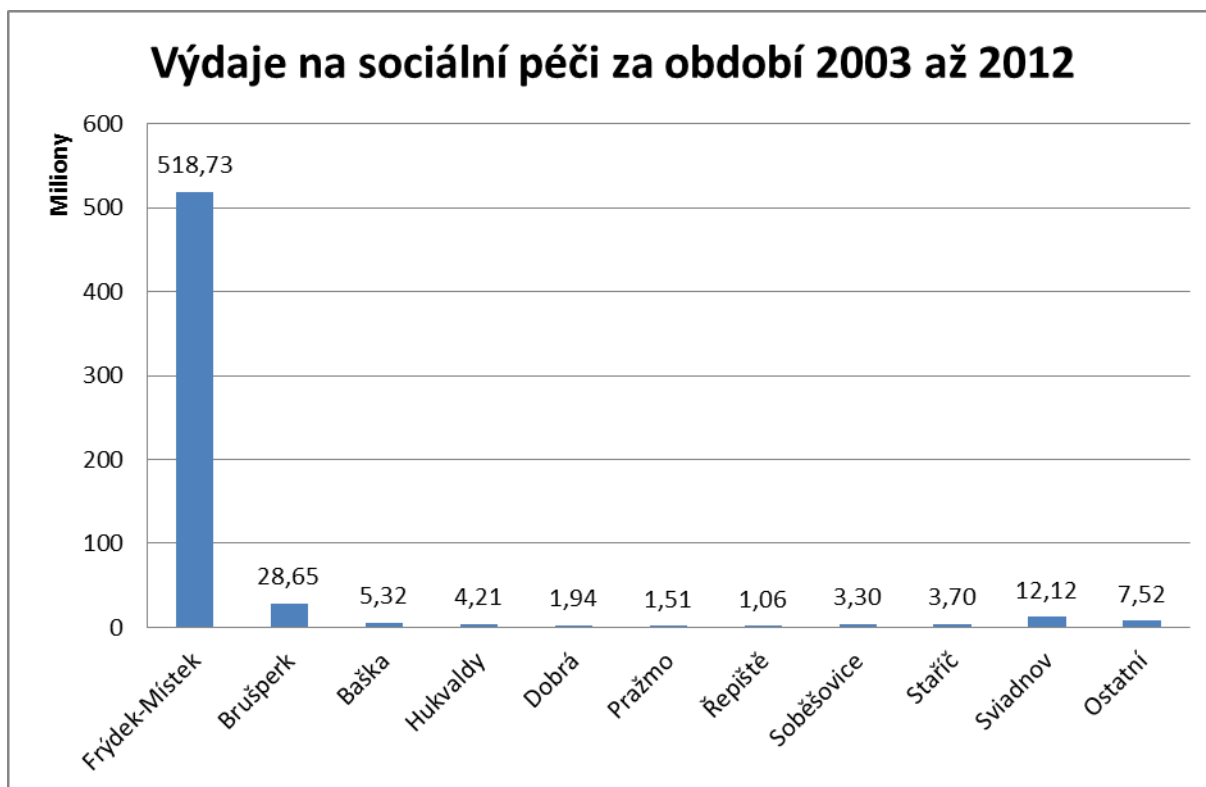
Největší podíl výdajů obcí představují výdaje na oblast služby sociální péče resp. pomoc starým a zdravotně postiženým občanům. Tyto výdaje představují více než 90 % výdajů na sociální oblast. Zbývajících 10 % představují zejména výdaje na sociální prevenci a rehabilitaci. Pod 3 procenta představují výdaje na sociální poradenství, pomoc dětem, mládeži a rodinám.

Z těchto údajů lze vydedukovat, že oblast sociální péče je obcemi vnímána jako důležitá a lze očekávat obdobný trend do budoucna.

Graf č. 28: Výdaje obcí na jednotlivé sociální služby

Zdroj: www.rozpocetobce.cz (vlastní zpracování)

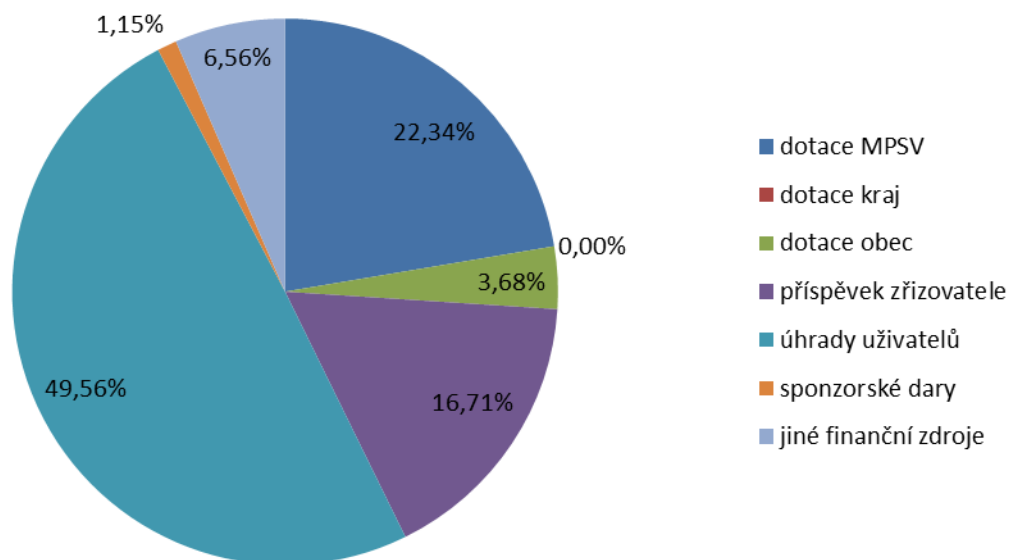
Graf č. 29: Výdaje na sociální péči za období 2003 - 2012

Zdroj: www.rozpocetobce.cz (vlastní zpracování)

Finanční analýzy příjmů poskytovatelů služeb

Z tabulky 7 je zřejmá silná závislost poskytovatelů služeb na úhradách od uživatelů cca 50 %. Z další analýzy ovšem vyplývá, že tato závislost je patrná zejména u pobytových služeb. Ambulantní a terénní služby jsou financovány nejvíce z dotací MPSV (poradny, zařízení prevence a zařízení pro děti a mládež), z příspěvků zřizovatele (Centrum pečovatelské služby Frýdek-Místek, příspěvková organizace; ŽIRAFA - Integrované centrum Frýdek-Místek, příspěvková organizace) a z úhrad od uživatelů zejména pečovatelská služba a osobní asistence.

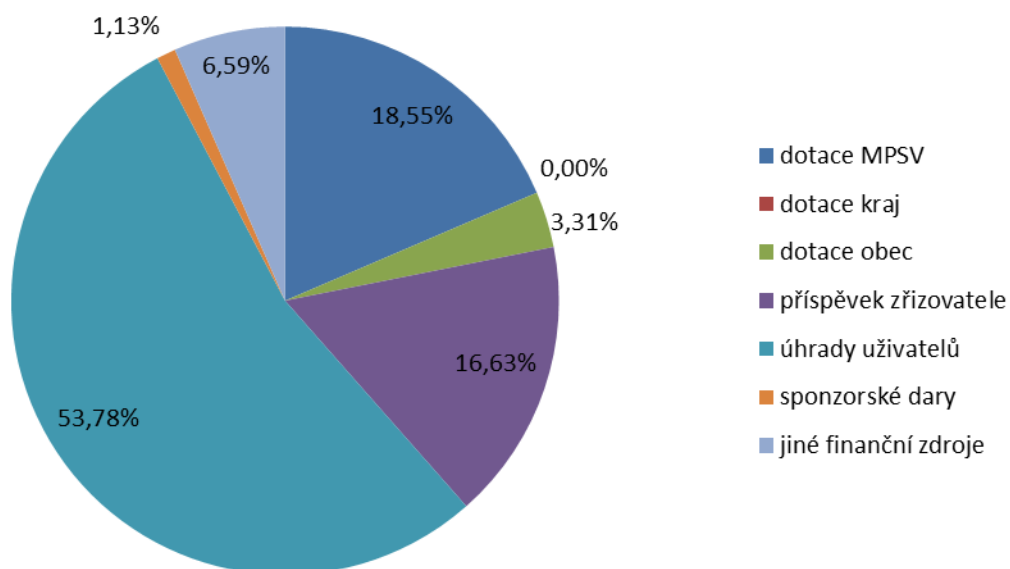
Struktura příjmů poskytovatelů sociálních služeb

Graf č. 30: Struktura příjmu poskytovatelů sociálních služeb – vlastní šetření

Zdroj: Vlastní šetření (údaje poskytnuté poskytovateli, výroční zprávy poskytovatelů)

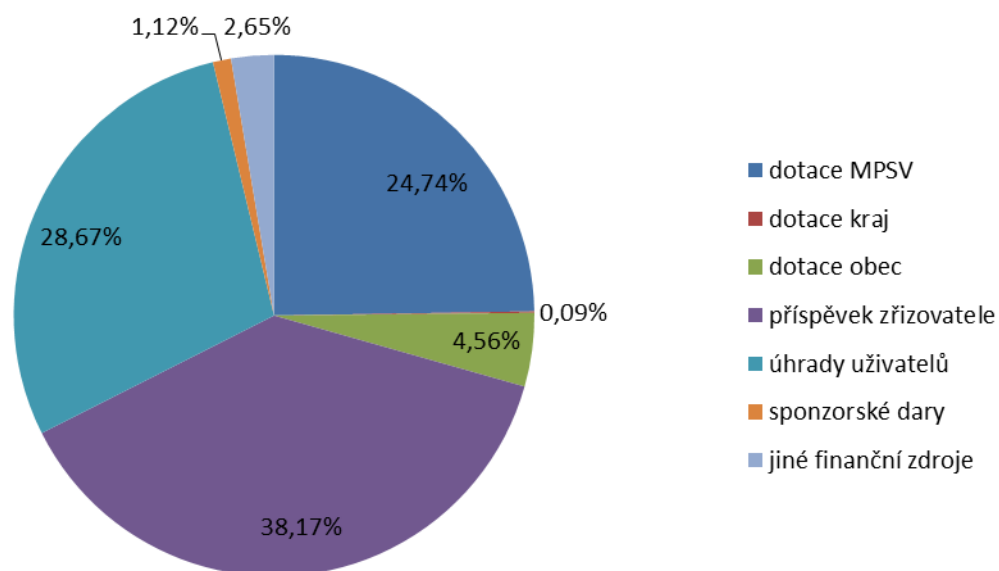
Struktura příjmů poskytovatelů sociálních služeb pobytových

Graf č. 31: Struktura příjmu poskytovatelů sociálních služeb pobytových – vlastní šetření

Zdroj: Vlastní šetření (údaje poskytnuté poskytovateli, výroční zprávy poskytovatelů)

Struktura příjmů poskytovatelů sociálních služeb ambulantních a terénních

Graf č. 32: Struktura příjmu poskytovatelů sociálních služeb ambulantních a terénních – vlastní šetření

Zdroj: Vlastní šetření (údaje poskytnuté poskytovateli, výroční zprávy poskytovatelů)

Vhodnější je analýza financování jednotlivých typů sociálních služeb - služby sociální péče jsou dle analýzy nejvíce závislé na příspěvcích od uživatelů. V této souvislosti lze konstatovat, že příjmy od uživatelů představují cca 50 % vyplacených dávek na péči, které v roce 2012 činily 212 mil. Kč. Část příjmu od uživatelů představuje spoluúčast uživatelů nehranou dávkami na péči. Bohužel v právním systému ČR chybí povinnost spoluúčasti uživatelů resp. rodinných příslušníků.

Služby sociální prevence jsou závislé na dotacích MPSV. Tato závislost je silně nebezpečná a vyžaduje koordinaci a spolupráci poskytovatelů služeb na tvorbě plánu rozvoje sociálních služeb v příslušném kraji, neboť kraje v budoucnu budou rozhodovat o přidělování dotací na sociální služby ve své působnosti.

Z důvodu nedostatečnosti dotací MPSV poskytovatelé jsou nuceni běžný provoz financovat z dotací na inovativní projekty (zejména z EU fondů) a vystavují se nutnosti zajištění udržitelnosti výstupů projektu a riziku zahlcení poskytovatele a jeho zaměstnanců nezbytnou dotační agendou a odklon od původního poslání zařízení. Pro uživatele toto přináší riziko poskytování nepotřebné služby na úkor služby žádané, ale poskytovateli dotací nepodporované.

Tabulka č. 63: Financování sociálních služeb dle typu (na příkladu 42 sociálních služeb v roce 2012)

Typ sociálních služeb	Dotace MPSV	Dotace kraje	Dotace obcí	Příspěvky zřizovatele	Úhrady od uživatelů	dary	jiné zdroje
Služby sociální péče	18,20 %	0,00 %	3,35 %	18,99 %	51,98 %	1,02 %	6,47 %
Služby sociální prevence	54,37 %	0,96 %	11,89 %	9,76 %	12,85 %	2,62 %	7,55 %
Služby sociálního poradenství	22,28 %	0,00 %	4,56 %	26,67 %	32,10 %	3,52 %	10,87 %

Zdroj: Vlastní šetření (údaje poskytnuté poskytovateli, výroční zprávy poskytovatelů)

Specifikem u příspěvkových organizací – poskytovatelů sociálních služeb, které byly analyzovány (údaje jsou dostupné na internetu nebo byly poskytnuty), je výrazná závislost na příspěvcích zřizovatelů, z čehož plyne vysoká závislost na rozhodnutích zřizovatelů resp. zadavatelů. Na druhou stranu přináší určitou výhodu v blízkosti „donátora“ místu poskytování služeb a jeho přímý zájem o kvalitu, kapacitu i efektivitu poskytovaných služeb. Tomuto modelu se blíží model zadavatel – obec dotuje poskytovatele služeb v zařízení, které sídlí na území obce a poskytuje služby pro občany obce (možno doplnit o prvek obec poskytovatel prostor). Posiluje se vztah objednavatel (zadavatel – obec) a dodavatel. Zadavatel – obec má také zájem o kvalitu, kapacitu i efektivitu poskytovaných služeb. Tyto dva modely zřizovatel – zadavatel a objednavatel – zadavatel jsou vhodným přístupem pro řešení poptávky po sociálních službách v konkrétní obci či mikroregionu (v případě zapojení prvku meziobecní spolupráce).

Financování sociálních služeb ze strany obcí

V roce 2012 obce v SO ORP Frýdek-Místek vydaly na oblast sociálních služeb (struktura viz výše) cca 60 mil. Kč. Příjmy poskytovatelů sociálních služeb byly zjištěny od 43 z 65 zařízení ve výši 234 mil. Kč, z čehož dotace obcí představovaly cca 9 mil Kč (cca 4 %). Lze předpokládat, že celková výše příjmů poskytovatelů se pohybuje ve výši cca 320 mil. Kč. Za těchto předpokladů, lze stanovit, že obce se podílejí na příjmech do sociální oblasti z 15–25 %. Z velké části (cca 80 %) se jedná o příspěvky obcí jako zřizovatelů.

Povinnost obcí financovat zařízení sociálních služeb nevyplývá z žádné legislativní normy. Jedná se o dobrovolnou záležitost často založenou na kvazi dodavatelsko-odběratelských vztazích. Zadavatel – obec objednává u poskytovatele sociálních služeb služby pro své občany. Toto se děje přímo na smluvním základu. Obec následně přispívá na svého občana. Nebo nepřímo obec dobrovolně poskytuje dotace zařízení, které v rámci svých možností poskytuje služby občanům obce. Jiná situace je u příspěvkových organizací – poskytovatelů sociálních služeb, které jsou často založeny za účelem poskytování sociálních služeb občanům obce, která je zřizovatelem a přispívá na provoz zařízení formou příspěvků zřizovatele.

Nákladovost sociálních služeb

Tabulka č. 64: Nákladovost sociálních služeb na rok

Sociální služba	Provozní náklady na uživatele	Provozní výdaje na jednotku kapacity	Jednotka kapacity (dle registru)	Poznámka
Pečovatelská služba	25 tis. - 30 tis.	330 tis. - 360 tis.	Počet klientů terénní služby	
Osobní asistence	60 tis.	41 tis.	Počet klientů terénní služby	odhad na základě výroční zprávy za rok 2012, náklady služby 180 Kč/hod.
Odlehčovací služba	45 tis. - 120 tis.	240 tis. - 340 tis.	Počet lůžek pobytové služby	
Centra denních služeb	34 tis. - 57 tis.	75 tis. - 108 tis.	Počet klientů ambulantní služby	
Denní stacionář	111 tis.	34 tis.	Počet klientů ambulantní služby	údaje od jednoho poskytovatele
Domovy pro seniory	270 tis. - 290 tis.	282 tis. - 285 tis.	Počet lůžek pobytové služby	
Domovy se zvláštním režimem	160 tis. - 263 tis.	147 tis. - 263 tis.	Počet lůžek pobytové služby	
Odborné sociální poradenství	1 tis. - 18 tis.	0,6 tis. - 365 tis.	Počet intervencí ambulantní služby	výrazné rozdíly v závislosti na cílové skupině
Podpora samostatného bydlení	71 tis.	320 tis.	Počet klientů terénní služby	na území pouze jedna tato služba
Týdenní stacionář	116 tis.	232 tis.	Počet lůžek pobytové služby	na území pouze jedna tato služba
Chráněné bydlení	400 tis.	352 tis.	Počet klientů pobytové služby	údaje od jednoho poskytovatele
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	201 tis.	379 tis.	Počet lůžek pobytové služby	odhad na základě výroční zprávy za rok 2012 jednoho poskytovatele
Azylové domy	54 tis. - 81 tis.	64 tis. - 163 tis.	Počet lůžek pobytové služby	
Domy na půl cesty	45 tis.	120 tis.	Počet lůžek pobytové služby	na území pouze jedna tato služba
Kontaktní centra	4 tis.	80 tis.	Počet klientů/kontaktů ambulantní služby	na území pouze jedna tato služba
nízkoprahová denní centra	7 tis.	57 tis.	Počet klientů ambulantní služby	na území pouze jedna tato služba
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	15 tis. - 62 tis.	29 tis. - 62 tis.	Počet klientů ambulantní služby	
noclehárny	13 tis. - 21 tis.	59 tis. - 63 tis.	Počet klientů/lůžek ambulantní služby	

Sociální služba	Provozní náklady na uživatele	Provozní výdaje na jednotku kapacity	Jednotka kapacity (dle registru)	Poznámka
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	6 tis. - 18 tis.	63 tis. - 360 tis.	Počet klientů ambulantní/terénní služby	
Sociálně terapeutické dílny	65 tis.	103 tis.	Počet klientů ambulantní služby	na území pouze jedna tato služba
Terénní programy	4 tis. - 23 tis.	72 tis. - 403 tis.	Počet klientů terénní služby	
Sociální rehabilitace	108 tis. - 127 tis.	49 tis. - 96 tis.	Počet klientů ambulantní služby	

Zdroj: Vlastní šetření (údaje poskytnuté poskytovateli, výroční zprávy poskytovatelů)

Komentář k tabulce: Ve výše uvedené tabulce jsou uváděny výsledky šetření prováděného u 38 služeb z 68 celkem za rok 2012 a 2013. Zjištěná nákladovost je pouze orientační a představuje základ pro další šetření a zejména srovnání s výsledky tabulky č. 62.

Očekávaný vývoj ve správním obvodu

Ve správním obvodu lze očekávat následující demografický vývoj. Bude pokračovat snižování počtu obyvatel v městském centru (Frýdek-Místek), které je zapříčiněno jak migrací mladých lidí za vzděláním a prací, tak zejména migrací solventních obyvatel střední a vyšší třídy do příměstského území, za které lze v širším slova smyslu považovat zbývající území správního obvodu. Suburbanizace, která v tomto území v současné době je na svém vrcholu, bude pokračovat, a to jak migrací s městského centra (Frýdek-Místek) tak i okolních měst vč. Ostravy. Lze předpokládat, že suburbanizace se nebude již soustřeďovat na určité obce, ale bude docházet (což se děje již teď) k její dekoncentraci a rovnoměrnému rozložení do více obcí ze SO ORP. Dále je potřeba si uvědomit celospolečenský trend demografického stárnutí, který se v zájmovém území zatím plně neprojevil vlivem suburbanizace, tj. migrace rodin mladšího a středního věku. Ekonomicky můžeme doufat v mírné oživení hospodářství. Vzniká ovšem riziko nárůstu počtu nezaměstnaných vlivem uzavírání dolů (např. Paskov) či obecně snižující se míry zaměstnanosti v těžkém průmyslu (na což zatím nabídka práce není připravená). Dále společenské klima je nepříjemně ovlivněno rostoucími nároky jak společnosti na jednotlivce (kvalita práce, ekonomické ohodnocení, společenská prestiž), tak jednotlivce na společnost (rostoucí potřeby, nároky na kvalitu a dostupnost služeb a zboží) tak i narušením tradičních sociálních struktur (rodina, komunita) a vzrůst individualizmu, anonymity a alibizmu.

Výše uvedené předpokládané demografické a socioekonomické trendy budou mít za důsledek nárůst cílové skupiny sociálních služeb. V městském centru bude vzrůstat podíl sociálně vyloučených a nízkopříjmových obyvatel. Tito obyvatelé jsou často ohroženi ztrátou zaměstnání (nebo jsou nezaměstnaní), bydlení a souvisejícími riziky rozvoje závislosti, psychických onemocnění. Na toto navazuje riziko vzrůstu kriminality, násilí vč. domácího násilí. V této souvislosti lze předpokládat tlak na rozvoj služeb sociální prevence a pomoci (sociální bydlení, poradenství v oblasti zadluženosti, závislosti a mezilidských vztahů,

sociálně aktivizační služby, terénní programy) a následně i speciálních služeb sociální péče (domovy se zvláštním režimem pro bezdomovce, závislé, azylové domy pro ohrožení skupiny obyvatel apod.).

Příměstské venkovské obce jsou a budou zasaženy sociálními problémy souvisejícími se suburbanizací např. nárůstem anonymity, nízkým začleněním přistěhovalých rodin do tradiční komunity vesnice, rostoucími nároky těchto rodin na dostupnost služeb, vč. sociálních služeb pro rodiny s dětmi, pro děti a mládež (sociálně aktivizační služby). Pocit odcizení a izolace může u těchto lidí v kombinaci s vysokými nároky na jednotlivce vyvolat tlak, který může vést k rozvoji závislosti, násilí, psychických onemocnění, vztahových problémů. Bude vzrůstat zájem o odborné sociální poradenství a specifické služby sociálně-zdravotního charakteru. Příměstské obce budou v dlouhodobějším časovém horizontu (obdobná situace nastane i v městském centru) ohroženy důsledky demografického stárnutí a rostoucím podílem nejstarších (old-old), kteří budou potřebovat pomoc při každodenních úkonech. V souvislosti s rozpadem tradiční rodiny a nepřipraveností jednotlivců na vlastní stáří (často vlastním přičiněním) je možné, že se značná část těchto jednotlivců bude spoléhat na to, že péči o ně zajistí stát, případně obce.

V současné době není nabídka a dostupnost sociálních služeb na tyto trendy připravená. V městském centru – statutárním městě – je stále nedostatečná kapacita i rozsah služeb sociální prevence a odborného poradenství, např. v oblasti zadluženosti, bydlení. Chybí sociální bydlení a sociální podnikání (zaměstnávání). Ostatní obce si začínají uvědomovat nutnost připravit se na stárnutí obyvatel, ale kroky jednotlivých obcí jsou nedostatečné a nereflexují dopad stárnutí v širším kontextu, jak územně tak obsahově (kapacita, spektrum služeb), s dostatečným časovým předstihem. Ve venkovských obcích jsou často nedostupné zejména terénní a ambulantní služby, zaměřené na rodiny s dětmi, osoby ohrožené sociálním vyloučením a další rizikové skupiny.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza cílových skupin

Tabulka č. 65: Analýza cílových skupin

p. č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	poskytovatelé služeb	zájem klientů	neochota spolupracovat v oblasti sociálních služeb	jednání s významnými poskytovateli v území	odpovědný pracovník pro venkovskou oblast
		dostatek finančních prostředků	Nedostatečná nabídka, kapacita a kvalita sociální služeb	pracovní skupiny při statutárním městě F-M	strategie MOS
		spolupráce ze strany obcí	Nedostatek finančních prostředků na provoz (a	vznik pracovní skupiny pro venkovskou oblast	výhledově společný komunitní plán sociálních služeb

p. č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
			udržitelnost projektů), investice (a inovace)		
		jednoznačné legislativní klima	Závislost na vícezdrojovém a krátkodobém financování (dotace, příspěvky uživatelů, dary)		
		podpora kraje, státu	Špatný technický stav a technické řešení budov		
			Nedostatečná vybavenost zařízení		
			Fluktuace počtů uživatelů		
			Nedostatek kvalifikovaného personálu, demotivace a odchod zaměstnanců		
			Zahlcení agendy nejen administrativou		
2.	uživatelé služeb a jejich rodinní příslušníci	jednoduchý přístup k informacím o službách	Nezájem o poskytované soc. sl.	informace v obecních (mikroregionálních) zpravodajích	pravidelný průzkum poptávky a potřeb uživatelů
		dostupnost a blízkost služeb	Malá informovanost o soc. sl.	letáky, brožury o dostupnosti služeb	pravidelné ověřování souladu poptávky a nabídky
		nízká cena služeb	Vysoké a neopodstatněné nároky na obsah soc. sl.	webové stránky obcí (mikroregionu)	pravidelné informování o službách a možnostech dávek
		dobrá kvalita sociální služeb	Neochota finanční spoluúčasti	dostupnost informací o službách na OÚ	zajištění doplňování nabídky služeb
			Nevyužívání příspěvku na péči na sociální služby		vytvoření "skupiny" osob přinášející informace

p. č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
					ostatním
2.1	Senioři			kluby důchodců	
2.2	Osoby se zdravotním postižením, nemocní			lékaři, zdravotníci	
2.3	Děti a mládež			škola, facebook	
2.4	Rodiny s dětmi			kluby maminek, školy	
2.5	Osoby ohrožené sociálním vyloučením			škola, OÚ	
3.	Veřejnost	dostatečná nabídka služeb	Nezájem o oblast sociálních služeb	informace v obecních (mikroregionálních) zpravodajích	pravidelné informování
		nízká finanční náročnost	Malá informovanost o soc. sl.	letáky o dostupnosti služeb	vytvoření "skupiny" osob přinášející informace ostatním
			Diskriminace a degradace společenské prestiže uživatelů soc. sl. ze strany veřejnosti	webové stránky obcí (mikroregionu)	
4.	Obce v území ORP (tj. zapojené do MOS, zadavatelé)	uspokojení potřeb svých občanů	Neochota spolupracovat v oblasti soc. sl.	Setkání s poskytovateli, odborníky	Vysvětlení současného stavu financování a způsobu zajišťování s. sl.
		efektivní spoluúčast ze strany obce	Nejasnosti v odpovědnosti za soc. sl. (=> odpovídá ORP, kraj, stát)		Školení a vzdělávání v této oblasti (v rámci aktivit ŠOV)
			Malá informovanost o soc. sl.		Společná setkání zástupců obcí, poskytovatelů a uživatelů
			nedostatek vlastních finančních prostředků na podporu zařízení soc. sl.		
			Neexistující		Meziobecní

p. č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
			dlouhodobá strategie (nejasné priority v soc. sl.)		spolupráce - příprava strategie a projektů
5.	Kraj	uspokojení potřeb obyvatel kraje	Byrokratický přístup k plánování a podpoře	zapojení představitelů obcí, poskytovatelů a dalších zájmových skupin do přípravy SPRSS v MSK	Podpora meziobecní spolupráce???
		optimalizace sítě zařízení	Nevhodná struktura financování		Prosazování společných zájmů krajů a obcí???
		optimalizace výdajů			
		systém kontroly kvality služeb			
		rozšíření plánování na nižší úroveň			
6.	Stát	Efektivní systém sociálních služeb	Nevhodná struktura financování	komunikace s odborníky a představiteli zájmových skupin	Podpora meziobecní spolupráce
		Spokojenost obyvatel	Nevhodné nastavení a časté změny legislativy (a politiky sociálních služeb)		Prosazování zájmů společných veřejné správě???
					Vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi???
7.	Zaměstnanci v sociálních službách	Dobré pracovní podmínky	Nízká kvalita a neodbornost služeb	komunikace prostřednictvím poskytovatelů (zaměstnavatelů)	Opatření na zvýšení prestiže povolání (články dobré praxe)
		odpovídající ohodnocení	ztráta motivace k výkonu poslání ("vyhoření") a odchod kvalitních pracovníků		Zkvalitnění pracovních podmínek a prostředí
		nižší administrativní nároky	Zahlcení agendy nejen administrativou		podpora vzdělávání

p. č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
		prestiž			

Bylo identifikováno 7 cílových skupin, z nichž pro danou strategii největší význam mají obce v území ORP (zadavatelé), poskytovatelé sociálních služeb a dále uživatelé a veřejnost. Širokou cílovou skupinou jsou uživatelé, které lze rozdělit do dalších podskupin. Každá podskupina má své specifické potřeby a očekávání, která se vážou na konkrétní sociální služby. Dále je možno uživatele a veřejnost rozdělit územně na obyvatele města Frýdku-Místku a obyvatele ostatních obcí zejména venkovského charakteru.

Analýza rizik

Tabulka č. 66: Analýza rizik

p.č.	skupina rizik	název rizika	hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V= P* D		
1.	Finanční riziko	Vícezdrojové a krátkodobé financování	5	4	20	hledání stabilních a dlouhodobých zdrojů financí (využití MOS)	poskytovatelé
						prosazování zájmů společných veřejné správě (přes MOS)	
2.		Nedostatek finančních prostředků na provoz a investice (potažmo inovace)	3	5	15	optimalizace a zefektivnění běžného provozu a dlouhodobé plánování investic	poskytovatelé
						systematické hledání a optimální využívání dalších zdrojů zejména fondů EU	
						propagace využívání příspěvků na péči na profesionální služby	
						stabilní dofinancování z rozpočtu obcí a MOS	
3.		Závislost na projektových dotacích a nedostatek finančních prostředků na dodržení udržitelnosti projektů	3	3	9	rozhodování o realizaci projektu na základě dlouhodobě naplánovaného financování vč. provozní fáze	poskytovatelé
							zřizovatelé
4.		Nedostatek vlastních (zřizovatelů, obce) finančních prostředků na podporu zařízení soc. sl.	3	4	12	Efektivní sestavování rozpočtů na základě priorit	zřizovatelé
						Společné financování v rámci MOS	obce
						Iniciativa změny financování a RUD	

p.č.	skupina rizik	název rizika	hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V= P* D		
5.		Neochota finanční spoluúčasti uživatelů (a jejich rodin, chybí zákonná povinnost) a nevyužívání příspěvku na financování sociálních služeb	4	3	12	Zvýšení informovanosti o poskytovaných službách a zdůrazňování určení příspěvku a výhod prof. služby	poskytovatelé
						prezentace příkladů ze života	zřizovatelé
							obce
6.		Nevhodná struktura financování ze strany EU, státu a kraje	2	4	8	Iniciativa zpětné vazby od poskytovatelů a zřizovatelů resp. obcí	poskytovatelé
							zřizovatelé
							obce
7.		Fluktuace počtu uživatelů	3	2	6	dlouhodobé plánování a řízení soc. služeb (vč. vyhodnocení, aktualizace)	poskytovatelé
						flexibilní využívání kapacit a zdrojů, spolupráce poskytovatelů	zřizovatelé
							obce
8.		Nevhodné nastavení sítě a nedostatečná kapacita sociálních služeb	3	3	9	komunitní plánování soc. služeb zapojením zadavatelů (obce), poskytovatelů, uživatelů	poskytovatelé
						spolupráce s poskytovateli s okolních ORP	zřizovatelé
							obce
9.	Organizační riziko	Neochota spolupracovat v oblasti soc. sl.	3	4	12	vysvětlování a informování o přínosech spolupráce, příklady dobré praxe	poskytovatelé
						Společná setkání (např. kulaté stoly)	zřizovatelé
						Využití existující platformy při ORP F-M	obce
10.		Neexistence plánování sociálních služeb pro celé území ORP	5	4	20	plánování sociálních služeb zapojením zadavatelů (obcí), poskytovatelů a uživatelů	poskytovatelé
						Stanovení priorit a cílů v oblasti soc. sl. na úrovni obcí (využití MOS)	zřizovatelé
						Spolupráce se statutárním městem při řešení stanovených priorit a cílů	obce
11.		Náročná administrativa	4	3	12	Zefektivnění administrativních	poskyto

p.č.	skupina rizik	název rizika	hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V= P* D		
		a vysoké nároky na kvalifikaci v oblasti sociálních služeb				postupů	vatelé
						Neformální síť spolupráce a výměny zkušenosti v oblasti administrativy	zřizovatelé
							obce
12.	právní riziko	Nevhodné nastavení a časté změny legislativy				upozornění na negativní dopady platné legislativy a její změny	poskytovatelé
							zřizovatelé
			2	5	10		obce
13.	Technické riziko	Špatný technický stav a nevhodné řešení budov				tvorba rezerv na investice	poskytovatelé
						provádění pravidelné údržby a oprav a na tyto aktivity vyčleňování finančních prostředků v rozpočtu	zřizovatelé
			2	4	8		
14.		Nedostatečná vybavenost zařízení				Příprava a realizace inovačních projektů	poskytovatelé
							zřizovatelé
			3	4	12		
15.	věcná rizika	Malá informovanost o soc. sl. u uživatelů, obcí, veřejnosti				Dlouhodobé zaměření na oblast v člancích v mikroregionálních a obecních zpravodajích	poskytovatelé
						Informační letáky a další materiály	zřizovatelé
						školení a vzdělávání v oblasti soc. sl. pro zástupce obcí případně veřejnost	
						informační centra pro občany na OÚ	obce
			5	4	20		
16.		Nízká kvalita a neodbornost služeb				Pravidelná kontrola kvality služeb (sebehodnocení, kontrola ze strany MPSV a kraje, kontrola donátorů (např. obcí)	poskytovatelé
						dlouhodobé vzdělávání zaměstnanců a poskytovatelů	zřizovatelé
			2	4	8		obce
17.		Chybějící zájem jednotlivců (budoucích	4	2	8	upozorňování a informování veřejnosti	

p.č.	skupina rizik	název rizika	hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V= P* D		
18.		klientů) o plánování a řešení vlastní budoucnosti a životních rizik				návrhy na změnu legislativy	
						Preventivní opatření na straně poskytovatelů	
		Demotivace a odchod kvalitních pracovníků sociálních služeb				Opatření na zvýšení prestiže povolání (články dobré praxe)	poskytovatelé
						Oceňování pracovníků v soc. sl.	
19.		Demografické stárnutí a suburbanizace	3	5	15	Psychologická pomoc pro pracovníky v soc. sl.	
						Analýza demografické situace v jednotlivých obcích	obce
			5	3	15	Pravidelný monitoring potřeb obyvatel	

Významnými riziky v oblasti sociálních služeb a jejich rozvoje v daném území ORP Frýdek-Místek byla identifikována rizika finanční, zejména krátkodobé a vícezdrojové financování sociálních služeb a nedostatek finančních prostředků jak na provoz, tak na investice a potažmo inovace. Z oblasti organizační další rozvoj sociálních služeb ohrožuje neexistence plánování sociálních služeb pro celé území ORP a dále neochota spolupracovat a administrativní náročnost. Významným rizikem je rovněž malá informovanost o sociálních službách uživatelů, obcí i veřejnosti.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tabulka č. 67: SWOT Analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
Působení významných a stabilních poskytovatelů (Slezská diakonie, Charita Frýdek-Místek, příspěvkové organizace statutárního města)	Neexistence komunitního plánování sociálních služeb pro celé území ORP
Podpora sociálních služeb a jejího komunitního plánování ze strany statutárního města Frýdku-Místku	Nízká prestiž sociálních služeb
Vzájemná setkávání poskytovatelů, zástupců uživatelů a zadavatele při komunitním plánování ve Frýdku-Místku	Špatný technický stav a nevhodné řešení staveb a nedostatečná vybavenost zařízení
Stabilní síť sociálních služeb ve Frýdku-Místku	Malá informovanost v oblasti sociálních služeb (veřejnost, poskytovatelé, zadavatelé a samosprávy)
Volné prostory a nevyužívaný majetek obcí	Nedostatek finančních prostředků na běžný provoz a investice a krátkodobé a vícezdrojové financování
Blízkost velkých měst s dostupnou sítí sociálních služeb pro okrajové obce spádového území ORP Frýdek-Místek (Třinec, Český Těšín, Havířov, Ostrava).	Nevhodné nastavení sítě sociálních služeb a nedostatečná kapacita sociálních služeb
	Nezaměstnanost a nízká uplatnitelnost některých skupin obyvatel na trhu práce
	Existence sociálně vyloučených lokalit na území statutárního města Frýdek-Místek
Příležitosti:	Hrozby:
Podpora transformace sociálních služeb (deinstitucionalizace, humanizace, sociální podnikání atd.) ze strany státu a EU	Neochota finanční spoluúčasti uživatelů a nevyužívání příspěvku na péči na sociální služby
Dobrovolnictví a neformální výpomoc	Nevhodná struktura financování ze strany EU, státu, kraje
Rostoucí zájem obyvatel o sociální služby	Demografické stárnutí a suburbanizace
Podpora zaměstnávání sociálně znevýhodněných obyvatel	Náročná administrativa a vysoké nároky na kvalifikaci v oblasti sociálních služeb
Podpora plánování sociálních služeb ze strany státu a kraje	Nevhodné nastavení a časté změny legislativy a navazujících norem
	Chybějící zájem jednotlivců (budoucích klientů) o plánování a řešení vlastní budoucnosti a životních rizik

Silné stránky

Významným aktérem v sociálních službách je statutární město, které dle potřeby zřizuje příspěvkové organizace, které doplňují spektrum sociálních služeb. Statutární město již od roku 2007 zpracovává střednědobé plány rozvoje sociální služeb ve Frýdku-Místku, a to formou komunitního plánování, založeného na společné práci poskytovatelů, zadavatele a

uživatelů. Jedním z přínosů je vzájemné setkávání těchto aktérů a řešení problémů a nedostatků sociálních služeb v daném území. Výstupem je stabilní síť sociálních služeb ve Frýdku-Místku, která operativně reaguje na změny poptávky. Další důležitou silnou stránkou je působnost dvou významných poskytovatelů sociálních služeb, kteří na tomto území dlouhodobě působí a mají široké zkušenosti v této oblasti. Jedná se o Slezskou diakonii a Charitu Frýdek-Místek. Pro dané území je na první pohled typická blízkost velkých měst, která s sebou přináší dostupnost sociálních služeb pro okrajové obce spádového území ORP Frýdek-Místek v okolních ORP (Třinec, Český Těšín, Havířov, Ostrava). Mezi další silné stránky patří volné prostory a nevyužívaný majetek některých obcí.

Slabé stránky

Typickým znakem zájmového území je koncentrace sociálních služeb v centru ve statutárním městě Frýdku-Místku, které je bývalým okresním městem, kde se tyto služby koncentrovaly v minulosti. Tuto koncentraci lze v dnešní době chápat jako slabou stránku zejména v souvislosti s malým počtem zařízení sociálních služeb v ostatních obcích ORP a jejich dostupnosti. Kromě nevhodného nastavení sítě sociálních služeb je další slabou stránkou zaměření komunitního plánování sociálních služeb pouze na území Frýdku-Místku. I když při posledním plánování v roce 2012 a 2013 byly snahy o zapojení obcí ve spádovém území ORP Frýdek-Místek a bylo provedeno dotazníkové šetření mezi obyvateli okolních obcí, získané informace nebyly dostačující pro tvorbu komunitního plánu pro celé území. Příčinou malého zapojení zejména ze strany obcí je nízká informovanost v oblasti sociálních služeb, přetíženost obecní úřadů další agendou a neexistence koncepcí vzájemné spolupráce obcí v dané oblasti. Co se týče poskytovatelů sociálních služeb, lze spatřovat následující slabé stránky, které je přímo ovlivňují. Zejména nedostatek finančních prostředků na provozní i investiční výdaje (opravy, rekonstrukce, rozšíření počtu zaměstnanců) a s tím související nutnost vícezdrojového a krátkodobého financování sociálních služeb a dále nevhodné technické řešení některých budov (chybějící bezbariérovost) a zastaralé nebo chybějící vybavení (kompenzační pomůcky, automobily a další vybavení), zhoršující se stav některých budov. Další slabou stránkou, kterou bude potřeba řešit, je nedostatečná kapacita sociálních služeb a nepřipravenost na fluktuace poptávky během roku a dále nedostatečná síť sociálních služeb v celém území. Ve Frýdku-Místku nacházíme vyloučené lokality a s nimi související výskyt sociopatogenních jevů. U určitých skupin obyvatelstva se vyskytuje nízká uplatnitelnost na trhu práce a s ní související nezaměstnanost. V budoucnu lze očekávat navýšení nezaměstnanosti či zvýšení počtu nezaměstnaných v souvislosti s plánovaným útlumem činnosti těžkého průmyslu např. dolu Paskov.

Příležitosti

V souvislosti s demografickým vývoje daného území se dá předpokládat rostoucí zájem obyvatel o sociální služby zejména pro cílové skupiny děti, mládež, rodin a seniorů (toto potvrzuje i dotazníkové šetření prováděné odborem sociálních služeb města F-M 2012-2013) právě ve venkovských obcích. Tento zvyšující se zájem lze pokládat za příležitost

zejména pro poskytovatele služeb. V souvislosti s obecným tlakem veřejnosti a politiky na transformaci sociálních služeb (deinstitucionalizace, humanizace, sociální podnikání atd.) se předpokládá podpora těchto aktivit ze strany státu a EU. Dlouhodobá politika zaměstnanosti ČR rovněž nabízí podporu zaměstnávání sociálně znevýhodněných obyvatel. Pro rozvoj sociálních služeb jsou významnou příležitostí rozvíjející se systém dobrovolnictví a neformální výpomoci (ADRA, o. s.; Slezská diakonie, Charita Frýdek-Místek). Příležitostí je rovněž podpora plánování sociálních služeb ze strany kraje a státu.

Hrozby

Identifikovanými riziky (hrozbami) je nevhodné nastavení a časté změny legislativy a navazujících norem. Dále rizika finančního charakteru související se silnou závislostí poskytovatelů na dotacích (a související riziko nevhodné struktury financování ze strany EU, státu a kraje) a na úhradách od uživatelů a s tím související neochota finanční spoluúčasti uživatelů např. nevyužívání příspěvku na péči na sociální služby, spoluúčast z vlastních příjmů resp. příjmů rodiny. Významnou hrozbou zejména pro zadavatele a obce jsou demografické změny. Za prvé se jedná o stárnutí a nárůst podílu nejstarších obyvatel, pro které nejsou v současné době dostupné služby v místě bydliště (zejména venkovské obce). A za druhé se jedná o suburbanizaci, která s sebou přináší nárůst a rozmístění možných uživatelů v celém území ORP. Přičemž v současné době vhodné služby pro rodiny s dětmi a mládež, poradenství a služby prevence jsou koncentrovány pouze ve statutárním městě. Vícezdrojové financování a zvyšující se požadavky na kvalitu s sebou přináší náročnější administrativu v oblasti sociálních služeb. Obecně nízká prestiž sociálních služeb a již zmíněné nároky na administrativu a kvalifikaci mohou vést k demotivaci a odchodu kvalitních pracovníků sociálních služeb. Další identifikovanou hrozbou je chybějící zájem a zodpovědnost jednotlivců (budoucích klientů) o plánování a řešení vlastní budoucnosti a životních rizik.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V sociální oblasti se v současnosti neobjevují v správním obvodu ORP Frýdek-Místek žádné klíčové problémy, které by aktuálně ohrožovaly funkčnost společnosti a její bezpečnost. Objevují se ovšem problémy s kapacitou a dostupností služeb pro určité cílové skupiny, např. bezdomovce, osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením. Situaci v oblasti sociálních služeb lze v současnosti pokládat za uspokojivou, což je do jisté míry dáno fungující sítí sociálních služeb ve statutárním městě a blízkých velkých městech, které doplňují potřebnou kapacitu ve správním obvodu ORP (Český Těšín, Havířov, Ostrava atd.). Je nutno připustit existenci skryté poptávky po sociálních službách pro seniory (pečovatelských, sociálně aktivizačních, domovinkách), která není společností plně vnímána a pouze z části je zajišťována rodinnými příslušníky (péče a pomoc v domácnostech) či jinými typy služeb (rozvoz obědů).

Nabídka sociálních služeb v území

V území ORP bylo registrováno k 31. 12. 2013 65 zařízení a 68 služeb, z toho 59 zařízení bylo registrováno ve Frýdku-Místku. Šest zařízení (služeb) bylo registrováno v Brušperku (domov pro seniory), Sviadnově, Dolních Domaslavicích a Palkovicích (domovy se zvláštním režimem) a na Lučině (osobní asistence).

Pro cílovou skupinu seniorů jsou dostupné služby čtyř domovů pro seniory (kapacita 353 lůžek), dvou center denních služeb, tzv. domovinky nebo školky pro seniory (kapacita 33 osob), týdenní stacionář (kapacita tři lůžek). Nejen pro seniory je dostupná pečovatelská služba od čtyř zařízení registrovaných ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek a od zařízení registrovaných v sousedících ORP (např. ORP Český Těšín). Pečovatelské služby jsou využívány individuálními klienty v domácnostech, ale také v domech s pečovatelskou službou (pět v Brušperku, Dobré, Hukvaldech, Soběšovicích, Sviadnově a desíti ve Frýdku-Místku). Dalšími dostupnými službami pro seniory a osoby se zdravotním postižením nebo s duševním či neurologickým onemocněním jsou služby domovů se zvláštním režimem (kapacita 189 lůžek), odlehčovací služby (kapacita 60 lůžek), služby denních stacionářů (kapacita 106 lůžek), osobní asistence (kapacita 218 klientů), chráněného bydlení (kapacita 33 klientů) a dále sociálně aktivizační služby (kapacita 25 klientů), sociálně terapeutické dílny (kapacita 12 klientů) a sociální rehabilitace (kapacita tři klienti). Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče jsou registrovány ve dvou zařízeních (kapacita 15 lůžek).

Pro osoby v tíživé životní situaci jsou k dispozici tři azylové domy (kapacita 75 lůžek) z toho jeden pro matky s dětmi, dvě noclehárny (kapacita 30 klientů), nízkoprahové denní centrum (kapacita 20 klientů), podpora samostatného bydlení (kapacita dva klienti), sociální rehabilitace (kapacita osm klientů) a terénní program (kapacita dva klienti/kontakty). Obecně lze dostupnost a kapacitu těchto služeb považovat za nedostatečnou.

Pro děti a mládež jsou k dispozici čtyři nízkoprahová zařízení (kapacita 140 klientů). Dále zejména na území Frýdku-Místku působí tři sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (kapacita 18 klientů), domy na půl cesty (kapacita devět lůžek), další tři terénní programy (kapacita jedenáct klientů/kontaktů), kontaktní centrum (kapacita 20 klientů/kontaktů), devět poraden (kapacita 858 intervencí) a služba následné péče (kapacita jeden kontakt).

Finanční a organizační zajištění sociálních služeb

Poskytovateli služeb jsou neziskové organizace (spolky, o. p. s.), církevní organizace (Charita Frýdek-Místek, Slezská diakonie), příspěvkové organizace především statutárního města a v omezené míře fyzické osoby a podnikatelské subjekty. Většina těchto služeb je financována vícezdrojově se silnou závislostí na příspěvcích od uživatelů, dotacích MPSV nebo příspěvcích od zřizovatelů. Obce se obecně na financování sociálních služeb podílejí (kromě financování vlastních příspěvkových organizací) v malém rozsahu (do 5 %). Aktivní úloha obcí (kromě Frýdku-Místku) v sociálních službách je poměrně malá. Důvodem je náročnost provozování zařízení sociálních služeb, struktura financování sociálních služeb po roce 2007 a neexistence společného plánování sociálních služeb v celém ORP.

Poskytovatelé jako základní problém považují krátkodobé financování a u většiny služeb i omezené prostředky na investice (rekonstrukce, vybavenost), provoz (materiál, opravy) a

malý počet zaměstnanců a s tím související omezenou kapacitu a kvalitu služeb. Obce spatřují problém v legislativě a nárocích na kvalitu a administrativní zajištění sociálních služeb a nedostatku financí, což je často hlavním důvodem neprovozování sociálních služeb ze strany obcí. Obce spatřují potenciál k rozvoji sociálních služeb (a obdobných služeb) pro seniory a rodiny s dětmi. Obyvatelé (zejména venkovských obcí) vnímají jako problém malou informovanost a nedostatečné poradenství. Poptávají zejména služby pro seniory a pro děti a mládež. Za nejdůležitější organizační problém lze považovat dosavadní oddělené plánování sociálních služeb v statutárním městě a téměř úplnou absenci jejich plánování v ostatních obcích správního obvodu ORP.

Problematika z pohledu zástupců obcí

V dotazníkovém šetření (druhý oficiální dotazník projektu MOS) zástupci obcí uváděli, že v oblasti sociálních služeb řeší v obcích následující problémy: nedostatečnou kapacitu služeb pro seniory – domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem (17 respondentů z 36), nedostatek financí, které je možné směřovat do sociální oblasti (13), chybějící možnosti dostupného bydlení (10), nedostatečná kapacita pečovatelské služby (7). Pět obcí uvedlo, že v rámci této oblasti v současnosti neřeší (nemá) problémy. Na otázku (a podotázky) „U jakých témat v sociální oblasti by Vaše obec mohla najít společný zájem s jinou obcí, a bylo by účelné spolupracovat?“ zástupci nejčastěji uváděli témata: možnosti pro aktivní zapojení seniorů do veřejného života (25), pečovatelská služba (23), služby ambulantní a terénní obecně (16), podpora při udržení osob se zdravotním postižením a seniorů v přirozeném prostředí (14), komunitní plánování sociálních služeb a služeb souvisejících (13). Dále se objevovaly témata z oblasti dostupného bydlení, vytváření a koordinace pracovních míst, dobrovolnictví a neformální výpomoc, domovy pro seniory, sociálně aktivizační služby pro seniory, odborné poradenství (každá 10-12). Deset obcí se vyjádřilo, že obec by neměla zajišťovat žádné sociální služby. Většina respondentů (20) považuje za nejvhodnější pro vzájemnou spolupráci mezi obcemi při zajišťování veřejných služeb v sociální oblasti správní území obce s rozšířenou působností.

Dostatečnost kapacit a dostupnost služeb je možno hodnotit z různých hledisek. Zástupci obcí (dle dotazníkového šetření popsaného výše) hodnotí obecně (i kapacitu a kvalitu) jako průměrnou (známka 3). Nepatrně lépe hodnotí služby pro seniory. Z analýzy vyplynulo, že některé typy sociálních služeb nejsou poskytovány vůbec nebo v malém rozsahu (jejich potřebnost je sporná) např. tísňová péče, azylové domy, centra denních služeb. Z dlouhodobého časového hlediska lze považovat spektrum, dostupnost a kapacitu sociálních služeb za nepřipravenou na současné a budoucí demografické trendy (např. demografické stárnutí, suburbanizace a vyliďňování městského centra) a s tím související nárůst cílové skupiny sociálních služeb a její rozptýlenost v prostoru.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců starostů z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

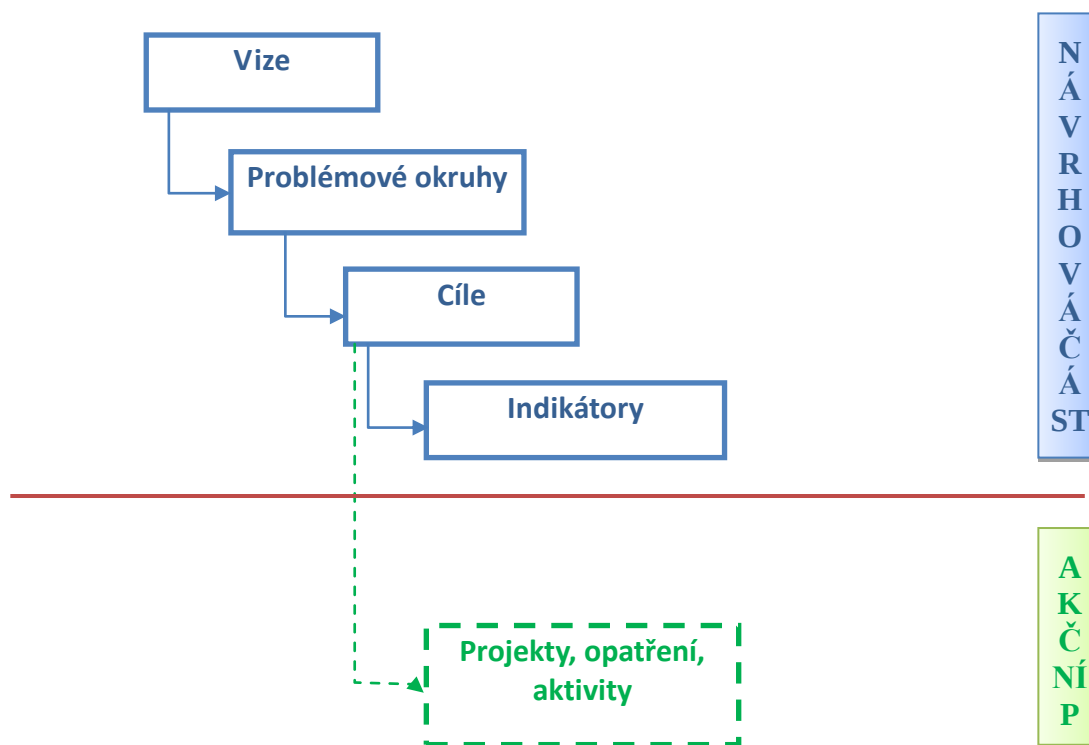
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke

všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize meziobecní spolupráce

Obyvatelé Frýdecko-Místecka se cítí spokojeně. Jsou aktivní a zodpovědní za kvalitu svého života, životů svých blízkých i sousedů. Obce společně řeší problémy a potřeby svých obyvatel. Sdružují své zdroje s cílem kvalitního plnění svých povinností. Ceněnými hodnotami ve společnosti jsou rodina, práce a vzdělání.

Obce a místní organizace vytvářejí podmínky **pro zaměstnávání a podnikání** obyvatel i pro sladění rodinného a profesního života. Školy jsou centrem všestranného vzdělávání a volnočasových aktivit s důrazem na základní kompetence, lokální identitu a přípravu do života. Pro potřebné občany je dostupné poradenství a **sociální služby**, které jsou poskytovány v domácím prostředí nebo v blízkosti domova a rodiny klienta. Moderní a efektivní **odpadové hospodářství** je výsledkem rovnocenného a transparentního partnerství obyvatel, obcí a provozovatelů zařízení. Nezbytnou podmínkou kvalitního života v aglomeraci je **bezpečnost**.

Slogan: Frýdecko-Místecko společně k hodnotám – rodina, práce, vzdělání!

Sociální služby	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2	Problémová oblast 3	Problémová oblast 4
	Neexistence plánu sociálních služeb pokrývajících celé území ORP	Nízká informovanost a dostupnost poradenství v oblasti sociální péče a služeb	Chybějící nebo nedostatečné sociální a obdobné služby pro seniory v blízkosti domova ve venkovských obcích	Nedostatečné využití potenciálu aktivních seniorů a dalších sociálně znevýhodněných skupin
	cíl 1.1 Zavést komunitní plánování sociálních služeb na celém území ORP	cíl 2.1 Zavést systém poradenství a informování obyvatel o oblasti sociální péče a služeb cíl 2.2 Zavést vzájemnou výměnu informací a spolupráci magistrátu města Frýdek-Místek (příslušných odborů) a ostatních obcí ORP	cíl 3.1 Zřízení pobytových služeb pro seniory ve venkovských obcích cíl 3.2 Zřízení ambulantních služeb pro seniory ve venkovských obcích cíl 3.3 Doplnit dostupnost pečovatelské služby cíl 3.4 Vytvořit společný servis pro seniory na úrovni DSO	cíl 4.1 Vytvořit službu koordinace aktivit pro seniory a další sociálně znevýhodněné skupiny

4.2.2.1. Problémová oblast I – Neexistence plánu sociálních služeb pokrývajících celé území ORP

Věcné argumenty

Statutární město Frýdek-Místek již dlouhodobě zpracovává komunitní plány rozvoje sociálních služeb ve Frýdku-Místku. Aktuálně je v platnosti „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Frýdek-Místek na období 2014–2018“. Od roku 2012 jsou vyvíjeny kroky (ze strany odboru sociálních služeb magistrátu města Frýdek-Místek), které se pokoušejí rozšířit komunitní plánování sociálních služeb na všechny obce ORP. Bohužel současně platný dokument problematiku sociálních služeb na území celého ORP řeší pouze okrajově (analytická a návrhová část se zaměřuje na území statutárního města Frýdek-Místek). Ostatní obce ORP nejsou zahrnuty do jiného komunitního plánu sociálních služeb a ani nemají vydány vlastní komunitní plány sociálních služeb. Plánování v oblasti sociálních služeb se v obcích (kromě Frýdku-Místku) neprovádí systematicky (chybí zdroje a zkušenosti) a problémy v této oblasti se řeší individuálně. Některé obce mají podepsány smlouvy o poskytování sociálních služeb s poskytovateli (např. pečovatelská služba v domovech s pečovatelskou službou), případně přispívají na sociální služby individuálně na základě žádosti poskytovatele služeb. Chybí systematický a dlouhodobý přístup k plánování sociálních služeb, který by zapojoval všechny poskytovatele sociálních služeb působících na území ORP, zástupce obcí a zájmové skupiny obyvatel z venkovských oblastí ORP.

Návaznost na SWOT analýzu:

Využívání silných stránek a příležitostí

- Podpora sociálních služeb a jejího komunitního plánování ze strany statutárního města Frýdku-Místku
- Vzájemná setkávání poskytovatelů, zástupců uživatelů a zadavatele při komunitním plánování ve Frýdku-Místku
- Stabilní síť sociálních služeb ve Frýdku-Místku
- Podpora plánování sociálních služeb ze strany státu a kraje

Řešení či zmírňování slabých stránek a ohrožení

- Neexistence komunitního plánování sociálních služeb pro celé území ORP
- Malá informovanost v oblasti sociálních služeb (veřejnost, poskytovatelé, zadavatelé, samospráva)
- Nevhodné nastavení sítě sociálních služeb a nedostatečná kapacita sociálních služeb

Návaznost na dotazníkové šetření:

Společné komunitní plánování sociálních služeb považuje za vhodné téma pro meziobecní spolupráci 13 obcí a 10 obcí je přesvědčeno, že tento komunitní plán sociálních služeb pro ORP již existuje. Na dotazník odpovědělo 31 obcí z 37.

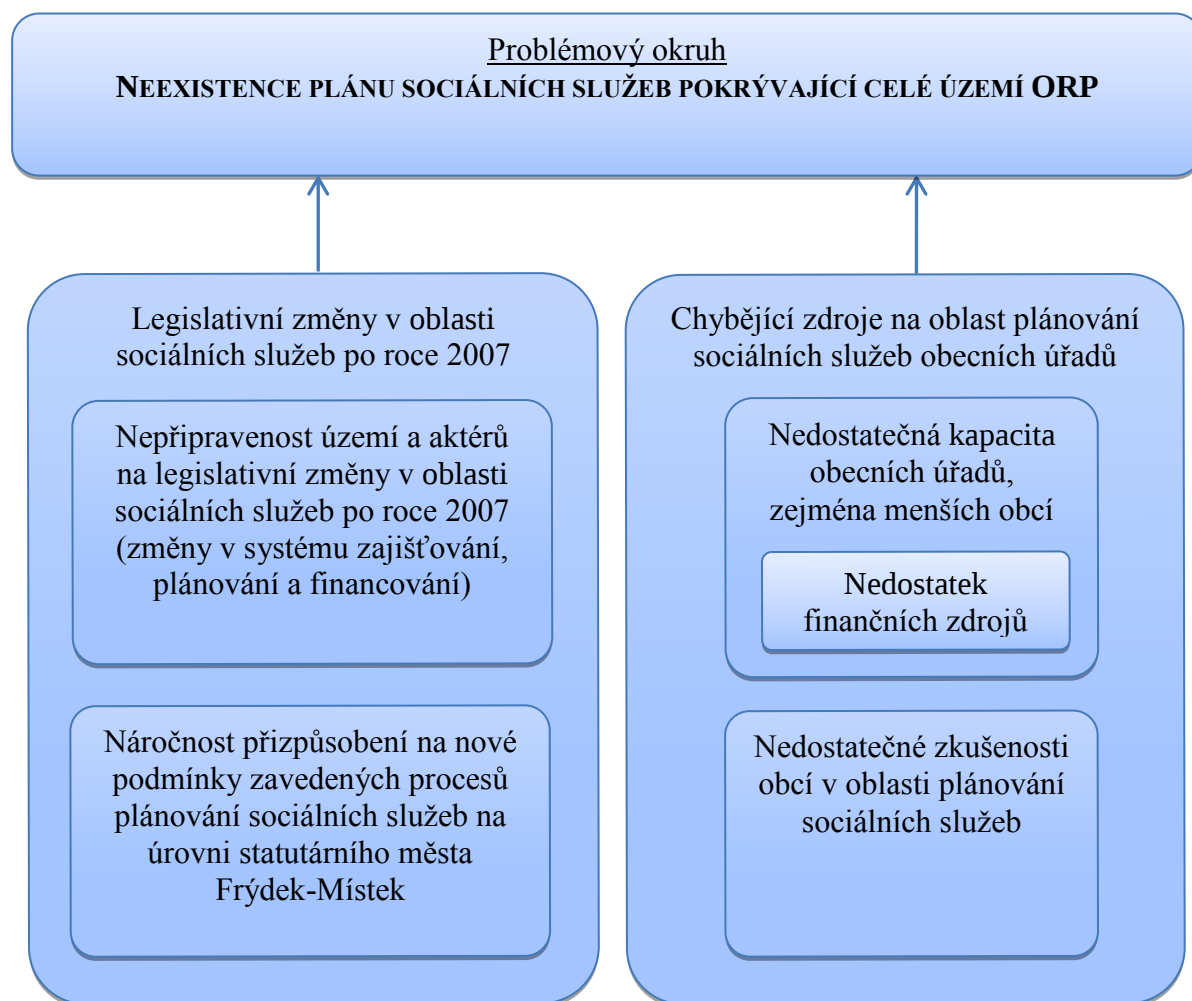
Příčiny problému

- Nedostatečná kapacita obecních úřadů (zejména menších obcí) a nedostatečné zkušenosti obcí v oblasti plánování sociálních služeb
- Náročnost přizpůsobení na nové podmínky (větší území, více aktérů) zavedených procesů plánování sociálních služeb na úrovni statutárního města Frýdek-Místek
- Nepřipravenost území a aktérů na změny v systému zajišťování, plánování a financování sociálních služeb po roce 2007

Důsledky neřešení problému

- Přetrvávající nesystematický a intuitivní přístup obcí v otázkách plánování sociálních služeb
- Nedostupnost sociálních služeb pro cílové skupiny v periferních obcích ORP (v důsledku koncentrace plánování sociálních služeb pro území města Frýdek-Místek)
- Rostoucí nároky na obce v otázkách zajišťování sociálních služeb pro jednotlivé občany

Strom problémů:

4.2.2.2. Problémová oblast II – Nízká informovanost a dostupnost poradenství v oblasti sociální péče a služeb

Věcné argumenty

Povědomí a informovanost veřejnosti a společnosti v širším slova smyslu o sociálních službách a navazujících či obdobných službách je nízká. Společnost si neuvědomuje rozdíly ve financování různých druhů služeb (zdravotnických, sociálních, obdobných služeb), úloze obcí a obecně se spoléhá na pomoc státu. Na druhou stranu obyvatelé nemají možnost najít kvalifikované informace a poradenství v tíživých situacích v blízkém okolí a spoléhají se zejména na informace od rodinných příslušníků, známých a z médií. Většina sociálních služeb (59 z 65 zařízení sociálních služeb) a pracoviště příslušných pracovníků odboru sociální péče a sociálních služeb jsou soustředěny ve Frýdku-Místku. Část občanů se obrací na obce, které často nejsou schopny podat dostatečné informace (z kapacitních důvodů, z důvodu nedostatečné kvalifikace). Dalším zmiňovaným (v rozhovorech se starosty) problémem je nedostatečná informovanost až neznalost místních poměrů na straně příslušných sociálních pracovníků magistrátu města Frýdku-Místku (a častá fluktuace těchto pracovníků).

Návaznost na SWOT analýzu:

Využívání silných stránek a příležitostí

- Podpora sociálních služeb ... ze strany statutárního města Frýdku-Místku
- Působení významných a stabilních poskytovatelů

Řešení či zmírňování slabých stránek a ohrožení

- Malá informovanost v oblasti sociálních služeb (veřejnost, poskytovatelé, zadavatelé a samosprávy)
- Nízká prestiž sociálních služeb
- Neochota finanční spoluúčasti uživatelů a nevyužívání příspěvku na péči na sociální služby
- Chybějící zájem jednotlivců (budoucích klientů) o plánování a řešení vlastní budoucnosti a životních rizik

Příčiny problému

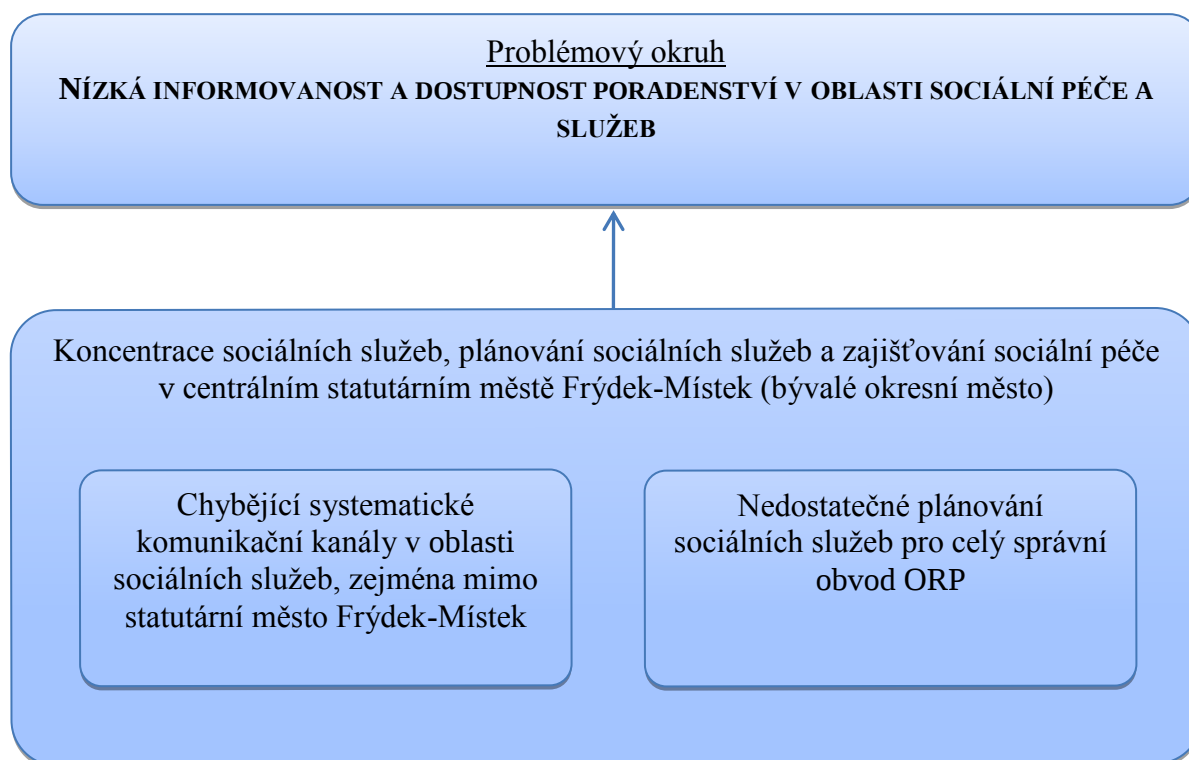
- Chybějící systematické komunikační kanály v oblasti sociálních služeb, zejména mimo statutární město Frýdek-Místek
- Koncentrace sociálních služeb, plánování sociálních služeb a zajišťování sociální péče a služeb v centrálním městě Frýdku-Místku
- Nedostatečné plánování sociálních služeb pro celý správní obvod ORP

Důsledky neřešení problému

- Přetrvávající nesystematický a intuitivní přístup obcí v otázkách zajišťování sociálních služeb a sociální péče pro své občany

- Nárůst nespokojených občanů se službami magistrátu města Frýdku-Místku (příslušných odborů), obcemi i sociálním zabezpečením ze strany státu
- Rostoucí nároky na obce v otázkách zajišťování sociálních jistot (služeb, péče) pro jednotlivé občany
- Rostoucí nespokojenost obcí s prací příslušných odborů magistrátu města Frýdku-Místku

Strom problémů:

4.2.2.3. Problémová oblast III – Chybějící nebo nedostatečné sociální a obdobné služby pro seniory v blízkosti domova ve venkovských obcích

Věcné argumenty

Společnost demograficky stárne a zvyšuje se podíl nejstarších. Současně existuje určitá nerovnoměrnost v dostupnosti a rozmístění sociálních služeb a obdobných služeb zejména ve venkovských oblastech⁸. Služby jsou koncentrovány v centrálním městě⁹ (a přilehlých okolních městech). Ve venkovských obcích nejsou poskytovány sociální služby

⁸ Doplnkovým průzkumem poskytování terénních služeb v obcích ORP bylo zjištěno, že v 20 obcích jsou poskytovány služby osobní asistence, v 18 obcích pečovatelské služby, v 18 obcích ošetrovatelské služby a v 23 obcích je zajištěn rozvoj obědů. (zdroj: průzkum odboru sociálních služeb Frýdek-Místek v roce 2012, průzkum mezi poskytovateli služeb v rámci zpracování strategie).

⁹ Z celkového počtu klientů sociálních služeb registrovaných ve Frýdku-Místku (u kterých jsou evidovány informace o bydlišti klienta), lze odhadovat pouze 15 % klientů s bydlištěm mimo Frýdek-Místek (zdroj: průzkum mezi poskytovateli služeb v rámci zpracování strategie).

ambulantní. Obce (starostové) vnímají jako problém i nedostatek kapacit a dostupnost pobytových služeb pro seniory. V některých obcích je vnímán i nedostatek terénních služeb, zejména pečovatelských služeb. V souvislosti s procesem suburbanizace (a zvyšování počtu obyvatel ve venkovských obcích), lze do budoucna očekávat nárůst zájmu obyvatel o dostupnost sociálních služeb pro seniory ve venkovských obcích. Dalším argumentem je i celospolečenský tlak na deinstitucionalizaci sociálních služeb, zejména pobytových, a zvyšující se tlak na dostupnost terénních a ambulantních služeb, které by podporovaly udržení seniorů v přirozeném prostředí. V rámci chybějících sociálních služeb existuje potenciál tvorby pracovních míst.

Návaznost na SWOT analýzu:

Využívání silných stránek a příležitosti

- Působení významných a stabilních poskytovatelů...
- Stabilní síť sociálních služeb ve Frýdku-Místku
- Blízkost velkých měst s dostupnou sítí sociálních služeb ...
- Volné prostory a nevyužívaný majetek obcí
- Dobrovolnictví a neformální výpomoci
- Podpora transformace sociálních služeb (deinstitucionalizace, humanizace,...) ze strany státu a EU
- Rostoucí zájem obyvatel o sociální služby
- Podpora zaměstnávání sociálně znevýhodněných obyvatel

Řešení či zmírňování slabých stránek a ohrožení

- Nevhodné nastavení sítě sociálních služeb a nedostatečná kapacita sociálních služeb
- Nedostatek finančních prostředků na běžný provoz a investice, krátkodobé a vícezdrojové financování
- Demografické stárnutí a suburbanizace
- Nezaměstnanost a nízká uplatnitelnost některých skupin obyvatel na trhu práce
- Nevhodná struktura financování ze strany EU, státu, kraje

Návaznost na dotazníkové šetření:

Téma podpora udržení seniorů v přirozeném prostředí bylo v rámci dotazníkového šetření uváděno zástupci 14 obcí a téma služby ambulantní a terénní obecně bylo uváděno zástupci 16 obcí jako vhodná témata pro meziobecní spolupráci.

Nedostatečná kapacita služeb pro seniory: domov pro seniory a domov se zvláštním režimem uváděno zástupci 17 obcí, pečovatelská péče uváděno zástupci 7 obcí uvádí jako největší problémy řešené obcí v oblasti sociálních služeb¹⁰

Pečovatelská služby byla uváděna zástupci 23 obcí a domovy pro seniory byly uváděny zástupci 11 obcí jako služby, které by mohla obec její velikosti zajišťovat.

Na dotazník odpovědělo 31 obcí z 37.

¹⁰ Zástupci 26 obcí uvádí „jiné“, zástupci 10 obcí uvádí „Chybějící možnost dostupného bydlení“, zástupci 6 obcí uvádí „nedostatek financí, které je možné směřovat do sociální oblasti. Ostatní možnosti v rozmezí 1 až 4 zástupců obcí.

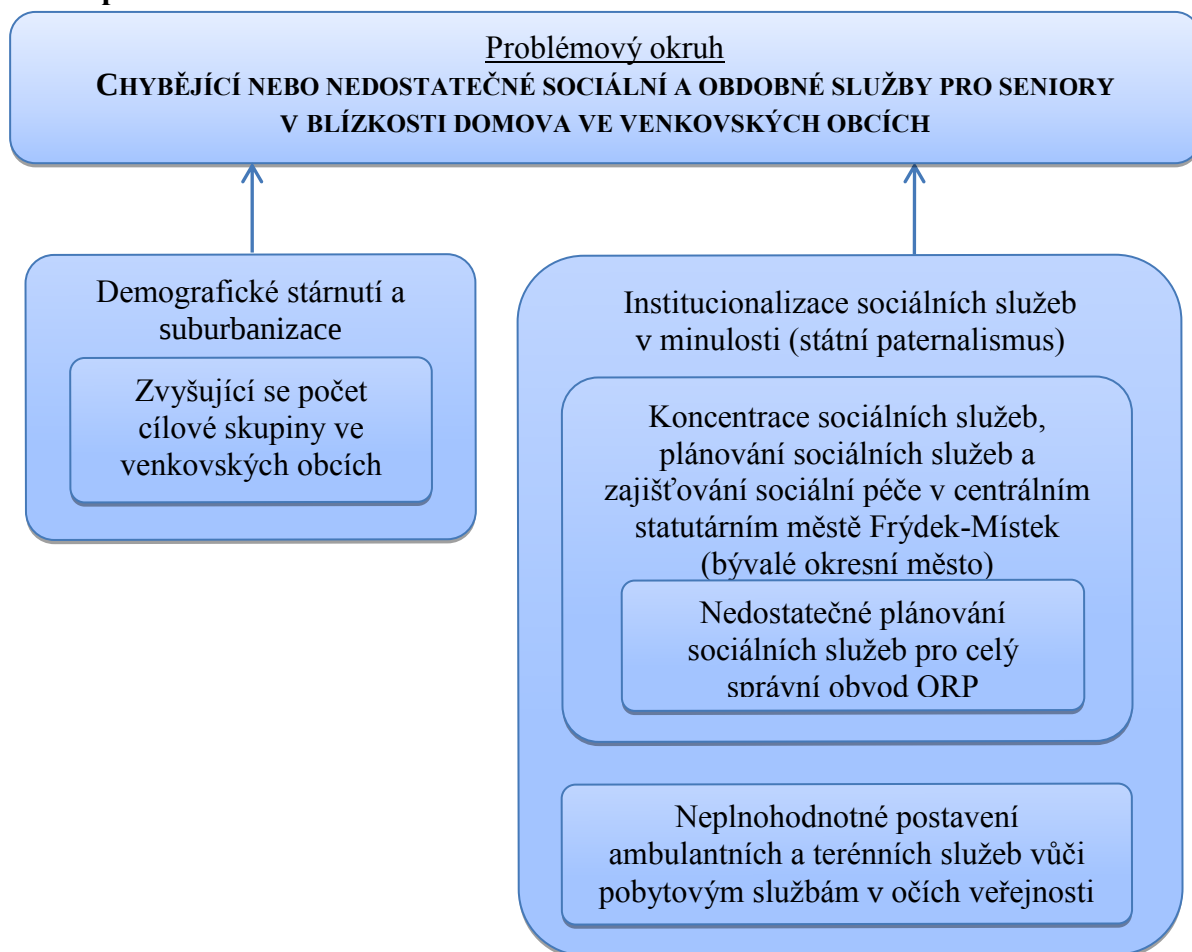
Příčiny problému

- Koncentrace sociálních služeb, plánování sociálních služeb a zajišťování sociální péče a služeb v centrálním statutárním městě Frýdku-Místku
- Nedostatečné plánování sociálních služeb pro celý správní obvod ORP
- Suburbanizace a demografické stárnutí obyvatelstva (=> zvyšující počet cílové skupiny ve venkovských obcích)
- Neplnohodnotné postavení ambulantních a terénních služeb vůči pobytovým v očích veřejnosti
- Institucionalizace sociálních služeb v minulosti (státní paternalismus)

Důsledky neřešení problému

- Zvyšující se počet seniorů, žijící v nevhodných podmínkách
- Zvyšující se počet neuspokojených zájemců o umístění v domovech pro seniory, domovech se zvláštním režimem apod.
- Narušení rodinného života a rodinných vztahů (vysoká zátěž pro pečující příbuzné nebo odloučení seniora od rodiny umístěním do vzdáleného pobytového zařízení)

Strom problémů

4.2.2.4. Problémová oblast IV – Nedostatečné využití potenciálu aktivních seniorů a dalších sociálně znevýhodněných skupin

Věcné argumenty

Ve společnosti se nacházejí skupiny obyvatel, které z určitých sociálních důvodů nejsou v pracovním procesu, ale disponují nevyužívaným potenciálem např. schopnostmi, zkušenostmi, chutí se aktivně podílet na rozvoji obce i své osobnosti. Jedná se zejména o mladší seniory, matky na mateřské či rodičovské dovolené a další sociálně znevýhodněné skupiny. Aktivní zapojení těchto cílových skupin přináší pozitiva jak pro samotné cílové skupiny, tak pro společnost jako celek. Pro tyto cílové skupiny je k dispozici řada volnočasových aktivit, zájmových skupin v centrálním statutárním městě Frýdku-Místku. Problém je s dostupností (časovou, prostorovou) těchto aktivit pro obyvatele venkovských obcí. Na venkově působí kluby důchodců (často neformálního charakteru). Ojedinelé se setkáváme s mateřskými či rodinnými centry či vzdělávacími programy (např. univerzitou třetího věku). V některých obcích jsou tyto aktivity nedostatečně financovány či jinak ze strany obce podporovány (zejména z důvodu omezeného rozpočtu obce a volných kapacit). Vlivem suburbanizace se zvyšuje počet obyvatel venkovských obcí a současně se zvyšují nároky obyvatel na služby v obci včetně služeb v oblasti trávení volného času. V rámci chybějících služeb existuje potenciál tvorby pracovních míst.

Návaznost na SWOT analýzu

Využívání silných stránek a příležitosti

- Působení významných a stabilních poskytovatelů...
- Stabilní síť sociálních služeb ve Frýdku-Místku
- Blízkost velkých měst s dostupnou sítí sociálních služeb ...
- Volné prostory a nevyužívaný majetek obcí
- Dobrovolnictví a neformální výpomoci
- Rostoucí zájem obyvatel o sociální služby
- Podpora zaměstnávání sociálně znevýhodněných obyvatel

Řešení či zmírňování slabých stránek a ohrožení

- Nevhodné nastavení sítě sociálních služeb a nedostatečná kapacita sociálních služeb
- Nedostatek finančních prostředků na běžný provoz a investice a krátkodobé a vícezdrojové financování
- Demografické stárnutí a suburbanizace
- Nezaměstnanost a nízká uplatnitelnost některých skupin obyvatel na trhu práce
- Nevhodná struktura financování ze strany EU, státu, kraje

Návaznost na dotazníkové šetření:

Téma zapojení seniorů do veřejného života bylo v rámci dotazníkového šetření uváděno zástupci 21 obcí jako vhodné pro meziobecní spolupráci. Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením mohou podle názoru zástupců 10 obcí zajišťovat obce její velikosti. Na dotazník odpovědělo 31 obcí z 37.

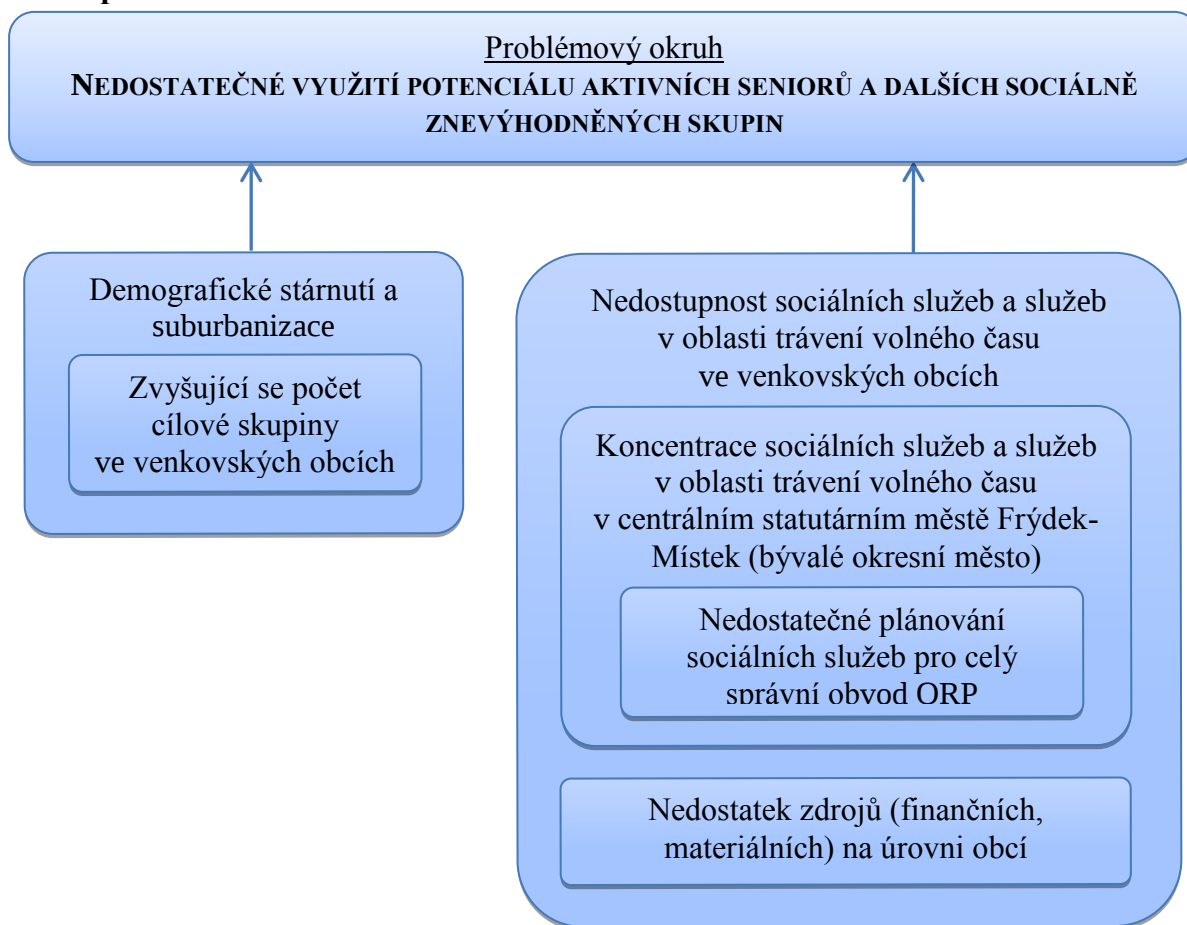
Příčiny problému

- Koncentrace sociálních služeb a služeb v oblasti trávení volného času v centrálním městě Frýdku-Místku
- Nedostatečné plánování sociálních služeb pro celý správní obvod ORP
- Suburbanizace a demografické stárnutí obyvatelstva (=> zvyšující se počet cílové skupiny ve venkovských obcích)
- Nedostupnost sociálních služeb a služeb v oblasti trávení volného času ve venkovských obcích
- Nedostatek zdrojů (finančních, materiálních) na úrovni obcí

Důsledky neřešení problémů

- Zvyšující se počet duševních onemocnění a poruch (např. deprese, demence) u cílových skupin
- Rezignace seniorů, matek na mateřské (rodičovské) dovolené na smysluplné trávení volného času a zapojení do společenského a veřejného života, což pro společnost znamená ztrátu možných přínosů těchto cílových skupin a s tím související úspory (např. finančního či materiálního charakteru)
- Ztráta pracovních návyků a sociálních kompetencí u cílových skupin a s tím související vzrůst nezaměstnanosti či výskytu sociopatogenních jevů ve společnosti

Strom problémů

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Neexistence plánu sociálních služeb pokrývajících celé území ORP
Cíl 1.1	Zavést komunitní plánování sociálních služeb na celém území ORP
Popis cíle	Statutární město Frýdek-Místek již dlouhodobě zpracovává komunitní plány rozvoje sociálních služeb ve Frýdku-Místku. Aktuálně je v platnosti „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Frýdek-Místek na období 2014–2018“, který ostatní obce správního území ORP zahrnuje pouze okrajově. Ostatní obce ORP nejsou zahrnuty do jiného komunitního plánu sociálních služeb a ani nemají vydány vlastní komunitní plány sociálních služeb. Plánování v oblasti sociálních služeb se v obcích (kromě Frýdku-Místku) neprovádí systematicky (chybí zdroje a zkušenosti) a problémy v této oblasti se řeší individuálně. Tyto zmíněné nedostatky tento cíl řeší.
Hlavní opatření	Organizační opatření: • komunikativní platforma pro komunitní plánování soc. služeb - informativní setkání určené pro představitele obcí, poskytovatele a zástupce uživatelů - zapojení obcí, poskytovatelů a zástupců uživatelů mimo území města Frýdek-Místek do pracovních skupin pro komunitní plánování sociálních služeb - zefektivnění (tvorba) systému přenosu informací mezi jednotlivými zapojenými aktéry (např. e-mailový rozesílač) Právní opatření: • memorandum komunitního plánování sociálních služeb - zjištění zájmu o zapojení představitelů obcí, poskytovatelů a zástupců uživatelů do komunitního plánování sociálních služeb - stanovení společného memoranda komunitního plánování sociálních služeb Věcná opatření: • stanovení počtu a územní působnost komunitního plánu sociálních služeb - analýza přínosů komunitního plánování sociálních služeb z pohledu jednotlivých skupin zapojených aktérů - zpracování variant tvorby komunitního plánu sociálních služeb pro území ORP (zejména varianty pro celé území ORP, pro jednotlivé mikroregiony) • tvorba komunitního plánu sociálních služeb pro určené území - tvorba projektového týmu a přenos know-how z odboru sociálních služeb magistrátu města Frýdek-Místek - tvorba (resp. rozšíření) pracovních skupin

	- podrobná analýza potřeb sociálních služeb v území - finální zpracování komunitního plánu sociálních služeb a jeho schválení
Název indikátorů k hodnocení cíle	• komunitní plán sociálních služeb pokrývající celé území ORP • počet obcí, jejichž zástupci se pravidelně účastní setkání věnujících se problematice komunitního plánování sociálních služeb • počet obcí, jejichž území je zahrnuto do komunitního plánu sociálních služeb
Správce cíle	starosta obce Třanovice

Problémový okruh 2	Nízká informovanost a dostupnost poradenství v oblasti sociální péče a služeb
Cíl 2.1	Zavést systém poradenství a informování obyvatel o oblasti sociální péče a služeb
Popis cíle	Povědomí a informovanost veřejnosti a společnosti v širším slova smyslu o sociálních službách a navazujících či obdobných službách je nízká. Společnost si neuvědomuje rozdíly ve financování různých druhů služeb (zdravotnických, sociálních, obdobných služeb), úloze obcí a obecně se spoléhá na pomoc státu. Obyvatelé zejména obcí mimo území statutárního města Frýdek-Místek nemají potřebné informace a dostupnost poradenství v dané oblasti. Informace získávají od rodinných příslušníků, známých a z médií. Část občanů hledá informace a pomoc u obcí. Takto získané informace mohou být nedostatečné a neúplné. Cílem je zvýšit informovanost obyvatel o dostupnosti a nabídce sociálních služeb a dostupnost poradenství v oblasti sociální péče a služeb v blízkosti domova zejména mimo území statutárního města Frýdek-Místek.
Hlavní opatření	Věcná opatření: • tvorba a distribuce tištěných či elektronických materiálů - příprava obsahu a vhodné formy materiálů - tvorba a distribuce pilotních materiálů - nastavení systému pravidelných aktualizací materiálů v návaznosti na proces komunitního plánování (cíl 1.1) • besedy a setkání s občany - zjištění zájmu u obcí a veřejnost o besedy a setkání - příprava pilotních besed ve vybraných obcích - nastavení systému organizování besed a setkání v pravidelných intervalech • tematický den – prezentace organizací zabývajících se sociálními a obdobnými službami, službami pro rodinu apod. - zjištění know-how organizování obdobných akcí v okolních městech např. Dne sociálních služeb a zdraví ve Frýdku-Místku - zjištění zájmu o tuto akci v obcích a určení místa realizace

	pilotního projektu - zjištění zájmu u poskytovatelů a příprava programu pilotního projektu - marketing pilotního projektu tematického dne - realizace a vyhodnocení pilotního projektu tematického dne - nastavení systému organizování tematického dne v různých ORP v pravidelných intervalech Organizační opatření: • konzultační hodiny na obcích - zjištění zájmu u obcí o konzultační hodiny - připravení pilotního projektu ve vytipovaných obcích - stanovení parametrů a rozsahu pilotního projektu (vč. financování) - realizace a vyhodnocení pilotního projektu
Název indikátorů k hodnocení cíle	• míra spokojenosti s informovaností a dostupností poradenství v oblasti sociální péče a služeb • počet informačních materiálů vč. jejich aktualizací • počet informačních akcí a kampaní za rok • počet obcí, ve kterých jsou dostupné konzultační hodiny
Správce cíle	starosta obce Třanovice

Problémový okruh 2	Nízká informovanost a dostupnost poradenství v oblasti sociální péče a služeb
Cíl 2.2	Zavést vzájemnou výměnu informací a spolupráci magistrátu města Frýdek-Místek (příslušných odborů) a ostatních obcí ORP
Popis cíle	Dalším zmiňovaným problémem je nedostatečná informovanost a neznalost místních poměrů na straně příslušných sociálních pracovníků magistrátu a na druhé straně nedostatečná znalost problematiky sociální péče a služeb ze strany venkovských obcí. Je potřeba navázat vzájemné vztahy a dlouhodobě udržovat proces vzájemného učení se. Tento cíl má tento proces vzájemného učení se zavést.
Hlavní opatření	Věcná opatření: • pravidelná setkávání příslušných odborů magistrátu města Frýdek-Místek a představitelů ostatních obcí ORP v oblasti sociální péče a služeb - informativní schůzka - stanovit obsah a harmonogram pravidelných setkání - realizace a vyhodnocení pilotních pravidelných setkání
Název indikátorů k hodnocení	• míra spokojenosti z informovanosti a dostupnosti poradenství v oblasti sociální péče a služeb • počet pravidelných setkání za rok

cíle	• počet zapojených obcí
Správce cíle	starosta obce Třanovice

Problémový okruh 3	Chybějící nebo nedostatečné sociální a obdobné služby pro seniory v blízkosti domova ve venkovských obcích
Cíl 3.1	Zřízení pobytových služeb pro seniory ve venkovských obcích
Popis cíle	Obce (starostové) vnímají jako problém nedostatek kapacit a dostupnost pobytových služeb pro seniory zejména domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem. V souvislosti s demografickými trendy lze v budoucnosti očekávat zvýšený nárůst nejstarších seniorů. Obce v současném legislativním nastavení nemají dostatečné zkušenosti s provozováním sociálních služeb. Na druhou stranu mají zájem o tyto služby v obcích, ale přitom chtějí mít pod kontrolou kvalitu a cenu poskytovaných služeb. Jednou z možností je realizace pilotních projektů na zřízení a provoz pobytových služeb pro seniory a v rámci místních podmínek hledat vhodné varianty pro jejich financování a provozování do budoucna. Realizované pilotní projekty budou koncipovány na základě dohody jako projekty jednotlivých obcí (případně DSO) a přitom v rámci nastavení financování a kapacit budou koncipovány jako zařízení určená pro více obcí. Zkušenosti a poznatky s realizací pilotních projektů budou následně sdíleny v území.
Hlavní opatření	Organizační opatření: • výběr realizátorů pilotních projektů - výběr vhodných kandidátů na úrovni DSO - vypracování analýzy proveditelnosti a opodstatněnosti vybraných kandidátů a výběr pilotních projektů - podepsání memoranda o vzájemné spolupráci při realizaci pilotních projektů mezi obcemi – realizátory a okolními obcemi, které budou služby využívat Právní opatření: • příprava projektové dokumentace a nezbytná řízení u stavebního úřadu apod. - příprava projektové dokumentace - zajištění územního a stavebního povolení Ekonomické opatření: • zajištění financování výstavby a provozu - analýza možnosti financování přípravy projektu a výstavby (předběžně: dotace EU, státu, kraje) - analýza způsobu financování provozu (předběžně: dotace MPSV, příspěvky od uživatelů, příspěvky obcí)

	- zpracování a podání žádosti o dotaci (a související administrativa) Věcná opatření: • realizace výstavby - stavební práce a navazující aktivity - administrativní a organizační zajištění realizace projektu (vč. administrace dotace) • zajištění provozu zařízení - výběr poskytovatele služeb (obec nebo neveřejný subjekt), získání nezbytné registrace sociálních služeb a zařazení do komunitního plánu sociálních služeb - podepsání dlouhodobé smlouvy o zajištění sociálních služeb pro okolní obce - nastavení parametrů pro příjem klientů - nastavení a zajištění financování provozu - nastavení tvorby finančních rezerv/zdrojů na údržbu a obnovu zařízení - vyhodnocení jednoletého provozu a provedení případné úpravy v nastavení provozu zařízení - převzetí know-how ostatními DSO a jednotlivými obcemi ORP
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet obcí s registrovaným zařízením sociální péče pro seniory • počet analýz proveditelnosti a opodstatněnosti projektu (pobytové služby) • počet nových zařízení pobytové služby
Správce cíle	starosta obce Třanovice

Problémový okruh 3	Chybějící nebo nedostatečné sociální a obdobné služby pro seniory v blízkosti domova ve venkovských obcích
Cíl 3.2	Zřízení ambulantních služeb pro seniory ve venkovských obcích
Popis cíle	Společnost demograficky stárne a zvyšuje se podíl nejstarších seniorů. Ve venkovských obcích nejsou poskytovány sociální služby ambulantní. Přičemž sociální služby ambulantní tzv. domovinky (centra denních služeb, denní stacionáře) jsou považovány jako významné prorodinné opatření umožňující pečující osobě sladit profesní a rodinný život či umožnit jí odpočinek. V rámci tohoto cíle bude zvolen obdobný přístup k řešení daného problému jako u pobytových služeb tj. realizace pilotních projektů. Při realizaci tohoto cíle je důležitá návaznost na cíl 2.1 a to zejména v otázce informování o přínosech ambulantních služeb a zvýšení povědomí o výhodách této služby pro rodinný život.
Hlavní opatření	Organizační opatření:

	• výběr realizátora - výběr vhodných realizátorů pilotních projektů na úrovni DSO - vypracování analýzy proveditelnosti a opodstatněnosti vybraných kandidátů a výběr pilotních projektů - podepsání memoranda o vzájemné spolupráci při realizaci pilotních projektů mezi obcemi – realizátory a okolními obcemi, které budou služby využívat. Právní opatření: • příprava projektové dokumentace a nezbytná řízení u stavebního úřadu apod. - příprava projektové dokumentace - zajištění územního a stavebního povolení (pokud je zapotřebí) Ekonomické opatření: • zajištění financování výstavby a provozu - analýza možnosti financování přípravy projektu a výstavby (předběžně: dotace EU, státu, kraje) - analýza způsobu financování provozu (předběžně: dotace MPSV, příspěvky od uživatelů, příspěvky obcí) - zpracování a podání žádosti o dotaci (a související administrativa) Věcná opatření: • realizace výstavby - stavební práce a navazující aktivity - administrativní a organizační zajištění realizace projektu (vč. administrace dotace) • zajištění provozu zařízení - výběr poskytovatele služeb (obec nebo neveřejný subjekt), získání nezbytné registrace sociálních služeb a zařazení do komunitního plánu sociálních služeb - podepsání dlouhodobé smlouvy o zajištění sociálních služeb pro okolní obce - nastavení parametrů pro příjem klientů - nastavení a zajištění financování provozu - nastavení tvorby finančních rezerv/zdrojů na údržbu a obnovu zařízení - vyhodnocení jednoletého provozu a provedení případné úpravy v nastavení provozu zařízení - převzetí know-how ostatními DSO a jednotlivými obcemi ORP
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet obcí s registrovaným zařízením sociální péče pro seniory • počet analýz proveditelnosti a opodstatněnosti projektu (ambulantní služby) • počet nových zařízení ambulantní služby
Správce cíle	starosta obce Třanovice

Problémový okruh 3	Chybějící nebo nedostatečné sociální a obdobné služby pro seniory v blízkosti domova ve venkovských obcích
Cíl 3.3	Doplnit dostupnost pečovatelské služby
Popis cíle	Přibližně ve 1/4 obcí je vnímán nedostatek terénních služeb, zejména pečovatelské služby. Pečovatelské služby jsou významným prorodinným opatřením, které umožňuje rodině zajistit pro seniory se sníženou soběstačností potřebnou péči, bez nutnosti výrazné změny profesního života ostatních členů rodiny. Dále pečovatelská služba je vhodná pro osamělé seniory, kteří nemají v blízkosti své příbuzné, kteří by byli schopni se o ně postarat. Cílem je zvýšit dostupnost pečovatelské služby a to vznikem jednotného systému zajištění pečovatelské služby na úrovni obcí (resp. DSO). Při realizaci tohoto cíle je důležitá návaznost na cíl 2.1 a to zejména v otázce informování o přínosech pečovatelské služby a zvýšení povědomí o výhodách této služby pro rodinný život.
Hlavní opatření	Organizační opatření: • návrh způsobu zajištění pečovatelských služeb pro celé ORP - analýza způsobu zajištění služeb v jednotlivých obcích - studie variant řešení zajištění pečovatelské služby (vč. financování) - diskuse vypracovaných variant (setkání obcí, poskytovatelů) - výběr vhodných variant pro jednotlivé obce či DSO - výběr poskytovatelů sociálních služeb (případně registrace soc. služby) Právní opatření: • podepsání smluv o zajištění sociálních služeb resp. jiných smluvních dohod Věcná opatření: • dovybavení poskytovatelů sociálních služeb - analýza potřeby dovybavení poskytovatelů sociálních služeb v návaznosti na zvýšení dostupnosti pečovatelské služby - analýza možnosti financování dovybavení (předběžně: dotace EU, státu, kraje) - zpracování a podání žádosti o dotaci (a související administrativa) - pořízení dovybavení na úrovni obcí (DSO) a převod/poskytnutí poskytovatelům služeb
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet obcí s registrovaným zařízením sociální péče pro seniory • počet studií variant řešení zajištění pečovatelské služby • počet obcí se zajištěnou pečovatelskou službou
Správce cíle	starosta obce Třanovice

Problémový okruh 3	Chybějící nebo nedostatečné sociální a obdobné služby pro seniory v blízkosti domova ve venkovských obcích
Cíl 3.4	Vytvořit společný servis pro seniory na úrovni DSO
Popis cíle	Starší senioři jsou často imobilní a jsou odkázáni na pomoc příbuzných či sousedů. Senior se dostává do nepříjemné situace, kdy musí příbuzné či sousedy prosit o pomoc a výrazně se cítí být zátěží. Často tato prvotní nesamostatnost vede ke snížení kvality života seniora. Tento problém je tímto cílem řešen společný servis pro seniory, zajišťovaný dobrovolným svazkem obcí nebo jinou organizací, založenou či zřízenou obcemi, které by o tuto formu spolupráce projevily zájem. Přesný obsah služeb by vycházel z aktuálních potřeb seniorů. Mohlo by se jednat o taxi pro seniory, praní a žehlení prádla, dovoz obědů, úklid v domácnostech, zajištění nákupu potravin a dalšího zboží (pravidelné nebo jednorázové nákupy na objednávku). Na tyto služby přirozeně bude navazovat pečovatelská služba (zejména u klientů se sníženou soběstačností). Organizace zřízená za tímto účelem by variantně mohla být vedená jako sociální podnik a zaměstnávat místní obyvatele znevýhodněné na trhu práce.
Hlavní opatření	Organizační opatření: • projektový plán společného servisu pro seniory - průzkum zájmu o různé typy služeb na území obcí (které se chtějí zapojit do projektu) - výběr vhodného území pro pilotní projekt (3-10 obcí) - zpracování studie proveditelnosti a opodstatněnosti Ekonomické opatření: • návrh způsobu financování zřízení a provozu služby - analýza možnosti financování zřízení služby (předběžně: dotace na sociální podnik) - analýza způsobu financování provozu (předběžně: příspěvky obcí, příspěvky uživatelů) - zpracování a podání žádosti o dotaci (a související administrativa) - získání finančních zdrojů Věcné opatření: • realizace projektu - podpis smlouvy o spolupráci obcí - zřízení organizace (případně služby) při DSO resp. vybrané obci - realizace nezbytných investic souvisejících s projektem - realizace pilotního provozu (cca 1 rok) a vypracování zprávy - převzetí know-how ostatními DSO či obcemi ORP
Název indikátorů	• počet projektových plánů společného servisu pro seniory • počet obcí zapojených do pilotního provozu společného servisu pro

k hodnocení cíle	seniory
Správce cíle	starosta obce Třanovice

Problémový okruh 4	Nedostatečné využití potenciálu aktivních seniorů a dalších sociálně znevýhodněných skupin
Cíl 4.1	Vytvořit službu koordinace aktivit pro seniory a další sociálně znevýhodněné skupiny
Popis cíle	Volnočasové vyžití seniorů a dalších sociálně znevýhodněných skupin je částečně organizováno ve Frýdku-Místku. V ostatních obcích je založeno většinou na aktivitách jednotlivých klubů důchodců případně mateřských či rodinných center, či spolků. Kluby důchodců nacházíme ve většině obcí. Přínos klubu důchodců je značný. Senioři se pravidelně setkávají. Bohužel tato setkávání jsou většinou založená pouze na společném posezení a sporadických výletech. Na území venkovských obcí se sporadicky setkáváme i s mateřskými a rodinnými centry, která se snaží o různorodost aktivit, bohužel hlavní překážkou jsou omezené kapacity. Spolková činnost na území venkovských obcí je bohatá, ale aktivity spolků jsou jednostranné a pro některé znevýhodněné skupiny jsou nedostupné. Navržená společná služba bude založena na vyhledávání a organizování aktivit různého typu podle zájmů jednotlivých cílových skupin a potřeb zapojených obcí. Může se jednat o univerzitu třetího věku, poznávací zájezdy, přednášky či besedy (nákupní gramotnost, prevence kriminality), sportovní a společenské aktivity. Ale také společné aktivity seniorů a dětí – kurzy vaření, ručních prací, kurzy práce na počítači, společná práce na zahrádce. Další zajímavou aktivitou může být zapojení cílové skupiny do dobrovolné práce pro obec např. péče o květinové záhonky, drobné opravy vybavení veřejných prostranství. Cílem je využít potenciál cílové skupiny pro rozvoj obce i své vlastní osobnosti.
Hlavní opatření	Právní opatření: • vznik služby aktivit pro seniory a další sociálně znevýhodněné skupiny - nastavení finančních a organizačních parametrů fungování služby - memorandum obcí o zapojení do služby (vč. zajištění financování) - vznik organizace nebo služby při DSO případně vybrané obci Organizační opatření: • návrh aktivit na pilotní rok fungování služby - zjištění zájmu o různorodé aktivity mezi cílovými skupinami - konzultace zjištěného zájmu s obcemi - vytvoření seznamu aktivit a zapojených organizací

	- sestavení rozpočtu vč. přehledu zdrojů - podpis smluv o spolupráci se zapojenými organizacemi - schválení harmonogramu a rozpočtu aktivit na pilotní rok fungování služby Věcná opatření: • realizace služby v pilotním prvním roce - vytvoření komunikačních kanálů a webových stránek služby - propagace služby a jednotlivých aktivit - realizace jednotlivých aktivit - vypracování zprávy o fungování pilotního prvního roku - převzetí know-how ostatními DSO či obcemi ORP
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet obcí, ve kterých jsou dlouhodobě a systematicky prováděny aktivity využívající potenciálu aktivních seniorů a dalších sociálně znevýhodněných skupin • počet služeb koordinace aktivit pro seniory a další sociálně znevýhodněné skupiny • počet obcí zapojených do služby koordinace aktivit • počet realizovaných jednotlivých aktivit • počet účastníků aktivit
Správce cíle	starosta obce Třanovice

4.2.4. Indikátory

INDIKÁTORY VÝSLEDKŮ

Problémový okruh/Cíl	- Neexistence plánu sociálních služeb pokrývajících celé území ORP		
Číslo indikátoru	1.0		
Název indikátoru	Komunitní plán sociálních služeb pokrývajících celé území ORP		
Měrná jednotka	Ano/Ne		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ne	Ano
Skutečnost	Zpracován pro území statutárního města Frýdek-Místek		
Popis měřítka:	Očekáváme postupné zapojení všech obcí do komunitního plánu sociálních služeb tj. jednoho pro správní území ORP nebo jednotlivých komunitních plánů sociálních služeb mikroregionů apod. Hodnota Ano znamená pokrytí území 35 obcí (obce Baška a Lhotka jsou v návrhové části MOS zapojeny do ORP Frýdlant nad Ostravicí).		
Metodika a výpočet:	Dotazování na odboru sociálních služeb F-M (případně dalších zpracovatelů), na obcích.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Nízká informovanost a dostupnost poradenství v oblasti sociální péče a služeb		
Číslo indikátoru	2.0		
Název indikátoru	Míra spokojenosti s informovaností a dostupností poradenství v oblasti sociální péče a služeb		
Měrná jednotka	Procento		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		40 %	60 %
Skutečnost	Nebylo zjišťováno plošně. Spokojenost určila fokusní skupina na 30 %		
Popis měřítka:	Očekáváme postupný nárůst míry spokojenosti. Jedná se o „měkký“ indikátor, který vyjadřuje míru spokojenosti, přičemž 100 % znamená absolutní spokojenost = není co zlepšovat.		
Metodika a výpočet:	Dotazníkové šetření spokojenosti starostů obcí z informovanosti a dostupnosti poradenství v oblasti sociální péče a služeb pro obyvatele. Podíl spokojených starostů k celkovému počtu odevzdaných dotazníků. V případě nízkého počtu odevzdaných dotazníků (pod 30 obcí) – nespokojenost určí fokusní skupina.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Chybějící nebo nedostatečné sociální a obdobné služby pro seniory v blízkosti domova ve venkovských obcích		
Číslo indikátoru	3.0		
Název indikátoru	Počet obcí s registrovaným zařízením sociální péče pro seniory		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7	9
Skutečnost	6 obcí (Frýdek-Místek, Brušperk, D. Domaslavice, Lučina, Palkovice, Sviadnov)		
Popis měřítka:	Očekáváme nesnižující stav s mírným nárůstem. Předpokládáme vznik nových služeb ve středně velkých obcích (nad 2 tis. obyvatel) nebo přirozeně spádových obcích mikroregionů a dále předpokládáme, že na registrovanou službu budou navazovat další obdobné služby pro seniory.		
Metodika a výpočet:	Zjištění obcí ORP s registrovaným zařízením sociální péče (dle definice zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb.) pro cílovou skupinu seniorů v obcích ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Registr sociálních služeb (http://iregistr.mpsv.cz/)		

Problémový okruh/Cíl	- Nedostatečné využití potenciálu aktivních seniorů a dalších sociálně znevýhodněných skupin		
Číslo indikátoru	4.0		
Název indikátoru	Počet obcí, ve kterých jsou dlouhodobě a systematicky prováděny aktivity využívající potenciálu aktivních seniorů a dalších sociálně znevýhodněných skupin		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		

Roky	2013	2017	2020
Plán		3	7
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Očekáváme zvyšující trend. Dlouhodobě a systematicky prováděné aktivity jsou chápány jako proces trvající déle než 1 rok, minimálně 6 akcí za rok. Bude hodnoceno zapojení seniorů a dalších sociálně znevýhodněných skupin. Do počtu aktivit nebude započítáváno pravidelné setkání seniorů/další sociálně znevýhodněné skupiny bez navazující aktivity (tj. pouhé posezení u kávy).		
Metodika a výpočet:	Dotazníkové šetření mezi zástupci obcí, řízené rozhovory s předsedy (případně pověřenými starosty) či zástupci cílové skupiny.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

INDIKÁTORY VÝSTUPŮ

Problémový okruh/Cíl	- Zavést komunitní plánování sociálních služeb na celém území ORP		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	Počet obcí, jejichž zástupci se pravidelně účastní setkání věnujících se problematice komunitního plánování sociálních služeb		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	1 (Frýdek-Místek)		
Popis měřítka:	Očekáváme postupné zapojení dalších obcí do komunitního plánování sociálních služeb. „Pravidelně se účastní“ je chápáno jako účast na více než polovině setkání věnujících se problematice plánování komunitních služeb		
Metodika a výpočet:	Dotazování na odboru sociálních služeb F-M (případně dalších zpracovatelů), na obcích.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Zavést komunitní plánování sociálních služeb na celém území ORP		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	Počet obcí, jejichž území je zahrnuto do komunitního plánu sociálních služeb		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	35
Skutečnost	1 (Frýdek-Místek)		
Popis měřítka:	Očekáváme postupné zapojení dalších obcí do komunitního plánu sociálních služeb (tj. jednoho pro celé území ORP nebo více pro jednotlivé mikroregiony). Cílová hodnota je nastavena bez obcí Baška a Lhotka, které jsou v návrhové části MOS zařazeny k ORP Frýdlant nad Ostravicí.		
Metodika a výpočet:	Kontrola územní působnosti v komunitním plánu sociálních služeb.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Zavést systém poradenství a informování obyvatel o oblasti sociální péče o služeb		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	Počet informačních materiálů vč. jejich aktualizací		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	3
Skutečnost	1 (pouze pro Frýdek-Místek)		
Popis měřítka:	Mírný nárůst. Distribuce a dostupnost na území 35 obcí.		
Metodika a výpočet:	Dotazování nebo kontrola na internetových stránkách odboru sociálních služeb F-M (resp. dalších zpracovatelů).		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Zavést systém poradenství a informování obyvatel o oblasti sociální péče o služeb		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	Počet informačních akcí a kampaní za rok		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	1 (den zdraví a sociálních služeb ve F-M)		
Popis měřítka:	Nárůst a rozšíření akcí a kampaní v území.		
Metodika a výpočet:	Dotazování odboru sociálních služeb F-M, na DSO a obcích.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Zavést systém poradenství a informování obyvatel o oblasti sociální péče o služeb		
Číslo indikátoru	2.1.3		
Název indikátoru	Počet obcí, ve kterých jsou dostupné konzultační hodiny		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	1 (Frýdek-Místek, odbor sociálních služeb)		
Popis měřítka:	Rostoucí trend, návaznost na implementaci strategie. Jedná se o konzultační hodiny pracovníků příslušných odborů statutárního města F-M.		
Metodika a výpočet:	Dotazování na odboru sociálních služeb F-M, na obcích.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Zavést vzájemnou výměnu informací a spolupráci magistrátu města Frýdek-Místek (příslušných odborů) a ostatních obcí ORP		
Číslo indikátoru	2.2.1		
Název indikátoru	Počet pravidelných setkání za rok		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	3
Skutečnost	<i>V současné době nejsou organizována pravidelná setkání</i>		
Popis měřítka:	Rostoucí trend, návaznost na implementaci strategie. Jedná se o počet těchto setkání v rámci celého území ORP.		
Metodika a výpočet:	Dotazování na odboru sociálních služeb F-M, na obcích.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Zavést vzájemnou výměnu informací a spolupráci magistrátu města Frýdek-Místek (příslušných odborů) a ostatních obcí ORP		
Číslo indikátoru	2.2.2		
Název indikátoru	Počet zapojených obcí		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	30
Skutečnost	<i>V současné době nejsou organizována pravidelná setkání</i>		
Popis měřítka:	Rostoucí trend, návaznost na implementaci strategie. Jedná se o počet obcí, které se zúčastní alespoň jednoho setkání během roku.		
Metodika a výpočet:	Dotazování na odboru sociálních služeb F-M, na obcích		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Zřízení pobytových služeb pro seniory ve venkovských obcích		
Číslo indikátoru	3.1.1		
Název indikátoru	Počet analýz proveditelnosti a opodstatněnosti projektu (pobytové služby)		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	<i>0 (indikátor se váže na výstupy projektů MOS)</i>		
Popis měřítka:	Skokový nárůst v návaznosti na implementaci strategie.		
Metodika a výpočet:	Budou počítány vypracované analýzy proveditelnosti a opodstatněnosti projektů, které byly vybrány do realizace projektu MOS ve venkovských obcích. Dotazování u předsedů (resp. pověřených zástupců) dobrovolných svazků obcí		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Zřízení pobytových služeb pro seniory ve venkovských obcích		
Číslo indikátoru	3.1.2		
Název indikátoru	Počet nových zařízení pobytové služby		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	2
Skutečnost	0 (indikátor se váže na výstupy projektů MOS)		
Popis měřítka:	Mírně rostoucí trend reagující na poptávku po těchto službách, návaznost na implementaci strategie.		
Metodika a výpočet:	Budou počítány zaregistrované pobytové sociální služby resp. zařízení daného typu na území venkovských obcích od schválení strategie MOS.		
Zdroj čerpání dat:	Registr sociálních služeb (http://iregistr.mpsv.cz/)		

Problémový okruh/Cíl	- Zřízení ambulantních služeb pro seniory ve venkovských obcích		
Číslo indikátoru	3.2.1		
Název indikátoru	Počet analýz proveditelnosti a opodstatněnosti projektu (ambulantní služby)		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0 (indikátor se váže na výstupy projektů MOS)		
Popis měřítka:	Nárůst v návaznosti na implementaci strategie.		
Metodika a výpočet:	Budou počítány vypracované analýzy proveditelnosti a opodstatněnosti projektů, které byly vybrány do realizace projektu MOS. Dotazování u předsedů (resp. pověřených zástupců) dobrovolných svazků obcí		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Zřízení ambulantních služeb pro seniory ve venkovských obcích		
Číslo indikátoru	3.2.2		
Název indikátoru	Počet nových zařízení ambulantní služby		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	2
Skutečnost	0 (indikátor se váže na výstupy projektů MOS)		
Popis měřítka:	Mírně rostoucí trend reagující na poptávku po těchto službách.		
Metodika a výpočet:	Budou počítány zaregistrované ambulantní sociální služby resp. zařízení daného typu na území venkovských obcích od schválení strategie MOS.		
Zdroj čerpání dat:	Registr sociálních služeb (http://iregistr.mpsv.cz/)		

Problémový okruh/Cíl	- Doplnit dostupnost pečovatelské služby		
Číslo indikátoru	3.3.1		
Název indikátoru	Počet studií variant řešení zajištění pečovatelské služby		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0 (indikátor se váže na výstupy projektů MOS)		
Popis měřítka:	Nárůst v návaznosti na implementaci strategie.		
Metodika a výpočet:	Budou počítány vypracované studie v rámci projektu MOS. Dotazování u realizátora souvisejícího projektu. Předpokládá se vypracování jedné studie.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Doplnit dostupnost pečovatelské služby		
Číslo indikátoru	3.3.2		
Název indikátoru	Počet obcí se zajištěnou pečovatelskou službou		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		25	30
Skutečnost	18 (obcí, průzkum odboru sociálních služeb F-M v roce 2012)		
Popis měřítka:	Rostoucí trend reagující na zvyšující se poptávku po těchto službách.		
Metodika a výpočet:	Dotazování na obcích; sekundárně u významných poskytovatelů těchto služeb v území.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Vytvořit společný servis pro seniory na úrovni DSO		
Číslo indikátoru	3.4.1		
Název indikátoru	Počet projektových plánů společného servisu pro seniory		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0 (indikátor se váže na výstupy projektů MOS)		
Popis měřítka:	Nárůst v návaznosti na implementaci strategie.		
Metodika a výpočet:	Budou počítány vypracované projektové plány v rámci projektu MOS. Dotazování u realizátora souvisejícího projektu. Předpokládá se vypracování jednoho projektového plánu.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Vytvořit společný servis pro seniory na úrovni DSO		
Číslo indikátoru	3.4.2		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do pilotního provozu společného servisu pro seniory		
Měrná jednotka	Počet		

Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	5
Skutečnost	0 (indikátor se váže na výstupy projektů MOS)		
Popis měřítka:	Nárůst v návaznosti na implementaci strategie.		
Metodika a výpočet:	Budou počítány zapojené obce do realizovaného projektu MOS. Dotazování u realizátora projektu MOS.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Vytvořit službu koordinace aktivit pro seniory a další sociálně znevýhodněné skupiny		
Číslo indikátoru	4.1.1		
Název indikátoru	Počet služeb koordinace aktivit pro seniory a další sociálně znevýhodněné skupiny		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0 (indikátor se váže na výstupy projektů MOS)		
Popis měřítka:	Nárůst v návaznosti na implementaci strategie.		
Metodika a výpočet:	Budou počítány zřízené služby koordinace v rámci projektů MOS. Dotazování u realizátora projektu MOS.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Vytvořit službu koordinace aktivit pro seniory a další sociálně znevýhodněné skupiny		
Číslo indikátoru	4.1.2		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do služby koordinace aktivit		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	5
Skutečnost	0 (indikátor se váže na výstupy projektů MOS)		
Popis měřítka:	Nárůst v návaznosti na implementaci strategie.		
Metodika a výpočet:	Budou počítány zapojené obce do realizovaného projektu MOS. Dotazování u realizátora projektu MOS.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Vytvořit službu koordinace aktivit pro seniory a další sociálně znevýhodněné skupiny		
Číslo indikátoru	4.1.3		
Název indikátoru	Počet realizovaných jednotlivých aktivit		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	10
Skutečnost	0 (indikátor se váže		

	na výstupy projektů MOS)		
Popis měřítka:	Nárůst v návaznosti na implementaci strategie.		
Metodika a výpočet:	Budou počítány realizované aktivity v rámci pilotního prvního roku provozu služby koordinace společných volnočasových aktivit. Dotazování u realizátora projektu MOS		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh/Cíl	- Vytvořit službu koordinace aktivit pro seniory a další sociálně znevýhodněné skupiny		
Číslo indikátoru	4.1.4		
Název indikátoru	Počet účastníků aktivit		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	200
Skutečnost	0 (indikátor se váže na výstupy projektů MOS)		
Popis měřítka:	Nárůst v návaznosti na implementaci strategie.		
Metodika a výpočet:	Budou počítáni účastníci jednotlivých aktivit v rámci pilotního prvního roku provozu služby koordinace společných volnočasových aktivit. Dotazování u realizátora projektu MOS		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

4.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Tajemník DSO
Manažer strategie
Starosta obce Třanovice

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo.

Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Zavést komunitní plánování sociálních služeb na celém území ORP	Starosta obce Třanovice
2.1.	Zavést systém poradenství a informování obyvatel o oblasti sociální péče a služeb	Starosta obce Třanovice
2.2.	Zavést vzájemnou výměnu informací a spolupráci magistrátu města Frýdek-Místek (příslušných odborů) a ostatních obcí ORP	Starosta obce Třanovice
3.1.	Zřízení pobytových služeb pro seniory ve venkovských obcích	Starosta obce Třanovice
3.2.	Zřízení ambulantních služeb pro seniory ve venkovských obcích	Starosta obce Třanovice
3.3.	Doplnit dostupnost pečovatelské služby	Starosta obce Třanovice
3.4.	Vytvořit společný servis pro seniory na úrovni DSO	Starosta obce Třanovice
4.1.	Vytvořit službu koordinace aktivit pro seniory a další sociálně znevýhodněné skupiny	Starosta obce Třanovice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.0.	Komunitní plán sociálních služeb pokrývající celé území ORP	Tajemník DSO
2.0.	Míra spokojenosti s informovaností a dostupností poradenství v oblasti sociální péče a služeb	Tajemník DSO
3.0.	Počet obcí s registrovaným zařízením sociální péče pro seniory	Tajemník DSO
4.0.	Počet obcí, ve kterých jsou dlouhodobě a systematicky	Tajemník DSO

	prováděny aktivity využívající potenciálu aktivních seniorů a dalších sociálně znevýhodněných skupin	
1.1.1.	Počet obcí, jejichž zástupci se pravidelně účastní setkání věnujících se problematice komunitního plánování sociálních služeb	Tajemník DSO
1.1.2.	Počet obcí, jejichž území je zahrnuto do komunitního plánu sociálních služeb	Tajemník DSO
2.1.1.	Počet informačních materiálů vč. jejich aktualizací	Tajemník DSO
2.1.2.	Počet informačních akcí a kampaní za rok	Tajemník DSO
2.1.3.	Počet obcí, ve kterých jsou dostupné konzultační hodiny	Tajemník DSO
2.2.1.	Počet pravidelných setkání za rok	Tajemník DSO
2.2.2.	Počet zapojených obcí	Tajemník DSO
3.1.1.	Počet analýz proveditelnosti a opodstatněnosti projektu (pobytové služby)	Tajemník DSO
3.1.2.	Počet nových zařízení pobytové služby	Tajemník DSO
3.2.1.	Počet analýz proveditelnosti a opodstatněnosti projektu (ambulantní služby)	Tajemník DSO
3.2.2.	Počet nových zařízení ambulantní služby	Tajemník DSO
3.3.1.	Počet studií variant řešení zajištění pečovatelské služby	Tajemník DSO
3.3.2.	Počet obcí se zajištěnou pečovatelskou službou	Tajemník DSO
3.4.1.	Počet projektových plánů společného servisu pro seniory	Tajemník DSO
3.4.2.	Počet obcí zapojených do pilotního provozu společného servisu pro seniory	Tajemník DSO
4.1.1.	Počet služeb koordinace aktivit pro seniory a další sociálně znevýhodněné skupiny	Tajemník DSO
4.1.2.	Počet obcí zapojených do služby koordinace aktivit	Tajemník DSO
4.1.3.	Počet realizovaných jednotlivých aktivit	Tajemník DSO
4.1.4.	Počet účastníků aktivit	Tajemník DSO

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplnňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů ve spolupráci s obcemi ORP	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními

kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Návrhová část reaguje na potřebu zapojení obcí do plánování sociálních služeb a rozšíření sociálních a obdobných služeb zejména pro seniory ve venkovských obcích. Pro řešení v návrhové části byly vybrány 4 problémové okruhy, ke kterým byly nastaveny cíle. První problémový okruh „Neexistence plánu sociálních služeb pokrývajících celé území ORP“ bude řešen naplňováním cíle zavést komunitní plánování sociálních služeb na celém území ORP. Druhý problémový okruh „Nízká informovanost a dostupnost poradenství v oblasti sociální péče a služeb“ má za cíl zavést systém poradenství a informování obyvatel o oblasti sociální péče a služeb a dále zavést vzájemnou výměnu informací a spolupráci magistrátu města Frýdek-Místek (příslušných odborů) a ostatních obcí ORP. Třetí problémový okruh „Chybějící nebo nedostatečné sociální a obdobné služby pro seniory v blízkosti domova ve venkovských obcích“ je nejrozsáhlejší a stanovuje si následující čtyři cíle v oblasti služeb sociální péče o seniory: zřízení pobytových služeb pro seniory ve venkovských obcích, zřízení ambulantních služeb pro seniory ve venkovských obcích, doplnit dostupnost pečovatelské služby a vytvořit společný servis pro seniory na úrovni DSO. V posledním problémovém okruhu „Nedostatečné využití potenciálu aktivních seniorů a dalších sociálně znevýhodněných skupin“ je určen jeden cíl, a to vytvořit služby koordinace aktivit pro seniory a další sociálně znevýhodněné skupiny a tímto využít potenciál těchto skupin pro rozvoj obcí i jejich osobností.

Každý cíl má svého správce neboli gestora cíle, který zodpovídá za jeho naplňování. Neznamená to, že je zodpovědný za realizaci jednotlivých projektů. Jeho rolí je zejména sledovat, zda jsou realizovány potřebné kroky k naplňování stanoveného cíle. Plní funkci jakéhosi hlídačského psa. Na druhou stranu může být také vizionářem (mít představu o naplňování cíle) a iniciátorem spolupráce i dílčích projektů, které povedou k naplňování

cílů. Každý cíl je sledován indikátory (výsledků a výstupů). Za zjišťování hodnoty indikátorů jsou zodpovědní jejich gestoři neboli správci měřítka (jedná se zpravidla o osoby, které mají potřebné údaje k dispozici nebo mají zkušenosti s jejich získáváním).

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracovávána v průběhu druhé poloviny roku 2014 a projednávána fokusní skupinou (také označována jako pracovní skupina), která byla složena z motivujících starostů a dalších zainteresovaných starostů, odborníků a členů realizačního týmu (cca 15 osob). Významnou úlohu sehrávali přítomní předsedové DSO, kteří tlumočili názory a požadavky svých kolegů z DSO (takto zastoupeno 26 obcí z 37 obcí). V srpnu fokusní skupina vytvářela vizi. V září byly fokusní skupinou prodiskutovány první návrhy problémových okruhů, které zpracoval zodpovědných pracovník pro analýzu a strategie na základě výstupů analytické části, dotazníkových šetření, diskusí s místními aktéry (zejména starosty) a odborníky na dané téma. Následně byly problémové okruhy rozpracovány příslušným pracovníkem pro analýzu a strategie do podoby cílů. V průběhu října byly tyto cíle projednány fokusní skupinou a již v této fázi byly diskutovány možné indikátory a správci cílů. Konečná podoba indikátorů byla projednána fokusní skupinou v druhé polovině listopadu. V průběhu prosince došlo k dopracování návrhové části na základě připomínek fokusní skupiny. Práce byly zakončeny odsouhlasením návrhové části motivujícími starosty.

4.5. Přílohy

Seznam příloh:

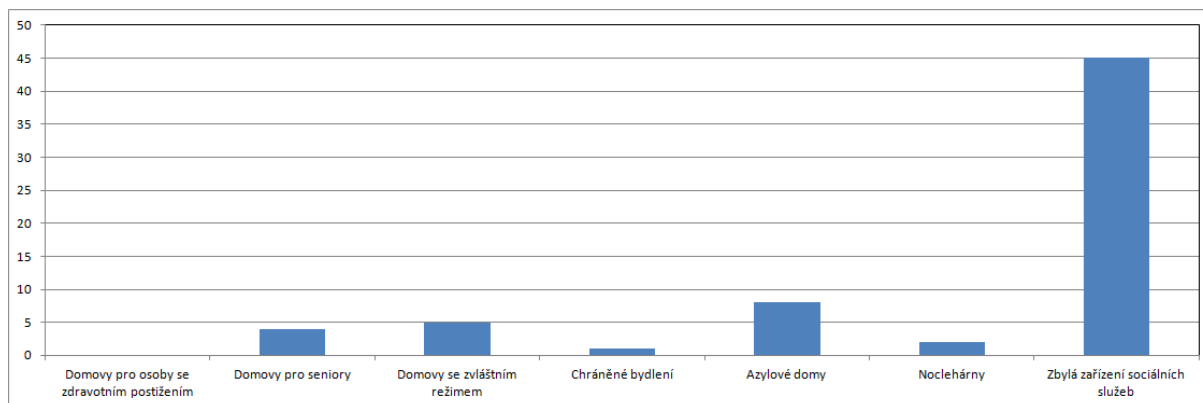
4.5.1 Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

- Graf č. 20: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP
- Graf č. 21: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
- Graf č. 22: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP
- Graf č. 23: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
- Graf č. 24: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele
- Graf č. 25: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele
- Graf č. 26: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP
- Graf č. 27: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- Graf č. 28: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012
- Graf č. 29: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP
- Graf č. 30: Dobrovolnická činnost v ORP
- Graf č. 31: Typy dobrovolnických projektů v ORP

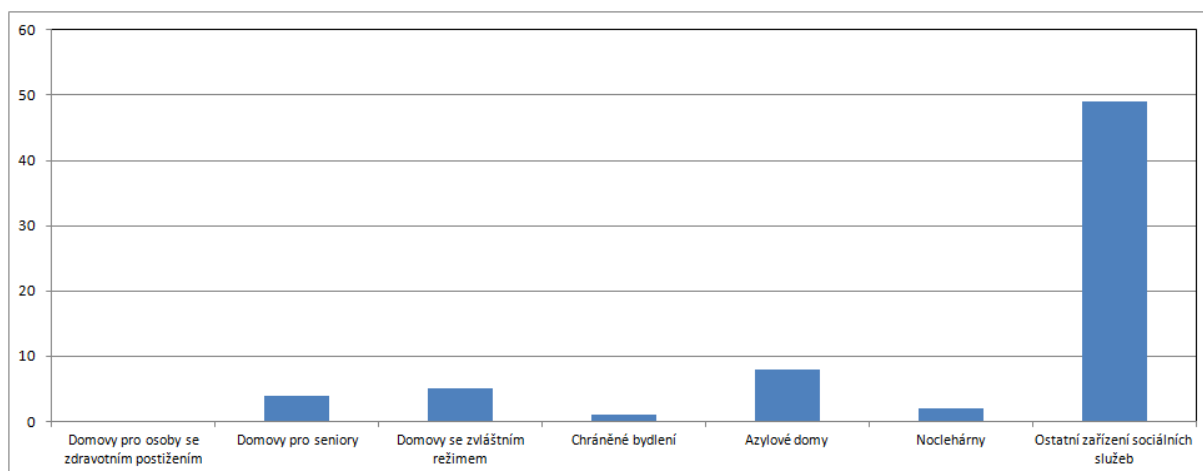
4.5.2 Přehled dostupných sociálních a obdobných služeb v SO ORP

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

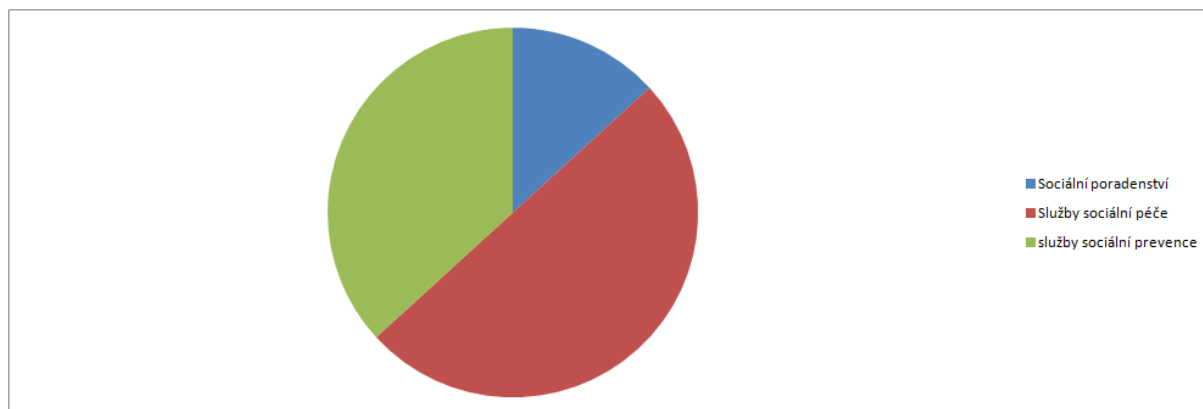
Graf č. 20: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

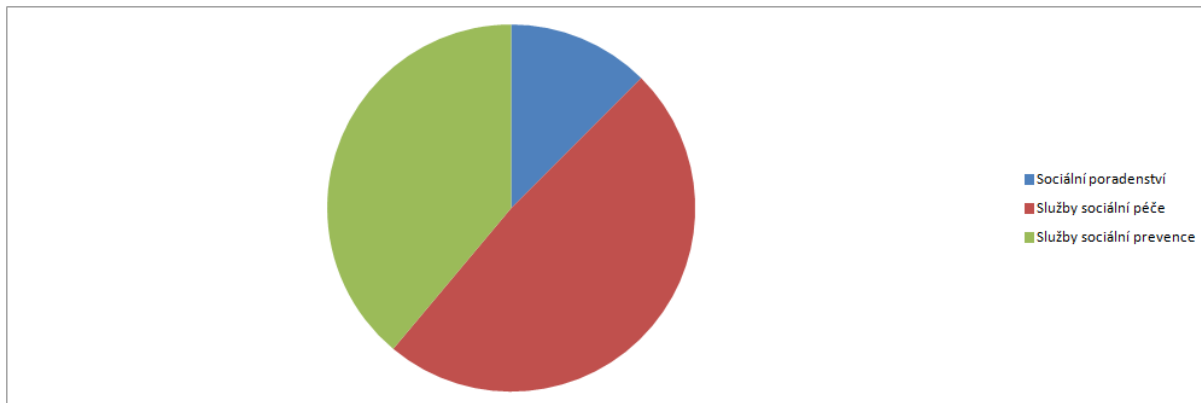
Graf č. 21: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

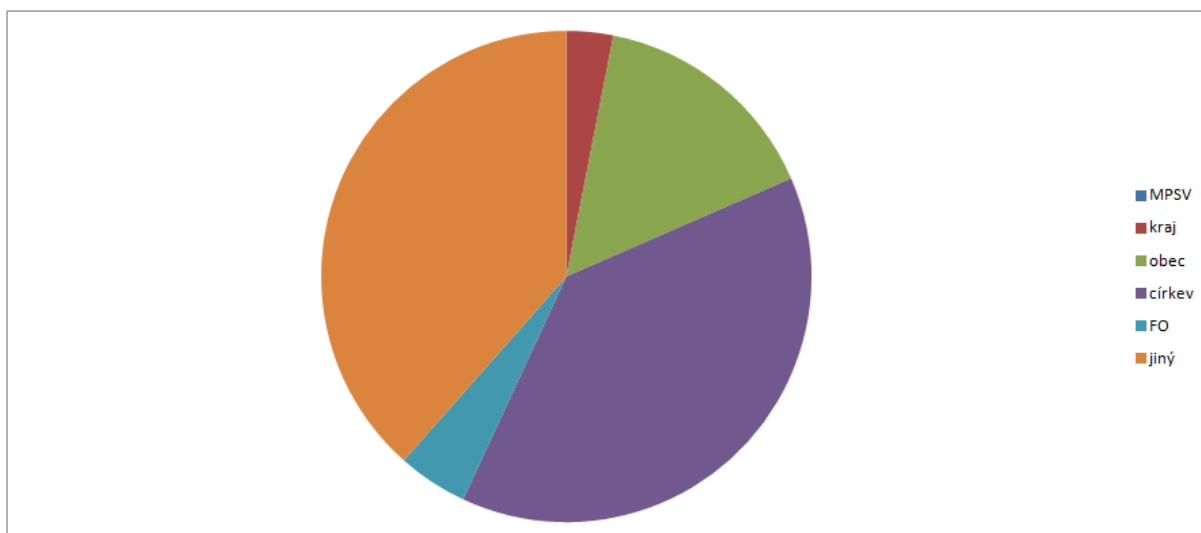
Graf č. 22: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

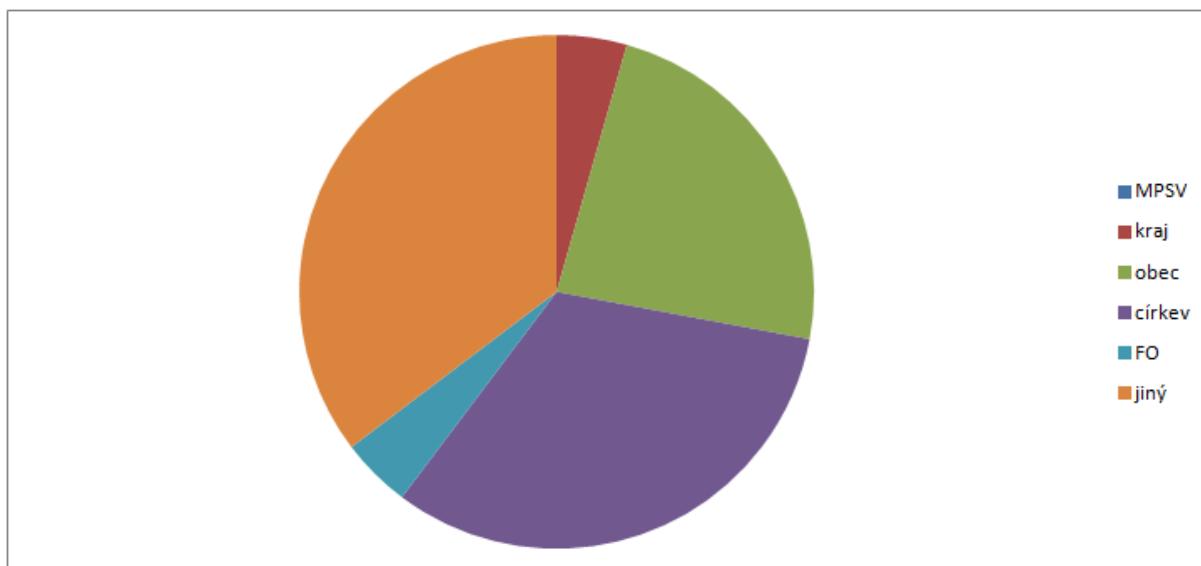
Graf č. 23: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

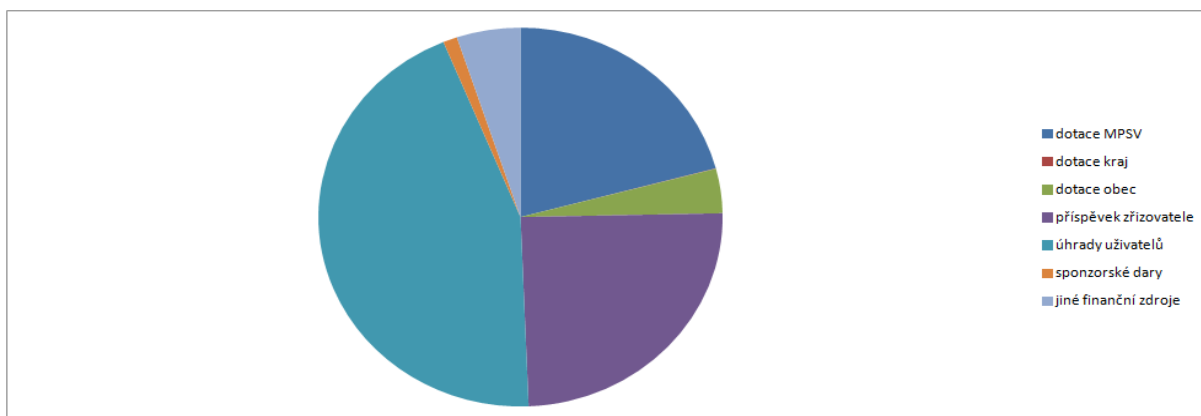
Graf č. 24: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

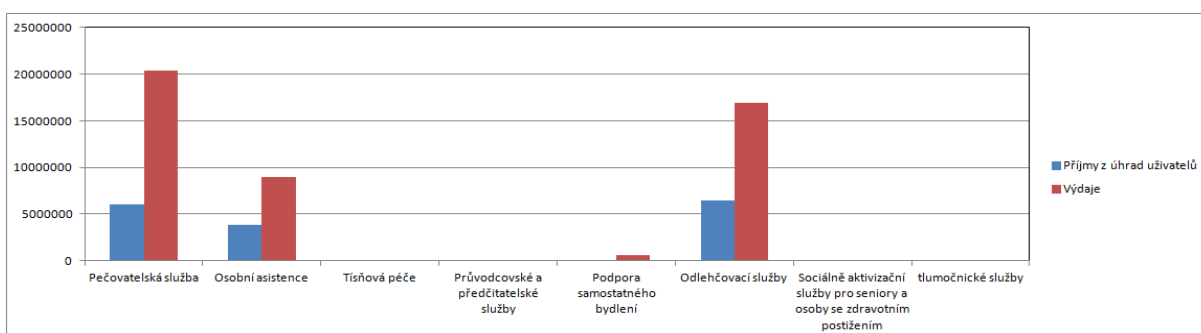
Graf č. 25: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

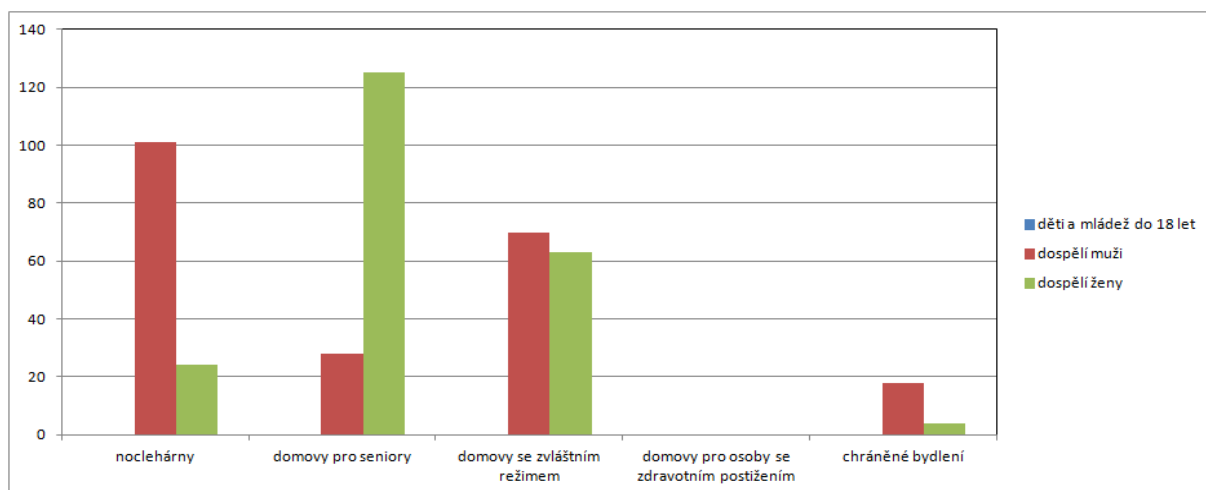
Graf č. 26: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

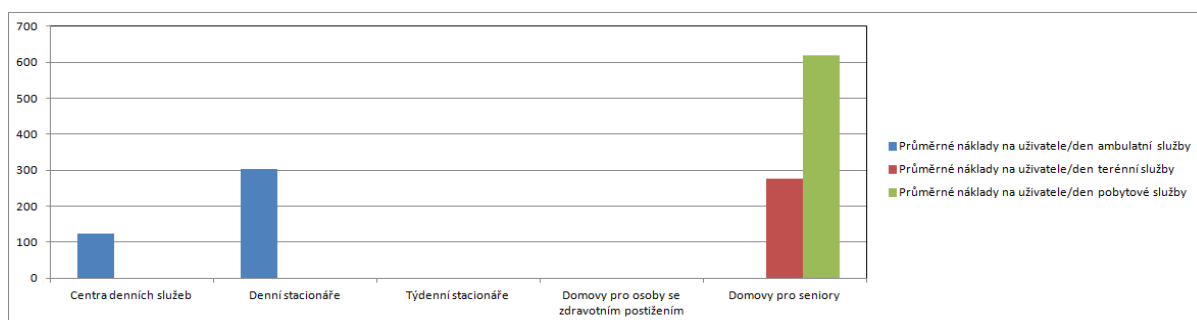
Graf č. 27: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

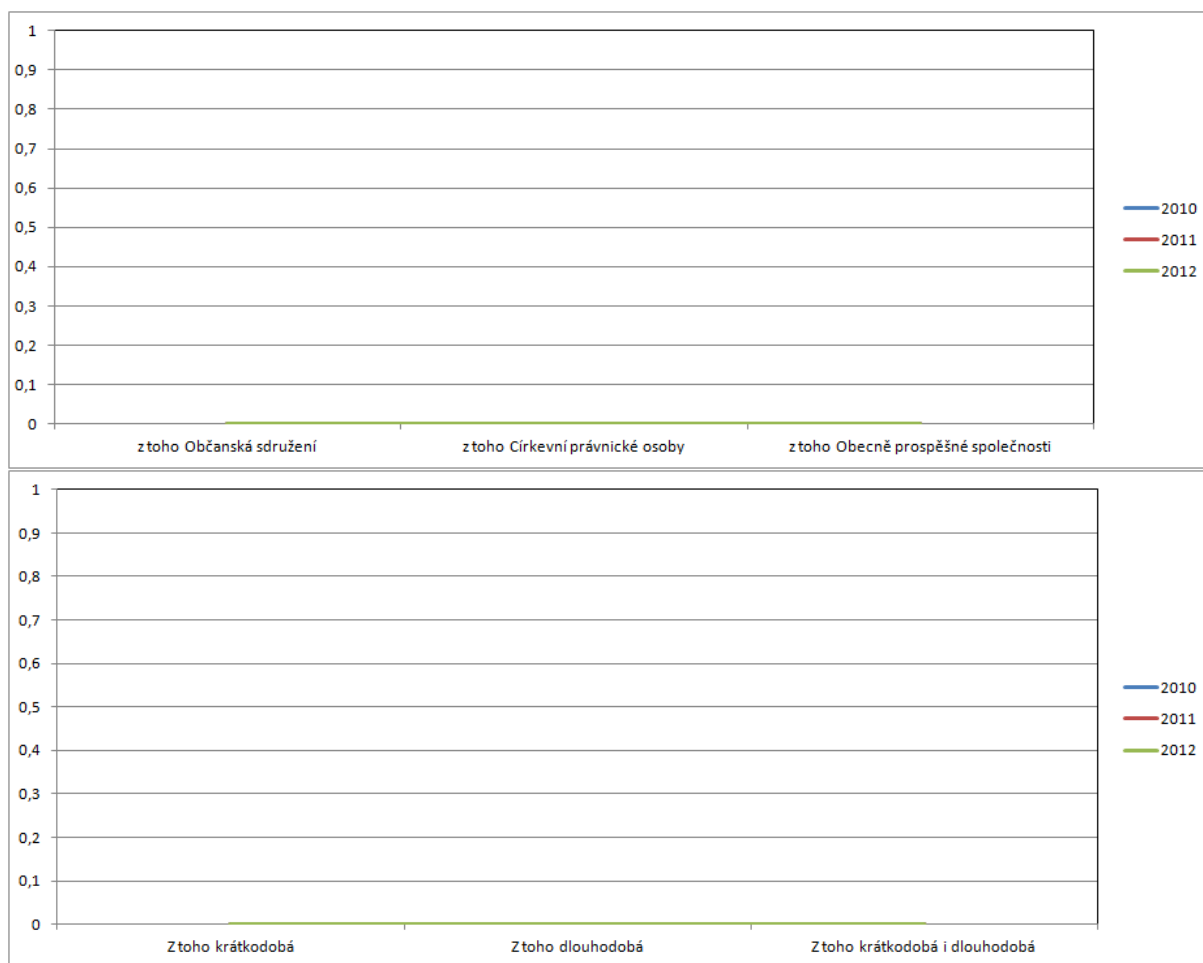
Graf č. 28: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

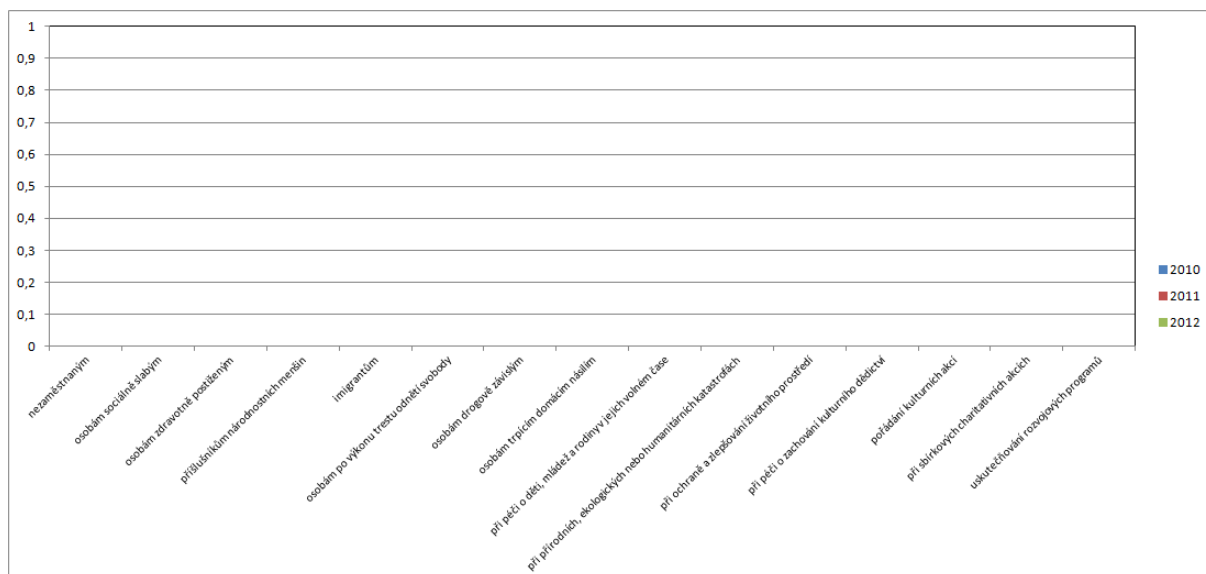
Graf č. 29: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

Graf č. 30: Dobrovolnická činnost v ORP

Graf č. 31: Typy dobrovolnických projektů v ORP

4.5.2. Příloha – Přehled dostupných sociálních a obdobných služeb v SO ORP

Druh služby	Název zařízení	Obec/obce	Poskytovatel
ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ			
	Centrum pro rodinu	Frýdek-Místek	Centrum nové naděje
	Občanská poradna	Frýdek-Místek	Centrum nové naděje
	Sociálně právní poradna	Frýdek-Místek	Centrum pečovatelské služby Frýdek-Místek, příspěvková organizace
	Poradna pro osoby se zdravotním postižením Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o. s.
	Rodinná a manželská poradna Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	Centrum psychologické pomoci, příspěvková organizace
	Sociální poradna Frýdek - Místek	Frýdek-Místek	KAFIRA o.p.s.
	Poradna Modrého kříže v ČR - Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	Modrý kříž v České republice o. s.
	Poradna pro ženy a dívky Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	Občanské sdružení ONŽ - pomoc a poradenství pro ženy a dívky
	Sociální poradna SONS - Frýdek - Místek	Frýdek-Místek	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR
	Poradna Národní rady osob se zdravotním postižením ČR pro Moravskoslezský kraj	Ostrava	Národní rada osob se zdravotním postižením ČR
	Centrum na podporu integrace cizinců Moravskoslezský kraj	Ostrava	Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR
OSOBNÍ ASISTENCE			
	AS-SENIOR o. p. s.	Lučina	AS-SENIOR o. p. s.
	Osobní asistence Frýdecko-Místecko	Frýdek-Místek	Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o. s.
	Vladimíra Martinková - AS - SENIOR	Lučina	Martinková Vladimíra
	Podané ruce, o. s. - Projekt OsA	Frýdek-Místek	Podané ruce, o.s. - Projekt OsA

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA			
	Centrum pečovatelské služby Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	Centrum pečovatelské služby Frýdek-Místek, příspěvková organizace
	Charitní pečovatelská služba	Frýdek-Místek	Charita Frýdek - Místek
	Domáci Péče OPORA, obecně prospěšná společnost	Frýdek-Místek	Domáci Péče OPORA, obecně prospěšná společnost
	Penzion pro seniory Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	Penzion pro seniory Frýdek-Místek, příspěvková organizace
	Charitní pečovatelská služba	Český Těšín	Charita Český Těšín
PODPORA SAMOSTATNÉHO BYDLENÍ			
	NOE Frýdek-Místek, podpora samostatného bydlení	Frýdek-Místek	Slezská diakonie
ODLEHČOVACÍ SLUŽBY			
	Dům pokojného stáří u Panny Marie Frýdecké	Frýdek-Místek	Charita Frýdek - Místek
	Domov pro seniory Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	Domov pro seniory Frýdek-Místek, příspěvková organizace
	HOSPIC Frýdek-Místek, p. o.	Frýdek-Místek	HOSPIC Frýdek-Místek, p. o.
	Penzion pro seniory Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	Penzion pro seniory Frýdek-Místek, příspěvková organizace
	ŽIRAFA - Integrované centrum Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	ŽIRAFA - Integrované centrum Frýdek-Místek, příspěvková organizace
CENTRA DENNÍCH SLUŽEB			
	Centrum denních služeb Domovinka	Frýdek-Místek	Centrum pečovatelské služby Frýdek-Místek, příspěvková organizace
	Denní centrum Maják	Frýdek-Místek	Charita Frýdek - Místek
DENNÍ STACIONÁŘE			
	Handicap centrum Škola života Frýdek-Místek, o.p.s.	Frýdek-Místek	Handicap centrum Škola života Frýdek-Místek, o.p.s.
	Linie radosti o. s.	Frýdek-Místek	Linie radosti o. s.

	Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, o. s. - ŠKOLA ŽIVOTA	Frýdek-Místek	Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, o. s. ŠKOLA ŽIVOTA
	ŽIRAFKA - Integrované centrum Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	ŽIRAFKA - Integrované centrum Frýdek-Místek, příspěvková organizace
TÝDENNÍ STACIONÁŘE			
	Dům pokojného stáří u Panny Marie Frýdecké	Frýdek-Místek	Charita Frýdek - Místek
DOMOVY PRO SENIORY			
	Dům pokojného stáří u Panny Marie Frýdecké	Frýdek-Místek	Charita Frýdek - Místek
	Domov pro seniory Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	Domov pro seniory Frýdek-Místek, příspěvková organizace
	Domov pro seniory Ondráš, příspěvková organizace	Brušperk	Domov pro seniory Ondráš, příspěvková organizace
	Penzion pro seniory Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	Penzion pro seniory Frýdek-Místek, příspěvková organizace
	Centrum sociálních služeb Český Těšín, příspěvková organizace	Český Těšín	Centrum sociálních služeb Český Těšín, příspěvková organizace
	Charitní dům pokojného stáří	Český Těšín	Charita Český Těšín
	Charitní dům pro seniory	Hnojník	Charita Český Těšín
	Domov seniorů Havířov, příspěvková organizace	Havířov	Domov seniorů Havířov, příspěvková organizace
	Domov seniorů Havířov, příspěvková organizace	Havířov	Domov seniorů Havířov, příspěvková organizace
	Integrovaný sociální ústav Komorní Lhotka, příspěvková organizace	Komorní Lhotka	Integrovaný sociální ústav Komorní Lhotka, příspěvková organizace
	Obecně prospěšná společnost Sv. Josefa, o.p.s. - Dům Sv. Josefa	Ropice	Obecně prospěšná společnost Sv. Josefa, o.p.s.
	Gerontocentrum ČČK nestátní zařízení sociální péče	Český Těšín	Oblastní spolek ČČK Karviná
	Senior domy POHODA a.s.,	Třinec	SENIOR DOMY

	Třinec - Domov pro seniory		POHODA a.s.
	BETANIA Komorní Lhotka, domov pro seniory	Komorní Lhotka	Slezská diakonie
	Domov pro seniory	Horní Suchá	SLEZSKÁ HUMANITA, obecně prospěšná společnost
	DOMOV PRO SENIORY SLEZSKÉ HUMANITY, o. s.	Český Těšín	SLEZSKÁ HUMANITA, obecně prospěšná společnost
	Domov Nýdek	Nýdek	Sociální služby města Třince, příspěvková organizace
	Domov Sosna	Třinec	Sociální služby města Třince, příspěvková organizace
	Středisko sociálních služeb města Frýdlant nad Ostravicí	Frýdlant nad Ostravicí	Středisko sociálních služeb města Frýdlant nad Ostravicí
	Domov seniorů Havířov, příspěvková organizace	Havířov	Domov seniorů Havířov, příspěvková organizace
	Domov pro seniory	Horní Suchá	SLEZSKÁ HUMANITA, obecně prospěšná společnost
DOMOVY SE ZVLÁŠTNÍM REŽIMEM			
	BESKYD DZR, o. p. s	Frýdek- Místek	BESKYD DZR, o.p.s.
	Domov se zvláštním režimem Pohoda	Dolní Domaslavice	Brenkus Jaroslav
	Oáza pokojů pro psychicky nemocné	Frýdek- Místek	Charita Frýdek - Místek
	Domov sv. Jana Křtitele, s. r. o.	Frýdek- Místek, Sviadnov	Domov sv. Jana Křtitele, s. r. o.
	Domov sv. Jana Křtitele v Palkovicích	Palkovice	Liberda Jan
	Domov seniorů Havířov, příspěvková organizace	Havířov	Domov seniorů Havířov, příspěvková organizace
	Náš svět, příspěvková organizace	Pržno	Náš svět, příspěvková organizace
	Domov Sosna	Třinec	Sociální služby města Třince, příspěvková organizace
	Středisko sociálních služeb města Frýdlant nad Ostravicí	Frýdlant nad Ostravicí	Středisko sociálních služeb města Frýdlant nad Ostravicí
	Domov seniorů Havířov, příspěvková organizace	Havířov	Domov seniorů Havířov, příspěvková

			organizace
DOMOVY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM			
	Integrovaný sociální ústav Komorní Lhotka, příspěvková organizace	Komorní Lhotka	Integrovaný sociální ústav Komorní Lhotka, příspěvková organizace
	Náš svět, příspěvková organizace	Frýdlant n. O., Pržno	Náš svět, příspěvková organizace
	EBEN EZER Český Těšín, domov pro osoby se zdravotním postižením	Český Těšín	Slezská diakonie
	BETEZDA Komorní Lhotka, domov pro osoby se zdravotním postižením	Komorní Lhotka	Slezská diakonie
	Domov Sosna	Třinec	Sociální služby města Třince, příspěvková organizace
CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ			
	Slunečný domov	Frýdek- Místek	Náš svět, příspěvková organizace
	ŽIRAFÁ - Integrované centrum Frýdek-Místek	Frýdek- Místek	ŽIRAFÁ - Integrované centrum Frýdek-Místek, příspěvková organizace
SOCIÁLNÍ SLUŽBY POSKYTOVANÉ VE ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍCH LŮŽKOVÉ PÉČE			
	Gaudium Frýdek-Místek s. r. o.	Frýdek- Místek	Gaudium Frýdek- Místek s. r. o.
	HOSPIC Frýdek-Místek, p.o.	Frýdek- Místek	HOSPIC Frýdek- Místek, p.o.
AZYLOVÉ DOMY			
	SÁRA Frýdek-Místek, Azylový dům pro matky s dětmi	Frýdek- Místek	Slezská diakonie
	BETHEL Frýdek-Místek (5 zařízení)	Frýdek- Místek	Slezská diakonie
	SÁRA Frýdek-Místek, azylový dům pro ženy (2 zařízení)	Frýdek- Místek	Slezská diakonie
DOMY NA PŮL CESTY			
	Dům na půl cesty Frýdek- Místek (3 zařízení)	Frýdek- Místek	Bílý nosorožec, o.p.s.
KONTAKTNÍ CENTRA			
	Kontaktní a poradenské centrum Frýdek-Místek	Frýdek- Místek	Renarkon, o.p.s
NÍZKOPRAHOVÁ DENNÍ CENTRA			
	BETHEL Frýdek-Místek, nízkoprahové denní centrum	Frýdek- Místek	Slezská diakonie

NÍZKOPRAHOVÁ ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ			
	Klub Nezbeda	Frýdek-Místek	Charita Frýdek - Místek
	Nízkoprahový klub U-kryt	Frýdek-Místek	o. s. Filadelfie
	Klub Kost'a	Frýdek-Místek	Statutární město Frýdek-Místek
	Klub Prostor	Frýdek-Místek	Statutární město Frýdek-Místek
NOCLEHÁRNY			
	BETHEL Frýdek-Místek, noclehárna	Frýdek-Místek	Slezská diakonie
	SÁRA Frýdek-Místek, Noclehárna pro ženy	Frýdek-Místek	Slezská diakonie
SLUŽBY NÁSLEDNÉ PÉČE			
	Poradna Modrého kříže v ČR - Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	Modrý kříž v České republice o. s.
SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY PRO RODINY S DĚTMI			
	Rodinná a manželská poradna Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	Centrum psychologické pomoci, příspěvková organizace
	Centrum Pramínek	Frýdek-Místek	Charita Frýdek - Místek
	SOCIÁLNÍ ASISTENCE Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	Slezská diakonie
SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY PRO SENIORY A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM			
	SONS ČR - Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR
SOCIÁLNĚ TERAPEUTICKÉ DÍLNY			
	EFFATHA Frýdek-Místek, sociálně terapeutické dílny	Frýdek-Místek	Slezská diakonie
TERÉNNÍ PROGRAMY			
	Terénní služba Rebel	Frýdek-Místek	Charita Frýdek - Místek
	Preventisté v terénu	Frýdek-Místek	Labyrinth - HelpMe
	Terénní program Frýdecko-Místecko	Frýdek-Místek	Renarkon, o.p.s
	BETHEL Frýdek-Místek, terénní program	Frýdek-Místek	Slezská diakonie
SOCIÁLNÍ REHABILITACE			
	Terénní služba ZOOM	Frýdek-Místek	Charita Frýdek - Místek
	RÚT Frýdek-Místek, sociální rehabilitace	Frýdek-Místek	Slezská diakonie

	SÁRA Frýdek-Místek, sociální rehabilitace	Frýdek- Místek	Slezská diakonie
RANÁ PÉČE			
	Poradna rané péče EUNIKA	Karviná	Slezská diakonie
	Středisko rané péče SPRP Ostrava	Ostrava	Společnosti pro ranou péči o. s.
	Středisko rané péče Tamtam Olomouc	Olomouc	Federace rodičů a přátel sluchově postižených, o. s.
UBYTOVÁNÍ PRO SENIORY			
	Dům s pečovatelskou službou Soběšovice	Soběšovice	nezjištěno
	Dům s pečovatelskou službou Brušperk	Brušperk	nezjištěno
	Dům s pečovatelskou službou Dobrá	Dobrá	nezjištěno
	Dům s pečovatelskou službou Hukvaldy	Hukvaldy	nezjištěno
	Dům s pečovatelskou službou Sviadnov	Sviadnov	nezjištěno
	Domy s pečovatelskou službou (10)	Frýdek- Místek	nezjištěno
	Penzion pro seniory Frýdek- Místek, příspěvková organizace	Frýdek- Místek	Penzion pro seniory Frýdek-Místek
ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ POBYTOVÁ			
hospic	HOSPIC Frýdek-Místek, p. o.	Frýdek- Místek	HOSPIC Frýdek- Místek, p. o.
léčebna dlouhodobě nemocných	Gaudium Frýdek-Místek s. r. o.	Frýdek- Místek	Gaudium Frýdek- Místek s. r. o.
OŠETŘOVATELSKÉ SLUŽBY			
	Charitní ošetřovatelské služby	Frýdek- Místek	Charita Frýdek - Místek
	Komplexní domácí zdravotní péče Šebestová s.r.o.	Frýdek- Místek	Komplexní domácí zdravotní péče Šebestová s.r.o.
	Agentura domácí péče OPORA, s.r.o.	Frýdek- Místek	Agentura domácí péče OPORA, s.r.o.
DOBROVOLNICTVÍ			
	Dobrovolnické centrum ADRA	Frýdek- Místek	ADRA
	Dobrovolnické hnutí Charity Frýdek-Místek	Frýdek- Místek	Charita Frýdek - Místek
	Dobrovolníci ve střediscích Slezské diakonie	Frýdek- Místek	Slezská diakonie
VÝCHOVA A PÉČE O DÍTĚ			
pedagogická a psychologická pomoc	Středisko výchovné péče	Frýdek- Místek	Středisko výchovné péče

pedagogická a psychologická pomoc	Pedagogicko-psychologická poradna, p. o.	Frýdek-Místek	Pedagogicko-psychologická poradna, p. o.
výchova a vzdělávání pro děti s postižením	Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Frýdek-Místek, p. o.		
výchova a vzdělávání pro děti s postižením	Základní škola a mateřská škola Naděje, Frýdek-Místek		
péče o dítě	Jesle Frýdek-Místek, p. o.	Frýdek-Místek	Jesle Frýdek-Místek, p. o.
dětský domov	Dětský domov a Školní jídelna, Frýdek-Místek, p. o.	Frýdek-Místek	Dětský domov a Školní jídelna, Frýdek-Místek, p. o.
volnočasové aktivity	Středisko volného času Klíč, p. o.	Frýdek-Místek	Středisko volného času Klíč, p. o.
volnočasové aktivity	Klub maminek Broučci	Frýdek-Místek	Klub maminek Broučci
volnočasové aktivity	Mateřské a rodinné centrum Bambulín	Horní Tošanovice	Mateřské a rodinné centrum Bambulín
DALŠÍ SLUŽBY			
probační a mediační služba ČR	Probační a mediační služba ČR	Frýdek-Místek	Ministerstvo spravedlnosti
pomoc seniorům, nezaměstnaným	III. dům, o. p. s.	Staré Město	III. dům, o. p. s.
volnočasové a spolkové aktivity	Svaz důchodů ČR, o. s., městská organizace Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	Svaz důchodů ČR, o. s. městská organizace Frýdek-Místek

Uvedený přehled sociálních a obdobných služeb (dle stavu k 31. 12. 2013) není zcela úplný a představuje pouze rámcový přehled. Nejprve jsou uváděny sociální služby (modře psané jsou služby se sídlem mimo SO ORP, které mohou být obyvateli SO ORP využívány) a následně obdobné služby. Celé spektrum dostupných služeb.

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění

- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Některé obce mají problém s černými skládkami, ale tento problém je spíše na ústupu. Větším problémem se zdá být čistota sběrných míst a čistota samotných kontejnerů na odpad, kdy zvláště v letních měsících, kontejnery zapáchají a jsou obletovány veškerým hmyzem.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Na území působí několik mikroregionů, ale obce spolupracují v této oblasti jen částečně, v malé míře. Spolupráce je zaměřena na sběr odpadů ve sběrných dvorech provozovaných některými obcemi, např. třanovický sběrný dvůr, který mohou využívat i občané okolních obcí. V menší míře spolupracují obce při přípravě a realizaci konkrétních projektů z oblasti využívání BRKO. Existuje ovšem v této oblasti velký potenciál pro další a systematickou spolupráci na úrovni jednotlivých mikroregionů i celého správního obvodu ORP.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Situační analýza

Situace v oblasti odpadového hospodářství ve správním obvodu je uspokojivá a z dotazníkového šetření mezi obcemi vyplývá totéž. Technický stav zařízení a techniky je starosty obcí hodnocen jako dobrý. Problémem jsou černé skládky, jejichž vznik souvisí s malou informovaností obyvatel o dostupnosti sběrných míst a dvorů a malé dostupnosti těchto zařízení v některých částech území. Vysoký potenciál pro další rozvoj lze spatřovat ve zvýšení podílu odděleného sběru a využívání odpadů (vč. elektroodpadů, BRKO, textilu, nebezpečného odpadu apod.). Ve správním obvodu jsou realizovány první společné projekty obcí měřené na využití BRKO (např. obce povodí Stonávky, obce povodí Morávky).

Svoz odpadů ve správním obvodu

Ve správním obvodu ORP Frýdek – Místek působí 4 svozové firmy (viz následující tabulky), sídlo zde má jen jedna svozová firma (Frýdecká skládka, a.s.). Průměrná cena (za dané ORP) za 1 tunu svozu a nakládání směsného komunálního odpadu je 2 307,- Kč a za 1 tunu svezeného tříděného/separovaného odpadu je 4 036,- Kč. Tyto částky jsou cca o 500,- Kč nižší než u celorepublikového průměru.

Tabulka č. 68a: Přehled svozových společností, působících v rámci území ORP, současný stav

Č.	Svozové společnosti na území ORP	Adresa provozu v území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámka
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Frýdecká skládka, a.s.	Panské Nové Dvory 3559	Frýdek-Místek	598003	O	31 obcí

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka č. 68b: Přehled svozových společností působících v nejbližším okolí řešeného území, současný stav

Č.	Svozové společnosti v nejbližším okolí (mimo území ORP)	Adresa provozu mimo území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámka
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	ASA, s.r.o.	Frýdecká 740	Ostrava	598879	S	Baška
2.	Nehlsen, s.r.o.	Jablunkovská 392	Třinec	598810	O/S	Dolní Tošanovice, Horní Tošanovice, Třanovice
3.	OZO Ostrava, s.r.o.	Frýdecká 680	Ostrava	545911	O	Řepiště, Krmelín

Zdroj: vlastní šetření

Zařízení ke sběru a výkupu odpadů

Sběrné dvory se nacházejí v 10 obcích a jejich rozmístění lze považovat za dostatečné. Problémem je často jejich nedostatečná vybavenost. Sběrná místa se nacházejí v 6 obcích (Kozlovice, Frýdek-Místek (3x), Hukvaldy, Dobrá, Morávka, Raškovice) a zástupci obcí považují jejich množství za nedostatečné a vidí toto za jeden z hlavních důvodů vzniku černých skládek. Síť výkupu odpadů lze považovat za dostatečnou. Největší podíl vykupovaných kovů představuje železné kovy. V menší míře jsou vykupovány barevné kovy např. měď.

Dále v území se nachází 12 dalších zařízení pro nakládání s odpady, které jsou v soukromém vlastnictví. Jedná se především o autovrakoviště, šrotiště a sběrný druhotných surovin. Převažuje sběr kovového odpadu. Výčet dostupných zařízení pro sběr a výkup uvádí následující tabulka a přiložená mapa.

Komentář k tabulkám: Chybí údaje o kapacitách, mnohdy nejde ani dohledat adresu provozovny, jsou dostupné jen adresy sídla společnosti. Provozovatelem a vlastníkem části sběrných dvorů je příslušná obec, případně vlastníkem je obec a provozovatelem soukromá společnost.

Tabulka č. 69a: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	A.S.A., spol. s r. o.	Prům. zóna	Nošovice	552518	S	Veškerý KO
2.	ELSPOL spol. s r. o.	Mírová 563	Řepiště	568830	S	Sběr, výkup a shromažďování odpadů kategorie O
3.	Frýdecká skládka, a. s.	Sběrný dvůr Slezská	Frýdek – Místek	598003	O	Veškerý KO

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
4.			Bruzovice	598046	O	BRKO
5.		Provoz 120-Betony a sutě	Frýdek – Místek	598003	O	Betony a sutě
6.		Provoz 521-SEPARACE SKLA	Frýdek – Místek	598003	O	Sklo
7.	LINEL s.r.o.		Krmelín	598348	S	Sběr, výkup a shromažďování odpadů
8.	Nehlsen Třinec, s. r. o.		Třanovice	552623	O/S	Veškerý KO
9.	Sběrné dvory s.r.o.		Brušperk	598038	S	Veškerý KO
10.			Místek	598003	S	
11.			Sviadnov	569631	S	
12.	Vyšní Lhoty		Vyšní Lhoty	552682	O	Veškerý KO

Zdroj: vlastní šetření, Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady Moravskoslezského kraje

Tabulka č.69b: Další zařízení pro nakládání s odpady na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP		Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Obec	ZÚJ		
1.	OZYMO Czech s.r.o.	Místek	598003	S	Sběrna pneumatik
2.	Milata, s.r.o.	Dobrá	598089	S	Autovrakoviště, sběrna odpadů
3.	HK ŠROT, s.r.o.	Staré Město	552551	S	Autovrakoviště
4.	H+P AUTODÍLY, s.r.o.	Paskov	598569	S	Autovrakoviště
5.	Ing. Martina Kožušníková	Paskov	598569	S	Autovrakoviště
6.	R.A.S. SERVIS s.r.o.	Sviadnov	569631	S	Autovrakoviště
7.	Delkos, s.r.o.	Palkovice	598551	S	Sběrna druhotných surovin
8.	Delkos, s.r.o.	Pražmo	568813	S	Sběrna druhotných surovin
9.	Demonta T, s.r.o.	Staré Město	552551	S	Sběrna odpadů
10.	Jiří Pavlas	Sviadnov	569631	S	Sběrna druhotných surovin
11.	Jiří Rotigel	Sviadnov	569631	S	Šrotiště
12.	ŠROT GEBESHUBER s. r. o.	Paskov	598569	S	Šrotiště

Zdroj: vlastní šetření, Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady Moravskoslezského kraje

Tabulka č. 69c: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ		
1.	ARCIMPEX s. r. o.	K čističce 53	Sviadnov	569631	S	Sběr a výkup kovových odpadů
2.	COPPER RECYCLING COMPANY s.r.o.		Pražmo	568813	S	Sběr a výkup mědi

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ		
3.	Juraj Mach	Potoční 1092	Frýdek	598003	S	Výkupna barevných kovů
4.	LAMEGA, s.r.o.		Paskov	598569	S	Sběr a výkup kovového odpadu
6.	LIJA a.s.		Sviadnov	569631	S	Výkup kovového odpadu
7.	Trade Alumetal Czech s.r.o.		Místek	598003	S	Sběr a výkup odpadů
8.	TSR Czech Republic s. r. o.		Staříč	552569	S	Výkupna kovových odpadů
9.	UNIONSTEEL s.r.o.		Sviadnov	569631	S	Sběrna kovových odpadů
10.	VATH OSTRAVA s.r.o.		Sviadnov	569631	S	Výkup železa a barevných kovů
11.	VÍTKOVICE RECYCLING a.s.		Lískovec	598003	S	Sběrna kovových odpadů

Zdroj: Vlastní šetření, Seznam oprávněných osob k nakládání s odpady Moravskoslezského kraje

Zařízení pro třídění odpadů

Podmínky pro třídění odpadů lze považovat za dostatečné v případě vybavenosti obcí kontejnery na sklo, papír, plast a také svozem pytlů s plasty a papírem. Na části území chybí kontejnery na další tříděný odpad např. elektroodpad, textil. Problém můžeme spatřovat v dostupnosti třídících linek na vybrané odpady. Ve správní obvodu ORP Frýdek-Místek se nachází 3 zařízení na třídění odpadů, z toho 2 (komunální odpad, sklo) lze považovat za koncová zařízení, jelikož se do nich vozí odpad z okolních obcí. V jednom případě se jedná o soukromé zařízení využívané firmou SPOLSTAV KONSTRUKT s.r.o. pro vlastní potřeby (stavební odpad). V okolních ORP (Ostrava, Třinec a Český Těšín) jsou dostupné třídící linky na papír, lepenku, plasty.

Komentář k tabulkám: U některých zařízení nebylo možno dohledat údaje o kapacitách a další doplňující informace.

Tabulka č. 70a: Třídící linky na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ		
1.	SPOLSTAV KONSTRUKT s.r.o.	č. p. 53	Vyšní Lhoty	552682	S	Mobilní drtící a třídící zařízení stavebního odpadu
2.	Frýdecká skládka, a. s.	Lískovec	Frýdek – Místek	598003	O	Sklo, papír, plast
3.	Frýdecká skládka, a. s.	Pánské dvory 3559	Frýdek – Místek	598003	O	Komunální odpad – papír, plast, sklo, kovy, textil

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka č. 70b: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Provozovatel/vlastník	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	OZO Ostrava, s.r.o.	Frýdecká 680/444	Ostrava – Sl. Ostrava	546046	29 000	O	Sklo, plast, papír, kompozitní obaly
2.	A.S.A. , spol. s.r.o.	Frýdecká 740	Vratimov	598879	25 000,00	S	Papír, plasty, lepenka, kovy, textil
3.	ECOPAK, spol. s.r.o.		Ostrava - Kunčičky	546135	28 000,00	S	Papír, lepenka, plasty, hliník, fotografický film
4.	Charita Sv. Alexandra	Holvekova 651/28	Ostrava - Kunčičky	546135	1 000,00	S	Plasty

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka č.70c: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel / vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Frýdecká skládka, a. s.	Pánské dvory 3559	Frýdek-Místek	598003	všechny okolní obce – cca 30	O	Komunální odpad – papír, plast, sklo, kovy, textil
2.	Frýdecká skládka, a. s.	Lískovec	Frýdek-Místek	598003	všechny okolní obce – cca 30	O	Sklo, papír, plast

Zdroj: Vlastní šetření

Zařízení pro nakládání s BRO

Ve správním obvodu Frýdek-Místek se nachází pouze 2 zařízení pro nakládání s BRO (obě jsou současně konečná zařízení). Potřeba sběru a využívání BRO je ve většině obcí (venkovského charakteru) vysoká. Ve většině obcí je toto řešeno odděleným sběrem. Většina takto vytríděného BRO končí v těchto dvou zařízeních pro nakládání s BRO nebo v obdobných zařízeních v okolí (viz následující tabulky). Ojedinele jsou pořizovány individuální kontejnery pro domácnosti s případným následným svozem. Dále obce projevíly velký zájem o zřizování vlastních obecních (komunitních) kompostáren a o pořizování individuálních kompostérů pro domácnosti.

Komentář k tabulkám: U některých zařízení nebylo možno dohledat údaje o kapacitách a další doplňující informace.

Tabulka č. 71a: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/ vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a čp	Obec	ZÚJ		
1.	Frýdecká skládka, a.s.	Bruzovice	Frýdek – Místek	598003	O	Kompostárna
2.	Obec Baška	Baška 420	Baška	598011	O	Kompostárna

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka č. 71b: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Provozovatel/ vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	OZO Ostrava, s.r.o.	Bohumínská	Ostrava Hrušov	546046	O - kompostárna

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka č. 71c: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel / vlastník (O, OK, S)	Poznámka
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ			
1.	Frýdecká skládka, a.s.		F-M	598003	ORP FM	O	kompostárna Bruzovice
2.	Obec Baška	Baška 420	Baška	598011	Baška	O	kompostárna
3.	OZO Ostrava, s.r.o.	Bohumínská	Ostrava Hrušov	546046		O	kompostárna

Zdroj: Vlastní šetření

Zařízení pro odstraňování odpadů

Ve správním obvodu se nachází 6 zařízení pro odstraňování odpadů (viz následující tabulky a přiložená mapa). Z toho pouze jedna spalovna společnosti Arcelor Mittal, a.s. pro odstraňování nebezpečného odpadu.

V nejbližším okolí se nachází další zařízení pro odstraňování odpadů, zejména na území města Ostrava. Jedná se o spalovnu nebezpečného odpadu společnosti SITA CZ a.s. a 3 skládky odpadů. V souvislosti s trendem omezování skládkování komunálního odpadu a s dostupností skládek v okolních ORP lze počet zařízení pro odstraňování odpadů ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek považovat za dostačující.

Komentář k tabulkám: U některých zařízení nebylo možno dohledat některé údaje zejména o kapacitách, naplněnosti. Z dostupných informací lze odhadovat poloviční naplněnost skládek.

Tabulka č. 72a: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/ vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Arcelor Mittal FM a.s.	Křížkova 1377	F – M	598003	1600	400	spalovna NO/OO	S

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka č. 72b: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení	Provozovatel/ vlastník	Poznámky
		Ulice a č.p.	Obec	ZÚJ					
1.	SITA CZ a.s.	Slovenská 2071	Ostrava	554821	21200	20000	NO	S	spalování chladiv

Zdroj: www.sita.cz

Tabulka č. 73a: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Poznámka	Provozovatel/ vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Biocel Paskov, a.s.		Paskov	598569	S-001, S-IO	Pouze pro firmu	S
2.	A.S.A., spol. s r.o.		Řepiště	568830	S-NO, střepiště	Pro průmyslové odpady	S
3.	Frýdecká sklárka, a.s.	Pánské dvory	Frýdek – Místek	598003	S-003		O
4.	SKLADEKO s.r.o.		Staříč	552569	S-003		S
5.	Saft Ferak a. s.		Raškovice	549665	NO	Pouze pro firmu	S

Zdroj: vlastní šetření, webové stránky firem

Tabulka č. 73b: Nejblíží sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Provozovatel/vlastník	Poznámka
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	Chemická 1/2039	Ostrava	554286	S - OO	S	Pouze pro firmu
2.	Czech Slag	Frýdecká 462	Ostrava	546046	S - IO	S	Pouze pro firmu
3.	OZO	Frýdecká a Bohumínská	Ostrava	546046	S - OO	O	

Zdroj: vlastní šetření, webové stránky firem

Tabulka č. 73c: Koncová zařízení (sklárky pro odstranění odpadů z obcí a soukromých společností řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a čp	Obec	ZÚJ		
1.	A.S.A., spol. s r.o.		Řepiště	568830		S
2.	Frýdecká sklárka, a.s.	Pánské dvory	Frýdek – Místek	598003	Obce ORP F-M	O
3.	SKLADEKO s.r.o.		Staříč	552569		S
4.	SITA CZ a.s.		Místek	598003		S

Zdroj: vlastní šetření

Další zařízení pro nakládání s odpady

Ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek se nenachází další zařízení pro nakládání s odpady (výše nevyjmenované v tabulce 69b). V okolních ORP se nachází široké spektrum různých menších zařízení pro nakládání s odpady lokálního významu nebo určené pro soukromé účely.

Černé sklárky odpadu a ekologické zátěže a další doplňující informace

Existence černých skládek je významný problém, zejména v okrajových oblastech obcí a na území CHKO Beskydy. Sklárky se objevují na různých místech a nepravidelně. Druh odpadu je z velké části závislý na druhu území. V chatových osadách je to veškerý KO včetně nadměrného odpadu jako starý nábytek, lednice apod., v lesích odpad po turistech (papír, plast). Příčinou je nízká informovanost obyvatel, neochota odvážet odpady na vzdálené sběrné dvory a místa. Černé sklárky obce likvidují na své náklady. Dalším

problémem vyskytující se zejména u domácnosti je nevhodná likvidace odpadů v místních topeništích.

Ve správním obvodu Frýdek-Místek je ohrožen především vodní tok Ostravice a Morávka a navazující ekosystémy evidovanými ekologickými zátěžemi průmyslového původu (těžké kovy, PAU, NEL, fenoly) např. dehtové laguny a lokální kontaminace zemin a podzemních vod (lokalita Raškovice, Frýdek-Místek, Lískovec)¹¹. Dále se řeší likvidace staré skládky nebezpečných odpadů ve Frýdku-Místku zvané Skatulův Hliník. Tato ekologická zátěž bude odstraněna během příštích měsíců z důvodu přímé návaznosti na výstavbu rychlostní komunikace.

Produkce odpadů

Ve sledovaném období produkce odpadů osciluje kolem hodnot 250 tis. tun, až 300 tis. tun. Výkyvy v produkci odpadů jsou způsobeny produkcí odpadů z firem, výrobních a průmyslových podniků na ORP a firem zabývajících se stavebnictvím a demolicemi. Produkce odpadů ve srovnání s teoretickou datovou základnou pro produkci odpadů 2000 je nižší. Od roku 2009 zaznamenáváme mírný nárůst produkce odpadů a v této souvislosti by bylo vhodné učinit kroky ke zmírnění tohoto trendu. Výjimkou je rok 2011, kde jsou největší výkyvy v produkci odpadů způsobeny produkcí odpadů z firem, výrobních a průmyslových podniků na území ORP a firem zabývajících se stavebnictvím a demolicemi. Lze odvozovat, že část tohoto navýšení je způsobena mimořádnými investičními záměry, na což navazuje i produkce nebezpečných demoličních a stavebních odpadů.

V roce 2011 byl výkyv zapříčiněn mimořádnými investičními záměry, v rámci kterých docházelo ke zvýšení produkce odpadů stavebních a demoličních zařazených mezi nebezpečné odpady.

Tabulka č. 74a: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	370 487,05	242 852	211 565	299 649	403 751	314 310
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	27 198,99	18 752	10 026	12 231	28 099	15 094
Celková produkce (OO a NO)	398 358,27	261 604	221 591	311 880	431 850	329 404

Zdroj: GROUP ISOH (CENIA, MŽP)

¹¹ "zdroj: Přehled evidovaných starých ekologických zátěží v Moravskoslezském kraji s prioritami jejich řešení" udělat to jako hyperodkaz na stránky http://www.pod.cz/planovani/soubory/koncepce_MSK/prilohy/C9_10.pdf

Tab. č. 74b Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Frýdek-Místek	110 532	1 389,02	12,57	60 828,34	550,32	62 217,36	562,89
Moravskoslezský kraj	1 226 602	11 527,94	9,40	663 547,48	540,96	675 075,42	550,36

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 18,9 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 9,2 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 81,1 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů: Hyundai Motors Manufacturing Czech s. r. o., pivovar Radegast, OKD, a. s.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Moravskoslezský kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 0,4 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 20 kg vyšší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tabulka č. 75: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	967,87	805,25	5 450,81	5 981,11	556,86
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	6 916,03	8 165,91	2 042,51	2 031,21	2 011,38

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	36,75	11,05	158,82	385,19	255,95
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	211,17	73,47	4,44	0,74	33,72
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	405,70	356,89	240,66	175,67	45,85
06	Odpady z anorganických chemických procesů	66,98	44,98	63,86	106,68	18,31
07	Odpady z organických chemických procesů	9,42	4,91	7,92	106,70	332,26
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	235,97	408,37	795,22	696,85	783,98
09	Odpady z fotografického průmyslu	8,48	12,39	4,15	3,09	2,84
10	Odpady z tepelných procesů	16 974,72	21 020,39	23 754,47	17 732,93	17 065,84
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	28,27	33,85	65,33	153,68	142,49
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	3 990,20	4 010,39	2 046,62	4 054,06	4 819,67
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	10 793,80	1 137,05	1 398,00	1 551,87	1 667,78
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	11,76	7,33	6,19	5,09	8,28
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	6 206,63	9 049,23	10 114,43	16 300,61	20 959,28
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	6 596,71	6 252,59	12 724,67	38 165,48	40 108,74
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	96 920,93	96 334,29	160 336,64	234 019,13	146 188,87
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	204,40	226,74	234,24	280,46	291,65

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	25 699,32	21 286,39	34 966,10	30 593,67	34 164,87
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	85 319,18	52 320,84	57 465,64	79 505,33	59 945,31
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,02	28,02	0,00	0,04	0,27
Celková produkce odpadů [t]		261 604,31	221 590,33	311 880,72	431 849,59	329 404,20

Zdroj: GROUP ISOH (CENIA, MŽP)

Struktura produkce odpadů dle jednotlivých skupin odpadů se výrazně neliší od celostátního trendu. Množstevní zastoupení dle skupin odpadů v roce 2012 (obdobně i v dalších letech sledovaného období) je největší u následujících skupin odpadů: stavební a demoliční odpady (pochází se stavební a demoliční činnosti, má kolísavý charakter, souvisí s probíhajícími investičními záměry či likvidací ekologických zátěží), komunální odpad (původcem jsou obce), odpad jinak neurčený (jedná se např. o odpad z vyřazených autovraků, baterie a akumulátory, odpady z elektrického a elektronického zařízení, odpady chemikálií a mnohé další. Jejich vysoká produkce je zapříčiněna především vysokou produkcí odpadů kovových a z autovrakovišť, jejich přehled byl uveden výše), z čistíren odpadních vod (jedná se především o kaly s čistíren odpadních vod a to jak obecních tak průmyslových např. Frýdek-Místek, Paskov, Brušperk, Třanovice) a odpadní obaly (pocházejí zejména z podnikatelské sféry), absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály (souvisí s průmyslovou a výrobní činností). Většinou složkou jsou stavební a demoliční odpady, což je běžným jevem, který se váže na poměrně bohatou stavební činnost a pokračující aktivity restrukturalizace těžkého průmyslu (např. těžební průmysl) v této lokalitě.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost

nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka č. 76a: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	261 604,00	221 591,00	311 880,00	431 850,00	329 404,00
Celková produkce KO	91 371,55	61 179,42	67 233,32	95 400,58	80 453,11
Celková produkce SKO	42 644,26	29 318,56	26 700,01	26 259,71	29 746,25

Zdroj: GROUP ISOH (CENIA, MŽP)

Produkce směsného komunálního odpadu od roku 2009 se stabilizovala a osciluje kolem hodnot 26 tis. až 30 tis. tun. Podobný trend lze očekávat v budoucnu. Výrazný pokles v roce 2009 oproti roku 2008 je pravděpodobně zapříčiněn změnou výpočtových postupů a legislativy. Podíl celkové produkce komunálního odpadu se na celkové produkci odpadů od roku 2009 pohybuje v rozmezí 21 až 27 %. Výjimkou je rok 2008, kde lze spatřovat výrazně větší podíl celkové produkce komunálního odpadu (34 %) na celkové produkci odpadů. U produkce komunálního odpadu lze očekávat stálejší charakter produkce odpadů.

Zaznamenané výkyvy jsou způsobeny zejména rozdílnou produkcí kovu a objemného odpadu (mají kolísavý charakter), BRKO (využívání v domácích kompostérech, zvýšená péče o zeleň a systém likvidace BRKO apod.), papírových a lepenkových obalů.

Tab. č. 76b Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Frýdek-Místek	110 532	47 406,33	428,89	22 821,35	206,47	192,87
Moravskoslezský kraj	1 226 602	528 551,93	430,91	250 545,01	204,26	207,50

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 76b je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 59 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 77 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 41 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálního.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 59 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 4 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Mezi pět nejvíce množství zastoupených druhů odpadu patří smíšený komunální odpad, papírové a lepenkové obaly, kovy, objemný odpad a plastové obaly. Ve sledovaném období se smíšený komunální odpad a objemný odpad udržuje v přibližné podobné rovině, výrazně ubylo kovů a papírových a lepenkových obalů a plasty zaznamenaly nárůst.

Tabulka č. 77a: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	5 681,24	7 215,95	7 534,32,	10 924,69	14 153,92
Sklo	150107, 200102	4 169,60	2 388,39	2 504,00	2 406,93	2 525,73
Plast	150102, 200139	2 101,70	3 530,85	2 523	3 385,05	5 505,47
Nápojové kartony	150105	0,56	0,00	0,20	1,34	2,99
Celkem separovaný sběr		11 953,10	13 135,19	12 561,52	16 718,01	22 188,11

Zdroj: GROUP ISOH (CENIA, MŽP)

Meziročně dochází k nárůstu celkové produkce separovaného odpadu (papír, sklo, plasty, nápojové kartony). Výjimkou je rok 2010, kdy se celková produkce separovaného odpadu oproti roku 2009 mírně snížila. Tento jev lze připsat nástupu krize v roce 2010. Co se týče jednotlivých tříděných komodit, v území se téměř vůbec netřídí nápojové kartony. Z výsledků vyplývá, že se nejvíc třídí papír, ale může to být také dané jeho hmotností (oproti plastům). V posledních letech došlo k náhradě skleněných lahví za plastové a část skleněných obalů je vrátná, tudíž je i méně skleněného odpadu.

Tab. č. 77b Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Frýdek-Místek	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	110 532	2 863,43	25,91	28,29
Plast	(150102, 200139)		1 187,34	10,74	9,89
Sklo	(150107, 200102)		1 486,44	13,45	10,20
Nápojové kartony	(150105)		1,44	0,01	0,07
Kovy	(200140, 150104)		10 741,91	97,18	103,48

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 20 %, produkce skla tvoří 59 %, produkce plastů tvoří 22 % a produkce nápojových kartonů tvoří 48 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 79 % vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména obalové odpady).

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání

s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, nápojových kartonů a vyšší u skla, plastů, kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na poměrně dobré úrovni.

Tab. č. 77c Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Frýdek-Místek	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	110 532	14,40	17,44
Plast	(150102, 200139)		10,89	10,01
Sklo	(150107, 200102)		13,42	10,16
Nápojové kartony	(150105)		0,34	0,16
Kovy	(200140, 150104)		11,26	39,78

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru a kovů a vyšší u skla, plastů, nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. č. 77d Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Moravskoslezský kraj	18,29	10,47	10,25	0,15	36,57	75,73
(0 až 500 obyv. včetně)	4,81	12,59	13,30	0,12	4,47	35,29
(501 až 1000 obyv. včetně)	5,96	12,77	13,99	0,17	8,06	40,96
(1001 až 4000 obyv. včetně)	8,20	12,26	13,36	0,20	10,76	44,78
(4001 až 10000 obyv. včetně)	14,34	10,99	11,46	0,19	43,31	80,29
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,75	8,98	8,05	0,28	93,28	132,33
(20001 až 50000 obyv. včetně)	22,67	9,81	9,54	0,21	52,52	94,75
(50001 až 100000 obyv. včetně)	18,93	7,06	8,23	0,12	38,68	73,03
(100001 a více obyvatel)	26,93	11,88	8,96	0,06	38,64	86,47
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Moravskoslezském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel (Dolní Tošanovice, Kaňovice, Lhoty, Pazderná, Žermanice). Nejvíce odpadu vytrídí občané v obcích od 10 001 do 20 000 obyvatel. Této velikostní skupině ale neodpovídá v ORP žádné město ani obec, předpokládá se tedy, že k největšímu třídění dochází v obcích od 50 001 do 100 000 obyvatel, do níž náleží město Frýdek-Místek. Co se týče hustoty sběrné sítě, má tento ukazatel v ORP hodnotu 137 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji hustěji rozmístěna, přičemž hustota sběrné sítě v Moravskoslezském kraji je 211 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Opava) vykazuje ORP Frýdek-Místek vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je podprůměrná.

Tabulka č. 78: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod	4312,87	4148,87	13322,58	14526,50	17209,75

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
	neuvedené pod číslem 190811					
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	11114,00	848,39	2532,86	2804,89	2839,08
200201	Biologicky rozložitelný odpad	3411,86	2248,81	2370,87	2540,84	2576,60
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	761,27	766,43	778,96	886,21	989,30
150103	Dřevěné obaly	287,33	385,73	875,33	1204,38	933,91

Zdroj: GROUP ISOH (CENIA, MŽP)

Největší podíl na produkci biologicky rozložitelných odpadů v roce 2012 (obdobně i v dalších sledovaných letech) mají v první řadě kaly z čištění odpadních vod a následně biologicky rozložitelný odpad z komunální sféry a další BRO (viz tabulka). Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod (neuvedené pod číslem 190811) mají největší zastoupení, což je důsledkem poměrně rozsáhlého průmyslu v ORP (uhelné doly, hutní a strojírenské podniky, pivovar a další). Produkce kalů z čištění komunálních odpadních vod v roce 2009 oproti 2008 klesla, pak už je zaznamenán jen mírný nárůst. Produkce biologicky rozložitelného odpadu ve sledovaném období (s výjimkou roku 2008) má mírně rostoucí trend zapříčiněn zvýšením třídění BRKO. Lze spatřovat významný potenciál pro jeho další využívání. Produkce odpadů dalších druhů tj. suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování a dřevěné obaly je v porovnání s produkcí dalších druhů odpadů v této tabulce nevýznamná.

Tabulka č. 79a: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	90 727,32	56 580,17	61 642,00	65 473,12	75 082,76
z toho celková produkce BRKO	61 560,45	38 555,02	34 877,48	35 145,36	39 281,78

Zdroj: GROUP ISOH (CENIA, MŽP)

Produkce BRO po výrazném poklesu v roce 2009 postupně roste. Produkce BRKO rovněž v roce 2009 zaznamenává výrazný pokles a od tohoto roku udržuje se v rozmezí 35 tis. až 40 tis. tun. Obdobný trend lze očekávat i v budoucnu. Produkce BRO přepočtená na jednoho občana ORP činí téměř 2 kg na občana a den, BRKO téměř 1 kg na občana a den.

V tabulce č. 79a (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina

BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 79a primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. č. 79b: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Frýdek-Místek	110 532	30 341,95	274,51	2 372,48	21,46
Moravskoslezský kraj	1 226 602	365 500,49	297,98	35 449,53	28,90

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 77 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 23 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 14 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 2 kg vyšší hodnoty měrné produkce odpadu

20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden cca v 1/3 obcí. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden v městech ORP.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tabulka č. 80: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládková ní odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	121 391	98 994	101 666	374 685	188 010	131 151
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		30,47	37,84	45,88	120,14	43,54	39,81
	Energetické využití	475,87	1 855,00	3 000,00	0,00	14,30	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	120 817	100 849	104 666	374 685	188 024	131 151
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
30,33		38,55	47,23	120,14	43,54	39,81	
Celková produkce odpadů		398 358	261 604	221 591	311 880	431 850	329 404
Odstraně ní	Skládkování	255 320	137 488	125 297	108 272	89 655	74 029
	Spalování	1 390,06		933,38	787,38	716,21	182,00
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění	138 878		126 230	109 059	90 371	74 211

Zdroj: GROUP ISOH (CENIA, MŽP)

Na území ORP je odpad z největší části využíván materiálově (trend množství využívaného odpadu je kolísavý a nelze odvodit trendy do budoucna). Jedná se především

o využití škváry a strusky pro znovuzískávání anorganických materiálů a o využití zejména demoličního keramického odpadu (např. cihel) jako technologického materiálu na zajištění skládek. Energetické využití odpadů je evidováno v minimální výši. Majoritním způsobem odstraňování odpadů na území ORP je skládkování (na území ORP je Frýdecká skládka, a.s. a další 4 soukromé skládky), přičemž množství skládkovaného odpadu klesá. Spalování je využíváno jako způsob odstraňování pouze v jednom zařízení a to v zanedbatelném množství (na území ORP je spalovna Arcelor Mittal) a jeho objem má klesající tendenci.

Tabulka č. 81: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	5 649,8	14 694	9 095	27 179	48 217	21 987	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			10,37	16,08	14,87	40,42	50,54	27,33	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			Celkem vybrané způsoby využití	5 192	14 694	9 095	27 179	48 217	21 987
				Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
				9,53	16,08	14,87	40,42	50,54	27,33
	Celková produkce KO [t]		54 460,5	91371,55	61179,4	67233,32	95400,58	80453,11	
	Odstranění	Skládkování		82 802	79 164	77 266	67 327	57 902	
		Spalování		95,16	129,32	60,66	87,65	36,45	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		82 897	79 293	77 327	67 414	57 938	
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	1,50	0,00	0,00		
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	1,50	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování	66 372	60 141	63 202	53 852	46 036		
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Celkem vybrané způsoby odstranění	66 372	60 141	63 201	53 852	46 036		

Zdroj: GROUP ISOH (CENIA, MŽP)

Komunální odpad se z velké části odstraňuje skládkováním, především SKO (v menší míře objemný odpad, uliční smetky a jiný biologicky nerozložitelný odpad). Minoritně na území ORP dochází ke spalování komunálního odpadu. V průběhu sledovaného období podíl využívaného komunálního odpadu na celkové produkci komunálního odpadu výrazně kolísá, ale lze zaznamenat určitý zvyšující trend. Využívá se pouze materiálově např. kompostování nebo recyklace a znovuzískávání kovů a dalších surovin. Pozitivním trendem na území ORP je snižování produkce směsného komunálního odpadu a obdobný trend lze předpokládat i v budoucnu. Problémem je způsob nakládání s tímto odpadem. Prakticky je pouze skládkován (Frýdecká skládka, a.s.). Perspektivní je pokračovat ve zvyšování úrovně materiálového využití (vč. třídění, recyklace) a snižování produkce směsného komunálního odpadu, což je v souladu s cíli POH.

Tabulka č. 82: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	2015,50	1056,62	1676,34	2219,11	432,91
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	38,77	48,15	29,35	33,93	18,07
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	939,25	453,61	1400,40	5293,40	5231,11
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,37	0,01	0,00	83,13
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	603,11	692,17	495,75	670,81	836,22
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	97,08	273,59	102,00	54,60	49,93
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ener. využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	4,38	11,04	13,83	19,14	14,12

Zdroj: GROUP ISOH (CENIA, MŽP)

Veškerý separovaný odpad je po dotřídění na jednotlivé využitelné složky prodán k dalšímu materiálovému využití. Převážná část materiálového využití /konečná recyklace/ se děje mimo ORP. Nápojové kartony se v ORP F-M nevyužívají (tento materiál se třídí jen velmi málo nebo vůbec), využití papíru stále klesá, u plastů je stav víceméně vyrovnaný, u skla byl zaznamenán obrovský nárůst využití. Papír a plasty jsou zpracovávány a využívány mimo území ORP. Sklo je tříděno v území v zařízení Frýdecké skládky, a. s. (katastr Lískovec) a je zpětně využíváno ve sklářském a stavebním průmyslu zpravidla mimo území ORP. Odstranění se děje skládkováním a jsou to pouze nevyužitelné tříděné odpady. Na skládku se vozí odpady i z jiných ORP.

Tabulka č. 83: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995				Způsob nakládání	DZ pro skládkování vání BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití			15 527,50	6 351,19	7 781,32	5 343,37	2 633,36	
		Energetické využití			396	3 000	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)			74 716	71 042	71 013	61 516	53 054	
		Spalování			39,35	57,70	30,15	57,06	18,56	
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití			3 764,68	2 962,00	2 477,06	2 771,14	2 154,57	
		Energetické využití			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓						
				148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování			13,88	8,20	5,49	22,19	1,42	
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Počet obyvatel v území ORP					109 796	109 977	109 726	110 128	110 532

Zdroj: GROUP ISOH (CENIA, MŽP)

Množství skládkovaného biologicky rozložitelného odpad v průběhu sledovaného období klesá. Přibližně 35 % BRO je materiálově využíváno (kompostárny v Bašce a Bruzovicích) a zdánlivě nepříjemný je klesající trend takto využívaného BRO. Množství materiálově využívaného BRKO meziročně nezaznamenává velké výkyvy. Energetické využití a spalování je pro nakládání s BRO a BRKO využíváno minimálně.

Finanční analýzy

Finanční analýza vychází z výdajů a příjmů jednotlivých obcí za období 2010 až 2013. Vstupními daty byl údaje poskytnuté ministerstvem financí a doplněné o údaje uvedené na stránkách www.rozpocetobce.cz.

Analýza výdajů

Do analýzy byly zařazeny následující výdajové položky rozpočtu obcí (paragrafy) :

- Sběr a svoz nebezpečných odpadů (3721)
- Sběr a svoz komunálních odpadů (3722)
- Sběr a svoz ostatní odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních; 3723)
- Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů (3724)
- Využívání a zneškodňování komunálních odpadů (3725)
- Využívání a zneškodňování ostatní odpadů (3726)
- Prevence vzniku odpadů (3727)
- Monitoring nakládání s odpady (3728)
- Ostatní nakládání s odpady (3729)

Výdaje obcí lze rozdělit na neinvestiční výdaje tj. náklady a investiční výdaje tj. investice. V níže uvedené tabulce lze nalézt přehled nákladů v jednotlivých letech v členění dle účelu výdaje (dle paragrafu). Největší část sledovaných nákladů představují náklady za sběr a svoz komunálních odpadů. O řád nižších hodnot dosahují náklady na sběr a svoz nebezpečných odpadů a ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních) a využívání a zneškodňování komunálních odpadů. I když je sledované období krátké, lze předpokládat, že v příštích letech bude výše těchto nákladů stagnovat případně mírně růst (meziroční nárůst je cca 3 %). Výše dalších položek nákladů je zanedbatelná a jejich vývoj výrazně neovlivní celkové náklady.

Tabulka č. 84: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok ¹²		
		Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	1 117 000	970 000	1 002 000
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	70 446 000	72 709 000	75 194 000
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1 079 000	1 646 000	1 860 000

¹² Jedná se o neinvestiční výdaje

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok ¹²		
		Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	14 000	7 000	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	2 621 000	2 533 000	2 272 000
3726	Využívání a zneškodňování ostatní odpadů	447 000	196 000	308 000
3727	Prevence vzniku odpadů	0	58 000	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	8 000	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	155 000	270 000	158 000
Celkové náklady		75 887 000	78 389 000	80 794 000

Zdroj: Ministerstvo financí, www.rozpocetobce.cz.

Z věcného pohledu obce nejvíce vydávají finanční prostředky na sběr a svoz odpadů. Výše nákladů za svoz je závislá na mnoha faktorech. Jedním z nich je množství odpadů, počet sběrných nádob a vzdálenost od zařízení k nakládání s odpady. Průměrné náklady za sběr a svoz odpadů na obyvatele lze v celém správním obvodu ORP považovat za srovnatelné (určité extrémy představují hodnoty z obce Pražmo a Krásná)¹³.

Následující tabulka představuje investiční výdaje, tj. investice obcí do odpadového hospodářství. Ve sledovaném období největší podíl představují výdaje na sběr a svoz komunálních odpadů. Velká část je tvořena investicemi do sběrných dvorů, např. ve Vyšních Lhotách, Třanovicích, Raškovcích apod. Z analýzy rozmístění těchto investičních výdajů není patrná žádná koncentrace v centrálním městě Frýdku-Místku či větších obcích. Lze se ovšem domnívat, že při analýze datové řady za delší období by tato koncentrace zejména u města Frýdku-Místku potvrdila i s přihlédnutím k majetkovému propojení města Frýdek-Místek s jedním z významných provozovatelů zařízení, tj. s Frýdeckou skládkou a.s.

Tabulka č. 85: Investice do odpadového hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Investice v Kč/rok ¹⁴		
		Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	134 400	0	0
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	4 506 920	4 292 000	5 247 310
3723	Sběr a svoz ostatní odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	0	4 800	59 520
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	2 312 430	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	50 350	0	0

¹³ Je možné, že se jedná o chybu ve vstupních datech

¹⁴ Jedná se o investiční výdaje

Paragraf	Název	Investice v Kč/rok ¹⁴		
		Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
3726	Využívání a zneškodňování ostatní odpadů	2 735 900	180 620	30 000
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	0	0	0
Celkové investice		7 427 570	6 789 850	5 336 830

Zdroj: Ministerstvo financí, www.rozpocetobce.cz.

Následující tabulka uvádí srovnání průměrných neinvestičních výdajů na odpadové hospodářství (analyzované položky) za období 2010-2012 v jednotlivých kategoriích obcí.

Z analýzy je patrné, že největší podíl výdajů na odpadové hospodářství za celé ORP ve výši cca 50% vydává město Frýdek-Místek. Je to dáno zejména vysokým počtem obyvatel a faktem, že město vlastní významného provozovatele služeb v odpadovém hospodářství – Frýdeckou skládku a.s.

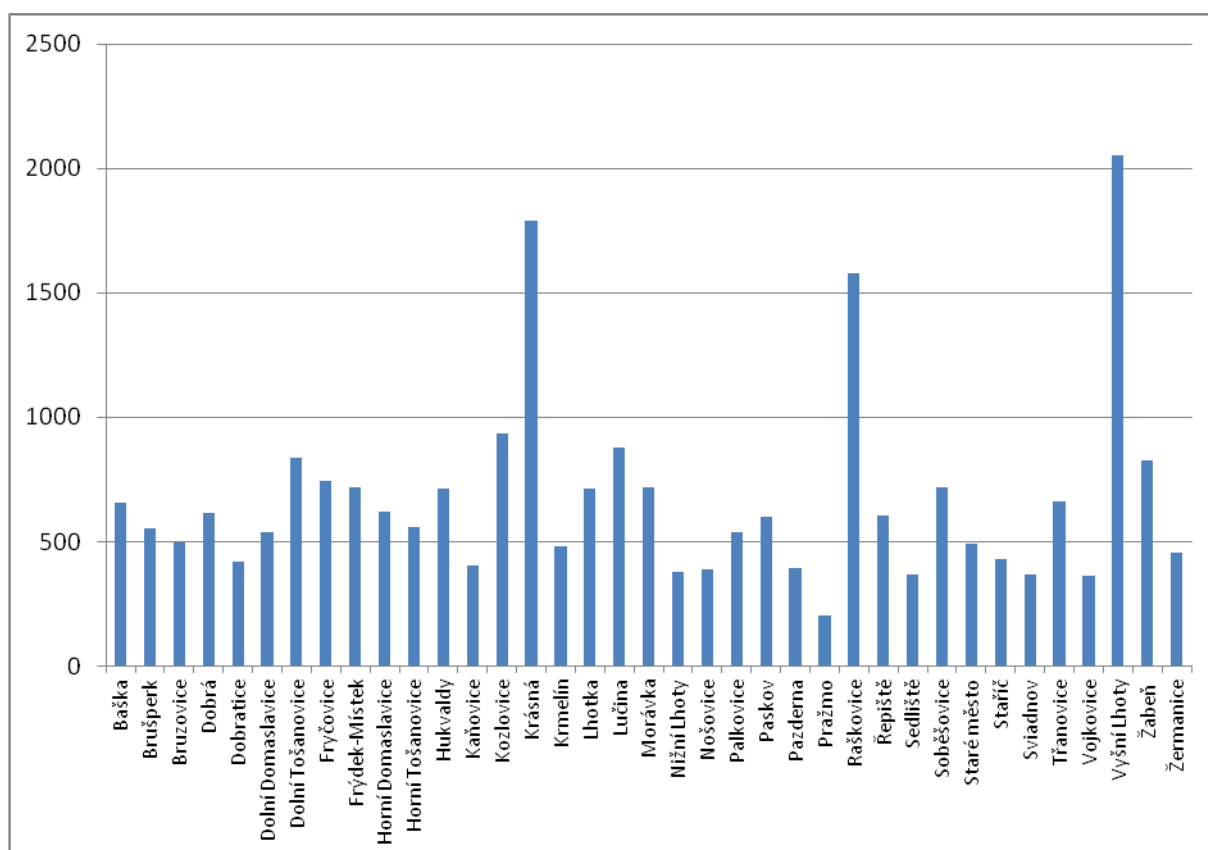
Tabulka č. 86: Průměrné výdaje na odpadové hospodářství za období 2010-2012 dle kategorií obcí

Obce dle počtu obyvatel	Počet obcí v ORP	Průměrné roční výdaje na OH (v mil. Kč)	Průměrné roční výdaje na KO (v mil. Kč)	Průměrné roční výdaje na OH na obyvatele (v Kč na rok)	Průměrné roční výdaje na KO ¹⁵ na obyvatele (v Kč na rok)
nad 50 tis.	1	42,15	41,18	732,75	715,82
2 až 5 tis.	9	2,2	1,89	709,4	616,86
1 až 2 tis.	11	1,21	0,99	840,95	667,28
do 1 tis.	16	0,55	0,45	847	700

Zdroj: Ministerstvo financí, www.rozpocetobce.cz.

Dále byly analyzovány celkové výdaje jednotlivých obcí na nakládání s komunálním odpadem, které představují nejvýznamnější výdaje obcí v oblasti odpadového hospodářství. Níže uvedený graf uvádí toto srovnání. Je potřeba zdůraznit, že se jedná o průměrné roční výdaje obcí na nakládání s komunálními odpady vč. investic. Proto jsou v grafu patrné dva extrémy, a to u obcí Vyšní Lhoty a Raškovice. Toto je zapříčiněno poměrně vysokými investicemi do sběru a svozu komunálních odpadů v porovnání s každoročními běžnými náklady. Extrémní hodnoty u obcí Krásná a Pražmo nebylo možno vysvětlit realizací reálných investic. Příčinou je poměrně vysoký podíl chat a rekreačních objektů, tj. nemovitostí bez trvale bydlících občanů. V obci Pražmo jsou náklady nižší díky soustředěnosti nemovitostí na malém prostoru (obec má rozlohu jen 355 ha), a tudíž náklady na dopravu jsou mnohem nižší.

¹⁵ Výdaje (neinvestiční a investiční) paragrafy 3722 – sběr a svoz komunálního odpadu a 3725 – využívání a zneškodňování komunálního odpadu

Graf č. 33: Průměrné roční výdaje obcí na nakládání s komunálním odpadem¹⁶

Zdroj: Ministerstvo financí, www.rozpocetobce.cz.

Analýza příjmů

Do analýzy byly zařazeny následující příjmové položky rozpočtu obcí (paragrafy)¹⁷:

- Poplatky za uložení odpadů (1333)
- Poplatek za komunální odpad (resp. poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od roku 2012; 1337, 1340)
- Registrační a evidenční poplatky za obaly (1338)
- Ostatní odvody z vybraných činností a služeb jinde neuvedené (1359)

Poslední dvě položky představují v příjmech v oblasti odpadového hospodářství obcí zanedbatelné částky, proto nebyly do další podrobné analýzy zahrnuty a byly analyzovány pouze daňové příjmy poplatky za uložení odpadů a poplatek za komunální odpad.

První analyzovanou položkou rozpočtu je položka „poplatky za uložení odpadů“. Tento poplatek náleží obcím, na jejichž území se nacházejí skládky. Ve sledovaném správním obvodu ORP jsou to obce Frýdek-Místek, Staříč, Řepiště a Paskov. Podrobnější přehled příjmů v této položce rozpočtu obcí uvádí následující tabulka.

¹⁶ Výdaje (neinvestiční a investiční) paragrafy 3722 – sběr a svoz komunálního odpadu a 3725 – využívání a zneškodňování komunálního odpadu

¹⁷ Jedná pouze o příjmy, které nejsou ze smluvních závazků, tedy že nejsou započteny odměny od EKO-KOM a od kolektivních systémů a dalších smluvních závazků (zapojení živnostníků do systému obce).

Tabulka č. 87: Poplatky za uložení odpadů za období 2010-2012 za celý správní obvod ORP

Obec	Poplatky za uložení odpadů		
	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Frýdek-Místek	23 452 210	20 559 320	16 819 310
Paskov	16 320	22 620	93 900
Řepiště	9 668 170	5 021 720	3 671 410
Staříč	14 115 000	11 675 100	9 014 450
Celkem	47 251 700	37 278 760	29 599 070

Zdroj: Ministerstvo financí, www.rozpocetobce.cz.

Příjmy z poplatků za komunální odpad představují přibližně polovinu příjmů obcí v oblasti odpadového hospodářství. Je potřeba zdůraznit, že tyto příjmy jsou rovnoměrně rozmístěny v území a cca polovinu tvoří příjmy města Frýdek-Místek, které rovněž představuje cca polovinu celkové populace správního obvodu ORP Frýdek-Místek.

Při analýze těchto příjmů z poplatků u 9 obcí¹⁸ tyto poplatky v dané položce rozpočtu nebyly uvedeny v předpokládané výši a do níže uvedené tabulky a vypočtených průměrů nebyly zahrnuty. V průměru poplatek za komunální odpad osciluje kolem 450,- Kč.

Tabulka č. 88: Průměrné roční příjmy na obyvatele z poplatků za komunální odpad

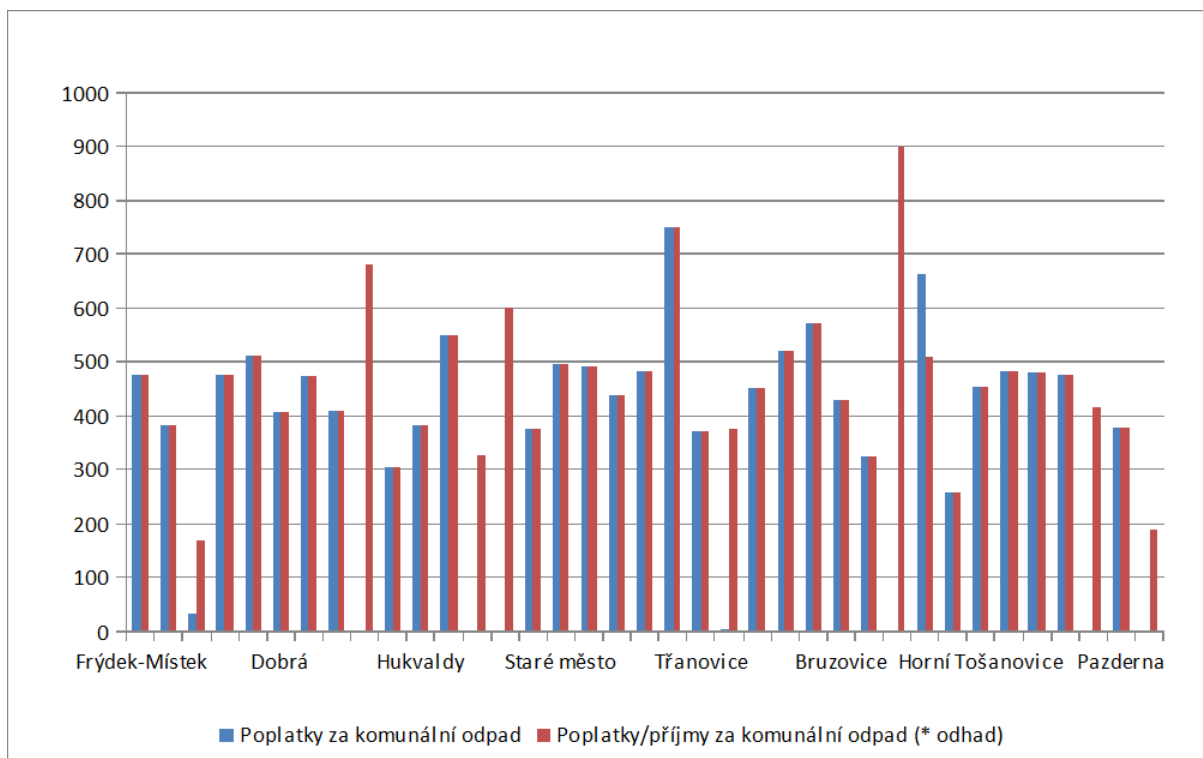
Kategorie obcí dle počtu obyvatel	Počet obcí v ORP	Průměrné roční příjmy na obyvatele z poplatků za komunální odpad (v Kč) ¹⁹
nad 50 tis.	1	476,32
2 až 5 tis.	9	423,91
1 až 2 tis.	11	482,76
do 1 tis.	16	438,80

Zdroj: Ministerstvo financí, www.rozpocetobce.cz.

V níže uvedeném grafu se nachází průměrné příjmy obcí z poplatků za komunální odpad. První sloupec vychází z hodnot uváděných v položce rozpočtu 134 (133). Druhý sloupec vychází u výše uvedených 9 obcí z položky rozpočtu 211 příjmy za poskytování služeb a výrobků, ve které jsou pravděpodobně tyto příjmy za nakládání s odpady započteny. Obec Nižní Lhoty poplatky od občanů nevybírá.

¹⁸ Nižní Lhoty, Kaňovice, Krásná, Žabeň, Nošovice, Sviadnov, Řepiště, Krmelín a Paskov

¹⁹ Nezahrnuty údaje za 9 obcí: Nižní Lhoty, Kaňovice, Krásná, Žabeň, Nošovice, Sviadnov, Řepiště, Krmelín a Paskov

Graf č. 34: Průměrné roční příjmy obcí z poplatků za komunální odpad²⁰

Zdroj: Ministerstvo financí, www.rozpocetobce.cz.

V oblasti financování odpadového hospodářství starostové obcí v rekreačně atraktivních oblastech nebo oblastech zasažených suburbanizací zdůrazňují problém financování sběru a svozu odpadů od obyvatel bez trvalého bydliště, kteří v obci využívají systém odpadového hospodářství. Jedná se většinou o tzv. chataře, kteří rekreační objekty obývají pouze část roku nebo dokonce obyvatelé, kteří fakticky v obci žijí, ale nejsou přihlášení k trvalému pobytu.

Očekávaný vývoj

V oblasti odpadového hospodářství očekáváme následující vývoj v oblasti produkce odpadů, využívání biologicky rozložitelného odpadu a působnosti svozových firem a provozovatelů zařízení.

V příštích letech lze očekávat postupný trend snižování produkce smíšeného komunálního odpadu, a to vlivem nárůstu třídění a omezování vzniku odpadů u zdroje. Toto vyplývá z celospolečenské podpory třídění odpadů a environmentálně zodpovědného přístupu k životu. Významnějším faktorem je tlak legislativních opatření na snižování produkce odpadů a jejich zpětné využívání u původců odpadů. V území očekáváme, že v souvislosti se suburbanizací a zvyšujícím se počtem obyvatel ve venkovských oblastech vzroste požadavek obyvatel na větší dostupnost sběrných míst a dvorů a rovněž požadavek na rozšíření sortimentu odebíraných odpadů. Těmto požadavkům bude potřeba vyhovět, zejména v souvislosti s riziky vzniku nových černých skládek.

²⁰ vč. výše nedaňových příjmů za poskytování služeb

Moderní životní styl, současné společenské trendy a nároky na kvalitu prostředí (např. okrasné zahrady) zejména u mladých lidí a obyvatel, kteří přicházejí z měst, vede ke zvyšování množství biologicky rozložitelného odpadu, který obyvatele nevyužijí a který je potřeba vhodně využít nebo odstranit. Dalším významným zdrojem navyšování množství BRO je péče o veřejná prostranství a pozemky obcí. Toto zvýšené množství BRO není možné nadále odstraňovat skládkováním, a proto se zvyšuje potřeba zavádění kompostování. Jednou z již využívaných variant je sběr a svoz a zpracování na průmyslových kompostárnách. Další variantou je podpora kompostování u zdroje tj. přímo v domácnostech (např. obce pořizují kompostéry pro domácnosti, realizují informační kampaně) nebo na tzv. obecních nebo komunitních kompostárnách. V budoucnu lze očekávat zvyšující trend právě tohoto typu využívání BRO.

Ve správním obvodu působí čtyři významné společnosti, zabývající se svozem a nakládáním s odpady. Tyto společnosti jsou současně i provozovateli zařízení k nakládání s odpady (sběrné dvory, skládky, kompostárny apod.). Obce jsou s těmito firmami spokojeny a dá se předpokládat, že i v budoucnu budou pokračovat ve vzájemné spolupráci, a to i v dalších oblastech nakládání s odpady. Příkladem takovéto spolupráce je oblast provozu sběrných dvorů, které budou ve vlastnictví obcí, ale provozovateli budou odborné firmy, které disponují potřebnými lidskými i materiálními zdroji.

V příštích letech poroste význam zajištění větší dostupnosti infrastruktury odpadového hospodářství (a to i v souvislosti s připravovanými legislativními změnami) a současně i zvyšování informovanosti a výchovy obyvatel ke snižování tvorby odpadů, třídění a využívání odpadů. Pro obce toto bude přinášet významné výdaje na investice do této infrastruktury a v této oblasti bude vhodná spolupráce obcí zejména na úrovni mikroregionů případně menších i větších územních celků (v návaznosti dojezdové vzdálenosti, místní zvyklosti, charakter osídlení apod.). Na úrovni celého ORP či jednotlivých mikroregionů bude vhodná spolupráce v oblasti informování a osvěty veřejnosti, tvorby různorodých informačních systémů či aplikací.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy
a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tabulka č. 89: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané, fyzické a právnické osoby	Pravidelný svoz (nerušit v noci)	Nedodržují zákon (např. dávají nebezpečný odpad do komunálního)	Leták „Jak třídit“	Vypracovat tematický leták
		Vzdálenost kontejnerů od domu (sídlíště - do 50m)	Neadekvátní požadavky	Zpravodaje	Kontrolovat čistotu u popelnic
		Výše poplatků (co nejméně)	Neplatí za odvoz		
		Čistota u kontejnerů	Nadměrná kumulace odpadů (křečkování)		
		Četnost svozu			
		Flexibilita svozu			
		Informovanost o platbách			
2.	Velké průmyslové podniky	Minimalizovat náklady na odpadové hospodářství	Ekologická zátěž	Opakovaná jednání	Provádět kontroly
		Maximalizovat opětovné využití odpadů			
3.	Turisté a návštěvníci	Dostupnost odpadkových košů	Odhazování odpadků mimo určená místa	Letáky, informační tabule	Prověřit dostupnost odpadkových košů a umístění kontejnerů
		Kontejnery na odpad umístěny tak, aby nebyly v kontrastu s atraktivními místy			
		Čistota u kontejnerů			

4.	<i>Představitelé obcí</i>	<i>Uspokojit požadavky vlastních občanů</i>	<i>Nedostatek zdrojů</i>	<i>Jednání mezi obcemi</i>	<i>Meziobecní spolupráce</i>
		<i>Optimalizovat výdaje na provoz a investice</i>	<i>Pokuty za nedodržování zákona</i>		
		<i>Čistota svozových míst</i>			
5.	<i>Školy</i>	<i>Pomoc od města v záležitosti recyklace</i>	<i>Neochota spolupráce v oblasti nakládání s odpady</i>	<i>Standardní komunikační kanály</i>	<i>Motivační opatření</i>
		<i>Motivovat školy, aby recyklovaly</i>		<i>Workshopy, semináře</i>	
		<i>Podpora sběru vybraných komodit</i>			
		<i>Kvalitní výchova v oblasti ekologie</i>			
6	<i>Majitelé skládek a jiných zařízení pro nakládání s odpady</i>	<i>Maximalizace zisku</i>	<i>Nedodržují zákon</i>	<i>Společná setkání</i>	<i>Investice do technologií</i>
		<i>Naplnit kapacitu zařízení</i>	<i>Znečišťování prostředí u zastaralých technologií</i>	<i>Standardní komunikační kanály</i>	
			<i>Staré ekologické zátěže</i>		
7	<i>Svozové společnosti</i>	<i>Maximalizace zisku</i>	<i>Neplní smlouvu</i>	<i>Opakovaná jednání</i>	<i>Změna svozové firmy</i>
		<i>Naplnit kapacitu zařízení</i>	<i>Nezodpovědný přístup zaměstnanců</i>		<i>Meziobecní spolupráce</i>

Bylo identifikováno 7 cílových skupin. Z toho nejvýznamnějšími cílovými skupinami jsou obce, jejich představitelé a jejich občané, a dále společnosti, které poskytují služby v oblasti odpadového hospodářství. Specifickými cílovými skupinami jsou původci odpadů a obyvatelé obcí, na které bude potřeba směřovat opatření na snižování produkce odpadů a prevence vzniku odpadů.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti odpadového hospodářství

Tabulka č. 90: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění běžného provozu systému odpadového hospodářství	2	5	10	Optimalizace systému svozu, Změna svozové firmy, Změna systému výběru plateb, Meziobecní spolupráce	Obec
		Výdaje na mimořádné záležitosti, např. na odstraňování černých skládek	2	2	4	Prevence - zajištění sběrných míst, Vzdělávání v oblasti odpadů, Sankce a medializace	Obec
		Nedostatek financí na investice a vybaven	3	2	6	Využití dotací, Meziobecní spolupráce	Obec
		Občané a původci komunálního odpadu neplatí za odpad	2	2	4	Změna systému výběru plateb	Obec
2.	Organizační riziko	Špatný systém svozu odpadů v rámci území ORP	2	2	4	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
		Neexistence či špatné rozmístění zařízení odpadového hospodářství (skládky, spalovny, recyklační linky, sběrné dvory,...)	4	2	8	Využití dotací, Meziobecní spolupráce	Obce daného území
		Nezájem či neochota obcí ke spolupráci	3	2	6	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
3.	Právní riziko	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	5	3	15	Upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území

4.	Technické riziko	Špatný technický stav zařízení a vybavení	3	3	9	Využití dotací	Svozová firma, obec
5.	Věcné riziko	Špatné řízení svozové firmy nebo porušování podmínek smlouvy a rizika spojená se zaměstnanci firmy (stížnosti občanů)	3	3	9	Správně stanovené podmínky ve smlouvě	Obec
		Občané a původci odpadu porušují zákon => zvýšené náklady (např. černé skládky) nebo pokuta pro obec	4	3	12	Systém kontroly	Obec

V odpadovém hospodářství je ve většině případů vlastníkem rizik obec či svazek obcí, což může způsobit nečekané výdaje těchto územních celků. Minimalizací rizik a případnou meziobecní spoluprací by se vzniklé případné náklady mohly snížit na minimum.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
1. Dobré rozmístění nádob na tříděný odpad	1. Nedostatečné třídění a recyklace odpadů (stavební, elektro ...)
2. Pravidelný svoz	2. Nedostupnost sběrných míst a dvorů zejména v malých obcích
3. Dobrý stav zařízení a techniky	3. Černé skládky v málo obydlených oblastech
4. Příklady dobré praxe pro meziobecní spolupráci	4. Nedostatečná informovanost o třídění odpadů
5. Dostupnost klíčových zařízení na území statutárního města Frýdek-Místek.	5. Nevhodné nakládání s odpady v lokálních topeništích
Příležitosti	Hrozby
1. Využití fondů EU a dotací	1. Nezájem o třídění odpadů
2. Podpora meziobecní spolupráce	2. Nevhodná legislativa - časté změny
3. Podpora třídění a recyklace odpadů	3. Nárůst cen při změně systému nakládání s odpady
4. Podpora kompostování	

Situace v oblasti odpadového hospodářství ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek je uspokojivá. Svoz odpadů je zajišťován v dostatečném rozsahu a pravidelně. Za silnou stránku lze rovněž považovat dostatečné rozmístění nádob na tříděný odpad (sklo, papír, plast, v některých obcích rovněž elektroodpad, textil apod.). Další silnou stránkou je dobrý stav

zařízení a techniky zejména pro účely sběru, svozu a úpravy odpadů. V regionu vznikají první projekty meziobecní spolupráce a inovativní projekty zaměřené na nakládání s odpady, které jsou zdrojem příkladů dobré praxe.

Stěžejní slabou stránkou je nedostatečná informovanost (zejména veřejnosti) o třídění odpadů a správném environmentálním chování. Z toho vyplývají další slabé stránky: nevhodná likvidace odpadů domácnosti v lokálních topeništích (často zapříčiněno snahou úspor výdajů za vytápění), černé skládky v okrajových částech obcí a na území CHKO Beskydy a nedostatečné třídění a recyklace odpadů (stavební, elektro, atd.). Posledně zmíněné je rovněž zapříčiněno nedostatečným množstvím a kapacitou (vč. sortimentu odebíraných druhů odpadů) sběrných míst a dvorů, zejména v menších obcích nebo okrajových částech měst.

Příležitostí je v první řadě finanční podpora odpadového hospodářství z fondů EU a předpokládaná podpora meziobecní spolupráce. Další významnou příležitostí je podpora třídění, recyklace odpadů a kompostování, jak ze strany státu a EU, tak ze strany široké veřejnosti.

Významnou hrozbou je nevhodná legislativa a její časté změny zejména ve vztahu zvyšujících se nároků na administraci a kvalitu zajištění provozu zařízení pro nakládání s odpady. Další hrozbou je nárůst cen a poplatků za svoz a nakládání odpadů při změně systému likvidace odpadů. Pro budoucí rozvoj odpadového hospodářství na daném území je důležitá součinnost místních obyvatel, a to zejména v oblasti třídění odpadů u zdroje (v domácnostech). Z tohoto plyne hrozba z nezájmu (zejména veřejnosti) o třídění odpadů.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz

Ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek působí čtyři svozové firmy, s jejichž službami jsou obce vesměs spokojeny a lze předpokládat, že budou pokračovat ve spolupráci. Množství zařízení k nakládání s odpady (přes 40) lze považovat za dostatečné. Pouze dostupnost, množství a spektrum odebíraných odpadů u sběrných dvorů (v 10 obcích) a sběrných míst (v 8 obcích) jsou vnímány jako nedostatečné. Dále se na území nachází 3 zařízení pro třídění odpadů, 2 zařízení pro nakládání s BRO, jedna spalovna nebezpečného odpadu (chladič) a pět skládek odpadů.

Produkce ostatního odpadu za sledované období 2008 až 2012 se pohybuje průměrně kolem 250 až 320 tis. tun ročně a lze zaznamenat mírně stoupající trend. V porovnání s datovou základnou produkce odpadů roku 2000 (358 tis. tun) lze považovat současný stav za uspokojivý. Produkce nebezpečného odpadu osciluje kolem 10-15 tis. tun ročně (výjimkou byl rok 2011 s produkcí nad 27 tis. tun). Ve správním obvodu je zaznamenáno obdobné složení odpadů (skupiny odpadů) jako na celostátní úrovni. Největší podíl zaujímají stavební a demoliční odpady a komunální odpad.

Za sledované období dochází k postupnému zvyšování množství separovaného sběru odpadů (z 12 tis. tun ročně na 22 tis. tun ročně) a souběžně ke klesajícímu podílu celkové produkce směsného komunálního odpadu na celkovou produkci komunálního odpadu (z cca 50 % na cca 40 %). Separovaný sběr odpadů se provádí u papíru, skla a plastu. Separovaný

sběr nápojových kartonů se vyskytuje ojediněle, což je způsobeno jejich společným sběrem s papírem či plasty.

Biologický rozložitelný odpad vznikající ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek je z velké části tvořen kaly z čištění komunálních odpadních vod a dále kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod. Podíl celkové produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu na celkové produkci biologicky rozložitelného odpadu má mírně klesající trend (z cca 60 % na 50 %).

Porovnáním celkové produkce odpadů s množstvím využitého či odstraněného odpadu v ORP Frýdek-Místek docházíme k následujícím závěrům. Více než polovina celkové produkce odpadů je odstraňována v ORP Frýdek-Místek, a to skládkováním (spalování se využívá minimálně). Většina využitého odpadu je využita v ORP Frýdek-Místek materiálově. Na skládkách v ORP Frýdek-Místek končí směsný komunální odpad a až 90 % biologicky rozložitelného odpadu. Materiálové využití je uplatňováno u 90 až 100 % separovaného sběru a u malé části biologicky rozložitelného odpadu.

Finanční analýza prokázala, že výdaje obcí (sledované období 2010 až 2012) na odpadové hospodářství se ročně pohybují ve výši cca 85 mil. Kč, z toho 78 mil. Kč představují náklady (provozní výdaje) a 73 mil Kč náklady na komunální odpad. Z analýzy je patrné, že největší podíl výdajů do odpadového hospodářství za celé ORP ve výši cca 50 % vykazuje město Frýdek-Místek. Příjmy obcí v odpadovém hospodářství jsou tvořeny poplatky za uložení odpadů (5 obcí celkem ve výši 30-50 mil. Kč ročně) a poplatky za komunální odpad. Příjmy obcí z poplatků za komunální odpad se pohybují za celý správní obvod do 50 mil. Kč (z toho více než 50 % připadá na město Frýdek-Místek) a průměrně na obyvatele vychází na cca 450 tis. Kč. Jednoduchým porovnáním příjmů a výdajů je patrné, že jednotlivé obce nedisponují dostatečnými příjmy na investice do odpadového hospodářství, a v této oblasti lze spatřovat velký potenciál pro meziobecní spolupráci a využívání dotací.

Do budoucna lze očekávat zvyšující se tlak (státu i společnosti) na snižování množství produkovaného odpadu, zvyšování třídění odpadů (množství i rozsah) a zvyšování využívání biologicky rozložitelného odpadu. V této souvislosti bude potřeba zvýšit informovanost a osvětu veřejnosti, rozšířit dostupnost sběrných dvorů a sběrných míst, pořídit technologii pro využívání a sběr biologicky rozložitelného odpadu. Ve všech těchto oblastech lze spatřovat velký potenciál pro meziobecní spolupráci a realizaci společných projektů.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiný opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců starostů z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

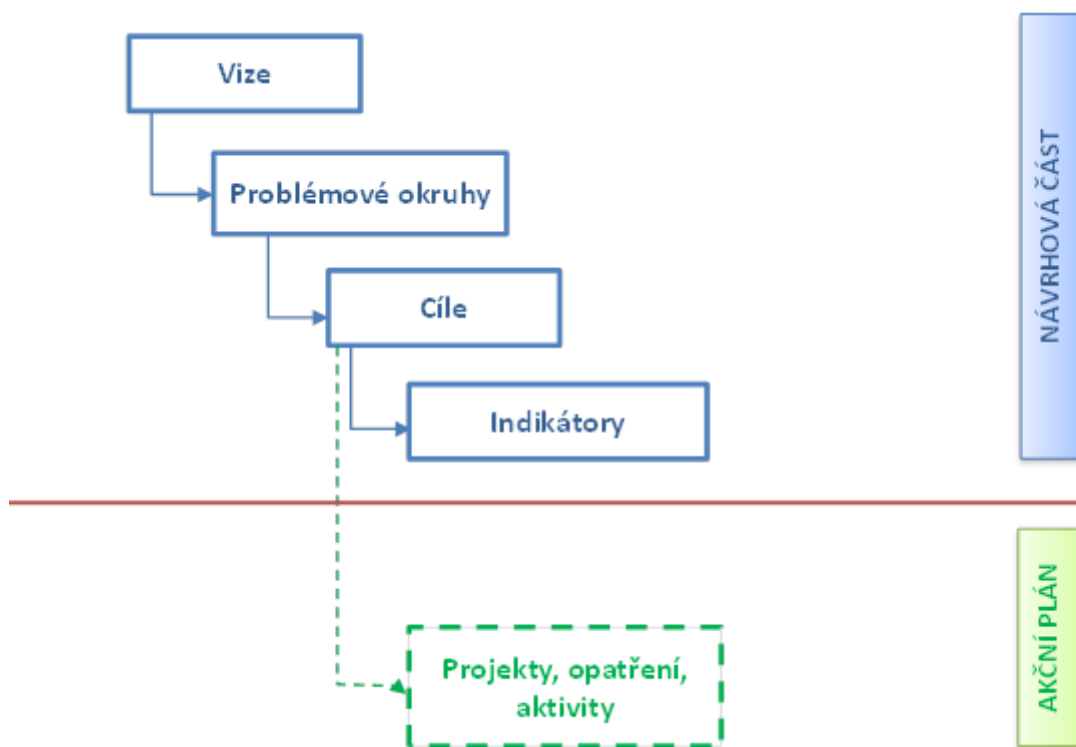
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize meziobecní spolupráce

Obyvatelé Frýdecko-Místecka se cítí spokojeně. Jsou aktivní a zodpovědní za kvalitu svého života, životů svých blízkých i sousedů. Obce společně řeší problémy a potřeby svých obyvatel. Sdružují své zdroje s cílem kvalitního plnění svých povinností. Ceněnými hodnotami ve společnosti jsou rodina, práce a vzdělání.

Obce a místní organizace vytvářejí podmínky **pro zaměstnávání a podnikání** obyvatel i pro sladování rodinného a profesního života. Školy jsou centrem všestranného vzdělávání a volnočasových aktivit s důrazem na základní kompetence, lokální identitu a přípravu do života. Pro potřebné občany je dostupné poradenství a **sociální služby**, které jsou poskytovány v domácím prostředí nebo v blízkosti domova a rodiny klienta. Moderní a efektivní **odpadové hospodářství** je výsledkem rovnocenného a transparentního partnerství obyvatel, obcí a provozovatelů zařízení. Nezbytnou podmínkou kvalitního života v aglomeraci je **bezpečnost**.

Slogan: Frýdecko-Místecko společně k hodnotám – rodina, práce, vzdělání!

Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2	Problémová oblast 3
	Nedostupnost sběrných dvorů	Nedostatečné nakládání a využití BRKO	Malá průběžná informovanost o třídění a recyklaci odpadů
	cíl 1.1 Optimalizovat síť sběrných dvorů v obcích cíl 1.2 Zpřístupnit odběr odpadů v obcích všem občanům	cíl 2.1 Zavést komplexní systém nakládání a využití BRKO v obcích	cíl 3.1 Zavést systém pravidelného informování obyvatel o třídění a recyklaci odpadů

5.2.2.1. Problémová oblast I – Nedostupnost sběrných dvorů

Věcné argumenty

V ORP Frýdek-Místek se nachází 9 sběrných dvorů, do kterých je možno odvézt odpad. Kapacitně jsou tyto sběrné dvory využity cca z poloviny, problém vidíme v jejich dopravní a organizační dostupnosti (zdarma jsou určeny pouze pro občany vybraných obcí).

Do sběrného dvora může odkládat odpad každý, problémem je nastavení poplatků. Občané obce, ve které je sběrný dvůr, mají využívání SD placeno v rámci místního poplatku v obci a na místě neplatí nic. Ostatní občané musí doplácet za nakládání s odpady na sběrném dvoře.

Tabulka sběrných dvorů v ORP Frýdek-Místek (viz tabulka č. 69a: Sběrné dvory na území ORP, současný stav v návrhové části dokumentu, kapitola 5.1.2.)

Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
Frýdecká skládka, a. s.	Sběrný dvůr Slezská	Frýdek – Místek	598003	O	veškerý komunální odpad
		Bruzovice	598046	O	kompost
	Provoz 120-Betony a sutě	Frýdek – Místek	598003	O	betony a sutě
	Provoz 521-SEPARACE SKLA	Frýdek – Místek	598003	O	sklo
Nehlsen Třinec, s. r. o.		Třanovice	552623	O/S	veškerý KO
Sběrné dvory s.r.o.		Brušperk	598038	S	veškerý KO
		Místek	598003	S	veškerý KO
		Sviadnov	569631	S	veškerý KO
Vyšní Lhoty		Vyšní Lhoty	552682	O	veškerý KO

Příčiny problému

V ORP Frýdek-Místek je 34 obcí a tři města. Sběrných dvorů je málo, případně nejsou dostupné pro nerezidenty a jsou rozmístěny nerovnoměrně. Dalším problémem je, že ve sběrných dvorech je bez poplatku na místě odebírán odpad jen od občanů těchto obcí, občanům sousedních obcí je odpad odebrán pouze za poplatek. Sběrné dvory by měly být primárně určeny ne ke sběru papíru, skla a plastů, ale především NO, objemného odpadu, bioodpadu, kovů, a dalších odpadů, které nejsou v obcích v častých intervalech odebírány.

Důsledky neřešení problému

Pokud se situace nebude řešit, hrozí odkládání odpadů na nevhodná místa, čímž bude docházet ke tvoření nových černých skládek a ke znečištění životního prostředí. Odstranění skládek a následná údržba okolních míst představují nemalé náklady.

Využití silných stránek a příležitostí

- příklady dobré praxe pro meziobecní spolupráci
- využití fondů EU a dotací

Zmírňování slabých stránek a ohrožení

- nedostupnost sběrných míst a dvorů zejména v malých obcích
- černé skládky v málo obydlených oblastech
- nevhodná likvidace odpadů v lokálních topeništích

5.2.2.2. Problémová oblast II – Nedostatečný systém sběru a nakládání s bioodpady

Věcné argumenty

Mnoho zástupců obcí si stěžuje na nečistotu kolem kontejnerů, na jejich zapáchání a na černé skládky, kde je odkládán bioodpad. Občané mnoha obcí nemají přístup ke kontejnerům nebo sběrným dvorům na bioodpad, a proto ho odkládají společně se směsným komunálním odpadem či do příkopů podél místních komunikací a na jiná nevhodná místa. V některých obcích se tento problém již řeší, je to ale v malém počtu (cca 1/3 obcí). Jedná se zejména o domácí kompostování v lokalitách se zástavbou rodinnými domky.

Příčiny problému

Hlavní příčinou je nedostatek nádob na bioodpad či kompostérů nebo sběrných dvorů s kompostárnou, a tak občané vyhazují tento odpad na nevhodná místa. Někteří občané mají na svých zahradách provizorní kompostiště, kde však není dodržován správný postup kompostování a biologicky rozložitelný odpad spíše tlí. Bioodpad ze soukromých zahrad (zbytky staré trávy, listí, větve) občané nejčastěji likvidují pálením nebo ukládáním do popelnic určených pro směsný komunální odpad. Tato situace je nežádoucí, protože významně navyšuje množství SKO produkovaného na území obce. Pálení bioodpadu navíc výrazně ovlivňuje kvalitu ovzduší během vegetační sezóny, ale i bezpečnost především během suchých měsíců. Občané na venkově si postupně odvykli využívat kompostování k obohacování půdy, chybí větší osvěta.

Důsledky neřešení problému

Při pokračujícím netřídění biologicky rozložitelného odpadu se bude dále zvyšovat podíl netříděného směsného komunálního odpadu a snižovat podíl zpětného materiálového využití odpadu. Budou vznikat černé skládky, které zatěžují životní prostředí i estetiku prostředí. Odstraňování skládek si vyžádá další finanční náklady.

Využití silných stránek a příležitostí

- příklady dobré praxe pro meziobecní spolupráci
- podpora meziobecní spolupráce
- podpora kompostování

Zmírňování slabých stránek a ohrožení

- nedostatečné třídění a recyklace odpadů
- černé skládky v málo obydlených oblastech
- nevhodná likvidace odpadů v lokálních topeništích
- nedostatečná informovanost o třídění odpadů

5.2.2.3. Problémová oblast III – Malá průběžná informovanost o třídění a recyklaci odpadů

Věcné argumenty

Třídění odpadů v obcích ORP Frýdek-Místek je ve srovnání s krajským a celorepublikovým průměry na srovnatelné úrovni. Nižší hodnoty jsou zejména u papíru, nápojových kartonů a případně i kovů (viz tabulka 77c). V obcích je dostatek nádob na separaci odpadů, jsou rozmístěny v poměrně husté síti, jsou dopravně dostupné a pravidelně vyváženy. V blízkosti nádob na separovaný odpad však nebývá umístěna v malých obcích nádoba na směsný komunální odpad. V jednotlivých obcích působí různé svozové firmy. Každá firma má vlastní systém sběru a dotřídňování odpadů. Odchytky jsou např. u žlutých kontejnerů na plasty, do kterých v některých obcích je možno ukládat i tetrapaky, polystyren apod. Toto často u občanů vyvolává nejasnosti zejména v souvislosti s obecně podávanými informacemi v médiích. Informovanost obyvatel je v různých obcích také různá, někde se informace objevují pravidelně ve zpravodaji, jinde nejsou téměř žádné. Téměř zcela chybí informování veřejnosti o finančních přínosech třídění odpadů pro obec (např. systém EKO-KOM) nebo třídění dalších složek komunálního odpadu (elektrozařízení, textil) a jejich ekonomický přínos. Celkově je rovněž špatná informovanost o prevenci vzniku odpadu, např. pořízení elektronických výpisů namísto papírových apod.

Příčiny problému

Kontejnery jsou zpravidla dobře označeny (papír, sklo, plast, elektroodpad, atd.), většinou jsou na kontejnerech i údaje o druhu odpadu, který tam patří, a který nepatří. Tyto informace ovšem chybí v domácnostech, kde občan začíná s procesem třídění. Pokud občan, který přinese separovaný odpad ke kontejnerům, zjistí, že nějaká část jím doneseného odpadu nepatří do separačních nádob na místě, nemá možnost tento odpad odložit jako směsný komunální do příslušné nádoby. Často ho přesto odloží do některé ze separačních nádob, i když tam nepatří, nebo se rozhodne (v lepším případě) tento odpad odnést zpět domů do popelnice pro směsný komunální odpad. Stává se ovšem také, že tento odpad neodnese, ale pohodí u separačních nádob.

Důsledky neřešení problému

Neřešením problému se nezvýší úroveň třídění a recyklace odpadů, často bude v separačních nádobách nepatřičný odpad. Bude pokračovat odkládání odpadů na nesprávných místech (tvoření černých skládek či znečištění podél komunikací a u separačních nádob). Zároveň se zvýší náklady na údržbu veřejných prostranství, které tak mohou převýšit náklady na pravidelnou a systematickou osvětu v dané oblasti.

Využití silných stránek a příležitostí

- příklady dobré praxe pro meziobecní spolupráci
- podpora meziobecní spolupráce
- využití fondů EU a dotací

Zmírňování slabých stránek a ohrožení

- nedostatečná informovanost o třídění odpadů
- nedostatečné třídění a recyklace odpadů
- nezájem o třídění odpadů

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostupnost sběrných dvorů
Cíl 1.1	Optimalizovat síť sběrných dvorů v obcích
Popis cíle	V ORP Frýdek-Místek je 34 obcí a 3 města. Sběrné dvory jsou ve dvou městech (Frýdek-Místek – 4, Brušperk – 1) a čtyřech obcích (Bruzovice – 1, Sviadnov – 1, Vyšní Lhoty – 1, Třanovice – 1), což je jednak málo, jednak prostorově nerovnoměrně rozloženo. Celkově je v ORP 9 sběrných dvorů (viz. mapa v kap. 5.5.12.2. str. 300), s tím, že některé je možno využít jen pro určitý druh odpadu, např. Bruzovice – kompost. Odpady jsou zdarma odebírány jen od vlastních občanů, od nebydlících občanů jsou odebírány za poplatek. Záměrem je doplnit síť sběrných dvorů tak, aby byla dostupná pro všechny a nebyla koncentrována jen v některých lokalitách. Cílem je doplnit sběrné dvory zejména v částech ORP s horší časovou a dopravní dostupností již existujících sběrných dvorů. Cíl přímo navazuje na cíl 1.2.
Hlavní opatření	Organizační opatření: • výběr lokalit k výstavbě sběrných dvorů – podrobná analýza skutečné potřeby na úrovni jednotlivých DSO – výběr cca 5 obcí resp. lokalit vhodných pro výstavbu sběrných dvorů – podepsání memoranda o vzájemné spolupráci při výstavbě a provozu sběrného dvoru Ekonomická opatření • Návrh způsobu financování provozu a společného využívání sběrných dvorů • Návrh financování výstavby

	Právní opatření: • zajištění nezbytných povolení a souhlasů vyplývajících z legislativy • smluvní zajištění provozu sběrných dvorů • smlouvy mezi obcí se SD a okolními obcemi Věcná opatření: • výstavba sběrných dvorů – výběr dodavatelů – realizace stavebních prací a dodávek • zkušební provoz sběrných dvorů – provoz sběrného dvoru dle nově zavedeného systému po dobu jednoho roku (nebo pro jinou zvolenou dobu) – vyhodnocení a korekce smluvních, organizačních a finančních podmínek provozu
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet obcí, které vlastní nebo využívají sběrný dvůr • počet sběrných dvorů na území ORP
Správce cíle	Předseda DSO povodí Morávky

Problémový okruh 1	Nedostupnost sběrných dvorů
Cíl 1.2	Zpřístupnit odběr odpadů v obcích všem občanům
Popis cíle	V ORP Frýdek-Místek je 34 obcí a 3 města. Sběrné dvory jsou ve dvou městech a čtyřech obcích, přičemž největší kumulace je ve Frýdku-Místku (4 dvory). Tyto jsou prostorově nerovnoměrně rozloženy a odpady jsou zdarma odebírány jen od vlastních občanů, od nebydlících občanů jsou odebírány za poplatek na místě, což je demotivačním prvkem. Výjimečně ve sběrném dvoře odebírají odpad i od občanů sousedních obcí, ale opět ne od všech. Záleží na tom, zda mají obce spolu smlouvu o financování. Tento faktor je závislý na svozových firmách, které působí v těchto obcích. Cílem je dosáhnout toho, aby občané mohli odložit odpad na sběrném dvoře, který je pro ně blíže či dopravně dostupnější.

Hlavní opatření	Organizační opatření: • Návrh spolupráce mezi obcemi – podrobná analýza současného stavu – analýza spádovosti území k jednotlivým sběrným dvorům – analýza sortimentu odebíraných odpadů – diskuse vypracovaných analýz (setkání obcí, svozových firem) – výběr vhodných variant Ekonomická opatření • Návrh způsobu financování provozu sběrných dvorů • Návrh na financování dovybavení SD Právní opatření: • Smluvní zabezpečení provozu jednotlivých sběrných dvorů (vč. organizačního a finančního zabezpečení) Věcná opatření: • dovybavení sběrných dvorů (dle potřeby) – analýza potřebnosti dovybavení sběrných dvorů – výběr dodavatelů – realizace dodávek resp. stavebních prací • zkušební provoz sběrných dvorů – provoz sběrného dvoru dle nově zavedeného systému po dobu jednoho roku (nebo pro jinou zvolenou dobu) – vyhodnocení a korekce smluvních, organizačních a finančních podmínek provozu • sjednocení odebíraných odpadů
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet obcí, které vlastní nebo využívají sběrný dvůr • počet obcí s dostupností sběrných dvorů
Správce cíle	Předseda DSO povodí Morávky

Problémový okruh 2	Nedostatečná likvidace a využití BRKO
Cíl 2.1	Zavést komplexní systém sběru a využití BRKO v obcích
Popis cíle	V obcích ORP Frýdek-Místek je nedostatek nádob na bioodpad či kompostérů, a tak občané vyhazují tento odpad na nevhodná místa. Někteří občané mají na svých zahradách provizorní kompostiště, kde však není dodržován správný postup kompostování a biologicky rozložitelný odpad spíše tlí. Bioodpad ze soukromých zahrad (zbytky staré trávy, listí, větve) občané nejčastěji likvidují pálením nebo ukládáním do popelnic určených pro směsný komunální odpad. Tato situace je nežádoucí, protože významně navyšuje množství SKO produkovaného na území obce. Pálení bioodpadu navíc výrazně ovlivňuje kvalitu ovzduší během vegetační sezóny, ale i bezpečnost především během suchých měsíců. Cílem je zamezit těmto nežádoucím způsobům nakládání BRKO a zefektivnit dosavadní využívání BRKO kompostováním. Řešením je zavést různé druhy nakládání BRKO, přičemž bude kladen důraz na efektivitu a vhodnost systému pro dané území obce s maximálním důrazem na kompostování v domácnostech.
Hlavní opatření	Organizační opatření: • návrh způsobu nakládání s BRKO pro celé ORP – analýza aktuálního způsobu nakládání a využití BRKO v jednotlivých obcích – studie variant nakládání a využití BRKO (vč. finanční analýzy) – diskuse vypracovaných variant (setkání obcí, svozových firem) – výběr vhodných variant pro jednotlivé obce či DSO – příprava pilotních projektů nakládání a využití BRKO pro zainteresované obce (minimálně 2 pilotní projekty) Právní opatření: • posouzení návrhu způsobu nakládání a využití BRKO – s platnou a připravovanou legislativou – se současně platnými smlouvami se svozovými firmami – z pohledu spolupráce mezi obcemi vč. návrhu právního řešení spolupráce • zajištění nezbytných povolení a souhlasů vyplývajících z legislativy

	• smluvní zajištění nakládání a využití BRKO (dle konkrétních variant) Věcná opatření: • realizace pilotních projektů – výběr dodavatele techniky, technologií a stavebních prací – realizace stavebních prací a dodávek – informování veřejnosti o možnostech nakládání a využití BRKO – zajištění provozu zvoleného systému a testování
Název indikátorů k hodnocení cíle	• podíl obcí, ve kterých je vyřešena nakládání a využití BRKO • vznik studie • počet realizovaných pilotních projektů nakládání a využití BRKO
Správce cíle	Předseda DSO povodí Morávky

Problémový okruh 3	Malá průběžná informovanost o třídění a recyklaci odpadů
Cíl 3.1	Zavést systém pravidelného informování obyvatel o třídění a recyklaci odpadů
Popis cíle	V obcích ORP Frýdek-Místek je dostatek nádob na separaci odpadů, jsou rozmístěny v poměrně husté síti, jsou dopravně dostupné a pravidelně vyváženy. V blízkosti nádob na separovaný odpad však nebývá umístěna v malých obcích nádoba na směsný komunální odpad a občané pak vhazují celé pytle do tříděného odpadu. V jednotlivých obcích působí různé svozové firmy a ty mají odlišný výčet ukládaného odpadu, např. různé druhy plastů. Občan je pak mnohdy zmaten. Informovanost obyvatel je v různých obcích také různá, někde se informace objevují pravidelně ve zpravodaji, jinde nejsou téměř žádné. Celkově je rovněž špatná informovanost o prevenci vzniku odpadu, např. pořízení elektronických výpisů namísto papírových apod. Cílem je zavést systém pravidelného informování obyvatel o třídění a recyklaci odpadů v jednotlivých obcích.
Hlavní opatření	Organizační opatření: • Návrh informačních kanálů – analýza současného stavu využívaných informačních kanálů (webové stránky, informační letáky, články ve zpravodajích) – analýza informací o třídění a recyklaci, které budou obyvatelům poskytovány, po kvalitativní i kvantitativní stránce

	– výběr vhodných informačních kanálů pro celé území (variantně pro zapojená DSO) Ekonomická opatření • Finanční analýza jednotlivých informačních kanálů • Návrh způsobu financování vybraného systému Právní opatření: • Smluvní zabezpečení systémů Věcná opatření: • Realizace informačních kanálů – výběr dodavatelů – tvorba informačních kanálů – zajištění distribuce resp. provozu • Průběžná aktualizace informačních kanálů - nastavení způsobu a odpovědné osoby za aktualizaci informačních kanálů
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet nově realizovaných informačních kanálů a jejich aktualizací za rok • počet obcí, které využívají společný rámec informační a osvětové kampaně
Správce cíle	Předseda DSO povodí Morávky

5.2.4. Indikátory

Indikátory výsledku

Problémový okruh	Nedostupnost sběrných dvorů		
Číslo indikátoru	1.0		
Název indikátoru	Počet obcí, které vlastní nebo využívají sběrný dvůr		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	10
Skutečnost	9 sběrných dvorů v 6 obcích		
Popis měřítka:	Předpoklad: rostoucí trend		
Metodika a výpočet:	Zjištění skutečnosti z veřejně dostupných zdrojů.		
Zdroj čerpání dat:	Seznam zařízení krajského úřadu - http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/odpady/seznam-zarizeni/default.htm		

Problémový okruh	Nedostatečná likvidace a využití BRKO		
Číslo indikátoru	2.0		
Název indikátoru	Podíl obcí, ve kterých je vyřešeno nakládání s BRKO		
Měrná jednotka	procento		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		100 %	100 %
Skutečnost	cca 30% obcí (dle dotazníkového šetření)		
Popis měřítka:	Nárůst a rozšíření do všech obcí v souvislosti s požadavky legislativy a implementací strategie. Procentuální měřítko, kde likvidace BRKO je či není vyřešena, 100% znamená řešení ve všech obcích ORP.		
Metodika a výpočet:	Dotazování na obcích resp. DSO		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Problémový okruh	Malá průběžná informovanost o třídění a recyklaci odpadů		
Číslo indikátoru	3.0		
Název indikátoru	Podíl občanů, kteří jsou průběžně a systematicky informováni o třídění a recyklaci odpadů		
Měrná jednotka	procento		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		100%	100%
Skutečnost	cca 50%		
Popis měřítka:	Předpoklad: rostoucí trend. 100 % znamená řešení ve všech obcích ORP.		
Metodika a výpočet:	Obce sdělí informaci, kolik občanů je informováno o třídění odpadů. Následně dojde k přepočtu na celé území ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Indikátory výstupu

Cíl	Optimalizovat síť sběrných dvorů v obcích		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	Počet sběrných dvorů na území ORP		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		11	13
Skutečnost	9 sběrných dvorů v 6 obcích		
Popis měřítka:	Předpoklad: mírné navýšení počtu sběrných dvorů v území. Rostoucí trend.		
Metodika a výpočet:	Zjištění skutečnosti z veřejně dostupných zdrojů.		
Zdroj čerpání dat:	Seznam zařízení krajského úřadu - http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/odpady/seznam-zarizeni/default.htm		

Cíl	Zpřístupnit odběr odpadů v obcích všem občanům		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	Počet obcí, které vlastní nebo využívají sběrný dvůr		
Měrná jednotka	<i>počet</i>		
Správce měřítka	DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		18	30
Skutečnost	<i>nezjišťováno</i>		
Popis měřítka:	<i>Zjištění počtu obcí, jejichž občané mají zajištěnu možnost v rámci poplatku odložit odpad v dostupném sběrném dvoru v okolí.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Dotazování na obce resp. DSO</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Vlastní šetření v obcích</i>		

Cíl	Zavést komplexní systém likvidace a využití BRKO v obcích		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	Vznik studie		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		NE	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Zpracování jedné analýzy pro celé ORP. Zavedení systému kompostování na území, způsob kompostování v jednotlivých obcích určí analýza.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Zjištění počtu zpracovaných analýz u realizátora daného projektu.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Vlastní šetření</i>		

Cíl	Zavést komplexní systém likvidace a využití BRKO v obcích		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	Počet realizovaných pilotních projektů likvidace a využití BRKO		
Měrná jednotka	<i>počet</i>		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Předpokládáme mírně rostoucí trend v souvislosti s implementací strategie. Pilotním projektem je zavedení doporučeného systému likvidace a využití BRKO v minimálně jedné obci.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Zjištění počtu realizovaných pilotních projektů u realizátorů projektů.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Vlastní šetření</i>		

Cíl	Zavést systém pravidelného informování obyvatel o třídění a recyklaci odpadů		
Číslo indikátoru	3.1.1		
Název indikátoru	Počet nově realizovaných informačních kanálů a jejich aktualizací za rok		
Měrná jednotka	<i>počet</i>		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Předpokládáme mírně rostoucí trend v souvislosti s implementací strategie. V současné době jsou informační materiály daného typu v celém území vydávány nesystematicky. Jedná se o nově vydaný informační materiál a jeho aktualizace.</i>		
Metodika a výpočet:	Dotazování na obcích resp. DSO		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

Cíl	Zavést systém pravidelného informování obyvatel o třídění a recyklaci odpadů		
Číslo indikátoru	3.1.2		
Název indikátoru	Počet obcí, které využívají společný rámec informační a osvětové kampaně		
Měrná jednotka	<i>počet</i>		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	30
Skutečnost	10		
Popis měřítka:	<i>Předpokládán je rostoucí trend. V současné době každá obec informuje občany samostatně, v rámci meziobecní spolupráce by informovanost mohly řešit společně.</i>		
Metodika a výpočet:	Dotazování na obcích resp. DSO		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní šetření		

5.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Manažer strategie
Předseda DSO povodí Morávky
Tajemník DSO

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Optimalizovat síť sběrných dvorů v obcích	Předseda DSO povodí Morávky
1.2.	Zpřístupnit odběr odpadů v obcích všem občanům	Předseda DSO povodí Morávky
2.1.	Zavést komplexní systém nakládání a využití BRKO v obcích	Předseda DSO povodí Morávky
3.1.	Zavést systém pravidelného informování obyvatel o třídění a recyklaci odpadů	Předseda DSO povodí Morávky

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.0.	Počet obcí se sběrným dvorem na území	Tajemník DSO
2.0.	Podíl obcí, ve kterých je vyřešena nakládání a využití BRKO	Tajemník DSO
3.0.	Podíl občanů, kteří jsou průběžně a systematicky informováni o třídění a recyklaci odpadů	Tajemník DSO
1.1.1	Počet sběrných dvorů na území ORP	Tajemník DSO
1.2.1	Počet obcí, které vlastní nebo využívají sběrný dvůr	Tajemník DSO

2.1.1	Vznik studie	Tajemník DSO
2.1.2	Počet realizovaných pilotních projektů nakládání a využití BRKO	Tajemník DSO
3.1.1	Počet nově realizovaných informačních kanálů a jejich aktualizací za rok	Tajemník DSO
3.1.2	Počet obcí, které využívají společný rámec informační a osvětové kampaně	Tajemník DSO

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru,

je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Návrhová část reaguje na potřebu zkvalitnění a rozšíření sběru odpadů v souladu s potřebami občanů i legislativy. Pro řešení v návrhové části byly vybrány 3 problémové okruhy, ke kterým byly nastaveny cíle. První problémový okruh „Nedostupnost sběrných dvorů“ bude řešen naplňováním dvou cílů: optimalizovat síť sběrných dvorů v obcích a zpřístupnit odběr odpadů v obcích všem občanům. Druhý problémový okruh „Nedostatečná likvidace a využití BRKO“ má za cíl zavést komplexní systém likvidace a využití BRKO v obcích. V posledním problémovém okruhu „Malá průběžná informovanost o třídění a recyklaci odpadů“ je stanoven jeden cíl a to zavést systém pravidelného informování obyvatel o třídění a recyklaci odpadů.

Každý cíl má svého správce neboli gestora cíle, který zodpovídá za jeho naplňování. Neznamená to, že je zodpovědný za realizaci jednotlivých projektů. Jeho rolí je zejména sledovat, zda jsou realizovány potřebné kroky k naplňování stanoveného cíle. Plní funkci

jakéhosi hlídacího psa. Na druhou stranu může být také vizionářem (mít představu o naplňování cíle) a iniciátorem spolupráce i dílčích projektů, které povedou k naplňování cílů. Každý cíl je sledován indikátory (výsledků a výstupů). Za zjišťování hodnoty indikátorů jsou zodpovědní jejich gestoři neboli správci měřítka (jedná se zpravidla o osoby, které mají potřebné údaje k dispozici nebo mají zkušenosti s jejich získáváním).

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracovávána v průběhu druhé poloviny roku 2014 a projednávána fokusní skupinou (také označována jako pracovní skupina), která byla složena z motivujících starostů a dalších zainteresovaných starostů, odborníků a členů realizačního týmu (cca 15 osob). Významnou úlohu sehrávali přítomní předsedové DSO, kteří tlumočili názory a požadavky svých kolegů z DSO (takto zastoupeno 26 obcí z 37 obcí). V srpnu fokusní skupina vytvářela vizi. V září byly fokusní skupinou prodiskutovány první návrhy problémových okruhů, které zpracoval zodpovědný pracovník pro analýzu a strategie na základě výstupů analytické části, dotazníkových šetření, diskusí s místními aktéry (zejména starosty) a odborníky na dané téma. Následně byly problémové okruhy rozpracovány příslušným pracovníkem pro analýzu a strategie do podoby cílů. V průběhu října byly tyto cíle projednány fokusní skupinou a již v této fázi byly diskutovány možné indikátory a správci cílů. Konečná podoba indikátorů byla projednána fokusní skupinou v druhé polovině listopadu. V průběhu prosince došlo k dopracování návrhové části na základě připomínek fokusní skupiny. Práce byly zakončeny odsouhlasením návrhové části motivujícími starosty.

5.5. Přílohy

Seznam příloh:

5.5.1. Seznam zkratk

5.5.2. Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

5.5.3. Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

5.5.4. Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

5.5.5. Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

5.5.6. Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

5.5.7. Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-201

5.5.8. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

5.5.9. Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

5.5.10. Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

5.5.11. Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-201

5.5.12. Mapy

Mapa správního obvodu ORP Frýdek-Místek s názvy obcí

Mapa Zařízení sběru a výkupu odpadů na území ORP

Mapa Zařízení k úpravě, využívání, odstraňování odpadů na území ORP

5.5.1. Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

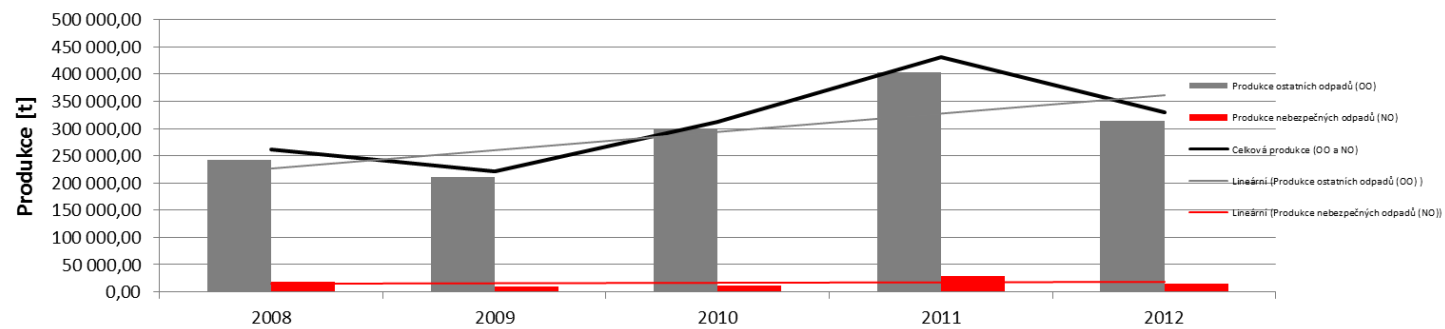
Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpadů v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

5.5.2. Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓				
Produkce odpadů [t]							2008	2009	2010	2011	2012
Produkce ostatních odpadů (OO)	370 487	242 852	211 565	299 649	403 751	314 310	65,55	57,10	80,88	108,98	84,84
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	27 199	18 752	10 026	12 231	28 099	15 094	68,94	36,86	44,97	103,31	55,49
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →						-31,06	-63,14	-55,03	3,31	-44,51
Celková produkce (OO a NO)	398 358	261 604	221 591	311 880	431 850	329 404	65,67	55,63	78,29	108,41	82,69
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-34,33	-44,37	-21,71	8,41	-17,31
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010		2011		2012	
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		92,83		95,48		96,08		93,49		95,42	
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		7,17		4,52		3,92		6,51		4,58	
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv. ⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012	
Počet obyvatel v území ORP		109 796		109 977		109 726		110 128		110 532	
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		2 382,64		2 014,88		2 842,35		3 921,35		2 980,17	
Měrná produkce OO		2 211,85		1 923,72		2 730,88		3 666,20		2 843,61	
Měrná produkce NO	300,20	170,79		91,16		111,47		255,15		136,56	
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		56,89		30,37		37,13		84,99		45,49	
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-43,11		-69,63		-62,87		-15,01		-54,51	

Graf č. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

5.5.3. Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	3 837,90	3 533,30	1 853,40	2 084,28	2 339,34
200102	Sklo	O	2 686,13	1 367,89	1 727,23	1 587,72	1 664,21
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	67,89	61,31	66,31	92,88	118,26
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,52	0,00	0,20	0,49	0,40
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,75	0,30	2,12	3,98	13,55
200113*	Rozpouštědla	N	0,61	0,67	0,81	0,74	0,59
200114*	Kyseliny	N	0,47	0,16	0,35	0,21	0,26
200115*	Zásady	N	0,01	0,01	0,04	0,01	0,06
200117*	Fotochemikálie	N	0,11	0,03	0,12	0,11	0,00
200119*	Pesticidy	N	1,75	0,48	0,61	0,66	0,89
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	20,79	3,22	1,07	1,10	0,65
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlovodíky	N	11,90	11,70	8,84	8,91	7,78
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	17,99	3,79	4,12	11,67	28,50
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	4,46	5,67	5,71	5,18	5,65
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	73,59	43,59	42,39	41,01	45,14
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,09	0,00	0,00	0,00	0,01
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,80	0,52	0,88	0,80	0,88

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,03	0,03	0,14	0,09	0,13
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	4,06	2,53	2,38	2,62	3,49
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,84	1,13	0,20	0,44	0,26
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,13	0,03	0,03	0,09	0,05
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	13,36	5,76	6,24	5,21	5,25
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	13,74	22,24	45,39	19,61	26,95
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	22,57	1,46	3,69	4,12	2,64

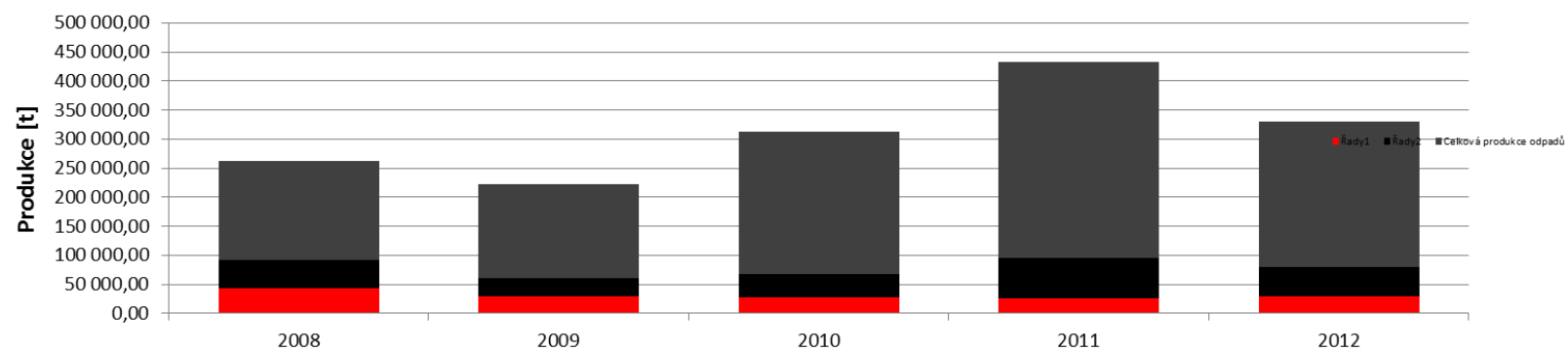
Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200139	Plasty	O	1 530,81	989,43	1 189,68	1 235,31	1 225,93
200140	Kovy	O	14 913,64	8 180,42	16 882,14	39 059,08	14 815,10
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,38	0,53	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	3 411,86	2 248,81	2 371,76	2 541,14	2 583,04
200202	Zemina a kameny	O	416,80	0,00	0,00	0,00	1,50
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	1 669,30	1 331,73	1 184,83	726,57	908,37
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	42 644,26	29 318,56	26 700,01	26 259,71	29 746,25
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	98,09	138,31	273,91	157,50	106,23
200303	Uliční smetky	O	1 785,55	1 796,93	1 484,91	1 662,80	1 949,85
200304	Kal ze septiků a žump	O	608,86	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	11 458,62	3 249,18	3 601,96	3 989,59	4 343,57
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,93	1,12	4,07	1,71	0,47
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 843,34	3 682,65	5 680,92	8 840,41	11 814,58
150102	Plastové obaly	O	570,89	2 541,43	1 333,36	2 149,74	4 279,54
150103	Dřevěné obaly	O	287,33	385,73	875,33	1 204,38	933,91
150104	Kovové obaly	O	28,53	3,94	0,92	1 683,51	1 148,39
150105	Kompozitní obaly	O	0,56	0,00	0,20	1,34	2,99
150106	Směsné obaly	O	1 758,66	1 044,60	868,21	912,02	1 109,77

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
150107	Skleněné obaly	O	1 483,57	1 020,50	776,77	819,21	861,52
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	76,94	178,52	229,65	283,78	357,06
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	1,99	1,21	2,42	0,85	0,10
Celková produkce KO			91 371,55	61 179,42	67 233,32	95 400,58	80 453,11
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			61 560,45	38 555,02	34 877,48	35 145,36	39 281,78
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky šrozložitelné složky v odpadu [t]			31 339,56	21 000,29	18 403,05	18 657,11	20 743,19

5.5.4. Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	261 604,00	221 591,00	311 880,00	431 850,00	329 404,00	-15,30	40,75	38,47	-23,72
Celková produkce KO	91 371,55	61 179,42	67 233,32	95 400,58	80 453,11	-33,04	9,90	41,89	-15,67
Celková produkce SKO	42 644,26	29 318,56	26 700,01	26 259,71	29 746,25	-31,25	-8,93	-1,65	13,28
Podílové ukazatele [%]	2008	2009		2010		2011		2012	
Podíl KO na celkové produkci odpadů	34,93	27,61		21,56		22,09		24,42	
Podíl SKO na produkci KO	46,67	47,92		39,71		27,53		36,97	
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]	2008	2009		2010		2011		2012	
Počet obyvatel v území ORP	109 796	109 977		109 726		110 128		110 532	
Měrná produkce KO	832,19	556,29		612,74		866,27		727,87	
Měrná produkce SKO	388,40	266,59		243,33		238,45		269,12	

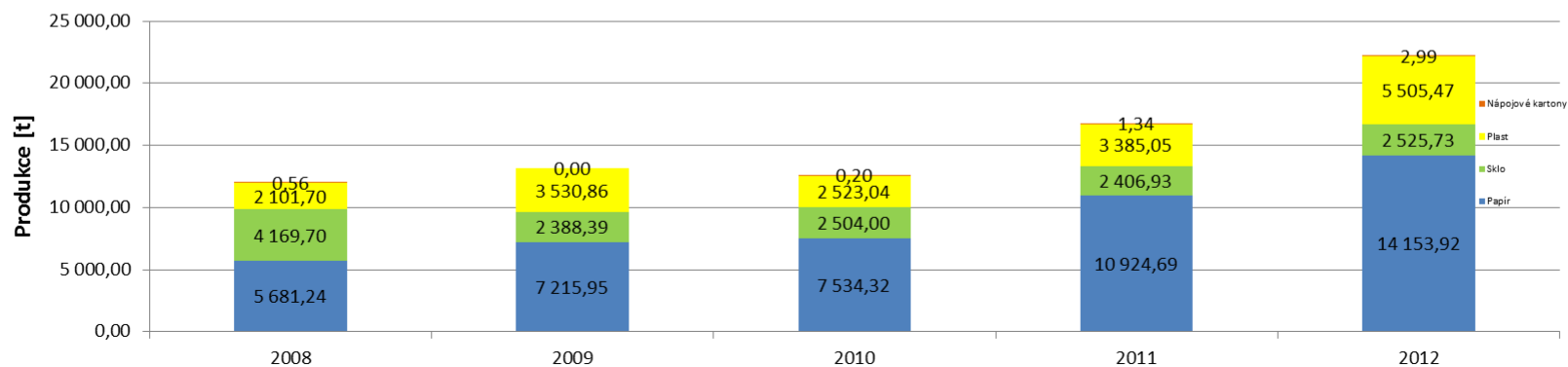
Graf č. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

5.5.5. Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	5 681,24	7 215,95	7 534,32	10 924,69	14 153,92	27,01	4,41	45,00	29,56
Sklo	150107, 200102	4 169,70	2 388,39	2 504,00	2 406,93	2 525,73	-42,72	4,84	-3,88	4,94
Plast	150102, 200139	2 101,70	3 530,86	2 523	3 385,05	5 505,47	68,00	-28,54	34,17	62,64
Nápojové kartony	150105	0,56	0,00	0,20	1,34	2,99	-100,00		570,00	123,13
Celkem separovaný sběr		11 953	13 135	12 561	16 718	22 188	9,89	-4,37	33,09	32,72
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		109 796		109 977		109 726		110 128		110 532
Měrná produkce tříděného papíru		51,74		65,61		68,66		99,20		128,05
Měrná produkce tříděného skla		37,98		21,72		22,82		21,86		22,85
Měrná produkce tříděného plastu		19,14		32,11		22,99		30,74		49,81
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,01		0,00		0,00		0,01		0,03
Měrná produkce tříděného odpadu		108,87		119,44		114,48		151,81		200,74

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

5.5.6. Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	642,00	3,22	0,24	1,08	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	4 239,00	6 000,00	0,41	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	74,39	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	33,19	94,63	67,77	56,96	64,50
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	381,00	415,00	386,00	305,00	128,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	331,32	355,68	280,27	260,83	251,62
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	186,00	194,00	203,00	210,00	313,29
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	12,31	25,33	15,30	32,02	10,46

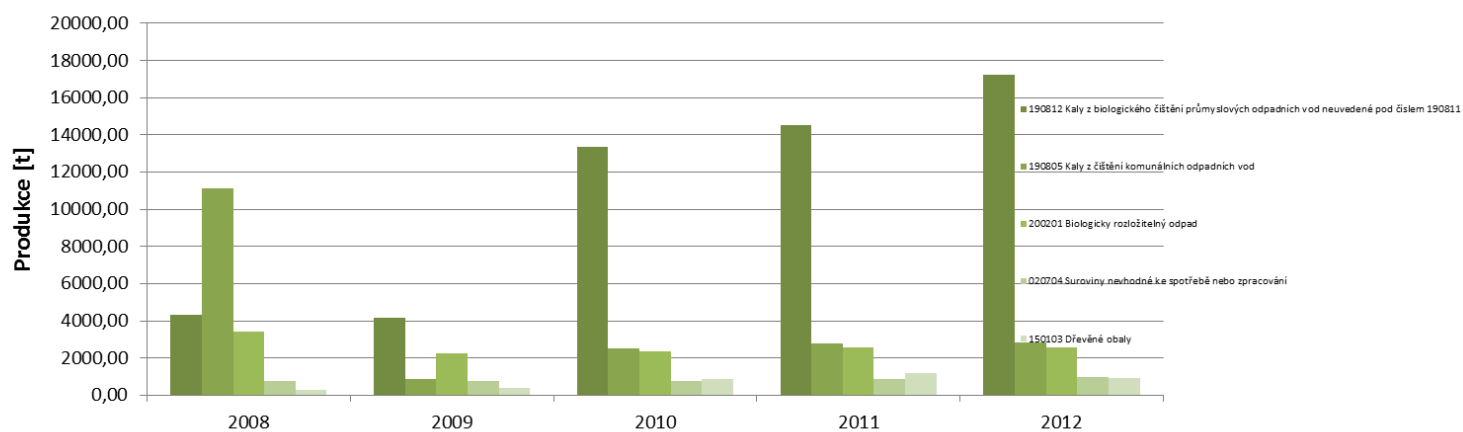
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	4,09	44,56	23,23	7,64	21,53
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	35,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	107,30	197,60	241,68	183,62	222,02
020702	Odpad z destilace lihovin	O	120,00	64,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	761,27	766,43	778,96	886,21	989,30
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	85,20	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	36,33	6,51	10,14	25,47	19,95
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	25,00	176,00	235,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	123,32	92,70	0,00
040101	Odpadní klihovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	139,62	54,22	4,35	0,00	0,44
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 843,34	3 682,65	5 680,92	8 840,41	11 814,58
150103	Dřevěné obaly	O	287,33	385,73	875,33	1 204,38	933,91
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	74,45	65,04	35,73	177,74	280,43
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	3 535,72	453,54	1 794,03	171,80	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	11 114,00	848,39	2 532,86	2 804,89	2 839,08
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	34,16	15,00	20,50	39,00	63,70
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	4 312,87	4 148,87	13 322,58	14 526,50	17 209,75
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	60,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	362,71	204,75	307,90	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	165,92	343,42
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	3 837,90	3 533,30	1 853,40	2 084,28	2 339,34
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	67,89	61,31	66,31	92,88	118,26
200110	Oděvy	O	0,52	0,00	0,20	0,49	0,40
200111	Textilní materiály	O	0,75	0,30	2,12	3,98	13,55
200125	Jedlý olej a tuk	O	17,99	3,79	4,12	11,67	28,50
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	22,57	1,46	3,69	4,12	2,64
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	3 411,86	2 248,81	2 371,76	2 541,14	2 583,04
200301	Směsný komunální odpad	O	42 644,26	29 318,56	26 700,01	26 259,71	29 746,25
200302	Odpad z tržišť	O	98,09	138,31	273,91	157,50	106,23
200304	Kal ze septiků a žump	O	608,86	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	11 458,62	3 249,18	3 601,96	3 989,59	4 343,57
Celková produkce BRO			90 727,32	56 580,17	61 642,00	65 473,12	75 082,76

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

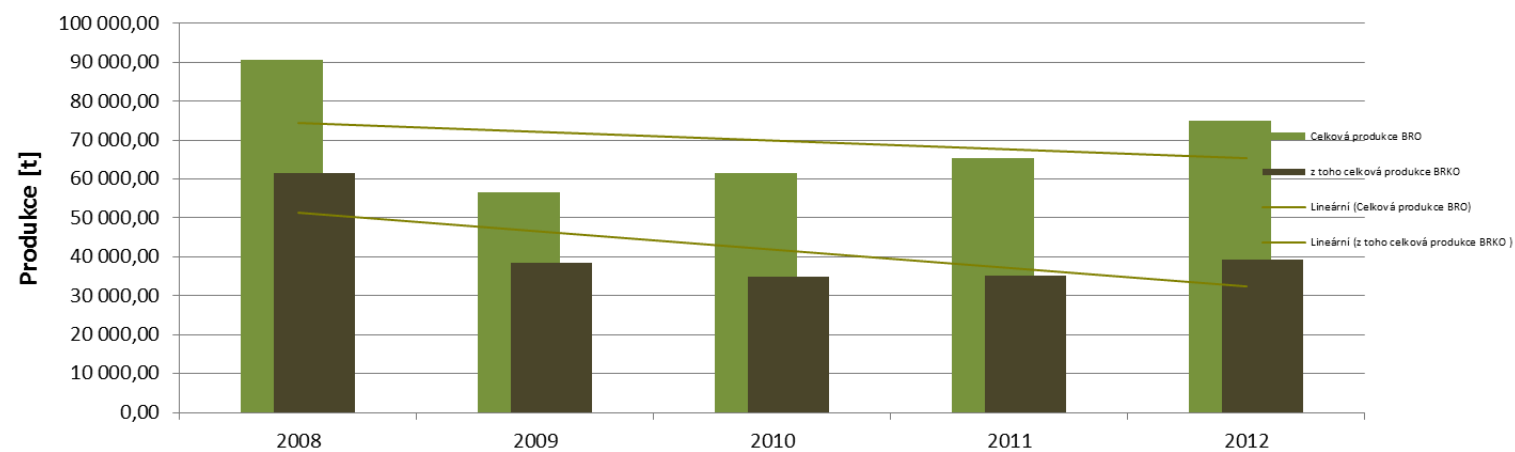

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

5.5.7. Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	90 727	56 580	61 642	65 473	75 083	-37,64	8,95	6,22	14,68
z toho celková produkce BRKO	61 560	38 555	34 877	35 145	39 282	-37,37	-9,54	0,77	11,77
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	67,85		68,14		56,58		53,68		52,32
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	109 796		109 977		109 726		110 128		110 532
Měrná produkce BRO	826,33		514,47		561,78		594,52		679,29
Měrná produkce BRKO	560,68		350,57		317,86		319,13		355,39

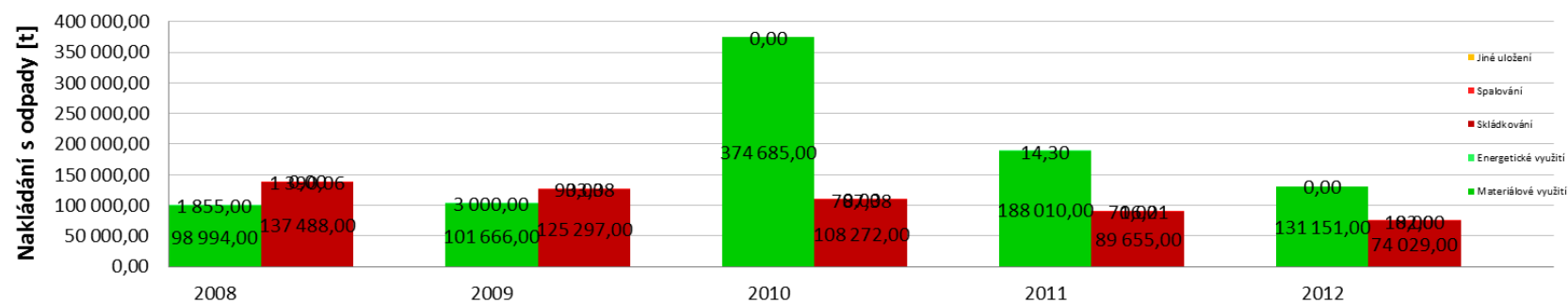
Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

5.5.8. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využití	121 391,12	98 994	101 666	374 685	188 010	131 151	81,55	83,75	308,66	154,88	108,04
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		30,47	37,84	45,88	120,14	43,54	39,81					
	Energetické využití	475,87	1 855	3 000	0,00	14,30	0,00	389,82	630,43	0,00	3,01	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	120 817,92	100 849	104 666	374 685	188 024	131 151	83,47	86,63	310,12	155,63	108,55
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		30,33	38,55	47,23	120,14	43,54	39,81					
Celková produkce odpadů		398 358,27	261 604	221 591	311 880	431 850	329 404					
Odstranění	Skládkování	255 320,45	137 488	125 297	108 272	89 655	74 029	53,85	49,07	42,41	35,11	28,99
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-46,15	-50,93	-57,59	-64,89	-71,01
	Spalování	1 390,06		933,38	787,38	716,21	182,00	Meziroční změna [%] ↓				
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
								-32,85	-15,64	-9,04	-74,59	
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00					
	Celkem vybrané způsoby odstranění	138 878,06		126 230	109 059	90 371,21	74 211	-9,11	-13,60	-17,14	-17,88	

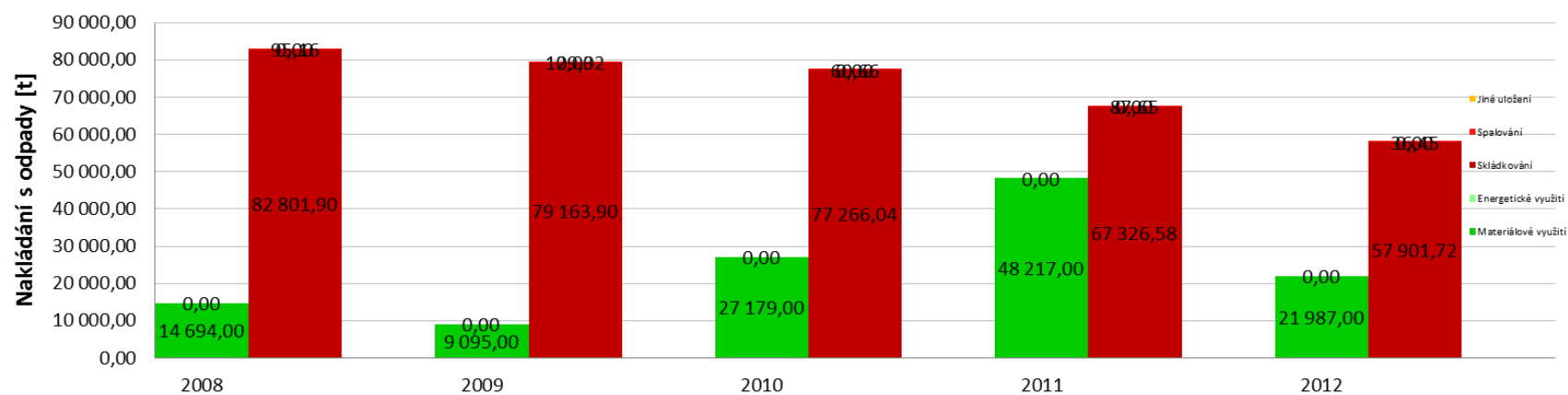
Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, **využití** a **odstranění**

**5.5.9. Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území
ORP za období 2008-2012**

Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011	2012	
KO	Využití	Materiálové využití	5 649	14 694	9 095	27 179	48 217	21 987	260,08	160,98	481,07	853,44	389,17	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓				
			10,37	16,08	14,87	40,42	50,54	27,33	160,08	60,98	381,07	753,44	289,17	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
		Celkem vybrané způsoby využití	5 192	14 694	9 095	27 179	48 217	21 987	282,98	175,16	523,42	928,58	423,43	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓											
			9,53	16,08	14,87	40,42	50,54	27,33	Meziroční změna [%] ↓					
	Celková prod. KO [t]		54 460	91371	61179	67233	95400	80453	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012		
	Odstranění	Skládkování	82 801	79 163	77 266	67 326	57 901	-4,39	-2,40	-12,86	-14,00			
			Spalování	95,16	129,32	60,66	87,65	36,45	35,90	-53,09	44,49	-58,41		
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							
Celkem vybrané způsoby odstran.			82 897	79 293	77 326	67 414	57 938	-4,35	-2,48	-12,82	-14,06			
SK O	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	1,50	0,00	0,00			-100,00				
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	1,50	0,00	0,00			-100,00				
	Odstranění	Skládkování	66 372	60 141	63 202	53 852	46 036	-9,39	5,09	-14,79	-14,51			
			Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
			Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
			Celkem vybrané způsoby odstran.	66 372	60 141	63 201	53 852	46 036	-9,39	5,09	-14,79	-14,51		

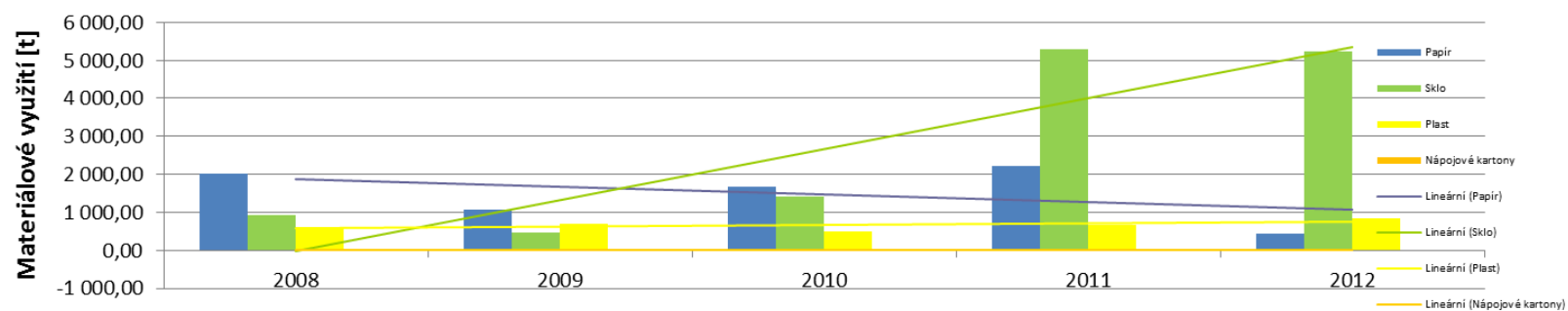
Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

5.5.10. Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	2015,5	1056,6	1676,3	2219,1	432,91	-47,58	58,65	32,38	-80,49
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	38,77	48,15	29,35	33,93	18,07	24,19	-39,04	15,60	-46,74
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	939,25	453,61	1400,40	5293,40	5231,11	-51,71	208,72	277,99	-1,18
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	0,00	0,37	0,01	0,00	83,13		-97,30	-100,00	
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	603,11	692,17	495,75	670,81	836,22	14,77	-28,38	35,31	24,66
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	97,08	273,59	102,00	54,60	49,93	181,81	-62,72	-46,47	-8,55
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	4,38	11,04	13,83	19,14	14,12	152,05	25,27	38,39	-26,23

Graf č. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

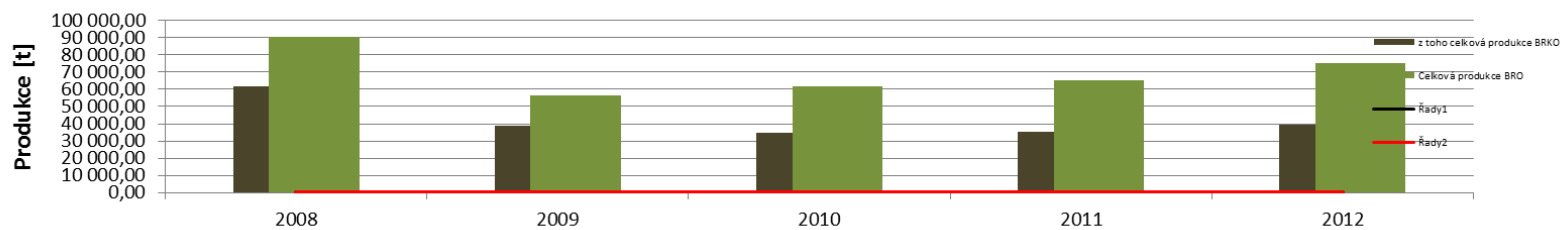

5.5.11. Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-201

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání		DZ pro skládkování BRKO 1995		2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
											2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]														
BRO	Využití	Materiálové využití				15 527	6 351	7 781	5 343	2 633	-59,10	22,52	-31,33	-50,72
		Energetické využití				396	3 000	0,00	0,00	0,00	657,58	-100,00		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)				74 716	71 042	71 013	61 516	53 054	-4,92	-0,04	-13,37	-13,76
		Spalování				39,35	57,70	30,15	57,06	18,56	46,63	-47,75	89,25	-67,47
		Jiné uložení				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
BRKO	Využití	Materiálové využití				3 764	2 962	2 477	2 771	2 154	-21,32	-16,37	11,87	-22,25
		Energetické využití				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2009	2010	2011	2012
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					

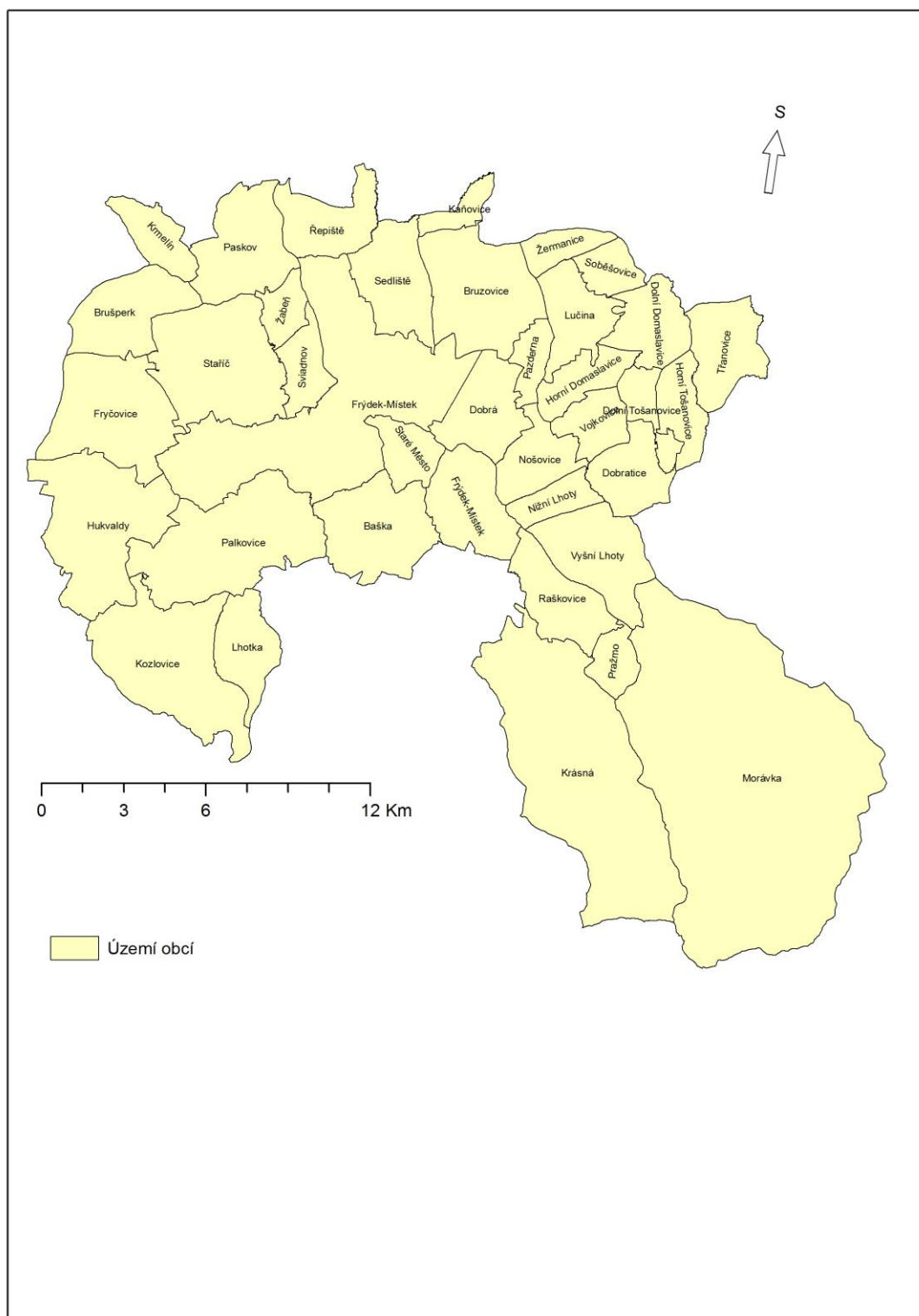
Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
Nakládání s BRO a BRKO [t]									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓									
			148,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →						-100,00	-100,00	-100,00	-100,00
		Spalování	13,88	8,20	5,49	22,19	1,42	Meziroční změna [%] ↓				
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Počet obyvatel v území ORP			109 796	109 977	109 726	110 128	110 532					

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

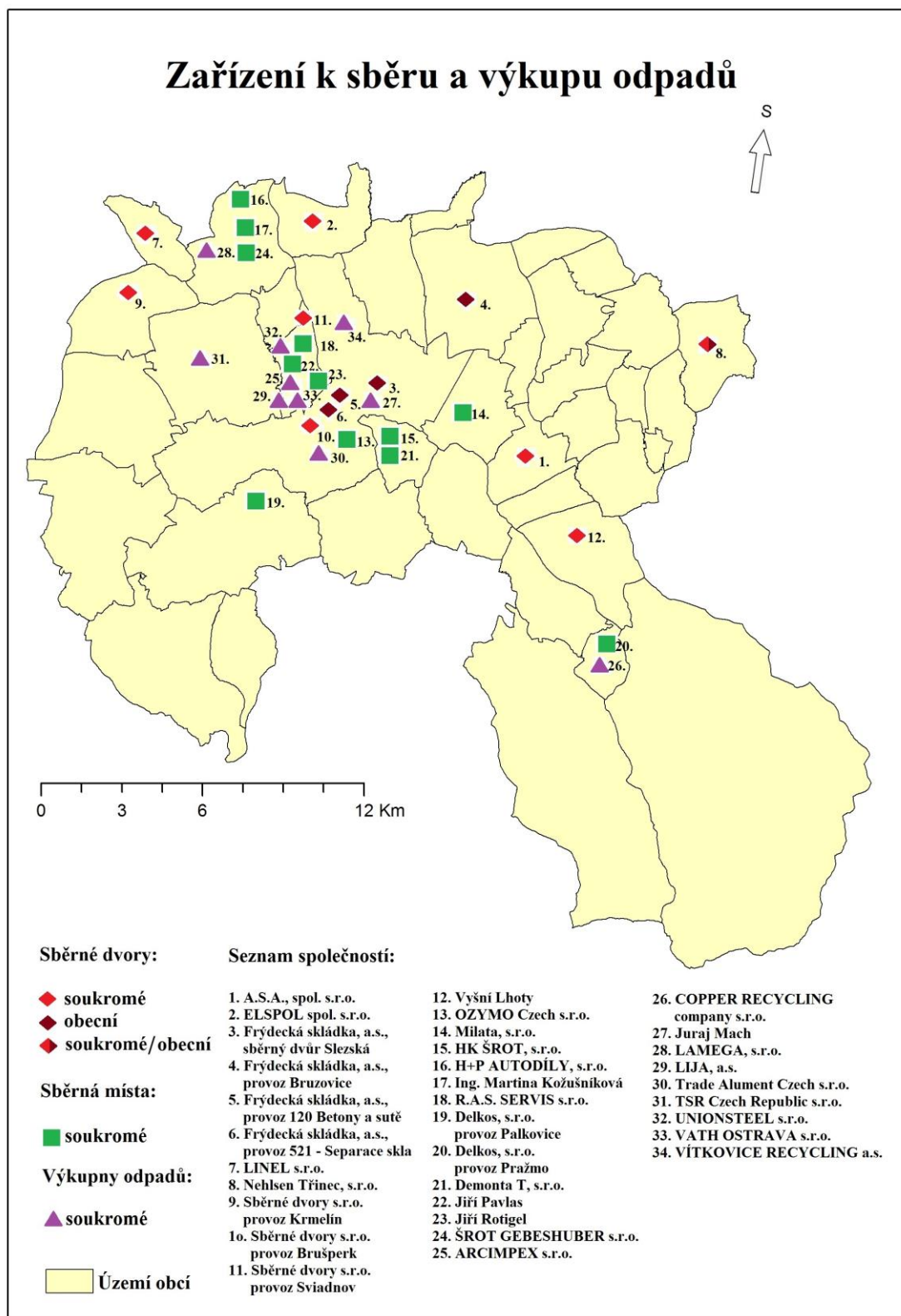

5.5.12. Mapy

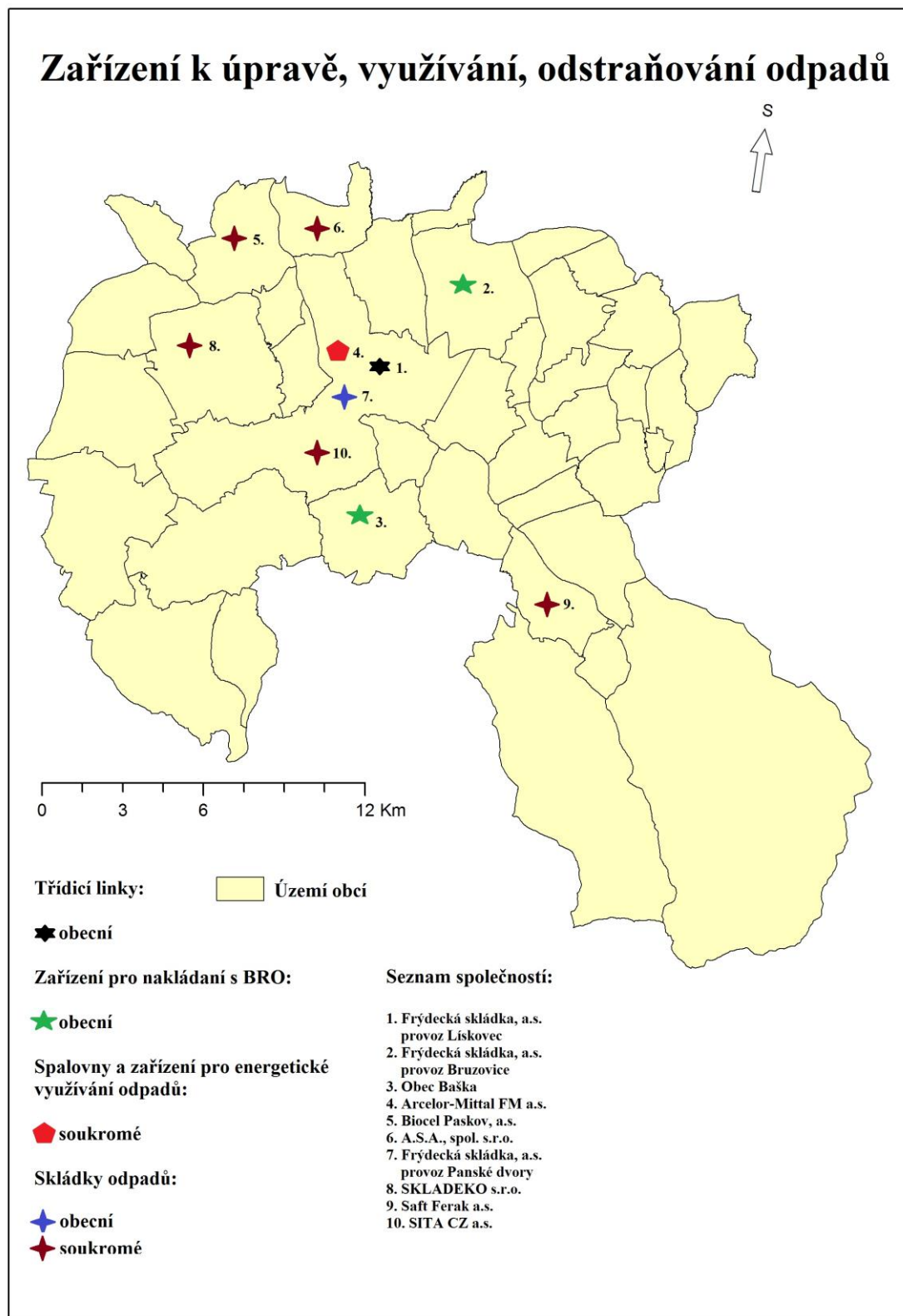
5.5.12.1. Mapa správního obvodu ORP Frýdek-Místek s názvy obcí

5.5.12.2. Zařízení ke sběru a výkupu odpadů

5.5.12.3. Zařízení k úpravě, využívání, odstraňování odpadů

6. Téma 4.: zaměstnanost a podpora podnikání

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Většinovým hlasování starostů obcí SO ORP Frýdek-Místek bylo určeno, že volitelným tématem projektu bude problematika zaměstnanosti a podpory podnikání. Obě oblasti spolu úzce souvisí, nicméně nosným resp. obecnějším tématem bude spíše zaměstnanost a zaměstnatelnost obyvatel ORP, k jejichž pozitivnímu vývoji samozřejmě podpoření podnikatelských aktivit výrazně přispívá.

Je jistě dobře, že starostové obcí a měst průřezově celou Českou republikou vnímají problém nezaměstnanosti jako zřetele hodný a mají zájem podílet se na hledání vhodných řešení a postupů k jeho minimalizaci. Vždyť zaměstnanost potažmo „lidský kapitál“ by měl být pojímán jako jeden z klíčových prvků regionálního rozvoje, konkurenceschopnosti regionu, jeho vyspělosti a perspektivy. V rámci zvyšování atraktivity regionu je potřeba věnovat maximální úsilí udržení kvalitní pracovní síly a naopak zabránit „odlivu mozků“. Pouze vzdělaná generace schopných a zkušených lidí, kteří nechtějí odcházet za prací do velkých měst či do zahraničí, může výrazně napomoci rozvoji regionu a je investicí do budoucna.

Touto analýzou chceme mj. zdůraznit potřebu propojovat jednotlivé aktéry na trhu práce a poukázat na důležitost partnerské spolupráce, která může přinášet řadu inovativních námětů pro zkvalitňování služeb zaměstnanosti. Obce a města mohou významně napomoci k lepšímu zacílení jednotlivých opatření aktivní politiky zaměstnanosti, zajišťovat tak jejich větší efektivitu a provázanost jednotlivých opatření. Jistě je v možnostech představitelů obcí motivovat zaměstnavatele k vytváření udržitelných pracovních míst, což úzce souvisí se zmíněnou podporou podnikání.

Všech 37 obcí a měst ORP Frýdek-Místek nějakým způsobem více či méně naráží na problém nezaměstnanosti obyvatelstva – bývají to hlavně sociálně patologické jevy a nesolventnost obyvatel vedoucí až k jejich zadlužování, které mohou negativně ovlivňovat život v obci. V obcích s vyšší mírou nezaměstnanosti je tento fakt vnímán velice negativně a občané jsou toho názoru, že by obec měla nějakým způsobem participovat na řešení tohoto problému. Proto snaha podpořit zaměstnanost svých vlastních obyvatel např. formou vytváření pracovních míst (zejména v rámci tzv. veřejně prospěšných prací) se u obyvatel setkává s velmi pozitivním ohlasem.

Podpora podnikatelských aktivit v obci vytvářením příznivého podnikatelského prostředí je obyvateli všeobecně velmi kladně vnímána. Navíc nárůst podnikatelů přináší obci další neméně významný přínos a to finanční příjem z daní fyzických či právnických osob. Naopak v těch obcích, kde jsou podnikatelům kladeny zbytečné překážky anebo podmínky pro podnikání nejsou vhodné, dochází k odlivu malých i větších firem, což má potom negativní vliv jak na zaměstnanost obyvatelstva, tak zejména na příjmovou stranu rozpočtu obce.

Ačkoliv si starostové obcí uvědomují důležitost podpory obou oblastí a v mnoha případech se o to i všemožně snaží, velmi často narážejí na byrokratické překážky při realizaci svých záměrů anebo nepochopení zainteresovanými stranami či institucemi. Všeobecně však lze konstatovat, že obce zatím nemají ani dostatek informací k tomu, aby mohly realizovat potřebné množství aktivit podporujících podnikání či růst zaměstnanosti. Obvykle chybí také personální kapacity a finanční prostředky k tomu, aby se obec mohla rozvíjet v požadovaných oblastech a podporovat své občany tam, kde je to žádoucí.

Podpora podnikání a zvyšování zaměstnanosti by mohla být v budoucnu realizována například cestou evropských projektů, o kterých už sice obce obecně vědí a mají s nimi řadu zkušeností, ale prozatím byly evropské dotace cíleny zejména na investiční záměry do tzv. „tvrdých projektů“. Oblast „měkkých projektů“ je zatím pro většinu obcí víceméně tabu a zde se tedy otevírá prostor pro jejich větší zapojení. Je však potřeba obce motivovat, informovat a navést k tomu, jak prostřednictvím operačních programů zaměřených na zaměstnanost, vzdělávání anebo podnikání zvýšit životní úroveň potažmo spokojenost svých obyvatel.

Co se týká meziobecní spolupráce, tato je zatím v oblasti podpory zaměstnanosti a podnikání realizována jen minimálně resp. zanedbatelně. Starostové od tohoto projektu mimo jiné očekávají informace a náměty, aby případnou kooperaci v dané oblasti mohli v budoucnu nastartovat. Jak analýza, tak i návrhová část, bude tedy zaměřena na zmapování stávajícího stavu s ohledem na nová možná opatření, inovativní postupy a konstruktivní řešení dané problematiky. Meziobecní spolupráce by se tak v budoucnu mohla stát potenciálem rozvoje Frýdecko-Místeka, pokud však na řešení problematiky zaměstnanosti a podpory podnikání budou spolupracovat nejen municipality, ale také státní instituce, neziskové organizace a podnikatelské subjekty.

Právním rámcem pro obě témata jsou zejména tyto zákony:

- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích
- Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné všeobecné zdravotní pojištění
- další návazné zákony pro podnikatele a firmy

6.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

6.1.2.1. Situační analýza

6.1.2.1.1. Nezaměstnanost

V soudobé společnosti představuje trh práce jeden z klíčových mechanismů sociálního začleňování, resp. sociálního vyloučení. Jak ukazují statistiky, v České republice je zaměstnání nejlepší ochranou před příjmovou chudobou: zatímco se riziko chudoby a sociálního vyloučení týká 14,6 % dospělé populace v ČR, mezi nezaměstnanými je ohrožen každý druhý. V posledních letech byla situace na trhu práce ovlivněna ekonomickou recesí, a proto se s nezaměstnaností potýkal vyšší podíl pracovníků. Z hlediska sociálního vyloučení je ovšem zásadní délka nezaměstnanosti a zaměstnatelnost nezaměstnaných, tj. jejich reálná šance pracovního uplatnění na otevřeném trhu práce.

Okres Frýdek-Místek se tradičně profiluje jako průmyslový region, v němž se zaměstnanost soustřeďuje především ve zpracovatelském průmyslu (jedná se zejména o hutnictví a slévárnictví, výrobu motorových vozidel a výrobu strojů a zařízení), poměrně vysoký podíl na zaměstnanosti vykazuje také těžba a průmysl, doprava a skladování. Významný je i počet pracovních míst v oblasti vzdělávání a zdravotní a sociální péče. Na zaměstnanosti mají podíl také zaměstnavatelé sídlící v sousedních okresech, a to zejména v okrese Ostrava, kam vyjíždí přibližně 8 % práceschopného obyvatelstva.

V návaznosti na hospodářskou recesi došlo v průběhu roku 2009 k poklesu zaměstnanosti u firem, které zaměstnávají více než 26 pracovníků, téměř o 3000 osob, a to především v oblasti kovoprůmyslu a textilní výroby. V letech 2010 a 2011 došlo k oživení trhu práce a nárůstu zaměstnanosti, nicméně v roce 2012 došlo opět k mírnému poklesu počtu zaměstnaných v těchto firmách. Po výrazném nárůstu nezaměstnanosti v roce 2009 tak míra nezaměstnanosti v okrese Frýdek-Místek nejprve v následujících dvou letech klesala, v roce 2012 došlo opět k jejímu nárůstu.

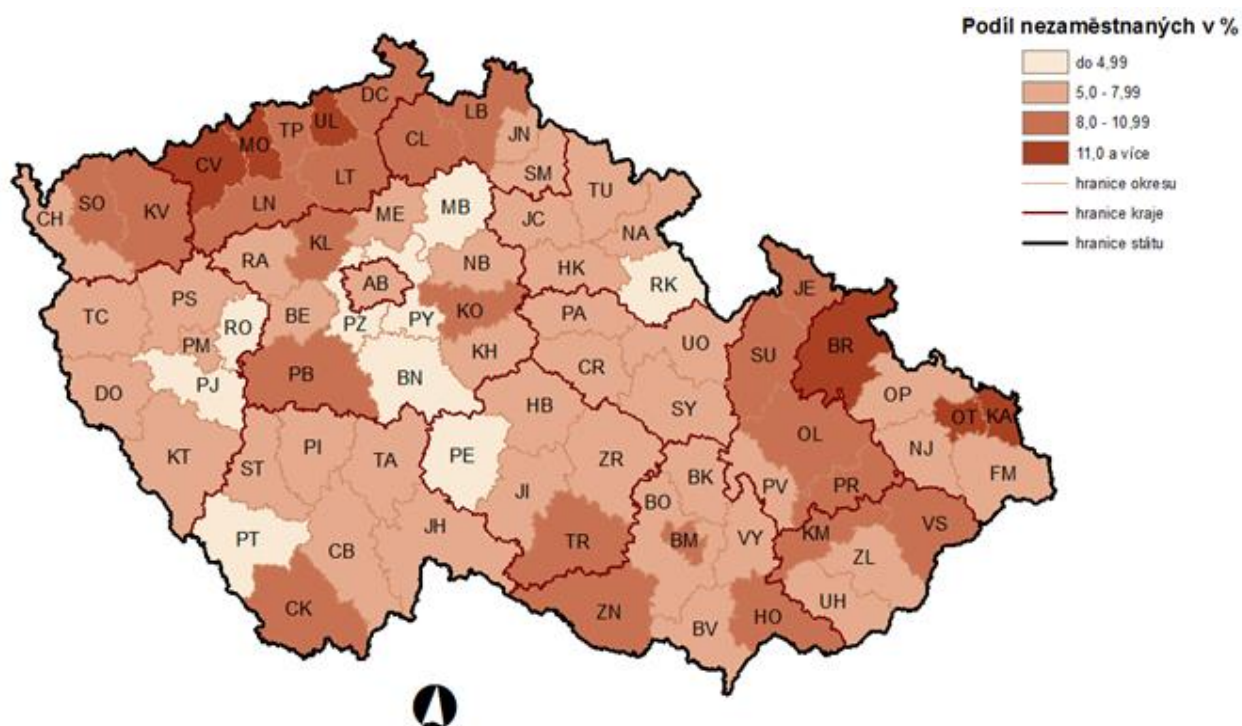
Zdroj: Situační analýza - Zpráva o vybraných otázkách sociálního vyloučení a nástrojích sociálního začleňování ve Frýdku-Místku. Zpracoval Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Výzkumné centrum Brno, květen - září 2013. Členové výzkumného týmu: Miroslava Rákoczyová, Ivana Šimíková, Robert Trbola.

Údaje o nezaměstnanosti za celý okres Frýdek-Místek

Pro účely komplexnějšího porovnání nezaměstnanosti ve sledované oblasti budou nejprve uváděny údaje za okres Frýdek-Místek. Mnohé trendy vývoje nezaměstnanosti lze v rámci okresu zobecnit, čemuž nahrává i fakt, že SO ORP Frýdek-Místek zahrnuje 52 % okresu Frýdek-Místek. Navíc některé údaje nelze získat pouze za obce z území ORP, zejména jde o údaje za předchozí roky zpětně pro případné porovnání v čase.

Situaci nezaměstnanosti v okrese Frýdek-Místek je potřeba zasadit do širšího kontextu celorepublikového srovnání. Jak je vidět z následující mapy a ještě lépe z níže uvedených grafů, nepatří okres Frýdek-Místek k těm oblastem, které by se potýkaly s extrémně vysokou nezaměstnaností.

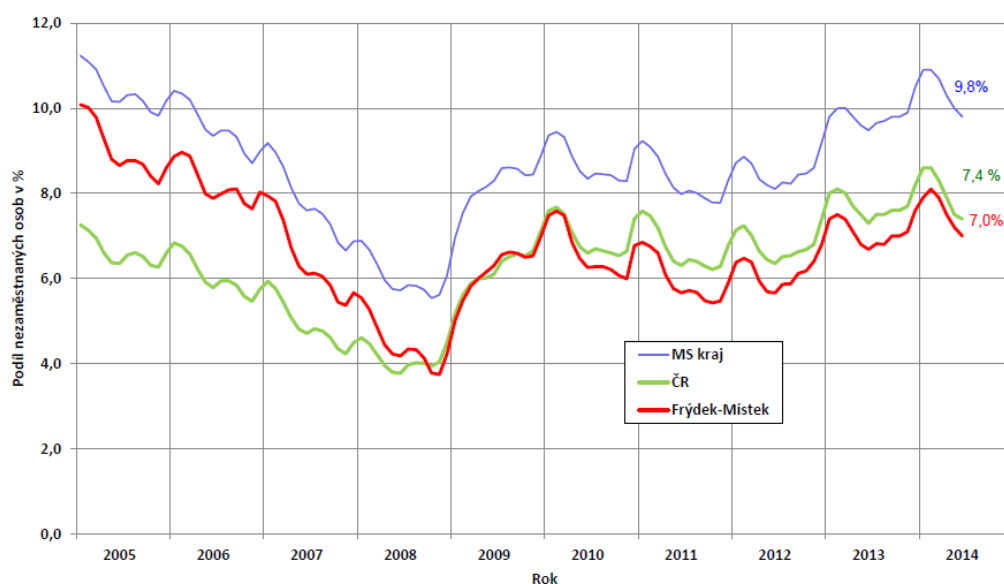
Mapa č. 4: Podíl nezaměstnaných osob na počtu obyvatel v jednotlivých okresech ČR k 30. 6. 2014

Zdroj: Úřad práce ČR, Generální ředitelství; zdroj dat: MPSV, ČSÚ

Celorepublikové statistiky nezaměstnanosti ukazují, že okres Frýdek-Místek je na tom z dlouhodobého hlediska velmi pozitivně. Již od konce roku 2009 je průměrná míra nezaměstnanosti v tomto regionu nižší anebo stejná, jako je celorepublikový průměr. Od poloviny roku 2010 je už nezaměstnanost na Frýdecko-Místecku trvale nižší, než ukazují údaje v průměru za celou ČR. K 30. 6. 2014 je na tom okres Frýdek-Místek lépe o 0,4 % body, jak je vidět v následujícím grafu.

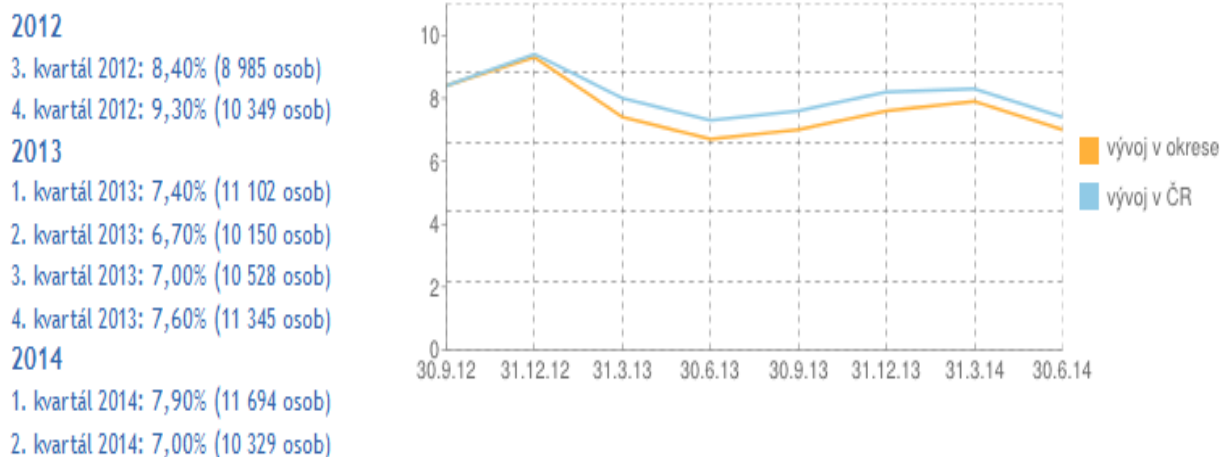
Graf č. 35: Srovnání podílu nezaměstnaných osob okresu F-M, MS kraje a ČR

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

V krátkodobějším srovnání je zřejmé, křivka nezaměstnanosti v okrese Frýdek-Místek víceméně přesně kopíruje vývoj nezaměstnanosti v celé ČR, jak ukazuje následující graf. Z něj jsou patrné také konkrétní údaje o počtech nezaměstnaných a také hodnoty podílu nezaměstnaných osob v jednotlivých čtvrtletích předchozích 2 let.

Graf č. 36: Vývoj nezaměstnanosti v okrese Frýdek-Místek v posledních obdobích (podíl nezaměstnaných v okrese ve srovnání s ČR)

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

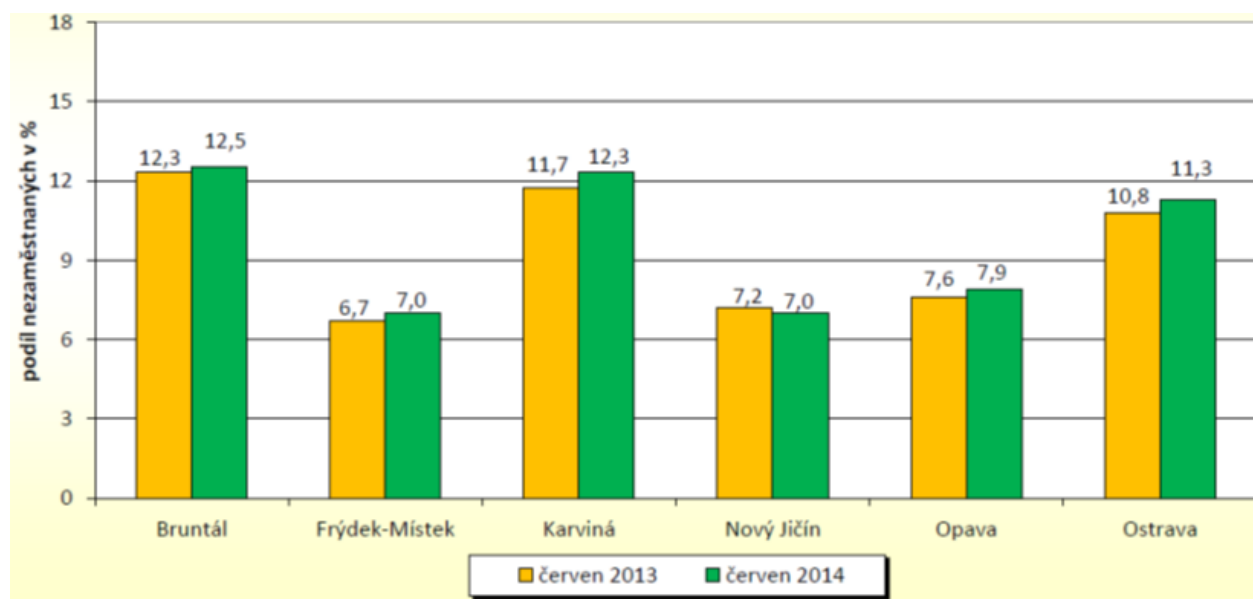
Jak již bylo uvedeno, může se okres Frýdek-Místek chlubit dlouhodobě nízkou nezaměstnaností v porovnání s jinými regiony v ČR a zejména ve srovnání s ostatními okresy Moravskoslezského kraje. Nejhorší situace je na Bruntálsku a Karvinsku, Frýdecko-Místecko má aktuálně nejnižší nezaměstnanost společně s Novojičínskem, jak ukazuje následující tabulka i graf.

Tabulka č. 91: Nezaměstnanost v Moravskoslezském kraji k 30. 6. 2014

okres	počet uchazečů					nově evidovaní uchazeči	uchazeči s ukončenou evidencí a vyřazení		počet volných míst		počet uchazečů na jedno volné místo	podíl nezaměstnaných	
	ke konci měsíce	rozdíl proti min. měsíci	z toho				celkem	z toho umístění uchazeči	ke konci měsíce	rozdíl proti min. měsíci		v procentech	rozdíl proti min. měsíci v proc. bodech
			absolventi a mladiství	osoby se ZP	dosazi- telní 15-64 let								
Bruntál	8 435	-226	337	1 134	8 121	474	700	476	249	35	33,9	12,5	-0,3
Frýdek-Místek	10 329	-234	582	1 272	10 144	877	1 111	719	942	163	11,0	7,0	-0,2
Karviná	22 273	-249	779	1 914	21 717	1 376	1 625	948	668	115	33,3	12,3	-0,1
Nový Jičín	7 580	-132	302	933	7 253	772	904	624	651	-68	11,6	7,0	-0,2
Opava	9 844	-275	507	1 066	9 531	725	1 000	749	444	-229	22,2	7,9	-0,2
Ostrava	25 793	-218	1 012	2 413	25 012	1 737	1 955	1 203	934	-163	27,6	11,3	-0,1
MSK celkem	84 254	-1 334	3 519	8 732	81 778	5 961	7 295	4 719	3 888	-147	21,7	9,8	-0,2

Zdroj: Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě

Graf č. 37: Meziroční porovnání nezaměstnanosti v MSK

Zdroj: Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě

Hodnotíme-li ukazatele nezaměstnanosti a zvláště tehdy, pokud chceme posoudit vývoj nezaměstnanosti v čase, je potřeba zmínit jednu zásadní informaci týkající se změny statistického sledování tohoto údaje. Oficiální informace z MPSV hovoří o tom, že na základě dohody s Českým statistickým úřadem přešlo MPSV počínaje lednem 2013 na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem „*Podíl nezaměstnaných osob*“, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahradil dříve zveřejňovanou „*míru registrované nezaměstnanosti*“, která poměřovala všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. Nový ukazatel „Podíl nezaměstnaných osob“ má kvůli odlišné definici jinou úroveň a je tudíž s původním ukazatelem nesrovnatelný. Pro sledování vývoje nového ukazatele je na adrese http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady k dispozici časová řada do úrovně okresů od roku 2005.

Jde mj. o následující tabulku, ve které jsou zprůměrovány jednotlivé měsíční hodnoty.

Tabulka č. 92: Vývoj ročních průměrných podílů nezaměstnaných osob v MSK

OKRES	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bruntál	11,0	10,1	8,2	6,9	10,0	11,1	11,4	11,9	13,0
Frýdek-Místek	9,1	8,3	6,5	4,5	6,1	6,7	6,0	6,1	7,1
Karviná	13,1	12,5	10,7	8,6	10,0	10,5	10,2	10,3	11,8
Nový Jičín	8,1	7,3	5,2	3,8	8,0	8,5	7,0	6,6	7,6
Opava	7,8	7,6	6,4	5,1	6,8	7,5	7,5	7,3	8,1
Ostrava-město	11,5	10,1	8,2	6,1	7,9	8,7	8,5	9,0	10,9
Moravskoslezský kraj	10,4	9,6	7,8	6,0	8,1	8,7	8,3	8,5	9,8
Celkem ČR	6,6	6,1	5,0	4,1	6,1	7,0	6,7	6,8	7,7

Zdroj: MPSV ČR

Jaké jsou rozdíly v předchozí metodice výpočtu a nové metodice, ukazují následující tabulky. Údaje za rok 2004 jsou přepočteny oběma způsoby a můžeme tedy názorně vidět, že nová metodika ukazuje nezaměstnanost mnohem pozitivněji.

Tabulka č. 93: Nezaměstnanost v MSK v %

	Původní metodika							
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Bruntál	7,0	8,6	12,7	15,5	15,6	15,7	17,0	17,9
Frýdek-Místek	5,7	8,9	13,4	14,5	13,8	13,9	14,6	15,2
Karviná	9,3	11,8	16,4	18,4	17,7	18,8	20,3	21,0
Nový Jičín	6,3	7,9	11,0	12,4	12,4	12,6	14,3	14,0
Opava	4,8	6,9	9,9	10,8	10,8	11,1	11,7	11,9
Ostrava-město	6,5	9,7	14,3	16,5	16,5	16,5	17,9	18,6
Moravskoslezský kraj	6,7	9,3	13,4	15,1	14,9	15,2	16,4	16,9
Celkem ČR	4,3	6,0	8,5	9,0	8,5	9,2	9,9	10,2

	Nová metodika							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bruntál	16,2	16,0	14,1	11,4	9,7	13,7	15,6	15,6
Frýdek-Místek	13,9	12,9	11,0	9,1	6,2	8,5	9,4	8,3
Karviná	19,5	19,0	18,0	15,1	12,1	13,9	14,2	13,5
Nový Jičín	12,8	11,3	9,7	7,3	5,3	11,0	11,7	9,3
Opava	10,6	11,1	10,7	9,2	7,3	9,3	10,0	10,1
Ostrava-město	16,9	15,6	14,4	11,3	8,4	10,8	11,7	11,5
Moravskoslezský kraj	15,4	14,7	13,4	11,0	8,4	11,1	11,9	11,3
Celkem ČR	9,2	9,0	8,1	6,6	5,4	8,0	9,0	8,6

Zdroj: MPSV ČR

Z následujících tabulek je patrné, jak je na tom aktuálně okres Frýdek-Místek ve srovnání s ostatními okresy Moravskoslezského kraje z hlediska podrobnějších ukazatelů týkajících se nezaměstnanosti.

Tabulka č. 94: Struktura uchazečů o zaměstnání v MS kraji k 30. 6. 2014

Okres	Počet uchazečů o zaměstnání													
	Celkem	z toho:						Celkem	s podporou v nezaměstnanosti					
		dosažitelní 15-64	ženy		absolventi a mladiství		osoby se ZP		dosažitelní 15-64	ženy		absolventi a mladiství		osoby se ZP
			celkem	dosaž. 15 - 64	celkem	dosažitelní				celkem	dosaž. 15 - 64	celkem	dosažitelní	
Bruntál	8 435	8 121	4 170	3 998	337	334	1 134	1 310	1 286	643	630	5	5	131
Frydek-Místek	10 329	10 144	5 170	5 083	582	580	1 272	2 171	2 166	1 208	1 204	13	13	244
Karviná	22 273	21 717	10 850	10 532	779	774	1 914	2 987	2 960	1 671	1 654	13	13	211
Nový Jičín	7 580	7 253	3 700	3 554	302	296	933	1 683	1 641	866	848	12	12	131
Opava	9 844	9 531	4 759	4 611	507	505	1 066	1 784	1 740	914	891	10	10	162
Ostrava-město	25 793	25 012	12 386	11 974	1 012	1 009	2 413	3 484	3 415	1 913	1 885	23	23	385
Moravskoslezský kraj	84 254	81 778	41 035	39 752	3 519	3 498	8 732	13 419	13 208	7 215	7 112	76	76	1 264
Celkem ČR	537 179	522 065	273 175	265 023	22 757	22 532	60 849	99 994	98 076	54 822	53 702	440	432	10 338

Zdroj: Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě

Tabulka č. 95: Struktura uchazečů o zaměstnání v MS kraji k 30. 6. 2014

Okresy/kraje	Obyvatelstvo 15 - 64 let			Uchazeči o zaměstnání					
	celkem	ženy	muži	celkem					ke konci sledova- ného měsíce
				neumíst. ke konci min. měsíce	nově hlášení	s ukončenou evid. a vyřazení z evidence			
						celkem	z toho		
							umístění celkem	z toho ÚP	
Bruntál	65 037	31 979	33 058	8 661	474	700	476	155	8 435
Frydek-Místek	144 867	71 062	73 805	10 563	877	1 111	719	124	10 329
Karviná	176 143	86 349	89 794	22 522	1 376	1 625	948	260	22 273
Nový Jičín	103 471	50 919	52 552	7 712	772	904	624	108	7 580
Opava	120 703	59 517	61 186	10 119	725	1 000	749	116	9 844
Ostrava-město	220 506	109 810	110 696	26 011	1 737	1 955	1 203	183	25 793
Moravskoslezský kraj	830 727	409 636	421 091	85 588	5 961	7 295	4 719	946	84 254
Celkem ČR	7 081 666	3 492 901	3 588 765	549 973	44 304	57 098	37 923	6 950	537 179

Zdroj: Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě

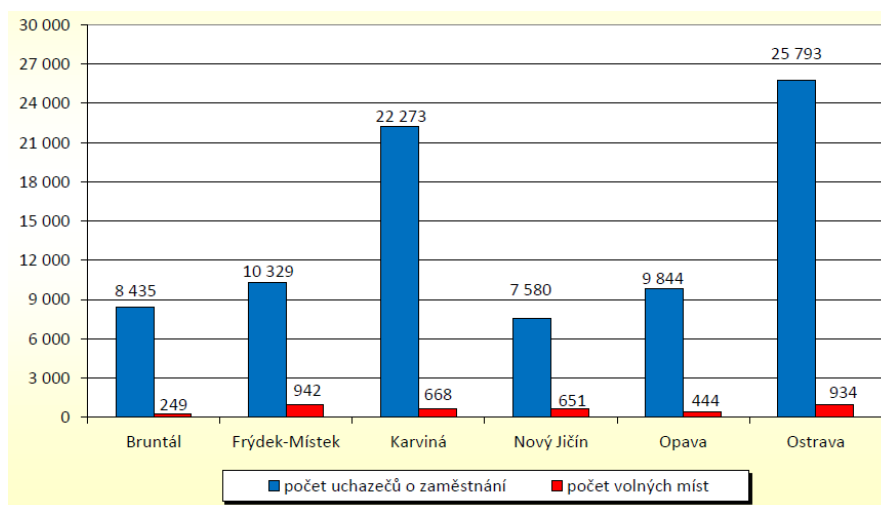
Tabulka č. 96: Struktura volných pracovních míst a uchazečů o zaměstnání v MS kraji k 30. 6. 2014

Okresy/kraje	Volná pracovní místa										Přírůst. neumíst. uchaz. v %	Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu (v %) ¹⁾		
	ke konci minulého měsíce	pohyb VM ve sled. měsíci				ke konci sled. měsíce						celkem	ženy	muži
		nově hlášená místa	obsazená místa	zrušená místa	uvol- něná místa	celkem	z toho pro:							
							abs. a mladistvé	z toho		osoby se ZP				
								absol- venty	mlad. do 18 let					
Bruntál	214	110	0	75	0	249	71	71	0	33	-2,6	12,5	12,5	12,5
Frýdek-Místek	779	494	211	120	0	942	207	207	2	87	-2,2	7,0	7,2	6,9
Karviná	553	370	163	92	0	668	111	111	0	25	-1,1	12,3	12,2	12,5
Nový Jičín	719	286	53	301	0	651	55	54	1	50	-1,7	7,0	7,0	7,0
Opava	673	186	0	415	0	444	97	97	0	24	-2,7	7,9	7,7	8,0
Ostrava-město	1 097	723	17	869	0	934	127	127	4	65	-0,8	11,3	10,9	11,8
Moravskoslezský	4 035	2 169	444	1 872	0	3 888	668	667	7	284	-1,6	9,8	9,7	10,0
Celkem ČR	48 023	20 489	3 030	16 033	30	49 479	10 111	10 003	476	4 770	-2,3	7,4	7,6	7,2

Zdroj: Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě

Zaměříme-li se na hodnocení problematiky nezaměstnanosti v krajském měřítku, je potřeba zmínit, že okres Frýdek-Místek je na tom velmi dobře také co do počtu hlášených volných pracovních míst. Aktuálně je zde nejlepší situace v celém kraji, přičemž zaměstnavatelé nabízejí dokonce o něco více míst, než je tomu v daleko větším okrese Ostrava.

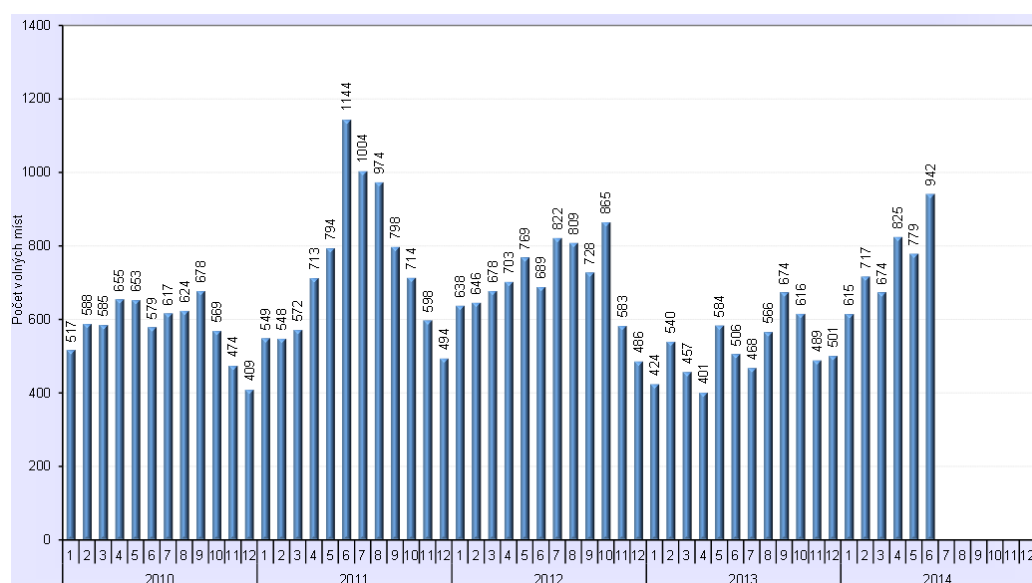
Graf č. 38: Počty uchazečů o zaměstnání a počty volných míst v MSK k 30. 6. 2014

Zdroj: Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě

Jak vyplývá ze statistických dat sledovaných úřadem práce, počty hlášených volných pracovních míst mají sice kolísavou tendenci a v dlouhodobém vývoji tvoří pomyslnou sinusoidu, avšak aktuálně je tato situace velmi dobrá (k 31. 12. 2013 zaujal okres Frýdek-Místek 12. místo mezi všemi 77 okresy v republice v počtu nahlášených volných pracovních míst) a naznačuje možnosti dalšího pozitivního vývoje. A to i přesto, že zaměstnavatelé nemají od roku 2012 zákonnou povinnost svá neobsazená resp. nově vytvářená pracovní místa hlásit úřadům práce, jak tomu bylo v minulosti. Je tedy jen dobře, že spolupráce zaměstnavatelů i firem funguje i bez donucovacího prostředku a na bázi dobrovolnosti.

Graf č. 39: Vývoj počtu volných pracovních míst v okrese Frýdek-Místek

Zdroj: Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě

Jak uvádějí aktuální statistiky úřadu práce, k 30. 6. 2014 bylo v okrese Frýdek-Místek evidováno 10329 uchazečů o zaměstnání (dále UoZ). Podíl nezaměstnaných osob na konci června dosáhl v okrese Frýdek-Místek hodnoty 7,0 %. Z celkového počtu uchazečů o zaměstnání bylo 10144 tzv. dosažitelných UoZ, to je těch, kteří mohli okamžitě nastoupit do zaměstnání.

Úřad práce evidoval 5170 žen, což je 50 % z celkového počtu uchazečů o zaměstnání. Z dlouhodobého hlediska lze konstatovat, že podíl mužů a žen na nezaměstnanosti je vyrovnaný.

Ve srovnání s minulým měsícem se počet absolventů a mladistvých snížil o 80 UoZ a na konci června úřad práce evidoval v této skupině 582 osob (ve srovnání se stejným obdobím roku 2013 to je o cca 10 % méně). Ačkoliv je nezaměstnanost mladých lidí často řešeným problémem, na který by se nemělo zapomínat, nepatří tato skupina nezaměstnaných k těm nejvíce znevýhodněným.

Mezi takové lze naopak zařadit například osoby se zdravotním postižením. Těch bylo k 30. 6. 2014 evidováno v okrese Frýdek-Místek 1272.

V průběhu června požádalo o zprostředkování zaměstnání 877 nových uchazečů, tj. o cca 6 % více než v loňském roce (827) a o cca 11 % více než v minulém měsíci.

V červnu ukončilo evidenci a vyřazeno bylo 1111 UoZ (oproti stejnému období loňského roku to je o 149 osob více) - z tohoto počtu bylo pro 65 % osob důvodem ukončení evidence nástup do zaměstnání (v červnu 2013 nastoupilo do zaměstnání 55 %).

Z hlediska pracovních příležitostí evidoval úřad práce k 30. 6. 2014 rekordních 942 volných míst s místem výkonu práce v okrese Frýdek-Místek, což je o 436 volných míst více než ve stejném období předchozího roku a o 163 více než v minulém měsíci. Na 1 volné pracovní místo připadalo cca 11 uchazečů - pro srovnání ke stejnému datu minulého roku na 1 volné pracovní místo připadalo cca 20 UoZ.

Pro osoby se zdravotním postižením bylo v nabídce úřadu práce 87 vhodných volných míst (v r. 2013 to bylo jen 39 míst), pro absolventy a mladistvé 207 vhodných volných míst (v r. 2013 jen 73 VM). K 30. 6. 2014 bylo v nabídce úřadu práce nejvíce volných pracovních míst v těchto profesích: obsluha důlních zařízení (včetně horníků); kuchaři (kromě šéfkuchařů); pomocní kuchaři; svářeči, řezači plamenem a páječi; číšníci a servírky; operátoři telefonních panelů; nástrojáři a příbuzní pracovníci; obsluha stacionárních strojů a zařízení jinde neuvedená; ostatní pomocní pracovníci ve výrobě; pomocní manipulační pracovníci (kromě výroby); pracovníci ostrahy a bezpečnostních agentur.

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

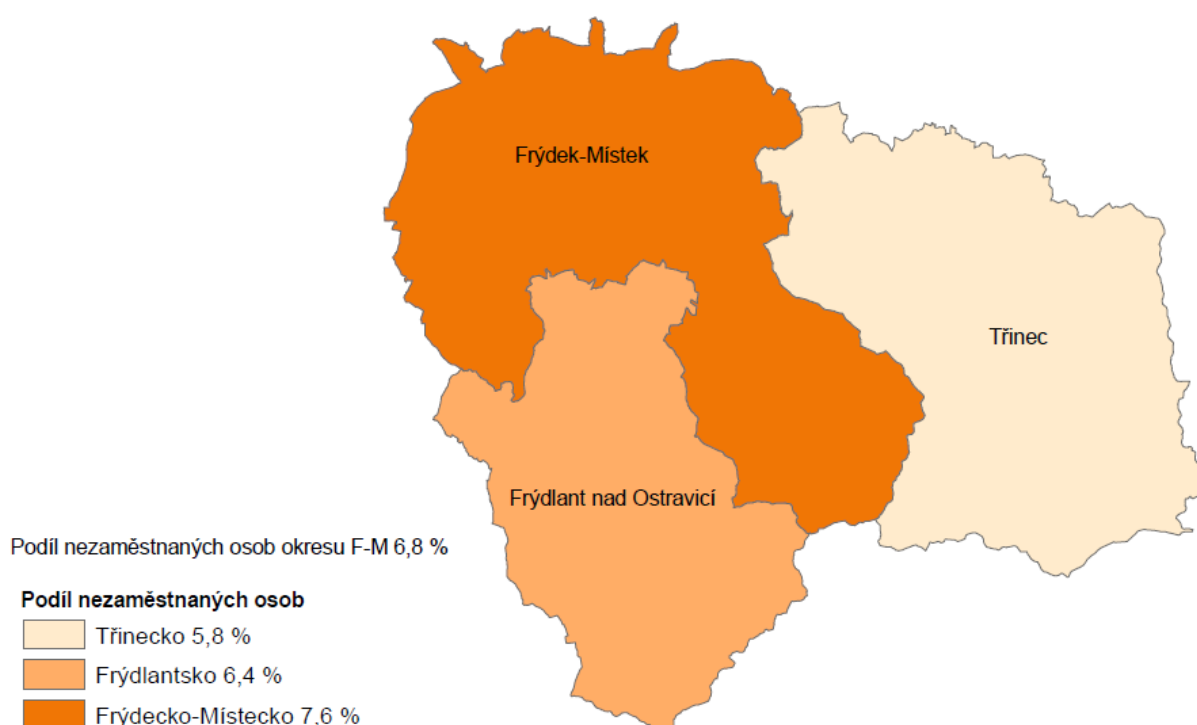
Údaje o nezaměstnanosti pouze za ORP Frýdek-Místek

Okres Frýdek-Místek je již mnoho let rozdělen z hlediska trhu práce obdobně, jako jsou územně rozděleny oblasti ORP. Výjimkou je však Třinecko, které je z pohledu trhu práce vnímáno jako jedna oblast, avšak v členění na ORP se skládá ze dvou těchto celků (ORP Třinec a ORP Jablunkov). Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek, tedy sleduje nezaměstnanost z pohledu tří oblastí – Frýdecko-Místecko, Třinecko a Frýdlantsko, jejichž členění je dáno spádovostí obcí k městům Frýdek-Místek, Třinec a Frýdlant nad Ostravicí.

Oblast Frýdecko-Místecko je jak rozlohou, tak i počtem obyvatel, z těchto tří největších. K 31. 12. 2013 zahrnovalo území 34 obcí a 3 měst. Celkem tato oblast pojímá přibližně 110 tis. obyvatel, což je cca 52 % z celkového počtu obyvatel v okrese. Oproti Třinecku a Frýdlantsku má Frýdecko-Místecko příznivější polohu, relativně nejlépe vybudovanou infrastrukturu a také dopravní spojení s okolními okresy je na poměrně dobré úrovni. Na území tohoto mikroregionu jsou zastoupena prakticky veškerá odvětví hospodářství vč. zemědělské činnosti.

Přesto však má oblast Frýdecko-Místecko dlouhodobě o něco vyšší nezaměstnanost než Třinecko a Frýdlantsko, jak názorně ukazuje následující mapa.

Graf č. 40: Nezaměstnanost v okrese Frýdek-Místek k 31. 8. 2013 z hlediska územního členění

Zdroj: Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě

Jak již bylo uvedeno, z hlediska zaměstnanosti je na tom ORP Frýdek-Místek jakožto i celý okres Frýdek-Místek poměrně dobře a ve srovnání s jinými regiony Moravskoslezského kraje nemusí čelit ani vysoké nezaměstnanosti, ani nedostatku pracovních míst.

Následující tabulky uvádějí statistická data z roku 2011 za správní obvod ORP Frýdek-Místek z hlediska nejrůznějších ukazatelů souvisejících s trhem práce a ekonomickou aktivitou obyvatel.

Tabulka č. 97: Vybrané statistické údaje za ORP Frýdek-Místek (rok 2011)

Počet obyvatel s obvyklým pobytem	celkem (souhrn)		celkem		107 481	
	ekonomická aktivita		celkem		107 481	
			v tom	ekonomicky aktivní	51 632	
				v tom	zaměstnaní	45 973
					nezaměstnaní	5 659
					ekonomicky neaktivní	
			nezjištěno		4 070	
	nejvyšší ukončené vzdělání (věk 15 a více)		celkem		91 767	
			z toho	bez vzdělání	362	
				základní vč. neukončeného	15 573	
				střední vč. vyučení (bez maturity)	31 912	
				úplné střední s maturitou	25 750	
				nástavbové studium	2 629	
				vyšší odborné vzdělání	942	
				z toho	vysokoškolské	11 355
	bakalářské	1 898				
		magisterské	9 166			
	pohlaví		celkem		107 481	
			muž		52 457	
			žena		55 024	
	věk (před-/po-/produktivní)		celkem		107 481	
			věk	0 - 14 let		15 714
15 - 64 let				75 317		
65 a více let				16 170		
nezjištěno		280				
vyjíždějící celkem		celkem		31 000		
vyjíždějící do zaměstnání		celkem		22 207		
		v tom	v rámci obce		5 969	
			do jiné obce okresu		8 106	
			do jiného okresu kraje		7 139	

Zdroj: Český statistický úřad, Metainformační systém ČSÚ

Tabulka č. 98: Další informace o ORP Frýdek-Místek (rok 2011)

vyjíždějící do zaměstnání	v tom	do jiného kraje	683
		do zahraničí	310
zaměstnaní	celkem		107 481
	z toho zaměstnaní	celkem	45 973
		v tom zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	42 642
		pracující studenti a učni	614
		pracující důchodci	1 858
		ženy na mateřské dovolené	859
zaměstnaní podle odvětví	celkem		107 481
	z toho zaměstnaní	celkem	45 973
		zemědělství, lesnictví, rybářství	819
		průmysl	14 279
		stavebnictví	2 721
		velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	4 823
		doprava a skladování	2 424
		ubytování, stravování a pohostinství	1 365
		informační a komunikační činnosti	1 040
		peněžnictví a pojišťovnictví	983
		činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti	3 158
		a administrativní a podpůrné činnosti	
		veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2 568
		vzdělávání	2 924
		zdravotní a sociální péče	2 999
		nezjištěno	4 577

Zdroj: Český statistický úřad, Metainformační systém ČSÚ

Tabulka č. 99: Uchazeči o zaměstnání v ORP Frýdek-Místek v letech 2009 - 2011

		2009	2010	2011
Uchazeči o zaměstnání		6 279	6 310	5 310
Uchazeči se zdravotním postižením		1 017	1 005	869
Uchazeči o zaměstnání dosažitelní		6 071	6 006	5 056
Míra nezaměstnanosti (%) [3]		11,26	11,14	9,38
Uchazeči na 1 volné pracovní místo		14,1	22,3	15,5
Struktura uchazečů podle věku	Mladiství	17	-	-
	do 19 let	235	223	186
	20 - 24 let	771	751	611
	25 - 29 let	671	682	543
	30 - 34 let	700	666	522
	35 - 39 let	660	667	563
	40 - 44 let	632	663	591
	45 - 49 let	678	727	629
	50 - 54 let	864	821	735
	55 - 59 let	789	841	683
	60 a více let	279	269	247
Struktura uchazečů podle vzdělání	Bez vzdělání	1	1	1
	Neúplné základní vzdělání	2	2	4
	Základní vzdělání	1 109	1 112	998
	Nižší střední vzdělání	-	-	-
	Nižší střední odborné vzdělání	136	129	103
	Střední odborné vzdělání s výučním	3 010	2 943	2 456
	Střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity i výučního listu	37	30	25
	Úplné střední všeobecné vzdělání	171	165	155
	Úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou	306	324	240
	Úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení)	1 150	1 226	955
	Vyšší odborné vzdělání	23	30	40
	Bakalářské vzdělání	56	64	77
	Vysokoškolské vzdělání	259	276	240
	Doktorské vzdělání	19	8	16
	absolventi škol	398	373	244
struktura uchazečů podle délky nezaměstnanosti	Méně než 3 měsíce	2 018	2 203	1 798
	3 měsíce a více, méně než 6 měsíců	1 360	1 098	917
	6 měsíců a více, méně než 9 měsíců	967	590	463
	9 měsíců a více, méně než 12 měsíců	622	447	292
	12 měsíců a více, méně než 24 měsíců	589	1 060	729
	24 měsíců a více	723	912	1 111

Zdroj: MPSV ČR

Některé vybrané údaje z předchozích statistik v členění na jednotlivé obce ORP Frýdek-Místek jsou uvedeny v přílohách.

Následující tabulky uvádějí aktuální informace za SO ORP Frýdek-Místek ke konci I. pololetí roku 2014, přičemž konkrétní údaje za jednotlivé obce jsou v přílohách.

Z těchto údajů můžeme vidět, jaká je vzdělanostní, věková a další struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných Úřadem práce ČR - Kontaktním pracovištěm Frýdek-Místek.

Tabulka č. 100: Struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014

	Počet obyvatel ve věku 15-64 let	Počet uchazečů - osob zdravotně postižených	Počet uchazečů z rizikových skupin	Počet uchazečů potřebujících zvláštní péči	Počet uchazečů - absolventů	Počet uchazečů - absolventů evidovaných nad 6 měs.	Počet hlášených volných míst	Počet nově evidovaných uchazečů	Počet uchazečů, kteří odešli z evidence	Počet dosažitelných uchazečů	Podíl nezaměst. osob z dosažitelných uchazečů
ORP F-M	76183	741	455	54	288	118	558	499	629	5848	7,70
Okres celkem	145382	1272	939	111	538	230	942	887	1082	10144	7,00

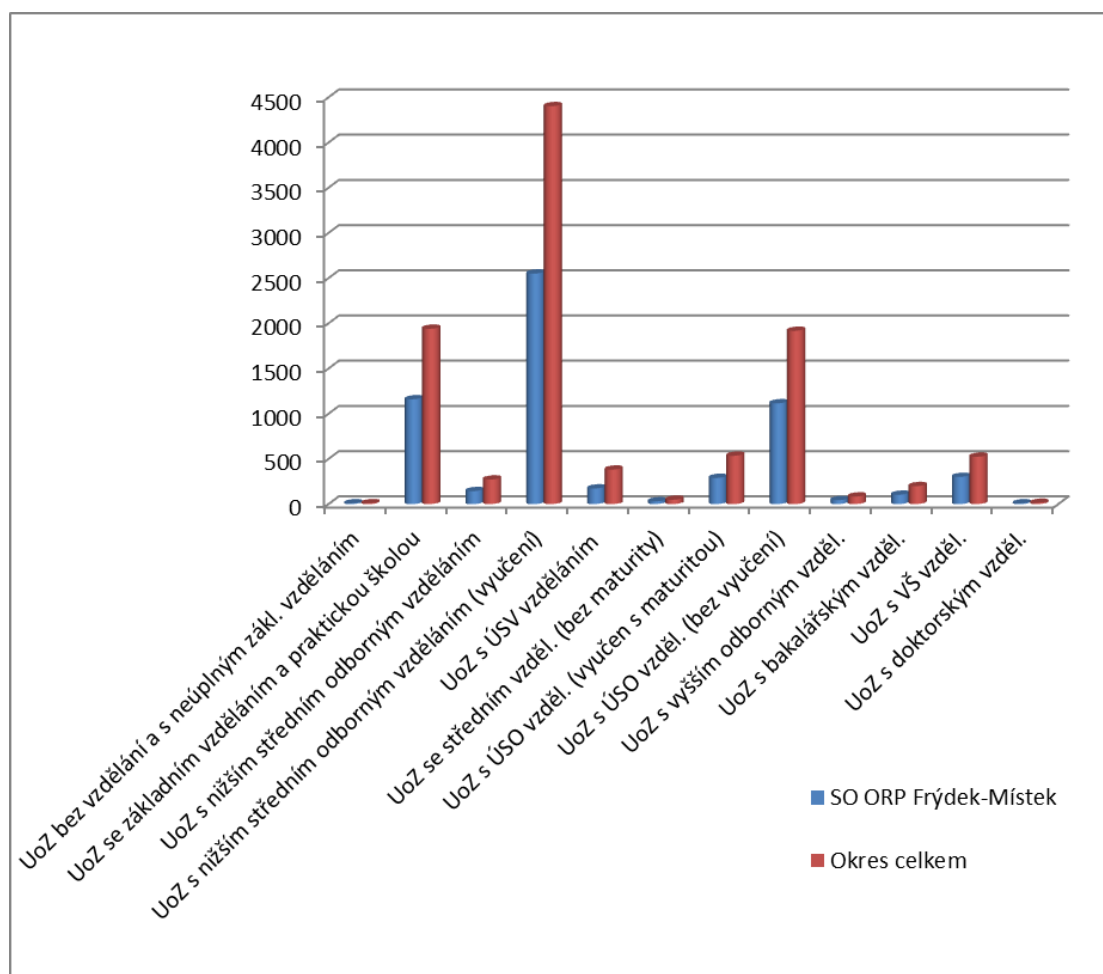
Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Tabulka č. 101: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014

Oblast	Počet evidovaných uchazečů (UoZ) celkem	UoZ bez vzdělání a s neúplným zákl. vzděláním	UoZ se základním vzděláním a praktickou školou	UoZ s nižším středním odborným vzděláním	UoZ s nižším středním odborným vzděláním (vyučení)	UoZ s ÚSV vzděláním	UoZ se středním vzděl. (bez maturity)	UoZ s ÚSO vzděl. (vyučení s maturitou)	UoZ s ÚSO vzděl. (bez vyučení)	UoZ s vyšším odborným vzděl.	UoZ s bakalářským vzděl.	UoZ s VŠ vzděl.	UoZ s doktorským vzděl.
ORP F-M	5929	9	1160	144	2550	173	31	290	1115	43	104	301	9
Okres celkem	10329	10	1940	272	4402	382	49	535	1917	84	199	524	15

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Graf č. 41: Evidence nezaměstnaných podle vzdělání v ORP Frýdek-Místek k 30. 6. 2014

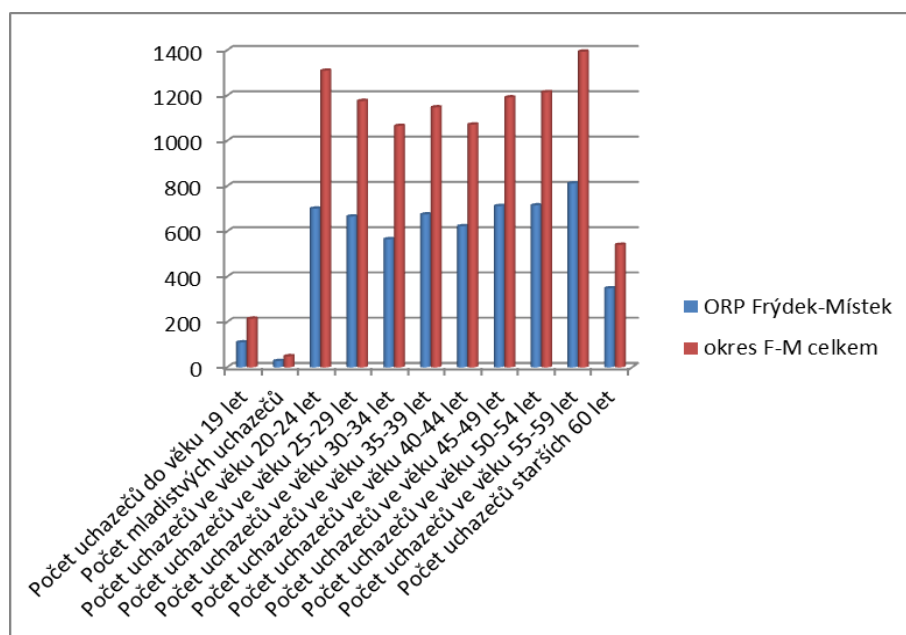

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Tabulka č. 102: Věková struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014

	Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání	Počet uchazečů do věku 19 let	Počet mladistvých uchazečů	Počet uchazečů ve věku 20-24 let	Počet uchazečů ve věku 25-29 let	Počet uchazečů ve věku 30-34 let	Počet uchazečů ve věku 35-39 let	Počet uchazečů ve věku 40-44 let	Počet uchazečů ve věku 45-49 let	Počet uchazečů ve věku 50-54 let	Počet uchazečů ve věku 55-59 let	Počet uchazečů starších 60 let	Průměrný věk uchazečů
ORP F-M	5929	110	28	701	666	566	675	623	712	715	812	349	41,5
Okres celkem	10329	215	49	1310	1176	1066	1148	1072	1192	1215	1394	541	41

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Graf č. 42: Evidence nezaměstnaných podle věku v ORP Frýdek-Místek k 30. 6. 2014

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Z uváděných dat je patrné, že ani věková ani vzdělanostní struktura evidovaných uchazečů o zaměstnání nenaznačuje, že by v ORP Frýdek-Místek byly nějaké výraznější problémy v některé z kategorií, u které se to nepředpokládá. Je zjevné, že s vyšším vzděláním roste pravděpodobnost snazšího uplatnění na trhu práce. A jelikož vyučených osob je všeobecně nejvíce, projevuje se tento fakt i v jejich nejpočetnějším zastoupení mezi evidovanými uchazeči o zaměstnání. Rovněž z hlediska věku je zřejmé, že nejlépe se na trhu práce uplatňují osoby se zkušenostmi, tedy obvykle kolem 30 let. Naopak mladí lidé po ukončení školy obtížně hledají zaměstnání, zejména pokud ještě nemají žádné praktické zkušenosti. Výrazně složitější je pak situace u osob v předdůchodovém věku (zejména po 55. roku), jež jsou na trhu práce z dlouhodobého hlediska obtížně uplatnitelní. Jejich věkové znevýhodnění bývá častokrát ještě zesíleno nejrůznějšími zdravotními omezeními.

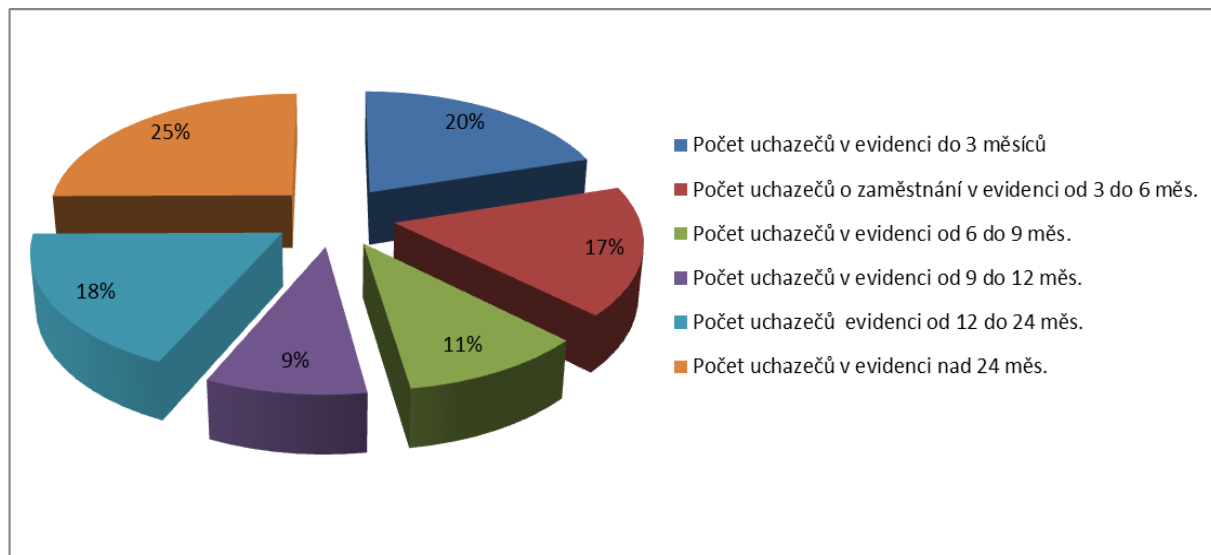
Tabulka č. 103: Struktura nezaměstnaných v ORP Frýdek-Místek k 30. 6. 2014 podle délky evidence

	Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání	Počet uchazečů v evidenci do 3 měsíců	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci od 3 do 6 měs.	Počet uchazečů v evidenci od 6 do 9 měs.	Počet uchazečů v evidenci od 9 do 12 měs.	Počet uchazečů v evidenci od 12 do 24 měs.	Počet uchazečů v evidenci nad 24 měs.	Průměrná doba evidence (ve dnech)
ORP F-M	5929	1195	1009	620	538	1078	1489	710,5
Okres celkem	10329	2167	1840	1083	947	1886	2406	639,8

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Struktura nezaměstnaných z hlediska délky evidence naznačuje poměrně rovnoměrné rozložení, jak názorně ukazuje následující graf. Alarmující je však fakt, že celá čtvrtina evidovaných uchazečů o zaměstnání je bez práce již více než dva roky. Lze se domnívat, že jde právě o zmíněné osoby vyššího věku, osoby se zdravotním postižením či další znevýhodněné kategorie osob (např. osoby sociálně vyloučené).

Graf č. 43: Struktura nezaměstnaných v ORP Frýdek-Místek k 30. 6. 2014 podle délky evidence

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Problematika dlouhodobé nezaměstnanosti velmi úzce souvisí se skladbou obyvatelstva jak z hlediska vzdělání, zdravotního stavu a věku, tak zejména z pohledu nejrůznějších sociálních hledisek. Je zřejmé, že v sociálně vyloučených lokalitách bude nezaměstnanost výrazně vyšší, než je tomu v jiných oblastech. Jak již bylo výše uvedeno, na dlouhodobé nezaměstnanosti se výrazně podílejí osoby sociálně vyloučené či vyloučením ohrožené.

V ORP Frýdek-Místek je identifikována jediná vyloučená lokalita (dle metodiky MPSV), která se nachází ve městě Frýdek-Místek. Ostatní obce tohoto ORP žádnou takovou oficiálně evidovanou lokalitu nemají.

Lidé ohrožení sociálním vyloučením (např. lidé chudí, nezaměstnaní, osoby se zdravotním postižením, migranti či osamělí senioři) a také lidé sociálně vyloučení, u kterých typicky dochází ke kumulaci znevýhodnění a přerušení vazeb s majoritní populací, žijí v různých částech Frýdku-Místku a jen u některých dochází k jejich výraznější prostorové koncentraci. Právě ta ovšem problém sociálního vyloučení prohlubuje a také zviditelňuje. Ve Frýdku-Místku byla identifikována jediná sociálně vyloučená lokalita, jak uvádí situační analýza *„Zpráva o vybraných otázkách sociálního vyloučení a nástrojích sociálního začleňování ve Frýdku-Místku“*, kterou zpracoval Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. Jedná se o ulici Míru a dalších šest ulic v její blízkosti. Ve Frýdku-Místku však dochází také ke koncentraci osob ohrožených sociálním vyloučením v některých z mnoha tamních ubytoven. Kromě vyloučené lokality a ubytoven žijí osoby ohrožené sociálním vyloučením také v bytech (popř. i rodinných domech) ve městě, zvláště pak v místech s nižší úrovní nájemného, horší kvalitou bytového fondu a obecně v místech méně atraktivních pro

majoritní populaci. Tato místa se pak často vyznačují také zvýšeným rizikem výskytu sociálně patologických jevů.

Charakteristickým rysem frýdecko-místecké vyloučené lokality je relativně vysoký podíl romské populace a koncentrace sociálně patologických jevů (nezaměstnanost, chudoba, drogové závislosti atd.). Sociální vyloučení tamějších obyvatel je dáno zejména souběhem znevýhodnění daného jednak charakteristikami prostředí (zejména prostorová odloučenost, kvalita bytového fondu i nedostatečná vybavenost veřejného prostoru) a jednak charakteristikami populace (zejména vysoká koncentrace Romů, nezaměstnaných a nízkopříjmových domácností). Současně je ovšem nutné brát v potaz, že zde žijící osoby představují pouze relativně malou část frýdecko-místecké populace ohrožené sociálním vyloučením: žijí zde např. pouze necelá 4 % všech příjemců dávek pomoci v hmotné nouzi a přibližně 5 % uchazečů o zaměstnání ve městě. Ve srovnání s údaji za město Frýdek-Místek je patrné vychýlení vzdělanostní struktury v lokalitě ve prospěch nejnižších vzdělanostních kategorií. V lokalitě žijí převážně osoby, jež dosáhly nejvýše základního vzdělání. Řada domácností se v současnosti potýká se zadlužením a mnohé mají také zkušenost s exekucemi.

Dle průzkumů lze míru nezaměstnanosti v lokalitě odhadnout na úrovni 50 %, přičemž specificky u romských občanů dosahuje až 80 %. Ve srovnání s mírou nezaměstnanosti ve městě je přitom patrné znevýhodnění jak romských, tak i neromských obyvatel lokality na pracovním trhu. Problémem nezaměstnaných z lokality je dlouhodobost jejich nezaměstnanosti. Téměř dvě třetiny z nich (62 %) jsou totiž v evidenci úřadu práce déle než jeden rok. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných je tedy mezi uchazeči o zaměstnání z lokality výrazně vyšší, než je ve městě obvyklé – v celkovém počtu nezaměstnaných ve Frýdku-Místku totiž dlouhodobě nezaměstnaní tvoří 37 %. Dalším významným faktorem, který ovlivňuje nezaměstnanost v lokalitě, je přetrvávající diskriminace Romů zaměstnavateli. Z průzkumů je ovšem také patrné, že někteří nezaměstnaní Romové na aktivní hledání regulérního zaměstnání rezignovali a své reálně dostupné možnosti spatřují jednak ve veřejně prospěšných pracích anebo v občasných „fuškách“ sehnaných neformální cestou, tedy v šedé ekonomice. Nárazové přivýdělky jsou pro romské muže z lokality zřejmě relativně dostupné, nicméně jedná se o nejistou a nepravidelnou záležitost. Ochotu přijmout nekvalifikované a nízko placené zaměstnání, a to u romských i neromských uchazečů o zaměstnání, zřejmě ovlivňuje také existence tzv. pasti nezaměstnanosti. Jedná se o situaci, kdy se nastoupit do zaměstnání finančně příliš nevyplácí, protože současně dochází ke ztrátě (části) sociálních dávek. Past nezaměstnanosti přitom vzniká nejen v situaci, kdy jsou dávky stanoveny na vysoké úrovni, ale také v situaci, kdy nezaměstnaný může reálně očekávat zaměstnání se mzdovým ohodnocením, které vůbec či jen velmi málo převyšuje úroveň sociálních dávek v nezaměstnanosti. Studie pro ČR ukazují, že past chudoby je nejvyšší pro nezaměstnané s nízkým vzděláním a pro nezaměstnané s dětmi, což mj. odpovídá charakteristikám značné části nezaměstnaných respondentů žijících v lokalitě. Lze předpokládat, že při rozhodování o nástupu do zaměstnání sehrává tento fakt zásadní roli. Podobně negativně na motivaci k práci působí případná exekuce příjmu.

Zdroj: Situační analýza - Zpráva o vybraných otázkách sociálního vyloučení a nástrojích sociálního začleňování ve Frýdku-Místku. Zpracoval Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Výzkumné centrum Brno, květen - září 2013. Členové výzkumného týmu: Miroslava Rákoczyová, Ivana Šimíková, Robert Trbola.

Podnikání

Oblast podnikání je vhodné nejdříve zmapovat z hlediska vydaných živnostenských oprávnění za celou Českou republiku.

Tabulka č. 104: Statistické údaje o počtu vydaných ŽO za celou ČR

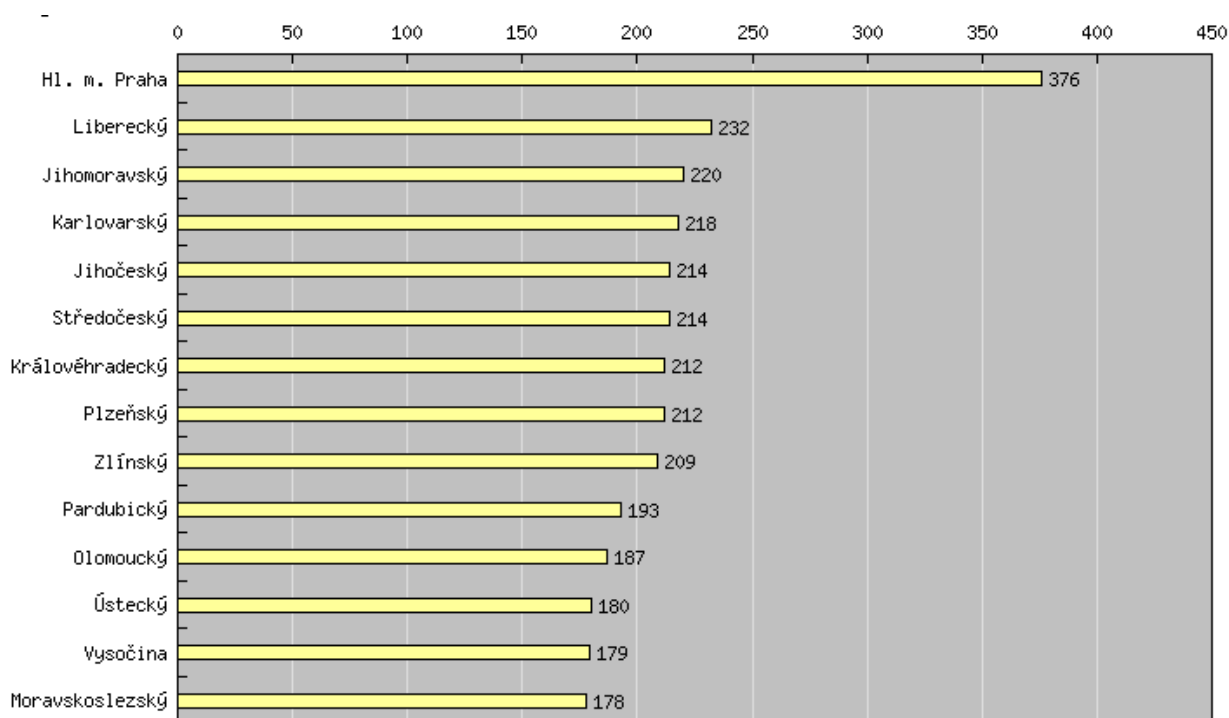
Počet ke dni	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013
Celkem platných ŽO	3 146 013	3 225 372	3 321 289
- pro živ. koncesované	119 234	119 989	143 084
- pro živ. vázané	274 584	296 256	314 764
- pro živ. řemeslné	885 019	900 714	915 777
- pro živ. volné	1 867 176	1 908 413	1 947 664
ŽO pro fyzické osoby	2 565 890	2 615 915	2 677 887
ŽO pro právnické osoby	580 123	609 457	643 402
ŽO pro cizince	105 119	104 377	101 534
Podnikatelé celkem	2 293 241	2 318 690	2 344 841
- fyzické osoby	1 950 323	1 957 218	1 965 757
- právnické osoby	342 918	361 472	379 084
Podnikatelé cizinci celkem	93 059	91 040	85 887
Počet obyvatel	10 548 527	10 513 209	10 513 834
Počet ŽO na 1000 obyvatel	298,24	306,792	315,90
Podnikatelů na 1000 obyv.	217,40	220,55	223,02
Počet ŽO na 1 podnikatele	1,37	1,391	1,42

Zdroj: <http://www.rzp.cz/statistiky.html>

ŽO = živnostenské oprávnění

Jak je vidět z následujícího grafu, počet podnikatelů na 1000 obyvatel je nejnižší právě v našem Moravskoslezském kraji.

Graf č. 44: Počet podnikatelů na 1000 obyvatel za jednotlivé kraje

Zdroj: Krajský úřad MS kraje (http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/pod_stat.html)

Lze se domnívat, že umístění MS kraje na posledním místě způsobují zejména chudé podhorské oblasti Bruntálska, event. také Karvinsko, jelikož v těchto okresech je výrazně nižší počet evidovaných podnikatelů i živnostenských oprávnění.

V níže uvedené tabulce jsou údaje o počtu evidovaných podnikatelů a živností v ORP Frýdek-Místek. V přepočtu na 1000 obyvatel má ORP Frýdek-Místek 189 podnikatelů a 274 živnostenských oprávnění.

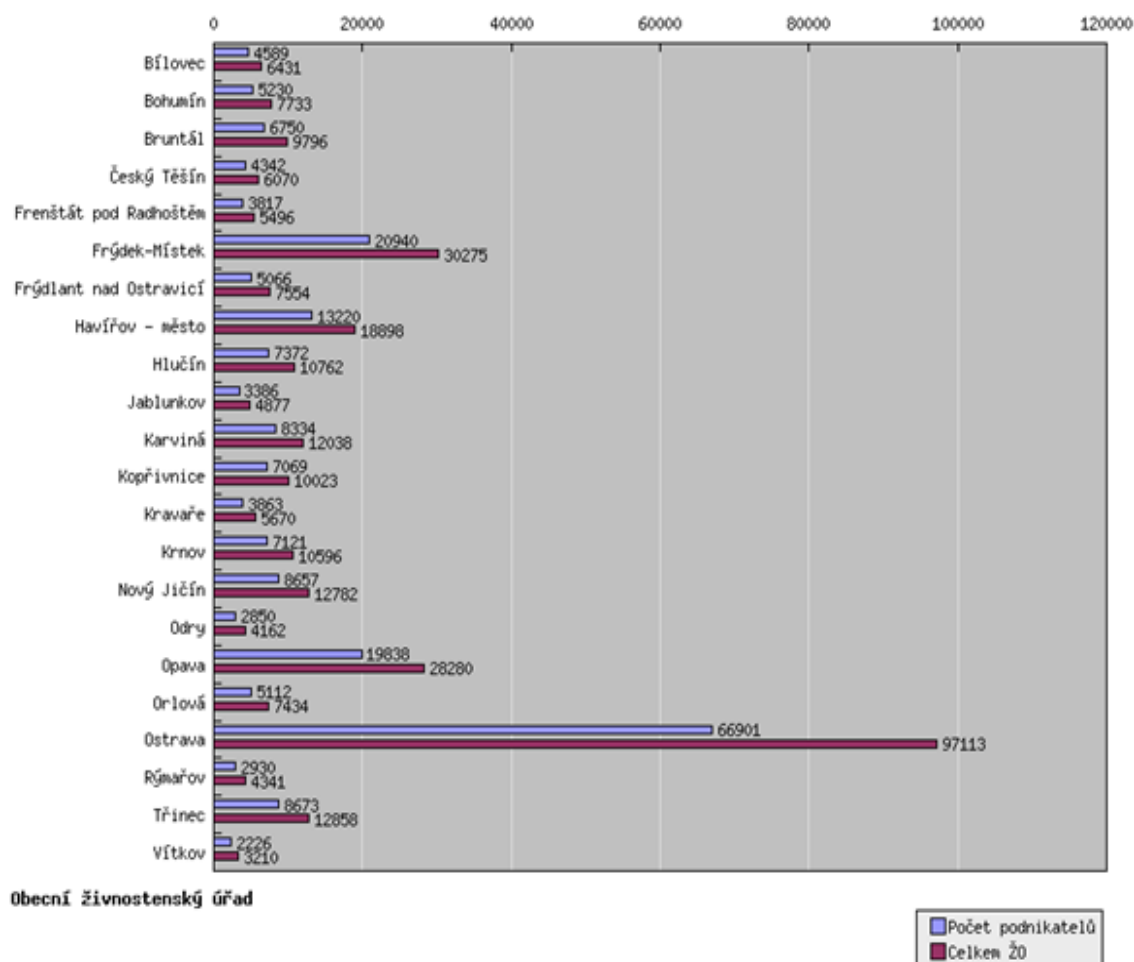
Tabulka č. 105: Počet podnikatelů a živnostenských oprávnění evidovaných k 31. 12. 2013

Obecní živnostenský úřad (obec s rozš. působností)	Podnikatelé				Živnostenské oprávnění				
	Počet podnikatelů	FO	PO	z toho cizinci	celkem ŽO	Koncese	Vazaná	Řemeslná	Volná
Frýdek-Místek	20940	18429	2511	322	30275	1198	3010	8378	17689

Zdroj: Krajský úřad MS kraje (http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/pod_stat_celkem.html)

Poznámka: Živnostenský úřad Frýdek-Místek má ve své správní působnosti podnikatele s trvalým bydlištěm v obcích ORP Frýdek-Místek. Lépe jsou rozdíly mezi jednotlivými oblastmi vidět v níže uvedeném grafu.

Graf č. 45: Počet evidovaných živností a podnikatelů k 31. 12. 2013 u jednotlivých obecních živnostenských úřadů MSK

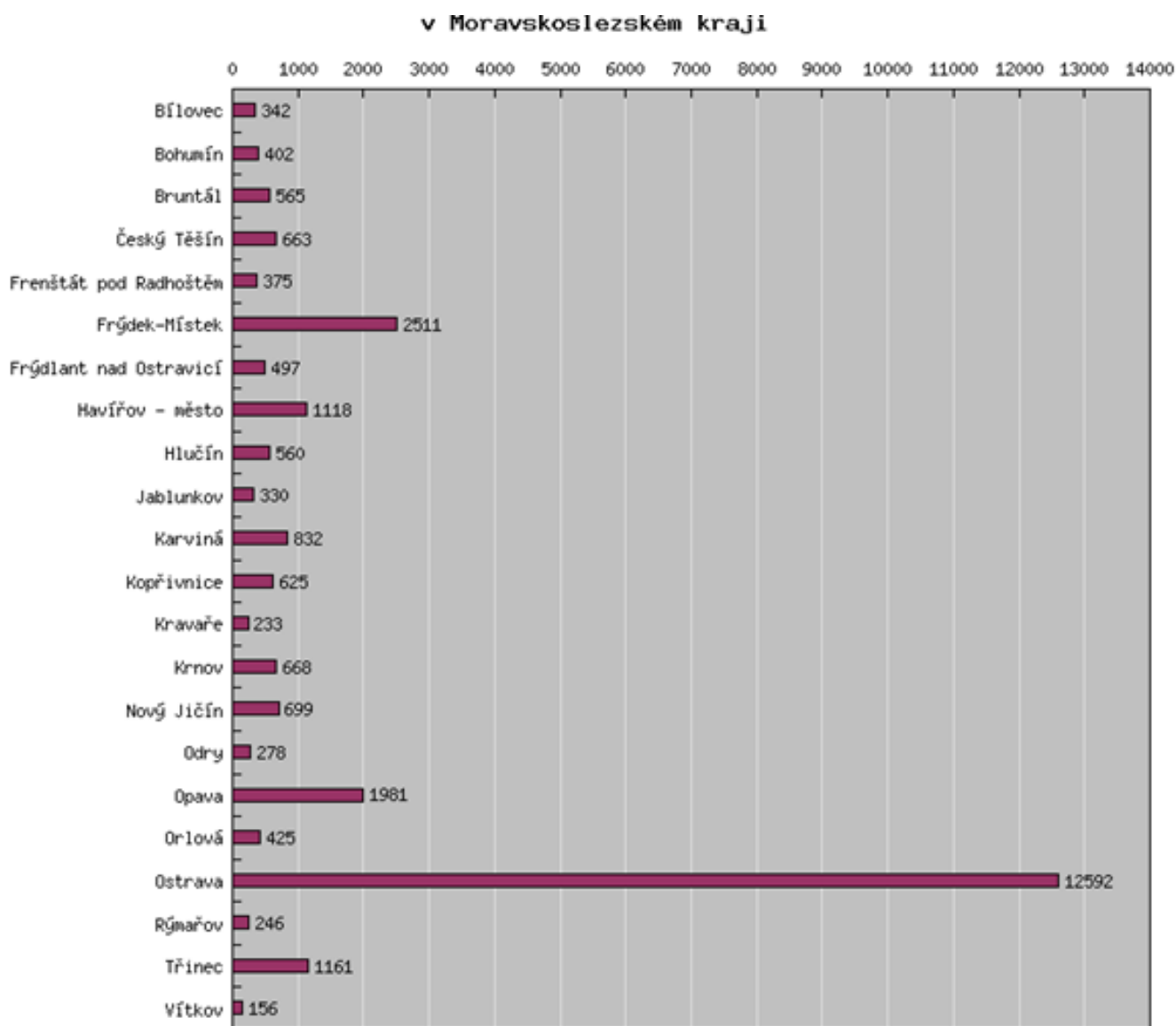

Zdroj: Krajský úřad MS kraje (http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/pod_stat.html)

Přesto, že srovnání MS kraje s ostatními kraji v ČR nevyznívá příliš pozitivně, můžeme konstatovat, že právě ORP Frýdek-Místek je na tom co do počtu podnikatelů – fyzických i právnických osob poměrně dobře. V absolutních číslech má vyšší hodnoty pouze Ostrava, což je však z hlediska počtu obyvatel i dalších parametrů tohoto krajského města nesrovnatelné.

Předchozí i následující graf ukazuje, jak jsou na tom jednotlivé oblasti MS kraje z hlediska registrovaných živnostenských oprávnění i podnikatelských subjektů.

Graf č. 46: Počet právnických osob evidovaných u jednotlivých obecních živnostenských úřadů MSK k 31. 12. 2013

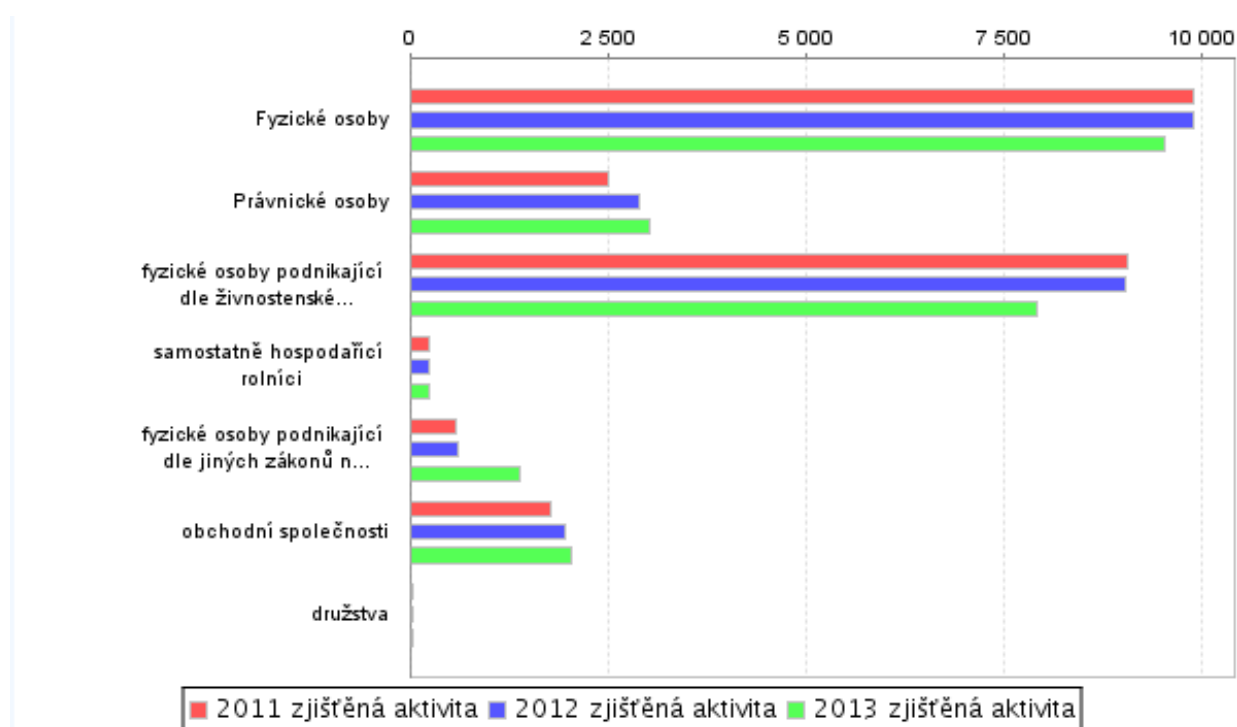
Zdroj: Krajský úřad MS kraje (http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/pod_stat.html)

Údaje o podnikatelských subjektech za ORP Frýdek-Místek

Z hlediska podnikatelských aktivit je na tom ORP Frýdek-Místek poměrně dobře, jak už naznačily výše uvedené údaje. Přesto by větší podpora podnikání, která následně může přinést více pracovních příležitostí, byla jistě vítána. V tomto smyslu se vyjádřili jak starostové v dotazníkovém šetření, tak i zástupci firem, kteří reagovali na písemně položené otázky k danému tématu.

Dále jsou uvedeny podrobnější údaje o ekonomických subjektech ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek.

Graf č. 47: Ekonomické subjekty v ORP Frýdek-Místek

Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka č. 106: Ekonomické subjekty v ORP Frýdek-Místek

		Registrované subjekty				z toho subjekty se zjištěnou aktivitou			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem		22 486	23 097	22 843	23 573	11 783	12 396	12 796	12 539
vybrané agregace právních forem	Fyzické osoby	18 414	18 949	18 514	19 210	9 455	9 894	9 896	9 523
	Právníkové osoby	4 072	4 148	4 329	4 363	2 328	2 502	2 900	3 016
	fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	17 303	17 849	17 380	16 561	8 613	9 052	9 037	7 906
	samostatně hospodařící rolníci	311	317	316	295	254	259	255	236
	fyzické osoby podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství	800	783	818	2 354	588	583	604	1 381
	obchodní společnosti	2 114	2 186	2 291	2 377	1 680	1 788	1 953	2 048
	družstva	39	39	40	41	35	33	36	39
právní formy (jen aktuálně zastoupené)	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	17 215	17 765	17 291	16 561	8 567	9 010	8 992	7 906
	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona zapsaná v obchodním rejstříku	88	84	89	-	46	42	45	-
	Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství nezapsaná v obchodním rejstříku	800	783	818	2 354	588	583	604	1 381
	Zemědělský podnikatel - fyzická osoba nezapsaná v obchodním rejstříku	311	317	316	295	254	259	255	236
	Veřejná obchodní společnost	58	59	58	55	20	21	21	20
	Společnost s ručením omezeným	1 946	2 023	2 125	2 217	1 566	1 677	1 834	1 928
	Společnost komanditní	4	4	5	5	3	3	3	4
	Nadace	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nadační fond	8	8	8	7	5	6	6	5
	Akiová společnost	105	99	102	99	90	86	94	95
	Obecně prospěšná společnost	8	9	12	12	4	4	8	10
	Společenství vlastníků jednotek	541	564	585	602	28	47	134	202
	Družstvo	39	39	40	41	35	33	36	39
	Státní podnik	2	-	-	-	-	-	-	-
	Organizační složka státu	3	2	2	2	3	2	2	2
	Příspěvková organizace	80	77	76	76	80	76	76	76
	Zahraniční osoba	345	297	315	227	119	137	165	131
	Školská právnická osoba	3	3	3	3	3	3	3	3
	Sdružení (svaz, spolek, společnost, klub aj.)	538	563	576	611	154	178	244	243
	Politická strana, politické hnutí	1	1	-	1	1	-	-	-
	Církevní organizace	33	33	33	31	21	21	27	21
	Organizační jednotka sdružení	275	282	305	290	139	148	175	165
	Organizační jednotka politické strany/hnutí	2	2	1	1	1	1	-	-
	Stavovská organizace - profesní komora	1	1	1	1	1	1	1	1
	Komora (s výjimkou profesních komor)	1	1	1	1	1	1	1	1
	Zájmové sdružení právnických osob	9	10	10	11	6	6	6	6
	Honební společenstvo	24	24	24	23	2	5	18	18
	Svazek obcí	7	7	7	7	7	7	7	7
	Obec nebo městská část hlavního města Prahy	37	37	37	37	37	37	37	37
	Mezinárodní organizace a sdružení	-	1	1	1	-	-	-	-
	Evropská společnost	1	1	1	1	1	1	1	1

Zdroj: Český statistický úřad

S podporou podnikání velmi úzce souvisí průmyslové zóny. V ORP Frýdek-Místek je jich celkově 6, jak blíže uvádí následující tabulka s přehledem průmyslových zón za okres Frýdek-Místek (nezapočítáváme průmyslovou zónu Třinec – Baliny, která je součástí ORP Třinec).

Tabulka č. 107: Přehled průmyslových zón v okrese Frýdek-Místek

Název zóny	Počet nově vytvořených pracovních míst	Rozloha celkem (ha)	Volná plocha (ha)
Strategická průmyslová zóna Nošovice	4.583	261	0
Frýdek-Místek – Chlebovice	285	12	0
Frýdek-Místek – Lískovec	135	8	0
Paskov – bývalý skleníkový areál	232	30	14
Průmyslová zóna Třinec – Baliny	788	20	0
Průmyslová a logistická zóna Tošanovice – Třanovice	0	114	114
Venkovská průmyslová zóna Třanovice	450	29	0
Celkem za okres Frýdek-Místek	6.473	474	128

Zdroj: Přehled průmyslových zón v MSK, Martin Radvan, květen 2012

Z následující tabulky, která srovnává počet pracovních míst v průmyslových zónách a jejich rozlohu v jednotlivých okresech MS kraje, je patrné, že právě Frýdecko-Místecko je na tom velmi dobře. Právě v našem okrese mají průmyslové zóny největší rozlohu (což je dáno zejména přítomností společnosti Hyundai v Nošovicích) a v počtu pracovních míst zaostává pouze za Ostravou.

Tabulka č. 108: Srovnání průmyslových zón v jednotlivých okresech MS kraje

Okres	Počet nově vytvořených pracovních míst	Rozloha celkem (ha)	Volná plocha (ha)
Ostrava-město	7.780	130	2
Frýdek-Místek	6.473	474	128
Nový Jičín	4.086	316	105
Karviná	2.513	74	14
Bruntál	655	46	20
Opava	175	16	0
Celkem za Moravskoslezský kraj	21.682	1.056	269

Zdroj: Přehled průmyslových zón v MSK, Martin Radvan, květen 2012

Odbor územního rozvoje Magistrátu města Frýdek-Místek uvádí, že k 31. 12. 2013 bylo v průmyslové zóně Lískovec zaměstnáno 200 osob (jsou zde 4 firmy) a v průmyslové zóně Chlebovice 435 osob (ve 3 firmách). V budoucnu se v této průmyslové zóně pravděpodobně počet pracovních míst ještě zvýší, jelikož je plánován příchod dalšího investora.

Největší průmyslovou zónou v ORP Frýdek-Místek jsou bezesporu Nošovice, kde sídlí Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o. a jeho čtyři dodavatelé.

Po úspěšném vzniku a obsazení Venkovské průmyslové zóny Třanovice vzniká také Průmyslová a logistická zóna Tošanovice - Třanovice.

Řada průmyslových zón vznikla revitalizací brownfields. Další takové využití brownfields se plánuje v bývalém areálu frýdeckých kasáren. Příprava průmyslové zóny je aktuálně ve fázi vybudování inženýrských sítí a již se také jedná s potenciálními zájemci o využití zóny ze strany firem. Jelikož město musí plánovat tyto záležitosti dopředu a průběžně připravovat nové vhodné plochy pro podnikání, mapuje další pozemky v katastru svého území, které by přicházely v úvahu pro podnikatelské využití. Aktuálně je vytipováno dalších cca 8 ploch pro lehkou průmyslovou výrobu, tyto však nepatří městu Frýdek-Místek a musely by se vykupovat, což je velmi problematické.

Co se týká ostatních obcí, tyto v dotazníkovém průzkumu obvykle uváděly, že nemají ani vhodné plochy pro podnikání, ani brownfields, které by mohly být revitalizovány. Pouze tři obce uvedly, že mají nevyužitá místa, která by se dala nabídnout investorům. Další dvě obce zmínily, že sice mají na svém území brownfields, ale tyto nelze pro podnikání aktuálně využít. Obecně volné prostory pro podnikatele mají čtyři obce a další tři obce by musely vhodná místa teprve upravit tj. přizpůsobit pro podnikání. Jiné tři obce mají vytipovány prostory, kde by se dalo podnikat, ale tyto nejsou majetkem obce.

Závěrem lze konstatovat, že i menší obce jsou ochotny vytvářet vhodné podmínky pro podnikání, zvažují zřizování podnikatelských zón či alespoň nabízení svého nebytového fondu pro účely podnikání za výhodných finančních podmínek. Mnozí zástupci obcí si uvědomují, že přitáhnout na své území firmy může být pro rozvoj obce velmi důležité.

6.1.2.1.2. Informace o městech a obcích ORP z pohledu zaměstnanosti

Podrobnější informace o evidované nezaměstnanosti a struktuře uchazečů o zaměstnání v jednotlivých městech a obcích ORP jsou uvedeny v přílohách.

Následující tabulky ukazují, jak to vypadalo s uplatňováním aktivní politiky zaměstnanosti, konkrétně nástrojem „veřejně prospěšné práce“ (dále VPP) v jednotlivých obcích ORP Frýdek-Místek.

Tabulka č. 109: VPP v obcích ORP v roce 2012

Obec / město	profese	počet míst
Baška	dělník pro čištění obce	4
Brušperk	koordinátor veřejné služby	1
Dolní Domaslavice	dělník pro údržbu obce	1
Dobrá	dělník pro údržbu majetku obce	5
Dobratice	dělník pro údržbu majetku obce	1
Kaňovice	dělník pro údržbu obce	2
Krásná	uklízeč veřejných prostranství	4
Lhotka	koordinátor veřejné služby	1
	uklízeč veřejných prostranství	4
Raškovice	koordinátor veřejné služby	1
	uklízeč veřejných prostranství	2
Řepiště	dělník pro údržbu obce	2
Sedliště	dělník pro údržbu majetku obce	3
Staré Hamry	uklízeč veřejných prostranství	1
	dělník pro čištění obce	1
Sviadnov	koordinátor veřejné služby	1
Sviadnov	dělník pro údržbu obecního majetku	3
Vyšní Lhoty	uklízeč veřejných prostranství	1
CELKEM ZA ORP F-M v roce 2012		38

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Tabulka č. 110: VPP v obcích ORP v roce 2013

Obec / město	profese	počet míst	muži	ženy	do 30 let	OZP
Baška	dělník pro čištění obce	2		2		
	dělník pro čištění obce	1		1		
	dělník pro čištění obce	3	1	2		
	dělník pro čištění obce	3	3		2	1
	dělník pro čištění obce	2	2			
	dělník pro čištění obce	1	1			
	dělník pro čištění obce	1		1		
Brušperk	dělník pro čištění města	1	1			
Dobrá	dělník pro údržbu MO	1		1		
	dělník pro údržbu MO	2	2			
	dělník pro údržbu majetku obce	2	2			
Fryčovice	dělník pro údržbu MO	1	1			
Horní Domaslavice	uklízeč veřejných prostranství	1	1			
Kaňovice	dělník pro údržbu obce	1		1		
Krásná	uklízeč veřejných prostranství	1	1			
	uklízeč veřejných prostranství	2	1			
Krmelín	uklízeč veř.prostranství	1		1		
Lhotka	uklízeč veř.prostranství	3	2	1		
Paskov	uklízeč veřejných prostranství	1	1			
	údržbář majetku obce-zahradnické práce	1	1			
Pazderna	uklízeč veřejných prostranství	1	1			
Pražmo	uklízeč veř.prostranství	1		1		
Raškovice	uklízeč veř.prostranství	2	2		2	
	uklízeč veřejných prostranství	1	1			1
Sedliště	dělník pro údržbu majetku obce	1	1		1	
Staříč	lesní dělník a děl.pro ČO	6	5	1	1	1
Sviadnov	dělník pro údržbu OM	1	1			
	dělník pro údržbu obecního majetku	2	2			
Žermanice	uklízeč veř.prostranství	1	1			
CELKEM ZA ORP F-M v r. 2013		47	34	12	6	3

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Tabulka č. 111: VPP v obcích ORP v I. pololetí r. 2014

Obec / město	název profese	počet míst	muž	žena	do 30 let	OZP
Baška	dělník pro čištění obce	11	7	4	1	
Brušperk	dělník pro čištění města	2		2	1	
	dělník pro čištění města	1		1		
Bruzovice	dělník údržby a správy majetku obce	1		1		
Dobrá	dělník pro údržbu majetku obce	1	1			
	dělník pro údržbu majetku obce	3	1	2		
Dobratice	dělník pro údržbu majetku obce	1		1	1	
	dělník pro údržbu majetku obce	1	1			
Dolní Domaslavice	dělník pro údržbu majetku obce	2	1	1		
Fryčovice	dělník pro údržbu majetku obce	1	1			1
Horní Domaslavice	uklízeč veřejných prostranství	2	2			
Horní Tošanovice	uklízeč veřejných prostranství	1	1			
Kaňovice	dělník pro údržbu obce	1				
Kozlovice	uklízeč veřejného prostranství	2	2			1
Krásná	uklízeč veřejných prostranství	1		1		
	uklízeč veřejných prostranství	1	1			
Krmelín	uklízeč veřejných prostranství	1	1			1
Lhotka	dělník pro údržbu obce	6	4	2		1
Lučina	uklízeč veřejného prostranství	1	1		1	
Paskov	uklízeč veřejného prostranství	3	3		1	
Pazderna	uklízeč veřejných prostranství	1	1		1	
Pražmo	uklízeč veřejných prostranství	1		1	1	
Raškovice	uklízeč veřejných prostranství	3	2	1		
	uklízeč veřejného prostranství	1	1			
Řepiště	ostatní pracovníci pro ruční čištění	2	2			
Sedliště	dělník pro údržbu majetku obce	1	1			
Soběšovice	uklízeč veřejných prostranství	2	1	1		1
Staříč	lesní dělník a dělník pro čištění obce	3	3			
	lesní dělník a dělník pro čištění obce	1	1			
Sviadnov	dělník pro údržbu obecního majetku	2	2			
Žermanice	uklízeč veřejného prostranství	1	1			
CELKEM ZA ORP F-M za I. Q 2014		61	42	18	7	5

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Aktivita obcí při vytváření pracovních příležitostí formou veřejně prospěšných prací je jistě žádoucí a zejména pro nezaměstnané občany s nedostatečným vzděláním velmi potřebná. Jak je vidět z výše uvedených tabulek, některé obce jsou v tomto směru velmi aktivní a ostatním obcím lze tento přístup jen doporučit. Z výše uvedených údajů vyplývá pozitivní trend zvyšujícího se počtu pracovních míst za poslední období, v čemž však jistě hraje svou nemalou úlohu i nastavení a podmínky aktivní politiky zaměstnanosti vč. výše finančních prostředků, které úřad práce na zřízení VPP aktuálně poskytuje.

Pro úplné dokreslení situace týkající se VPP je však potřeba dodat, že některé obce a zejména města řeší podporu VPP přes jiné organizace, které zřizují anebo ve kterých mají

svůj majetkový podíl. Konkrétně město Frýdek-Místek má pro tyto účely dohodu s technickými službami, tedy firmou TS, a. s., jež tyto práce pro nezaměstnané občany zajišťuje a organizuje. Město Frýdek-Místek podporuje i další subjekty, např. neziskové organizace, které rovněž pracovní místa na VPP vytvářejí.

Využívání VPP jinými organizacemi v ORP v průběhu předchozích 2,5 let uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 112: VPP v ostatních organizacích ORP Frýdek-Místek (2012 - pol. 2014)

Název organizace	počet míst	název profese	rok zřízení místa
ADRA, o.p.s	5	obsluha sociálního šatníku	2014
	1	obsluha charitativního obchůdku	2014
	4	obsluha sociálního šatníku	2013
	2	koordinátor veřejné služby	2012
	1	pomocný pracovník v charitativním obchůdku	2012
Domov pro seniory Frýdek-Místek	4	pracovník v sociálních službách	2012
	1	pomocný pracovník v sociálním zařízení	2014
	5	pracovník v sociálních službách	2013
	7	pracovník v sociálních službách	2012
Fond Janáčkovy Hukvaldy o.s.	2	dělník pro údržbu hradu	2013
Hospic Frýdek-Místek, p.o.	1	zaměstnanec k údržbě zeleně - zahradník	2014
Charita Frýdek-Místek	1	terénní sociální služba - pomocný sociální pracovník	2014
	1	terénní pracovník pro práci s romskými dětmi	2014
	1	obsluha sociálního šatníku a koordinace dobrovolnické činnosti	2014
	1	terénní sociální služba - pracovník přímé obslužné péče	2014
Místní knihovna Dobrá, p.o.	1	pomocné knihovnické práce	2014
Podané ruce, o.s. - Projekt OsA	2	osobní asistence	2014
Renarkon, o.p.s.	1	pomocný terénní pracovník	2013
Římskokatolická farnost Rychaltice	1	údržbář	2013
Třanovice služby, o.p.s.	2	dělník pro čištění obce	2014
	1	dělník pro čištění obce	2013
TS a.s.	17	dělník čištění města	2014
	11	dělník zemědělský	2014
	3	dělník čištění města	2013
	2	dělník zemědělský	2013
	1	dělník zemědělský, řidič do 3,5t	2013
ZŠ FM, ČSA 570	1	uklízeč veřejných prostranství	2013
ZŠ FM, Komenského	1	asistent pedagoga pro romské žáky	2012

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

6.1.2.1.3. Identifikace velkých podniků a hlavních zaměstnavatelů v SO ORP F-M

Bezpochyby nejdůležitějšími „hráči“ na trhu práce jsou zaměstnavatelé, větší i menší firmy, které přinášejí místním obyvatel pracovní příležitosti a zvyšují tak ekonomickou úroveň oblasti.

První tabulka nabízí statistiku vývoje počtu ekonomických subjektů v ORP Frýdek-Místek v letech 2010–2013 tak, jak je eviduje ČSÚ. Druhá tabulka pak ukazuje aktuální seznam největších zaměstnavatelů ve správním obvodu, údaje poskytl Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek.

Tabulka č. 113: Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců v ORP Frýdek-Místek

Ekonomické subjekty celkem	Registrované subjekty				z toho subjekty se zjištěnou aktivitou			
CELKEM	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
	22 486	23 097	22 843	23 573	11 783	12 396	12 796	12 539
Neuvedeno	12 753	13 193	13 063	13 903	2 100	2 534	3 030	2 881
Bez zaměstnanců	7 054	7 279	7 184	7 158	7 013	7 246	7 172	7 147
1 - 5 zaměstnanců	1 900	1 865	1 851	1 812	1 894	1 860	1 849	1 811
6 - 9 zaměstnanců	273	255	258	231	271	253	258	231
10 - 19 zaměstnanců	226	230	236	216	226	229	236	216
20 - 24 zaměstnanci	62	63	48	49	62	63	48	49
25 - 49 zaměstnanců	107	98	93	92	106	97	93	92
50 - 99 zaměstnanců	54	57	52	60	54	57	52	60
100 - 199 zaměstnanců	32	34	32	26	32	34	32	26
200 - 249 zaměstnanců	5	4	7	8	5	4	7	8
250 - 499 zaměstnanců	15	13	13	13	15	13	13	13
500 - 999 zaměstnanců	2	3	3	3	2	3	3	3
1000 - 1499 zaměstnanců	2	2	2	1	2	2	2	1
1500 - 1999 zaměstnanců	-	-	-	-	-	-	-	-
2000 - 2499 zaměstnanců	1	-	-	-	1	-	-	-
2500 - 2999 zaměstnanců	-	1	1	1	-	1	1	1
3000 - 3999 zaměstnanců	-	-	-	-	-	-	-	-
4000 - 4999 zaměstnanců	-	-	-	-	-	-	-	-
5000 - 9999 zaměstnanců	-	-	-	-	-	-	-	-
10 000 a více zaměstnanců	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka č. 114: Seznam největších zaměstnavatelů v ORP Frýdek-Místek (údaje platné k 30. 6. 2014)

Název firmy	pracoviště	kategorie počtu zaměst- nanců	činnost
Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.	Dobrá	1000-4999	výroba motorových vozidel
OKD, a.s.	Staříč	1000-4999	těžba a dobývání
Nemocnice ve Frýdku-Místku, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	500-999	zdravotní a sociální péče
Mobis Automotive Czech s.r.o.	Dobrá	500-999	výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů, výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení
Hyundai Glovis Czech Republic s.r.o.	Nošovice	500-999	doprava a skladování
Huisman Konstrukce, s.r.o.	Sviadnov	500-999	výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárnictví, výr. kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků
ArcelorMittal Frýdek-Místek a.s.	Frýdek-Místek	250-499	výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárnictví, výr. kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků
Policie ČR	Frýdek-Místek	250-499	veřejná správa a obrana
ČSAD Frýdek-Místek a.s.	Frýdek-Místek	250-499	doprava a skladování
Plzeňský Prazdroj, a. s.	Nošovice	250-499	výroba potravinářských výrobků
Statutární město Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	250-499	veřejná správa
Biocel Paskov a.s.	Paskov	250-499	zpracování dřeva
Hyundai Dymos Czech s.r.o.	Dobrá	250-499	výroba motorových vozidel
Green Gas DPB, a.s.	Paskov	250-499	profesní, vědecké a technické činnosti
VÚHŽ a.s.	Dobrá	250-499	profesní, vědecké a technické činnosti
FERRIT s. r. o.	Staré Město	250-499	výroba strojů a zařízení
Mayr-Melnhof Holz Paskov s.r.o.	Staříč	250-499	zpracování dřeva, výroba papíru a výrobků papíru
Motor Lučina spol. s r.o.	Staré Město, Dobrá aj.	250-499	výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárnictví, výr. kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků
Beskyd Fryčovice, a.s.	Fryčovice	100-249	výroba potravinářských výrobků
Česká pošta, s.p.	celé ORP	100-249	doprava a skladování
Lesostavby Frýdek-Místek a. s.	Frýdek-Místek aj.	100-249	stavebnictví
TS a.s.	Frýdek-Místek	100-249	technická správa a údržba komunikací, veřejných ploch a zeleně
Saft Ferak a.s.	Raškovice	100-249	výroba elektrických zařízení
Hanwha L&C Czech, s.r.o.	Frýdek-Místek	100-249	výroba motorových vozidel
Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.	Frýdek-Místek	100-249	zásobování vodou, čin. souvis. s odpad. vodami, odpady a sanacemi
HM Czech s.r.o.	Dobrá	100-249	doprava a skladování
Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ostravě	Frýdek-Místek	100-249	veřejná správa

Název firmy	pracoviště	kategorie počtu zaměstnanců	činnost
Beskydské uzeniny, a.s.	Frýdek-Místek	100-249	výroba potravinářských výrobků
COOP Beskydy, spotřební družstvo	Frýdek-Místek	100-249	velkoobchod a maloobchod
BORCAD cz s. r. o.	Fryčovice	100-249	výroba strojů a zařízení
Technomont Frýdek - Místek s.r.o.	Frýdek-Místek	100-249	výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárnictví, výr. kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků
MIKO international s.r.o.	Frýdek-Místek	100-249	výroba potravinářských výrobků
Hutní montáže, a. s.	Sviadnov	100-249	výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárnictví, výr. kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků
VKUS-BUSTAN s. r. o.	Frýdek-Místek	100-249	ostraha majetku, úklidové práce
NOVOGEAR, spol. s r.o.	Frýdek-Místek	100-249	výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárnictví, výr. kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků
Charita Frýdek - Místek	Frýdek-Místek	100-249	zdravotní a sociální péče
Automobile Logistics Czech s.r.o.	Nošovice	100-249	doprava a skladování
SPETRA CZ s.r.o.	Třanovice	100-249	doprava a skladování
Okresní soud Frýdek-Místek	Frýdek-Místek	100-249	veřejná správa
Střední škola elektrostavební a dřevozpracující, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	100-249	vzdělávání
Střední odborná škola, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	100-249	vzdělávání
Správa železniční dopravní cesty, státní organizace	Frýdek-Místek, Dobrá, Baška aj.	100-249	doprava a skladování
Hasičský záchranný sbor MS kraje	Frýdek-Místek	100-249	veřejná správa
DIEMA s.r.o.	Frýdek-Místek	100-249	výroba potravinářských výrobků
T METAL Fryčovice, spol. s r.o.	Fryčovice	100-249	výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárnictví, výr. kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků
CARBOKOV s.r.o.	Staříč	100-249	těžba a dobývání
Milada Bočková - Pekařství Boček	Frýdek-Místek aj.	100-249	výroba potravinářských výrobků
UNIS COOL, s.r.o.	Frýdek-Místek	100-249	výroba strojů a zařízení
H.A.S. spol. s r.o.	Frýdek-Místek	100-249	doprava a skladování
Domov pro seniory Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	100-249	zdravotní a sociální péče
Sportplex Frýdek-Místek, s.r.o.	Frýdek-Místek	100-249	kulturní, zábavní a rekreační činnosti
Povodí Odry, státní podnik	Frýdek-Místek	100-249	zásobování vodou, čin. souvis. s odpad. vodami, odpady a sanacemi
LICHNA TRADE CZ, s.r.o.	Sviadnov	100-249	výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárnictví, výr. kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků
Inva Group a.s.	Frýdek-Místek	100-249	velkoobchod a maloobchod
Střední průmyslová škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Frýdek-Místek	100-249	vzdělávání
GTB GROUP, s.r.o.	Frýdek-Místek	100-249	vyr. pryžových, plastových výrobků a ost. nekovových minerál. vyr.
Frýdecká skládka, a.s.	Frýdek-Místek	100-249	komplexní nakládání s odpady
ČEZ Distribuční služby, s.r.o.	Frýdek-Místek, Sviadnov, Nošovice aj.	100-249	výroba elektrických zařízení
HUTNÍ PROJEKT Frýdek-Místek a.s.	Frýdek-Místek	100-249	projekční a inženýrská činnost
BLANCO Professional CZ spol. s r.o.	Frýdek-Místek	100-249	výroba základních kovů, hutní zpracování kovů a slévárnictví, výr. kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků
Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek, El. Krásnohorské 2254	Frýdek-Místek	100-249	vzdělávání

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Poznámka:

Významnými zaměstnavateli jsou také obchodní řetězce (např. AHOLD Czech Republic, a.s., Tesco Stores ČR, a.s., Lidl Česká republika v.o.s., aj.), přesný počet zaměstnanců na pracovištích v ORP F-M se však nepodařilo zjistit. Vybrány byly zejména ty firmy, které mají své sídlo na území ORP.

6.1.2.2. Finanční analýza

Finanční rozbor k tématům zaměstnanosti a podnikání je výrazně ovlivněn faktem, že obce na podporu těchto oblastí přímo nevynakládají téměř žádné finanční prostředky, i když několik výjimek finanční stimulace vzniku nových pracovních míst by se jistě našlo. Nebereme-li v úvahu podporu sociálních služeb, které samy o sobě přinášejí nové pracovní příležitosti, o jejich financování je však pojednáno v jiné části tohoto dokumentu, a nezohledňujeme-li ani mzdové náklady na zaměstnance obecních a městských úřadů, což není cílem této analýzy, nelze na stranu nákladů podporujících jednu či druhou oblast uvést nic zásadního.

Bylo zjištěno, že ačkoliv obce ORP Frýdek-Místek realizovaly řady projektů financovaných z prostředků Evropské unie, šlo především o investice v rámci tzv. „tvrdých projektů“ (v posledních 4 letech byl obcemi hojně využíván především Regionální operační program Moravskoslezsko, částečně také Operační program Životní prostředí, Integrovaný operační program, operační programy přeshraniční spolupráce OP ČR – Polsko a OP ČR – Slovensko a další menší dotační nástroje vč. programů vyhlašováných Krajským úřadem MS kraje). Žádný z realizovaných projektů však nebyl přímo zacílen na podporu zaměstnanosti či podnikání, i když nepřímo tomu tak jistě bylo (např. prostřednictvím realizace stavebních prací vznikla řada pracovních příležitostí pro kvalifikované i nekvalifikované osoby a zároveň byl podpořen sektor stavebnictví, jež v období krize utrpěl nemalé ztráty).

Určitou výjimkou podpory zaměstnanosti by mohly být projekty realizované Statutárním městem Frýdek-Místek, které jako jediné byly financovány z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Tabulka č. 115: Přehled projektů na podporu zaměstnanosti ve městě Frýdek-Místek

Název příjemce/ realizátora projektu	IČO	Název projektu	Operační program	Datum alokace	Alokovaná částka v Kč	Stav
Statutární město Frýdek-Místek	296643	Vzdělávání ve Gon Centru ORP Frýdek-Místek	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	19.3.2010	2 100 780,00	dokončen
		Standardizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Frýdku-Místku		17.2.2014	6 471 130,00	běžící
		Zefektivnění vzdělávání zaměstnanců Magistrátu města Frýdku-Místku		1.7.2011	6 598 390,00	běžící

Zdroj: www.fondyeu.eu/prijemci-dotaci

Statutární město Frýdek-Místek realizovalo také projekty v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, stejně tak jako řada příspěvkových organizací zřízených obcemi v ORP (šlo zejména o školy, které díky OP VK zkvalitnily svou výuku, zavedly nové výukové metody, získaly moderní učební pomůcky a vybavení atd.).

V rámci podpory zaměstnanosti však město Frýdek-Místek realizuje další aktivity, které vycházejí ze Strategického plánu anebo z komunitního plánování sociálních služeb. Novinkou je např. navázání spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování, která se snaží pomáhat s řešením nejružnějších sociálních problémů ve vyloučených lokalitách. V rámci strategického plánování i svých komunitních plánů hodlá město Frýdek-Místek podporovat také rozvoj sociálního podnikání a podporovaného zaměstnávání.

Výrazným posílením podnikatelských příležitostí byl vznik venkovské podnikatelské zóny v Třanovicích (včetně Podnikatelského inkubátoru v objektu Kapplova dvora), kde našlo vhodné podmínky pro podnikání přes 30 podnikatelů a firem. Za příklad „dobré praxe“ lze tedy považovat „*Program podpory řešení zaměstnanosti v mikroregionu obcí povodí Stonávky v okrese Frýdek-Místek založený na využití objektů zemědělské společnosti TRANGAGRO, a. s. Třanovice vytvořením vesnické průmyslové zóny*“, jehož nositelem byly v roce 1999 Třanovice služby, o. p. s.

Provedená revitalizace zemědělského brownfieldu v rámci projektu „*Venkovská průmyslová zóna Třanovice – projekt partnerství a spolupráce*“ je zásluhou spolupráce a vytváření partnerství samosprávy obce s podnikatelskými subjekty a neziskovými organizacemi. Pod vedením obce a s využitím řady různých dotačních nástrojů se realizoval projekt, který je svým rozsahem naprosto ojedinělý. Díky porozumění partnerů podílejících se na projektu došlo k obnově areálu, který už nesloužil svému účelu a který je dnes využíván pro potřeby podnikatelů, obce i neziskových organizací. V období mezi lety 2000 až 2009 byla vybudována základní infrastruktura, byly rekonstruovány chátrající budovy a postaveny nové. Obec Třanovice investovala 132 mil. Kč, z toho dotace ze státních zdrojů a předvstupních fondů EU činila 102 mil. Kč. Díky tomu bylo vytvořeno na 450 nových pracovních míst, což je výsledek, který přesahuje rámec obce Třanovice a má nezpochybnitelný význam pro celé širší okolí. Firmy, které se do společného projektu zapojily, se po celou dobu úspěšně rozvíjejí, zaznamenaly růst výroby, modernizaci výrobních zařízení, úspěšně vstoupily na zahraniční trhy. Jejich podnikatelské aktivity mají mimo jiné významný vliv na tvorbu pracovních míst.

Zdroj: „Revitalizace – 10 let poté...“, Třanovice 2009

Je potřeba také doplnit, že ačkoliv obce dosud nerealizovaly žádné vlastní projekty v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (s výjimkou Statutárního města Frýdku-Místku a jeho výše uvedených projektů), činily tak neziskové organizace a jiné společnosti v ORP Frýdek-Místek. Výčet těchto projektů není však pro tuto analýzu relevantní, je však možno se formou spolupráce s neziskovými společnostmi poučit a inspirovat. Všechny příjemce finančních příspěvků z prostředků Evropské unie lze vyhledat na webových stránkách <http://www.fondyeu.eu>.

K provedení finanční analýzy posloužily stránky www.rozpocetobce.cz. Zkoumání se však zaměřilo pouze na příjmy, jelikož ve výdajích obcí nebyly nalezeny žádné údaje, které by se daly považovat za relevantní pro téma zaměstnanost a podpora podnikání (s ohledem na strukturu účtové osnovy obcí a skladbu jejich rozpočtu). V souladu s pokyny metodiky ke zpracování finanční analýzy byly prostudovány také stránky www.monitor.statnipokladna.cz, ale ani zde nebyly na doporučených položkách zjištěny náklady. Lze se tedy domnívat, že obce zkoumaného ORP skutečně výdaje v této oblasti nemají.

S ohledem na výše uvedené se tak údaje finanční analýzy zaměřují zejména na příjmy obcí z daní fyzických a právnických osob, jelikož s těmito prostředky může obec dále disponovat a v budoucnu z těchto zdrojů podpořit rozvoj pracovních míst či zatraktivnit podnikatelské prostředí ve své obci.

Celkový příjem všech obcí v okr. Frýdek-Místek, z čehož 52 % tvoří ORP Frýdek-Místek, z daňových příjmů za rok 2012 činil 2 154 604 480,- Kč.

V následující tabulce je uveden abecední seznam všech obcí SO ORP Frýdek-Místek s jejich celkovými daňovými příjmy za rok 2012, přičemž v posledním sloupci je pořadí dané obce v rámci celého okresu Frýdek-Místek (tj. umístění dle výše vybrané daně v žebříčku všech 72 obcí).

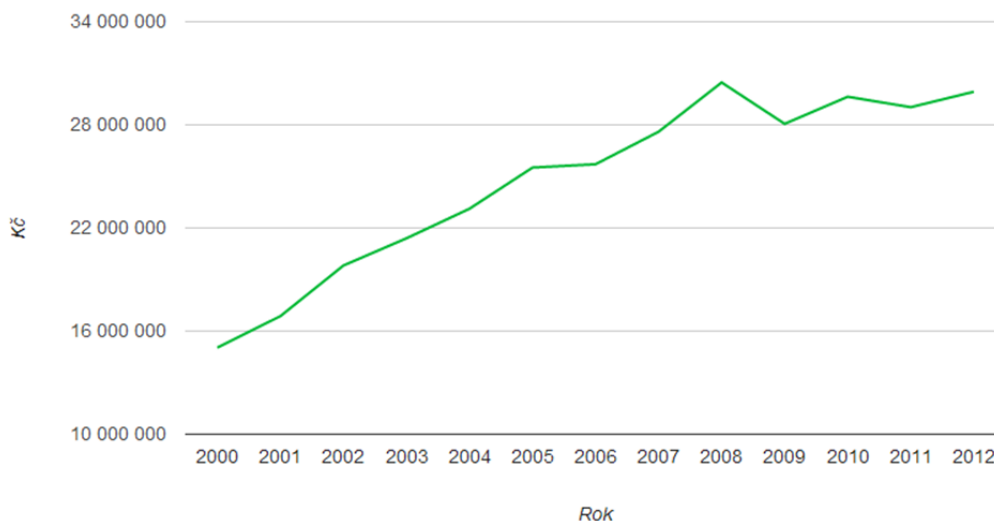
Tabulka č. 116: Výše celkových daňových příjmů jednotlivých obcí ORP Frýdek-Místek za rok 2012

Obec	výše příjmů	pořadí obce v rámci celého okresu F-M
Baška	29 096 110 Kč	12
Brušperk	29 959 180 Kč	10
Bruzovice	6 746 790 Kč	53
Dobrá	26 178 430 Kč	17
Dobratice	8 333 290 Kč	45
Dolní Domaslavice	9 005 490 Kč	43
Dolní Tošanovice	2 404 700 Kč	67
Fryčovice	18 862 680 Kč	20
Frýdek-Místek	682 731 640 Kč	1
Horní Domaslavice	5 007 980 Kč	58
Horní Tošanovice	4 243 830 Kč	64
Hukvaldy	15 472 820 Kč	22
Kaňovice	2 105 550 Kč	70
Kozlovice	23 981 280 Kč	18
Krásná	7 510 740 Kč	48
Krmelín	14 917 100 Kč	26
Lhotka	4 335 120 Kč	62
Lučina	9 374 620 Kč	41
Morávka	14 984 730 Kč	24
Nižní Lhoty	4 460 160 Kč	61
Nošovice	28 589 220 Kč	14
Palkovice	28 032 660 Kč	15
Paskov	38 708 990 Kč	6
Pazderna	2 112 120 Kč	69
Pražmo	7 107 110 Kč	51
Raškovice	13 711 470 Kč	28
Řepiště	17 140 430 Kč	21
Sedliště	11 102 510 Kč	37
Soběšovice	6 552 740 Kč	55
Staré Město	12 249 720 Kč	34
Staříč	29 543 600 Kč	11
Sviadnov	15 212 540 Kč	23
Třanovice	9 427 060 Kč	40
Vojkovice	4 712 990 Kč	59
Vyšní Lhoty	6 585 640 Kč	54
Žabeň	12 964 480 Kč	32
Žermanice	2 349 570 Kč	68

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Grafické zobrazení vývoje celkových daňových příjmů všech obcí v okrese ukazuje, že vybrané daně mají od roku 2000 do roku 2008 příkře stoupající trend, který zastavilo až období hospodářské krize v období let 2008-- 2011. Od roku 2012 můžeme opět očekávat mírně pozitivní vývoj. Lze se domnívat, že křivka vývoje celkových daňových příjmů je obdobná i pro obce SO ORP Frýdek-Místek a můžeme tak její trend zobecnit.

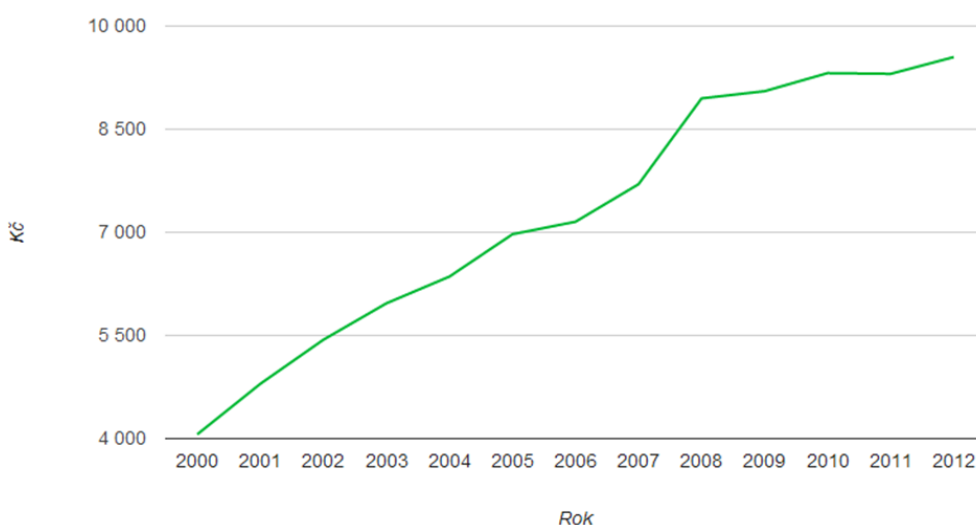
Graf č. 48: Trend vývoje celkových daňových příjmů za všechny obce okresu Frýdek-Místek

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

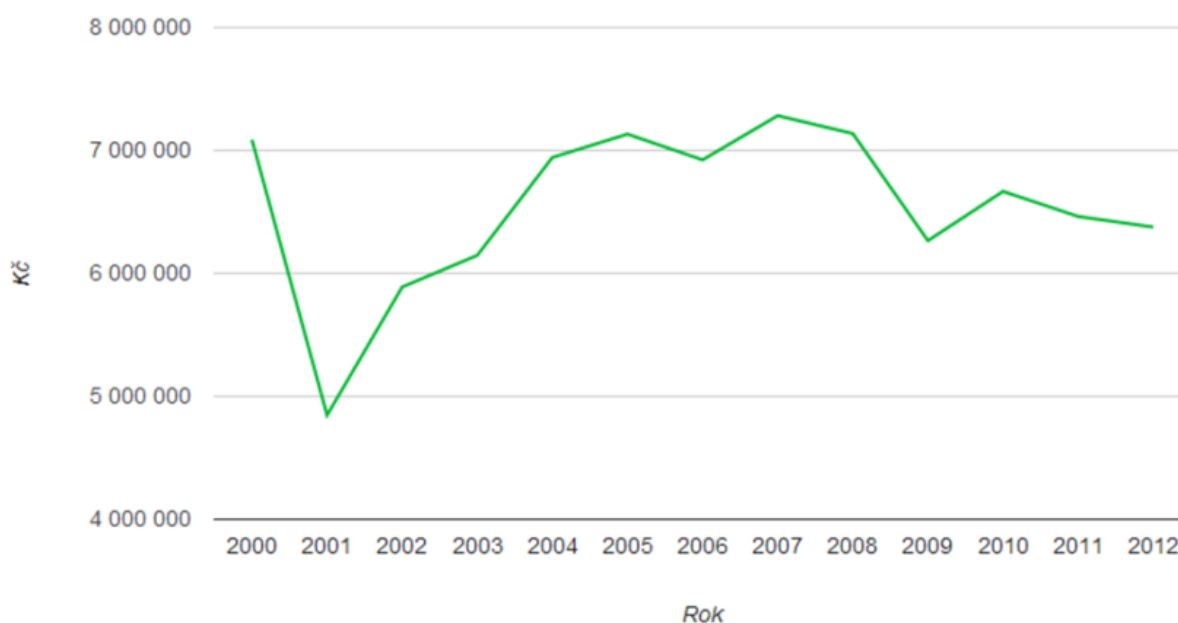
Obdobně lze zřejmě zobecnit i vývoj výše daňových příjmů vyčíslených v Kč na obyvatele SO ORP Frýdek-Místek za období let 2000-2012, ačkoliv propočet v níže uvedeném grafu zohledňuje všechny obce okresu Frýdek-Místek. Zajímavý je zde ten fakt, že daňové příjmy v přepočtu na 1 obyvatele mají trvale rostoucí trend a ani v období krize de facto nepoklesly, ačkoliv samostatně daňové příjmy z příjmů fyzických i právnických osob poměrně výrazně kolísaly (klesaly především mezi lety 2000 a 2001, 2008 a 2009 a u příjmů z daní F. O. ještě v roce 2011), jak ukazují grafy na dalších stranách.

Graf č. 49: Trend vývoje veškerých daňových příjmů v Kč na obyvatele (souhrnně přepočteno za všechny obce okresu Frýdek-Místek)

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Graf č. 50: Trend vývoje celkových přijatých daní z příjmů fyzických osob (F. O.) za všechny obce okresu Frýdek-Místek

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Graf č. 51: Trend vývoje daňových příjmů – daně z příjmů F. O. v Kč na obyvatele (souhrnně přepočteno za všechny obce okresu Frýdek-Místek)

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Tabulka č. 117: Žebříček obcí ORP Frýdek-Místek dle přijaté daně z příjmů fyzických osob za rok 2012 přepočtené na jednoho obyvatele (pořadí sestupně)

Obec	výše příjmů na 1 obyvatele	počet obyvatel	pořadí obce v rámci celého okresu F-M
Nošovice	4 210,63 Kč	983 obyvatel	1
Třanovice	2 777,51 Kč	1 032 obyvatel	5
Frýdek-Místek	2 489,03 Kč	57 747 obyvatel	8
Morávka	2 422,32 Kč	1 084 obyvatel	9
Lhotka	2 317,91 Kč	517 obyvatel	10
Staříč	2 249,03 Kč	2 054 obyvatel	13
Krásná	2 222,22 Kč	636 obyvatel	14
Horní Tošanovice	1 980,79 Kč	529 obyvatel	21
Baška	1 880,55 Kč	3 618 obyvatel	26
Bruzovice	1 852,91 Kč	762 obyvatel	28
Dobrá	1 841,32 Kč	3 047 obyvatel	29
Fryčovice	1 829,72 Kč	2 361 obyvatel	30
Sviadnov	1 823,41 Kč	1 605 obyvatel	31
Dolní Domaslavice	1 765,72 Kč	1 181 obyvatel	36
Sedliště	1 760,68 Kč	1 454 obyvatel	37
Paskov	1 757,84 Kč	3 925 obyvatel	38
Pazderna	1 737,22 Kč	277 obyvatel	41
Kaňovice	1 730,31 Kč	295 obyvatel	43
Řepiště	1 721,21 Kč	1 754 obyvatel	44
Staré Město	1 716,07 Kč	1 421 obyvatel	45
Vojkovice	1 669,95 Kč	588 obyvatel	47
Žabeň	1 663,22 Kč	736 obyvatel	48
Palkovice	1 658,76 Kč	3 152 obyvatel	49
Nižní Lhoty	1 647,93 Kč	266 obyvatel	50
Lučina	1 643,65 Kč	1 239 obyvatel	51
Kozlovice	1 640,25 Kč	2 939 obyvatel	52
Vyšní Lhoty	1 627,25 Kč	832 obyvatel	54
Krmelín	1 618,53 Kč	2 185 obyvatel	55
Raškovice	1 616,12 Kč	1 765 obyvatel	56
Brušperk	1 543,15 Kč	3 931 obyvatel	61
Soběšovice	1 538,56 Kč	850 obyvatel	63
Hukvaldy	1 535,23 Kč	1 950 obyvatel	64
Dobratice	1 521,74 Kč	1 141 obyvatel	65
Pražmo	1 509,05 Kč	960 obyvatel	66
Horní Domaslavice	1 464,43 Kč	711 obyvatel	68
Dolní Tošanovice	1 422,19 Kč	315 obyvatel	71
Žermanice	1 379,48 Kč	286 obyvatel	72

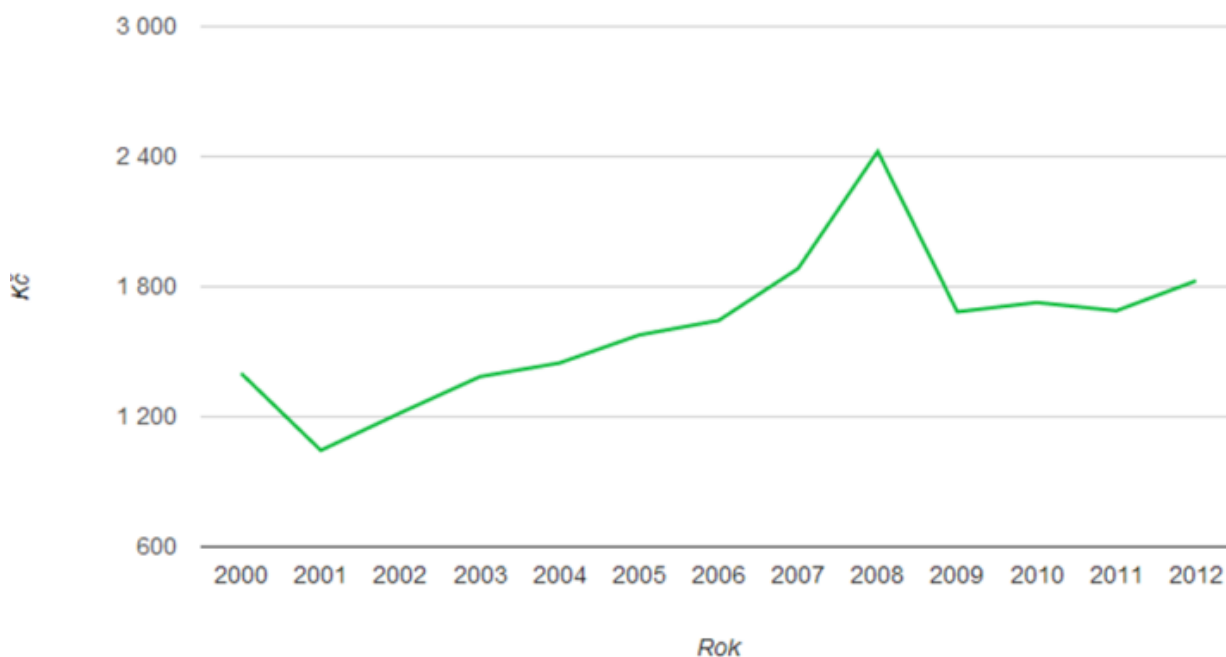
Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Tabulka č. 118: Žebříček obcí ORP Frýdek-Místek dle přijaté daně z příjmů právnických osob za rok 2012 přepočtené na jednoho obyvatele (pořadí sestupně)

Obec	výše příjmů na 1 obyvatele	počet obyvatel	pořadí obce v rámci celého okresu F-M
Morávka	2 421,85 Kč	1 084 obyvatel	5
Frýdek-Místek	2 404,94 Kč	57 747 obyvatel	6
Kozlovice	2 326,40 Kč	2 939 obyvatel	8
Krásná	2 271,43 Kč	636 obyvatel	9
Hukvaldy	2 058,27 Kč	1 950 obyvatel	11
Dobrá	2 048,01 Kč	3 047 obyvatel	12
Brušperk	2 021,69 Kč	3 931 obyvatel	14
Žermanice	1 944,65 Kč	286 obyvatel	16
Nošovice	1 862,64 Kč	983 obyvatel	19
Bruzovice	1 852,80 Kč	762 obyvatel	20
Vojkovice	1 852,72 Kč	588 obyvatel	21
Palkovice	1 827,40 Kč	3 152 obyvatel	22
Soběšovice	1 820,00 Kč	850 obyvatel	23
Staříč	1 807,20 Kč	2 054 obyvatel	25
Lhotka	1 756,89 Kč	517 obyvatel	30
Třanovice	1 735,88 Kč	1 032 obyvatel	33
Vyšní Lhoty	1 715,91 Kč	832 obyvatel	34
Paskov	1 695,83 Kč	3 925 obyvatel	36
Řepiště	1 692,98 Kč	1 754 obyvatel	37
Baška	1 689,45 Kč	3 618 obyvatel	38
Krmelín	1 678,03 Kč	2 185 obyvatel	41
Sviadnov	1 672,88 Kč	1 605 obyvatel	42
Fryčovice	1 670,52 Kč	2 361 obyvatel	43
Kaňovice	1 661,42 Kč	295 obyvatel	46
Raškovice	1 643,87 Kč	1 765 obyvatel	48
Horní Tošanovice	1 637,98 Kč	529 obyvatel	49
Sedliště	1 594,37 Kč	1 454 obyvatel	53
Nižní Lhoty	1 587,11 Kč	266 obyvatel	55
Staré Město	1 579,86 Kč	1 421 obyvatel	58
Dolní Tošanovice	1 570,13 Kč	315 obyvatel	60
Dolní Domaslavice	1 567,18 Kč	1 181 obyvatel	61
Dobratice	1 565,52 Kč	1 141 obyvatel	63
Lučina	1 559,23 Kč	1 239 obyvatel	64
Pazderna	1 558,92 Kč	277 obyvatel	65
Žabeň	1 555,20 Kč	736 obyvatel	67
Horní Domaslavice	1 554,64 Kč	711 obyvatel	68
Pražmo	1 542,17 Kč	960 obyvatel	69

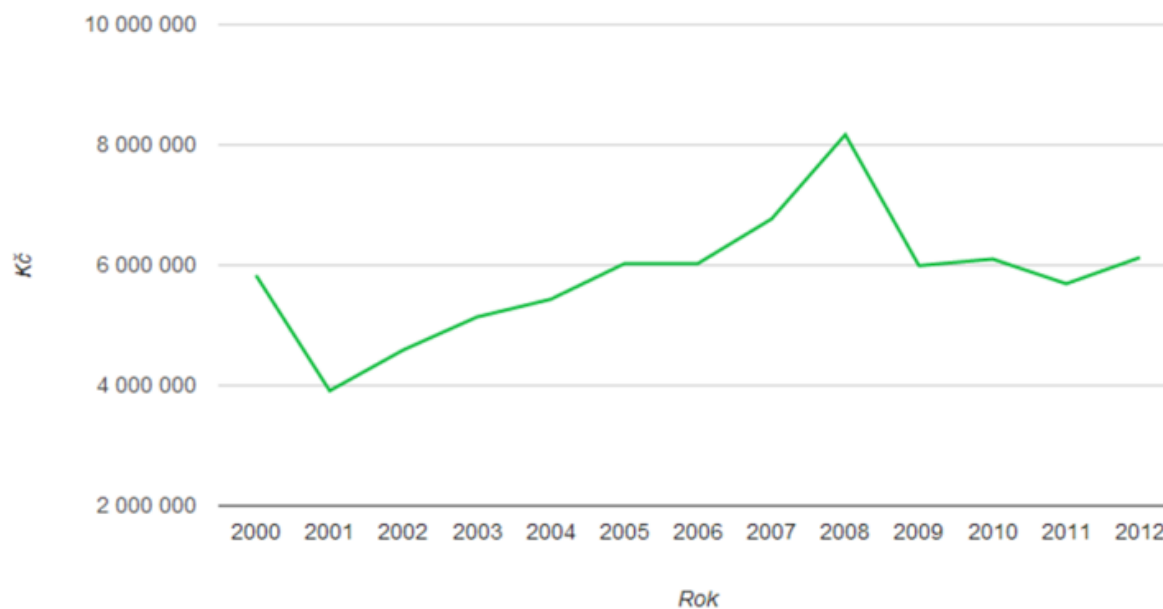
Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Graf č. 52: Trend vývoje daňových příjmů – daně z příjmů právnických osob (P. O.) v Kč na obyvatele (souhrnně přepočteno za všechny obce okresu Frýdek-Místek)

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Graf č. 53: Trend vývoje celkových přijatých daní z příjmů P.O. za všechny obce okresu Frýdek-Místek

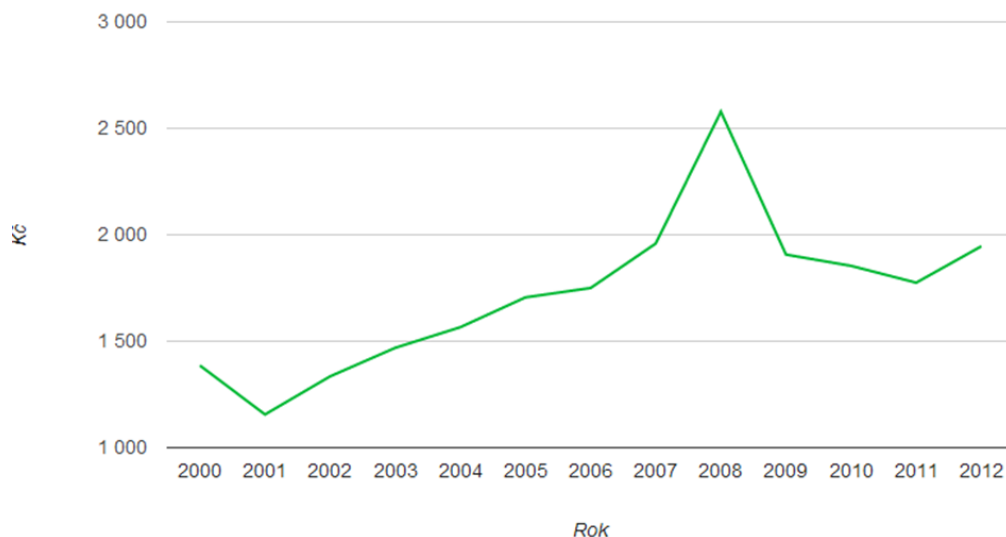

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Velmi podobný vývoj v daňových příjmech jako okres Frýdek-Místek zaznamenaly příjmy všech obcí celého Moravskoslezského kraje, jak je vidět v následujících grafech.

Hospodářskou konjunkturu dokazuje výrazný nárůst daňových příjmů v letech 2006-2008 (tyto rostly již od roku 2001) a recesi pak značný propad v letech 2008-2009 (vč. mírnějšího poklesu v letech 2009-2011).

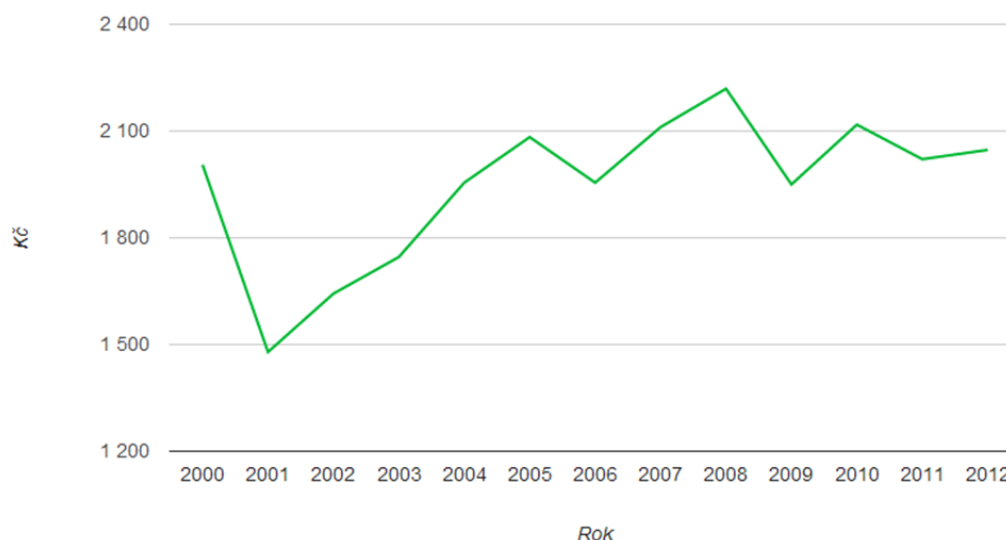
Graf č. 54: MSK: Trend vývoje přijatých daní z příjmů P. O. přepočtených na průměr na 1 obyvatele obce/města za celý Moravskoslezský kraj

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

U příjmů z daní fyzických osob je patrné četnější kolísání, což může svědčit o tom, že malí živnostníci jsou daleko více závislí na nejrůznějších okolních vlivech (např. změnách legislativy) a pružněji na ně reagují, než je tomu u větších firem.

Graf č. 55: MSK: Trend vývoje přijatých daní z příjmů F. O. přepočtených na průměr na 1 obyvatele obce/města za celý Moravskoslezský kraj

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Jedním z prostředků podpory podnikání je bezesporu vybudování kvalitní infrastruktury, což mohou obce významně ovlivnit a přilákat tak nové firmy na svá území. Dalšími možnými cestami jsou vymezení vhodných podnikatelských zón, nastavení výhodných cen pronájmů obecních nebytových prostor, revitalizace brownfieldu, podpora propojení soukromého a veřejného sektoru a spolupráce s podnikateli.

Možnými finančními zdroji jak pro podporu zaměstnanosti, tak i pro podporu podnikání, mohou být strukturální fondy Evropské unie. Podpora pracovních míst je pak možná také z prostředků aktivní politiky zaměstnanosti, kterou realizuje Úřad práce ČR prostřednictvím svých kontaktních pracovišť. Například jeden z nástrojů aktivní politiky – veřejně prospěšné práce (VPP) – jsou obcemi všeobecně poměrně hojně využívány, nicméně i v této oblasti je ještě co zlepšovat. Vytváření pracovních míst na VPP pro uchazeče, evidované na ÚP, s důrazem na ty nezaměstnané, kteří jsou obtížně uplatnitelní na trhu práce, se obcím přímo nabízí jako vhodná forma podpory zaměstnanosti vlastních obyvatel. Novými nástroji podporujícími jak zaměstnanost, tak i podnikatelské příležitosti, mohou být sociální podniky (ideálně takové, které vhodně skloubí spolupráci obcí, neziskových organizací a podnikatelských subjektů). Rozvoj sociálního podnikání mohou obce podporovat také formou vymezení části služeb pro sociální podniky či nakupováním výrobků od těchto podniků (výrobní program lze po vzájemné dohodě naplánovat tak, aby uspokojoval potřeby obce či okolních obcí a jejich obyvatelstva).

Významnější využívání nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti a zejména veřejně prospěšných prací lze obcím jen doporučit. Přinese to nejen finanční úspory, pozitivní dopad na vzhled obce, vyšší zaměstnanost v obci, ale jistě také kladné ohlasy ze strany občanů.

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Následující kapitoly jsou věnovány rozboru území SO ORP Frýdek-Místek z dalších pohledů, které více či méně ovlivňují oblast zaměstnanosti a podnikání.

a. Analýza cílových (dotčených) skupin

Tabulka č. 119: Analýza cílových skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	<i>Nezaměstnaní</i>	Kvalita služeb zaměstnanosti, účinná pomoc ze strany úřadů práce a dalších orgánů státní správy i samosprávy	Nespolupráce, porušování zákona, nedostatečná motivace pro hledání práce; přílišná očekávání	Osobní a písemná komunikace; média a internet	Vstřícnost, otevřenost, ochota úředníků podávat objektivní informace o nabízených službách, povinnostech a právech uchazečů o zaměstnání; provádění kontrol

		Dostatek informací o možnostech uplatnění či vzdělávání a o nabídce volných pracovních míst	Ignorace poskytovaných informací a nevyužívání informačních zdrojů	Letáky, nástěnky a vývěsky, zpravodaje, tiskopisy a nejrůznější informační materiály	Aktualizace informací, vydávání letáků, obměna nástěnek a vývěsek, informace v médiích
		Hledání zaměstnání prostřednictvím internetu, využívání ICT	Nedostatečná znalost možností, které nabízí internet, malé znalosti ICT	Elektronická komunikace	Veřejný bezplatný internet na obecních úřadech a v infocentrech obcí; vylepšování a zjednodušování ovládacích prvků pro práci s internetem a ICT při hledání zaměstnání
		Pomoc neziskových organizací a poskytovatelů sociálních služeb ve svízelné životní situaci	Nedostatečná osobní snaha aktivně hledat řešení vlastní situace, nereálné představy o požadované práci, přehnaná očekávání	Osobní, písemná, elektronická; letáky, internetové stránky	Zkvalitňování služeb, školení zaměstnanců pro jednání s problémovými klienty, opatření pro zamezení vzniku konfliktů
		Pomoc obce při hledání zaměstnání či umístění na pracovní místo v rámci své působnosti (veřejně prospěšné práce - VPP)	Nereálná očekávání a přehnané představy o možnostech obce	Osobní, elektronická	Aktualizovaná nabídka pracovních příležitostí místních firem na obecních vývěškách, informace o volných pracovních místech na webových stránkách obce, inzeráty občanů hledajících práci na webu obce; vyšší informovanost o nabídce bezplatného internetu na obcích a v infocentrech

		Dostatečná nabídka pracovních míst a ochota zaměstnavatelů vyhovět žádosti o práci	Zklamání v důsledku nereálných představ o nabídce práce, rozčarování po opakovaných neúspěších při hledání zaměstnání, postupná ztráta motivace hledat práci, ztráta sebevědomí a upadnutí do pasivity až apatie	Osobní, písemná, elektronická; média, tiskoviny a internet	Aktualizované informace státních institucí o vývoji trhu práce a reálných možnostech uchazečů o zaměstnání při hledání práce
		Poskytnutí dotace zaměstnavatelům, kteří přijmou nezaměstnaného do pracovního poměru	Přehnaná očekávání a nereálné nároky	Zklamání a rozčarování v případě, že nebude vyhověno	Podávání aktuálních informací ze strany úředníků, upozorňování na reálné možnosti státu
2.	<i>Občané, veřejnost</i>	Kvalitní bezplatné služby zaměstnanosti zabezpečující práci všem, kdo pracovat chtějí	Nerealistické představy, přehnaná očekávání, domněnky vyplývající z neznalosti	Média a nejrůznější informační zdroje (internet, letáky, tiskoviny, zpravodaje)	Časté informování veřejnosti, podávání aktuálních a pravdivých zpráv do médií, využívání všech dostupných informačních kanálů pro komunikaci
		Sankce vůči nezaměstnaným, kteří práci odmítají a zneužívají sociální dávky	Nerealistické představy, přehnaná očekávání, domněnky vyplývající z neznalosti	Média a nejrůznější informační zdroje (internet, letáky, tiskoviny, zpravodaje)	Časté informování veřejnosti, podávání aktuálních a pravdivých zpráv do médií, využívání všech dostupných informačních kanálů pro komunikaci
		Kontrola podnikatelského prostředí, sankce vůči nepoctivým podnikatelům, ovlivňování personální politiky firem za účelem ochrany práv zaměstnanců	Nerealistické představy, přehnaná očekávání, domněnky vyplývající z neznalosti	Média a nejrůznější informační zdroje (internet, letáky, tiskoviny, zpravodaje)	Časté informování veřejnosti, podávání aktuálních a pravdivých zpráv do médií, využívání všech dostupných

					informačních kanálů
		Kvalitní podnikatelské prostředí, férové jednání podnikatelů, etika v podnikání	Nerealistické představy, přehnaná očekávání, domněnky vyplývající z neznalosti	Média a nejrůznější informační zdroje (internet, letáky, tiskoviny, zpravodaje)	Časté informování veřejnosti, podávání aktuálních a pravdivých zpráv do médií, využívání všech dostupných informačních kanálů
3.	<i>Stát resp. státní instituce</i>	Motivovaní uchazeči o zaměstnání, kteří spolupracují se službami zaměstnanosti	Složitě zákony, administrativní náročnost úkonů vůči státní správě, špatné povědomí o státních úřadech a negativní obraz úředníků na veřejnosti	Osobní kontakt, elektronická a písemná komunikace	Zkvalitňování služeb zaměstnanosti, proškolení úředníků, prosazování etického kodexu do státní správy
		Odborně zdatní, samostatní, prosperující podnikatelé, kteří nepotřebují pomoc státu	Nadměrná administrativní zátěž podnikatelů a jejich nechuť komunikovat s úřady	Osobní kontakt, elektronická a písemná komunikace	Spolupráce a komunikace s podnikateli, zjišťování jejich potřeb a požadavků, reakce na jejich náměty ke změnám zákonů a předpisů
		Spolehliví zaměstnavatelé zaměstnávající v souladu se zákony	Nadměrná administrativní zátěž pro zaměstnavatele, nepřehledné a stále se měnící zákony, předpisy a pokyny; vysoké nároky kladené na personální práci, značné náklady zaměstnavatele na odvody za zaměstnance	Osobní kontakt, elektronická a písemná komunikace	Spolupráce a komunikace se zaměstnavateli, zjišťování jejich potřeb a požadavků, reakce na jejich náměty ke změnám zákonů a předpisů
4.	<i>Obce</i>	Uspokojené požadavky vlastních občanů, řešení jejich nezaměstnanosti ze strany státu	Nedostatek zdrojů (finančních, personálních) pro uspokojování požadavků občanů	Osobní kontakt s občany	Komunikace s občany, vytváření pracovních míst na veřejně prospěšné práce

		Zapojení státu do podpory podnikatelských příležitostí a vzniku nových pracovních míst	Nedostatek vlastních zdrojů k podílení se na vytváření podnikatelských příležitostí a pracovních míst	Elektronická a osobní komunikace	Vytváření pracovních míst dotovaných státem (např. VPP), nastavení jasných pravidel pro podporu podnikání a zaměstnanosti ze strany státu, zjednodušení administrativy a byrokracie k efektivnějšímu využívání nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti
		Spolupráce s podnikateli a jejich vstřícnost při řešení potřeb obce, zaměstnávání místních občanů atd.	Přehnaná očekávání, nenavázání potřebné spolupráce	Osobní a elektronická komunikace	Opakované pokusy o navázání efektivní komunikace s firmami a podnikateli, zjišťování jejich potřeb a požadavků, průběžná spolupráce na hledání řešení podpory zaměstnanosti
		Efektivní komunikace se státními orgány za účelem společných postupů v oblasti podpory zaměstnanosti i podnikání	Přehnaná očekávání, nenavázání potřebné spolupráce	Osobní a elektronická komunikace	Meziobecní spolupráce a vytváření svazků obcí, aby státní orgány měly zájem o spolupráci se silnými partnery
5.	<i>Podnikatelé a zaměstnavatelé</i>	Vstřícnost obcí, státních institucí a očekávání jejich podpory v případě problémů	Neochota podřídit se zákonným postupům, nízká míra vlastní iniciativy při spolupráci, prosazování jen svých cílů a potřeb	Osobní a elektronická komunikace, opakovaná /pravidelná jednání, workshopy	Motivační opatření a opakované pokusy o spolupráci prospěšnou pro všechny zainteresované strany
		Maximalizace zisku	Nezájem o potřeby obce, státu, veřejnosti	Společná setkání obcí, podnikatelů a	Intenzivní snaha o zapojení podnikatelské

				zástupců státních institucí, podávání informací a snaha o spolupráci/komunikaci	sféry do systému spolupráce na rozvoji obce/města, na vytváření lepších pracovních podmínek a zvyšování pracovních příležitostí
		Zodpovědní, kvalifikovaní a loajální zaměstnanci, kvalitní nabídka pracovní síly	Nezájem o potřeby zaměstnanců, nedodržování zákonných předpisů, špatná personální politika	Osobní a elektronická komunikace	Podpora kvalitní firemní kultury, oceňování firem, které uplatňují příznivou personální politiku
6.	<i>Média</i>	Zajímavé a poutavé informace, které osloví veřejnost	Podávání pouze negativních informací a zpráv, které zaujmou svou skandálností	Elektronická i osobní komunikace, zasílání tiskových zpráv, pozvání na významné akce	Partnerství s médii, průběžná komunikace, snaha o spolupráci

Komentář: Bylo identifikováno 6 cílových skupin. Z toho nejvýznamnějšími cílovými skupinami jsou nezaměstnaní, státní instituce a podnikatelé/zaměstnavatelé. Nezanedbatelnou roli v podpoře podnikání a zaměstnanosti sehrávají samozřejmě i obce, většinou však mají jen malé možnosti nějakým zásadním způsobem ovlivňovat tyto oblasti. Nicméně i dílčí přispění k rozvoji podnikání a pracovních příležitostí na území své obce je jistě pozitivně vnímáno a přispívá k dobrému jménu obce resp. jejích zástupců.

Specifickými cílovými skupinami jsou občané resp. veřejnost, která má mnohdy zkreslené představy a nepřiměřená očekávání vůči státním institucím a možnostem státu obecně. Velmi často se mezi občany vyskytuje názor, že stát by se měl postarat o toho, kdo hledá práci, zabezpečit ho plnohodnotně po ukončení jeho produktivního života a řešit za něj každý jeho životní problém (např. nemoc či zdravotní postižení). Naopak jiná část veřejnosti, řekněme ta sociálně silnější, žehrá na štědrý systém sociálních dávek a viní stát z přílišného plýtvání finančními prostředky na ty skupiny osob, které si to nezaslouží anebo si toho neváží.

b. Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tabulka č. 120: Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na aktivní politiku zaměstnanosti	3	5	15	Hledání jiných zdrojů financování podpory zaměstnanosti osob ohrožených na trhu práce (např. fondy EU)	Stát, obce, neziskové organizace, sociální podniky, firmy
Nedostatečné zdroje na rozvoj podnikání, podporu vytváření nových podnikatelských příležitostí, přípravu průmyslových zón, revitalizaci brownfields, atd.	4	4	16	Hledání jiných zdrojů financování podpory podnikání a vzniku nových podnikatelských příležitostí (např. fondy EU a další grantové programy)	Obce, firmy, začínající podnikatelé
Organizační riziko					
Nespolupráce obcí na rozvoji zaměstnanosti a podpoře podnikání	3	4	12	Nastavení efektivní spolupráce obcí a intenzivní komunikace jejich zástupců, pravidelná setkávání a výměna zkušeností, podnětů a námětů	Obce daného území
Nespolupráce obcí, státních organizací a podnikatelů v záležitostech zaměstnanosti a podpory podnikání	2	4	8	Organizace společných setkání, kulatých stolů a workshopů, společné podílení se na tvorbě strategií rozvoje, nastavení efektivní komunikace a spolupráce	Obce daného území, státní instituce, firmy
Právní riziko					
Nepružná legislativa a legislativní bariéry, nepřehledný právní systém v oblasti zaměstnanosti a podpory podnikání	3	3	9	Upozornění na negativní dopady platné legislativy a jejích změn	Obce daného území, firmy
Reformy, které zhorší podmínky pro podporu zaměstnanosti i podnikání	1	5	5	Upozornění na negativní dopady reforem	Obce daného území, firmy
Kontraproduktivní	4	5	20	Upozornění na negativní	Obce daného

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
ustanovení některých zákonů týkajících se zaměstnanosti či podnikání, vysoká administrativní zátěž firem i malých živnostníků				dopady právních předpisů, pokynů a administrativních nároků státu směrem k firmám a podnikatelům	území, firmy
Věcné riziko					
Ochod mladých perspektivních lidí do velkých měst nebo do zahraničí, „odliv mozků“	2	3	6	Zkvalitnění podmínek pro život, podpora pracovních příležitostí a zlepšení podmínek pro podnikání	Stát, obce
Nárůst sociálně-patologických jevů v případě, že se nepodaří dlouhodobě řešit nezaměstnanost osob sociálně vyloučených či vyloučením ohrožených	2	4	8	Podpora vzniku sociálních podniků, spolupráce s neziskovými organizacemi (např. Agenturou pro sociální začleňování), intenzivní sociální práce v ohrožených oblastech, efektivně nastavená sociální politika	Stát, obce
Hromadné propouštění zaměstnanců větších firem (např. Dolu Paskov), odchod dalších významných zaměstnavatelů či útlum jejich výroby a velké propouštění	3	4	12	Státní podpora firem, které se dostanou do obtíží, spolupráce s firmami a průběžná komunikace za účelem předcházení neočekávaného propouštění, zkvalitňování podnikatelského prostředí, investiční pobídky	Stát a státní instituce, obce
Nízká motivace některých skupin obyvatelstva hledat si práci a dlouhodobě si zaměstnání udržet (vazba na sociální dávky)	3	3	9	Nastavení politiky zaměstnanosti tak, aby byla práce dostatečně motivující a občanům ze všech sociálních vrstev se vyplatilo pracovat (nikoliv pobírat sociální dávky)	Stát

Významnými riziky v oblasti zaměstnanosti a podpory podnikání v daném území SO ORP byla identifikována zejména finanční rizika (nedostatek financí na aktivní politiku zaměstnanosti a nedostatečné zdroje na rozvoj podnikání, podporu vytváření nových podnikatelských příležitostí, přípravu průmyslových zón, revitalizaci brownfields atd.).

Z právní oblasti je potřeba zmínit kontraproduktivní ustanovení některých zákonů týkajících se zaměstnanosti či podnikání, vysoká administrativní zátěž firem i malých živnostníků. V rámci organizačních rizik existuje hrozba případné nespolupráce obcí na rozvoji zaměstnanosti a podpore podnikání, ačkoliv se k ní aktuálně hlásí řada obcí tohoto ORP. Vysoké bodové hodnocení získalo také věcné riziko týkající se hromadného propouštění zaměstnanců větších firem.

c. Další potřebné analýzy

Za účelem získání konkrétních věcných názorů a reálných pohledů dvou zásadních zainteresovaných stran – obcí a zaměstnavatelů bylo zpracováno dotazníkové šetření, z jehož výsledků vychází řada zde uváděných informací a námětů. Zejména v návrhové části je pak hojněji využito odpovědí oslovených respondentů.

Nejprve byl vytvořen a rozeslán dotazník pro starostky a starosty obcí ORP Frýdek-Místek. Z 37 obcí ORP svůj názor vyjádřilo 15 obcí, návratnost dotazníků je tedy cca 41 %. Statutární město Frýdek-Místek bylo dotazováno v rámci osobní návštěvy na odboru sociálních věcí a odboru územního rozvoje. Jelikož problematika zaměstnanosti a podpory podnikání je z pohledu obce s rozšířenou působností vnímána a realizována zcela odlišně, než je tomu u ostatních obcí, jsou názory zástupců města uvedeny samostatně pod dotazníkovým šetřením.

Níže je uvedeno znění dotazníku pro obce vč. vyhodnocení odpovědí.

Dotazník pro starostky a starosty obcí ORP F-M

1. Chcete se ve Vaší obci podílet na řešení nezaměstnanosti Vašich občanů?

a) ano	10
b) možná ano	4
c) spíše ne	1
d) rozhodně ne	0

Pokud ano, jak: vytvořením podmínek pro podnikání, poskytnutím zázemí a prostor firmám, tvorbou pracovní aktivity na území obce, vytvářením pracovních míst v rámci obce, pravidelnými jednáními s firmami o pracovních příležitostech pro místní občany (avšak ne všichni chtějí pracovat)

Pokud ne, proč: ---

2. Chcete ve Vaší obci podporovat rozvoj podnikání a tvorbu nových podnikatelských příležitostí?

a) ano	11
b) možná ano	3
c) spíše ne	1 (obec má dostatek podnikatelů na počet obyvatel)
d) rozhodně ne	0

Pokud ano, jak: vytvářením vhodného podnikatelského prostředí, poskytnutím obecních prostor, vlastní aktivitou, osvětou a vzděláváním zájemců o podnikání, poskytnutím zázemí pro podnikatele a nabídkou spolupráce s obcí, slevou na poplatcích, úpravou územního plánu obce s vyčleněním lokalit vhodných k podnikání

Pokud ne, proč: ---

3. Jaké možnosti meziobecní spolupráce v oblasti zaměstnanosti byste uvítal(a)? (Můžete vybrat více odpovědí)

- a) výměnu informací a zkušeností s jinými obcemi (jak podporují nezaměstnané, jak tvoří pracovní místa, atd.) 11
- b) společné vytváření pracovních míst v rámci veřejně prospěšných prací (VPP), tj. sdílení pracovníků na VPP dle aktuálních potřeb 5
- c) vytvoření společné organizace, která by nabízela služby více obcím (např. služby pro domácnost) 4
- d) vytvoření společného sociálního podniku, ve kterém by našli pracovní příležitost občané okolních obcí 3
- e) společné financování poradenských a vzdělávacích služeb pro nezaměstnané občany zapojených obcí anebo jiná forma podpory (např. bezplatné zapůjčení prostor neziskové organizaci, která by poskytovala individuální a skupinové poradenství a vzdělávací aktivity nezaměstnaným osobám) 2
- f) společný web či propojené webové stránky s pracovními příležitostmi a inzeráty občanů hledajících zaměstnání 5
- g) jiné: *o zaměstnanost by se měl starat stát, malé obce mají omezené možnosti; žádoucí je prodloužení VPP na 12 měsíců*

4. Jaké možnosti meziobecní spolupráce **v oblasti podpory podnikání** byste uvítal(a)? (Můžete vybrat více odpovědí)

- a) výměnu informací a zkušeností s jinými obcemi (jak podporují začínající podnikatele, jak přilákávají investory a firmy na svá území, atd.) 13
- b) společné vytvoření a finanční podporu podnikatelského inkubátoru 2
- c) společné financování poradenských služeb pro začínající podnikatele zapojených obcí 3
- d) společný web či propojené webové stránky, kde by mohli podnikatelé zveřejňovat svou nabídku výrobků a služeb (bezplatná inzerce a reklama pro místní firmy) 7
- e) jiné: *vytvoření databáze vhodných volných ploch a objektů pro podnikání v rámci celého ORP*

5. Měl(a) byste zájem účastnit se pravidelných workshopů/kulatých stolů (cca 2 – 3x za rok) s ostatními starosty okolních obcí, neziskových organizací a dalších zainteresovaných subjektů (např. zástupců ÚP) za účelem diskutování o problematice podpory podnikání a zaměstnanosti občanů?

- a) ano, určitě 11
- b) možná 4
- c) ne 0

6. Měl(a) byste zájem účastnit se opakovaných setkání s podnikateli ve Vaší obci a diskutovat o jejich podnikatelských plánech a Vašich záměrech rozvoje obce za účelem hledání společných cest pro podporu podnikání a zvyšování zaměstnanosti občanů?

- a) ano, určitě 13
- b) možná 2
- c) ne 0

7. Měl(a) byste zájem zapojit se s další obcí/obcemi do společného projektu (financovaného např. z fondů EU v příštím programovacím období) na podporu podnikání či zvýšení zaměstnanosti?

- a) ano, určitě 9
- b) možná 6
- c) ne 0

Pokud ano, máte nějaké náměty na případnou spolupráci? Napište je, prosím: hledat formy a vhodné způsoby podpory, v rámci mikroregionu realizovat připravený projekt cyklostezek a cyklotras, projekt cestovního ruchu okolo přehrady; vzdělávání občanů k podnikání, vytvoření prostor v obecních budovách pro poskytování služeb v obci (např. holič, pedikúra/manikúra)

8. Zřídila Vaše obec nějakou organizaci (jakékoliv právní formy – např. o. p. s., s. r. o. atd.) nebo má finanční podíl v organizaci, která zaměstnává občany obce, poskytuje služby obci apod.?

- a) ano, obec zřídila vlastní organizaci 1
- b) ano, obec má spoluúčast v takové organizaci 3
- d) ne 11

9. Máte ve Vaší obci vhodné nevyužité prostory pro podnikání?

- a) ano, máme vhodné nebytové prostory, které by bylo možno ihned pronajmout podnikatelům či firmám 3

- b) ano, máme prostory, ale tyto je potřeba zásadně upravit (přizpůsobit pro podnikání) **2**
 c) v obci jsou vhodné volné prostory pro podnikání, ale ty nejsou majetkem obce **4**
 d) nemáme **6**

10. Máte ve Vaší nějaké brownfields, které by bylo možno nabídnout případným investorům?

- a) ano, máme taková místa, která by se dala nabídnout investorům **3**
 b) ano, máme taková místa, ale ta nelze aktuálně nabídnout investorům **2**
 c) nemáme **10**

11. Víte, jaká řemesla či služby ve Vaší obci schází anebo nejsou zajištěny dostatečně s ohledem na potřeby obyvatel? Vypište je prosím:

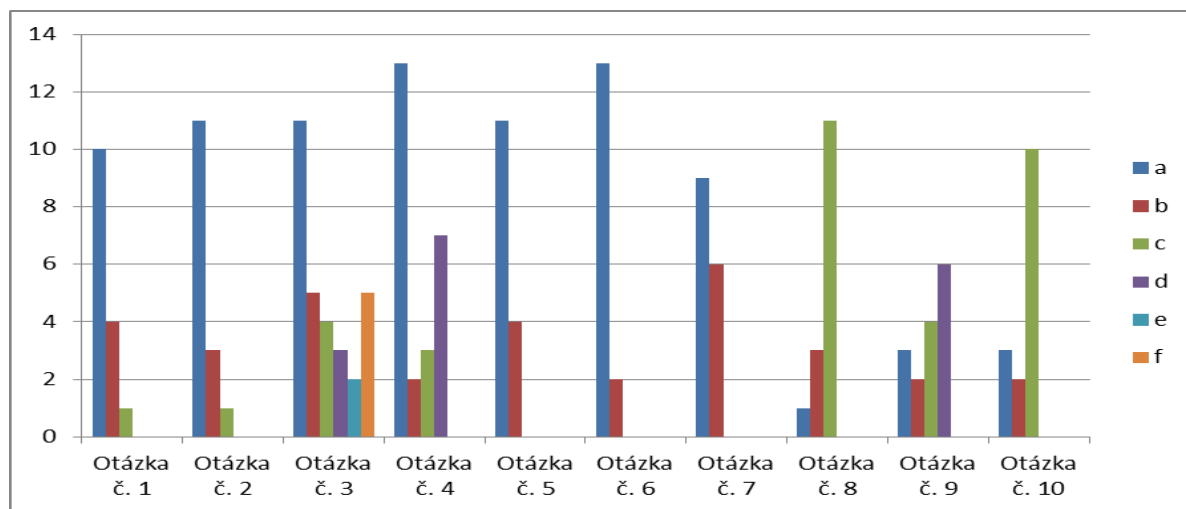
V malých obcích obvykle není potřeba žádných zásadních služeb, jelikož vše je v okolních městech; šití, elektro, drobná kovovýroba; doprava a senior taxi; sociální služeb, sekání trávy, „hodinový manžel“; mateřská škola; kadeřník, fyzioterapeut; pečovatelka a pomoc pro seniory – nákupy, úklid, zdravotní péče; řeznictví, výroba a prodej zemědělských produktů „ze dvora“; restaurace zajišťující stravování ve všedních dnech i pro místní pracující; prodejna potravin; obecně schází kvalitní řemeslníci na údržbu, opravu a stavbu nemovitostí (zedník, instalatér, atd.).

A výsledky průzkumu graficky:

Tabulka č. 121: Četnost jednotlivých odpovědí v dotazníkovém průzkumu mezi obcemi SO ORP F-M

Odpověď	Otázka č. 1	Otázka č. 2	Otázka č. 3	Otázka č. 4	Otázka č. 5	Otázka č. 6	Otázka č. 7	Otázka č. 8	Otázka č. 9	Otázka č. 10
a	10	11	11	13	11	13	9	1	3	3
b	4	3	5	2	4	2	6	3	2	2
c	1	1	4	3	0	0	0	11	4	10
d	0	0	3	7					6	
e			2							
f			5							

Graf č. 56: Četnost jednotlivých odpovědí v dotazníkovém průzkumu mezi obcemi SO ORP F-M

Z výsledků dotazníkového šetření je patrné, že obce mají zájem o spolupráci, chtějí si vyměňovat zkušenosti, sdílet své poznatky a podílet se společně na hledání řešení pro svůj další rozvoj. Zcela jednoznačně je starostkami a starosty SO ORP F-M, kteří vyplnili dotazník, deklarován zájem komunikovat s podnikateli a přispívat k podpoře zaměstnanosti a podnikání na území své obce. Některé obce si umí představit i užší spolupráci s firmami např. při zakládání společných organizací či sociálních podniků, které by dávaly práci místním

lidem a zároveň zabezpečovaly chybějící nabídku služeb. O názorech zbývajících obcí, které na dotazníkový průzkum nereagovaly, lze jen spekulovat. Nicméně s ohledem na fakt, že valná většina zástupců obcí zkoumaného ORP určila jako volitelné téma právě zaměstnanost a podporu podnikání, je možno předpokládat, že této oblasti chtějí věnovat zvýšenou pozornost a není jim lhostejné, jak se bude vyvíjet nezaměstnanost v jejich území či jaké podmínky budou schopni nabídnout podnikatelům a firmám.

Následuje znění dotazníku pro zaměstnavatele vč. vyhodnocení odpovědí. Elektronicky byla oslovena stovka velkých firem (s počtem zaměstnanců vyšším než 50 osob), zejména těch, které se zaměřují na výrobu a zpracovatelský průmysl. S ohledem na charakter otázek nebyly osloveny zdravotní instituce, školy, státní úřady ani agentury práce. Zpět se ve stanoveném termínu vrátilo 19 vyplněných dotazníků, převážně od středních firem (nejčastěji s počtem zaměstnanců 50-100). Velké firmy nad 250 zaměstnanců nereagovaly vůbec. I když návratnost dotazníků nedosahuje ani 20 %, lze přesto konstatovat, že odpovědi mají určitou vypovídací schopnost. Názory, které se v dotaznících objevily, se totiž mezi podnikateli a firmami hojně vyskytují, jak dokládají dlouholeté vlastní zkušenosti ze spolupráce se zaměstnavateli.

Zde jsou výsledky dotazníkového šetření.

Dotazník pro zástupce firem

1. Myslíte si, že se obec/město, kde sídlí Vaše firma, podílí na řešení nezaměstnanosti místních občanů?

a) ano	3
b) možná ano	4
c) spíše ne	5
d) rozhodně ne	7

2. Myslíte si, že obec/město, kde sídlí Vaše firma, podporuje rozvoj podnikání a tvorbu nových podnikatelských příležitostí?

a) ano	2
b) možná ano	6
c) spíše ne	5
d) rozhodně ne	6

3. Co by podle Vás mohla udělat obec/město pro větší podporu zaměstnanosti místních občanů?
(Můžete vybrat více odpovědí)

a) inspirovat se u jiných obcí/měst a nebo v zahraničí - jak podporují nezaměstnané, jak tvoří pracovní místa, jak spolupracují s firmami a ostatními organizacemi, atd.	3
b) intenzivněji a efektivněji vytvářet pracovní místa v rámci veřejně prospěšných prací a dávat tak pracovní příležitosti místním občanům	8
c) vložit do výběrových řízení (zejména na realizaci stavebních zakázek) podmínku zaměstnání vlastních nezaměstnaných občanů	7
d) založit organizaci, která by zajišťovala služby pro obec i její občany (např. údržba obce, obecních budov a prostor, péče o zeleň, úklidové služby, rozvoz obědů seniorům, služby pro domácnosti) a zároveň tím vytvářela pracovní místa	1
e) vytvořit sociální podnik (event. ve spolupráci s jinou obcí, neziskovou organizací či podnikatelským subjektem), ve kterém by našli pracovní příležitost osoby znevýhodněné na trhu práce (např. osoby se	

- zdravotním postižením, sociálně vyloučené osoby, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby bez vzdělání apod.) **4**
- f) spolufinancovat poradenské a vzdělávací služby pro nezaměstnané občany obce/města **3**
- g) zveřejnit na svých webových stránkách nabídku místních firem s pracovními příležitostmi a inzeráty občanů hledajících zaměstnání **5**
- h) jiné *motivovat k rekvalifikaci a dosažení vyššího vzdělání*
-

4. Co by podle Vás mohla udělat obec/město pro podporu podnikání a lepší podmínky pro rozvoj firem? (Můžete vybrat více odpovědí)

- a) přilákat investory a firmy na svá území a připravit jim vhodné podmínky pro podnikání (např. nabídkou nebytových prostor k pronájmu, příznivým nájemným, atd.) **9**
- b) zadávat zakázky místním firmám **11**
- c) zřídit podnikatelský inkubátor **0**
- d) financovat poradenské služby pro začínající podnikatele **1**
- e) poskytovat finanční dotace nově vznikajícím firmám či živnostníkům a tím je motivovat k setrvání na území obce/města **1**
- f) zveřejnit na svých webových stránkách nabídku místních firem - jejich výrobků a služeb (bezplatná inzercie a reklama pro místní firmy) **9**
- g) jiné *pomoci místním firmám dosáhnout na dotace určené na rozvoj firem (např. od CzechInvestu)*

5. Měla by Vaše firma zájem účastnit se pravidelných workshopů/kulatých stolů (cca 2 – 3x za rok) se starosty obcí a měst v oblasti Vaší působnosti, neziskových organizací a dalších zainteresovaných subjektů (např. zástupců ÚP) za účelem diskutování o problematice podpory podnikání a zaměstnanosti občanů?

- a) ano, určitě **8**
- b) možná **8**
- c) ne **3**

6. Měla by Vaše firma zájem účastnit se opakovaných setkání s vedením obce/města, kde sídlí Vaše firma, a získat informace o záměrech rozvoje obce/města, diskutovat o svých podnikatelských plánech a vizích za účelem hledání společných cest pro podporu podnikání a zvyšování zaměstnanosti místních občanů?

- a) ano, určitě **9**
- b) možná **8**
- c) ne **2**

7. Měla by Vaše firma zájem zapojit se s obcí/městem do společného projektu (financovaného např. z fondů EU v příštím programovacím období) zaměřeného na podporu podnikání či zvýšení zaměstnanosti?

- a) ano, určitě **8**
- b) možná **7**
- c) ne **4**

Pokud ano, máte nějaké náměty na případnou projektovou spolupráci? Napište je, prosím:

Pomoc při vzniku, řízení a činnosti sociálního podniku, který bude zaměstnávat dlouhodobě nezaměstnané, znevýhodněné, handicapované atd.

8. Připojte prosím jakékoliv Vaše náměty, jak by se dalo více a lépe spolupracovat s obcemi/městy, případně jak by vedení obcí a měst mohlo přispět k podpoře zaměstnanosti a rozvoji podnikání na svém území.

Vybudování tržnice pro farmáře a malopěstitele s denním provozem. (Jsem přesvědčen o přemíře obchodní plochy supermarketů ve F-M.)

Stále chybí kvalitní řemeslníci – je potřeba jim zajistit vzdělání a možnost jejich prezentace na workshopech, na stránkách obce, atd.

Změnit legislativu, aby se nevyplatilo zneužívat sociální systém.

Je třeba také umět pochválit firmy a podnikatele, kteří odvádějí daně, zaměstnávají místní občany, snaží se rozvíjet svůj obor v evropském měřítku.

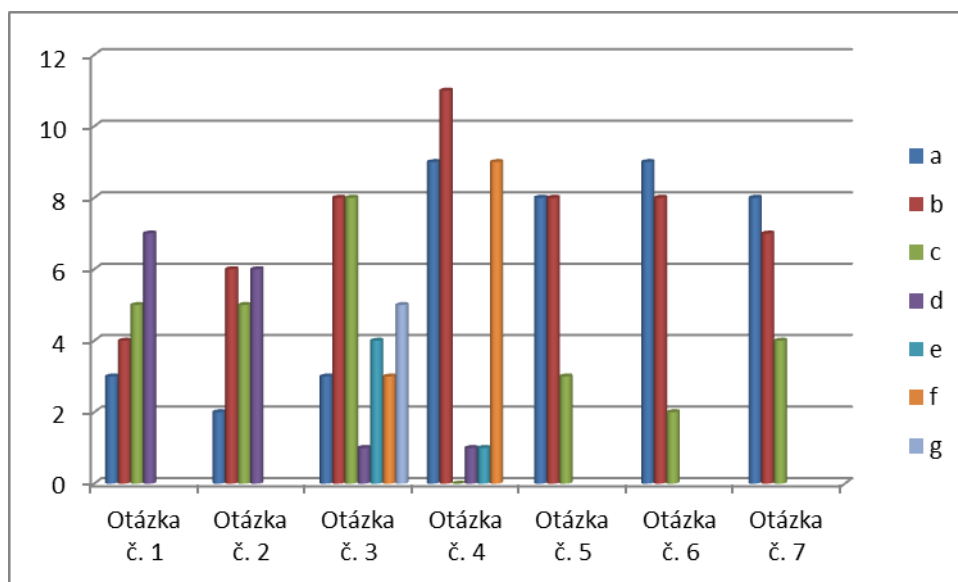
Sociální podnik, veřejně prospěšné práce

A výsledky dotazníkového průzkumu mezi firmami graficky:

Tabulka č. 122: Četnost jednotlivých odpovědí v dotazníkovém průzkumu mezi firmami SO ORP F-M

Odpověď	Otázka č. 1	Otázka č. 2	Otázka č. 3	Otázka č. 4	Otázka č. 5	Otázka č. 6	Otázka č. 7
a	3	2	3	9	8	9	8
b	4	6	8	11	8	8	7
c	5	5	8	0	3	2	4
d	7	6	1	1			
e			4	1			
f			3	9			
g			5				

Graf č. 57: Četnost jednotlivých odpovědí v dotazníkovém průzkumu mezi obcemi SO ORP F-M

V protikladu k názoru firem si naopak Magistrát města Frýdku-Místku myslí, že spolupráce s firmami sídlícími ve městě Frýdek-Místek je dostatečná a snaží se o její další rozšiřování. Důkazem této snahy může být například nová iniciativa města organizovat pravidelně 2x do roka schůzky s velkými zaměstnavateli (tzv. „pracovní snídane“), na kterých obě strany diskutují o problémech rozvoje města i firem, sdílejí navzájem své plány a vize apod. Akce se v tomto roce uskutečnila podruhé a byla poměrně úspěšná. Z více než 70 oslovených subjektů (s počtem zaměstnanců 50 a více) se zúčastnilo cca 60 osob – zástupců firem i nepodnikatelských subjektů (největším zaměstnavatelem přímo ve městě F-M je Nemocnice Frýdek-Místek). Na schůzku byli přizváni také zástupci státních institucí (účastnil se například Úřad práce ČR) a místních středních škol a učilišť, jelikož jednání se zaměřilo také na problematiku nedostatku technických profesí. Město Frýdek-Místek chce nastavit užší spolupráci se středními školami, ačkoliv je jejich zřizovatelem krajský úřad, podporovat technické dovednosti žáků a studentů a vybavovat dílny jak na základních, tak i na středních

školách. Je zřejmé, že v budoucnu je potřeba se zaměřit na osvětu technických profesí a propagaci technických oborů na školách, což chce vedení města realizovat nejintenzivněji zejména na základních školách, jejichž je zřizovatelem. Po dohodě s firmami budou pro žáky a studenty hojněji organizovány nejrůznější exkurze v podnicích. Zúčastněné organizace reagovaly na podnět města velmi pozitivně, mají zájem se dále setkávat, spolupracovat a komunikovat.

Další významnou aktivitou podpory podnikání, kterou zmiňují úředníci magistrátu, jsou Beskydské farmářské trhy a tzv. Farmářovy stezky. Jde o podporu místních podnikatelů v zemědělství, obě akce organizačně zajišťuje živnostenský úřad.

V příštím programovacím období se chce město Frýdek-Místek více zaměřit na zlepšování podmínek pro podnikání, dlouhodobým záměrem je vytvoření podnikatelského inkubátoru.

Magistrát města Frýdku-Místku podporuje i zaměstnanost, např. formou spolupráce s Úřadem práce ČR a také s neziskovými organizacemi, kterým pomáhá zprostředkovávat kontakt s cílovými skupinami klientů, na něž jsou zaměřeny jejich služby, anebo přímo pomáhá s nábojem do nejrůznějších aktivit. Do určité míry může město i finančně podpořit vznik a rozvoj organizací, které hodlají zaměstnávat osoby znevýhodněné na trhu práce (např. v režimu tzv. „podporovaného zaměstnávání“). Podporováno je také zakládání sociálních podniků a další formy začleňování znevýhodněných osob zpět na trh práce v souladu se Strategickým plánem města Frýdku-Místku.

6.1.4. SWOT analýza oblasti

Oblast území správního obvodu ORP Frýdek-Místek je z pohledu slabých a silných stránek, ohrožení a příležitostí poměrně dobře popsatelná a většina jejích charakteristik by se dala zobecnit na celý okres Frýdek-Místek, což je dáno zejména dopravním propojením, provázaností výroby a služeb a výraznou institucionální příslušností k okresnímu městu.

Na rozdíl od některých sousedních okresů resp. oblastí (Karvinsko, Ostravsko) nemusí ORP Frýdek-Místek řešit nijak výrazné problémy související s nezaměstnaností obyvatelstva. S výjimkou vyšší míry nezaměstnanosti u některých kategorií uchazečů o zaměstnání (zejména jde o osoby se zdravotním postižením, osoby v předdůchodovém věku, osoby bez vzdělání a především osoby s kumulovanými handicapem pro trh práce), které jsou však obecným negativem mnoha oblastí po celé ČR, nelze kvantifikovat žádné další zásadní problémové rysy oblasti. Této relativně dobré situaci napomáhá strategicky významná poloha na trase směrem do Polska a na Slovensko, blízkost krajského města a zejména existence velkého zaměstnavatele přímo na území ORP (Hyundai). Další velké firmy, které zaměstnávají řadu místních občanů, jsou dobře dopravně dostupné (např. OKD, a.s., Arcelor Mittal Ostrava a.s., TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s. a MORAVIA STEEL a.s., VÍTKOVICE MACHINERY GROUP a další). V poslední době se daří budovat a rozšiřovat průmyslové zóny, což samo o sobě přispívá nejen k rozvoji podnikání, ale také k podpoře zaměstnanosti. Také v budoucnu je plánováno další využívání volných ploch a objektů, které mohou obsadit nové či expandující firmy.

Je možno konstatovat, že oblast Frýdecko-Místecka disponuje kvalitní pracovní silou a schopnými perspektivními zaměstnanci, které je však potřeba umět udržet a nedovolit, aby

vzdělání lidé odcházeli za prací do větších měst, do hlavního města anebo do zahraničí. Na druhou stranu je potřeba doplnit, že obecnějším problémem širšího území nejen tohoto ORP je naopak ne zcela dostatečná kvalifikační úroveň obyvatelstva a málo zkušených pracovních sil pro některá odvětví. S nedostatkem kvalifikovaných zaměstnanců se potýkají zejména technické profese. Z průmyslového odvětví průběžně odcházejí dlouholetí zaměstnanci (např. do starobního důchodu), které je velmi obtížné nahradit.

Zcela odlišným problémem je pak situace, kdy databáze nezaměstnaných vykazuje vysoké počty neuplatnitelných uchazečů o zaměstnání, kteří většinu svého produktivního života pracovali ve velkém podniku na nějaké specifické pozici a např. z důvodu snižování počtu zaměstnanců v rámci zeštíhlování výroby či restrukturalizace museli odejít. Nejhůře jsou pak na tom osoby v předdůchodovém věku, které navíc ještě velmi často trpí nejrůznějšími zdravotními obtížemi. Tito lidé obvykle na trhu práce nemohou uplatnit své dosavadní pracovní zkušenosti, byly-li příliš specifické, a ocitají se tak v pozici jakýchsi „nováčků“ bez praxe. Řešením může v lepším případě být rekvalifikace, v horším případě jsou však odkázáni pouze na pomocné a nekvalifikované práce. V podobné situaci se však mohou ocitnout i mladší ročníky nezaměstnaných osob, které své původní povolání či řemeslo třeba nikdy nevykonávali a po propuštění z dlouholetého zaměstnání jiného charakteru se tak vlastně nemají k čemu vrátit.

Potenciálem rozvoje území jak ve smyslu podpory podnikání, tak návazně i zaměstnanosti, je sektor služeb a cestovního ruchu, který má v posledních letech rostoucí tendenci a může vhodným způsobem doplnit tradiční průmyslová odvětví.

Domnívám se, že příležitostí pro rozvoj podnikání i zaměstnanosti v ORP Frýdek-Místek může případně být také meziobecní spolupráce, bude-li efektivně nastavená a pokud se do ní aktivně zapojí zástupci obcí a měst. Vše je o lidech, takže bude-li potřebný zájem a chuť, mohou se obce podílet například na vzniku sociálních podniků, mohou zakládat nejrůznější sdružení či spolky společně s podnikatelskými subjekty anebo alespoň vhodným způsobem firmy podporovat při rozšiřování činnosti či vzniku pracovních míst na svém území. Základem úspěchu je efektivní komunikace a hledání oboustranně výhodných cest spolupráce.

Silné stránky	Slabé stránky
• Poměrně nízká nezaměstnanost a relativně dobrá nabídka pracovních příležitostí (ve srovnání s jinými okresy MSK i celou ČR) • Existence velkého zaměstnavatele, který nabízí pracovní příležitosti i pro nekvalifikované osoby (Hyundai v Nošovicích) • Strategicky významná poloha na silniční trase evropského významu, potenciál využití přeshraničního trhu práce (Polsko a Slovensko), blízkost krajského města, kde je řada průmyslových zón s pracovními příležitostmi • Potenciál schopné pracovní síly, pracovitost místního obyvatelstva • Existence volných ploch a objektů pro podnikání, postupný rozvoj a rozšiřování průmyslových zón v ORP	• Nižší úroveň kvalifikace obyvatelstva v porovnání s jinými regiony; nedostatek kvalifikovaných pracovních sil pro některá odvětví • Velké množství osob se zdravotním znevýhodněním či postižením, které dlouhodobě a často neúspěšně hledají zaměstnání (důsledek těžkého průmyslu a také špatného životního prostředí) • Velké množství vyučených osob, které jsou aktuálně neuplatnitelné na trhu práce, protože celý svůj profesní život pracovaly v jiném oboru (důsledek restrukturalizace průmyslu a propouštění ve velkých průmyslových firmách – osoby celoživotně pracující u jednoho zaměstnavatele se častokrát zcela odklonily od svého původního povolání a po ztrátě zaměstnání se nemohou

	na trhu práce uplatnit, s novou situací se pak jen těžce vyrovnávají) • Nízká motivace některých skupin obyvatelstva hledat si práci a dlouhodobě si zaměstnání udržet (vazba na sociální dávky) • Nepružná legislativa a legislativní bariéry, kontraproduktivní ustanovení některých zákonů týkajících se zaměstnanosti či podnikání, vysoká administrativní zátěž firem i malých živnostníků • Dominance průmyslové výroby primárně orientované na tradiční hospodářská odvětví a těžký průmysl a s tím související zažitá představa obyvatelstva, že průmysl je zaměstná • Nedostatečná spolupráce a soudržnost mezi centrálními a regionálními autoritami a sociálními partnery; neochota některých aktérů ze strany podnikatelských, neziskových a veřejných subjektů dosáhnout shody a kooperovat v oblasti politiky zaměstnanosti a podpory podnikání
Příležitosti	Hrozby
• Potenciál rozvoje meziobecní spolupráce při řešení problematiky zaměstnanosti a podpory podnikání, zájem obcí o partnerství a participaci na společných projektech • Podpora ze strany státu k propojení aktivit municipalit, neziskového sektoru a podnikatelských subjektů • Rozšiřování sektoru služeb – nárůst počtu pracovních míst i potenciál pro rozvoj malého a středního podnikání • Zájem o místní destinace a příměstský cestovní ruch s potenciálem růstu počtu podnikatelských subjektů i pracovních míst • Podpora strategického plánování na úrovni ORP, větších obcí a DSO – snaha hledat společná řešení v oblasti politiky zaměstnanosti a podpory podnikání; zvyšující se význam a role NNO i DSO pro hospodářský růst regionu • Nárůst zájmu o místní výroby a služby, podpora místních aktivit, podniků a firem (např. návrat k nákupu potravin od místních výrobců či přímo zemědělců) • Podpora investic do vědy, výzkumu a inovací (ze strany státu, EU), což přinese nejen nová pracovní místa a nové technologie, ale také vědecko-technický pokrok a růst životní úrovně obyvatelstva • Podpora rozvoje lidských zdrojů a podnikání ze strany státu a EU (nové programovací období 2014 – 2020 a jeho operační programy zaměřené na lidské zdroje, vzdělávání, podporu podnikání, inovací, vědy a výzkumu)	• Ochod mladých perspektivních lidí do velkých měst, především do Prahy anebo do zahraničí, „odliv mozků“ u vzdělaných osob • Stagnace úrovně pracovních podmínek, nezlepšování kvality životního prostředí a s tím spojený odliv části obyvatelstva do atraktivnějšího prostředí • Nárůst sociálně-patologických jevů v případě, že se nepodaří dlouhodobě řešit nezaměstnanost osob sociálně vyloučených či vyloučením ohrožených • Útlum těžby uhlí a propouštění zaměstnanců Dolu Paskov, odchod dalších významných zaměstnavatelů či útlum jejich výroby a velké propouštění

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Jak vyplývá z výše uvedených statistik a analytických podkladů, lze oblast Frýdecko-Místecka (tedy ORP Frýdek-Místek) řadit k perspektivním mikroregionům, které mají již nyní vytvořeny dostatečné podmínky pro další rozvoj zaměstnanosti. V rámci meziobecní spolupráce lze taktéž identifikovat několik oblastí pro nastavení efektivní spolupráce a to jak se zaměřením na podporu vzniku nových pracovních míst či pracovních příležitostí obecně, tak i s cílem stimulace firem a podnikatelů k užší spolupráci s vedením obcí. Je zřejmé, že podpora podnikatelských příležitostí a zkvalitňování podmínek pro příchod nových firem do obcí se vrátí v podobě vyšších příjmů z daní fyzických a právnických osob do obecních pokladen. Jak vyplývá ze statistik o příjmech jednotlivých obcí, v tomto ohledu má ORP Frýdek-Místek ještě určité rezervy. Zejména pro malé a střední podnikání nejsou vždy a všude nastaveny ideální podmínky a mnozí podnikatelé tak přemísťují své provozovny či pracoviště do jiných regionů.

Co se týká podpory zaměstnanosti, je potřeba se zaměřit zejména na ty kategorie osob, které si samy nedokáží dostatečně účinně pomoci z důvodu existence objektivních bariér bránících jejich integraci na trh práce. Jak vyplývá ze statistických údajů shromažďovaných Úřadem práce ČR, není v ORP Frýdek-Místek největším problémem samotná nezaměstnanost. Je však potřeba zaměřit se na detaily, ze kterých je patrné, že markantním problémem je nezaměstnanost osob starších 50-ti let, zdravotně postižených, osob bez vzdělání a dalších kategorií uchazečů o zaměstnání. V této oblasti se tedy otevírá prostor pro meziobecní spolupráci, která by mohla přinést např. více pracovních míst pro veřejně prospěšné práce (event. sdílené několika obcemi), společné sociální podniky či neziskové organizace, které by poskytovaly své služby občanům více obcí. Rozvoj sociálního podnikání má velkou perspektivu a do budoucna se plánuje také jeho významná finanční podpora ze zdrojů Evropského sociálního fondu (zejména z Operačního programu Zaměstnanost).

Za úvahu stojí také efektivnější využívání dalších zdrojů aktivní politiky zaměstnanosti, jejíž nástroje mohou být potenciálem rozvoje meziobecní spolupráce. Úřad práce ČR nabízí nejen podporu zřizování pracovních míst poskytováním příspěvků zaměstnavatelům při zaměstnávání uchazečů o zaměstnání, ale také investiční pobídky, příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program nebo příspěvek na zapracování. Je jen na zainteresovaných subjektech, jak tuto nabídku využijí. V případě, že obce budou iniciovat podnikatelskou aktivitu a nastaví vhodnou formu spolupráce s firmami, které rozšíří počty pracovních míst anebo vybudují zcela nová pracoviště, je šance na získání státních příspěvků mnohem vyšší.

Analýza naznačuje, že podpora podnikání a nových podnikatelských příležitostí je reálná, vyžaduje však vyšší míru spolupráce obcí s firmami, jejich pravidelnou komunikaci - výměnu užitečných informací, diskusi o potřebách občanů, obcí, firem a podnikatelů a o možnostech vzájemné kooperace přínosné pro všechny zainteresované strany. Žádoucí je taktéž efektivnější spolupráce mezi obcemi, jejich větší vzájemná informovanost a to nejen o podpoře podnikání a zvyšování zaměstnanosti, ale i o dalších tématech, které obce vzájemně spojují a ve kterých by si mohly vyměňovat zkušenosti.

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Zaměstnanost a podpora podnikání“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti zaměstnanosti a podpory podnikání.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma zaměstnanost a podpora podnikání.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců starostů z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma zaměstnanost a podpora podnikání.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout.

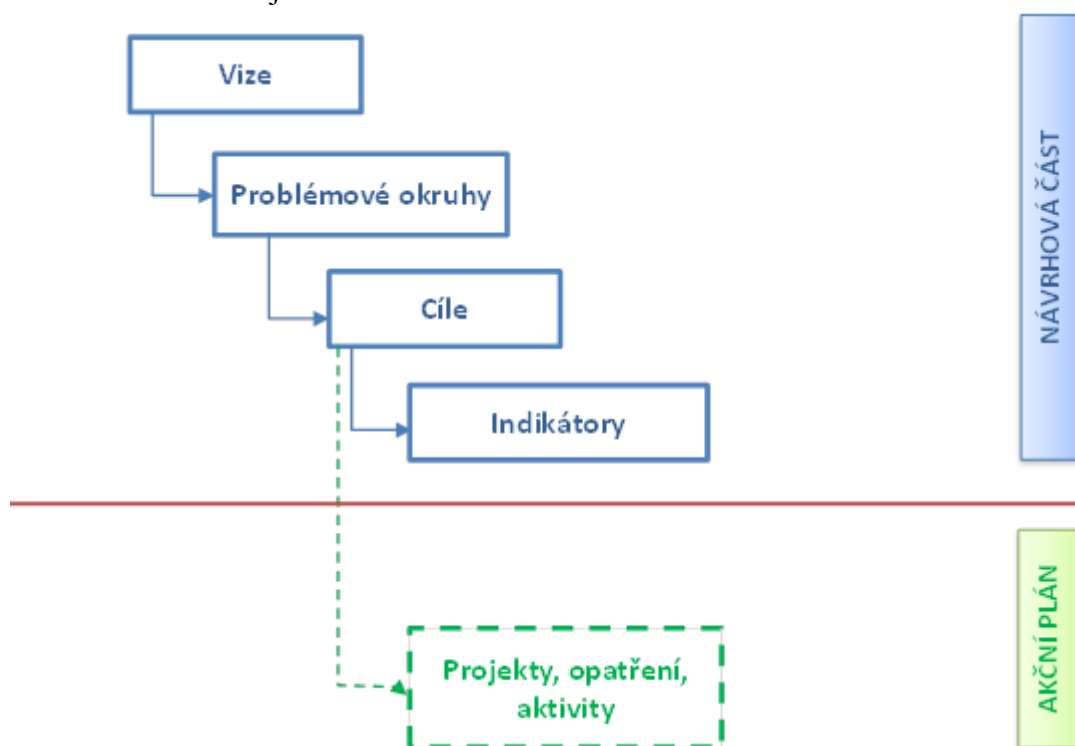
Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma zaměstnanost a podpora podnikání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu zaměstnanost a podpora podnikání je uvedena v níže uvedeném schématu.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize meziobecní spolupráce

Obyvatelé Frýdecko-MístECKa se cítí spokojeně. Jsou aktivní a zodpovědní za kvalitu svého života, životů svých blízkých i sousedů. Obce společně řeší problémy a potřeby svých obyvatel. Sdružují své zdroje s cílem kvalitního plnění svých povinností. Ceněnými hodnotami ve společnosti jsou rodina, práce a vzdělání.

Obce a místní organizace vytvářejí podmínky **pro zaměstnávání a podnikání** obyvatel i pro sladování rodinného a profesního života. Školy jsou centrem všestranného vzdělávání a volnočasových aktivit s důrazem na základní kompetence, lokální identitu a přípravu do života. Pro potřebné občany je dostupné poradenství a **sociální služby**, které jsou poskytovány v domácím prostředí nebo v blízkosti domova a rodiny klienta. Moderní a efektivní **odpadové hospodářství** je výsledkem rovnocenného a transparentního partnerství obyvatel, obcí a provozovatelů zařízení. Nezbytnou podmínkou kvalitního života v aglomeraci je **bezpečnost**.

Slogan: Frýdecko-MístECKo společně k hodnotám – rodina, práce, vzdělání!

Zaměstnanost a podpora podnikání	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2
	Vysoká nezaměstnanost osob znevýhodněných na trhu práce	Nedostatečná podpora vzniku a rozvoje podnikatelských příležitostí a vhodného podnikatelského prostředí
	cíl 1.1	cíl 2.1
	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro osoby znevýhodněné na trhu práce	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro podnikatele
	cíl 1.2	cíl 2.2
	Vytvořit v ORP sociální podnik	Vytvořit systém podpory začínajících podnikatelů a nově vznikajících firem

6.2.2.1. Problémová oblast I – Vysoká nezaměstnanost osob znevýhodněných na trhu práce

Věcné argumenty

Údaje za území ORP Frýdek-MístEK nevykazují žádné zásadní rozdíly ve struktuře nezaměstnaných osob oproti jiným oblastem či okresům. Nejsou zde ani patrný výraznější problémy, které by bylo potřeba řešit speciálními přístupy. Můžeme konstatovat, že všeobecným problémem, který obdobně trápí řadu jiných regionů, je vysoký podíl

nezaměstnaných v kategoriích znevýhodněných osob. Jde zejména o osoby se zdravotním postižením, osoby bez vzdělání, osoby v předdůchodovém věku (50+ resp. 55+) a ty, které jsou sociálně vyloučeny (osoby bez příštíře, osoby vracející se na trh práce po výkonu trestu apod.). K těmto znevýhodněným skupinám můžeme přiřadit i osoby ohrožené sociálním vyloučením, mezi které patří zejména osoby ze špatného sociokulturního prostředí, nezaměstnaní mladí lidé bez vzdělání a praxe, osoby pečující o dítě či závislého člena rodiny a také dlouhodobě nezaměstnaní nad 5 měsíců v evidenci úřadu práce (dále ÚP) s kumulací dalších handicapů. Je zřejmé, že na tyto kategorie osob, které jsou objektivně i subjektivně na trhu práce znevýhodňovány, je potřeba zaměřit intervenční péči služeb zaměstnanosti i dalších organizací (např. neziskových organizací či poradenských a vzdělávacích firem). Úřady práce se proto intenzivněji věnují těmto cílovým skupinám prostřednictvím řady poradenských a vzdělávacích programů, jelikož tato „zvýšená péče“ vychází také ze zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb., kde se v § 33 říká, že „při zprostředkování zaměstnání se věnuje zvýšená péče uchazečům o zaměstnání, kteří ji pro svůj zdravotní stav, věk, péči o dítě nebo z jiných vážných důvodů potřebují“. Obdobně řada organizací poskytuje těmto osobám bezplatné služby zaměřené na jejich integraci na trh práce; tyto služby jsou nejčastěji financovány ze zdrojů Evropské unie (v rámci operačních programů určených pro tuto oblast podpory).

Výše uvedené informace o problému vysoké nezaměstnanosti znevýhodněných skupin občanů dokládají následující statistické údaje.

Jak je patrné z tabulky č. 95, nezaměstnanost osob se zdravotním postižením je poměrně vysoká ve všech okresech Moravskoslezského kraje (dále MSK). V okrese Frýdek-Místek (dále F-M) tvoří cca 12,5 % (v MSK je to 10,7 % a za celou ČR 11,7 %).

Tabulka č. 123: Struktura uchazečů o zaměstnání v MS kraji k 30. červnu 2014

Okres	Počet uchazečů o zaměstnání													
	Celkem	z toho:						Celkem	s podporou v nezaměstnanosti					
		z toho:							z toho:					
		dosažitelní 15-64	ženy		absolventi a mladiství		osoby se ZP		dosažitelní 15-64	ženy		absolventi a mladiství		osoby se ZP
		celkem	dosaž. 15 - 64	celkem	dosažitelní				celkem	dosaž. 15 - 64	celkem	dosažitelní		
Bruntál	8 435	8 121	4 170	3 998	337	334	1 134	1 310	1 286	643	630	5	5	131
Frýdek-Místek	10 329	10 144	5 170	5 083	582	580	1 272	2 171	2 166	1 208	1 204	13	13	244
Karviná	22 273	21 717	10 850	10 532	779	774	1 914	2 987	2 960	1 671	1 654	13	13	211
Nový Jičín	7 580	7 253	3 700	3 554	302	296	933	1 683	1 641	866	848	12	12	131
Opava	9 844	9 531	4 759	4 611	507	505	1 066	1 784	1 740	914	891	10	10	162
Ostrava-město	25 793	25 012	12 386	11 974	1 012	1 009	2 413	3 484	3 415	1 913	1 885	23	23	385
Moravskoslezský kraj	84 254	81 778	41 035	39 752	3 519	3 498	8 732	13 419	13 208	7 215	7 112	76	76	1 264
Celkem ČR	537 179	522 065	273 175	265 023	22 757	22 532	60 849	99 994	98 076	54 822	53 702	440	432	10 338

Zdroj: Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Ostravě

V ORP Frýdek-Místek je nezaměstnanost osob se zdravotním postižením dokonce ještě na vyšší hodnotě – 12,7 %. Jde o podíl osob se zdravotním postižením (741 osob evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014) na celkovému počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let (5848 osob), který je o dvě desetiny vyšší, než je tomu za celý okres F-M.

Tabulka č. 124: Struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014

	Počet obyvatel ve věku 15-64 let	Počet uchazečů - osob zdravotně postižených	Počet uchazečů z rizikových skupin	Počet uchazečů potřebujících zvláštní péči	Počet uchazečů - absolventů	Počet uchazečů - absolventů evidovaných nad 6 měs.	Počet hlášených volných míst	Počet nově evidovaných uchazečů	Počet uchazečů, kteří odešli z evidence	Počet dosažitelných uchazečů	Podíl nezaměst. osob z dosažitelných uchazečů
ORP F-M	76183	741	455	54	288	118	558	499	629	5848	7,70
Okres celkem	145382	1272	939	111	538	230	942	887	1082	10144	7,00

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Obdobně to platí i u osob bez dostatečného vzdělání, jejichž podíl (sečteme-li všechny podkategorie) na celkové nezaměstnanosti je téměř 20 %. Zde je však potřeba zmínit ještě jeden důležitý faktor. Dlouhodobou nezaměstnaností a sociálním vyloučením jsou ohroženy také osoby s dosaženým vzděláním (např. vyučení), kteří však svou kvalifikaci nemohou z nejrůznějších důvodů na trhu práce uplatnit (např. jejich profese není žádána, nemohou ji vykonávat ze zdravotních důvodů nebo se mnoho let věnovali jiné práci a návrat k původní profesi již není možný).

Tabulka č. 125: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014

Oblast	Počet evidovaných uchazečů (UoZ) celkem	UoZ bez vzdělání a s neúplným zákl. vzděláním	UoZ se základním vzděláním a praktickou školou	UoZ s nižším středním odborným vzděláním	UoZ s nižším středním odborným vzděláním (vyučení)	UoZ s ÚSV vzděláním	UoZ se středním vzděl. (bez maturity)	UoZ s ÚSO vzděl. (vyučen s maturitou)	UoZ s ÚSO vzděl. (bez vyučení)	UoZ s vyšším odborným vzděl.	UoZ s bakalářským vzděl.	UoZ s VŠ vzděl.	UoZ s doktorským vzděl.
ORP F-M	5929	9	1160	144	2550	173	31	290	1115	43	104	301	9
Okres celkem	10329	10	1940	272	4402	382	49	535	1917	84	199	524	15

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Obecně samozřejmě platí, že čím vyššího vzdělání člověk dosáhne, tím má větší šanci uplatnit se na trhu práce. Výjimky však může způsobit již zmíněné zdravotní omezení, vyšší věk anebo jiné individuální handicap. Proto není ničím neobvyklým, že se v evidenci uchazečů o zaměstnání objevují i řady vysokoškolsky vzdělaných osob, jak mj. zobrazuje tabulka č. 102.

Následující tabulka a názorněji níže uvedený graf se zaměřuje na věkovou strukturu uchazečů o zaměstnání v ORP Frýdek-Místek. Pokud sečteme věkovou kategorii osob starších 50-ti let, pak jejich podíl na dosažitelných uchazečích o zaměstnání činí 32 %, což je jistě velmi vysoké procento.

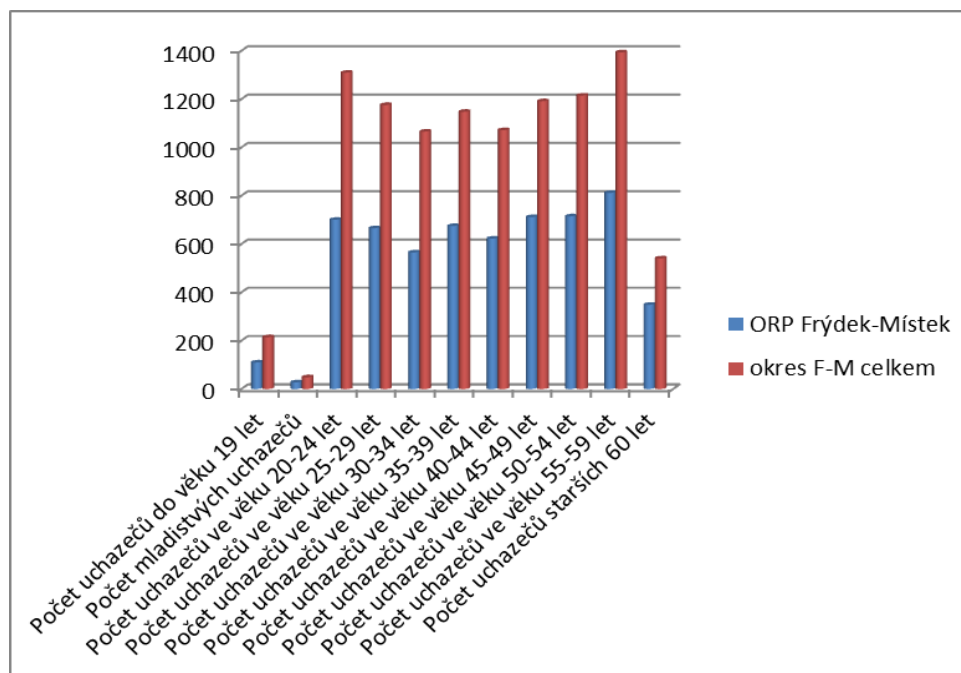
Tabulka č. 126: Věková struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014

	Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání	Počet uchazečů do věku 19 let	Počet mladistvých uchazečů	Počet uchazečů ve věku 20-24 let	Počet uchazečů ve věku 25-29 let	Počet uchazečů ve věku 30-34 let	Počet uchazečů ve věku 35-39 let	Počet uchazečů ve věku 40-44 let	Počet uchazečů ve věku 45-49 let	Počet uchazečů ve věku 50-54 let	Počet uchazečů ve věku 55-59 let	Počet uchazečů starších 60 let	Průměrný věk uchazečů
ORP F-M	5929	110	28	701	666	566	675	623	712	715	812	349	41,5
Okres celkem	10329	215	49	1310	1176	1066	1148	1072	1192	1215	1394	541	41

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Jak je patrné z grafu, nejčetněji zastoupenou věkovou kategorií nezaměstnaných jsou osoby ve věku 55 – 59 let, které to z objektivních i subjektivní hledisek mají při hledání pracovního uplatnění velmi těžké. Do důchodového věku jim ještě několik let schází, a i když mnozí z nich pracovat chtějí, zaměstnavatelé jejich věk již považují za neperspektivní. Pokud se k věkovému handicapu přidá ještě handicap zdravotní, pak je takový uchazeč o zaměstnání obvykle „odsouzen“ k dlouhodobé nezaměstnanosti a mnohdy stráví v evidenci úřadu práce veškerý čas předcházející nároku na starobní důchod.

Graf č. 58: Evidence nezaměstnaných podle věku v ORP Frýdek-Místek k 30. 6. 2014

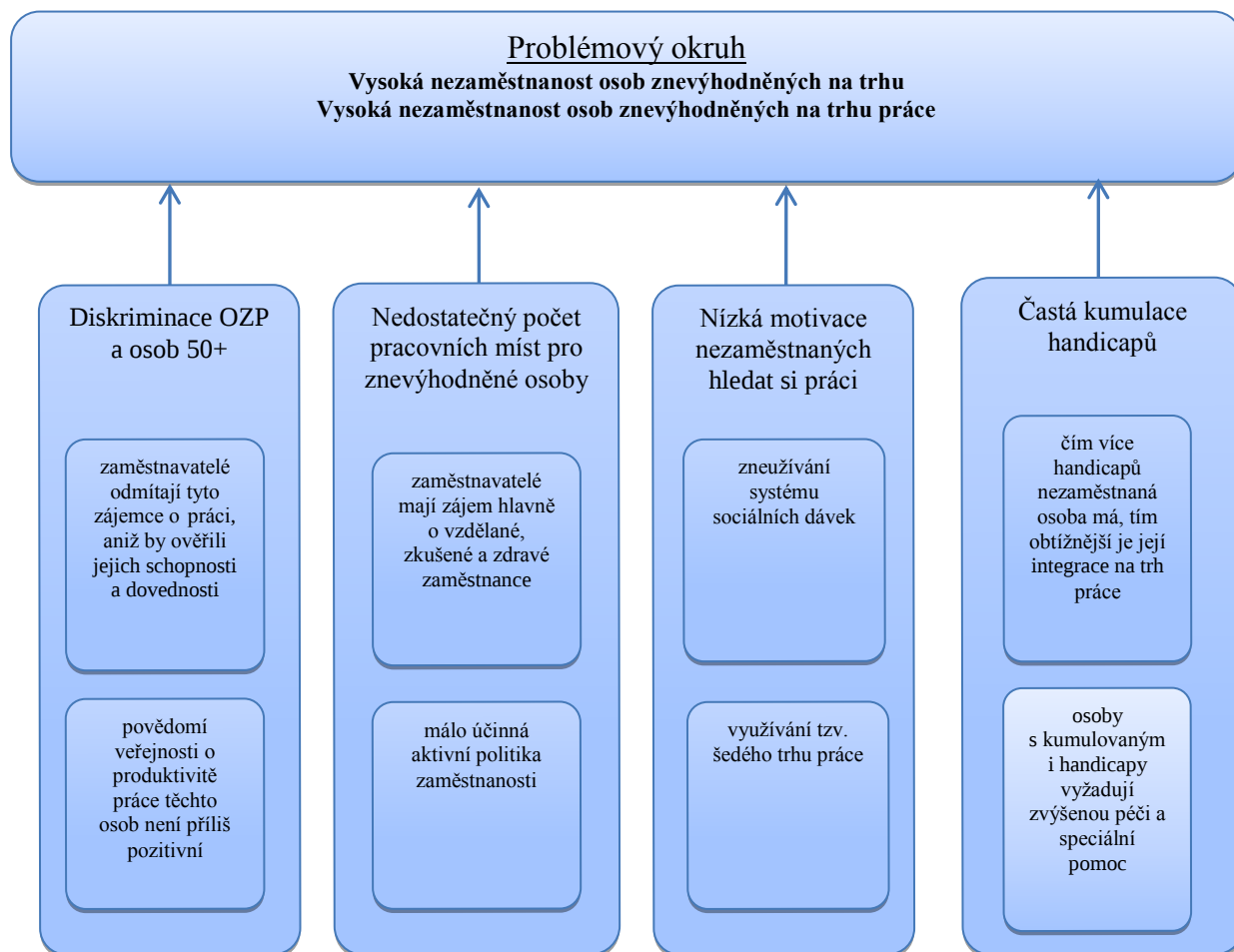
Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Příčiny problému

- Diskriminace osob se zdravotním postižením a osob vyššího věku (zaměstnavatelé odmítají tyto zájemce o práci, aniž by ověřili jejich pracovní potenciál; všeobecné povědomí veřejnosti o produktivitě práce osob z těchto skupin není příliš pozitivní).
- Nedostatečný počet pracovních míst a pracovních příležitostí obecně pro vyjmenované kategorie osob (zaměstnavatelé raději přijímají do pracovního poměru mladé zdravé osoby, než by dali příležitost uchazečům o zaměstnání se zdravotními handicapy či starším lidem, ačkoliv tito mohou mít bohaté pracovní zkušenosti a chuť pracovat; politika zaměstnanosti není dostatečně účinná v boji proti diskriminaci těchto osob).
- Nízká motivace osob bez vzdělání hledat si dlouhodobé plnohodnotné pracovní uplatnění, což se týká zejména osob sociálně vyloučených či vyloučením ohrožených vč. sociálně nepřizpůsobivých; jejich častá fluktuace; zneužívání systému sociálních dávek, využívání tzv. šedého trhu práce.
- Častá kumulace handicapů (v mnoha případech vykazuje uchazeč o zaměstnání, který je dlouhodobě neuplatnitelný, dvě či více znevýhodnění, což je pak zásadní a mnohdy

nepřekonatelná překážka pro jeho integraci na trh práce; pro osoby s více handicapy je nutno hledat vhodná opatření a nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, které by mohly napomoci jejich problém řešit).

Strom problémů

Důsledky neřešení problému

- Další růst dlouhodobě nezaměstnaných osob v evidenci ÚP.
- Zvyšování počtu osob ohrožených sociálním vyloučením či již sociálně vyloučených.
- Růst sociálních problémů v lokalitách, které vykazují některé znaky sociálně vyloučených lokalit anebo jimi jsou.
- Prohlubování špatné finanční situace nezaměstnaných osob, jejich zadlužování, propad do chudoby; ztráta sociálních vazeb a společenských kontaktů, upadnutí do letargie a smíření se s dlouhodobou nezaměstnaností jako setrvalým stavem, který již nelze změnit. To vše má ve svém důsledku negativní vliv na celou společnost.

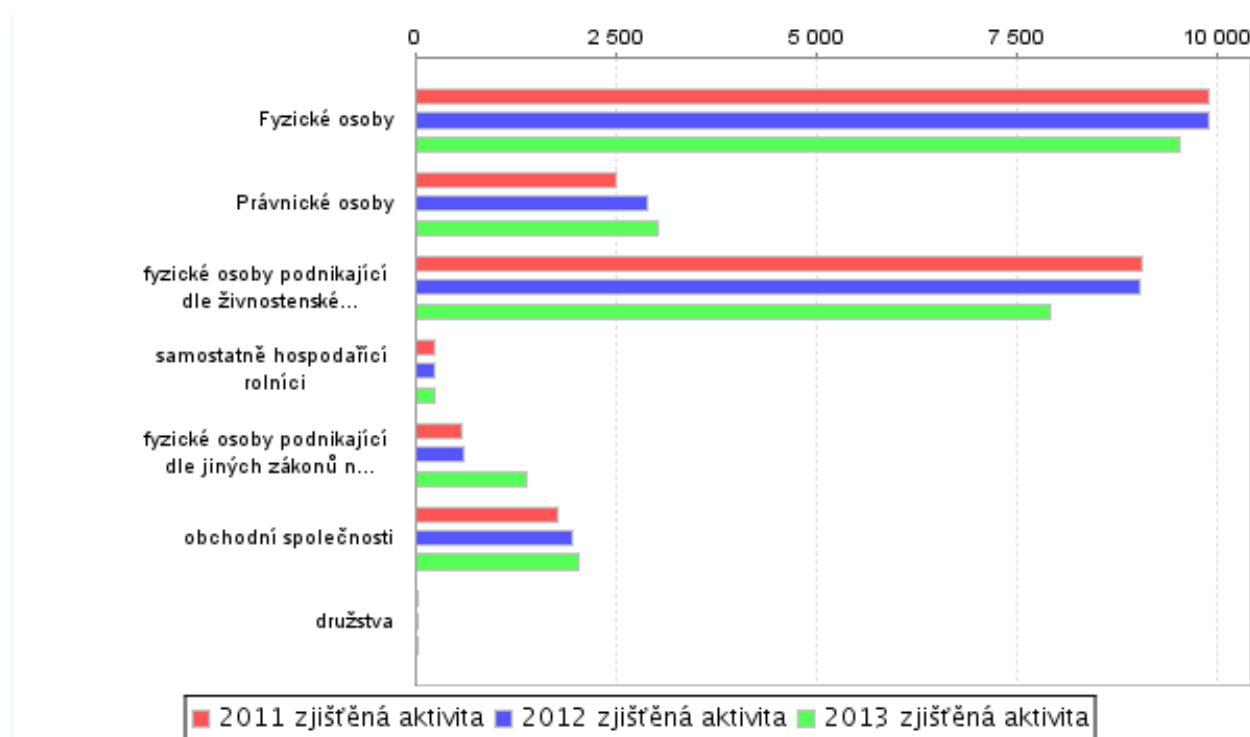
6.2.2.2. Problémová oblast II – Nedostatečná podpora vzniku a rozvoje podnikatelských příležitostí a vhodného podnikatelského prostředí

Věcné argumenty

Na území ORP Frýdek-Místek sice působí řada významných firem a velkých zaměstnavatelů, stejně tak zde svou činnost vykonává mnoho živnostníků, nicméně počet ekonomických subjektů má ještě dostatečný potenciál k růstu. Navíc řada registrovaných firem není aktivních, aktuální situaci tak lze jen velmi obtížně vysledovat.

Jak je patrné z níže uvedeného grafu, počet ekonomických subjektů v ORP Frýdek-Místek má za předchozí tři roky jen mírně kolísavou tendenci. Zatímco u právnických osob dochází k malému nárůstu, tak u malých podnikatelů (fyzických osob) naopak došlo v posledním období k nepatrnému poklesu, což může být způsobeno např. zvyšující se administrativní náročností a legislativními změnami upravujícími oblast živnostenského podnikání.

Graf č. 59: Ekonomické subjekty v ORP Frýdek-Místek

Zdroj: Český statistický úřad

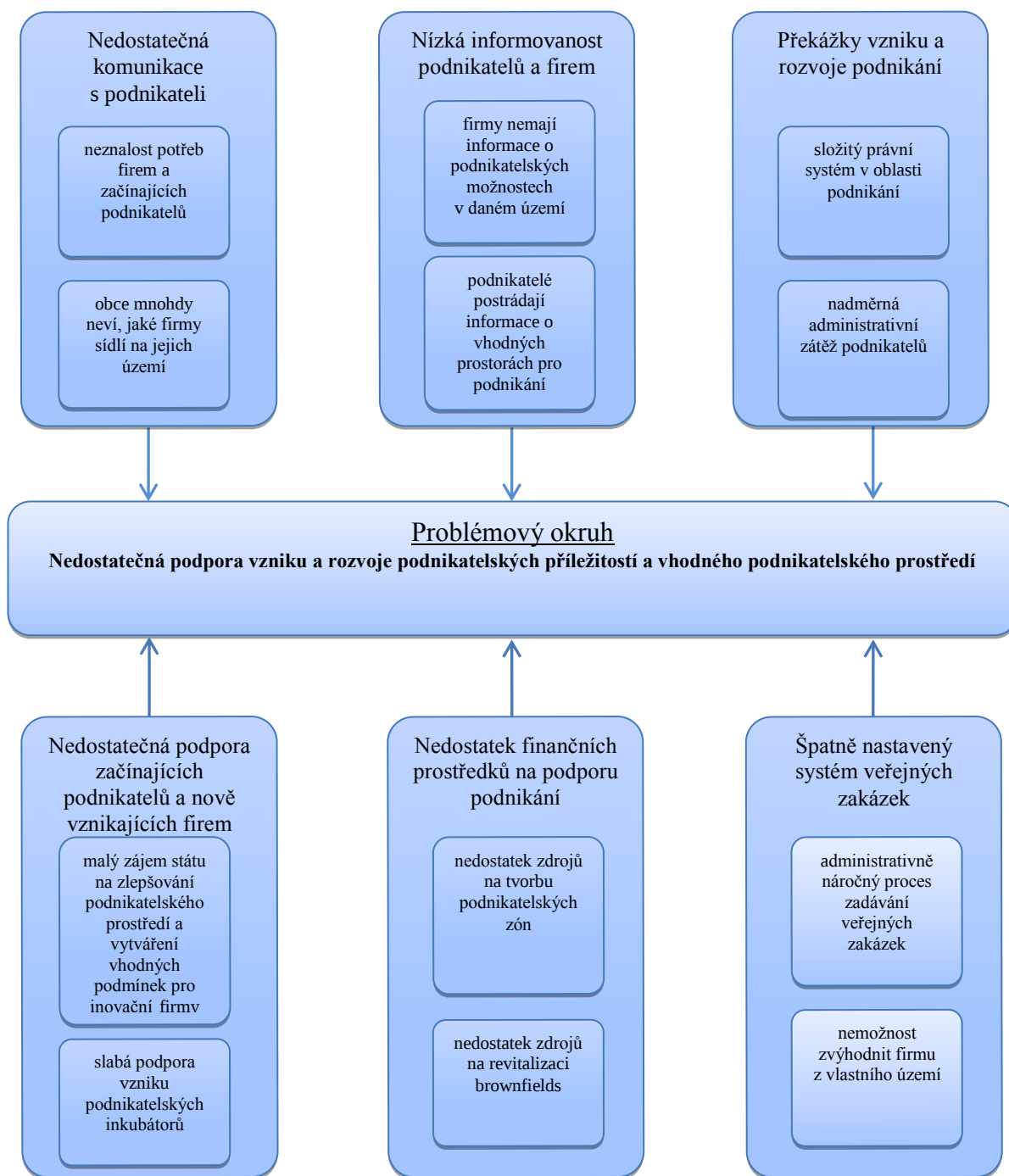
Nicméně samotný fakt, že podnikatelé a firmy nepocítí ují dostatečnou podporu své činnosti ze strany státu či municipalit, nelze dostatečně vyjádřit statistickými daty. Tento problémový okruh je tedy spíše subjektivně postaven a vychází z dosavadních zkušeností, poznatků, informací od firem a také z provedeného dotazníkového průzkumu mezi zaměstnavateli v ORP Frýdek-Místek. Zástupci firem se shodli na tom, že obce nedostatečně podporují rozvoj podnikání a podnikatelských příležitostí a také na řešení nezaměstnanosti

místních občanů se podílejí spíše sporadicky. Firmy volají po lepší komunikaci s obcemi, v rámci které by si mohly vyměňovat informace. Rovněž by uvítaly pomoc obce s propagací svých výrobků a služeb a mají zájem o zakázky obce, pokud by je obce mohly přidělovat místním firmám mimo výběrová řízení či za zvýhodněných podmínek. Některé firmy by dokonce byly ochotny nastavit s obcí, na jejímž území sídlí, užší spolupráci při tvorbě pracovních míst a podpoře podnikání. Obecně si firmy ztěžují na přílišnou administrativní zátěž, byrokratické bariéry a stále se měnící legislativu, která jejich podnikání značně komplikuje.

Příčiny problému

- Nedostatečná komunikace s podnikateli, neznalost potřeb firem a začínajících podnikatelů ze strany státních institucí a municipalit (obce mnohdy ani přesně neví, jaké firmy sídlí na jejich území)
- Nízká informovanost podnikatelů a firem o podnikatelských možnostech v daném území či o vhodných prostorách pro podnikání
- Překážky vzniku a rozvoje podnikání
 - o složitý právní systém v oblasti podnikání
 - o nadměrná administrativní zátěž podnikatelů
- Nedostatečná podpora začínajících podnikatelů a nově vznikajících firem
 - o malý zájem státu na zlepšování podnikatelského prostředí a vytváření vhodných podmínek pro inovační firmy
 - o slabá podpora vzniku podnikatelských inkubátorů
- Nedostatek prostředků na tvorbu podnikatelských zón a revitalizaci brownfields
- Špatně nastavený systém veřejných zakázek, jejich administrativní náročnost, nemožnost zvýhodnit firmu z vlastního území

Strom problému

Důsledky neřešení problému

- Stagnace hospodářského růstu v důsledku nezvyšování počtu podnikatelů a firem či dokonce jejich úbytku
- Neznalost potřeb podnikatelů a firem ze strany obcí, neznalost plánů rozvoje obcí ze strany podnikatelů a z toho plynoucí neefektivní řešení
- Odchod podnikatelů a firem do příznivějšího prostředí
- Úbytek pracovních míst a zvyšující se nezaměstnanost jako reakce na zánik firem či jejich odchod z obce

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Vysoká nezaměstnanost osob znevýhodněných na trhu práce
Cíl 1.1	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro osoby znevýhodněné na trhu práce
Popis cíle	Jak bylo identifikováno v analytické části strategie, jeví se jako účelné, aby obce ORP společně podpořily zaměstnávání znevýhodněných občanů a přispěly tak ke snížení jejich dlouhodobé nezaměstnanosti. Jako vhodná cesta k alespoň částečnému řešení tohoto problému se nabízí vytvoření týmu odborníků, kteří se budou zabývat poskytováním bezplatných služeb a budou vyvíjet další návazné aktivity směřující ke zvyšování zaměstnanosti místních občanů. Náklady na fungování odborníka/odborníků by v první fázi zajistily zapojené obce, následně by tým měl na financování svých činností získávat jiné zdroje (např. granty ESF či dotace z jiných zdrojů). Odborný tým by byl zaštitěn buď některou z obcí anebo subjektem zřízeným obcí/obcemi. Možná je také spolupráce s jinou organizací, která již obdobné služby poskytuje a má s nimi zkušenosti.
Hlavní opatření	Organizační opatření • najít vhodné odborníky, kteří svými znalostmi a zkušenostmi pokryjí celou oblast zaměstnanosti; takovýto poradenský tým by měl sledovat projektové a grantové výzvy a zpracovávat odpovídající projektové žádosti na podporu zaměstnanosti a zajistit si tak mj. i vlastní financování svých nákladů; cílem týmu by měla být také snaha zasadit se o efektivnější využívání dalších finančních zdrojů podporujících zaměstnanost místních obyvatel (jde zejména o nástroje APZ – VPP) • náplní činnosti týmu by dále bylo například: - poskytovat bezplatné poradenství nezaměstnaným občanům (zejména osobám znevýhodněným na trhu práce) a napomáhat jim s hledáním zaměstnání, přípravou na výběrová řízení, zpracováváním osobní dokumentace, atd. - poskytovat bezplatné poradenství občanům, kteří chtějí zahájit podnikatelskou činnost (viz Cíl 2.1) - zajišťovat bezplatné vzdělávání pro nezaměstnané občany (zrealizovat anebo zakoupit kurzy, které jim pomohou uplatnit se na trhu práce či rozjet svou vlastní firmu) - zpracovávat vlastní projekty a pomáhat při vypracovávání projektových žádostí a čerpání financí z dotačních programů ostatním obcím a jejich příspěvkovým organizacím, případně

	také nabízet komerčně tyto služby místním firmám a dalším spolupracujícím organizacím - nastavit způsob zveřejňování nabídek práce a poptávek po práci na webových stránkách obce (nebo vytvořit společné webové stránky ORP pro tyto účely) – občané hledající práci vs. firmy nabízejí volná pracovní místa - organizovat setkávání nezaměstnaných s místními podnikateli a iniciovat tvorbu pracovních míst v obci/obcích - vymyslet a nastavit systém kritérií pro zadávání výběrových řízení obcemi tak, aby mohly být zvýhodněny firmy, jež na získanou zakázku zaměstnají místní nezaměstnané osoby; plnění kritérií poté sledovat a vyhodnocovat - napomoci s realizací výběrových řízení na obsazení pracovních pozic v místních firmách, které chtějí zaměstnat občany z obce a blízkého okolí Právní opatření • zpracovat právní ukotvení pozice odborného týmu (v rámci kterého subjektu bude fungovat, kdo bude krýt náklady a vystupovat jako příjemce v případě úspěšných žádostí o granty a dotace) Ekonomická opatření • provést rozbor nákladů, které budou muset v první fázi pokrýt obce • zpracovat několik nákladových variant pro fungování odborného týmu s ohledem na škálu služeb, které budou bezplatně poskytovány, a na které budou žádány dotace (např. z ESF) Věcná opatření • stanovit výčet konkrétních aktivit a služeb odborného týmu a upřesnit, které budou poskytovány bezplatně a které za úplatu • připravit návrhy projektů, které finančně pokryjí činnost odborného týmu a které budou postupně (dle možností) předkládány v rámci různých grantových výzev • získat finanční podporu na financování poradenských aktivit (tj. pokrýt mzdové a další náklady týmu), dále je možno služby rozšířit také o bezplatné vzdělávání nezaměstnaných osob a další související aktivity směřující k prohloubení spolupráce obce/obcí, podnikatelů, firem/zaměstnavatelů, neziskových organizací, škol a státních institucí
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet členů týmu • počet osob využívajících služby za rok • počet zpracovaných projektových žádostí • počet realizovaných projektů • počet zapojených obcí • počet zapojených partnerů do projektu
Správce cíle	starosta obce Paskov

Problémový okruh 1	Vysoká nezaměstnanost osob znevýhodněných na trhu práce
Cíl 1.2	Vytvořit v ORP sociální podnik
Popis cíle	Sociální podnikání je ideálním způsobem podpory zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce. Navíc tato forma podnikání bude v příštím programovacím období (2014 – 2020) v rámci projektů ESF značně finančně podporována. V sociálním podniku iniciovaném, podpořeném anebo zřízeném obcí najdou pracovní příležitosti osoby znevýhodněné na trhu práce (např. osoby se zdravotním postižením, sociálně vyloučené osoby, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby bez vzdělání apod.). Sociální podnik zároveň doplní scházející služby v obci/ocích a okolí.
Hlavní opatření	Organizační opatření • iniciovat, podpořit anebo založit organizaci – sociální podnik, který bude zajišťovat služby pro obec i její občany (např. údržba obce, obecních budov a prostor, péče o zeleň, úklidové služby, prádelna a čistírna, rozvoz obědů seniorům, služby pro domácnosti) a zároveň zaměstná místní občany (zejména z kategorií osob znevýhodněných na trhu práce) • v případě, že se v ORP nenajde dostatečná podpora pro vytvoření sociálního podniku s přímým zapojením některé obce/obcí, navázat alespoň spolupráci s neziskovou organizací či podnikatelským subjektem, který bude ochoten sociální podnik vytvořit. Právní opatření • připravit právní podklady pro podporu či založení sociálního podniku Ekonomická opatření • provést rozbor nákladů, které bude muset obec vynaložit na zřízení či podporu vzniku sociálního podniku • zpracovat projektovou žádost o dotaci na vytvoření sociálního podniku Věcná opatření • vytvořit životaschopný podnikatelský plán pro zřízení sociálního podniku, zpracovat náměty pro činnost soc. podniku a nastavit spolupráci se zainteresovanými subjekty
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet subjektů zapojených do podpory sociálního podnikání • počet osob zaměstnaných v sociálním podniku
Správce cíle	starosta obce Paskov, případně starosta, v jehož obci už takový podnik funguje

Problémový okruh 2	Nedostatečná podpora vzniku a rozvoje podnikatelských příležitostí a vhodného podnikatelského prostředí
Cíl 2.1	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro podnikatele
Popis cíle	Argumentace je podobná jako u Cíle 1.1., jelikož jde o totožnou aktivitu (vytvoření odborného týmu) s komplexními službami jak pro podporu zaměstnanosti, tak i podnikání. Je žádoucí, aby požadované služby „šly za občany a podnikateli“ do místa jejich bydliště/místa podnikání a pomáhaly tam, kde je to potřeba. Odborný pracovník resp. odborný tým pro oblast podpory podnikání by měl stmelovat všechny zainteresované strany a zajišťovat efektivní komunikaci založenou na výměně aktuálních informací a všestranně výhodné spolupráci.
Hlavní opatření	Organizační opatření • najít vhodné odborníky, kteří svými znalostmi a zkušenostmi pokryjí celou oblast podpory podnikání; takovýto poradenský tým by měl sledovat projektové a grantové výzvy a zpracovávat odpovídající projektové žádosti na podporu rozvoje podnikání • odborný pracovník resp. odborný tým bude v kontaktu s místními firmami, bude organizovat pravidelné (opakované) workshopy a jednání mezi zástupci obcí a zástupci podnikatelů, bude přispívat ke vzájemné výměně informací, plánů a plánovaných opatření, jakožto i potřeb a požadavků obou stran • náplní činnosti týmu by dále bylo například: - nastavit efektivní systém komunikace a sdílení informací, které by využívaly nejen obce a podnikatelé, ale také občané (např. osoby hledající zaměstnání) - poskytovat poradenství zájemcům o podnikání a začínajícím podnikatelům, napomoci při hledání vhodných prostor pro podnikání, zpracování podnikatelských plánů a žádostí o dotace - sledovat grantové výzvy a zpracovávat projektové žádosti pro vlastní činnost, získávat tímto způsobem finance na pokrytí nákladů na poskytování bezplatných poradenských služeb a dalších aktivit - vyhledávat, mapovat a aktualizovat informace o volných plochách a objektech pro podnikání, tyto vkládat na webové stránky a poskytovat případným zájemcům - hledat majitele chátrajících objektů a nevyužívaných ploch,

	vyvolat komunikaci a diskutovat o možném budoucím využití - spolupracovat s Agenturou pro regionální rozvoj na sledování, ověřování a aktualizaci brownfields v ORP - zjišťovat, ověřovat a zpracovávat podněty občanů, organizací a firem a hledat „volná místa na trhu“, tj. takové služby, o které je v obci/obcích zájem a nejsou dostatečně zajištěny, informovat zájemce o podnikání či začínající podnikatele, v čem by mohli realizovat; tyto informace průběžně aktualizovat - vést databázi místních podnikatelů s nabídkou jejich výrobků a služeb a také jimi nabízených pracovních míst - identifikovat bariéry rozvoje podnikání a průběžně zpracovávat návrhy legislativních změn ke zlepšení podmínek pro podnikání a rozvoj firem i obcí (podněty státu ke zjednodušení podmínek pro podnikání, omezení administrativních bariér, minimalizace problémů, které firmám i obcím způsobují povinnosti spojené s realizací náročných výběrových řízení) - vyhledávat a shromažďovat příklady „dobré praxe“ a zkušenosti ostatních ORP příp. i z jiných krajů či ze zahraničí vč. sběru námětů, které by se daly aplikovat v místním prostředí (případně i za využití projektů a to i mezinárodních) - hledat způsoby, jak do ORP přilákat investory a připravit jim vhodné podmínky pro podnikání (např. nabídkou nebytových prostor k pronájmu, příznivým nájemným, atd.) - podporovat tradiční řemesla a technické obory, spolupracovat se školami a provádět osvětu technických profesí; propagovat řemeslníky ve vlastní obci, zdarma jim zajišťovat reklamu a propagaci (web obce, obecní vývěsky a zpravodaje, atd.); zpracovávat projekty pro školy, které podpoří zručnost dětí např. v rámci výuky „dílů“ - podporovat zemědělce v ORP např. vybudováním tržnice pro farmáře a malopěstitele s denním provozem - připravit reklamní kampaň místním firmám, výrobcům, zemědělcům a poskytovatelům služeb, spolupracovat s médii při propagaci firem a zaměstnavatelů v ORP Právní opatření • zpracovat právní ukotvení pozice odborného týmu (v rámci kterého subjektu bude fungovat, kdo bude krýt náklady a vystupovat jako příjemce v případě úspěšných žádostí o granty a dotace) Ekonomická opatření • provést rozbor nákladů, které budou muset v první fázi pokrýt obce • zpracovat několik nákladových variant pro fungování odborného
--	---

	týmu s ohledem na škálu služeb, které budou bezplatně poskytovány, a na které budou žádány dotace (např. z ESF) Věcná opatření • stanovit výčet konkrétních aktivit a služeb odborného týmu a upřesnit, které budou poskytovány bezplatně a které za úplatu • připravit návrhy projektů, které finančně pokryjí činnost odborného týmu a které budou postupně (dle možností) předkládány v rámci různých grantových výzev
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet členů týmů • počet podnikatelů využívajících služby týmu za rok • počet uskutečněných workshopů s podnikateli za rok • počet zpracovaných projektových žádostí • počet realizovaných projektů • počet zapojených obcí • počet zapojených partnerů do projektu
Správce cíle	předseda DSO povodí Stonávky (na jeho území je pilotní venkovská podnikatelská zóna), starosta obce Třanovice

Problémový okruh 2	Nedostatečná podpora vzniku a rozvoje podnikatelských příležitostí a vhodného podnikatelského prostředí
Cíl 2.2	Vytvořit systém podpory začínajících podnikatelů a nově vznikajících firem
Popis cíle	Za důležitou aktivitu v rámci podpory podnikání je považováno vytváření příznivějších podmínek pro zahájení podnikání a rozvoj firem a také vytváření nových či zkvalitňování stávajících průmyslových zón. Z analýzy vyplývá také potřeba větší informovanosti podnikatelů o volných prostorech v obci/obcích a s tím související aktivnější příprava vhodných ploch pro účely podnikání. Agentura pro regionální rozvoj v Ostravě je ochotna spolupracovat se zástupci SO ORP při mapování, aktualizování a přípravě podnikatelských ploch a průmyslových zón na jejich území.
Hlavní opatření	Organizační opatření • vytvořit a provozovat podnikatelský inkubátor vč. tzv. „startovacích“ kanceláří a/nebo zřídit co-workingové centrum, případně nabízet vhodné prostory k podnikání za výhodných finančních podmínek • sledovat grantové výzvy a zpracovávat projektové žádosti na pokrytí nákladů na vytvoření inkubátoru a zajištění souvisejících služeb (např. dohled nad začínajícími podnikateli formou mentoringu/koučinku/odborného poradenství), na pokrytí nákladů na provoz podnikatelských inkubátorů, startovacích kanceláří a co-workingových center a na revitalizaci brownfields • nastavit systém spolupráce na přípravě vybraných průmyslových

	ploch pro nové investory společně s ARR Právní opatření • právně ukotvit zřízení podnikatelského inkubátoru společného pro území ORP (nebo několik obcí), vyhledat vhodné místo pro inkubátor vč. startovacích kanceláří a/nebo co-workingových center • nastavit podmínky poskytování zvýhodněných nájmu pro podnikatele a firmy • zpracovat podmínky pro vytváření průmyslových zón Ekonomická opatření • provést rozbor nákladů pro realizaci výše uvedeného Věcná opatření • stanovit aktivity a činnosti dle výše uvedeného • zpracovat návrhy projektů, které finančně pokryjí výše uvedené aktivity a které budou postupně (dle možností) předkládány v rámci různých grantových výzev
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet podpořených začínajících podnikatelů (firem) • počet nově vytvořených podnikatelských inkubátorů, startovacích kanceláří a co-workingových center • počet mentorů/koučů
Správce cíle	předseda DSO povodí Stonávky (na jeho území je pilotní venkovská podnikatelská zóna), starosta obce Třanovice

6.2.4. Indikátory

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro osoby znevýhodněné na trhu práce		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	POČET ČLENŮ TÝMU		
Měrná jednotka	Počet osob		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Prvotním krokem pro zavedení poradenských a vzdělávacích aktivit je sestavení odborného týmu anebo určení alespoň jedné osoby, která bude nabízet uvedené služby pro znevýhodněné občany své obce či více obcí (dle dohody v rámci ORP).		
Metodika a výpočet:	Počet osob zapojených do aktivit na základě pracovního právního vztahu.		
Zdroj čerpání dat:	Pracovní smlouvy, DPČ, DPP.		

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro osoby znevýhodněné na trhu práce		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	POČET OSOB VYUŽÍVAJÍCÍCH SLUŽBY ZA ROK		
Měrná jednotka	Počet osob		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		50	60
Skutečnost	---		

Popis měřítka:	Klíčovým parametrem určujícím opodstatněnost existence odborného poradenského týmu bude počet osob, které využijí nabízené služby během jednoho roku. Doplnujícími informacemi pak budou další statistické údaje o klientech a jejich požadavcích.
Metodika a výpočet:	Statistické podklady vedené týmem – počet osob (jmen), kterým byla poskytnuta služba a návazné statistiky (např. počet poskytnutých služeb a jejich charakteristika, počet zrealizovaných anebo nakoupených kurzů, počet úspěšných absolventů kurzů atd.).
Zdroj čerpání dat:	Vlastní evidence – prezenční listiny, smlouvy o poskytování služby.

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro osoby znevýhodněné na trhu práce		
Číslo indikátoru	1.1.3		
Název indikátoru	POČET ZPRACOVANÝCH PROJEKTOVÝCH ŽÁDOSTÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	4
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Odborný tým bude v programovacím období 2014-2020 zpracovávat vlastní projektové žádosti, aby jeho služby mohly být poskytovány bezplatně anebo jen s minimálními poplatky. Ze získaných zdrojů tak budou financovány veškeré vzniklé náklady (anebo alespoň jejich většina).		
Metodika a výpočet:	Počet odevzdaných projektových žádostí.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní evidence zpracovaných a předložených projektových žádostí.		

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro osoby znevýhodněné na trhu práce		
Číslo indikátoru	1.1.4		
Název indikátoru	POČET REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Mají-li být služby poskytovány co nejširšímu spektru klientů, je zapotřebí, aby byly nabízeny bezplatně anebo jen s minimálním poplatkem (v opačném případě si je nebudou moci znevýhodněné osoby dovolit). Odborný tým tak musí hledat nejrůznější zdroje financování na pokrytí svých nákladů. Nabízí se například prostředky Evropského sociálního fondu v programovacím období 2014-2020. Tým musí zpracovávat kvalitní projektové žádosti, aby z předložených projektů min. 30-50 % bylo úspěšných (schválených).		
Metodika a výpočet:	Počet schválených projektových žádostí.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní evidence realizovaných projektů.		

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro osoby znevýhodněné na trhu práce		
Číslo indikátoru	1.1.5		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	DSO		
Roky	2013	2017	2020

Plán		5	10
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Je nutné, aby se do spolupráce zapojilo co nejvíce obcí SO ORP a tyto navzájem sdílely své náměty a zkušenosti. Odborný tým pak při zpracovávání projektů vyjde z konkrétních požadavků a potřeb jednotlivých obcí, které se budou ochotny podílet na nastavené spolupráci.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které se aktivně zapojí do přípravy projektových žádostí, poskytnou informace, zúčastní se jednání za účelem výměny zkušeností anebo alespoň přislíbí propagovat služby odborného týmu resp. projektu mezi svými občany.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní evidence zapojených obcí a občanů, kteří využijí služby odborného týmu.		

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro osoby znevýhodněné na trhu práce		
Číslo indikátoru	1.1.6		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH PARTNERŮ DO PROJEKTU		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Bude velmi žádoucí, aby se do přípravy projektových záměrů zapojily i další spolupracující subjekty, které mají k dané problematice co říct. Jde například o neziskové organizace, instituce státní správy a zejména o firmy a podniky z dotčené oblasti ORP.		
Metodika a výpočet:	Počet dalších subjektů, které jakýmkoliv způsobem přispějí ke zpracovávání projektových žádostí anebo k úspěšné realizaci projektů.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní evidence zapojených subjektů.		

Cíl	Vytvořit v ORP sociální podnik		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	POČET SUBJEKTŮ ZAPOJENÝCH DO PODPORY SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	6
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Vznik sociálního podniku či sociálních podniků v ORP je jedním z nástrojů podpory zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce. Je proto zapotřebí věnovat maximální úsilí dosažení tohoto cíle, připravit podmínky pro vznik sociálního podniku a do procesu podpory sociálního podnikání na území ORP zapojit co nejvíce subjektů (obce/obcí, neziskových organizací, firem, státních institucí).		
Metodika a výpočet:	Započítány budou všechny subjekty, které se nějakým způsobem podílely na podpoře vzniku sociálního podniku v ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastním šetřením získané informace o subjektech, které se zapojily do podpory sociálního podnikání v ORP.		

Cíl	Vytvořit v ORP sociální podnik		
Číslo indikátoru	1.2.2		
Název indikátoru	POČET OSOB ZAMĚSTNANÝCH V SOCIÁLNÍM PODNIKU		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	20
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Jedním z důležitých údajů vztahujících se ke vzniku sociálního podniku bude bezesporu počet osob, kterým tento subjekt přinese pracovní uplatnění. V průběhu roku pak bude sledován nejen počet zaměstnanců a jeho vývoj, ale také struktura zaměstnanců s ohledem na jejich znevýhodnění.		
Metodika a výpočet:	Započítány budou všechny osoby v pracovně právním vztahu delším než 1 rok s tím, že budou zvlášť sledovány kategorie znevýhodnění jednotlivých zaměstnanců. Údaje budou sledovány průběžně a vyhodnocovány ke konci čtvrtletí a zejména ke konci roku.		
Zdroj čerpání dat:	Pracovně-právní dokumenty sociálního podniku a personální evidence s údaji o jednotlivých zaměstnancích.		

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro podnikatele		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	POČET ČLENŮ TÝMU		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Důležitým krokem pro zavedení poradenských a vzdělávacích aktivit je sestavení odborného týmu anebo určení alespoň jedné osoby, která bude nabízet uvedené služby pro začínající podnikatele z řad občanů své obce či více obcí (dle dohody v rámci ORP).		
Metodika a výpočet:	Počet osob zapojených do aktivit na základě pracovně právního vztahu.		
Zdroj čerpání dat:	Pracovní smlouvy, DPČ, DPP.		

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro podnikatele		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	POČET PODNIKATELŮ VYUŽÍVAJÍCÍCH SLUŽBY TÝMU ZA ROK		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	30
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Klíčovým parametrem určujícím opodstatněnost existence odborného poradenského týmu bude počet začínajících či rozvíjejících se podnikatelů, kteří využijí nabízené služby během jednoho roku. Doplňujícími informacemi pak budou další statistické údaje o klientech a jejich požadavcích.		
Metodika a výpočet:	Statistické podklady vedené týmem – počet osob (jmen), kterým byla poskytnuta služba a návazné statistiky (např. počet poskytnutých služeb		

	a jejich charakteristika, počet osob, které začnou po využití služby následně podnikat, počet zrealizovaných anebo nakoupených kurzů pro zájemce o podnikání, počet úspěšných absolventů kurzů atd.).
Zdroj čerpání dat:	Vlastní evidence – prezenční listiny, smlouvy o poskytování služby, nově vzniklá živnostenská oprávnění, atd.

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro podnikatele		
Číslo indikátoru	2.1.3		
Název indikátoru	POČET USKUTEČNĚNÝCH WORKSHOPŮ S PODNIKATELI ZA ROK		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Nezbytnou součástí práce týmu bude průběžná komunikace s podnikateli vč. nastavení pravidelného setkávání za účelem výměny informací a plánovaných rozvojových plánů či opatření, diskutování o námětech pro budoucí vývoj spolupráce, sdílení zkušeností a podnětů atd.		
Metodika a výpočet:	Sledován bude počet uskutečněných jednání (workshopů) zástupců obce/obcí s místními podnikateli.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní zdroje dat – prezenční listiny z workshopů a příp. také zápisy z jednání.		

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro podnikatele		
Číslo indikátoru	2.1.4		
Název indikátoru	POČET ZPRACOVANÝCH PROJEKTOVÝCH ŽÁDOSTÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Odborný tým bude v programovacím období 2014-2020 zpracovávat vlastní projektové žádosti, aby jeho služby mohly být poskytovány bezplatně anebo jen s minimálními poplatky. Ze získaných zdrojů tak budou financovány veškeré vzniklé náklady (anebo alespoň jejich většina).		
Metodika a výpočet:	Počet odevzdaných projektových žádostí.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní evidence zpracovaných a předložených projektových žádostí.		

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro podnikatele		
Číslo indikátoru	2.1.5		
Název indikátoru	POČET REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Aby služby týmu mohly být poskytovány v co nejširším spektru a kvalitě, musí odborný tým hledat nejrůznější zdroje financování na pokrytí svých nákladů. Nabízí se například prostředky Evropského		

	sociálního fondu v programovacím období 2014-2020. Tým musí zpracovávat kvalitní projektové žádosti, aby z předložených projektů min. 30-50 % bylo úspěšných (schválených).
Metodika a výpočet:	Počet schválených projektových žádostí.
Zdroj čerpání dat:	Vlastní evidence realizovaných projektů.

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro podnikatele		
Číslo indikátoru	2.1.6		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Je nutné, aby se do spolupráce zapojilo co nejvíce obcí SO ORP a tyto navzájem sdílely své náměty a zkušenosti. Odborný tým pak při zpracovávání projektů vyjde z konkrétních požadavků a potřeb jednotlivých obcí, které se budou ochotny podílet na nastavené spolupráci.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které se aktivně zapojí do přípravy projektových žádostí, poskytnou informace, zúčastní se jednání za účelem výměny zkušeností anebo alespoň přislíbí propagovat služby odborného týmu resp. projektu mezi svými občany a podnikateli/firmami.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní evidence zapojených obcí a občanů, kteří využijí služby odborného týmu.		

Cíl	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro podnikatele		
Číslo indikátoru	2.1.7		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH PARTNERŮ DO PROJEKTU		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	5
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Bude velmi žádoucí, aby se do přípravy projektových záměrů zapojily i další spolupracující subjekty, které mají k dané problematice co říct. Jde například o neziskové organizace, instituce státní správy a zejména o firmy a podniky z dotčené oblasti ORP.		
Metodika a výpočet:	Počet dalších subjektů, které jakýmkoliv způsobem přispějí ke zpracovávání projektových žádostí anebo k úspěšné realizaci projektů.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní evidence zapojených subjektů.		

Cíl	Vytvořit systém podpory začínajících podnikatelů a nově vznikajících firem		
Číslo indikátoru	2.2.1		
Název indikátoru	POČET PODPOŘENÝCH ZAČÍNÁJÍCÍCH PODNIKATELŮ (FIREM)		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		

Roky	2013	2017	2020
Plán		10	20
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	V rámci tohoto indikátoru bude sledována každá cílená podpora, která pomůže konkrétní osobě (začínajícímu podnikateli) při rozjezdu jeho podnikání anebo ve fázi přípravy na zahájení samostatné výdělečné činnosti.		
Metodika a výpočet:	Započtena bude každá služba podpory podnikání – např. vytipování vhodných prostor pro podnikání, poskytnutí zvýhodněného nájmu, propagace služeb podnikatele atd.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní zdroj dat o poskytnutých službách.		

Cíl	Vytvořit systém podpory začínajících podnikatelů a nově vznikajících firem		
Číslo indikátoru	2.2.2		
Název indikátoru	POČET NOVĚ VYTVOŘENÝCH PODNIKATELSKÝCH INKUBÁTORŮ, STARTOVACÍCH KANCELÁŘÍ A CO-WORKINGOVÝCH CENTER		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Cílem tohoto opatření je podpora začínajících podnikatelů a nově vznikajících firem prostřednictvím vytváření vhodných prostor pro podnikání, které budou cenově výhodné. Lze předpokládat, že výstavba podnikatelského inkubátoru bude obsažena v inovační strategii MS kraje.		
Metodika a výpočet:	Započteny budou všechny nově vzniklé podnikatelské inkubátory, startovací kanceláře anebo co-workingové centra.		
Zdroj čerpání dat:	Vlastní zdroj dat.		

Cíl	Vytvořit systém podpory začínajících podnikatelů a nově vznikajících firem		
Číslo indikátoru	2.2.3		
Název indikátoru	POČET MENTORŮ/KOUCŮ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	tajemník DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	---		
Popis měřítka:	Podpora podnikání může spočívat také v individuálním „doprovodu“ budoucího podnikatele (formou koučinku, mentoringu), které mu napomůže v zahajovací fázi jeho podnikání anebo v období přípravy vhodného podnikatelského programu (např. prostřednictvím zpracování business plánu, pomoci s marketingem a reklamou apod.).		
Metodika a výpočet:	Počet osob zapojených do aktivit na základě pracovního právního vztahu.		
Zdroj čerpání dat:	Pracovní smlouvy, DPČ, DPP.		

6.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Manažer strategie
Starosta obce Paskov
Předseda DSO povodí Stonávky
Tajemník DSO

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro osoby znevýhodněné na trhu práce	Starosta obce Paskov
1.2	Vytvořit v ORP sociální podnik	Starosta obce Paskov, případně starosta, v jehož obci už takový podnik funguje
2.1	Vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro podnikatele	Předseda DSO povodí Stonávky (na jeho území je pilotní venkovská podnikatelská zóna), starosta obce Třanovice
2.2	Vytvořit systém podpory začínajících podnikatelů a nově vznikajících firem	Předseda DSO povodí Stonávky (na jeho území je pilotní venkovská podnikatelská zóna) starosta obce Třanovice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1.1	Počet členů týmu	Tajemník DSO
1.1.2	Počet osob využívajících služby za rok	Tajemník DSO
1.1.3	Počet zpracovaných projektových žádostí	Tajemník DSO
1.1.4	Počet realizovaných projektů	Tajemník DSO
1.2.1	Počet subjektů zapojených do podpory sociálního podnikání	Tajemník DSO
1.2.2	Počet osob zaměstnaných v sociálním podniku	Tajemník DSO
2.1.1	Počet členů týmu	Tajemník DSO
2.1.2	Počet podnikatelů využívajících služby týmu za rok	Tajemník DSO
2.1.3	Počet uskutečněných workshopů s podnikateli za rok	Tajemník DSO
2.1.4	Počet zpracovaných projektových žádostí	Tajemník DSO
2.1.5	Počet realizovaných projektů	Tajemník DSO
2.2.1	Počet podpořených začínajících podnikatelů (fírem)	Tajemník DSO
2.2.2	Počet nově vytvořených podnikatelských inkubátorů, startovacích kanceláří a co-workingových center	Tajemník DSO
2.2.3	Počet mentorů/koučů	Tajemník DSO

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.- 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizaci projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází

k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Návrhová část reaguje na potřebu zajištění zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce a zvýšení podpory podnikatelské činnosti v území. Pro řešení v návrhové části byly vybrány 2 problémové okruhy, ke kterým byly nastaveny cíle. První problémový okruh „Vysoká nezaměstnanost osob znevýhodněných na trhu práce“ bude řešen naplňováním dvou cílů: vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro osoby znevýhodněné na trhu práce a vytvořit v ORP sociální podnik. Druhý problémový okruh „Nedostatečná podpora vzniku a rozvoje podnikatelských příležitostí a vhodného podnikatelského prostředí“ si stanovuje dva cíle: vytvořit odborný tým pro realizaci poradenských, vzdělávacích a dalších podpůrných služeb pro podnikatele a vytvořit systém podpory začínajících podnikatelů a nově vznikajících firem.

Každý cíl má svého správce neboli gestora cíle, který zodpovídá za jeho naplňování. Neznamená to, že je zodpovědný za realizaci jednotlivých projektů. Jeho rolí je zejména sledovat, zda jsou realizovány potřebné kroky k naplňování stanoveného cíle. Plní funkci jakéhosi hlídačského psa. Na druhou stranu může být také vizionářem (mít představu o naplňování cíle) a iniciátorem spolupráce i dílčích projektů, které povedou k naplňování cílů. Každý cíl je sledován indikátory (výsledků a výstupů). Za zjišťování hodnoty indikátorů jsou zodpovědní jejich gestoři neboli správci měřítka (jedná se zpravidla o osoby, které mají potřebné údaje k dispozici nebo mají zkušenosti s jejich získáváním).

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracovávána v průběhu druhé poloviny roku 2014 a projednávána fokusní skupinou (také označována jako pracovní skupina), která byla složena z motivujících starostů a dalších zainteresovaných starostů, odborníků a členů realizačního týmu (cca 15 osob). Významnou úlohu sehrávali přítomní předsedové DSO, kteří tlumočili názory a požadavky svých kolegů z DSO (takto zastoupeno 26 obcí z 37 obcí). V srpnu fokusní skupina vytvářela vizi. V září byly fokusní skupinou prodiskutovány první návrhy problémových okruhů, které zpracoval odborník na dané téma na základě výstupů analytické části, dotazníkových šetření, diskusí s místními aktéry (zejména starosty) a odborníky na dané téma. Následně byly problémové okruhy rozpracovány příslušným odborníkem na dané téma do podoby cílů. V průběhu října byly tyto cíle projednány fokusní skupinou a již v této fázi byly diskutovány možné indikátory a správci cílů. Konečná podoba indikátorů byla projednána fokusní skupinou v druhé polovině listopadu. V průběhu prosince došlo

k dopracování návrhové části na základě připomínek fokusní skupiny. Práce byly zakončeny odsouhlasením návrhové části motivujícími starosty.

6.5. Přílohy

Seznam příloh:

- 6.5.1. Vybrané statistické údaje za všechny obce ORP Frýdek-Místek (rok 2011)
- 6.5.2. Vybrané statistické údaje o nezaměstnanosti a uchazečích o zaměstnání za všechny obce ORP F-M (k 30. 6. 2014)
- 6.5.3. Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání z jednotlivých obcí ORP F-M evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014
- 6.5.4. Další ukazatele z jednotlivých obcí ORP Frýdek-Místek dle údajů ÚP k 30. 6. 2014

6.5.1. Vybrané statistické údaje za všechny obce ORP Frýdek-Místek (rok 2011)

			Baška	Brušperk	Bruzovice	Dobrá	Dobratice	Dolní Domaslavice	Dolní Tošanovice	Fryčovice	Frýdek-Místek	Horní Domaslavice	Horní Tošanovice	Hukvaldy	Kaňovice	Kozlovice	Krásná	
ekonomická aktivita	celkem		3 526	3 827	738	3 012	1 117	1 184	325	2 314	56 356	667	498	1 910	298	2 853	637	
	v tom	ekonomicky aktivní	1 682	1 813	353	1 405	506	558	159	1 162	27 260	322	245	877	157	1 286	297	
		v tom	zaměstnaní	1 510	1 662	321	1 278	470	502	137	1 070	23 862	290	223	797	137	1 189	264
			nezaměstnaní	172	151	32	127	36	56	22	92	3 398	32	22	80	20	97	33
		ekonomicky neaktivní		1 729	1 920	365	1 523	587	585	152	1 065	26 539	326	235	982	136	1 474	318
	nezjištěno		115	94	20	84	24	41	14	87	2 557	19	18	51	5	93	22	
nejvyšší ukončené vzdělání (věk 15 a více)	celkem		2 998	3 250	636	2 602	939	995	266	2 003	48 371	562	423	1 638	244	2 407	552	
	z toho	bez vzdělání	6	2	2	13	1	4	-	3	208	2	2	4	3	10	2	
		základní vč. neukončeného	458	502	131	429	173	168	54	286	8 296	101	93	265	30	473	119	
		střední vč. vyučení (bez maturity)	1 028	1 086	226	926	331	366	114	759	16 568	217	174	573	97	842	210	
		úplné střední s maturitou	869	963	171	781	260	274	62	580	13 324	155	93	488	76	678	136	
		nástavbové studium	98	117	12	65	21	22	6	52	1 450	7	9	59	2	60	11	
		vyšší odborné	34	36	3	20	8	14	-	16	533	5	1	20	1	28	4	
		vysokoškolské	422	477	79	308	125	111	22	236	5 936	63	37	190	32	247	54	
		z toho	63	76	14	58	29	26	6	45	972	13	7	27	6	64	14	
	magisterské	348	388	65	246	95	83	16	188	4 808	47	30	157	26	180	37		
pohlaví	celkem		3 526	3 827	738	3 012	1 117	1 184	325	2 314	56 356	667	498	1 910	298	2 853	637	
	muž		1 746	1 866	373	1 485	535	576	163	1 154	27 280	333	242	932	141	1 398	305	
	žena		1 780	1 961	365	1 527	582	608	162	1 160	29 076	334	256	978	157	1 455	332	
věk (5-leté skupiny)	celkem		3 526	3 827	738	3 012	1 117	1 184	325	2 314	56 356	667	498	1 910	298	2 853	637	
	věk	0 - 14 let	528	577	102	410	178	189	59	311	7 985	105	75	272	54	446	85	
		15 - 19 let	236	231	55	218	66	68	21	133	3 351	41	38	89	12	184	34	
		20 - 24 let	219	230	50	204	79	73	22	161	3 845	47	32	118	17	205	45	
		25 - 29 let	169	211	41	155	62	77	12	144	3 815	45	35	100	16	182	22	
		30 - 34 let	247	284	58	187	86	86	24	180	4 328	70	40	144	35	203	35	
		35 - 39 let	315	329	62	264	95	100	38	188	4 738	51	40	138	30	207	61	
		40 - 44 let	263	241	53	220	62	77	19	172	4 108	39	31	123	14	175	45	
		45 - 49 let	238	266	60	237	81	98	22	182	3 959	57	44	128	28	201	48	
		50 - 54 let	231	231	46	168	70	93	24	136	3 739	42	36	161	22	201	48	

				Krmelín	Lhotka	Lučina	Morávka	Nižní Lhoty	Nošovice	Palkovice	Paskov	Pazderna	Pražmo	Raškovice	Řepiště	Sedliště	Soběšovice	Staré Město
ekonomická aktivita	celkem			2 180	501	1 188	1 049	255	937	3 078	3 808	275	951	1 739	1 690	1 419	808	1 429
	v tom	ekonomicky aktivní		1 067	270	560	489	105	413	1 525	1 831	141	447	807	798	695	374	653
		v tom	zaměstnaní	997	245	505	432	93	374	1 388	1 673	124	396	734	749	627	342	591
			nezaměstnaní	70	25	55	57	12	39	137	158	17	51	73	49	68	32	62
		ekonomicky neaktivní		1 061	221	589	528	141	490	1 474	1 833	129	476	874	854	696	408	726
		nezjištěno		52	10	39	32	9	34	79	144	5	28	58	38	28	26	50
nejvyšší ukončené vzdělání (věk 15 a více)	celkem			1 845	429	1 033	912	220	782	2 611	3 187	239	808	1 503	1 419	1 159	708	1 174
	z toho	bez vzdělání		4	-	9	6	2	2	6	6	1	6	8	2	8	7	5
		základní vč. neukončeného		296	73	178	181	45	130	400	508	42	170	313	194	207	122	156
		střední vč. vyučení (bez maturity)		528	150	384	319	83	291	878	1 168	97	285	551	478	430	245	403
		úplné střední s maturitou		548	127	274	244	56	210	785	932	63	221	373	457	321	195	329
		nástavbové studium		57	19	32	11	3	19	72	84	5	27	41	45	30	16	39
		vyšší odborné vzdělání		19	1	11	10	1	7	24	25	2	4	19	12	8	12	9
		vysokoškolské		349	52	107	115	25	91	364	353	27	76	150	201	136	92	189
	z toho	bakalářské	46	9	20	20	7	10	60	60	3	15	20	31	16	11	28	
		magisterské	295	42	80	91	17	75	300	280	24	59	128	164	116	77	153	
pohlaví	celkem			2 180	501	1 188	1 049	255	937	3 078	3 808	275	951	1 739	1 690	1 419	808	1 429
	muž			1 058	250	608	535	122	456	1 540	1 873	140	450	847	840	702	387	697
	žena			1 122	251	580	514	133	481	1 538	1 935	135	501	892	850	717	421	732
věk (5-leté skupiny)	celkem			2 180	501	1 188	1 049	255	937	3 078	3 808	275	951	1 739	1 690	1 419	808	1 429
	věk	0 - 14 let		335	72	155	137	35	155	467	621	36	143	236	271	260	100	255
		15 - 19 let		149	32	74	54	21	66	193	233	20	68	107	86	99	47	75
		20 - 24 let		129	46	77	65	15	63	211	277	24	63	109	106	83	55	83
		25 - 29 let		120	32	62	65	15	47	169	206	21	56	92	76	70	30	74
		30 - 34 let		180	34	80	69	15	53	233	275	23	67	120	116	120	47	109
		35 - 39 let		181	32	86	59	20	94	275	328	18	81	139	167	132	65	137
		40 - 44 let		156	37	70	68	15	60	234	313	20	69	107	127	101	43	114
		45 - 49 let		162	49	94	86	21	67	220	286	19	66	122	115	100	65	92
		50 - 54 let		133	43	88	76	18	57	191	232	16	65	122	101	91	77	82

			Staříč	Sviadnov	Třanovice	Vojkovice	Vyšní Lhoty	Žabeň	Žermanice	
ekonomická aktivita	celkem		1 980	1 536	1 057	561	811	680	287	
	v tom	ekonomicky aktivní	1 011	736	468	283	407	327	143	
		v tom	zaměstnaní	881	658	421	245	365	299	122
			nezaměstnaní	130	78	47	38	42	28	21
		ekonomicky neaktivní	921	757	556	260	375	337	137	
		nezjištěno		48	43	33	18	29	16	7
nejvyšší ukončené vzdělání (věk 15 a více)	celkem		1 686	1 298	875	482	694	581	236	
	z toho	bez vzdělání	5	2	8	2	7	3	1	
		základní vč.	280	185	191	85	121	86	32	
		střední vč. vyučení	649	420	277	203	260	221	75	
		úplné střední s	500	380	255	129	179	178	84	
		nástavbové studium	29	44	15	9	17	17	7	
		vyšší odborné vzdělání	17	14	5	5	6	6	2	
		vysokoškolské	165	226	94	36	85	55	28	
		z toho	bakalářské	30	43	15	6	19	6	3
			magisterské	133	179	78	28	63	46	24
pohlaví	celkem		1 980	1 536	1 057	561	811	680	287	
	muž		979	747	524	281	423	333	136	
	žena		1 001	789	533	280	388	347	151	
věk (5-leté skupiny)	celkem		1 980	1 536	1 057	561	811	680	287	
	věk	0 - 14 let	294	238	182	79	117	99	51	
		15 - 19 let	119	92	83	37	44	40	15	
		20 - 24 let	140	86	62	42	43	50	12	
		25 - 29 let	124	87	61	46	42	31	29	
		30 - 34 let	153	101	71	49	64	57	28	
		35 - 39 let	169	147	86	40	71	61	26	
		40 - 44 let	133	114	77	46	61	34	12	
		45 - 49 let	178	101	91	35	53	38	16	
		50 - 54 let	118	98	55	34	63	47	18	

Zdroj: Český statistický úřad, Metainformační systém ČSU

6.5.2. Vybrané statist. údaje o nezaměstnanosti a uchazečích o zaměstnání za všechny obce ORP F-M (k 30. 6. 2014)

Obec	Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání	Počet uchazečů - osob zdravotně postiž.	Počet uchazečů z rizikových skupin	Počet uchazečů potřebujících zvláštní péči	Počet uchazečů do věku 19 let	Počet mladistvých uchazečů	Počet uchazečů ve věku 50-54 let	Počet uchazečů ve věku 55-59 let	Počet uchazečů starších 60 let	Průměrný věk uchazečů
Baška	147	20	8	1	0	0	23	17	12	42
Brušperk	156	22	12	1	2	1	19	17	12	40,5
Bruzovice	33	2	7	0	1	0	3	5	1	40,4
Dobrá	123	17	7	0	1	0	14	19	2	38,9
Dobruška	51	10	3	1	0	0	8	9	4	42,5
Dolní Domaslavice	41	6	2	0	1	0	6	4	2	39,3
Dolní Tošanovice	12	1	0	0	1	0	2	1	1	40,2
Fryčovice	88	7	7	0	2	2	8	15	3	39,8
Frýdek-Místek	3776	458	305	44	77	21	452	482	219	41,4
Horní Domaslavice	35	3	2	0	0	0	6	3	2	41,7
Horní Tošanovice	30	4	2	0	1	0	2	5	0	36,5
Hukvaldy	72	10	1	1	0	0	9	17	2	42,9
Kaňovice	11	2	0	0	0	0	2	3	0	44,3
Kozlovice	107	16	8	0	4	0	11	15	6	42,3
Krásná	23	4	1	0	0	0	3	7	2	49
Krmelín	62	7	4	0	1	0	5	6	6	39,2
Lhotka	15	2	1	0	0	0	2	4	0	42,1
Lučina	60	4	4	0	0	0	6	9	2	40,5
Morávka	49	6	4	0	1	0	10	6	3	42,7
Nižní Lhoty	9	0	0	0	0	0	1	1	0	42,1
Nošovice	38	4	2	0	0	0	6	5	1	42,6
Palkovice	136	12	14	0	4	0	12	24	2	40,1
Paskov	192	27	17	1	4	1	19	36	14	42,1
Pazderna	8	0	1	0	0	0	2	0	0	38,3
Pražmo	36	6	1	0	0	0	5	4	3	43,8
Raškovice	82	12	5	1	2	0	5	18	7	42,2
Řepiště	57	7	3	0	1	0	10	13	3	44,1
Sedliště	71	11	7	2	1	0	14	7	6	43,3
Soběšovice	35	6	2	0	0	0	3	8	3	43,3
Staré Město	50	4	2	1	3	2	5	6	3	40
Staříč	103	18	12	0	1	1	12	15	9	42,5
Sviadnov	79	13	3	0	0	0	11	8	5	42,5
Třanovice	42	6	4	0	0	0	7	1	3	40,4
Vojkovice	23	3	1	1	0	0	3	2	4	41,2
Vyšní Lhoty	35	4	2	0	0	0	5	11	3	47,2
Žabeň	30	4	1	0	0	0	3	6	2	45,9
Žermanice	12	3	0	0	2	0	1	3	2	41,3
ORP celkem	5929	741	455	54	110	28	715	812	349	42
Okres celkem	10329	1272	939	111	215	49	1215	1394	541	41

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

6.5.3. Vzdelanostní struktura uchazečů o zaměstnání z jednotlivých obcí ORP F-M evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014

Obec	Uchazeči bez vzdělání a se zákl. vzděl.	Počet uch. s nižším středním odborným vzděláním	Počet uch. střední odborné vzdělání (vyučen)	Počet uch. se středním vzděláním (bez maturity)	Počet uch. s ÚSV vzděláním	Počet uch. s ÚSO vzděláním (vyučen s maturitou)	Počet uch. s ÚSO vzděláním s maturitou (bez vyučení)	Počet uch. s vyšším odborným vzděláním	Počet uch s bakalářským vzděláním	Počet uch. s vysokoškolským vzděláním	Počet uch. s doktorským vzděláním
Baška	16	2	59	1	7	2	44	3	4	8	1
Brušperk	16	3	71	3	4	12	34	0	4	9	0
Bruzovice	3	4	10	0	1	2	8	1	1	2	1
Dobrá	12	2	42	1	4	8	40	1	2	10	1
Dobratice	6	2	22	0	2	2	8	0	2	7	0
Dolní Domaslavice	6	0	19	1	1	1	11	1	0	1	0
Dolní Tošanovice	1	1	5	0	0	0	2	1	1	1	0
Fryčovice	9	0	44	1	1	2	27	1	2	1	0
Frydek-Místek	902	104	1612	13	107	183	622	22	51	157	3
Homí Domaslavice	4	0	17	0	0	1	9	0	1	3	0
Homí Tošanovice	4	1	13	0	0	1	11	0	0	0	0
Hukvaldy	8	1	33	1	3	2	11	1	3	9	0
Kaňovice	1	1	5	1	0	0	3	0	0	0	0
Kozlovice	8	1	49	0	3	8	27	0	3	8	0
Krásná	1	0	12	0	0	0	5	0	1	4	0
Krmelín	7	2	19	1	5	6	13	0	2	6	1
Lhotka	1	0	8	0	0	2	1	0	0	3	0
Lučina	10	1	27	0	3	3	12	1	1	2	0
Morávka	7	0	20	0	3	1	14	1	0	3	0
Nižní Lhoty	0	0	4	0	0	1	2	0	1	1	0
Nošovice	2	1	21	0	2	1	8	0	0	3	0
Palkovice	16	5	56	0	5	4	34	3	2	11	0
Paskov	33	5	87	3	6	8	36	1	6	7	0
Pazderna	1	0	4	0	0	0	2	0	0	1	0
Pražmo	5	0	15	0	0	6	6	0	0	4	0
Raškovice	14	2	36	1	4	2	14	0	2	7	0
Řepiště	9	0	27	1	1	1	12	1	0	5	0
Sedliště	5	1	37	0	1	6	12	0	2	6	1
Soběšovice	6	1	12	0	1	1	7	2	3	2	0
Staré Město	7	0	24	1	2	4	9	1	1	1	0
Starič	13	2	51	1	3	6	19	0	0	7	1
Sviadnov	12	2	30	0	1	5	23	0	4	2	0
Třanovice	5	0	18	1	1	4	9	0	2	2	0
Vojkovice	1	0	10	0	0	0	6	2	2	2	0
Vyšní Lhoty	6	0	14	0	0	4	5	0	0	6	0
Žabeň	6	0	15	0	2	0	6	0	1	0	0
Žermanice	6	0	2	0	0	1	3	0	0	0	0
ORP celkem	1169	144	2550	31	173	290	1115	43	104	301	9
Okres celkem	1940	272	4402	49	382	535	1917	84	199	524	15

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frydek-Místek

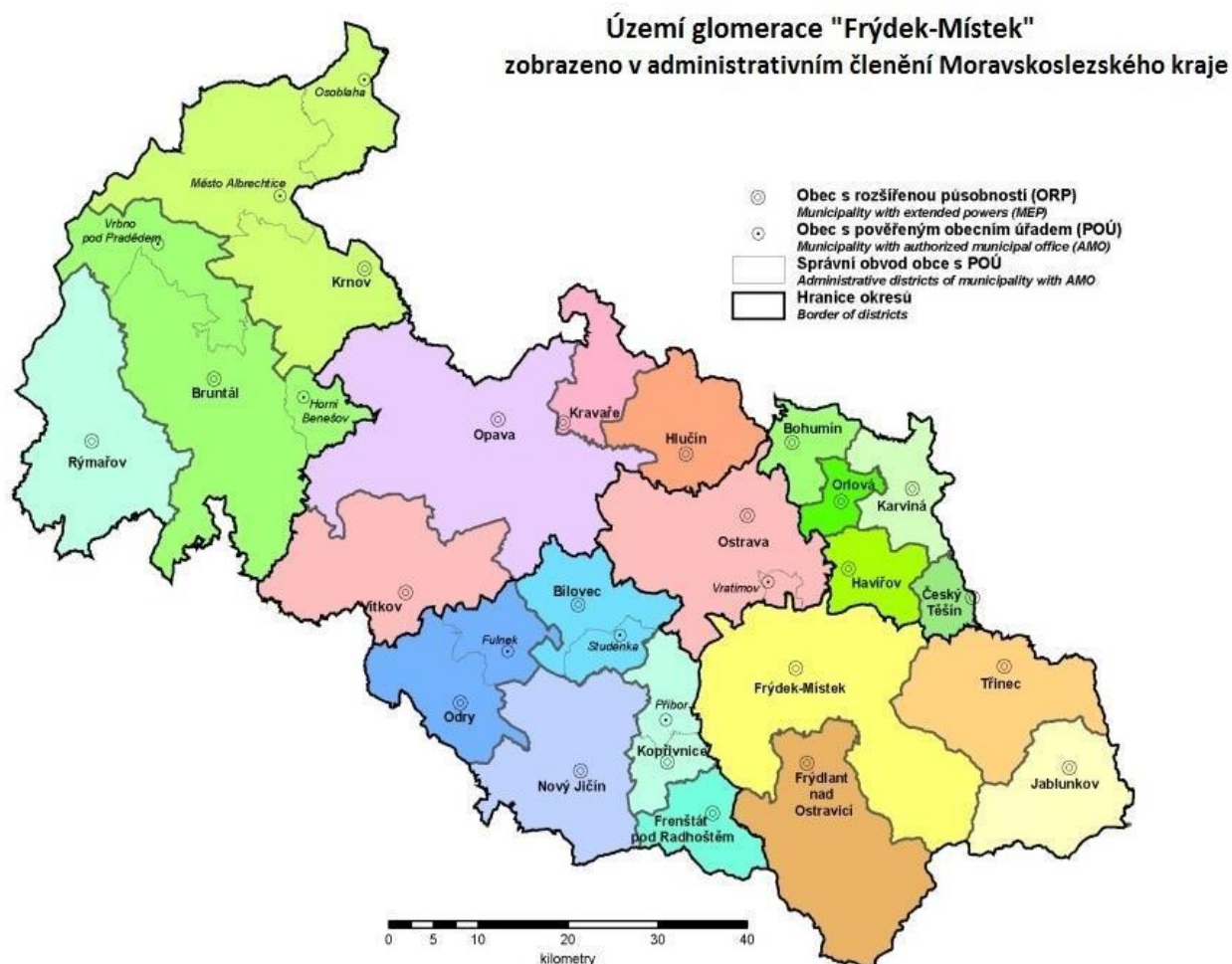
6.5.4. Další ukazatele z jednotlivých obcí ORP Frýdek-Místek dle údajů ÚP k 30. 6. 2014

Obec	Počet obyvatel ve věku 15-64 let	Počet uchazečů o zaměstnání (UoZ)	Počet UoZ - žen	Počet UoZ - absolventů	Počet hlášených volných míst	Počet nově evidovaných UoZ	Počet UoZ, kteří odešli z evidence	Počet evidovaných UoZ do 3 měsíců	Počet evidovaných UoZ od 3 do 6 měsíců	Počet evidovaných UoZ od 6 do 9 měsíců	Počet evidovaných UoZ od 9 do 12 měsíců	Počet evidovaných UoZ od 12 do 24 měsíců	Počet UoZ evidovaných déle než 2 roky
Baška	2530	147	74	12	16	13	16	36	18	17	22	27	27
Brušperk	2617	156	78	10	5	16	23	32	34	13	25	23	29
Bruzovice	580	33	21	4	5	0	5	8	3	4	2	3	13
Dobrá	2089	123	71	8	7	9	14	33	34	15	7	18	16
Dobratice	795	51	31	2	1	3	10	7	19	6	6	8	5
Dolní Domaslavice	875	41	16	3	4	5	8	10	8	7	3	5	8
Dolní Tošanovice	226	12	7	0	0	2	0	3	1	2	4	1	1
Fryčovice	1635	88	43	9	15	9	10	22	17	6	13	14	16
Frýdek-Místek	39654	3776	1789	152	231	282	346	699	590	376	331	741	1039
Horní Domaslavice	538	35	17	2	0	7	7	13	6	3	5	3	5
Horní Tošanovice	397	30	14	2	1	2	7	7	7	2	3	5	6
Hukvaldy	1304	72	40	5	7	7	10	16	11	8	9	13	15
Kaňovice	219	11	7	0	0	0	2	1	3	4	0	0	3
Kozlovice	1983	107	52	4	7	11	19	28	22	15	5	18	19
Krásná	429	23	9	1	3	3	5	4	1	3	2	7	6
Krmelín	1534	62	32	8	1	9	6	20	12	3	9	8	10
Lhotka	364	15	7	1	0	2	5	5	3	2	1	2	2
Lučina	893	60	32	3	2	8	8	19	10	4	7	11	9
Morávka	756	49	31	2	5	5	8	8	13	4	6	6	12
Nižní Lhoty	176	9	5	0	8	0	4	1	2	2	0	1	3
Nošovice	685	38	20	3	49	1	4	5	11	4	2	12	4
Palkovice	2245	136	73	12	4	15	13	34	14	19	11	23	35
Paskov	2736	192	97	16	24	24	22	41	37	16	17	36	45
Pazderna	201	8	4	0	1	2	3	5	1	1	0	0	1
Pražmo	636	36	20	1	0	2	6	5	14	7	3	3	4
Raškovice	1233	82	36	5	16	8	9	20	22	11	7	9	13
Řepiště	1168	57	28	2	4	3	7	7	9	9	6	8	18
Sedliště	1031	71	26	3	1	6	8	16	10	13	0	17	15
Soběšovice	604	35	18	1	2	4	5	4	8	2	4	5	12
Staré Město	979	50	22	2	14	7	4	13	11	9	2	5	10
Stříč	1464	103	53	4	101	10	12	23	18	11	7	8	36
Sviadnov	1138	79	37	4	20	6	5	17	19	5	5	15	18
Třanovice	707	42	25	2	4	3	3	10	9	6	3	6	8
Vojkovice	436	23	6	3	0	3	5	4	3	2	3	4	7
Vyšní Lhoty	594	35	17	1	0	6	3	9	3	3	3	6	11
Žabeň	518	30	18	1	0	5	7	7	2	5	5	6	5
Žermanice	214	12	5	0	0	1	0	3	4	1	0	1	3
ORP celkem	76183	5929	2881	288	558	499	629	1195	1009	620	538	1078	1489
Okres celkem	145382	10329	5170	538	942	887	1082	2167	1840	1083	947	1886	2406

Zdroj: Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Frýdek-Místek

Zdroj: Vlastní zpracování dle (www.csu.cz)

Mapa č. 6: Aglomerace „Frýdek-Místek“ zobrazená v administrativní mapě MS

Zdroj: Vlastní zpracování dle (www.csu.cz)

7.1.1.2. Bezpečnost - zdůvodnění řešeného problému

Od počátku projektu byla předmětem častých diskusí rozdílnost rolí odborníka na oblast aglomerace a tematického experta. Výběr volitelného tématu do značné míry splýval s tématem pro rozvoj aglomerace. Při vyplňování první části dotazníků se proto většina starostů vyjadřovala nejen k volitelnému tématu, ale také legitimizovala téma pro rozvoj aglomerace. V první části dotazníkového šetření 16 z 37 starostů obcí a měst ORP doporučilo bezpečnost jako základní rozvojové téma pro meziobecní spolupráci a toto téma získalo zároveň nejvyšší počet hlasů ze všech ostatních navrhovaných témat.

Jako základní rozvojové téma pro aglomeraci byla vybrána bezpečnost. Dalšími diskutovanými tématy byla podpora zaměstnanosti a podpory cestovního ruchu.

Zpracovaná strategie územního rozvoje města Frýdku-Místku s sebou nepochybně přinese změny v pohybu pracovních sil, změně dopravní infrastruktury. Společně s tímto bude

nutné reagovat na dynamicky měnící se prostředí, které ovlivňuje bezpečnost. Očekávaný trend vyliďňování měst s sebou může přinést vznik nových rizik.

Z uvedeného důvodu bude potřebné vypracovat a stále zdokonalovat systémová opatření, která by možným rizikům předcházela nebo je minimalizovala.

Problematicku bezpečnosti je možno pojmut různě. Analýza se bude zaměřovat na bezpečnost z pohledu kriminality, pocitu bezpečí občanů a doprovodných jevů.

Základním ukazatelem pro hodnocení bezpečnostní situace je index kriminality, kdy se hodnotí poměr trestných činů na vhodně zvolený počet obyvatel. Je to nejjednodušší a celosvětově používaný způsob, jakým se dá srovnávat kriminalita v regionech s různým počtem obyvatel. Pro svou vypovídací hodnotu je využíván ve většině analytických materiálů z oblasti bezpečnostních studií.

Mnohé průzkumy a mezinárodní studie docházejí k závěru, že snižování početních stavů policistů mohou být jedním z klíčových faktorů pro další zhoršování bezpečnostní situace. Proto se analýza bude primárně zabývat stavem policistů, strážníků, jejich dislokací a optimalizací jejich rozmístění. Další oblastí je využití potenciálu obecních a městských policií, doplněný o vhodné projekty prevence kriminality.

Po výběru území a výběru tématu aglomerace byl v projektovém týmu navržen další postup prací. Jako základ byla použita data ze základní charakteristiky území správního obvodu. Dále bylo nutné získat data o kriminalitě, její dynamice a struktuře v aglomeraci. Pro lepší vizualizace těchto jevů by bylo vhodné zobrazení kriminality v mapách. Z uvedeného důvodu bylo osloveno Policejní prezidium ČR, avšak

z rozhodnutí náměstka policejního nebyla tato lokalizovaná data poskytnuta. Toto zamítnutí zásadně změnilo původní záměr zpracované analýzy, jelikož dostupná data jsou dosti nepřesná. Bylo rozhodnuto, že údaje o evidované kriminalitě budou stěžejním indikátorem pro posuzování bezpečnosti, bez ohledu na míru latence. Souběžně se získáváním dat o kriminalitě bylo zvažováno, má-li smysl posuzovat jednotlivé druhy trestných činů nebo jejich skupin (násilná kriminalita, mravnostní kriminalita, obecná kriminalita, zbývající kriminalita atd.). Po sérii konzultací s jednotlivými vedoucími pracovníky Policie České republiky v regionu bylo rozhodnuto, že jako výchozí budou posouzena data o celkové kriminalitě a to za celé ukončené období kalendářního roku. Dále byla získána data o dopravní nehodovosti a jejich následcích.

Při zpracovávání analýzy byly využity zkušenosti autora v bezpečnostní praxi v regionu a některé závěry jsou proto zobecněním této zkušenosti.

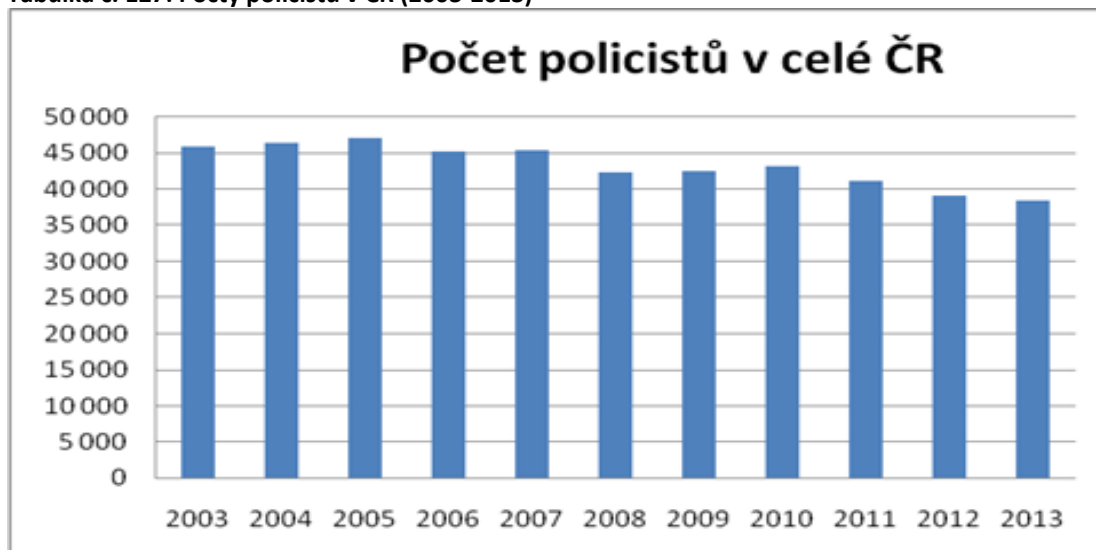
7.1.2. Bezpečnostní složky v území ORP Frýdek-Místek

7.1.2.1. Vývoj početních stavů policistů

Pozvolný pokles evidované kriminality, který jsme několik let zaznamenávali, nabral v posledním období opačný směr. Restrikce a škrty v rozpočtech ministerstva vnitra měly za důsledek pokles policistů na historické hodnoty, na což nebyla společnost připravena. Projevy nespokojenosti představitelů obcí a měst byly předzvěstí občanské nespokojenosti, která se mnohdy projevila hlasitými projevy v ulicích. Obce a města byly najednou vystaveny situaci, kdy museli reagovat na tento výpadek v ochraně veřejného pořádku. Úbytek téměř 7 000

policistů (viz graf 11) z celkového stavu 47 000 se nejvíce projevil ve složkách uniformované policie, zejména u řadových funkcí. Potřeba doplňování systemizovaných pracovních míst ve vyšších třídách vítězila nad potřebou zachování tradiční hlídkové a obchůzkové služby. Toto vše, vedle prezidentské amnestie v roce 2013, mohlo přispět k onomu nárůstu kriminality a ztrátě zmiňovaného komfortu.

Tabulka č. 127: Počty policistů v ČR (2003-2013)

Zdroj:

Zdroj: Policejní prezidium

Frýdecko-Místecká aglomerace nebyla v tomto ohledu výjimkou. Zaznamenaný nárůst kriminality a snížení počtu policistů je častým tématem diskusí představitelů samospráv a občanů. V některých obcích (např. v obci Krásná) došlo po nutné optimalizaci k redislokaci policejních sil. V ostatních obcích je zaznamenáván postupný úbytek policistů (viz tabulka 19 a 20).

Ve Frýdecko-Místecké aglomeraci působí vedle státní policie také Městská policie. Ve zbývajících obcích a městech nejsou a nebyly tyto bezpečnostní složky zřízeny. Ochrana bezpečnosti a majetku je tak ve výlučné působnosti státní policie, a to se svými omezenými prostředky.

7.1.2.2. Policie České republiky

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem. Slouží veřejnosti. Její úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky.

Policie České republiky je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Zákon zřizuje 14 krajských ředitelství policie. Jejich územní obvody se shodují s územními obvody 14 krajů České republiky.

V území okresů působí územní odbory krajských ředitelství. Až na výjimky je jejich působnost shodná s hranicemi administrativních okresů.

Město Frýdek-Místek je sídlem územního odboru krajského ředitelství policie České republiky. Územní odbor zajišťuje všechny základní policejní činnosti v území (okres Frýdek-Místek). Dále je členěn na službu pořádkové policie, službu dopravní policie a službu kriminální policie a vyšetřování. V sídle zmíněného územního odboru působí rovněž další služby, které jsou řízeny krajským ředitelstvím (služba pro zbraně a bezpečnostní materiál, oddělení tisku a prevence, služební kynologie atd.). Na území města (areál bývalých kasáren MV Bahno) jsou dislokována další pracoviště s působností přesahující Moravskoslezský kraj (speciální pořádková jednotka a zásahová jednotka).

Základními výkonnými organizačními články PČR s územně vymezenou působností, které jsou zřízeny k plnění základních úkolů služby pořádkové policie, jsou obvodní oddělení policie a oddělení hlídkové služby.

Ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek jsou dislokována následující obvodní oddělení Policie ČR:

- Obvodní oddělení Brušperk
- Obvodní oddělení Nošovice
- Obvodní oddělení Frýdek-Místek
- Obvodní oddělení Palkovice

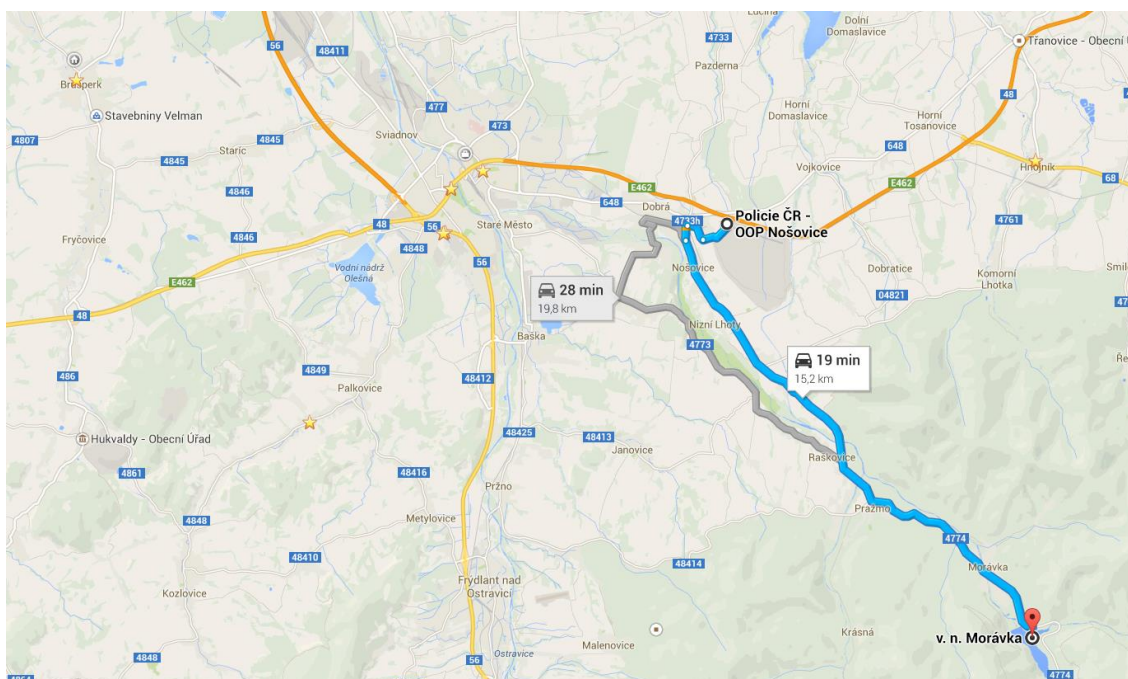
Početní stavy policistů na těchto základních policejních útvech jsou uvedeny v grafu č. 60.

Rozsah činnosti služby pořádkové policie je stanoven zákonem o Policii České republiky, případně dalšími zákony, právními normami a resortními předpisy. Tento rozsah a charakter úkolů činnosti služby pořádkové policie k jejich zajištění v zásadě omezuje možnost užší specializace oproti jiným útvarům specializovaných služeb.

Mezi základní úkoly služby pořádkové policie patří zejména ochrana bezpečnosti osob a majetku, spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku a byl-li porušen, činí opatření k jeho obnovení, boj proti kriminalitě, přijímání, evidování a prošetřování oznámení osob, plnění úkolů v trestním, přestupkovém a správním řízení, dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu.

Dislokace obvodních, těchto základních organizačních jednotek PČR, je ve služebním obvodu stanovena tak, aby mohly být plněny základní úkoly v potřebném čase. V zásadě platí, že tato obvodní oddělení služby pořádkové policie vykonávají činnost nepřetržitě a to v celém spektru základních činností (viz výše). Ve srovnání s jinými kraji a regiony (např. Jihočeský kraj, Středočeský kraj aj.) je územní pokrytí poměrně husté. Je zajištěna tzv. dojezdnost do 20 minut od sídla útvaru a vzdálenosti zpravidla maximálně 10 km.

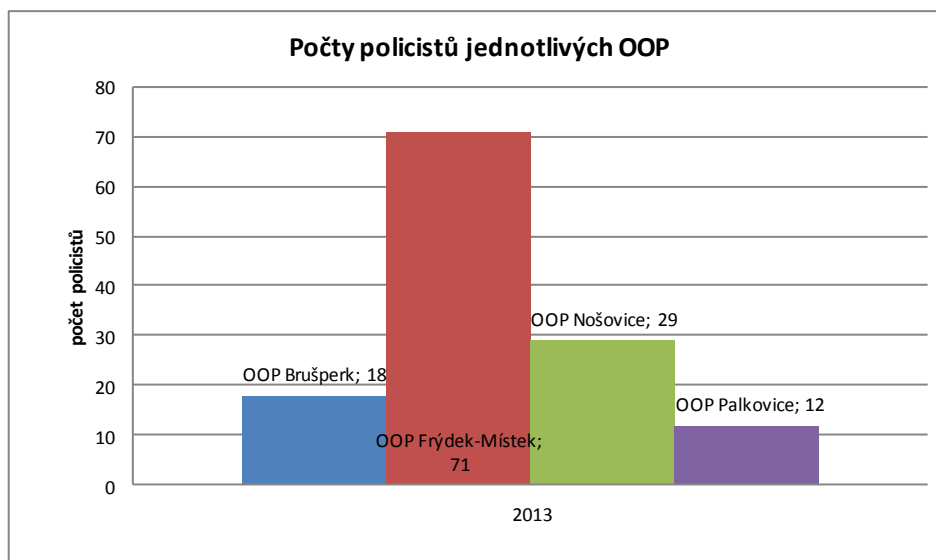
Mapa č. 7: Mapa dojezdnosti, nejvzdálenější místo od sídla obvodního oddělení Policie ČR

Zdroj: mapy.cz

Počty policistů na těchto útvarech jsou však na spodní hranici funkčnosti, nejméně na obvodním oddělení PČR v Palkovicích (14).

Graf č. 60: Počty policistů jednotlivých OOP

Zdroj: Vlastní zpracování (dle Policie České republiky, Územní odbor Frýdek-Místek)

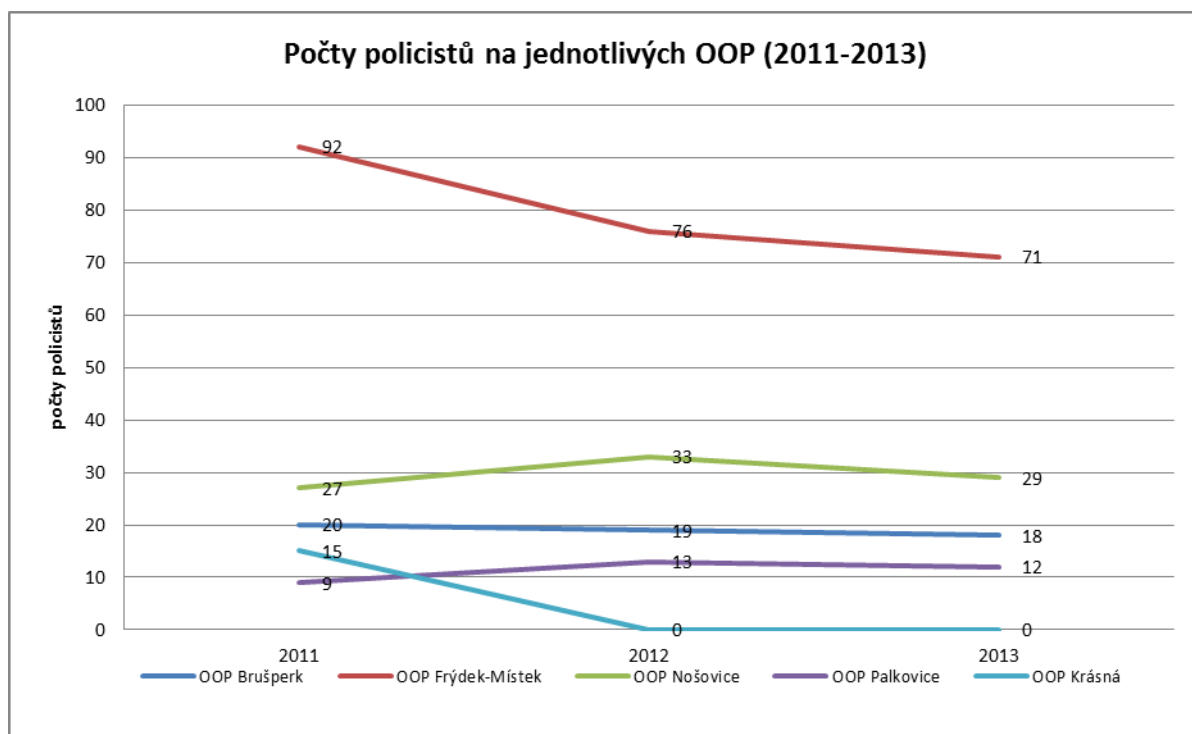
Na činnost obvodních oddělení navazují služby dopravní policie, sídlící v jádrovém městě) a služba kriminální policie a vyšetřování, dislokovaná také ve Frýdku-Místku. Podle aktuálních potřeb jsou tyto útvary posilovány dalšími složkami policie (speciální pořádková jednotka, služba cizinecké policie, zásahová jednotka, skupina silničního

dohledu KŘP, ale také další týmy a specialisté). Jde zejména o situace, které není schopno zvládnout samo územní pracoviště (sportovní a kulturní akce, pátrací akce a zákroky pro zvlášť nebezpečným pachatelům).

V neposlední řadě vykonávají v území činnosti další policejní složky a to v rámci své působnosti (útvary s celorepublikovou působností, útvary s krajskou působností a útvary policejního prezidia). Takovýmto útvarem dislokovaným ve Frýdku-Místku je pracoviště odboru speciálních potápěčských činností a výcviku (pouze tři pracoviště v ČR).

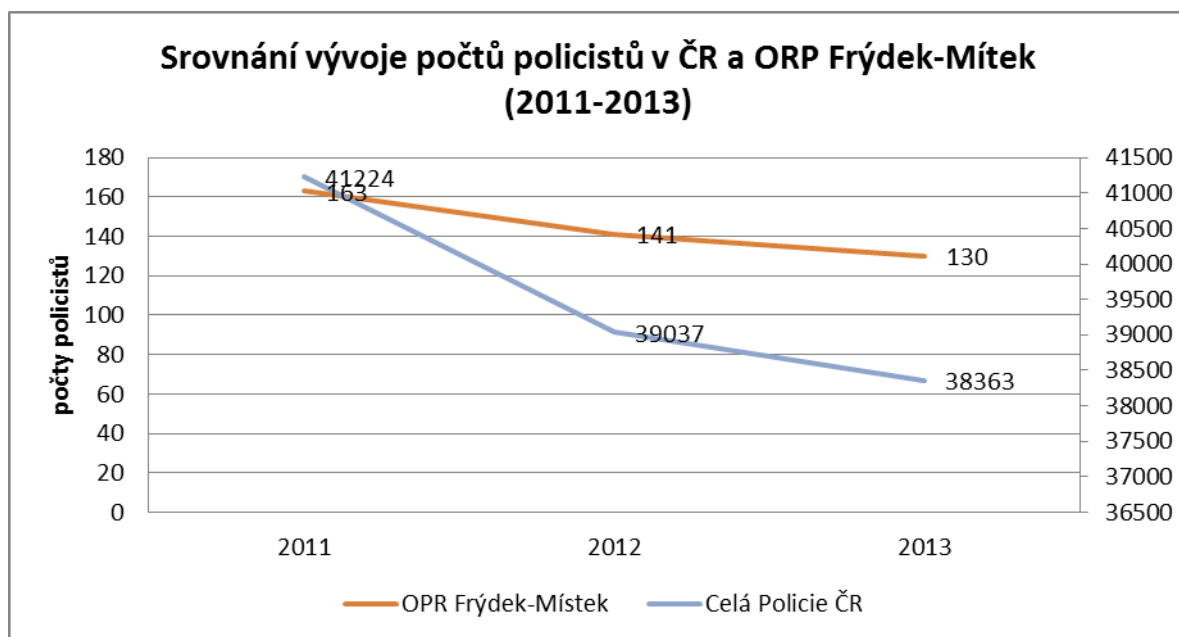
Z uvedeného výčtu složek je patrná vysoká koncentrace policejních sil ve Frýdku-Místku, avšak základní služby pořádkové policie vykonávají zpravidla jen výše uvedená obvodní oddělení.

Graf č. 61: Vývoj početních stavů policistů v letech 2011-2013 na OOP v rámci ORP

Zdroj: Vlastní (dle údajů Policie České republiky, Územní odbor Frýdek-Místek)

Graf č. 62: Srovnání vývoje stavů policistů v ČR a ORP

Zdroj: Policejní prezidium ČR, Územní odbor PČR Frýdek-Místek

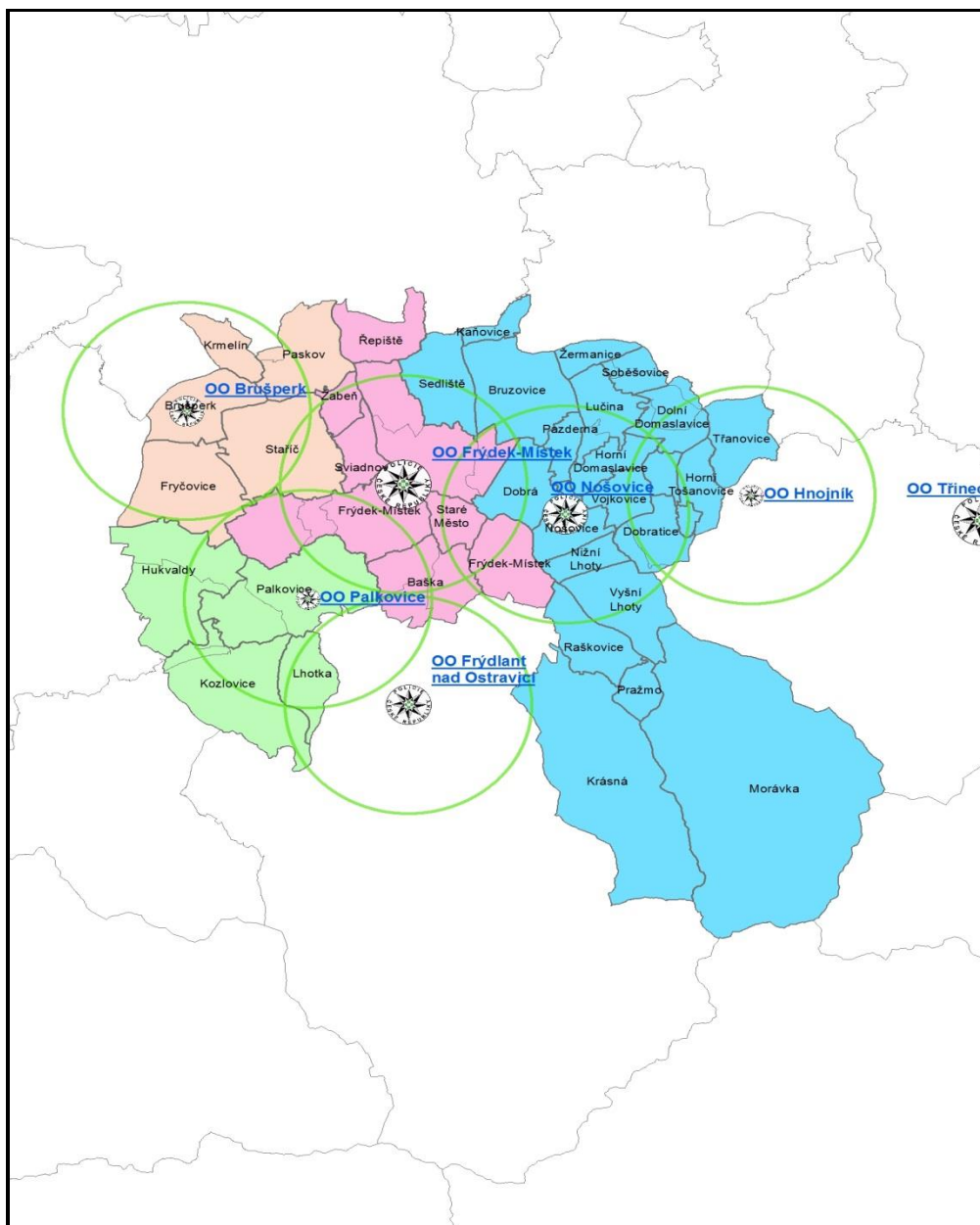
Mapa č. 8: Dislokace základních útvarů PČR (OOP PČR)

SO ORP FRÝDEK - MÍSTEK

Zdroj: vlastní

Mapa č. 9: Dojezdnosti od sídla OOP – do 5 km

Zdroj: Vlastní

7.1.2.3. Městská a obecní policie

Obecní policie je orgánem obce, který zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly stanovené zákonem. Postavení obecní policie vymezuje zákon. Obecní policii zřizuje a zrušuje zastupitelstvo obce závaznou vyhláškou. V obci, která je městem, se obecní policie označuje jako městská policie. Působnost obecní policie vykonávají strážníci, kteří jsou v pracovním poměru k obci.

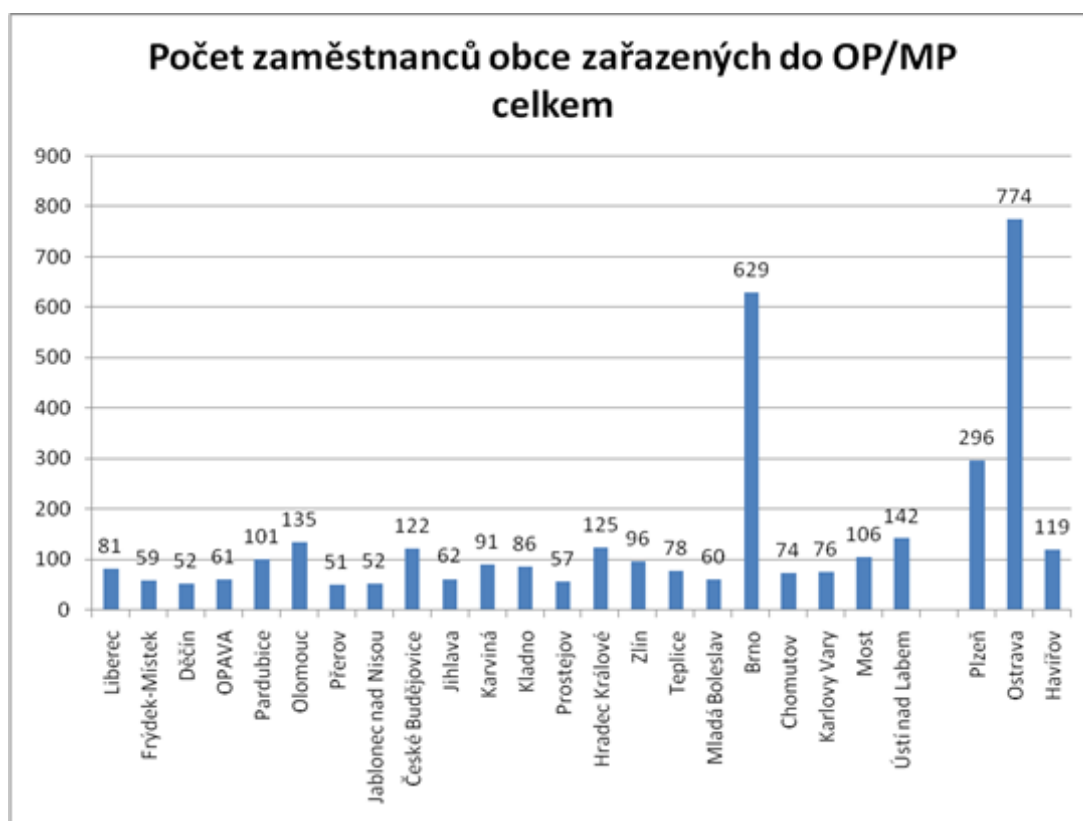
Ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek je zřízena obecní (městská) policie pouze ve městě Frýdku-Místku. Městská policie Frýdek-Místek je dislokována v části Frýdek.

V současné době vykonává službu téměř 60 strážníků. V porovnání s ostatními městy jde spíše o menší útvar, který s sebou nese mnoho nevýhod. Jednak je to menší možnost specializace, horší technická a technologická vybavenost, omezené možnosti pro vzdělávání a výcvik. Toto početní srovnání je patrné z grafu č. 10.

Stávající početní stavy jsou vzhledem k rozsahu plněných úkolů minimální. V roce 2014 bylo zastupitelstvem města schváleno navýšení počtů na 75 a v současné době probíhá nábor uchazečů.

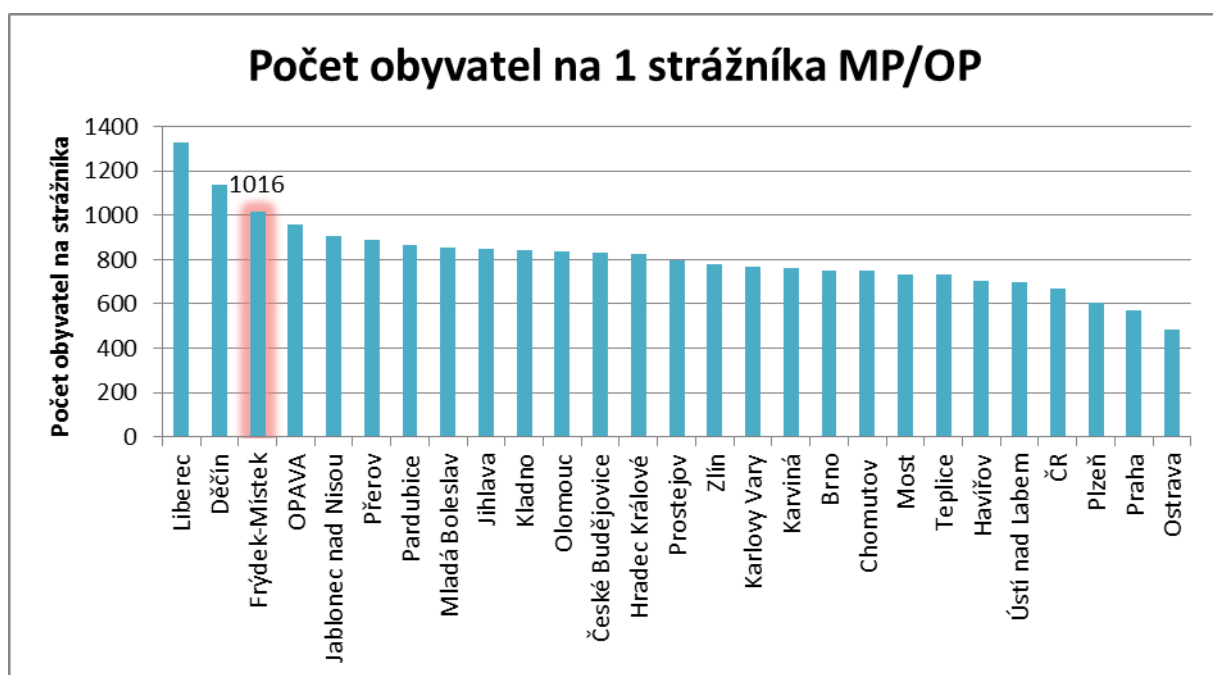
Toto navýšení míst je podmínkou pro možnost uzavření veřejnoprávní smlouvy s dalšími obcemi. V současné době je taková meziobecní spolupráce navázána s městem Paskov.

Graf č. 63: Srovnání počtů strážníků ve vybraných městech ČR

Zdroj: Kolegium ředitelů městských policíí statutárních měst

Graf č. 64: Srovnání zatíženosti strážníků vybraných měst (počet obyvatel na 1 strážníka)

Zdroj: Kolegium ředitelů městských policíí statutárních měst

7.1.2.4. Specializovaná pracoviště zabývající se bezpečností a prevencí kriminality v ORP Frýdek-Místek

Koncem roku 2012 vzniklo na v rámci Magistrátu města Frýdek-Místek nové pracoviště, zabývající se problematikou bezpečnosti a prevencí kriminality – odbor bezpečnostních rizik a prevence kriminality. V zásadě jde o jediné pracoviště v rámci měst a obcí v ORP, které se komplexněji zabývá bezpečnostní problematikou a prevencí kriminality.

Mezi hlavní úkoly tohoto odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality patří:

- příprava a management projektů v oblasti prevence kriminality, soustředování informací bezpečnostního charakteru,
- analýza hrozeb a návrhy vedení města k předcházení či potlačení kriminality a dalších rizikových bezpečnostních situací,
- koordinace spolupráce mezi Městskou policií Frýdek-Místek, Policií ČR - územním odborem ve Frýdku-Místku, Magistrátem města Frýdku-Místku, Hasičským záchranným sborem-územním odborem ve Frýdku-Místku, příspěvkovými organizacemi města Frýdek-Místek a dalšími organizacemi participujícími v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality
- koordinace činností sborů dobrovolných hasičů na území města a zajištění jejich efektivní akceschopnosti
- na informační platformě policie ČR a Městské policie Frýdek-Místek zpracování a pravidelná aktualizace „Mapy kriminality města Frýdek-Místek“,

- definování rizikových míst ve městě z pohledu bezpečnosti, navrhování způsobů řešení nežádoucího stavu
- zpracovávání doporučení na základě vyhodnocení bezpečnostních rizik při výkonu činností magistrátu města Frýdku-Místku, zejména vyhodnocuje transparentnost a rizika při zadávání veřejných zakázek
- zpracování součinnostních dohod s územními útvary Policie České republiky
- zpracování podklady pro optimalizaci sil a prostředků Městské policie Frýdek-Místek (personální a technické)
- vypracovává metodická doporučení pro činnost Městské policie Frýdek-Místek k jejímu efektivnímu nasazení
- na základě zmocnění a ve stanoveném rozsahu vykonává kontrolní činnost městských strážníků
- připravuje podklady a shromažďuje informace v případech stížností na činnost Městské policie Frýdek-Místek a jejich strážníků pro rozhodování vedení města
- vyhodnocuje přiměřenost (zákonnost) úkonů a zákroků MP.

V oblasti krizového řízení:

1. Podpora a efektivní výkon činností již existujícího oddělení krizového řízení na základě pravidelného hodnocení bezpečnostních rizik ve všech souvislostech.
2. Příprava a provádění „potřebných a žádoucích“ cvičení IZS.
3. Napomáhat občanům v řešení mimořádných a složitých situací zejména dobrou informační podporou.

7.1.2.5. Organizace působící v území ORP Frýdek-Místek, realizující aktivity v oblasti bezpečnosti

Služby pro osoby sociálně vyloučené a ohrožené sociálním vyloučením

Výčet organizací, zabývajících se problematikou prevence kriminality, sociálního poradenství, sociální péčí a službami sociální prevence je v rámci ORP Frýdek-Místek zpracován do „Adresáře poskytovatelů sociálních služeb a souvisejících aktivit ve Frýdku-Místku“. Tento adresář je dostupný všem občanům v elektronické, ale také v tištěné podobě a slouží k orientaci v sociální oblasti, která nabízí pomoc a podporu všem, kteří se ocitnou v nepříznivé životní situaci.

ODBOR SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MAGISTRÁTU MĚSTA FRÝDEK-MÍSTEK

Odbor sociálních služeb prostřednictvím oddělení sociální prevence poskytuje terénní programy. Cílem terénního programu je snaha o snižování segregace romské komunity ve Frýdku-Místku, předcházet a mírnit důsledky sociálního vyloučení osob, které jsou jím ohroženy pro svou krizovou sociální situaci či sociálně znevýhodňujícím prostředím, a to především v rámci poskytování kvalitního poradenství, pomoci při jednání s úřady a dalšími institucemi, podpory v oblastech jako je bydlení, vzdělávání, uplatnění na trhu práce,

zadluženost a v neposlední řadě prevence před užíváním návykových látek a gamblerstvím. Smyslem je posílit vlastní úsilí, iniciativu a motivaci pro řešení vzniklé situace. Důraz je kladen na principy komunitní práce.

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA ČR

PMS je součástí systému trestní justice. Zaměřuje se na zprostředkování alternativních způsobů řešení trestné činnosti, snaží se motivovat pachatele trestných činů k odpovědnosti za jejich jednání a řešení způsobených škod (probace). Zohledňuje zájmy obětí trestné činnosti a nabízí jim možnosti a informace, jak se zapojit do řešení škod jim vzniklých, zprostředkovává přímé či nepřímé jednání s pachateli trestných činů o morální a majetkové náhradě způsobené škody (mediace).

CENTRUM NOVÉ NADĚJE, o. s.

Poskytuje rady, informace a další pomoc všem lidem, kteří jsou v nepříznivé sociální situaci, nebo jim taková situace hrozí, neznají svá práva a povinnosti, dostupné služby nebo nejsou schopni vyjádřit své potřeby a hájit své oprávněné zájmy. Prostřednictvím odborného sociálního poradenství a sociálně terapeutické činnosti podporuje rodiny ve schopnosti udržet jejich funkčnost a řešit rodinné, vztahové, osobní problémy, které se týkají rodiny. Služba je poskytována zdarma.

KONTAKTNÍ A PORADENSKÉ CENTRUM FRÝDEK-MÍSTEK RENARKON, o.p.s.

Poskytuje pomoc a podporu lidem, kteří užívají nealkoholové drogy, experimentátorům, pravidelným uživatelům a závislým na těchto drogách, od 15 let věku, v obtížných životních situacích a s problémy, které jsou pro ně těžké. Poskytujeme také pomoc a podporu rodičům, partnerům a dalším blízkým osobám uživatelů drog, podpůrnou terapii a pomoc rodinám zasaženým nebo ohroženým problémy s drogami. Aktivním uživatelům drog pomáhají snižovat zdravotní a sociální rizika spojená s jejich užíváním a snaží se o celkové zlepšení kvality života těchto lidí. Dále poskytují: poradensko-terapeutická práce s jednotlivci, páry i rodinami, krizová intervence, sociálně-právní pomoc (dluhy, bydlení, zaměstnání, zdraví, doklady apod.), výměnný program, testy na infekční nemoci, základní zdravotní ošetření, poskytnutí částečného hygienického a potravinového servisu, zprostředkování pobytové léčby a dalších odborných služeb včetně asistence.

TERÉNNÍ PROGRAM FRÝDECKO-MÍSTECKO, RENARKON, o.p.s.

Poskytují služby lidem, kteří užívají nealkoholové drogy, experimentátorům, pravidelným uživatelům a závislým na těchto drogách od 15 let věku, případně také jejich rodinným příslušníkům, partnerům a dalším blízkým osobám. Jedná se především o klientelu obtížně dosažitelnou jiným typem sociálních služeb, tzv. skrytou populaci uživatelů drog, kterým jsou služby poskytovány v jejich přirozeném prostředí. Těmto lidem pomáhají snižovat zdravotní a sociální rizika spojená s užíváním drog a snaží se o celkové zlepšení

kvality jejich života. Mezi poskytované služby patří především výměnný program, testy na infekční nemoci, základní zdravotní ošetření, zprostředkování pobytové léčby a dalších odborných služeb včetně asistence, poradenství, krizová intervence, sociálně-právní pomoc (dluhy, bydlení, zaměstnání, zdraví, doklady apod.).

SLEZSKÁ DIAKONIE, BETHEL FRÝDEK-MÍSTEK.

Provozuje azylový dům, nízkoprahové denní centrum, noclehárnu, a terénní programy.

SLEZSKÁ DIAKONIE, SÁRA FRÝDEK-MÍSTEK

Poskytované služby:

- azylový dům pro ženy, azylový dům pro matky s dětmi, noclehárna pro ženy, sociální rehabilitace azylový dům pro ženy – pobytová služba, která je poskytována nepřetržitě ženám bez přístřeší od 18 let věku
- azylový dům pro matky s dětmi – pobytová služba, která je poskytována nepřetržitě matkám od 18 let věku s nezaopatřenými dětmi, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.
- noclehárna pro ženy – ambulantní služba, která je poskytována celoročně od pondělí do neděle od 19.00 do 6.45 hod. následujícího dne ženám bez přístřeší od 18 let věku
- sociální rehabilitace – ambulantní služba poskytuje podporu při nácviku dovedností pro běžný život, je určena ženám využívajícím pobytové sociální služby.

SOCIÁLNÍ ŠATNÍK ADRA

Poskytuje materiální pomoc osobám v nepříznivé sociální situaci (osoby bez přístřeší, obyvatelé azylových domů, osoby v hmotné nouzi, osoby opouštějící jakoukoliv ústavní péči, pěstounské rodiny, osoby v mimořádných situacích (např. ohrožené povodněmi aj.). Materiální pomoc je poskytována zdarma, výdej této pomoci je limitován počtem vydaného oblečení na osobu. U osob v hmotné nouzi je poskytnutí pomoci podmíněno doložením potvrzení ze sociálního odboru.

BÍLÝ NOSOROŽEC o.p.s.

Předmětem činnosti služby Dům na půl cesty Frýdek -Místek je poskytování ubytování a podpory při vstupu do samostatného života mladým dospělým ve věku 18 až 26 let, kteří opouštějí zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, odcházejí z pěstounské péče, jsou propuštěni z výkonu trestu odnětí svobody nebo nemají vhodné zázemí v rodině, s hlavním cílem začlenění uživatelů do běžné společnosti. Služba je poskytována za úhradu a na přechodnou dobu, zpravidla na období jednoho roku s možností prodloužení.

Služby pro seniory, děti, mládež a rodinu

Kromě uvedeného výčtu organizací, zabývající se problematikou prevence kriminality, sociálního poradenství, sociální péči a službami sociální prevence, působí v rámci ORP Frýdek-Místek 11 klubů seniorů statutárního města. Činnost klubu koordinuje odbor sociální služeb magistrátu.

Zmírnění dopadů rizikového chování mládeže a pomoc při řešení konkrétních individuálních problémů pomáhají v rámci ORP řešit nízkoprahová zařízení, kluby a příspěvkové organizace.

KLUB PROSTOR

Poskytované služby: nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Klub Prostor je určen pro děti a mládež ve věku 14-19 let, kterým se stává, že mají starosti doma, mají pocit, že jim málokdo rozumí, nemají si s kým promluvit, neví s kým, hádají se s učiteli, rodiči, sourozenci, kamarády, mají trápení se svou holkou, klukem, nudí se, nechtějí nebo nemůžou chodit jinam, mají těžkosti ve škole, neví si rady s hledáním brigády, práce, dostávají se do střetu se zákonem nebo zkoušejí návykové látky.

Klub Prostor se snaží o posílení a udržení sociálních vazeb dětí a mládeže, zmírnění dopadů rizikového chování, nabízí pomoc a podporu při řešení konkrétních individuálních problémů a motivuje k využívání vlastních možností, schopností a dovedností. Součástí klubu je hudební zkušebna pro začínající kapely.

KLUB KOSTA

Poskytované služby: nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Klub je určen pro děti a mládež ve věku 12-26 let a nabízí aktivity směřující ke smysluplnému trávení volného času, podporuje v rozvoji přirozených vlastností a vytváří podmínky pro realizaci osobních aktivit. Klub Kosta napomáhá při zvládání osobních problémů nebo obtížných životních situací a také se snaží preventivně působit před rizikovým způsobem chování a sociálně nežádoucími jevy.

Cíleně se věnuje dětem a mládeži, které mají starosti nebo konflikty doma, ve škole, v partnerských či jiných společenských vztazích, svůj volný čas tráví převážně pasivním způsobem (často mimo svůj domov), jsou ohroženi rizikovým způsobem života – např. drogy, konflikty se zákonem, nudí se a neví, jak naložit se svým volným časem, jsou (nebo se cítí) často sami a nemají si s kým promluvit a potřebují pomoc s hledáním informací v oblastech práce, bydlení, zdravotní a sociální péče.

NÍZKOPRAHOVÝ KLUB U-KRYT

Poskytované služby: nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Nízkoprahový klub U-kryt nabízí své služby dětem a mládeži věkových skupin 7 až 12 a 13 až 18 let, které zažívají konfliktní situace, komplikované životní události, omezující životní podmínky nebo jsou těmito ohroženy, dávají přednost pasivnímu trávení volného času, dávají přednost trávení volného času mimo domov, nemohou nebo nechtějí se zapojit do standardních volnočasových aktivit, mají vyhraněný životní styl.

KLUB NEZBEDA

Poskytované služby: nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež poskytující ambulantní sociální služby dětem a mládeži ve věku 6-20 let ohroženým společenskými nežádoucími jevy.

Cílem služby je poskytnout bezpečné zázemí dětem, které vyrůstají v konfliktním a málo podnětném prostředí a jsou ohroženy sociálně patologickými jevy. Zařízení nabízí služby, programy a aktivity, které vedou děti ke smysluplnému trávení volného času a toleranci. Pomáhá jim k překonávání osobních problémů v obtížných životních situacích a motivuje je k pozitivním změnám v osobním životě.

TERÉNNÍ PROGRAM REBEL

Poskytované služby: terénní programy

Služba pro děti a mládež, které pasivně tráví svůj volný čas, nacházejí se v nepříznivé životní situaci a je potřebné jim poskytnout informace, podporu a odbornou pomoc v jejich přirozeném prostředí.

SLEZSKÁ DIAKONIE, SOCIÁLNÍ ASISTENCE FRÝDEK-MÍSTEK

Posláním střediska Slezské diakonie – Sociální asistence ve Frýdku-Místku je podpora rodin s dětmi do 18 let věku v dlouhodobě nepříznivých sociálních situacích (např. nezaměstnanost, zadluženost, problémy s výchovou dětí apod.). Ve spolupráci s uživateli služby usilujeme o zachování společného soužití členů rodiny a zdravého vývoje dětí v podmínkách funkční rodiny. Jedná se o terénní službu, která je poskytována v domácnosti klienta a to na základě křesťanských hodnot, respektuje individualitu, lidskou důstojnost, práva a svobody uživatelů a posiluje je v jejich samostatnosti

STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE

Středisko výchovné péče /dále SVP/ je školské zařízení, jehož zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Poskytuje všestrannou preventivní speciálně pedagogickou péči a psychologickou pomoc klientům od 6 do 18 let, nejdéle do 26 let věku s rizikem či projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji a klientům propuštěným z ústavní výchovy při jejich integraci do společnosti.

Cíl činnosti SVP: komplexní pomoc při řešení školních, rodinných a osobnostních problémů dětí a mládeže do 18 let (případně do ukončení středoškolského vzdělání). Nabízí okamžitou pomoc při zachycení prvních signálů výchovných obtíží doma i ve škole, podporu při řešení opakujících se výchovných problémů a spolupráci s rodinou. Středisko přispívající k podpoře či obnově jejich funkcí a k ochraně práv dítěte.

PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ PORADNA, p. o.

Pomáhá při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů ve věku od tří let do ukončení vzdělávání. Poskytuje psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku, a na ně navazující intervence: rodinnou terapii, různé druhy skupinových programů pro rodiče a jejich děti s výchovnými obtížemi, v případě potřeby krizovou intervenci. Realizuje metodické vedení pedagogů, organizujeme vzdělávací akce, přednášky a semináře, studentům VŠ a VOŠ umožňujeme odborné stáže na našem pracovišti.

CENTRUM PRAMÍNEK

Posláním Centra Pramínek je poskytovat pomoc, podporu a poradenství rodinám s dětmi. Tyto rodiny jsou ohrožené dlouhodobým působením nepříznivé sociální situace, ve vyloučené lokalitě ve Frýdku-Místku. Cílem služby je minimalizovat rizika ohrožení duševního a sociálního vývoje dětí prostřednictvím výchovných a vzdělávacích a aktivizačních činností. Služba je určena pro děti od 1 roku do 15 let věku a jejich rodičům.

7.1.3. Analýza bezpečnosti

7.1.3.1. Bezpečnostní a sociální rizika

Bezpečnostní rizika jsou velmi úzce spojena s riziky sociálními. Bezpečnostní riziko je považováno za hrozbu, že bude ohrožena integrita jedince nebo společenského celku kriminálními činy. Transformační procesy ve společnosti přinášejí nová rizika, která se promítají nejen v sociální struktuře obyvatelstva. Jedním z charakteristických rysů postindustriální společnosti je nárůst nezaměstnanosti, to také ve službách. Společnost je výrazně diferencovaná a dochází k poklesu kvality mezilidských vztahů. Rozpad těchto sociálních vazeb má za následek nárůst sociálních a bezpečnostních rizik. Tyto logické socioekonomické proměny společnosti jsou doprovázeny migračními přesuny obyvatel, nestabilitou sídel a též rozpadem rodin, komunity, sousedství. Dochází k devastaci dosavadních tradičních sociálních institucí a tradičních profesí, nárůstu ekonomické polarizace společnosti, což se projevuje růstem regionálních rozdílů.

7.1.3.1.1. Prostředí sociálně vyloučených lokalit jako specifický problém

Sociálně vyloučené lokality expandují také do tradičních bezproblémových lokalit. Vznikají nová ghetta, častěji se setkáváme s bezdomovectvím. Stále více lidí se ocitá v riziku ohrožení chudobou. Zvyšuje se pocit ohrožení, ztrácí se pocit bezpečí. Problematika nových sociálních a bezpečnostních rizik a jejich řešení ve vztahu k těmto změnám ve společnosti se stává každodenním.

Přehled sociálně vyloučených lokalit na území Moravskoslezského kraje

Tabulka č. 128: Přehled sociálně vyloučených lokalit na území Moravskoslezského kraje

Obec	Kvalifikovaný odhad počtu sociálně vyloučených lokalit	Bližší specifikace
Bohumín	3	nezjištěno
Bruntál	2	západní lokalita, ubytovna A+H
Frýdek-Místek	2	Městská část Frýdek - Lokalita na ulicích Míru, Skautská, Dlouhá, Hutní, Sokolská, Vantucha, Křižíkova Městská část Místek - Lokalita na ulici Beskydská
Havířov	2	Havířov-Šumbark, Havířov-Prostřední Suchá
Karviná	4	lokalita „Městská část Karviná – Nové Město“, lokalita Karviná-Hranice, ulice Rudé Armády, lokalita Hotelový Dům, Dolní Marklovice 262, Petrovice u Karviné, ubytovna Průkopník, Úřednická 2051, Karviná-Doly
Kopřivnice	1	lokalita na ulici Horní
Krnov	4	lokalita tvořená ulicemi Alšova, Mánesova, Vrchlického lokalita tvořená ulicemi Stará, Libušina lokalita tvořená ulicí Požárníků lokalita tvořená ulicí Albrechtická
Opava	2	lokalita ul. Sadová, Myslivecká, Mostní, Rybářská lokalita U Cukrovaru
Orlová	3	lokalita tvořená ulicemi Lipová, Závodní, Žofinská a Těšínská lokalita tvořená ulicemi Záchranářů, Okrajová a Porubská lokalita tvořená ulicemi Kpt. Nálepky, Dělicí, Spojenců
Ostrava	12	Městská část Radvanice a Bartovice lokalita Lipina, lokalita Válcovní, Zukalova Městská část Mariánské Hory a Hulváky lokalita tvořená ulicí Železná, osada Bedřiška, Městská část Slezská Ostrava Hrušov, Zárubek, Liščina, Kunčičky (tzv. Osada Míru)

situaci v jednotlivých lokalitách a bez jejich regulace či odstranění, nelze dosáhnout podstatných změn – snížení kriminality, emancipace a začlenění sociálně vyloučených osob do společnosti, zvýšení zaměstnanosti či úrovně vzdělanosti, zlepšení interních vztahů v lokalitách.

Nejen pro sociálně vyloučené lokality platí, že důsledky užívání drog jsou především nárůst agresivity, nárůst počtu kriminálních činů. Užívání drog jsou připisovány některé dopravní nehody, sousedské konflikty a drobnou i rozsáhlejší majetkovou kriminalitu, které v lokalitách způsobují další nárůst napětí. Jak uvádí ve své práci například J. Škuba²¹, uživatelé pervitinu (případně kokainu), jednají při páchání trestné činnosti více spontánně a impulzivně, než uživatelé opiátů. Také ve svých odpovědích udávají více násilných trestných činů. Zvážíme-li, že z tzv. tvrdých drog je v sociálně vyloučených lokalitách nejčastěji produkován a užíván pervitin a někteří obyvatelé SVL se i bez vlivu drogy vyznačují zvýšenou mírou impulzivity či agresivity, pak lze hovořit o značném bezpečnostním riziku.

7.1.3.1.2. Nejčastější užívané drogy

Podle výroční zprávy o stavu ve věcech drog v ČR v roce 2012 Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti Úřadu vlády ČR jsou na prvním místě v četnosti užívání i počtu uživatelů jsou již dlouhodobě konopné drogy (zejm. marihuana).

Druhou nejčastěji užívanou nelegální drogou v ČR byla dlouhodobě extáze, v r. 2012 se však podle realizovaných studií dostaly na druhé místo halucinogenní houby. V současnosti ještě nejsou zveřejněna data za rok 2013, ale je pravděpodobné, že na druhé místo by se mohl posunout pervitin. Ten byl v předchozích letech na místě třetím, následován amfetaminy, kokainem a LSD. Ve skupině dlouhodobých a intenzivních (tzv. problémových) uživatelů drog bylo v ČR odhadnuto přibližně 41,3 tis. osob, z toho bylo: 30,7 tis. uživatelů pervitinu; 4,3 tis. heroinu a 6,3 tis. uživatelů buprenorfinu - celkem tedy 10,6 tis. uživatelů opiátů. Počet injekčních (nejrizikovějších) uživatelů drog byl odhadnut na 38,7 tis.

Odhadovaný počet problémových uživatelů drog se oproti minulým rokům mírně zvýšil. V posledních letech došlo ke snížení u heroinu na téměř třetinu oproti situaci před 10 lety. Oproti tomu střední odhad počtu problémových uživatelů pervitinu roste, na čemž má vliv pravděpodobně také změna vzorců užívání pervitinu v poslední době se běžně užívá v prostředí zábavy a nočního života.

Sociálně vyloučené lokality jsou typické vysokou mírou nezaměstnanosti, což přímo souvisí s jedním z důležitých aspektů této problematiky - s nárůstem počtu výrobců a distributorů drog, provozujících tuto činnost, jako jednu z mála možností obživy v lokalitě.

²¹Jiří Škuba: Sekundární drogová kriminalita; Psychiatrická klinika 1. LF v Praze;

<https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/82447>

zdroj: NMS; Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR v roce 2012. http://www.drogy-info.cz/index.php/info/press_centrum/vyrocní_zpráva_o_stavu_ve_vecech_drog_v_cr_v_roce_2012

Na základě informací z řady lokalit lze konstatovat, že: drogy se v sociálně vyloučených lokalitách vyrábějí, distribuují i užívají; klesá průměrný věk uživatelů; roste počet intravenózních uživatelů; drogy užívají celé rodiny; dětem drogy nabízejí děti; prodejem drog se někdy živí celé velkorodiny (zejména romské a vietnamské); ubytovatelé a lichváři jsou napojeni na drogový byznys; stoupá míra kriminality, agresivita pachatelů roste a uživatelé drog jsou zneužíváni k páchání trestné činnosti. Obava z drog a okolností souvisejících s jejich distribucí a užíváním, jsou jedním z hlavních symptomů existence sociálně vyloučených lokalit a také jednou z hlavních obav zmiňovaných místní většinou veřejností.²²

Ke zlepšení situace by přispělo větší propojení aktérů a vzájemná důvěra aktérů (zejména v rovině streetwork) a další poskytovatelé sociálních služeb a PČR. V současné době je zde nedostatek preventivních opatření a obec potřebu některých opatření (například asistenti prevence kriminality).

V ORP Frýdek-Místek se nachází jedna sociálně vyloučená lokalita. Jde o oblast v okolí bývalých válcoven plechu, zejména ulice Míru, Křížkova a Sokolská. Pro tuto místní lokalitu obecně platí vše, co bylo uvedeno o sociálně vyloučených lokalitách. Ubytovny jsou potenciálně rizikové, ale v posledním období zde nedošlo k žádné eskalaci napětí.

Ve městě fungují více druhým rokem dva asistenti prevence kriminality. Během prvního roku se hledaly způsoby zapojení do stávajícího systému.

V lokalitě je značně rozšířeno užívání pervitinu a Toluenu. V posledním roce a půl se zde rozmohla i výroba pervitinu. Zatím byla odhalena a zlikvidována jedna varna. Distribuce pervitinu je navázána přímo na varny, popřípadě probíhá ve městě.

7.1.3.1.3. Bezdomovectví v aglomeraci

Bezdomovectví představuje jednu z nejzávažnějších forem sociálního vyloučení. Souvisí se ztrátou bydlení, s problematikou chudoby, s užíváním návykových látek, s různými druhy psychiatrických diagnóz, dlouhodobou nezaměstnaností, předlužeností.

V roce 2010 inicioval odbor sociálních služeb magistrátu města Frýdku-Místku monitorování osob bez domova na území města Frýdek-Místek. Cílem bylo získat informace o struktuře vybrané cílové skupiny, jejím věkovém složení, zastoupení počtu mužů a žen, jejich dosaženém vzdělání, zdrojích příjmu, důvodech sociálního vyloučení a zjistit, jak by chtěli řešit své problémy.

Z monitoringu vyplynulo, že osoby bez domova jsou trvalou součástí života ve Frýdku-Místku a je nutné se touto problematikou úzce zabývat. Je nutné spolupracovat s organizace neziskového charakteru a zjišťující péči pro osoby bez domova. Mnohem více se

²² Zdroj: Agentura pro sociální začleňování: Průběžná zpráva o bezpečnostních rizicích v sociálně vyloučených lokalitách za první pololetí 2014

bude nutné zaměřit na předcházení ztrát bydlení u ohrožených domácností a primární prevenci.

V současné době se na území Frýdku-Místku zdržuje zhruba 200 osob bez domova, 65,5% osob tvoří muži 34,5% pak ženy. Mezi osobami je nejvíce zastoupená věková skupina 26-50 let (56,8%). Největší podíl dotázaných mužů s žen dovršilo jen základní vzdělání (53,4% a 40,5%).

Nejčastější příčinou důvodů, proč se lidé ocitli bez domova je nemožnost bydlet (39,2%). Průměrnou délkou doby bez možnosti bydlení je rozmezí 1-5 let (47,3%), ale nemálo osob je s délkou nad 5 let (18,9%). Nejčastějším místem, kde se osoby bez domova zdržují, jsou ubytovny a azylové domy, v menší míře pak v garážích, přístřešcích nebo přespávají venku. Mezi hlavním zdroje patří sociální dávky (82% dotázaných) a důchod (10%).

Obrázek č. 1: Počty bezdomovců v krajích

**Bezdomovci podle kraje trvalého
pobytu a kraje sečtení**

Kraj MS x Kraj TP	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj	Nezjištěno	Celkový součet
Hlavní město Praha	786	120	20	13	24	64	21	18	20	6	19	18	12	67	46	1 254
Středočeský kraj	33	843	13	3	1	8	15	6	3	1	4		1	10	13	954
Jihočeský kraj	1	9	499	4		6	4	1			1	1		1	2	529
Plzeňský kraj	9	8	3	267	7	2	3	4	4	3	2	2	1	1	24	340
Karlovarský kraj	6	3	1	3	234	3	2				1	1		1	1	256
Ústecký kraj	17	32		2	8	903	19	3	3	1	1	1	1	5	14	1 010
Liberecký kraj	3	3	2		1	5	228	2	2		1			2	13	262
Královéhradecký kraj	3	11	2	2		7	14	399	13	1	1	3	3	3	5	467
Pardubický kraj	3	3	1			4	2	13	496	2	5	2	1		5	537
Kraj Vysočina	19	9	3			2	4		2	314	5	1		4	4	367
Jihomoravský kraj	2	7	1	2	1	9	3	3	6	13	1 066	4	6	10	23	1 156
Olomoucký kraj	2	8	4	1		5	5	4	4	1	5	955	6	23	10	1 033
Zlínský kraj	3	6				2	1		3	1	20	18	684	17	2	757
Moravskoslezský kraj	6	6	4	6	1	5	8	1	2		7	22	10	2 460	36	2 574
Celkový součet	893	1 068	553	303	277	1 025	329	454	558	343	1 138	1 028	725	2 604	198	11 496

TP = trvalý pobyt
MS = místo sečtení

Zdroj: ČSÚ

7.1.3.1.4. Vnímání bezpečnostní situace z perspektivy médií

Protože média představují v postmoderní společnosti nejen produkt, ale současně i producenta sociální reality, je mediální vnímání potřeby posílení policejních služeb v regionu velmi důležité pro pozitivní společenské přijetí takového záměru. Média jsou klíčovým klíčová pro ilustrování toho, jak vnímá problém kriminality společnost. Ve stejné míře se policie na tvorbě reality úspěšně podílí.

7.1.3.1.5. Sociologické studie

Vnímání Ostravy a okolí jako obcí s problematickou úrovní bezpečnosti je poměrně jednoznačné v perspektivě sociologických studií. Pro účel argumentace záměru policejního prezidenta z dostupné produkce asi nejlépe poslouží rozsáhlá studie Hrušky a Tvrdého²³, z níž tato studie přebírá zásadní pasáže o faktorech ovlivňujících nepříznivě bezpečnostní situaci na Ostravsku.

Nezaměstnanost, sociální exkluze a chudoba jsou jedny z nejčastějších příčin vzniku celé řady sociálně patologických forem chování. Základní charakteristika moravskoslezského kraje z pohledu sociálních rizik tak, jak ji uvádí studie Hrušky – Tvrdého:

lokalita s celou řadou nových sociálních rizik vyplývajících ze zvyšování věku obyvatelstva a snižování porodnosti a z převahy žen nad muži migrace obyvatelstva, ale i marginalizace migrantů na trh práce z důvodů sousedství regionu s několika státy vysoká nezaměstnanost riziková vzdělanostní úroveň poměrně velké množství vyloučených lokalit na území MSK.

Jako zásadní kriminogenní faktory jsou uváděny:

- vysoká nezaměstnanost
- vysoká míra recidivy kriminality
- velký počet osob ohrožených sociálním vyloučením
- struktura ekonomiky
- nepříznivá struktura obyvatelstva pokud se týká věku a vzdělanostní úrovně
- chudoba (posuzovaná podle množství vyplacených sociálních dávek – staví MSK na první místo v celorepublikovém srovnání)
- sociálně vyloučené lokality
- vyplácení sociálních dávek

Příčiny současného stavu jsou hledány v prudké, vynucené a rozměrem zásadní změně povahy regionu, spočívající v jeho deindustrializaci, která proběhla po roce 1990 v souvislosti s útlumem těžkého průmyslu. Jak uvádí Hruška – Tvrdý:

„Hrozbě, kterou představují nová sociální rizika, je vystaveno mnohem širší spektrum společnosti, než tomu bylo v případě sociálních rizik klasických. Z hlediska míry ohrožení riziky a z hlediska úspěšnosti obrany před nimi můžeme rozlišit tři hlavní sociální typy.

Na prvním místě jsou to ti, kteří dokáží minimalizovat hrozbu sociálních rizik, takže ta se jich prakticky netýká. Můžeme je nazvat třeba „konkurenceschopní“. Druhou a patrně mnohem větší skupinu tvoří ti, kdo jsou sice ohroženi novými sociálními riziky v mnohem vyšší míře než skupina první, dokáží se s nimi však vlastními silami zatím víceméně vyrovnávat. Nazvěme je „ohrožení“. A konečně třetí skupinu představují ti, kteří jsou novým sociálním

²³Hruška-Tvrdý, L.: *Změny ve struktuře osídlení a jejich dopad na rozvoj měst a regionů*. Ostrava 2012: ACCENDO. ISBN: 978–80–904810–4–6

rizikům velmi silně vystavení a nedovedou jim sami bez pomoci čelit. V boji se sociálními riziky nedokázali vzdorovat, a my je můžeme označit za „poražené“.

7.1.3.1.6. Historické kořeny

Specifika situace v kriminalitě v Ostravě vychází z její minulosti a industriálního charakteru města a celé aglomerace. V případě Ostravy se počítá vliv velikosti města (velkoměsta mají vyšší kriminalitu) s vlivy klasické industrializace (průmyslové město s výrazným zastoupením těžkého průmyslu a primárního sektoru) spojené se silnými migračními vlnami v minulosti. Prosperita z rozvoje průmyslu od 30. let 19. století sebou přinesla mohutné přistěhovalectví, jež změnilo sociální i národnostní skladbu městské populace. Industrializace zde byla navíc založena na nízké kvalifikaci přicházejících pracovníků. Vidina výdělků v těžkém průmyslu přitahovala skupiny obyvatel spíše nižší kvalifikace. Těžká práce a relativně vysoké výděvky mohou vést k preferenci jednodušší formy trávení volného času a relaxace. Imigranti navíc postrádají vazbu k místu, mohou trpět izolací a mohou být ve zvýšené míře ohroženi při ztrátě zaměstnání (za kterým přišli), protože zpravidla postrádají sociální kontakty vytvářené rodinou v daném prostoru a nemusí se dobře orientovat v místní situaci. Toto sociální nezakotvení způsobuje i vyšší míru sociální patologie (Němcová 1970). Proto byl jedním z vedlejších projevů industrializace i alkoholismus a vysoká kriminalita.

Změny, ke kterým ve společnosti dochází v procesu deindustrializace města, mohou nárůstu kriminality napomáhat. Důvodem může být samotná prohlubující se stratifikace společnosti a vytváření rozšiřující se skupiny chudých či sociálně vyloučených, např. v důsledku ztráty nízko kvalifikovaných pracovních míst, ke kterým při deindustrializaci dochází. Jinými obecnými faktory jsou rostoucí anonymita, individualizace společnosti a projevy rasové nesnášenlivosti či přehnaného nacionalismu. Významným fenoménem je i růst kultury spotřeby a přesun obchodování do velkých center, kde se kumuluje množství zboží, zákazníků, peněz a současně roste anonymita a tvoří se příhodné podmínky.

Vzhledem k nárůstu sociálních rizik a zvyšující se ekonomické polarizaci obyvatel je nutné předcházet eskalaci mezietnického sociálního napětí v území a s tím i souvisejícími projevy extremismu, jak byly zaznamenány již ve Šluknovském výběžku v srpnu až září 2011. Možnost využívat prediktivních metod založených na multikriteriální analýze poskytuje identifikaci lokality, kde z důvodu sociálního i mezietnického napětí můžeme očekávat nutnost zvýšení policejní přítomnosti a zároveň intenzivní zakotvení předem připravených programů prevence kriminality a sociopatologických jevů. Sledování stavu pocitu bezpečí, možnosti měření sociálních rizik, preventivní programy budou do budoucna jedním z klíčových ukazatelů kvality života.

7.1.3.1.7. Bezpečnostní rizika a růst kriminality

Nová sociální rizika s sebou přinášejí také nárůst sociálně patologických jevů ve společnosti včetně zvyšující se agrese, kriminálních chování a projevů extremismu. Mezi kriminogenní faktory můžeme řadit faktory jak sociální a kulturní, tak i ekonomické,

rozhodně mezi ně můžeme počítat nezaměstnanost, vznik sociálně vyloučených lokalit, bezdomovectví, rozpad rodin, toxikomanii, gamblerství.

Otázka kriminality se v současné době ukazuje jako narůstající problém, který je historicky výrazněji rozšířen v průmyslových městech, která byla cílem pracovní migrace z celého území. V rámci celé republiky dochází k snižování počtu trestných činů, který snad není ovlivněn snížením stavu policistů. Oproti tomu v regionu dochází k růstu kriminality. Tyto procesy je nutné interpretovat s růstem výše uvedených sociálních rizik, především výrazným snižováním kupní síly, růstem nezaměstnanosti a nárůstem bezdomovectví. Největší kriminalita je v centru města především v nákupních centrech.

Na jednu stranu existuje objektivní riziko, že se stanete obětí trestného činu a na druhou stranu je zde subjektivní pocit ohrožení. Model pocitu ohrožení obyvatel vychází z celé řady faktorů. Jedná se o kombinaci objektivní skutečnosti výrazně ovlivněné prezentací médií s osobními charakteristikami, jako jsou zranitelnost (nemocní a senioři) v kombinaci s lhostejností okolí při napadení. Rovněž je dán i pohybem osob v rizikových oblastech, jedná se o nepřehledná místa (parky, podchody, neobydlené veřejné prostory), nebo o prostory s vyšším výskytem osob se sklonem ke kriminálním činům (okolí hospod, heren a v blízkosti hotelových domů).

Výše uvedené faktory se projeví i na pocitu bezpečí v Ostravě. V kontextu stárnutí populace dochází i k nárůstu pocitu ohrožení. Senioři patří mezi časté cíle útoků osob s kriminálním chováním. Určitý mírně zvýšený počet ohrožení je i u osob mladších 35 let, což je projevem především jejich pohybu v rizikovějších lokalitách, např. ulice Stodolní, která patří mezi velice rizikové lokality (počet loupežných přepadení, výtržnictví a ublížení na zdraví).

Vzhledem k nárůstu sociálních rizik a zvyšující se ekonomické polarizaci obyvatel je nutné předcházet eskalaci mezietnického i sociálního napětí v území a s tím i souvisejícími projevy extremismu, jak byly zaznamenány nejen na severu Čech v roce 2011. Možnost využívat prediktivních metod založených na multikriteriální analýze poskytuje identifikaci lokality, kde z důvodu sociálního i mezietnického napětí můžeme očekávat nutnost zvýšení policejní přítomnosti a zároveň intenzivní zakotvení předem připravených programů prevence kriminality a sociopatologických jevů. Sledování stavu pocitu bezpečí, možnosti měření sociálních rizik, preventivní programy budou do budoucna jedním z klíčových ukazatelů kvality života.

Pokud není dostatečně včas identifikováno ložisko problému, často dojde k eskalaci extremistických aktivit a napětí mezi občany, což má destabilizační vliv na soužití v komunitě a tím i na ekonomický rozvoj města. Pokud se tyto procesy vyhročí, bývají na dlouhou dobu nezvratné.

Přímou souvislost mezi sociálními a bezpečnostními riziky konstatovala také odborný posudek na Mezinárodní komparativní studii policejních sborů, zpracované Ministerstvem

vnitru jako podklad pro jednání o rozpočtu policie pro rok 2012, kterou zpracoval tým autorů²⁴:

„V rámci Evropy je prokázán též silný vztah mezi sociálními a bezpečnostními riziky (viz graf P3.2 v příloze č. 3). Ukazuje se, že v oblastech kde dochází k vyššímu výskytu sociálních rizik, je klíčová právě důvěra v Policii ČR. Tato skutečnost je potvrzena v rámci výzkumu Industriální město v postindustriální společnosti, který porovnal dopady deindustrializace v Ostravě s dalšími 5 evropským průmyslovými městy.

Posuzovaná studie nezohlednila základní sociologickou kategorii pocit bezpečí, který dle mezinárodních studií ovlivňuje i potřebu počtu policistů. Míra důvěry je s touto kategorií úzce spojena. V České republice byl v roce 2008 pocit bezpečí na střední úrovni, při současném vývoji dochází k jeho snižování především v oblastech s vyšší intenzitou sociálně patologických jevů.

Nyní více k aspektům sociálním a prostorovým. Míra páchaní trestné činnosti je závislá na míře urbanizace a industrializace dané země. To je také důvodem, proč si stále ještě výrazně agrární země, jako je Polsko a Rumunsko, mohou dovolit relativně nízkou policejní hustotu. Česká republika patří naopak k zemím s vysokou mírou koncentrace obyvatelstva ve velkých městských aglomeracích, což klade na policii zvýšené nároky a nelze tedy pouze mechanicky tyto země porovnávat.

Z hlediska trestné činnosti se v posledních desetiletích stává zvláště rizikovým faktorem proces deindustrializace. Jedná se o to, že dříve vyloženě industriální země přicházejí o pracovní příležitosti v průmyslu, které se přesouvají především do mimoevropských zemí. To prudce zvyšuje míru nezaměstnanosti zejména méně kvalifikovaných osob s nízkým vzděláním. Špatná sociální situace je činí zranitelnými jak z hlediska zapojení do trestné činnosti (drobné podvody a krádeže, alkoholismus a s ním spjaté agresivní chování, dealerství drog apod.), tak z toho hlediska, že se stávají snadnou obětí trestné činnosti (ilegální práce s kriminálním obsahem, oběti lichvářů apod.).

Ze zkušeností z deindustrializovaných oblastí v jiných zemích víme, že také u nás bohužel dojde k šíření ghett sociálně vyloučených a k ustavování tzv. „zón nikoho“, tedy oblastí, ve kterých bude stále obtížnější dosáhnout vymahatelnosti práva. Policistům hrozí v těchto oblastech vážné újmy na zdraví a bohužel i ztráty na životech. Při nedostatečných počtech bude toto riziko znásobeno (Wilson 1987).

Prostorové analýzy kriminality v rámci ČR prokázaly vztah mezi strukturou osídlení (mírou urbanizace) a výší kriminality. Dále byla prokázána silná závislost vzhledem k podílu cizinců na daném území. V oblastech s vyšším výskytem sociálních problémů a kriminality

²⁴Jan Keller - Fakulta sociálních studií, Ostravská univerzita v Ostravě, Jiří Buriánek- Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Lubor Hruška - ACCENDO - Centrum pro vědu a výzkum, o.p.s.

existuje vazba především na procesy deindustrializace a v menší míře na procesy periferizace území, které jsou spojeny s vylidňováním území (vznik vnitřní periferie).“

7.1.3.1.8. Kriminogenní faktory

Kriminalitu ovlivňují kriminogenní faktory²⁵, které vyvolávají, usnadňují nebo podporují páchaní trestných činů. Mezi ty, které mají zvláště významnou vazbu na situaci ve městě, lze řadit faktory sociální a kulturní. Tyto faktory jsou spojeny s výchovou jedinců, s vlivem jejich okolí, s ustavením životních postojů, hodnot a preferencí, přejímáním vzorů chování. Je zřejmé, že vývoj jedince ve specifických podmínkách může snadněji vést k realizaci trestné činnosti. Neméně významně však působí ekonomické důvody. Změna životní situace, ztráta zaměstnání jako zdroje peněžních příjmů, neschopnost řešit tíživou ekonomickou situaci, jinak může snadno vyústit v majetkovou trestnou činnost, současně se však tíživá situace může projevit i nárůstem dalších typů deliktů, jako jsou např. násilné trestné činy.

Dle zhodnocení vývoje kriminality a počtu policistů, které zaslal ředitel krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje plk. Mgr. Tomáš Tuhý pod č. j. KRPT-242485-1/ČJ-2012-0700KR, jsou determinantami tohoto stavu tyto kriminogenní faktory:

- sociální a sídelní infrastruktura, zvýšená nezaměstnanost, recidiva bezdomovců a pachatelů závislých na návykových látkách, velký počet osob ohrožených a postižených sociálním vyloučením, jejich nízké právní vědomí; laxní přístup občanů k ochraně svého majetku (volně odložené věci v motorových vozidlech, nezajištěné objekty, nepozornost při nákupech apod.), lhostejnost a nevšímavost občanů k páchaní trestné činnosti často motivované obavou z následné agresivity pachatelů;
- geograficky nepříznivé vlivy – příhraniční oblast s Polskou a Slovenskou republikou – možnost rychlého opuštění území ČR, blízkost a s tím spojená dostupnost z krajského města Ostravy do ostatních měst v kraji;
- velké množství nákupních center a kriminalita v jejich okolí i uvnitř nich;
- množství rekreačních oblastí a chatových osad v některých obdobích dlouhodoběji opuštěných;
- vysoký počet restauračních zařízení a heren s nepřetržitým (nonstop) provozem, s tím související vyšší míra vandalství, násilné kriminality, jakož krádeží na podnapilých osobách;
- vysoký podíl recidivistů na trestné činnosti;
- velké množství kulturních a sportovních akcí a problémy s tím spojené – zejména u fotbalových utkání;
- snižování počtu policistů (odchody zkušených policistů do civilu, odchody těch nejlepších na speciální útvary – při zastaveném výběru).

²⁵Zapletal, 2004

Toto je výčet kriminogenních faktorů. Je možné konstatovat, že v zásadě nejsou dramaticky unikátní v celé ČR. S obdobnými kriminogenními faktory se potýká i většina ostatních krajských ředitelství, ale záleží na jejich rozložení resp. koncentraci. Kromě výše uvedených ale zpráva plukovníka Tuhého uvádí i další kriminogenní faktory Moravskoslezského kraje, které označuje jako *nové*. Jsou jimi zpřísnění podmínek pro přiznání sociálních dávek; změna způsobu vyplácení sociálních dávek; sociální skladba obyvatel zejména v sociálně vyloučených lokalitách – v nich skoro 100% nezaměstnanost, vysoká zadluženost (pozn. Moravskoslezský kraj je z hlediska zadluženosti obyvatel na 1. místě); herny a zastavárny v blízkosti těchto lokalit; nízká vzdělanost obyvatel těchto lokalit, z toho vyplývající nízké právní vědomí, recidiva; závislost na alkoholu a drogách, dealerství drog mladými Romy.

Některé z uvedených faktorů můžeme kvalifikovat jako určitým způsobem specifické pro tento region nebo mající výrazný vliv na úroveň bezpečnostní situace. Jsou to zejména:

- sociální skladba obyvatel v sociálně vyloučených lokalitách;
- sociální a sídelní infrastruktura;
- zvýšená nezaměstnanost;
- recidiva bezdomovců a pachatelů závislých na návykových látkách;
- velký počet osob ohrožených a postižených sociálním vyloučením a jejich nízké právní vědomí;
- nízká vzdělanost obyvatel vyloučených lokalit.

Tyto pak v kombinaci s faktory, se kterými se potýkají i ostatní krajská ředitelství policie, představují možné akcelerátory zhoršení bezpečnostní situace (snižování počtu policistů, jiný způsob vyplácení dávek) pro tento region.

Jako specifické pro region Ostravy jsou uváděny tyto kriminogenní faktory:

- přetrvávající nízké právní vědomí obyvatelstva a nižší úroveň vzdělanosti odpovídající dřívější struktuře těžkého průmyslu,
- nevšímavost a lhostejnost občanů k páchání trestné činnosti nejen na veřejnosti,
- velký počet osob sociálně nepřizpůsobivých zdržujících se v tzv. vyloučených lokalitách na území celého města,
- anonymita velkých sídlišť, která znemožňuje osobní znalost mezi občany bydlícími v dané lokalitě,
- množství velkých obchodních středisek, nákupních center a zábavních podniků, které se nabízejí závadovým osobám k páchání protiprávního jednání,
- konzumní způsob života, který mnohdy přeskupuje hodnotovou strukturu osobnosti, což často vede k malé opatrnosti k vlastním věcem,
- pro velkoměsta typický vysoký počet rozlehlých parkovacích ploch hypermarketů, kde dochází ke značnému pohybu obyvatelstva, které je většinou nevšímavé ke svému okolí a v některých zjištěných případech nezodpovědné ke svým věcem,

- málo ovlivnitelné mechanismy vzniku ohrožení veřejného pořádku a skupiny pachatelů ohrožující veřejný pořádek při konání nebo v souvislosti s konáním hromadných sportovních akcí,
- snadný a těžko kontrolovatelný odbyt odcizených věcí, zejména na různých burzách, v zastavárnách a bazarech,
- rostoucí nezaměstnanost a celkový dopad ekonomické krize na obyvatele města žijící v sociálně vyloučených lokalitách.

Kriminogenní faktory na Ostravsku jsou poměrně stálé a neměnné. Na základě zjištění získaných operativními činnostmi policistů Územního odboru služby kriminální policie a vyšetřování Městského ředitelství policie Ostrava lze konstatovat, že stále významnějším kriminogenním faktorem se stává konzumace drog. Tato operativní zjištění byla verifikována magisterskou diplomovou prací Ostravské univerzity, která využila systém evidence drogově závislých osob páchajících trestnou činností nastavený v rámci informačních systémů policie. Výsledek tohoto zkoumání je alarmující.

Pro aglomeraci Frýdek-Místek jsou to tyto kriminogenní faktory:

- koncentraci romského etnika – jejich 100% nezaměstnanost,
- sociálně vyloučené lokality (okolí ulice Míru, Křižíkova, Sokolská),
- skupiny mladistvých a mladých dospělých,
- bezdomovci,
- vyplácení dávek hmotné nouze (např. příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc) na úřady práce,
- míra nezaměstnanosti a situace v nabídce na trhu práce.

Je zřejmé, že kriminogenní faktory Ostravy a Frýdecko-Místecká jsou podobné. Jsou to především ty, které mohou akcelarovat zhoršení bezpečnostní situace.

7.1.3.2. Environmentální a antropogenní rizika

Při porovnání desetiletého vývoje došlo k v území ORP Frýdek-Místek k nárůstu ekonomických subjektů o 13,5 %. Nárůst nastal především u počtu fyzických osob, mírně u právnických osob. V území ORP připadá na 1000 obyvatel 207 ekonomických subjektů, což se výrazně neliší od hodnoty za celým MSK. Hodnota je ovšem nižší než je celostátní průměr (259 ekonomických subjektů z toho 190 fyzických osob). Toto je dáno průmyslovým charakterem území s velkými ekonomickými subjekty. Struktura ekonomických subjektů dle převažující činnosti se viditelně neliší od struktury na celostátní či krajské úrovni. V ORP Frýdek-Místek lze zaznamenat nepatrně vyšší podíl zemědělství a průmyslu a nižší podíl stavebnictví a ostatních služeb (vzdělávání, zdravotnictví, sociální služby, administrativa apod.).

Území ORP Frýdek-Místek se nachází ve významné oblasti ložisek černého uhlí Hornoslezské pánve. Těžba probíhá v dole Paskov s plánovanou uzavírkou v roce 2017. V území se rovněž nachází ložiska cihlářských a stavebních materiálů. Klíčová odvětví správního obvodu v minulosti tj. těžební průmysl hutní výroba jsou v posledních letech nahrazovány strojním a zpracovatelským průmyslem a zejména automobilovým. Rozvoj těchto odvětví v území lze spojovat s výstavbou strategických průmyslových zón v Nošovicích, Nižních Lhotách a Frýdku-Místku, které v posledních 10 letech byly příčinou nárůstu komerčních ploch v ORP o víc než 20 %. Své významné postavení mají také závody dřevozpracujícího a potravinářského průmyslu.

Hlavní komunikační osa je tvořena stěženy dopravními tahy R48 (v ose západ - východ) Bělotín - Příbor - Frýdek-Místek - Český Těšín - st. hranice ČR/Polsko (délka tahu je 70 km) a R56 (v ose sever - jih) Ostrava - Frýdek-Místek (délka tahu je 13 km). Dopravní tahy jsou důležitými spojnicemi do rozvojových oblastí v ČR (Ostrava, Olomouc, Zlín), na Slovensko (Žilina) a do Polska (Bialsko-Biala). Vytíženost těchto tahů je poměrně vysoká. Frýdkem-Místkem a úsekem na Ostravu projede denně až 40 tisíc automobilů (z toho Frýdkem-Místkem 5 000 nákladních). Ostatní úseky stěžejních tahů jsou vytíženy v rozmezí od 15000 do 25000. Frýdek-Místek přetížený tranzitní dopravou se silničním průtahem středem města očekává zahájení stavby jižního obchvatu R48. Je podporován rozvoj integrované hromadné dopravy ve vazbě na pěší dopravu a cyklodopravu. Specifikou města Frýdku-Místku a unikátem v ČR je od března 2011 doprava MHD "zdarma", provozovaná smluvním dopravcem ČSAD Frýdek-Místek a.s., dotovaná městem a připojenými partnerskými obcemi. Postupně se dále rozšiřují trasy MHD směrem vně katastru města do nejbližších satelitních obcí, navíc vedou některé trasy např. i na turisticky atraktivní místa. V území se nachází tratě č. 323 Ostrava - Valašské Meziříčí a č. 322 Frýdek - Český Těšín. Železniční osobní doprava je provozována Českými drahami a.s. Plánovaná elektrifikace a rozšíření trati Frýdek - Český Těšín (napojení na průmyslovou zónu v Nošovicích) byla odložena. Velmi dobrá je dostupnost z území na Letiště Leoše Janáčka v Ostravě - Mošnově. O správu a údržbu silnic I. třídy se stará ŘSD ČR, správa Ostrava a silnic II. a III. třídy Správa silnic Moravskoslezského kraje, středisko Frýdek-Místek.

Takový rozvoj, zejména v posledních desetiletích, je zároveň zdrojem mnohých a mnohdy až dosud nepoznaných problémů. Jedněmi z nich jsou tak zvaná environmentální rizika. Stav životního prostředí nelze považovat v území SO ORP Frýdek-Místek za uspokojivý, i když v posledních letech dochází k mnoha opatřením k ochraně životního prostředí a k investicím do ekologizace výroby. Hlavním ekologickým problémem je znečištění ovzduší, způsobené především okolními velkými průmyslovými zdroji, dopravou i místními zdroji. Problém znečištění z místních zdrojů je znatelný zejména v posledních letech, kdy se lidé postupně vracejí, vlivem ekonomické krize i lhostejnosti k ekologicky šetrnému vytápění, k vytápění tradičními tuhými palivy i další spalitelným materiálem (odpadky). Území je vysoce zatíženo zvýšenou koncentrací suspendovaných částic, tj. prachu, a významná část území i částic benzoapyrenu. S dopravou souvisí hluková zátěž obyvatel Frýdku-Místku, která přesahuje v některých lokalitách hygienické limity. Kvalita spodních vod je dobrá. Kvalita povrchových vod je ovlivňovaná jak způsobem likvidace

odpadních vod, tak i dočasně povodňovými stavy a erozí půdy. Na celém území funguje svoz komunálního odpadu, nachází se zde velké množství zařízení pro sběr a využití odpadu. V území je evidováno 27 lokalit, označených jako staré ekologické zátěže.

Novým jevem v boji s rizikovými činiteli, které ohrožují životní prostředí, je určitě úsilí při hledání způsobů, jak řešit problémy spojené s geneticky modifikovanými organismy (GMO). Není divu, že se badatelé z celé Evropy a dalších zemí světa snaží uplatňovat princip předběžné opatrnosti. Vědecké výzkumy totiž dosud neprokázaly s dostatečnou jistotou, zda jsou geneticky modifikované organismy a produkty zcela bezpečné pro lidské zdraví, biologickou rozmanitost a životní prostředí obecně. Jak známo, ve světě se pěstuje několik geneticky upravených zemědělských produktů, jako například sója, bavlník, kukuřice a řepka olejná. V České republice se sice může používat při výrobě potravin geneticky modifikovaná sója z dovozu, ale žádné geneticky modifikované plodiny se na českém území zatím komerčně nepěstují. Celá sféra GMO je v České republice upravena zákonem č.153/2000 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty. Povolení k nakládání vydává ministerstvo životního prostředí jako ústřední orgán státní správy.

Antropogenní rizika.

Jedná se o technické a technologické havárie. Nejzávažnějšími riziky v oblasti technických a technologických havárií jsou hromadná železniční nehoda, hromadná silniční nehoda, úniky nebezpečných látek ze stacionárních zařízení, úniky radioaktivních látek, úniky nebezpečných látek při přepravě, letecké havárie.

Za rizikové lze v Moravskoslezském kraji považovat trasy evropské železniční sítě E 40 a E 65, zvláště budovaný II. železniční tranzitní napříč okresy Nový Jičín, Ostrava a Karviná se zátěží osobní přepravy, přepravy nebezpečných látek a se specifikou železničního tunelu v Jablunkovském průsmyku, mimoúrovňových tahů, mostů a velkonádražních a přípojných kolejíšť (zejména železničních uzlů Bohumín, Ostrava-Svinov, a hraničních přejezdů Petrovice u Karviné a Mosty u Jablunkova). Rovněž rizikovým místem je propojení větví III. železničního koridoru (v úsecích Ostrava-Svinov Český Těšín a Bohumín Žilina - SR) a železniční tratě a nádraží Bruntál, Krnov, Milotice nad Opavou, Frýdek - Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Ropice, Bohumín, Chotěbuz, Dětmárovice, Suchdol nad Odrou, Studénka, Vepřovice, Opava, Ostrava.

Největšími nositeli rizik v oblasti hromadných silničních nehod v kraji jsou trasy evropského silničního komunikačního systému:

- mezinárodní silnice I/11 - E 75 (Bruntál – Opava – Ostrava – Český Těšín – Mosty u Jablunkova) a I/48 – E 462 (Nový Jičín – Frýdek-Místek – Český Těšín)
- hraniční přechod Bartultovice v okrese Bruntál z hlediska dopravního zatížení, přepravy nebezpečných látek a dlouhých dojezdových časů složek IZS,
- dálniční tah D 1 (Lipník n. B. – Ostrava – Bohumín)

- úseky dálniční komunikační zátěže Rudná – Hrušov s přemostěním Odry v Ostravě (včetně části zvané Svinovské mosty) a obousměrný tunel v délce 1080 m procházející Klimkovicemi
- silniční komunikace Bruntál, Vrbno pod Pradědem, Zlaté Hory, Krnov, Horní Benešov, Moravský Beroun, Frýdek-Místek, Karviná, Český Těšín, Nový Jičín, Fulnek, Bílovec, Příbor, Opava, Kravaře, Hlučín, Ostrava.

Únik nebezpečných látek ze stacionárních zařízení hrozí u objektů skladujících nebezpečné látky jako: amoniak, chlór v objektech (zimní stadiony, pivovary, koupaliště, sklady, masokombináty apod.) v prostoru měst Břidličná, Krnov, Frýdek-Místek, Paskov, Třinec, Bohumín, Stonava, Nový Jičín, Frenštát pod Radhoštěm, Studénka, Kopřivnice, Opava, Komárov, Ostrava.

Dále pak jsou rizikové vybrané objekty provozovatelů spadající pod dikci zákona č. 59/2006 Sb. (viz Prevence závažných havárií a vnější havarijní plány) a objekty skladující ropné produkty a látky, zejména čerpací stanice PHM v Moravskoslezském kraji, dále pak hrozí rizika při dopravních, železničních a průmyslových haváriích apod.

Tabulka č. 129: Provozovatelé zařízení do skupiny A, B v ORP a MSK

Skupina	Provozovatel	Sídlo provozovatele	Vybrané nebezpečné látky
B	Arcelor Mittal Ostrava, a.s.	Ostrava – Kunčice	Benzol
			Koksárenský plyn
			Vysokopecní plyn
	BOCHEMIE, s.r.o.	Bohumín	Chlór
			Amoniak
			Vodík
	BorsodChem MCHZ, s.r.o.	Ostrava - Mariánské Hory	Amoniak
			Anilín
			Benzen
			Nitrobenzen
	ENERGETIKA TŘINEC, a.s.	Třinec	Konvertorový plyn
			Koksárenský plyn
			Vysokopecní plyn
	EXPLOSIA, a.s., odbytový sklad Krmelín	Krmelín	Výbušniny
	DUKOL Ostrava, s.r.o.	Ostrava – Mariánské Hory	Methanol
			Formaldehyd 45 %
	DYMOS Czech Republic s.r.o.	Nošovice	
	OKK Koksovny, a.s., Koksovna Svoboda	Ostrava – Přívoz	Benzol
			Koksárenský plyn
	OKK Koksovny, a.s., Koksovna Šverma	Ostrava – Přívoz	Benzol
			Koksárenský plyn
	PA Resins Ostrava, s.r.o.	Ostrava – Mariánské Hory	ve výstavbě
	PRIMAGAS, s.r.o.,	Horní Suchá	Propan-butan

Skupina	Provozovatel	Sídlo provozovatele	Vybrané nebezpečné látky
	odštěpný závod Horní Suchá		
	TRINECKÉ ŽELEZÁRNY, a.s.	Třinec	Benzol
			Konvertorový plyn
			Koksárenský plyn
	ČEPRO, a.s., sklad PHM	Sedlnice	Vysokopecní plyn
			Benzín
A	BIOCEL, a.s.	Paskov	Nafta
			Acetylén
			Amoniak
			Dichroman sodný
			Chlorečnan sodný
			Kyslík
	ČEZ Energetické služby, s.r.o.	Ostrava – Vítkovice	Konvertorový plyn
	FITE a.s.	Darkovičky	Koksárenský plyn
	Teva Czech Industries s.r.o.	Komárov u Opavy	Výbušniny
	LINDE VÍTKOVICE, a.s.	Ostrava - Vítkovice	Amoniak
			Technické plyny
	LINDE VÍTKOVICE, a.s., provoz acetyléna	Ostrava – Mariánské hory a Hulváky	Acetylén
			Aceton
	LINDE GAS, a.s., výrobní středisko Ostrava	Ostrava - Kunčice	Technické plyny
	LINDE GAS, a.s., výrobní středisko Třinec	Třinec	Technické plyny
	MG Odra Gas, spol. s r. o., provoz acetyléna	Ostrava - Kunčice	Acetylén
	MG Odra Gas, spol. s r. o., provoz kyslíkárna	Vratimov	Technické plyny
	Saft Ferak, a.s.	Raškovice	Hořlaviny
	SWP Trading, a.s. (výstavba)	Horní Suchá	Bioláh
	ŽDB Group, a.s.	Bohumín	Acetylén
			Kyanidy
			Vodík

Zdroj: HZS Moravskoslezského kraje

Zařízení a stavby, jejichž výstavbu investor plánuje, by měly být vždy obecným stavebním úřadem posouzeny z hlediska nakládání s nebezpečnými látkami tak, aby bylo možno včas, a to ještě před rozhodnutím o umístění stavby objekt nebo zařízení posoudit z hlediska bezpečnostní prevence. Stavební úřady tyto informace posuzuje ve smyslu zákona č. 59/2006 Sb., o integrované prevenci srovnáním projektovaných kapacit s tabulkami přílohy 1 k uvedenému zákonu.

Ohrožující jaderné elektrárny a jiná jaderná zařízení v ORP Frýdek-Místek a Moravskoslezském kraji nejsou, a proto únik radioaktivních látek nehrozí.

Únik nebezpečných látek při potrubní přepravě

Produktovody celorepublikového a vyššího významu v ORP Frýdek-Místek a celém Moravskoslezském kraji nejsou.

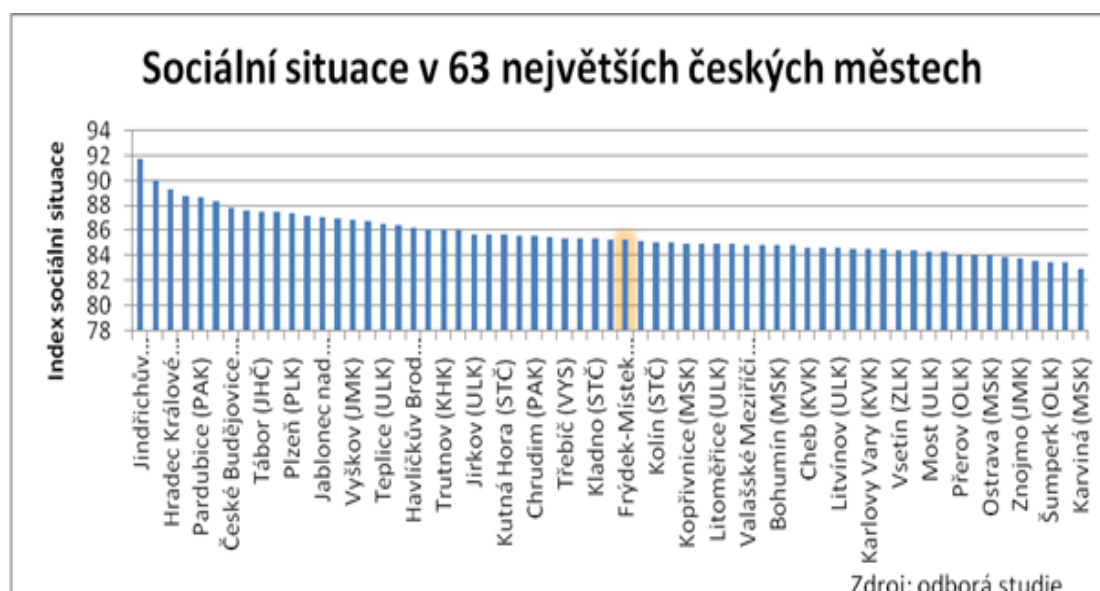
Letecká havárie

Hustota letového provozu je úměrná celkovému osídlení Moravskoslezského kraje, odpovídá trase mezinárodního letového koridoru, týká se jí národní a mezinárodní letecká doprava doplňovaná vojenskými přelety, účelovou leteckou dopravou bezpečnostních sborů, záchranných služeb, sportovními a individuálními provozovateli letadel (Frýdlant nad Ostravicí), přičemž nebezpečné oblasti při startech a přistávání letadel jsou v okolí mezinárodního letiště Mošnov a záložního letiště Zábřeh u Hlučína a (koridory letiště) Ostrava – Mošnov.

7.1.3.3. Porovnání situace v největších českých městech

V rámci zpracované socioekonomické studie společnosti MasterCard česká centra rozvoje, na které pracoval tým odborníků z VŠ ekonomické v Praze, bylo srovnáno 63 největších měst České republiky a to z hlediska sociální situace. Studie ukazuje klasické klady i záporny velkých měst, například míry nezaměstnanosti nebo zvýšené množství trestných činů. Toto srovnání je využitelné pro snižování kriminality a eliminaci dalších negativních jevů.

Graf č. 65: Porovnání sociální situace ve vybraných městech ČR

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj kriminality v tabulkách a grafech

V roce 2013 bylo na území České republiky registrováno celkem 325 366 trestných činů (+20 838; +6,8%). Přes tento meziroční nárůst je tento počet čtvrtým nejnižším počtem registrovaných trestných činů od roku 1993.

Podle náměstka policejního prezidenta plk. JUDr. Kučery²⁶ není jediná příčina meziročního pohybu a výkyvů v počtech trestných činů. Je mnoho faktorů a příčin, které na území České republiky ovlivňují registrovanou kriminalitu. Statistika kriminality je tedy z dlouhodobého hlediska ovlivňována stylem života společnosti, novými trendy kriminality, ale také legislativní úpravou trestního zákoníku, kriminalizací resp. dekriminalizací určitých jednání. Vývoj kriminality je rovněž ovlivňován činností policie a prostředky, kterými policie disponuje, a jsou jí poskytovány. Statisticky se to projevuje zejména v objasňování zjištěné kriminality, ve statistickém nárůstu odhalené latentní kriminality (např. drogová kriminalita), ale i v investici v předcházení nežádoucího jednání, v prevenci.

Nejvyšší počet trestných činů ve vztahu k celé republice zaznamenává hlavní město Praha, **Moravskoslezský** a Středočeský kraj.

Při meziročním porovnání, tedy se statistikou roku 2012, došlo ke zvýšení registrované kriminality ve všech krajích (kromě kraje Královéhradeckého). K největšímu nárůstu došlo opět v Praze (o 13,4 %), v Ústeckém (8,8%) a Libereckém kraji (7,4%). Nárůst se promítl do téměř všech sledovaných kategorií kriminality.

Objasněnost trestných činů se dlouhodobě pohybuje přes 40 %. V roce 2012 dosáhla hodnoty 43,7 %. V absolutních číslech bylo objasněno 129 182 trestných činů a dodatečně 13 025 skutků, tedy celkem 142 207 skutků, tj. o 8 834 skutků více než v roce 2012. (39,70%, +0,24%). V roce 2013 bylo průměrně denně spácháno 891 trestných činů, nejvíce se jich stalo v pátek (16,4 %), nejméně v neděli (12,6 %).

Největší podíl na celkové kriminalitě mají majetkové delikty, nicméně největší škody jsou způsobeny hospodářskou kriminalitou, a to i přesto, že hospodářské delikty jsou v celkovém objemu kriminality zastoupeny 9% (dosahují 67% z celkové zjištěné škody).

Z hlediska celkové evidované trestné činnosti se Moravskoslezský kraj řadí dlouhodobě na 2. místo mezi ostatními kraji, kdy na prvním místě je hl. město Praha.

Nápad kriminality v Moravskoslezském kraji prodělal postupný vývoj, kdy na počátku 90. let 20. století došlo k jeho strmému nárůstu a od roku 1999 kriminalita opět postupně klesala. Další významnější nárůst byl zaznamenán od roku 2006.

²⁶ Zdroj: <http://www.policie.cz/clanek/v-roce-2013-bylo-na-uzemi-cr-registrovano-pres-tri-sta-tisic-trestnych-cinu.aspx>

Dominujícími kriminogenními faktory, které ovlivňují nebo mohou ovlivnit páchaní trestné činnosti, jsou podle koncepce prevence kriminality Moravskoslezského kraje²⁷.

- faktory sociální a sídelní infrastruktura (velký počet sídlišť, sociálně vyloučených lokalit
- průmyslových zón apod.), zvýšená nezaměstnanost
- vysoký počet recidivistů ve skupině pachatelů trestných činů, trestná činnost osob bez příštřeší a pachatelů závislých na návykových látkách
- velký počet osob ohrožených sociálním vyloučením, jejich nízké právní vědomí
- lhostejnost některých občanů k trestné činnosti páchané na veřejnosti
- geograficky nepříznivé vlivy – příhraniční oblast s Polskou a Slovenskou republikou
- množství rekreačních oblastí a chatových osad (v některých obdobích dlouhodoběji opuštěných)
- *vysoký počet restauračních zařízení a heren s nepřetržitým provozem a s tím související vyšší míra vandalství, násilné kriminality a krádeží na osobách v podnapilém stavu*
- *snížování počtu policistů v rizikových lokalitách a odchod policistů do civilu.*

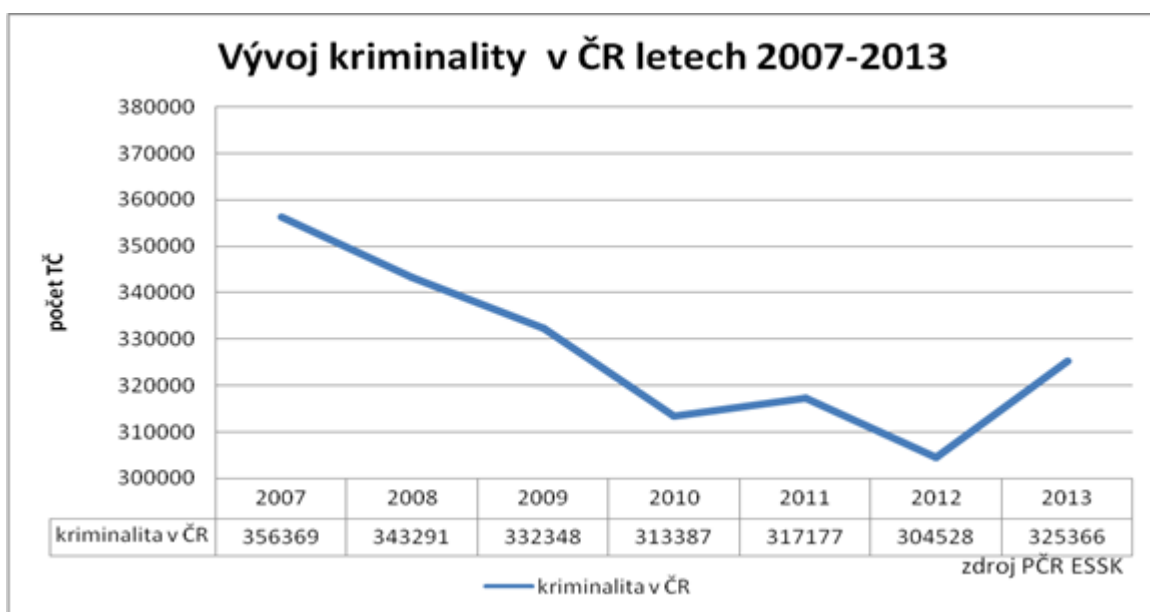
Následující tabulky zobrazují dynamiku vývoje kriminality v území ve srovnání s Českou republikou a krajem. Po létech snižování kriminality došlo po roce 2012 ke změně vývoje. Tento trend je v zásadě až na výjimky stejný v celé České republice. Zvláště výrazný je v postindustriálních regionech.

Posuzované území v podstatě kopíruje republikový trend vývoje kriminality, tedy nárůst. Jak bylo uvedeno výše, není relevantní posuzovat jednotlivé skupiny kriminality (majetková, násilná, hospodářská...). Při konzultacích s policejními autoritami v regionu, ale také z vlastní zkušenosti autora bylo zjištěno, že žádná sledovaná skupina kriminality výrazně nepřevyšovala průměr a trend.

Odborníci zabývající se odhalováním a objasňováním trestných činů z řad Policie České republiky, ale také pracovníci městské policie však potvrzovali nárůst skutků spáchaných osobami pod vlivem návykových látek. Při některých odhadech byla predikována alarmující čísla, tedy že až 90% všech trestných činů jsou páchany osobami, které si trestnou činností opatřují prostředky pro nákup drogy. Toto je patrné zejména u majetkové trestné činnosti. Uvádí se, že škoda, způsobená jedním konzumentem Pervitinu trestnou činností přesahuje 3/4 milionu korun za 1 rok!

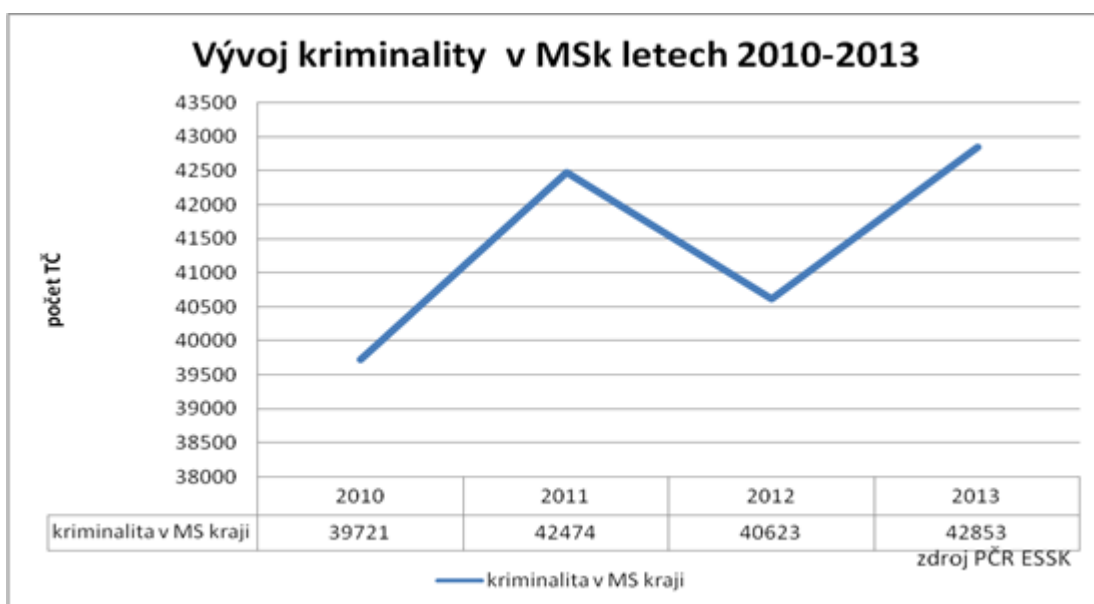
²⁷ Zdroj: koncepce prevence kriminality Moravskoslezského kraje na rok 2012-2016

Graf č. 66: Srovnání vývoje kriminality v ČR

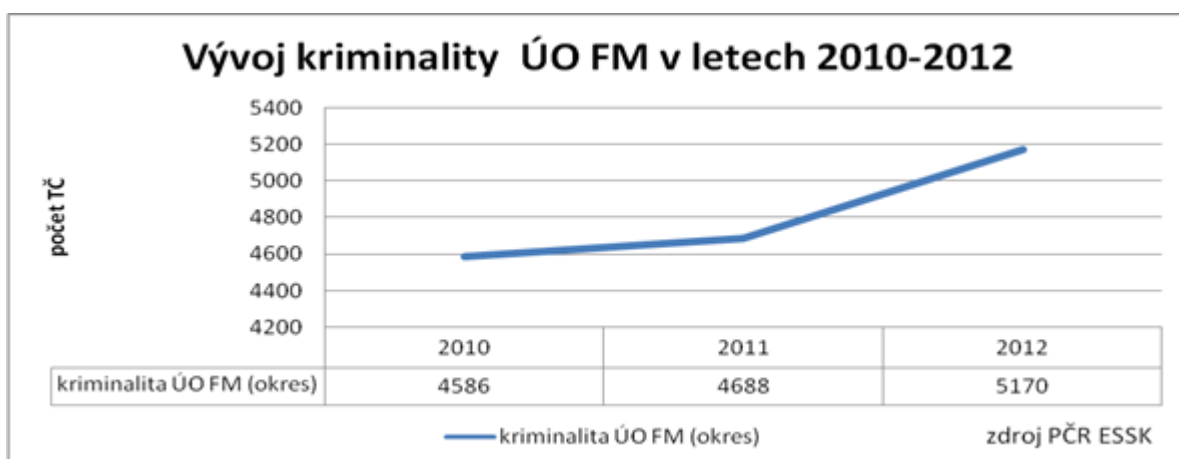
Zdroj: Policejní prezidium

Graf č. 67: Vývoj kriminality v Moravskoslezském kraji

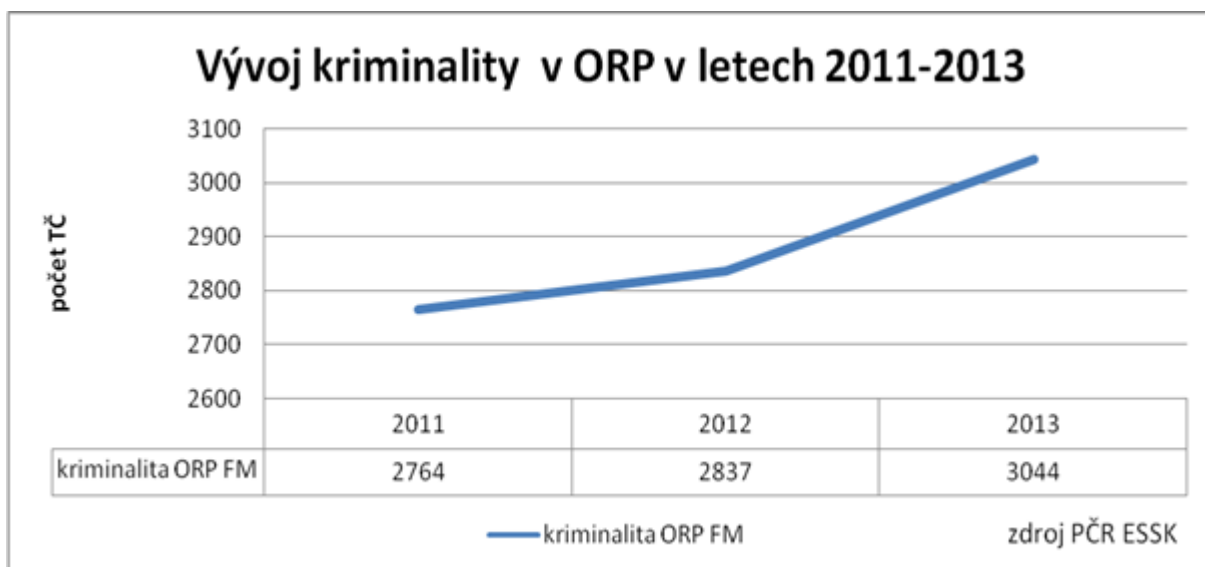
Zdroj: Policie České republiky, KŘP Moravskoslezského kraje

Graf č. 68: Vývoj kriminality v okrese Frýdek-Místek

Zdroj: Policie České republiky, ÚO Frýdek-Místek

Graf č. 69: Vývoj kriminality v území ORP

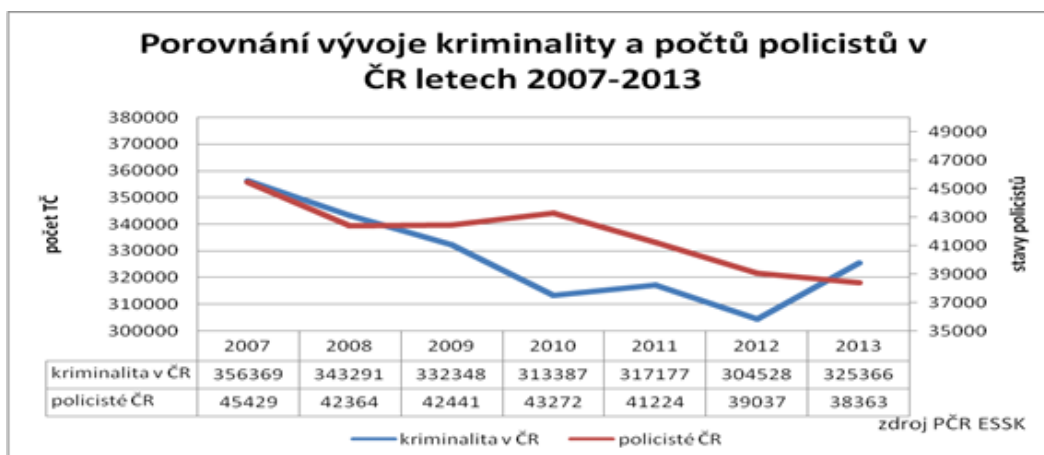

Zdroj: Policie České republiky, ÚO Frýdek-Místek

7.1.3.3.1. Komparace vývoje kriminality a změny ve stavech policistů Policie České republiky

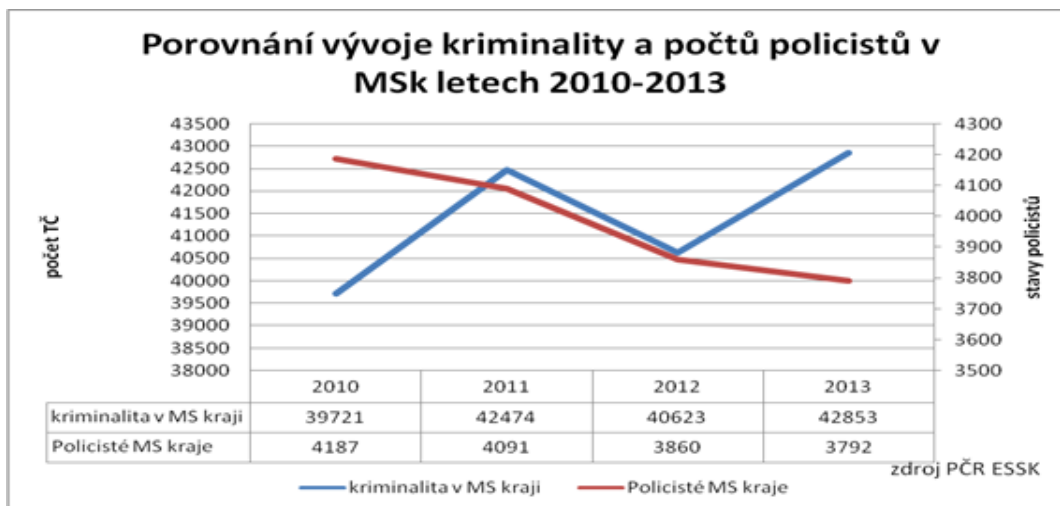
Jak bylo v předchozích kapitolách konstatováno, od roku 2010 dochází k postupnému snižování stavů policistů Policie České republiky. Níže uvedené grafy komparují vývoj kriminality a tyto změny v počtech policistů.

Graf č. 70: Porovnání vývoje kriminality a vývoje stavů policistů v ČR

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 71: Porovnání vývoje kriminality a počtů policistů v kraji

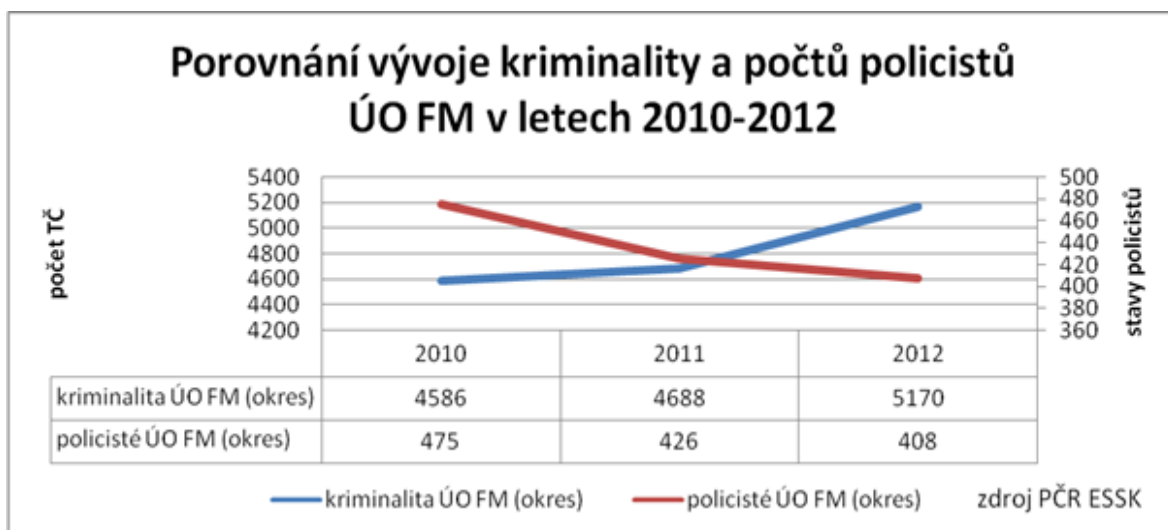

Zdroj: Vlastní zpracování, Policejní prezidium

Z uvedeného grafu je patrný pokles stavů policistů v Moravskoslezském kraji, ačkoliv policie zaznamenala nárůst evidované kriminality. Obdobný trend je v republikovém měřítku.

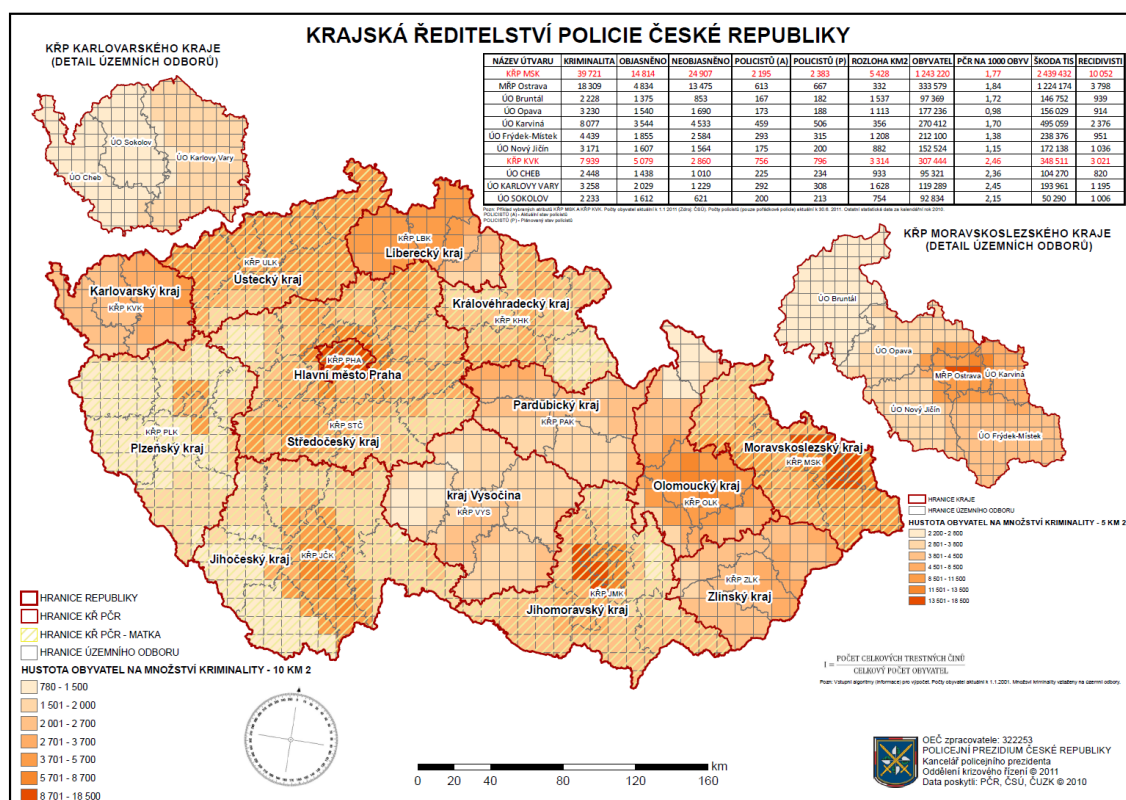
Níže uvedené tabulky dokazují, že republikový a krajský trend v nárůstu kriminality byl zaznamenán rovněž v okrese Frýdek-Místek a v SO ORP Frýdek-Místek. Přitom stavy policistů se dostaly na nejnižší počty posledních let.

Graf č. 72: Porovnání vývoje kriminality a vývoje stavů policistů v okrese

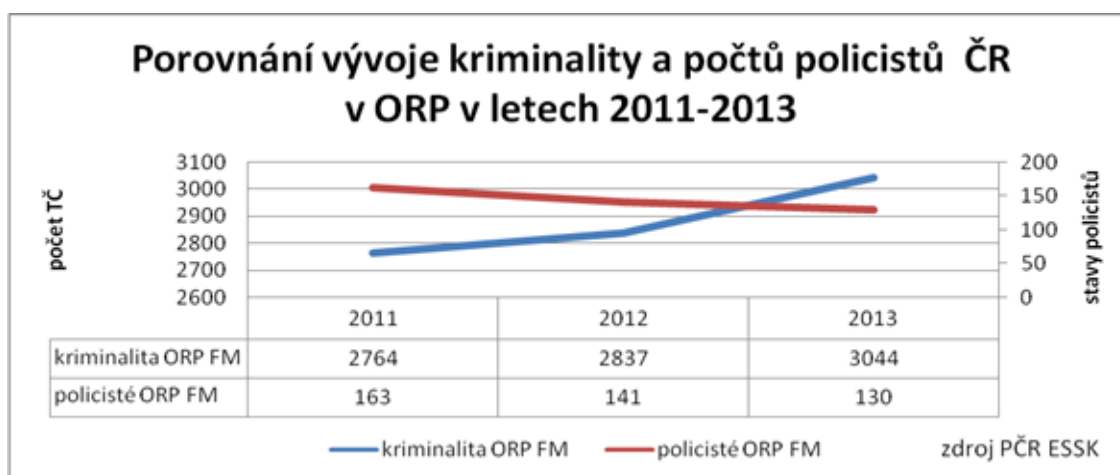
Zdroj: Policie České republiky, Územní odbor Frýdek-Místek

Mapa č. 11: Hustota obyvatel na množství kriminality a obecně sledované parametry

Zdroj: Policejní prezidium

Graf č. 73: Porovnání vývoje kriminality a počtů policistů v ORP

Zdroj: Policejní prezidium

Tabulka č. 130: Zatíženost územních odborů podle indexu kriminality v působnosti MSK

Okres	Počet obyvatel	Absolutní počet - celková TČ	Index	Pořadí
Bruntál	<u>96 671</u>	2 559	264,7	3.
Frýdek-Místek	<u>211 768</u>	4 586	216,6	2.
Karviná	<u>265 379</u>	9 798	369,2	2.
Nový Jičín	152 483	3 321	217,8	4.
Opava	177 294	3 586	202,3	6.
Ostrava – město	<u>332 433</u>	18 242	548,7	1.

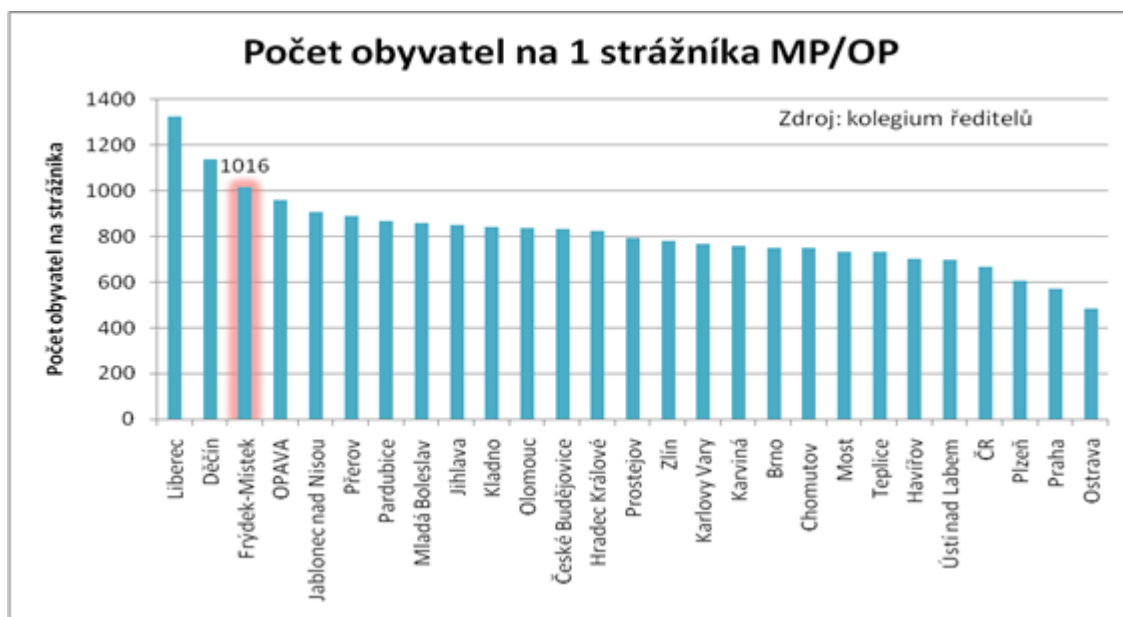
* Index vypočítán na 10tis. Obyvatel

Zdroj: Krajské ředitelství policie MSK. Propočít obyvatel – ČSU, <http://scitani.cz/>

7.1.3.3.2. Srovnání statutárních měst v zatíženosti strážníků městských policí

Policejní přítomnost (viz kapitoly dříve) ovlivňuje nejen pocit bezpečí občanů, ale má vliv na kriminalitu. Vedle státní policie (Policie České republiky) úkoly v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku plní také obecní a městská policie. Na území aglomerace Frýdek-Místek působí strážníci městské policie pouze ve Statutárním městě Frýdku-Místku. Zatíženost strážníků, měřenou přepočtem na počet obyvatel, zobrazuje následující graf.

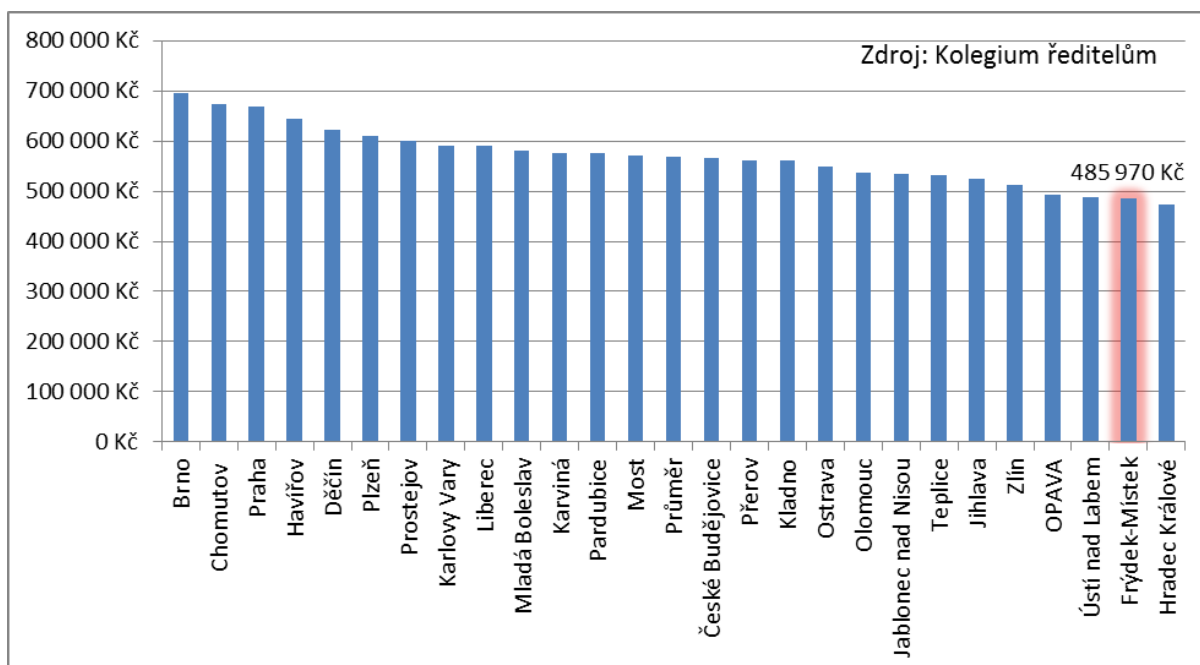
Graf č. 74: Porovnání vybraných měst v počtu obyvatel na jednoho strážníka

Zdroj: Kolegium ředitelů MP ČR

Následující graf srovnává průměrné roční náklady na jednoho strážníka městské policie. Průměrné roční náklady na strážníka městské policie Frýdek-Místek jsou jedny z nejnižších v České republice ve srovnání s podobnými městy (Děčín).

Graf č. 75: Průměrné roční náklady na jednoho strážníka

Zdroj: Kolegium ředitelů MP ČR

7.1.3.4. Finanční analýza - náklady na provoz městské policie

Náklady na mzdy a provoz strážníka městské policie (viz tabulka č. 5) nejsou jedinými náklady, které se váží na provoz městské policie v konkrétním městě nebo obci. Je potřeba si uvědomit, že samotná existence obecní (městské) policie je značně nákladová záležitost. Vedle agendy personální a mzdové je nutné posílení dalších agend spojených s provozem, a to v oblasti technické, právní a dalších. Některé z těchto nákladů jsou uvedeny v tabulce č. 6, avšak tabulka logicky nemůže zohlednit veškeré náklady, které se rozlišují podle náročnosti práce a působnosti městské policie (například provoz kynologie, hipologie atd.).

Tabulka č. 131: Celkové náklady na mzdy strážníka městské policie Frýdek-Místek

Náklady na mzdy a odvody	Kč
Základní plat	174 480
Osobní příplatek	21 600
Zvláštní příplatek	36 000
Příplatky so,ne a noční	36 000
odměny (je-li výborný)	30 000
Celkem bez odvodů	298 080
Odvody zdravotní a sociální pojištění:	101 200
Celkový náklady na mzdy	399 280

Zdroj: MP Frýdek-Místek

Tabulka č. 132: Náklady na strážníka v prvním roce

Náklady v prvním roce	Kč
Výstroj	20 000
Psychologické vyšetření	2 450
Preventivní lékařská prohlídka	400 Kč
Školení (MP Ostrava)	11 000
Pojištění	1 000
Zbrojní průkaz, kolky	1 500
Celkem:	36 350

Náklady každý další rok	Kč
Pojištění:	1 000
Preventivní lékařská prohlídka:	400
Výstroj	5 500
Školení a výcvik	2 000
Celkem	8 900

Vybavení strážníka	Kč
Služební zbraň	16 000
Radiostanice	14 000
Fotoaparát	2 500
Minikamera	2 000

Detektor alkoholu	27 000
Celkem	61 500

Náklady v prvním roce	500 000
Náklady každý další rok	410 000
Další náklady	
vozidla, pohonné hmoty, oleje, pneumatiky, servisní prohlídky; provoz budovy, energie, hovorné	

Zdroj: Městská policie Frýdek-Místek

7.1.3.5. Bezpečnost z pohledu dopravní nehodovosti

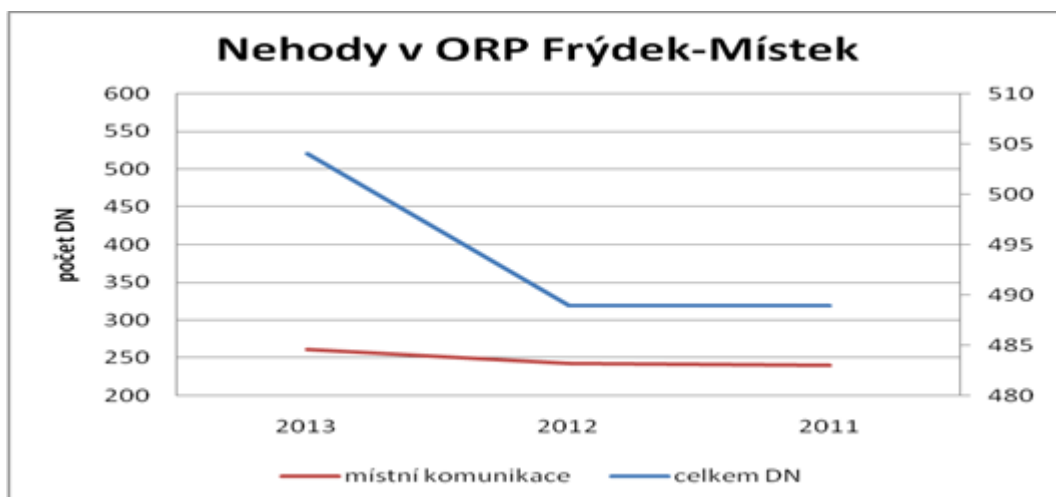
Jedním z indikátorů bezpečnosti je nepochybně dopravní nehodovost. Pravděpodobnost vzniku dopravní nehody je ovlivněna značným množstvím rizikových faktorů. Účinné předcházení dopravním nehodám a jejich následkům je možné vhodnou kombinací dopravně-inženýrských opatření a činností policie v oblasti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Snížení stavů policistů se projevilo zejména v nízkých tarifních třídách, tedy u policistů vykonávajících službu přímé bezpečnostní povahy.

Je nepochybné, že bezpečnost na silnicích je pozorně sledována a hodnocena občany. Pocit jejich bezpečí ovlivňují nejen sledované statistické ukazatele o dopravní nehodovosti, ale také další faktory, například vzájemná ohleduplnost, stav dopravní infrastruktury a podobně.

V roce 2010 byl zveřejněn Euro barometr na téma „Bezpečnost silničního provozu“. Provedený výzkum v něm nabídl přehled názorů občanů Evropské unie na téma bezpečnost silničního provozu a porovnal je s výsledky v jednotlivých členských státech. Devět z deseti Evropanů (94%) považuje za nejzávažnější problém řízení pod vlivem alkoholu (v ČR 88% respondentů). Podle osmi z deseti (78%) je závažným bezpečnostním rizikem nedodržování povolené rychlosti. Většina respondentů (52%, v ČR 55%) si myslí, že pro členské státy by první či druhou prioritou mělo být zkvalitnění silniční infrastruktury. Na první nebo druhou příčku staví 42% Evropanů lepší vymáhání dopravních předpisů (v ČR 50%).

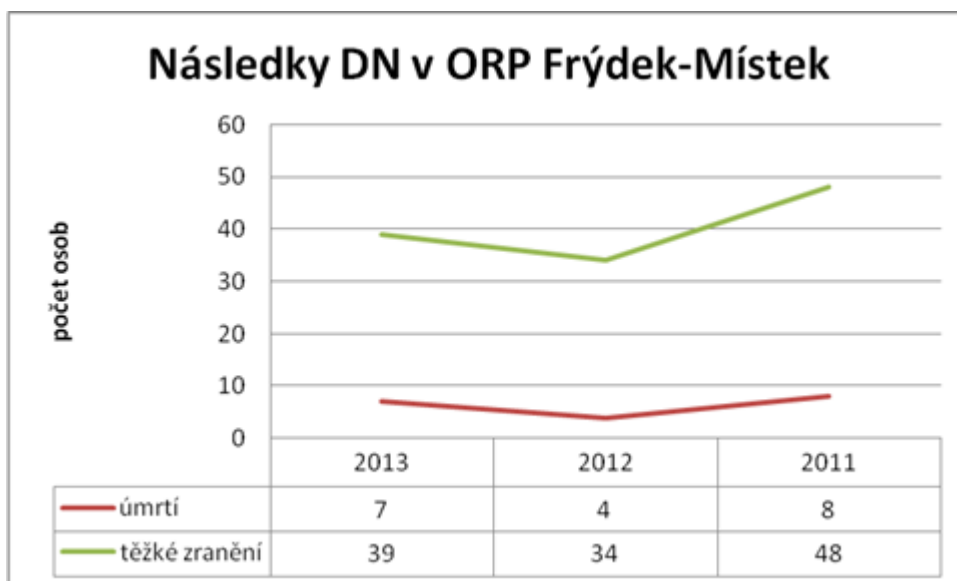
Zmíněný sběr dat pro průzkum Euro barometru 301 byl proveden mezi více na 25 000 respondenty.

Graf č. 76: Vývoje nehodovosti v ORP v letech 2011-2013

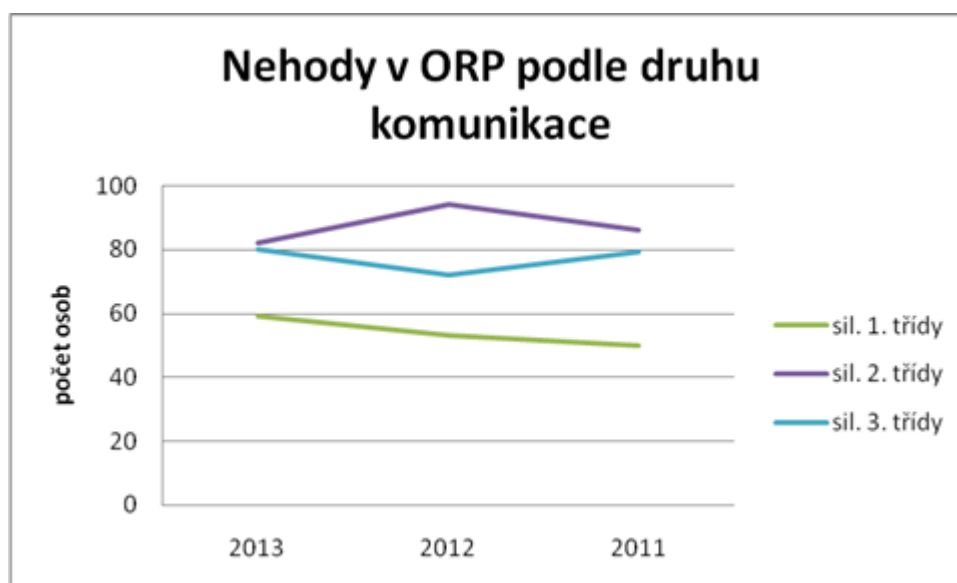
Zdroj: DI ÚO PČR Frýdek-Mísek

Graf č. 77: Následky dopravních nehod v ORP FM v letech 2011-2013

Zdroj: DI ÚO PČR Frýdek-Mísek

Graf č. 78: Dopravní nehody v ORP FM podle druhu komunikace v letech 2011-2013

Zdroj: DI ÚO PČR Frýdek-Mísek

7.1.4. Zhodnocení meziobecní spolupráce v oblasti bezpečnosti

Proces deindustrializace společnosti se logicky nevyhnul Frýdecko-Místecké aglomeraci. Jako v celé společnosti, také v této aglomeraci se prohlubují rozdíly mezi různými příjmovými skupinami obyvatel, roste anonymita, zvyšuje se individualizace společnosti a stále více se setkáváme s projevy rasové nesnášenlivosti či přehnaného nacionalismu. Obchodování se přesouvá do centra města, kde se kumuluje množství zboží, zákazníků, peněz a současně roste anonymita a tvoří se příhodné podmínky pro patologické jevy. Obce jsou stále více propojeny mezi sebou a s jádrovým městem. Logicky dochází k větší mobilitě osob. Ze všech těchto důvodů je potřebný meziobecní přístup k předcházení bezpečnostním rizikům. Rozpočtové škrtky v resortu Ministerstva vnitra a Policie České republiky v posledních letech způsobily pokles stavů policistů v přímém výkonu služby. Z provedených mezinárodních srovnávacích studií o policejní hustotě vyplývá, že většina zemí EU má menší policejní hustotu než Česká republika. Proto se dá předpokládat, že obce budou muset sehrávat větší roli v oblasti prevence kriminality a bezpečnosti.

Problematika spolupráce mezi obcemi a spádovým statutárním městem byla částečně popsána v jednotlivých kapitolách. Problematika prevence kriminality a bezpečnosti je specifická právě v tom, že vyžaduje multidisciplinární a multioborový přístup a předpokládá spolupráci a součinnost participujících stran.

7.1.4.1. Oblast krizového řízení a krizového plánování

Oblasti krizového řízení a krizového plánování zastřešuje Hasičský záchranný sbor, jako jedna ze základních složek IZS. HZS sehrává dominantní roli v ochraně obyvatelstva. Je zpracovatelem krizového plánu ORP Frýdek-Místek. V rámci krizové připravenosti disponují technickými prostředky a vybavením pro případné řešení mimořádných událostí.

Stávající legislativa (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů), poměrně dostatečně řeší působnost obcí v této oblasti.

Starosta obce s rozšířenou působností ORP Frýdek-Místek (primátor) podle zákona zajišťuje připravenost správního obvodu ORP na řešení krizových situací; ostatní orgány obce s rozšířenou působností se na této připravenosti podílejí. Primátor řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků prováděná územními správními úřady s působností ve správním obvodu ORP, orgány obcí, právníckými osobami a fyzickými osobami ve správním obvodu ORP. Za tímto účelem zřizuje a řídí bezpečnostní radu pro území správního obvodu ORP, organizuje přípravu správního obvodu na krizové situace a podílí se na jejich řešení a schvaluje po projednání v bezpečnostní radě krizový plán.

Starosta obce pak zajišťuje připravenost obce na řešení krizových situací, zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce, kdy správní úřady se sídlem na území obce, právnícké osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny stanovená krizová opatření splnit. Starosta dále plní úkoly stanovené primátorem a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení a úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu ORP. Obecní úřad dále za účelem zajištění připravenosti obce na řešení krizových situací organizuje přípravu obce na krizové situace, poskytuje Magistrátu města Frýdek-Místek podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu ORP.

V rámci Magistrátu města Frýdek-Místek jsou zřízena tři tabulková místa zabývající se problematikou krizového řízení. Primárně zajišťují záležitosti spojení s bezpečnostní radou a krizovým štábem pro celé ORP. Nad rámec zákona je pro každou obec ve správním území ORP zpracován samostatný krizový plán s konkrétními daty a informacemi pro danou obec, který obsahuje:

- karty spojení na důležité organizace v obci (školská zařízení, ubytovací zařízení, firmy disponující technikou a materiálem potřebným k řešení mimořádné události) + karty spojení na poradní orgány (KVS, KHS, dispečink Povodí Odry, BIC HZS MSK, PČR, spojení na pracovníky oddělení KŘPO a HZS MSK ÚO FM)
- rozpracování konkrétních možných rizik na daném území (co má starosta dělat když propukne např. ptačí chřipka, sněhová kalamita, povodeň, sesuv, atd.), tedy věcný a stručný popis řešení situace
- mapu území dané obce se zakreslenými informacemi důležitými pro krizové řízení.

Ze zpracovaných dotazníků a z provedených analýz nevyplynuly problémy v oblasti krizového řízení a krizového plánování. Nejčastějšími řešenými problémy byly sněhové kalamity, větrné bouře s krupobitím a bleskové povodně. Stávající legislativa je vyhovující a dává prostor pro meziobecní spolupráci, která je využívána. V konkrétních podmínkách Statutárního města, jako obce s rozšířenou působností, je výhodou jednak dislokace dalších

složek IZS ve městě, ale také existence městských společností (TS, a.s.; DISTEP...), které disponují prostředky využitelnými pro řešení vzniklých krizových situací.

7.1.4.2. Oblast veřejného pořádku a bezpečnosti

Jak bylo v analýze konstatováno, dohled nad veřejným pořádkem a bezpečností vykonává s omezenými prostředky Policie České republiky a Městská policie ve Frýdku-Místku. Vzhledem k tomu, že útvary Policie České republiky jsou dislokovány pouze ve čtyřech místech (z 37 měst a obcí), je logické, že služba není rovnoměrně plošně pokryta. Nadstandardně je služba vykonávána zpravidla v místě dislokace (dohled nad BESIP u škol). Stávající počty policistů a výhled do budoucna neumožňuje další vznik základních útvarů, policejních služeben nebo úředních místností. Silnou stránkou v této oblasti však je skutečnost, že některé útvary s krajskou působností Policie České republiky mají sídlo v jádrovém městě aglomerace. Zde je prostor pro další navazování spolupráce.

Ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek je zřízena pouze jedna městská (obecní) policie a to ve městě Frýdku-Místku, kde v současné době vykonává službu téměř 60 strážníků. Ze srovnání s jinými statutárními městy, zejména v jejich zatíženosti (počítáno počet obyvatel na jednoho strážníka), vyplynulo, že tento stav je velmi nízký. I přes navýšení těchto stavů, schválené zastupitelstvem v roce 2014, se nedaří tyto počty navýšit. Hlavní důvodem je vysoké procento těch uchazečů, kteří nesplní podmínky výběrového řízení. Tato personální nedostatečnost je do jisté míry limitem navazování další spolupráce a rozšiřování kompetencí v oblasti prevence a veřejného pořádku v rámci ORP. V současné době v rámci meziobecní spolupráce působí městská policie také ve městě Paskov. Další veřejnoprávní smlouva o spolupráce mezi městy a obcemi nebyla navázána.

V jádrovém městě spolupracuje státní a městská policie na několika úrovních. Vedoucí územního odboru Policie České republiky je členem bezpečnostní rady města. V rámci projektu „Bezpečný Frýdek-Místek“ a „Komise prevence kriminality“, probíhá spolupráce městské policie, odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality a Územního odboru policie (také oddělení tisku a prevence KŘ). V roce 2013 byly sjednoceny „okrsky“ pro výkon hlídkové a obchůzkové služby Policie České republiky a městské policie. Každý týden probíhá koordinační schůzka k bezpečnostní problematice, jejíž účastníky je vedoucí obvodního oddělení policie, ředitel městské policie a vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality. Zde je prostor o možnost další součinnosti a spolupráce v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku.

7.1.5. Analýza rizik

Riziko, je nebezpečí vzniku události, které může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu a není ani nemožná, ani jistá. Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadů na dosažení cílů strategie. Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu.

Tabulka 133: Analýza rizik

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení rizika
		P	D	V = P×D	
Finanční riziko	Nedostatek FP na zajištění bezpečnosti občanů	3	5	15	Dlouhodobé plánování financování bezpečnosti Využití externích zdrojů financování meziobecní spolupráce
	Udržitelnost projektů financovaných z fondů EU	2	4	8	Hledání zdrojů financován
Organizační riziko	Neochota obcí ke spolupráci	3	4	12	Jednání o meziobecní spolupráci v celé aglomerace
		3	4	12	
Právní riziko	Časté změny legislativy	3	3	9	Tlak na zákonodárce, meziobecní spolupráce

Zdroj: Vlastní zpracování

7.1.6. SWOT analýza

SWOT analýza je komplexní metoda kvalitativního hodnocení, kdy rozčleníme faktory rozvoje do čtyř skupin na silné a slabé stránky (vnitřní faktory), příležitosti a hrozby (vnější faktory), a to vždy z hlediska subjektu hodnocení. Pro správné uplatnění SWOT analýzy je klíčový fakt, že příležitosti a hrozby jsou definovány jako parametry prostředí, které nejsou pod přímou kontrolou místní správy a mají významné dopady na socio-ekonomický rozvoj regionu. Silné a slabé stránky jsou faktory alespoň částečně kontrolovatelné místní správou.

Tabulka č. 134: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Existence Městské policie v jádrovém městě	Blízkost velkých měst zasažených kriminalitou
Výhodná poloha obcí v blízkosti jádrového města	Existence sociálně vyloučené lokality
Existence specializovaného pracoviště bezpečnostních rizik a prevence kriminality v jádrovém městě	Jádrové město je tranzitním místem
Existence složek IZS v jádrovém městě	Dopravní přetíženost centra jádrového města
Existence společnosti zabývající se údržbou města	Vysoká nezaměstnanost
Dislokace útvarů PČR v jádrovém městě	Lokality s nedostatečně zajištěnou bezpečností chodců a cyklistů
	Vysoká koncentrace obchodních řetězců ve městě
	Nedostatečná kapacita parkovacích míst v jádrovém městě
	Vysoká koncentrace bezdomovců ve městě
Příležitosti	Hrozby
Možnost zapojení obcí a měst do spolupráce	Snižování pocitu bezpečí občanů
Vytvoření společných programů prevence	Zvyšování kriminality
Využití existence odborného pracoviště jádrového města, které se zabývá prevencí kriminality	Zvyšování dopravní nehodovosti
Využití informačních možností jádrového města	Zhoršování životního prostředí negativními vlivy dopravy
Dostavba a propojení cyklistických stezek pro rekreaci i dojížděku do zaměstnání	Změna legislativy
Zlepšení dopravní dostupnosti rozvojových ploch s přínosem nových pracovních příležitostí	
Zlepšení dopravní obslužnosti aglomerace systémem vlakotramvaje	
Využití nástroje aktivní politiky zaměstnanosti veřejně prospěšných prací k údržbě komunikací	

Zdroj: Vlastní zpracování

Aglomerace Frýdek-Místek, zejména pak jádrové město Frýdek-Místek, bezprostředně sousedí s velkými městy, jako jsou Ostrava, Havířov, Třinec, Český Těšín. Blízkost těchto aglomerací má za následek velkou migraci osob mezi městy. Města jsou spojena páteřními komunikacemi, což spolu přináší také bezpečnostní a sociální rizika. Frýdek-Místek je tranzitním městem, přes které denně, na cestě mezi těmito městy, cestuje mnoho osob, ale je také hlavním tahem do Polska a na Slovensko. Velký podíl obyvatel stále pracuje pro důlní

společnost OKD, a. s., která je jedním z největších zaměstnavatelů v regionu. Další významní zaměstnavatelé sídlí v průmyslové zóně v Nošovicích, kde dojíždí mnoho osob, které nejsou občany ORP. Tak, jako jiná místa v Moravskoslezském kraji, také Frýdecko-Místeko se potýká s problémy restrukturalizace průmyslu, což způsobuje zásadní změny v zaměstnanosti. Ze strany samospráv je vyvíjeno maximální úsilí na rozvoj aglomerace, ale řešení problému nezaměstnanosti je nutné podporovat rozvojem průmyslových zón a dopravní infrastruktury. Se zmiňovanou restrukturalizací průmyslu souvisí také výstavba obchodních center ve městech. Frýdek-Místek se stal pro investory těchto center atraktivním místem, a proto v posledních letech přímo v jádrovém městě vyrostlo několik hypermarketů a další se staví. Hustota a stav obchodních sítí a dopravní infrastruktury je významným faktorem, ovlivňující dopravní dostupnost a atraktivitu regionu. Tyto všechny faktory ovlivňují bezpečnostní situaci a mohou zvýšit bezpečnostní a sociální rizika. Kromě známých faktorů, ovlivňující bezpečnost, se stále častěji ve Frýdecko-Místecké aglomeraci setkáváme s riziky souvisejícími s koncentrací obchodních center. Je to zejména fenomén bezdomovectví, ale také vysoká latence krádeží v obchodních centrech.

Příležitostí pro zlepšení bezpečnostní situace v aglomeraci je dislokace mnoha útvarů Policie České republiky, které mají krajskou působnost, v jádrovém městě. Další příležitosti a možnosti rozšíření působnosti je možné hledat u Městské policie Frýdek-Místek, která na základě veřejnoprávní smlouvy působí pouze v jednom dalším městě aglomerace. Další spolupráce je však možná jen při navýšení personálního stavu strážníků. Od počátku roku 2013 působí v rámci Magistrátu města Frýdek-Místek specializované pracoviště, zabývající se prevencí kriminality a bezpečnostními riziky ve městě. Zde lze také vidět příležitost pro snižování bezpečnostních a sociálních hrozeb v regionu.

7.1.7. Souhrn analýz

Z provedené analýzy a výše uvedených dat je zřejmá reálnost hrozby sociálních rizik, která mají výrazný vliv na bezpečnostní situaci ostravského regionu, ale také jeho okolí, ke kterému SO ORP Frýdek-Místek patří. Z uvedeného důvodu je vhodné dále zkoumat ostatní rizikové oblasti, kde není situace sice detailně popsána.

Z provedených průzkumů, ale i z veřejně prezentovaných názorů představitelů samospráv (viz dopisy starostů a primátorů měst ministroví vnitra a policejnímu prezidentovi) lze vyvodit závěr, že snižování početních stavů policistů může být jedním z klíčových faktorů pro další zhoršování bezpečnostní situace. Po všech dosud provedených reorganizacích policie je možnost přesunu policistů v rámci stávajících počtů nereálná.

Bezpečnostní situace v oblasti Frýdecko-Místeka a její předpokládaný vývoj, vyplývající ze specifických sociálních aspektů regionu, vyvolává v Policii ČR objektivní personální potřebu, kterou nelze pokrýt jinak, než posílením stavů policistů z vnějších zdrojů. Jednou z možností je využití potenciálu obecních a městských policií, doplněnou o vhodné projekty prevence kriminality.

7.2.Návrhová část pro oblast aglomerace

7.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Bezpečnost a prevence“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti zaměstnanosti a podpory podnikání.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma zaměstnanost a podpora podnikání.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců starostů z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma bezpečnost a prevence.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout.

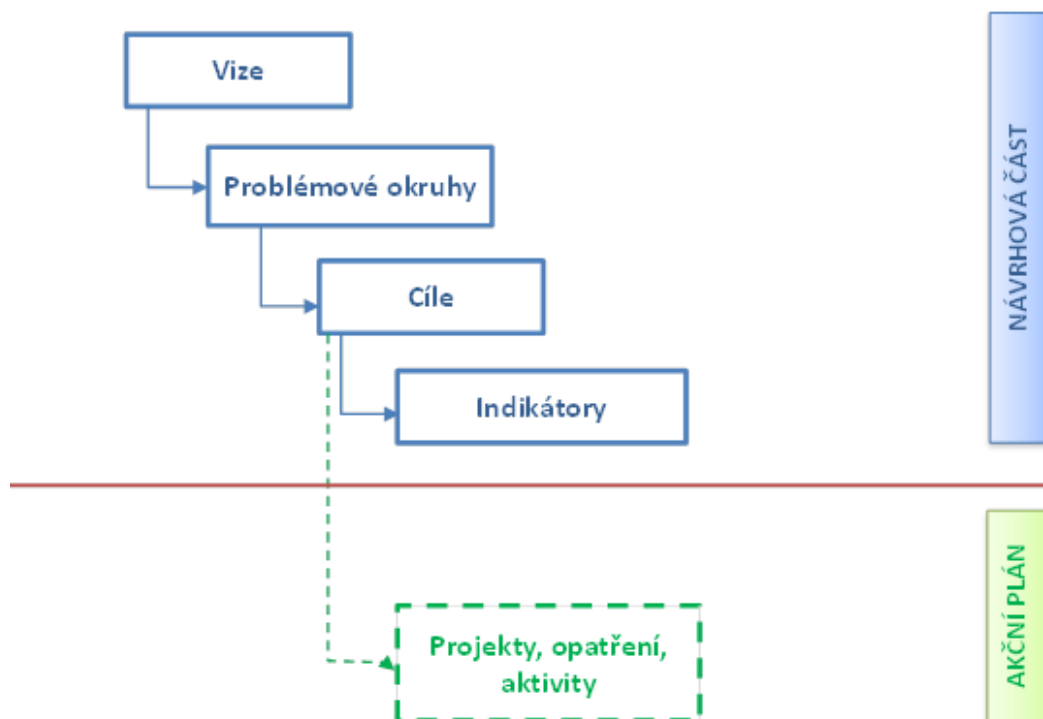
Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma bezpečnost a prevence. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu bezpečnost a prevence je uvedena v níže uvedeném schématu.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

7.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize meziobecní spolupráce

Obyvatelé Frýdecko-Místecka se cítí spokojeně. Jsou aktivní a zodpovědní za kvalitu svého života, životů svých blízkých i sousedů. Obce společně řeší problémy a potřeby svých obyvatel. Sdružují své zdroje s cílem kvalitního plnění svých povinností. Ceněnými hodnotami ve společnosti jsou rodina, práce a vzdělání.

Obce a místní organizace vytvářejí podmínky **pro zaměstnávání a podnikání** obyvatel i pro sladění rodinného a profesního života. Školy jsou centrem všestranného vzdělávání a volnočasových aktivit s důrazem na základní kompetence, lokální identitu a přípravu do života. Pro potřebné občany je dostupné poradenství a **sociální služby**, které jsou poskytovány v domácím prostředí nebo v blízkosti domova a rodiny klienta. Moderní a efektivní **odpadové hospodářství** je výsledkem rovnocenného a transparentního partnerství obyvatel, obcí a provozovatelů zařízení. Nezbytnou podmínkou kvalitního života v aglomeraci je **bezpečnost**.

Slogan: Frýdecko-Místecko společně k hodnotám – rodina, práce, vzdělání!

Bezpečnost a prevence	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2	Problémová oblast 3
	Nedostatečná komunikační strategie v oblasti bezpečnosti (bezpečnostních a sociálních rizik) ze strany orgánů veřejné správy a samosprávy	Nerovnoměrné rozložení bezpečnostních sil v území ORP	Nedostupnost preventivních programů mimo území jádrového města (neexistuje koordinace projektů)
	cíl 1.1	cíl 2.1	cíl 3.1
	Pravidelně zjišťovat úroveň pocitu bezpečí - veřejného mínění občanů	Rozšíření působnosti Městské policie Frýdek-Místek mimo území statutárního města do celé aglomerace	Vytvoření společného pracoviště pro oblast prevence kriminality v rámcí území aglomerace
	cíl 1.2	cíl 2.2	Cíl 3.2
	Vytvoření interaktivního portálu – webových stránek (Bezpečné Frýdecko- Místecko)	Vytvoření bezpečnostní komise pro celou aglomeraci	Vytvoření komise prevence kriminality aglomerace

7.2.2.1. Problémová oblast I – Nedostatečná komunikační strategie v oblasti bezpečnosti (bezpečnostních a sociálních rizik) ze strany orgánů veřejné správy a samosprávy

Věcné argumenty

V rámci prevence bezpečnostních a sociálních rizik je zapotřebí přijmout vhodnou komunikační strategii aglomerace, která bude o těchto rizicích věcně informovat, ale nebude podporovat nárůst pocitu ohrožení, který vyvolávají některá komerční média. Cílem této strategie je zvyšování účinnosti procesů spojených s komunikací s obyvatelstvem jako nedílnou součástí připravenosti aglomerace na bezpečnostní hrozby a krizové situace. Dále pak dosažení odpovídající informovanosti obyvatelstva o motivech a možném chování osob páchajících trestnou činností, včetně extremistických skupin.

V obecné rovině komunikační politika informuje o aktivitách měst a obcí a svými nástroji spolupůsobí na cílové skupiny, tak aby byly tyto aktivity, produkty či informace o nich vnímány věcně. Komunikační politika se dělí na externí a interní. Cílem externí komunikační politiky je vytvoření pozitivní image měst a obcí pro turisty, návštěvníky a potenciální investory. Interní komunikační politika je zaměřena na cílové skupiny občanů a místních podnikatelů. Nástroje externí a interní komunikační politiky jsou téměř identické, liší se pouze způsob využití těchto nástrojů vzhledem ke strategickým prioritám a cílovým skupinám. Komunikační politika má mít interaktivní charakter a musí zajišťovat zpětnou vazbu. Pro tvorbu interní komunikační strategie jsou nutné informace o občanech aglomerace, jak důvěřují jednotlivým zdrojům informací, kdo jsou tvůrci veřejného mínění.

Příčiny problému

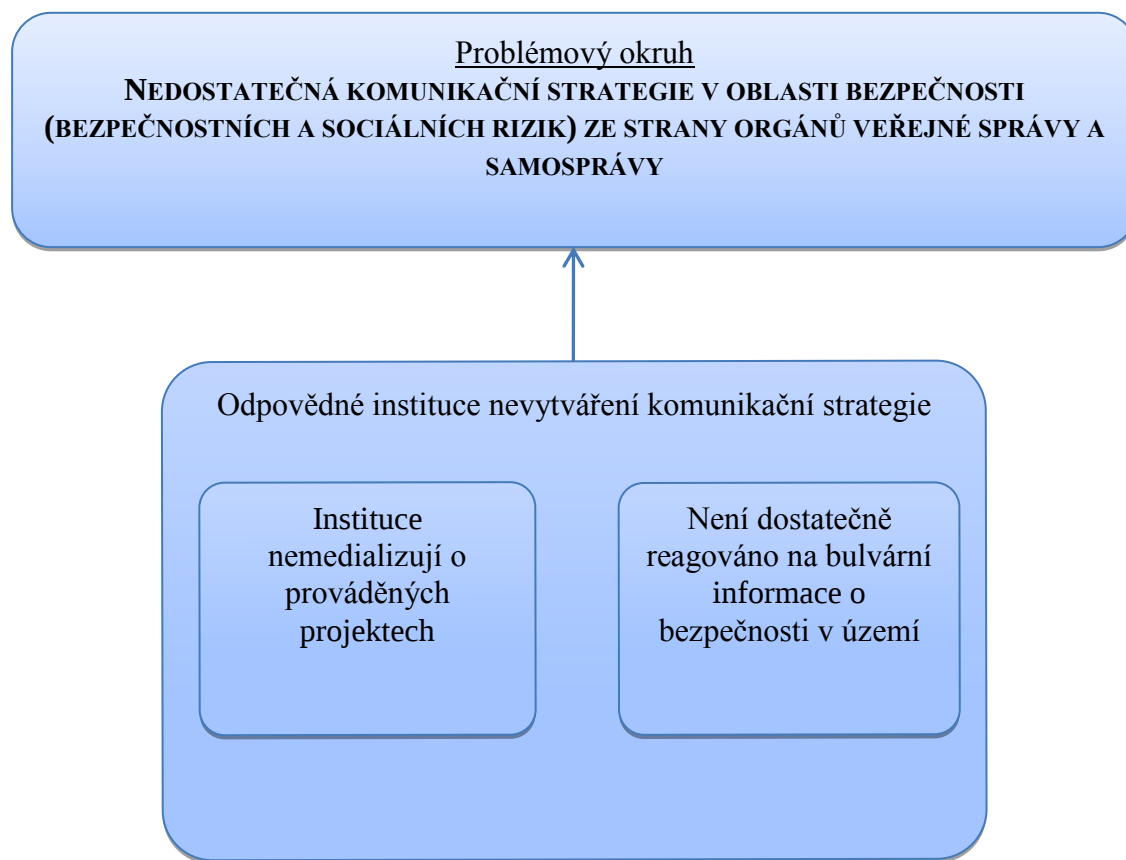
Instituce odpovědné za bezpečnostní situaci v území nedostatečně vytvářejí komunikační strategie, pomocí níž vhodně komunikují o bezpečnostních a sociálních hrozbách, stavu bezpečnostní situace. Naopak pocit přehnaného a do jisté míry neexistujícího ohrožení vzniklá z informací zveřejňovaných zejména bulvárními médii.

Důsledky neřešení problému

Jedním z důsledků neexistence vhodné komunikační strategie může být ztráta pocitu bezpečí občanů a hrozba dalšího snižování bazální důvěry ve společnosti. Lidé rezignují na bezpečnostní hrozby, nespolupracují s odpovědnými institucemi, neoznamují trestnou činnost, zvyšuje se tak latence trestné činnosti.

Zvyšující se frustrace občanů má za důsledek nárůst extrémistických nálad ve společnosti, které může vyústit i v hromadné nepokoje proti minoritám. Například v Duchcově, Českých Budějovicích nebo Ostravě.

Strom problémů

7.2.2.2. Problémová oblast II – Nerovnoměrné rozložení bezpečnostních sil v území ORP

Věcné argumenty:

Město Frýdek-Místek je sídlem městské policie a územního odboru krajského ředitelství policie České republiky, který zajišťuje všechny základní policejní činnosti v území okresu Frýdek-Místek. Na území města (areál bývalých kasáren MV Bahno) jsou dislokována další pracoviště s působností přesahující Moravskoslezský kraj (speciální pořádková jednotka a zásahová jednotka).

Ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek jsou dislokována následující obvodní oddělení Policie ČR:

Obvodní oddělení Brušperk
Obvodní oddělení Nošovice
Obvodní oddělení Frýdek-Místek
Obvodní oddělení Palkovice

Ve zbývajících obcích nejsou dislokovány bezpečnostní složky vůbec.

Příčiny problému

Dislokace útvarů Policie České republiky je dána historicky a její rozložení je víceméně nahodilé. Základní útvary policie jsou v ORP Frýdek-Místek pouze ve dvou městech a dvou obcích. V důsledku restrikcí v rozpočtech ministerstev došlo v posledních letech k velkému úbytku stavů policistů. Toto mělo za následek mj. zrušení obvodního oddělení v obci Krásná (výkon služby zejména v DSO Povodí Morávky). Na základních útvarech policie v rámci ORP Frýdek-Místek vykonává výkon služby nejnižší počet policistů v porevoluční historii.

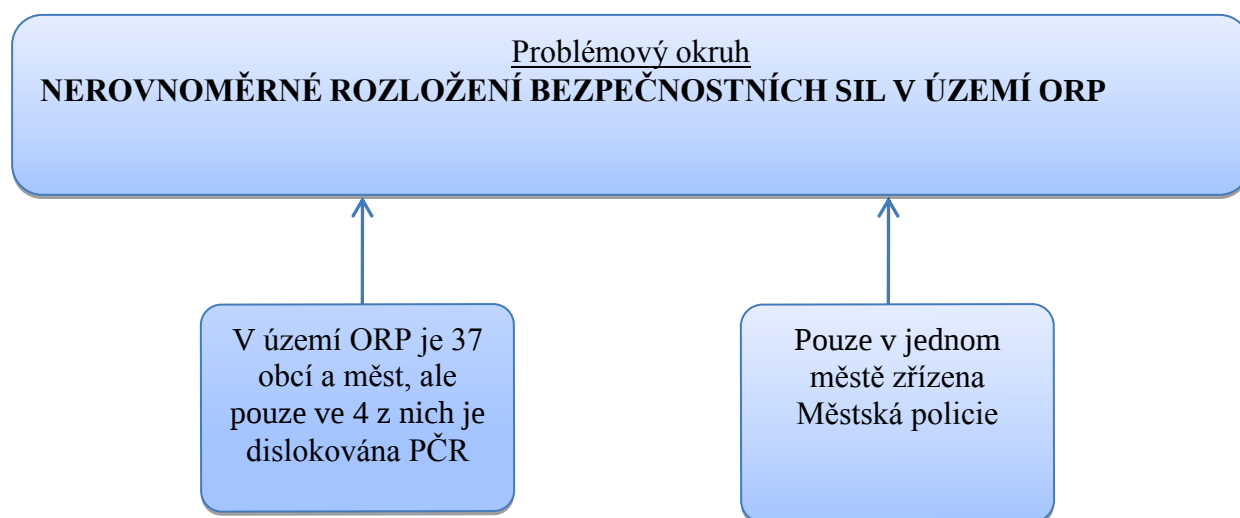
Nelze předpokládat, že v následujících letech bude přibývat policistů. Rovněž nelze uvažovat o tom, že se bude zahušťovat síť základních útvarů v rámci územního odboru PČR Frýdek-Místek. Policie bude pravděpodobně více směřovat ke zřizování jednotek tzv. kasárenského typu (speciální pořádková jednotky), které jsou určeny primárně k zákrokům pod jednotným velením. Tradiční hlídková a obchůzková služba je vykonávána méně často, mnohdy jedinými hlídkujícími policisty jsou strážníci městské policie.

Důsledky neřešení problému

Již nyní vidíme důsledky poklesů stavu policistů, spočívající v omezení tradiční hlídkové a obchůzkové služby. V jádrovém městě je stále častěji tato služba vykonávána pouze městskou policií. Obce, kde obecní policie není zřízena, se musí spoléhat pouze na policii státní, která má omezené možnosti pro řešení bezpečnostních problémů. Toto vše může mít za následek jednak snižování pocitů bezpečí občanů a ke ztrátě důvěry občanů v instituce řešící kriminalitu a v konečném důsledku k nárůstu kriminality.

Nenavázáním meziobecní spolupráce a nerozšířením veřejnoprávních smluv s městskou policií bude v obcích dále setrvávat nespokojenost s rozložením bezpečnostních sil v území.

Strom problémů

7.2.2.3. Problémová oblast III – Nedostupnost preventivních programů mimo území jádrového města (neexistuje koordinace projektů)

Věcné argumenty

Možnost realizace některých preventivních programů a aktivit v rámci měst a obcí závisí mj. na míře podpory ze strany odpovědných orgánů. Primárně jsou ze strany MV podporovány projekty ve větších městech, které navíc musí splnit podmínku vyššího indexu kriminality, vyššího počtu nezaměstnaných a vyplácených sociálních dávek. Pomoc při přípravě a realizace preventivních programů a aktivit ve směru k malým obcím, které nesplňují tato kritéria, je spíše výjimkou.

Statutární město Frýdek-Místek disponuje kromě městské policie odborným personálem, který se zabývá prevencí kriminality a bezpečností komplexněji. Kromě koordinátora prevence kriminality funguje protidrogový koordinátor a další odborníci v oblasti sociálních rizik.

V roce 2012 vzniklo v rámci Magistrátu města Frýdek-Místek specializované pracoviště, které se zabývá bezpečnostními riziky a prevencí kriminality (odbor bezpečnostních rizik a prevence kriminality). V současné době toto pracoviště působí výhradně na území města. Po případném personálním posílení pracoviště je možné, aby působnost tohoto pracoviště měla přesah do celého území aglomerace, podle vyhodnocení rizik. Mohlo by se stát výchozí platformou pro meziobecní spolupráci, tedy jako nosné koordinační a metodické pracoviště v oblasti bezpečnosti, krizového řízení a prevence kriminality.

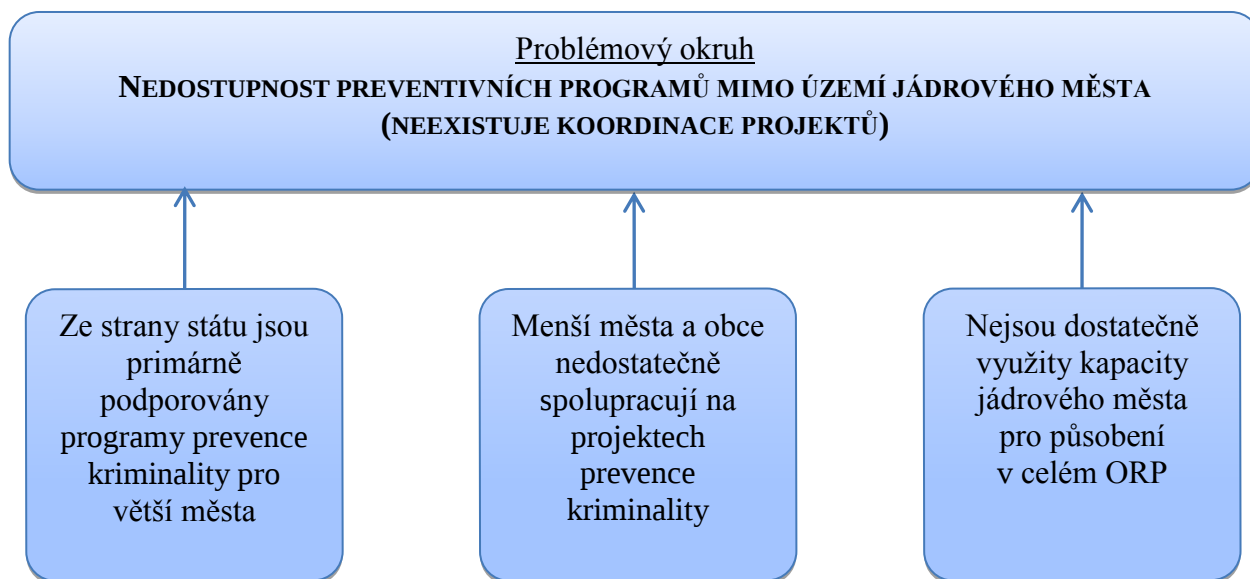
Příčina problému

Preventivní programy jsou, mimo jádrové město prováděny nekoordinovaně a spíše sdílením dobré praxe, než koncepční koordinovanou činností. Vzniklá řešení jsou mnohdy nekompatibilní (například kamerové systémy...) a jejich nákladovost je tak zpravidla vyšší. Nedostatečné využití potenciálu jádrového města je pak nahrazována spíše nadšením a entuziasmem osvětlených zastupitelů měst a obcí. Realizovaná řešení jsou potom zajímavými originály, někdy však bez funkčnosti a kompatibility.

Důsledky neřešení problému

Jak bylo naznačeno, důsledkem nekoordinovaného postupu v rámci preventivních projektů může být snížení pocitu bezpečí občanů, zhoršení bezpečnostní situace a zvýšení kriminality v území. Dalším důsledkem může být zbytečné zvýšení nákladů neodbornými bezpečnostními řešeními.

Strom problémů

7.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečná komunikační strategie v oblasti bezpečnosti (bezpečnostních a sociálních rizik) ze strany orgánů veřejné správy a samosprávy
Cíl 1.1	Pravidelně zjišťovat úroveň pocitu bezpečí - veřejného mínění občanů
Popis cíle	Komunikační politika má mít interaktivní charakter a musí zajišťovat zpětnou vazbu. Nezbytným nástrojem komunikační strategie v oblasti bezpečnosti je pravidelné zjišťování, jak bezpečně se občané cítí v území. Tento pocit bezpečí nelze zjistit z žádných statistik, které sledují instituce odpovědné za bezpečnost a prevenci kriminality. Jedním z vhodných nástrojů pro měření stavu pocitu bezpečí je výzkum veřejného mínění, prováděný formou dotazníků – ankety. Jde o nenákladný a efektivní způsob, jak zjistit míru důvěry občanů v jednotlivé instituce odpovědné za bezpečnost v území. Pilotně byl tento průzkum úspěšně proveden v roce 2013 ve Frýdku-Místku.
Hlavní opatření	Právní opatření • zpracování návrhu společné smlouvy (memoranda) o společném zjišťování úrovně veřejného mínění občanů • posouzení, bude-li průzkum prováděn dodavatelsky, případně prostřednictvím zaměstnanců měst a obcí Ekonomická opatření • rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých variant řešení průzkumu

	Nastavení parametrů sběru informací od občanů • stanovení rozsahu ankety a počtu otázek • posouzení okruhů otázek, na které budou respondenti odpovídat • stanovení potřebného vzorku respondentů, • stanovení četnosti – frekvence provádění měření Výběr ekonomicky efektivní varianty průzkumu • porovnání podmínek od stávajících poskytovatelů • příprava a realizace společného výběrového řízení Realizace průzkumu
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Počet obcí s komunikační strategií v oblasti bezpečnosti • Počet zapojených obcí do pilotního průzkumu
Správce cíle	Předseda DSO Slezská brána / primátor

Problémový okruh 1	Nedostatečná komunikační strategie v oblasti bezpečnosti (bezpečnostních a sociálních rizik) ze strany orgánů veřejné správy a samosprávy
Cíl 1.2	Vytvoření interaktivního portálu – webových stránek (Bezpečné Frýdecko-Místeko)
Popis cíle	Nezbytnou součástí komunikační politiky je maximální využití všech možností pro prezentování dobré praxe, úspěšných projektů atd. Kromě tištěných médií je vhodné využít elektronických médií, zejména pak internetu. Cílené internetové stránky zaměřené na problematiku bezpečnosti a prevenci kriminality obecně patří mezi vyhledávané portály a to nejen občany, ale také novináři. Při vhodné skladbě stránek je možné dosáhnout vysoké efektivity v prezentování a takto zvýšit míru důvěry občanů v jednotlivé instituce odpovědné za bezpečnost v území. Pilotně byly takového webové stránky spuštěny v roce 2013 ve Frýdku-Místku (www.bezpecnyfm.cz).
Hlavní opatření	Právní opatření • zpracování návrhu společné smlouvy (memoranda) o vytvoření společných internetových stránek • posouzení, zdali budou stránky prováděny dodavatelsky, případně prostřednictvím zaměstnanců měst a obcí Ekonomická opatření • rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých variant řešení průzkumu Věcná opatření: • stanovení okruhu osob, odpovědných za webové stránky (redakční rady) • stanovení rozsahu stránek a jejího obsahu • stanovení aktualizace stránek

	Realizace webových stránek
Název indikátorů k hodnocení cíle	- Počet obcí s komunikační strategií v oblasti bezpečnosti - Počet zapojených obcí do tvorby webových stránek
Správce cíle	Předseda DSO Slezská brána / primátor

Problémový okruh 2	Nerovnoměrné rozložení bezpečnostních sil v území ORP
Cíl 2.1	Rozšíření působnosti Městské policie Frýdek-Místek mimo území statutárního města do celé aglomerace
Popis cíle	Stávající platná legislativa umožňuje, aby městská policie plnila zákonem stanovené úkoly mimo území města, kde byla zřízena. Toto řešení je možné pomocí veřejnoprávních smluv mezi obcemi a městy. Ve správním obvodu ORP Frýdek-Místek jsou dislokována následující obvodní oddělení Policie ČR: Obvodní oddělení Brušperk, Obvodní oddělení Nošovice Obvodní oddělení Frýdek – Místek a Obvodní oddělení Palkovice. Ve zbývajících obcích nejsou dislokovány bezpečnostní složky vůbec. Dislokace útvarů Policie České republiky je dána historicky a její rozložení je víceméně nahodilé. Základní útvary policie jsou v ORP Frýdek-Místek pouze ve dvou městech a dvou obcích. Nelze uvažovat o tom, že se bude zahušťovat síť základních útvarů v rámci územního odboru PČR Frýdek-Místek. Obce, kde obecní policie není zřízena, se musí spoléhat pouze na policii státní, která má omezené možnosti pro řešení bezpečnostních problémů.
Hlavní opatření	Právní opatření - zpracování právního rozboru jednotlivých stávajících smluv, vč. reálných možností jejich ukončení - zpracování možnosti výkonu činnosti MP Frýdek-Místek mimo své území v souladu s platnou legislativou - zpracování návrhu společné smlouvy Ekonomická opatření - rozbor nákladů spojených s personálním navýšením MP Frýdek-Místek Nastavení parametrů společného výkonu služby (způsob plánování výkonu) - stanovení potřebnosti služby v jednotlivých územích v návaznosti na možnosti MP Frýdek-Místek - stanovení frekvence výkonu služby MP v jednotlivých územích Výběr efektivity – vhodnosti řešení pro obce - příprava a realizace veřejnoprávních smluv
Název indikátorů k hodnocení cíle	- Míra rovnoměrného rozložení bezpečnostních sil v území ORP - Počet veřejnoprávních smluv v území
Správce cíle	Předseda DSO Slezská brána / primátor

Problémový okruh 2	Nerovnoměrné rozložení bezpečnostních sil v území ORP
Cíl 2.2	Vytvoření bezpečnostní komise pro celou aglomeraci
Popis cíle	V rámci správním obvodu ORP Frýdek-Místek (37 měst a obcí) jsou dislokována pouze čtyři obvodní oddělení státní policie a jedna městská policie. V současné době je činnost státní a městské policie koordinována jen v jádrovém městě a to při pravidelných poradách vedení (1 x týdně). Těchto porad se dále zúčastňují zástupci odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality. V současné době není v rámci ORP vytvořena žádná platforma spolupráce a koordinace bezpečnostních složek. Pro optimální činnost je vhodné zavést pravidelné setkávání odpovědných zástupců PČR, MP (případně HZS) a stanovit rozsah jejich pravomocí a odpovědnosti. Tímto institutem by mohla být bezpečnostní komise v rámci celého území ORP. Členy komise by se setkávala s pravidelných a nepravidelných členů. Pravidelní členové by byli zástupci silových složek (PČR, Městská policie), Odbor bezpečnostních rizik a prevence kriminality, nepravidelnými členy by mohli být například zástupci HZS, probační a mediační služby a zástupci obcí (DSO).
Hlavní opatření	Organizační opatření • výběr garanta za vedení komise • výběr členů komise (zástupců institucí a organizací) Právní opatření • příprava memoranda o spolupráci participujících orgánů a institucí Ekonomická opatření • rozbor nákladů spojených se zřízením komise Věcné opatření • příprava smlouvy o spolupráci obcí, orgánů a organizací • podpis smlouvy (memoranda) o spolupráci • realizace pilotního provozu komise (1 rok)
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Míra rovnoměrného rozložení bezpečnostních sil v území ORP • Počet měst a obcí zapojených do bezpečnostní komise • Počet institucí pracujících v bezpečnostní komisi
Správce cíle	Předseda DSO Slezská brána / primátor

Problémový okruh 3	Nedostupnost preventivních programů mimo území jádrového města (neexistuje koordinace projektů)
Cíl 3.1	Vytvoření společného pracoviště pro oblast prevence kriminality v rámci území aglomerace
Popis cíle	Města a obce, stejně jako kraje, postupují v oblasti prevence kriminality v samostatné působnosti. Předchozí Strategie rozlišovala města s počtem nad 25 tisíc obyvatel, patřící do tzv. městské úrovně systému prevence kriminality a ostatní města, spadající pod tzv. krajskou úroveň PK. Současná Strategie toto rozlišování ruší a zařazuje všechny obce do tzv. lokální úrovně prevence kriminality. Města a obce, která bude mít zájem získat dotaci v rámci Programu prevence kriminality na realizaci plánovaných preventivních projektů, musí splnit následující podmínky: určit kontaktní osobu pro oblast prevence kriminality, zajistit činnost komise (pracovní skupiny) pro prevenci kriminality a vytvořit Plán preventivních aktivit/opatření, platící na 2-4 roky (dále jen „Plán“). Předkládané projekty musí respektovat priority, cíle a cílové skupiny vládní Strategie prevence kriminality a zohledňovat záměry, které si obce a města definují ve svých Plánech.
Hlavní opatření	Právní opatření • zpracování memoranda o spolupráci zástupců obcí (DSO) • posouzení vhodnosti využití stávajícího pracoviště magistrátu města (odbor bezpečnostních rizik a prevence kriminality) • posouzení možnosti zřízení nového pracoviště Ekonomická opatření • rozbor nákladů spojených s personálním zajištěním společného pracoviště Nastavení parametrů společného pracoviště • stanovení potřeby služby v jednotlivých územích v návaznosti na možnosti MP Frýdek-Místek • stanovení frekvence výkonu služby MP v jednotlivých územích Výběr efektivity – vhodnosti řešení pro obce • příprava a realizace veřejnoprávních smluv
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Dostupnost preventivních programů mimo území jádrového města • Společné pracoviště pro oblast prevence kriminality • Počet obcí, které dlouhodobě a systematicky spolupracují se společným pracovištěm pro oblast prevence kriminality • Počet preventivních programů na území SO ORP
Správce cíle	Předseda DSO Slezská brána / primátor

Problémový okruh 3	Nedostupnost preventivních programů mimo území jádrového města (neexistuje koordinace projektů)
Cíl 3.2	Vytvoření komise prevence kriminality aglomerace
Popis cíle	Města a obce, stejně jako kraje, postupují v oblasti prevence kriminality v samostatné působnosti bez vzájemné koordinace. Je v zásadě nemožné, aby se města s počtem obyvatel pod 25 tisíc obyvatel zapojily do projektů s dotacemi MV. Předkládané projekty musí respektovat priority, cíle a cílové skupiny vládní Strategie prevence kriminality a zohledňovat záměry, které si obce a města definují ve svých Plánech. Vytvořením komise pro prevenci kriminality v rámci celého území ORP by bylo snazší koordinovat různé aktivity, čímž by došlo ve vzájemné návaznosti, kompatibilitě a značně by se uspořili finanční prostředky.
Hlavní opatření	Organizační opatření - výběr garanta za vedení komise - výběr členů komise (zástupců institucí a organizací) Právní opatření - příprava memoranda o spolupráci participujících orgánů a institucí Ekonomická opatření - rozbor nákladů spojených se zřízeními komise Věcné opatření - příprava smlouvy o spolupráci obcí, orgánů a organizací - podpis smlouvy (memoranda) o spolupráci realizace pilotního provozu komise (1 rok)
Název indikátorů k hodnocení cíle	- Dostupnost preventivních programů mimo území jádrového města - Počet obcí zapojených do komise prevence kriminality aglomerace - Počet institucí pracujících v komisi prevence kriminality aglomerace
Správce cíle	Předseda DSO Slezská brána / primátor

7.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nedostatečná komunikační strategie v oblasti bezpečnosti (bezpečnostních a sociálních rizik) ze strany orgánů veřejné správy a samosprávy		
Číslo indikátoru	1.0		
Název indikátoru	Počet obcí s komunikační strategií v oblasti bezpečnosti		
Měrná jednotka	<i>Počet obcí</i>		
Správce měřítka	<i>Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	10
Skutečnost	<i>Komunikační strategie v oblasti</i>		

	<i>bezpečnosti v rámci jádrového města</i>		
Popis měřítka:	<i>Očekáváme postupné zapojení měst a obcí a s tím související rostoucí trend. Komunikační strategií se rozumí zapojení do aktivit v oblasti bezpečnosti definované v této strategii případně obdobné aktivity z oblasti bezpečnosti</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Dotazování na obcích resp. DSO, na odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku</i>		

Problémový okruh/Cíl	Nerovnoměrné rozložení bezpečnostních sil v území ORP		
Číslo indikátoru	2.0		
Název indikátoru	Míra rovnoměrného rozložení bezpečnostních sil v území ORP		
Měrná jednotka	<i>Počet</i>		
Správce měřítka	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	<i>2 bezpečnostní síly jsou koncertovány v jádrovém městě a dalších 3 v obcích (z toho 2 v zázemí města)</i>		
Popis měřítka:	<i>Míra rovnoměrného rozložení bezpečnostních sil v území ORP bude měřena na základě kvalifikovaného odhadu podloženého dotazováním na obcích resp. DSO. Měřítka je stanoveno 1- koncentrace v jádrovém městě; 5 - rovnoměrné rozložení dle potřeby v území.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Kvalifikovaný odhad odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM podložený dotazováním na obcích resp. DSO o vlastní subjektivní zhodnocení rozložení bezpečnostních sil.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku</i>		

Problémový okruh/Cíl	Nedostupnost preventivních programů mimo území jádrového města (neexistuje koordinace projektů)		
Číslo indikátoru	3.0		
Název indikátoru	Dostupnost preventivních programů mimo území jádrového města		
Měrná jednotka	<i>Ano/Ne</i>		
Správce měřítka	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	neexistuje		
Popis měřítka:	<i>V návaznosti na implementaci strategie předpokládáme vytvoření podmínek pro zpřístupnění preventivních programů mimo území jádrového města</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Dotazování u odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku</i>		

INDIKÁTORY VÝSTUPŮ

Cíl	- Pravidelně zjišťovat úroveň pocitu bezpečí – veřejného mínění občanů		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	Počet zapojených obcí do pilotního průzkumu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	1 (Frýdek-Místek)		
Popis měřítka:	Očekáváme postupné zapojení dalších obcí do pravidelného zjišťování pocitů bezpečí občanů. Pravidelně je chápáno jako jednou za 2-3 roky.		
Metodika a výpočet:	Dotazování na odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM, dotazování na obcích resp. DSO		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku		

Cíl	- Vytvoření interaktivního portálu – webových stránek Bezpečné Frýdecko-Místecko		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	Počet zapojených obcí do tvorby webových stránek		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	1 (Frýdek-Místek)		
Popis měřítka:	Očekáváme postupné zapojení dalších obcí k existujícím internetovým stránkám www.bezpecnyfm.cz		
Metodika a výpočet:	Dotazování na odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku		

Cíl	- Rozšíření působnosti Městské policie Frýdek-Místek mimo území statutárního města do celé aglomerace		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	Počet veřejnoprávních smluv v území		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	7
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Očekáváme postupné zapojení obcí k využívání Městské policie Frýdek-Místek na základě veřejnoprávních smluv		
Metodika a výpočet:	Zjištění počtu platných veřejnoprávních smluv na využívání Městské policie Frýdek-Místek při pravidelných poradách s vedením Městské policie		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku		

Cíl	Vytvoření bezpečnostní komise pro celou aglomeraci		
Číslo indikátoru	2.2.1		
Název indikátoru	Počet měst a obcí zapojených do bezpečnostní komise		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	35
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	Očekáváme, že jednotlivé obce (DSO) nominují do bezpečnostní komise zástupce nebo experty (je možné, aby odborník zastupoval více obcí)		
Metodika a výpočet:	Dotazováním na odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM, na obcích resp. DSO		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku		

Cíl	Vytvoření bezpečnostní komise pro celou aglomeraci		
Číslo indikátoru	2.2.1		
Název indikátoru	Počet institucí pracujících v bezpečnostní komisi		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Očekáváme postupné zapojení dalších institucí do bezpečnostní komise		
Metodika a výpočet:	Dotazováním na odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality, MMFM, na obcích resp. DSO, zapracováno do výroční zprávy odboru		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku		

Cíl	Vytvoření společného pracoviště pro oblast prevence kriminality v rámci území aglomerace		
Číslo indikátoru	3.1.1		
Název indikátoru	Společné pracoviště pro oblast prevence kriminality		
Měrná jednotka	ano/ne		
Správce měřítka	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne (existuje pouze pro jádrové město F-M)		
Popis měřítka:	Očekáváme vytvoření jednoho společného pracoviště. Společné pracoviště vznikne formálním založením resp. rozšířením působnosti (kompetencí) existujícího specializovaného pracoviště v rámci MMFM		
Metodika a výpočet:	Dotazování u odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku		

Cíl	Vytvoření společného pracoviště pro oblast prevence kriminality v rámci území aglomerace		
Číslo indikátoru	3.1.2		
Název indikátoru	Počet obcí, které dlouhodobě a systematicky spolupracují se společným pracovištěm pro oblast prevence kriminality		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	20
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Očekáváme zvyšující se podíl obcí ORP, které dlouhodobě a systematicky spolupracují se specializovaným pracovištěm v rámci MMFM. Dlouhodobá a systematická spolupráce je definována jako spolupráce trvající déle než 1 rok a obce aktivně reagují na podněty společného pracoviště. Obce se zapojují formálně přistoupením k memorandu o spolupráci.		
Metodika a výpočet:	Dotazování u odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku		

Cíl	Vytvoření společného pracoviště pro oblast prevence kriminality v rámci území aglomerace		
Číslo indikátoru	3.1.3		
Název indikátoru	Počet preventivních programů na území SO ORP		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Po vytvoření společného pracoviště očekáváme postupné rozšíření preventivních programů z jádrového města na území spolupracujících obcí. Budou počítány preventivní programy realizované na území více než jedné obce/města		
Metodika a výpočet:	Dotazování u odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku		

Cíl	Vytvoření komise prevence kriminality aglomerace		
Číslo indikátoru	3.2.1		
Název indikátoru	Počet měst a obcí zapojených do komise prevence kriminality aglomerace		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	35
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	Očekáváme, že jednotlivé obce (DSO) nominují do komise prevence kriminality aglomerace zástupce nebo experty (je možné, aby odborník zastupoval více obcí)		
Metodika a výpočet:	Dotazováním na odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM, na obcích resp. DSO		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku		

Cíl	Vytvoření komise prevence kriminality aglomerace		
Číslo indikátoru	3.2.1		
Název indikátoru	Počet institucí pracujících v komisi prevence kriminality aglomerace		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	DSO		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	7
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Očekáváme postupné zapojení dalších institucí do bezpečnostní komise		
Metodika a výpočet:	Dotazováním na odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM, na obcích resp. DSO		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva odboru bezpečnostních rizik, Magistrát města Frýdku-Místku		

7.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

7.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Předseda DSO Slezská brána
Primátor města Frýdek-Místek
Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Pravidelně zjišťovat úroveň pocitu bezpečí – veřejného mínění občanů	Předseda DSO Slezská brána/primátor
1.2	Vytvoření interaktivního portálu – webových stránek (Bezpečné Frýdecko-Místeko)	Předseda DSO Slezská brána/primátor
2.1	Rozšíření působnosti Městské policie Frýdek-Místek mimo území statutárního města do celé aglomerace	Předseda DSO Slezská brána/primátor
2.2	Vytvoření bezpečnosti komise pro celou aglomeraci	Předseda DSO Slezská brána/primátor
3.1	Vytvoření společného pracoviště pro oblast prevence kriminality v rámci území aglomerace	Předseda DSO Slezská brána/primátor
3.2	Vytvoření komise prevence kriminality aglomerace	Předseda DSO Slezská brána/primátor

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.0	Počet obcí s komunikační strategií v oblasti bezpečnosti	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM
2.0	Míra rovnoměrného rozložení bezpečnostních sil v území ORP	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM
3.0	Dostupnost preventivních programů mimo území jádrového města	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM
1.1.1	Počet zapojených obcí do pilotního průzkumu	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM
1.2.1	Počet zapojených obcí do tvorby webových stránek	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM
2.1.1	Počet veřejnoprávních smluv v území	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM

2.2.1	Počet měst a obcí zapojených do bezpečnostní komise	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM
2.2.2	Počet institucí pracujících v bezpečnostní komisi	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM
3.1.1	Společné pracoviště pro oblast prevence kriminality	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM
3.1.2	Počet obcí, které dlouhodobě a systematicky spolupracují se společným pracovištěm pro oblast prevence kriminality	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM
3.2.1	Počet obcí zapojených do komise prevence kriminality aglomerace	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM
3.2.2	Počet institucí pracujících v komisi prevence kriminality aglomerace	Vedoucí odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality MMFM

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 7.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

7.3.2. **Systém změn strategie**

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizaci projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

7.3.3. **Akční plán**

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

7.4. Závěr a postup zpracování

7.4.1. Shrnutí

Návrhová část reaguje na potřebu zvýšení pocitu bezpečnosti obyvatel Frýdecko-Místecka a rozšíření informačních a preventivních aktivit na celé území SO ORP. Pro řešení v návrhové části byly vybrány 3 problémové okruhy, ke kterým byly nastaveny cíle. První problémový okruh „Nedostatečná komunikační strategie v oblasti bezpečnosti (bezpečnostních a sociálních rizik) ze strany orgánů veřejné správy a samosprávy“ bude řešen naplňováním dvou cílů: pravidelně zjišťovat úroveň pocitu bezpečí veřejného mínění občanů a vytvoření interaktivního portálu – webových stránek (Bezpečné Frýdecko-Místecko). Druhý problémový okruh „Nerovnoměrné rozložení bezpečnostních sil v území ORP“ si stanovuje dva cíle: rozšíření působnosti Městské policie Frýdek-Místek mimo území statutárního města do celé aglomerace a vytvoření bezpečnostní komise pro celou aglomeraci. V posledním problémovém okruhu „Nedostupnost preventivních programů mimo území jádrového města (neexistuje koordinace projektů)“ jsou určeny dva cíle: vytvoření společného pracoviště pro oblast prevence kriminality v rámci území aglomerace a vytvoření komise prevence kriminality aglomerace.

Každý cíl má svého správce neboli gestora cíle, který zodpovídá za jeho naplňování. Neznamená to, že je zodpovědný za realizaci jednotlivých projektů. Jeho rolí je zejména sledovat, zda jsou realizovány potřebné kroky k naplňování stanoveného cíle. Plní funkci jakéhosi hlídačského psa. Na druhou stranu může být také vizionářem (mít představu o naplňování cíle) a iniciátorem spolupráce i dílčích projektů, které povedou k naplňování cílů. Každý cíl je sledován indikátory (výsledků a výstupů). Za zjišťování hodnoty indikátorů jsou zodpovědní jejich gestoři neboli správci měřítka (jedná se zpravidla o osoby, které mají potřebné údaje k dispozici nebo mají zkušenosti s jejich získáváním).

7.4.1. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracovávána v průběhu druhé poloviny roku 2014 a projednávána fokusní skupinou (také označována jako pracovní skupina), která byla složena z motivujících starostů a dalších zainteresovaných starostů, odborníků a členů realizačního týmu (cca 15 osob). Významnou úlohu sehrávali přítomní předsedové DSO, kteří tlumočili názory a požadavky svých kolegů z DSO (takto zastoupeno 26 obcí z 37 obcí). V srpnu fokusní skupina vytvářela vizi. V září byly fokusní skupinou prodiskutovány první návrhy problémových okruhů, které zpracoval odborník na aglomeraci na základě výstupů analytické části, dotazníkových šetření, diskusí s místními aktéry (zejména starosty) a odborníky na dané téma. Následně byly problémové okruhy rozpracovány příslušným odborníkem na aglomeraci do podoby cílů. V průběhu října byly tyto cíle projednány fokusní skupinou a již v této fázi byly diskutovány možné indikátory a správci cílů. Konečná podoba indikátorů byla projednána fokusní skupinou v druhé polovině listopadu. V průběhu prosince došlo k dopracování návrhové části na základě připomínek fokusní skupiny. Práce byly zakončeny odsouhlasením návrhové části motivujícími starosty.

8. Závěr, kontakty

Návrhová část strategie je rozdělena do 5 strategických témat. V rámci jednotlivých témat byly určeny problémové okruhy (jejich počet se pohybuje od 2 do 4 v závislosti na rozsah tématu). K jednotlivým problémovým okruhům byly nastaveny cíle. K jednomu problémovému okruhu jsou průměrně nastaveny dva cíle. Každý cíl má svého správce neboli gestora cíle, který zodpovídá za jeho naplňování. Neznamená to, že je zodpovědný za realizaci jednotlivých projektů. Jeho rolí je zejména sledovat, zda jsou realizovány potřebné kroky k naplňování stanoveného cíle. Plní funkci jakéhosi hlídačského psa. Na druhou stranu může být také vizionářem (mít představu o naplňování cíle) a iniciátorem spolupráce i dílčích projektů, které povedou k naplňování cílů. Každý cíl je sledován indikátory (výsledků a výstupů). Většinou je k cíli stanoven jeden indikátor výsledků a 2 až 3 indikátory výstupů. Za zjišťování hodnoty indikátorů jsou zodpovědní jejich gestoři neboli správci měřítka (jedná se zpravidla o osoby, které mají potřebné údaje k dispozici nebo mají zkušenosti s jejich získáním).

Celá návrhová část směřuje k naplňování vize, která hovoří o pocitu spokojenosti, aktivním a zodpovědném přístupu obyvatel Frýdecko-Místecka k svému životu i okolí. Zdůrazňuje spolupráci a sdružování zdrojů obcí při řešení problémů a potřeb obyvatelstva, které si cení hodnot jako je rodina, práce a vzdělání. Téma školství reaguje na potřebu koordinace a spolupráce škol zejména v oblasti poradenství, administrativy a kapacity školských zařízení. Téma sociální služby řeší zejména dvě potřeby a to zapojení obcí do plánování sociálních služeb a rozšíření sociálních služeb především pro seniory ve venkovských obcích. Téma odpadové hospodářství se v návrhové části zaměřuje na nutnost zkvalitnění a rozšíření sběru odpadů v souladu s potřebami občanů i legislativy. Téma zaměstnanost a podpora podnikání řeší dva problémy: vysokou nezaměstnanost osob znevýhodněných na trhu práce a nedostatečnou podporu vzniku a rozvoje podnikatelských příležitostí a vhodného podnikatelského prostředí. Téma aglomerace se soustředí na problematiku bezpečnosti zejména zvýšení pocitu bezpečnosti obyvatel Frýdecko-Místecka a rozšíření informačních a preventivních aktivit na celé území SO ORP Frýdek-Místek.

Pro implementaci strategie byl zvolen nástroj akčních plánů. Akční plány jsou stanoveny na krátké časové období většinou jednoho roku a již upřesňují jednotlivé projekty, aktivity a jejich zdroje a realizátory.

Kontakty:

Sdružení obcí povodí Stonávky
Třanovice 250
Tel: +420 558 696 459
E-mail: urad@hornitosanovice.cz
www.stonavka.cz

9. Přílohy

9.1. Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Základní informace o strategii.....	9
Tabulka č. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	10
Tabulka č. 3: Relevantní významné strategické dokumenty	13
Tabulka č. 4: Charakteristika území ORP	17
Tabulka č. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP	18
Tabulka č. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP	22
Tabulka č. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	22
Tabulka č. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP	23
Tabulka č. 9: Další občanská vybavenost v území ORP	25
Tabulka č. 10: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	25
Tabulka č. 11: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	26
Tabulka č. 12: Charakteristika domácností	27
Tab. 13: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	28
Tabulka 14: Charakteristika trhu práce v území ORP	29
Tab. 15: Územní a strategické plánování	36
Tab. 16: Popis klíčových aktérů	39
Tabulka č. 17: Největší zaměstnavatelé v SO ORP Frýdek – Místek.....	40
Tabulka č. 18: Přehled průmyslových zón včetně nově vytvořených pracovních míst v SO ORP Frýdek-Místek	41
Tabulka č. 19: SWOT analýza	41
Tabulka č. 20: Základní údaje o školách na území správního obvodu od roku 2005 dle velikosti obcí.	49
Tabulka č. 21: Počty škol v jednotlivých obcích ORP Frýdek-Místek ve školním roce 2012/2013.....	52
Tabulka č. 22: Pracovníci ve školství v zařízeních zřizovaných obcemi	54
Tabulka č. 23: Počet ZŠ podle zřizovatele	58
Tabulka č. 24: ZŠ zřizované obcemi	60
Tabulka č. 25: Soukromé ZŠ a ZŠ zřizované krajem.....	61
Tabulka č. 26: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	61
Tabulka č. 27: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP .	62
Tabulka č. 28: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP F-M.....	63
Tabulka č. 29: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	64

Tabulka č. 30: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	64
Tabulka 31: Počet absolventů ZŠ v ORP	65
Tabulka č. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ)	65
Tabulka 33: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	67
Tabulka č. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	72
Tabulka č. 35: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	73
Tabulka č. 36: MŠ zřizované obcí.....	75
Tabulka č. 37: MŠ soukromé a zřizované krajem	75
Tabulka č. 38: MŠ zřizované obcemi	77
Tabulka č. 39: Soukromé MŠ.....	78
Tabulka č. 40: Popis MŠ v ORP Frýdek-Místek ve školním roce 2012/2013	79
Tabulka č. 41: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	82
Tabulka č. 42: Školní družiny a školní kluby.....	83
Tabulka č. 43: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	85
Tabulka č. 44: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	86
Tabulka č. 45: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	87
Tabulka č. 46: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč.	88
Tabulka č. 47: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v tis. Kč	89
Tabulka č. 48: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP.	90
Tabulka č. 49: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	91
Tabulka č. 50: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	92
Tabulka č. 51: Analýza cílových skupin	93
Tabulka č. 52: Analýza rizik	95
Tabulka č. 53: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP ...	126
Tabulka č. 54: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb – vlastní šetření	127
Tabulka č. 55a: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP Frýdek-Místek působící na území ORP Frýdek-Místek	128
Tabulka č. 55b: Počet jednotlivých typů sociálních služeb – dle dat MPSV.....	129
Tabulka č. 56: Počet jednotlivých typů sociálních služeb – vlastní šetření	131
Tabulka č. 57: Přehled zařízení sociálních služeb podle zřizovatele – dle dat MPSV	133
Tabulka č. 58: Počet sociálních služeb dle zřizovatele – dle dat MPSV	134
Tabulka č. 59: Přehled financování zařízení sociálních služeb v Kč za rok 2012 – vlastní šetření	136

Tabulka č. 60: Kapacita zařízení sociálních služeb (počet klientů, kontaktů, intervencí, lůžek, hovorů)	138
Tabulka č. 61: Výdaje obcí na sociální služby v tis. Kč (řazeno podle počtu obyvatel)	143
Tabulka č. 62: Srovnání obecních výdajů na sociální služby	144
Tabulka č. 63: Financování sociálních služeb dle typu (na příkladu 42 sociálních služeb v roce 2012).....	149
Tabulka č. 64: Nákladovost sociálních služeb na rok	150
Tabulka č. 65: Analýza cílových skupin	152
Tabulka č. 66: Analýza rizik	156
Tabulka č. 67: SWOT Analýza	160
Tabulka č. 68a: Přehled svozových společností, působících v rámci území ORP, současný stav	215
Tabulka č. 68b: Přehled svozových společností působících v nejbližším okolí řešeného území, současný stav	215
Tabulka č. 69a: Sběrné dvory na území ORP, současný stav	215
Tabulka č. 69b: Další zařízení pro nakládání s odpady na území ORP, současný stav	216
Tabulka č. 69c: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	216
Tabulka č. 70a: Třídící linky na území ORP, současný stav.....	217
Tabulka č. 70b: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	218
Tabulka č. 70c: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav	218
Tabulka č. 71a: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	219
Tabulka č. 71b: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	219
Tabulka č. 71c: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	219
Tabulka č. 72a: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav	220
Tabulka č. 72b: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav.....	220
Tabulka č. 73a: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav	220
Tabulka č. 73b: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	221
Tabulka č. 73c: Koncová zařízení (sklárky pro odstranění odpadů z obcí a soukromých společností řešeného ORP), současný stav	221
Tabulka č. 74a: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	222
Tab. č. 74b Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	223

Tabulka č. 75: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	223
Tabulka č. 76a: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....	226
Tab. č. 76b Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	227
Tabulka č. 77a: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	228
Tab. č. 77b Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012	228
Tab. č. 77c Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	229
Tab. č. 77d Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013	230
Tabulka č. 78: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012	230
Tabulka č. 79a: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	231
Tab. č. 79b: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	232
Tabulka č. 80: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	233
Tabulka č. 81: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se smíšeným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	234
Tabulka č. 82: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	235
Tabulka č. 83: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012	236
Tabulka č. 84: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	237
Tabulka č. 85: Investice do odpadového hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	238
Tabulka č. 86: Průměrné výdaje na odpadové hospodářství za období 2010-2012 dle kategorií obcí.....	239
Tabulka č. 87: Poplatky za uložení odpadů za období 2010-2012 za celý správní obvod ORP	241
Tabulka č. 88: Průměrné roční příjmy na obyvatele z poplatků za komunální odpad.....	241
Tabulka č. 89: Analýza cílových (dotčených) skupin	244
Tabulka č. 90: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)	246
Tabulka č. 91: Nezaměstnanost v Moravskoslezském kraji k 30. 6. 2014	306
Tabulka č. 92: Vývoj ročních průměrných podílů nezaměstnaných osob v MSK.....	307
Tabulka č. 93: Nezaměstnanost v MSK v %.....	308
Tabulka č. 94: Struktura uchazečů o zaměstnání v MS kraji k 30. 6. 2014.....	308

Tabulka č. 95: Struktura uchazečů o zaměstnání v MS kraji k 30. 6. 2014	309
Tabulka č. 96: Struktura volných pracovních míst a uchazečů o zaměstnání v MS kraji k 30. 6. 2014	309
Tabulka č. 97: Vybrané statistické údaje za ORP Frýdek-Místek (rok 2011)	313
Tabulka č. 98: Další informace o ORP Frýdek-Místek (rok 2011).....	313
Tabulka č. 99: Uchazeči o zaměstnání v ORP Frýdek-Místek v letech 2009 - 2011.....	314
Tabulka č. 100: Struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014.....	315
Tabulka č. 101: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014.....	315
Tabulka č. 102: Věková struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014	316
Tabulka č. 103: Struktura nezaměstnaných v ORP Frýdek-Místek k 30. 6. 2014 podle délky evidence.....	316
Tabulka č. 104: Statistické údaje o počtu vydaných ŽO za celou ČR	319
Tabulka č. 105: Počet podnikatelů a živnostenských oprávnění evidovaných k 31. 12. 2013	320
Tabulka č. 106: Ekonomické subjekty v ORP Frýdek-Místek.....	323
Tabulka č. 107: Přehled průmyslových zón v okrese Frýdek-Místek.....	324
Tabulka č. 108: Srovnání průmyslových zón v jednotlivých okresech MS kraje.....	324
Tabulka č. 109: VPP v obcích ORP v roce 2012	326
Tabulka č. 110: VPP v obcích ORP v roce 2013	327
Tabulka č. 111: VPP v obcích ORP v I. pololetí r. 2014	328
Tabulka č. 112: VPP v ostatních organizacích ORP Frýdek-Místek (2012 - pol. 2014).....	329
Tabulka č. 113: Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců v ORP Frýdek-Místek	330
Tabulka č. 114: Seznam největších zaměstnavatelů v ORP Frýdek-Místek (údaje platné k 30. 6. 2014).....	331
Tabulka č. 115: Přehled projektů na podporu zaměstnanosti ve městě Frýdek-Místek.....	333
Tabulka č. 116: Výše celkových daňových příjmů jednotlivých obcí ORP Frýdek-Místek za rok 2012.....	335
Tabulka č. 117: Žebříček obcí ORP Frýdek-Místek dle přijaté daně z příjmů fyzických osob za rok 2012 přepočtené na jednoho obyvatele (pořadí sestupně)	338
Tabulka č. 118: Žebříček obcí ORP Frýdek-Místek dle přijaté daně z příjmů právnických osob za rok 2012 přepočtené na jednoho obyvatele (pořadí sestupně)	339
Tabulka č. 119: Analýza cílových skupin	342
Tabulka č. 120: Analýza rizik	348
Tabulka č. 121: Četnost jednotlivých odpovědí v dotazníkovém průzkumu mezi obcemi SO ORP F-M.....	352

Tabulka č. 122: Četnost jednotlivých odpovědí v dotazníkovém průzkumu mezi firmami SO ORP F-M.....	355
Tabulka č. 123: Struktura uchazečů o zaměstnání v MS kraji k 30. červnu 2014	363
Tabulka č. 124: Struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014.....	364
Tabulka č. 125: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014.....	364
Tabulka č. 126: Věková struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014	364
Tabulka č. 127: Počty policistů v ČR (2003-2013).....	397
Tabulka č. 128: Přehled sociálně vyloučených lokalit na území Moravskoslezského kraje..	411
Tabulka č. 129: Provozovatelé zařízení do skupiny A, B v ORP a MSK	425
Tabulka č. 130: Zatíženost územních odborů podle indexu kriminality v působnosti MSK.	434
Tabulka č. 131: Celkové náklady na mzdy strážníka městské policie Frýdek-Místek	436
Tabulka č. 132: Náklady na strážníka v prvním roce.....	436
Tabulka 133: Analýza rizik	442
Tabulka č. 134: SWOT analýza	443

9.2.Seznam grafů

Graf č. 1: Struktura využití půdy.....	17
Graf č. 2 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012 – pohlaví.....	19
Graf č. 3: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012 – věková struktura	20
Graf č. 4 : Vývoj počtu obyvatel Frýdku-Místku.....	21
Graf č. 5: Vývoj počtu obyvatel v SO ORP Frýdek-Místek	21
Graf č. 6: Počet pracovních míst na 100 EA obyvatel - TOP 10 ze SO ORP Frýdek-Místek .	29
Graf č. 7: Ekonomické subjekty se sídlem na území ORP.....	30
Graf č. 8: Ekonomické subjekty celkem	30
Graf č. 9: Struktura ekonomických subjektů dle převažující činnosti	31
Graf č. 10: počet pracovníků ve školství v období od r. 2005 do r. 2013	57
Graf č. 11: počet žáků základních škol zřizovaných obcemi v SO ORP Frýdek-Místek	60
Graf č. 12 a 13: podíl pedagogů mužů a žen na prvním a druhém stupni ZŠ.....	63
Graf č. 14: počet dětí v MŠ podle zřizovatele od r. 2005	74
Graf č. 15: počty dětí navštěvující MŠ – SO ORP F-M.....	76
Graf č. 16: počty dětí navštěvující MŠ – město Frýdek-Místek	76
Graf č. 17: počty dětí navštěvující MŠ – ostatní obce	77
Graf č. 18: počet účastníků školních družin a školních klubů	85
Graf č. 19: využití finančních prostředků ze SR ve školství SO ORP F-M.....	89

Graf č. 20: Podíl jednotlivých typů sociálních služeb – dle dat MPSV	127
Graf č. 21: Podíl jednotlivých typů zařízení sociálních služeb – vlastní šetření.....	128
Graf č. 22: Podíl jednotlivých typů sociálních služeb – dle dat MPSV	130
Graf č. 23: Podíl jednotlivých typů sociálních služeb – vlastní šetření	132
Graf č. 24: Podíl počtu zařízení sociálních služeb podle zřizovatele – dle dat MPSV	134
Graf č. 25: Podíl počtu sociálních služeb dle zřizovatele – dle dat MPSV	135
Graf č. 26: Přehled financování zařízení sociálních služeb v KČ za rok 2012 – vlastní šetření	137
Graf č. 27: Průměrné roční provozní výdaje na sociální služby na obyvatele	145
Graf č. 28: Výdaje obcí na jednotlivé sociální služby.....	145
Graf č. 29: Výdaje na sociální péči za období 2003 - 2012	146
Graf č. 30: Struktura příjmu poskytovatelů sociálních služeb – vlastní šetření	147
Graf č. 31: Struktura příjmu poskytovatelů sociálních služeb pobytových – vlastní šetření .	147
Graf č. 32: Struktura příjmu poskytovatelů sociálních služeb ambulantních a terénních – vlastní šetření.....	148
Graf č. 20: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	199
Graf č. 21: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	199
Graf č. 22: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP	199
Graf č. 23: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	200
Graf č. 24: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	200
Graf č. 25: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	200
Graf č. 26: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP	201
Graf č. 27: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením	201
Graf č. 28: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012	201
Graf č. 29: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP.....	203
Graf č. 30: Dobrovolnická činnost v ORP	203
Graf č. 31: Typy dobrovolnických projektů v ORP	204
Graf č. 33: Průměrné roční výdaje obcí na nakládání s komunálním odpadem.....	240
Graf č. 34: Průměrné roční příjmy obcí z poplatků za komunální odpad	242
Graf č. 35: Srovnání podílu nezaměstnaných osob okresu F-M, MS kraje a ČR	305
Graf č. 36: Vývoj nezaměstnanosti v okrese Frýdek-Místek v posledních obdobích (podíl nezaměstnaných v okrese ve srovnání s ČR)	306
Graf č. 37: Meziroční porovnání nezaměstnanosti v MSK	307

Graf č. 38: Počty uchazečů o zaměstnání a počty volných míst v MSK k 30. 6. 2014.....	310
Graf č. 39: Vývoj počtu volných pracovních míst v okrese Frýdek-Místek	310
Graf č. 40: Nezaměstnanost v okrese Frýdek-Místek k 31. 8. 2013 z hlediska územního členění	312
Graf č. 41: Evidence nezaměstnaných podle vzdělání v ORP Frýdek-Místek k 30. 6. 2014	315
Graf č. 42: Evidence nezaměstnaných podle věku v ORP Frýdek-Místek k 30. 6. 2014	316
Graf č. 43: Struktura nezaměstnaných v ORP Frýdek-Místek k 30. 6. 2014 podle délky evidence.....	317
Graf č. 44: Počet podnikatelů na 1000 obyvatel za jednotlivé kraje.....	319
Graf č. 45: Počet evidovaných živností a podnikatelů k 31. 12. 2013 u jednotlivých obecních živnostenských úřadů MSK	320
Graf č. 46: Počet právnických osob evidovaných u jednotlivých obecních živnostenských úřadů MSK k 31. 12. 2013	321
Graf č. 47: Ekonomické subjekty v ORP Frýdek-Místek	322
Graf č. 48: Trend vývoje celkových daňových příjmů za všechny obce okresu Frýdek-Místek	336
Graf č. 49: Trend vývoje veškerých daňových příjmů v Kč na obyvatele (souhrnně přepočteno za všechny obce okresu Frýdek-Místek)	336
Graf č. 50: Trend vývoje celkových přijatých daní z příjmů fyzických osob (F. O.) za všechny obce okresu Frýdek-Místek	337
Graf č. 51: Trend vývoje daňových příjmů – daně z příjmů F. O. v Kč na obyvatele (souhrnně přepočteno za všechny obce okresu Frýdek-Místek)	337
Graf č. 52: Trend vývoje daňových příjmů – daně z příjmů právnických osob (P. O.) v Kč na obyvatele (souhrnně přepočteno za všechny obce okresu Frýdek-Místek).....	340
Graf č. 53: Trend vývoje celkových přijatých daní z příjmů P.O. za všechny obce okresu Frýdek-Místek	340
Graf č. 54: MSK: Trend vývoje přijatých daní z příjmů P. O. přepočtených na průměr na 1 obyvatele obce/města za celý Moravskoslezský kraj	341
Graf č. 55: MSK: Trend vývoje přijatých daní z příjmů F. O. přepočtených na průměr na 1 obyvatele obce/města za celý Moravskoslezský kraj	341
Graf č. 56: Četnost jednotlivých odpovědí v dotazníkovém průzkumu mezi obcemi SO ORP F-M.....	352
Graf č. 57: Četnost jednotlivých odpovědí v dotazníkovém průzkumu mezi obcemi SO ORP F-M.....	355
Graf č. 58: Evidence nezaměstnaných podle věku v ORP Frýdek-Místek k 30. 6. 2014	365
Graf č. 59: Ekonomické subjekty v ORP Frýdek-Místek	367
Graf č. 60: Počty policistů jednotlivých OOP	399
Graf č. 61: Vývoj početních stavů policistů v letech 2011-2013 na OOP v rámci ORP	400
Graf č. 62: Srovnání vývoje stavů policistů v ČR a ORP	401

Graf č. 63: Srovnání počtů strážníků ve vybraných městech ČR.....	403
Graf č. 64: Srovnání zatíženosti strážníků vybraných měst (počet obyvatel na 1 strážníka). 404	
Graf č. 65: Porovnání sociální situace ve vybraných městech ČR.....	427
Graf č. 66: Srovnání vývoje kriminality v ČR	430
Graf č. 67: Vývoj kriminality v Moravskoslezském kraji.....	430
Graf č. 68: Vývoj kriminality v okrese Frýdek-Místek.....	431
Graf č. 69: Vývoj kriminality v území ORP	431
Graf č. 70: Porovnání vývoje kriminality a vývoje stavů policistů v ČR	432
Graf č. 71: Porovnání vývoje kriminality a počtů policistů v kraji.....	432
Graf č. 72: Porovnání vývoje kriminality a vývoje stavů policistů v okrese	433
Graf č. 73: Porovnání vývoje kriminalita a počtů policistů v ORP.....	434
Graf č. 74: Porovnání vybraných měst v počtu obyvatel na jednoho strážníka	435
Graf č. 75: Průměrné roční náklady na jednoho strážníka	435
Graf č. 76: Vývoje nehodovosti v ORP v letech 2011-2013.....	438
Graf č. 77: Následky dopravních nehod v ORP FM v letech 2011 - 2013	438
Graf č. 78: Dopravní nehody v ORP FM podle druhu komunikace v letech 2011 - 2013.....	439

9.3. Seznam mapových podkladů

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu	16
Mapa č. 2: Mapa obcí, které mají územní plán	37
Mapa č. 3: Rozmístění mateřských a základních škol na území ORP F-M k 31. 12. 2013 dle druhu škol a počtu obyvatel	51
Mapa č. 4: Podíl nezaměstnaných osob na počtu obyvatel v jednotlivých okresech ČR k 30. 6. 2014.....	305
Mapa č. 5: Města, obce, aglomerace	394
Mapa č. 6: Aglomerace „Frýdek-Místek“ zobrazená v administrativní mapě MS	395
Mapa č. 7: Mapa dojezdnosti, nejvzdálenější místo od sídla obvodního oddělení Policie ČR	399
Mapa č. 8: Dislokace základních útvarů PČR (OOP PČR).....	401
Mapa č. 9: Dojezdnosti od sídla OOP – do 5 km	402
Mapa č. 10: Mapa lokalit ohrožených sociálním vyloučením	412
Mapa č. 11: Hustota obyvatel na množství kriminality a obecně sledované parametry	433

9.4. Seznam příloh jednotlivých kapitol

Přílohy kapitoly č. 3: Školství

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Přílohy kapitoly č. 4: Sociální služby

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

Graf č. 20: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Graf č. 21: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Graf č. 22: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

Graf č. 23: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Graf č. 24: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

Graf č. 25: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

Graf č. 26: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

Graf č. 27: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Graf č. 28: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Graf č. 29: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

Graf č. 30: Dobrovolnická činnost v ORP

Graf č. 31: Typy dobrovolnických projektů v ORP

4.5.2. Dostupné sociální a obdobné služby v SO ORP

Přílohy kapitoly č. 5: Odpadové hospodářství

5.5.1. Seznam zkratk

5.5.2. Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

5.5.3. Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

5.5.4. Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

5.5.5. Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

5.5.6. Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

5.5.7. Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-201

5.5.8. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

5.5.9. Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

5.5.10. Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

5.5.11. Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-201

5.5.12. Mapy

5.5.12.1. Mapa správního obvodu ORP Frýdek-Místek s názvy obcí

5.5.12.2. Mapa Zařízení sběru a výkupu odpadů na území ORP

5.5.12.3. Mapa Zařízení k úpravě, využívání, odstraňování odpadů na území ORP

Přílohy kapitoly č. 6: Zaměstnanost a podpora podnikání

6.5.1. Vybrané statistické údaje za všechny obce ORP Frýdek-Místek (rok 2011)

6.5.2. Vybrané statistické údaje o nezaměstnanosti a uchazečích o zaměstnání za všechny obce ORP F-M (k 30. 6. 2014)

6.5.3. Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání z jednotlivých obcí ORP F-M evidovaných na ÚP k 30. 6. 2014

6.5.4. Další ukazatele z jednotlivých obcí ORP Frýdek-Místek dle údajů ÚP k 30. 6. 2014